

Parrochiale curatorum opus sane
q̄ elaboratissimum sacrificis viris in primis
per q̄ necessarium vtriusq̄ iuris tam pontifi-
cii q̄ cesarei documenta continens presertim
ad ecclesiasticos viros pertinentia. Editum
a prestantissimo sacre theologie: necnon iuris
pontificii doctore ac ecclesie Patavien is ca-
nonico dño **M**ichaele Lochmaier.

Huc properate dei subito properate ministri:
Et vestri oculos soluite marsupii.
Huc pperate gregis p̄ciosa morte redempti
Rectores: vobis scribitur iste liber
Lõdita si vultis hic cuncta reuoluere scripta:
Vobis et gregibus pascua leta dabunt.

COn les vent a Paris chez Francoys re-
gnault libraire demourant a lymage saint
Claude/pres les **A**turins en la rue saint
Jacques.

**¶ Parrochiale curatorum
decem capita continet.**

Ubi ista tractat q̄ parrochiale cu-
ratorū nuncupatur decedē vnā dūta
rat silo peculiari complectitur.

Diuiditur enim in decem capitula.

Primum capitulū tractat de iure parrochiali
quid sit et in quibus consistat.

Secundum de decimis et primitiis.

Tertium de oblationibus.

Quartum de penitentiis recipiendis.

Quintum de missis audiendis.

Sextum de sepulturis et remediis.

Septimum de canonica portione

Octauum de benedictione nubentium.

Nonum de collatione sacramentorum.

Decimum et vltimum caput tractat de prouē-
tibus qualitercunq; curatis prouenientibus.

¶ Diuisionē hanc aptissimā censebis si nume-
rū preceptorū decalogi mente reuoluas sedula.

Sunt enim decē precepta ut hic decem capita:
quorū adimpletioz integra obseruatio celos to-
tidē veris xpi fidelibus et catholicis aperiet.

Decem enim celos esse credimus . iuxta illud.

¶ Deni sunt celi patefacti cuiq; fideli.

¶ Det nobis in eis gaudia plena deus.

Parrochialis curatorū

Alphabeticus hic index ad precipuas materias prelerim in margine notatas q̄ in Parrochiali curatorum comprehenditur: facili lectores quolibet transire duces Numerum cuius sitozum patenter p̄ se fert.

Quem longe ampliozem con-
teruissimus nūc recentioribus
breuitate amica esse cōspicim⁹

Abolutio p̄uert bap-
tiscand: p̄t fieri
tripliciter. cxxxvi.
Absolutio an debe-
at p̄ edere in iustis
nem penitentie. l.

Absolutio a peccatis quomodo
fieri debet. fo. cxxxviii

Absolutio excommunicatorum
quō contineat debet. cxxxix.

Absolutio non potest fieri per
nuncium. folio. xli.

Absolutio prelati putatus re-
net. folio. lxxij.

Absolutionis forma excommu-
nicatis impendende. fo. cxxxix.

Absolucere nemo potest nisi su-
os. folio. lx.

Adulterii nō committit q̄ solu-
tam credens maritatem cogno-
scit. folio. xcvi.

Altere potuisse conceditur ia:
cobitis et cobigeris. folio. lxx.

Ambricio vir est sine peccato.
folio. lxvii.

Animatum decime cui ecclesie
sunt soluende. folio. xj.

Anime defunctorū per quatuor
colligantur. fo. clviii.

Aque hūdicte portande facultas
an possit p̄ curatu vendi
folio. cxxv.

Aque modicū est i calice ponendū
que debet esse aqua uetus
talit. folio. cxxij.

Archiepiscopus an possint das-
te licentiam eligendi cōfessorū
omnibus de provincia. fo. lxxi.

Baptismus conferri debet
sine datione vel gratieus
pecunie. folio. clvi.

Baptismi effectus qualis est.
folio. cxxxviii.

Baptismi forma qualis est.
folio. cxxxviii.

Baptismi materia est duplex.
folio. cxxxvi.

Baptismi minister quis esse de-
betur. folio. cxxxviii

Baptisantis persone expellit
est de necessitate sacramenti.
folio. cxxxvii.

Basardi vbi sunt sepeliendi.
folio. cxxi.

Bea p̄hemarozibus et sciplos
occidentalib⁹ denegatur sepul-
tura ecclesiastica. fo. cxxvi.

Bigami non sunt benedicendi
folio. cxxxv.

Bona ecclesie perdit qui cōma-
nicationem cōtremittit. fo. lxxii.

Bona etiam in mortalitēta nō
solum multiplicat temporalia
sed etiam valent ad multa alia
folio. xlvi.

Bonus temporalibus malebtis
possumus; non autem vicariis
bus. fo. cxxviii

Tabella alphabetica

Cadaver in aliquibus casibus ponitur. folio. lvi.
 Canonica parrochialis de quibus debetur. fo. cxxx.
 Canonica portio debetur ecclesie parrochiali. fo. cxliij.
 Canonica portio unde dicitur et quotuplex est. fo. cxxviij.
 Character quādo dicitur impriant dpacono et alijs inferioribus. fo. cl.
 Chyrismales nummi an possint recipi. fo. cliv.
 Clericus habēs patrimonium sufficiens/ an possit decimas recipere. fo. ri.
 Clericus potest compelli ad p̄mortionem. fo. lviij.
 Clerici tenentur dare decimam summo pontifici si erigat. f. xv.
 Circūstātie trahentes i aliud genus peccati que sunt octo necessario debēt confiteri. f. xxxv.
 Cogitatio de peccatis potest esse meritoria/ venialis & mortalis. fo. xxxiij.
 Cogitatio est triplex. fo. xxxiij.
 Communicare volens a dei s̄llatione cadit. fo. lviij.
 Cōmunicare nō valēs i pascha te aliqua rationabili causa/ in hoc anno sit liberatus. fo. lv.
 Cōmunionem suscipere an possit quis cogi p̄ccise. fo. lviij.
 Concilium in alterius p̄iudicium mutari non p̄t. fo. lxxij.
 Confessio an possit revelari papa precipiente quod reuelatur. folio. c.

Confessio d̄ esse nuda. fo. xxxij.
 Confessio debet esse nuda quantum ad propriam verborum folio. xl.
 Confessio d̄ esse occulta etiam quo ad contentes. fo. cv.
 Confessio d̄ esse p̄p̄ia. f. xxxij.
 Confessio debet fieri cū magna p̄paratione. fo. xxxvii.
 Confessio debet teneri occulta. folio. xcviij.
 Confessio de quibus debet fieri. fo. xxxij.
 Confessio est de necessitate salutis. fo. lxxviij.
 Confessio est triplex. fo. xxx.
 Confessio in quatuor casibus debet statim fieri. fo. xxxvj.
 Confessio iterata quomodo valet. fo. lxxij.
 Confessio nō debet dividi. fo. xl.
 Confessio potest fieri socio etiam laico. fo. ljj.
 Confessio prohibetur revelari etiam mortuo contentente. fo. clx.
 Confessio p̄opter multa debet esse occulta. fo. xcviij.
 Confessio p̄opter tria est necessaria. fo. xxx.
 Confessio revelari potest de licentia contententis. fo. lxxvij.
 Confessionis interpres illā celare debet. fo. cv.
 Confessionis puritas i quo consistit. fo. lxxij.
 Confessionis sigillum quid cōprehendit. fo. clxij.
 Confessione dividere potest d̄s p̄opter duo. fo. cl.

Parrochialis curatoꝝ

Confessionem in sex casibus re-
uelare licere videtur esse pmissum.
folio. xcviij.

Confessionem incidēter audiens
tenetur illam celare. fo. cixij.

Confessionem in nullo caso li-
cet sacerdoti reuelare. fo. xcviij.

Confessionem non reuelat qui
dicit aliquem sibi fuisse confes-
sum de peccatis. folio. cxliij.

Confessiones audire laborioso
sum est. folio. xciiii.

Confessiones non possunt men-
dicantes audire sine curatoꝝ
licentia nisi quinq; inueniēti-
bus. folio. lxxi.

Confessoꝝ debet esse diligens i
inuestigando. folio. xci.

Confessoꝝ debet esse sufficien-
ter doctus. folio. lxxviiij.

Confessoꝝ debet habere scienti-
am competentem et que voca-
tur competens. folio. xxxviiij.

Confessoꝝ in faciendis interro-
gationibus tria debet confide-
rare. folio. xci.

Confessoꝝ plura non debet que-
rere in confessione. fo. xc.

Confessoꝝ que discere. f. lxxxviiij.

Confessoꝝ tenetur scire canones
penitentiales. folio. lxxxviiij.

Confessio an possit compelli ad
compleendam penitentiam. fo. l.

Confessus fratribus privilegi-
atis an teneatur saltem semel
in anno confiteri proprio cura
o. folio. lxxviiij.

Confessi fratribus privilegia-
ti non tenentur iterum confite-
ri suis curatis. folio. lxxv.

Confirmitio habet tres effectus
folio. cli.

Confirmitatis forma est dupli-
plex. folio. clxij.

Confirmitatis materia. fo. clxij.

Confirmitatis sacramētū an sit
de necessitate salutis. fo. clxxij.

Confirmitatis sacramētū qui-
bus est conferendum. fo. clxiiij.

Confirmandi in fronte potestas
an possit per papam committi
non episcopis. folio. clxiiij.

Confirmandi an debeant aliquid da-
re confessoꝝi suo. folio. clxv.

Confirmandi multas qualitates
in confessione debet obseruare
folio. clxv.

Confirmandi non debet accusare
alium. folio. clxv.

Confirmandi alteri licentia est de
facili permittenda. folio. lxxv.

Confiteri an aliquis possit vno
anno seatri p̄dicatoꝝ et alio
anno minoris. folio. lxxv.

Confiteri cui debent fideles.
folio. clxiiij.

Confiteri licet alieno sacerdote
in octo casibus. folio. lx.

Confiteri nullus tenetur pecca-
ta que non habet. folio. lxxv.

Coniuges se carnaliter cognos-
centes ante nuptialem benedi-
ctionem an mortaliter peccent
folio. cxxv.

Coniugū vnus an possit sine al-
terius consensu ozare. fo. clxv.

Consilium i alterius p̄iudicium
mutari non potest. folio. lxxv.

Tabella alphabetica

Confuetudo introducens tempo-
 rale daci p̄ spirituali si non ha-
 buit p̄ncipiū voluntariū non
 valet. folio. cxviii.
Confuetudo permittens curatis
 aliqd̄ erigere p̄o sepultura tes-
 bus & currētib⁹ valet. fo. cxvii.
Confuetudo potest induci ex libe-
 ra damnatione. fo. cxv.
Copulatiua vera debet habere
 utraq; partem veram. fo. lvi.
Corpora defunctorum propter
 tria sepelienda sunt. folio. cxxi.
Creditor cuiuslibet in foro glori-
 ate p̄o se et contra se. fo. lxvii.
Criminosi si sine notorijs eorum
 oblationes non debent recipi.
 folio. xxviii.
Cura animarum quid sit. fo. li.
Cura pastoralis est duplex.
 folio. li.
Curā animarū quis committit
 et potest. fo. lvi.
Curatus an possit suo parro-
 chiano dare licentiā cōfiteudi
 alteri cure exercitium non ha-
 bent. fo. lxxii.
Curatus credere debet subdito
 dicenti se fuisse confessum in q̄-
 dam cano. folio. lxvi.
Curatus curam debet habere
 patendi. fo. v.
Curatus extra parrochiam suā
 potest audire confessionem sui
 parrochiani. fo. clv.
Curatus peccaret si licentiā
 cōfiteudi sine causa denega-
 ret. folio. lxxvi.
Curat⁹ q̄ debet habere. fo. liii.

Curatus vitiosus deum p̄cedi
 bus placare non potest. fo. vii.
Curatus vir a parochianis si
 ne peccato cōstituitur. fo. lxvii.
Curati ad quid faciendum sūt
 instituti. fo. lxvii.
Curati bona conuersatio plus
 p̄focit populo q̄ ipsius p̄cedi
 catio. fo. vi.
Curati boni gaudent adiuto-
 rijs sibi per religiosos dari. lxxv.
Curati boni quodammodo mi-
 racula faciunt. fo. lxxvi.
Curati & non p̄uilegiati se in
 vicem p̄bent comparari. fo. lxx.
Curati putatiui absolutio an
 valeat. fo. lxi.
Curati sunt de iuris iudice ch̄p̄
 s̄i. folio. lxxvi.
Curato quādoq; relicto frater
 mendicans p̄o confessione tus-
 tius eligitur. fo. lxx.
Curatum eligere p̄o confessos
 ne tutius est q̄ fratrem p̄uile-
 giatum. fo. lxxviii.
Curatorum potestas est latior
 potestate fratrum p̄uilegiato-
 rum. folio. lxxiii.
Curatorum quedam culpe fa-
 ciant ne ad eos subdit remittā-
 tur. folio. lxx.
Curatorū status superior est his
 archia ecclie ad statū simplici-
 um religiosorum. folio. lxxviii.
Decima quid est.
 folio. ix.
Decime an possint dari laicis
 in feudum. fo. cl.
Decime an possint vendi. v̄

Parrochialis curatoꝝ

omi.
Decime a quibus debent dari. folio. x. viii.
folio. xv.
Decimas debito soluentes quat tuoz consequitur remuneratio nes. folio. xix.
Decime de quibus rebz sunt dande. folio. x.
Decime mixte solui debent me diocres. folio. xviii.
Decime minime an sint sub pze cepto. folio. xvii.
Decime pzebiales cui ecclesie debentur. folio. xi.
Decime qualiter sunt solvende folio. xvi.
Decime qsi sunt soluēds. fo. xvi
Decime qbus sunt dande. fo. x.
Decime vbi sint soluēds. f. x. vii.
Decime vtrum possunt pzecri bi. folio. xviii
Decimarum pzeistio an p pa: pam tolli possit. folio. xviii.
Decimarum quot sunt species folio. ix.
Decimarum triplices sunt spe: cies. folio. x.
Decimas recipere possunt reli giosi quadruplici iure. fo. xiii.
Decimas redimere an liceat cle: tico sine symonia ab aliquo in: fuso detentoz. folio. xxi.
Decimas retinentes multipli: citer puniuntur. folio. xix.
Dolus bon⁹ est aliquē ad reli: giōis votū inducere. fo. lxxviii
Ecclēsia parrochialis per: dit quartam pꝑter inter: terdictum. folio. cxxxi.

Ecclesie pꝑceptum obligat ad consistendum. folio. xxxi.
Ecclesiis et ecclesiasticis muni: cipi tribui solita mutari non de: bent. folio. cxviii.
Eps an renocare valeat frēs sibi pꝑsentatos secundum formā cle. dudum. folio. lxxix.
Episcopus alicui committens vices suas potest omnia exer: cere pꝑter se. folio. lxxviii.
Eps dat a licentia pꝑsētādi an possit pꝑsentandos habere pꝑ pꝑsentariis. folio. lxxviii.
Episcopus dat licentiam alteri consistendi an requiratur licen: tia sacerdotis pꝑati. fo. lxxviii
Eps i quo loco de cōfirmatōis sacramētū ministrare. fo. clv.
Eps secundum aliquos potest beneficium cōferre suo familia: ri pꝑseruitolico. folio. cxviii
Episcopus an sit exco: ab ali: is distinctus. folio. cxlix.
Errores tres iohānis depoliat doctozis pꝑsētens. fo. lxxviii
Etas requisita quo ad recipiēds exco: quāvis est. folio. clv.
Eucharistia in pascha pꝑpter quatuoz rōes ē recipiēda. f. lxxviii
Eucharistia multa bona facit. folio. cxliii.
Eucharistia nō est sumenda dū subest abstinendi rationabils causa. folio. lxxviii.
Eucharistia qū dꝑ recipi. fo. lxxviii
Eucharistie materia et forma. folio. cxli.
Eucharistie sacramētū ab ali: s

Tabella alphabetica

Qua proprio sacerdote non licet accipere. fo. lxxviii.

Eucharistie sacramentum per quem confici potest. fo. clxii.

Eucharistiam non recipiens in pascha: an possit excusari ex ali qua causa. fo. liii.

Eucharistiam non recipiens sal tem semel in anno incurrit octo pericula. fo. lvi.

Eucharistiam recipere q̄s obligatur. fo. li.

Eucharistia recipere quotidie an bonum sit. fo. lxi.

Examinatio confessoris potest esse triplex. fo. lxxix.

Excoicatur in mortis articulo s̄ quocūq̄ absolui pot̄. fo. ccl.

Excoicatur q̄s debet absolui qd̄ facere debet. fo. cxxxix.

Excommunicatum sciens ali quem per confessionem eum vi care non tenetur. fo. cl.

Etrum non est causa peccandi. fo. clxii.

Filicus & dñs patrie ligatur ip̄ s̄ patrie & uetudine. fo. lxxviii.

Forma vera absolutionis secū dum theologos. fo. ccl.

Fornicatio presbiteralis an sit casus episcopalis. fo. cxb.

Fornicatio simplex an graui⁹ peccet q̄ mortale mendaciū cō mittens. fo. xciii.

Forum penitentialē an sortia tur quis ratione delicti. fo. lx.

Fratres circa confessiones au diendas priuilegiati in multis excedunt. fo. lxxvi.

Fratres presentati possunt sine consensu curatozum confessio nes audire. fo. lxxv.

Fratres quomodo probabunt se presentatos. fo. lxxviii.

Fratrum presentatozum pote stas non expritat per mortē epi scopi. fo. lxxviii.

Funerandi ius in quibus con sistit. fo. cxii.

Fur qui cōstendo surripuit pa cuniam confessionis poterit re uelari. fo. cii.

Grammatica non est predi canda. fo. vi.

Hereticus et scismaticus tenē tur consistere. fo. xxxi.

Homines quidam nec frigidī sunt nec calidi. sc.

Ieiunium an sit de necessi tate in ordināte et ordina tis. folio. cliv.

Infantis tollitur per baptismū folio. cxxviii.

Infirmus in quibus membris est ugendus. folio. cxxviii.

Innocens ut q̄s puniatur nol lus debet procurare. folio. clxii.

Iregularitas an tollatur per baptismum. folio. cxxviii.

Iudei et alii infideles tenentur ad decimas presbiterales. fo. x.

Iugum domini suauē est pro pter duo. folio. viii.

Jurisditio est duplex ordinaria et delegata. folio. lxx.

Jurisditio sua cuiuslibet est seruā da. folio. lxxv.

Jurisdictionem ordinariam ha

Parrochialis curatoꝝ

bens ea que sunt iurisdictionis
committere potest. ec. fo. lxxij

Ius parrochiale in decem con-
sistit. folio. ii.

Ius parrochiale quid est. fo. i.
Ius simpliciter pꝛolatum pꝛo-
tute cõmuni accipit. fo. lxxv. b.

Laiici etiam ex remissione
pape decimas nõ possunt
retinere. fo. xviii.

Laiici non peccat divina audie-
do a clericis fornicariis etiam
notorijs. folio. cxi.

Laiici oblationes recipere non
debent. folio. xxi. b.

Laiicis an possit competeret ius
sepeliendi et sedilia in ecclesia
habendi. folio. cxii.

Legatum ec. lesie parrochiali
factum an impediatur quartam
quando sepultura est alibi facta
folio. cxxxi.

Legatum p fabꝛica ecclesie nõ
diminuitur p quartã. fo. cxxx.

Leptosi ubi sunt sepeliendi.
folio. cxvii.

Libellus famosus si reperiat/
est lacrandus. folio. cv.

Licentia a curato in multis ca-
sibus per potest. folio. lxx.

Licentiam dicenti se habere an
sit credendum. folio. lxxi.

Matrimonium debet esse in-
diuiduum. fo. cxv.

Matrimonii effectus quis esse
dicatur. folio. cxliiii.

Matrimonii impedimenta sũt
multiplicia. folio. cxliiii.

Medicus et cozpozisset anime

reprobari potest. folio. lxxxi

Mendaciu fieri non debet: etiã
pꝛo hominis anima et vita sal-
uanda. folio. lxxxi.

Mendicantes dare cõsiliũ nõ
possunt ut quis a communione
abstineat sed hoc pꝛzius sacer-
dos faciat. folio. lxxii.

Mendicantes non absoluunt a
casibus per episcopum referen-
tis. folio. lxxxi.

Missã pꝛopria diei an sit de pꝛe-
cepto vel alia. fo. cviii.

Missã an quilibet teneat au-
dire. folio. cvii.

Missã audire a notorio forni-
catoꝝ an sit peccatum. fo. cxi.

Missã audire in sua parrochia
si ecclesia diebus dominicis et
festis an sit de pꝛecepto. fo. cvii.

Missã audire nõ est de pꝛecep-
to quando necessitas excusat.
folio. cvii.

Missã an possint pꝛo pecunia ce-
lebꝛari. fo. lxxii.

Monachus etiam sine licentia
abbatis potest confessiones au-
dire curato permittẽte. fo. lxxii.

Monachus pꝛoprietarius non
est in terra sancta sepeliendus
folio. cxxvii.

Mortuarium pꝛo quo accipit
tur. folio. cxvii.

Mulier pꝛegnans ubi sepelietur.
folio. cxvii.

Multerem turpem cognoscens
an grauitur si pulchram co-
gnosceret. fo. lxxxi.

Mulieres decẽ cognoscere gra-

Tabella alphabetica

- usus est unam decies. fo. lxxx.
 Qui tenentur conscribi saltem
 per signa. folio. xxxij.
Quale quid est. folio. xiiij.
 Supra se habet an sint de
 medicende. folio. cxxv.
Oblagia que dicuntur. fo.
 lio. cxliij.
 Oblatio debet fieri in dilectio
 ne charitatis. folio. cxxix.
 Oblatio de esse pura. fo. cxxviii.
 Oblatio facta pinagini cuius
 erit. folio. cxxv.
 Oblationis diffinitio. folio. cxxij.
 Oblationis nomine quid com
 prehenditur. folio. cxxi.
 Oblationes aliquae sint de neces
 sitate precepti. folio. cxxvii.
 Oblationes dare quis quattuor
 modis tenetur. folio. cxxviij.
 Oblationes equiparantur de
 cimo. folio. cxxliij.
 Oblationes facte ecclesijs aut
 capellis quibus applicade sunt
 folio. cxxij.
 Oblationes in quos usus con
 vertende sunt. folio. cxxiij.
 Oblationes non semper debentur pro
 pter celebrantem. folio. cxxij.
 Oblationes nullo modo debent
 laici percipere. folio. cxxviij.
 Oblationes propter scandalum
 impediuntur. folio. cxx.
 Oblationes quarundam perso
 narum recipi non debent. f. cxxviij.
 Oblationes quibus plerumque de
 bentur. folio. cxxij.
 Oblationes imagini facte cur
 debentur. folio. cxxv.
 Oblationum quingque sunt species
 es. folio. cxxi.
 Officio preiurare non debet prela
 tus subiectum quando per confes
 sionem tantum illum scit male
 versari in eo. folio. c. f.
 Operis commedatio. folio. lxi.
 Opera mortificata reuocare
 possunt. folio. cxliij.
 Ordinis collatio an impediat
 propter indebitam etatem. folio. clj.
 Ordinis sacramentum ser habet
 necessaria. folio. cxliij.
 Ordines duo fuerunt fundari
 a christo. folio. lxxv.
 Ordines quibus temporibus da
 ri possunt. folio. clj.
 Ordines sacri an possint conferri
 et per non episcopum papa per
 mitteret. folio. clj.
 Ordinum septem sunt species.
 folio. cxliij.
Pactum super spiritualibus est
 impedimento introducen
 tis consuetudinibus. fo. cxxv.
 Par in parem et minor in maio
 rem non habet imperium. f. lxxij.
 Parrochia quid est. folio. f.
 Parrochia unde dicitur. fo. f.
 Parrochie fuerunt diuise post
 aduentum christi. folio. f.
 Parrochianos alius clericus le
 gultur a populo fratres an possint
 ipsi inuito curato parrochiam
 personaliter intrare. fo. cxliij.
 Parrochianus petens licentiam
 alteri consistendi an debeat ex
 primere. folio. lxi.
 Parrochianus quomodo quis

Parrochialis curatoꝝ

- efficacie. folio. l. o.
Parrochiani in certis solemnitatibus tenentur ad oblationes. folio. xxvii.
Parrochiani si sine licentia saccurati alius confiterentur tribus in cōmodis afficerent. fo. lxxvi.
Pascha pro tempore tripliciter accipitur. folio. lxi.
Pater in bonis suis filius deo preponere debet. fo. cxxv.
Pater offendens tantum precatur quantum qui matrem offendit. fo. cxxvi.
Patronus succedit libero. lxxxv.
Peccata eadem pluribus committitur bonum est. folio. lxxv.
Peccata iterum committi necesse est in quatuor casibus. fo. cxxvii.
Peccata obliuia an sint confitenda. folio. cxxviii.
Peccata occulta an sint grauiores manifestis. folio. cxxix.
Peccata tripliciter sunt in confessione referenda. fo. cxxxiij.
Peccata ventralia an sint de necessitate confitenda. fo. cxxxiij.
Peccatorum circumstantie sunt quadruplices. fo. cxxxiij.
Peccator penitentiam per se debet adimplere. folio. l.
Peccator quilibet non eripit res p̄fessorios ordinarios h̄. fo. cxxv.
Peccator tria discutere debet ante confessionem. fo. cxxviiij.
Pena debita in peccato mortali qualiter est. fo. cxxvi.
Penitens confiteri debet fideles. folio. cxxix.
Penitentia an sit imponenda beneficii se non habere propositum abstinenti. fo. lxxxi.
Penitentia septennalis pro quolibet mortali est imponenda. fo. lxxviiij.
Penitentiam a sacerdote in iudicium an sit necesse acceptare et implere. folio. lxxvi.
Penitentiam an possit aliquis pro alio adimplere. fo. clix.
Penitentiam in mortali faciens satisfacere. fo. clix.
Peregrini ubi sunt sepelendi folio. cxxi.
Personales decime non solum in beneficiis in vita. folio. cxxv.
Personales decime quantum sunt soluende. folio. cxxvi.
Plebs eadem an possit habere plures prelatos. fo. lxxxiij.
Pozzo an debeatur ecclesie de relictis iure institutionis. folio. cxxcviij.
Pozzo canonica quotta est. folio. cxxcviij.
Potestas data fratribus p̄ cleudum an sit papalis vel episcopalis. fo. lxxx.
Preceptum de decimis soluendis quale erat in veteri testamento. folio. x.
Preceptum sequi veritas est et licentiam. folio. lxxviiij.
Predicatio cum humilitate et gratia fieri debet. folio. vi.
Predicatio vtilior est quam missa auditio. folio. cxx.
Predestinationem audire an sit de precepto. fo. cix.

Tabella alphabetica

Predicator vir reuelabit audi
entes a peccatis quib⁹ ipse con
aminatus est. folio. lxxxvi.
Prelati sibi confessorum elige
re possunt. folio. lxxviii
Prelati victum nocet ecclesie si
acquirendis. folio. cxxviii.
Preparationis ad confessionem
triplex modus. folio. cxxviii.
Presidentatus si fiat episcopus:
an poterit vt pri⁹ confessiones
audire i illa dyocesi i quas pre
sidentatus fuerat. folio. lxxx.
Primicie scdm consuetudinem
parcie solui debent. folio. xxi.
Primitiarū solutio in duobus
casibus est de precepto. folio. xx
Priuilegia per papam cōferri
possunt etiam cum aliozum pre
iudicio. folio. lxxi.
Priuilegiatus ab audietia cō
fessionis ex causa rōnabili pos
test repelli. folio. lxxi.
Priuilegiatos teneri ad peten
dam licentiam curatozum mul
tis pbatur rationibus. f. lxxiii.
Pro spōsio multipliciter ac
cipitur. folio. cxliii.
Proptius sacerdos secundum
richardum est duplex. folio. xlv
Quarta an debeat de bo
nis illius qui apud fra
tres cum habitu ipsozum fra
trū petit sepeliri. folio. cxxviii
Quarta an debeat episcopo
de legato alicui persone singu
lari relicto. folio. cxliij.
Quarta episcopalis de quibus
debetur. folio. cxxviii.

Quarta parochialis an debeat
tur de his que sunt relicta pro
missis dicendis. folio. cxxviii.
Que est forma extreme unctionis.
folio. cxlvi.

Recipere aliqua licet que
non licet exigere. fo. clxij.
Recogitatio peccatozum ex no
uem regulis ad memoriam ve
nire potest. folio. cxxix.

Rector parochialis qui altum
de non habet vnde viuere pos
sit/laboze manuali sibi victum
querere potest. folio. cxvii.

Reges & principes cui soluere
debēt decimas psonales. fo. xv
Religiosus in eodē genere bo
ni pl⁹ meret q̄ laicus. fo. cxvii
Religiosi qui tenentur ad deci
mas. folio. cxliii.

Religiosi an possint oblatiōes
recipere. folio. cxliij.

Religiosi circa p̄sides audie
das p̄uilegiari an possint eas
audire irrequisitis curat. f. lxxii

Religiosi habentes liberam se
pulturam: an teneantur corpo
ra mortuozum recipere de ma
nibus curatozum. fo. cxxviii.

Religiosi in sermonibus retra
hentes a solutione decimarum
auditozes sunt excoicati. fo. cx.

Religiosi p̄sentati potius pa
palem q̄ episcopalem dicuntur
habere potestatem. folio. lxxxi.

Religiosi pro confessionibus de
putandi sex qualitibus debēt
esse p̄dicti. folio. lxxi.

Religiosi quibus debent con
fessiones recipere. folio. lxxi.

Religiosi quibus debent con
fessiones recipere. folio. lxxi.

Parrochialis curatoꝝ

stiteri. fo. lxxij.
Religiosi suis fraudibus quā-
do iuvenes alliciunt ad religio-
nem fo. lxxvj.
Rem suam nemini propria au-
ctopitate licet accipere. fo. lxxi.
Remedii declaratio. fo. cxxiij.
Sacerdos dicitur spiritualis
medic⁹ anime. fo. xci.
Sacerdos diuersa debet experi-
menta scire. fo. xciiij.
Sacerdos etiam hereticus vel
degradatus cōfiteri potest. f. cxxij.
Sacerdos etiam imperitus po-
test in tribus casibus confessio-
nes audire. folio. xcj.
Sacerdos parrochialis potest
remittere decimas non solutas
tempore p̄terito. folio. xxiij.
Sacerdos quilibet videt posse
confessionē audire. folio. lxxvij.
Sacerdos qui sciuit in confes-
sione per vnum de malefactorū
hunc se interficiendum in nemo
re potest nemus nō intrare. f. c
Sacerdotum sex indumenta q̄d
signant. folio. viij.
Sacramētū altaris effectus est
duplex. folio. cxliij.
Sacramēta an sint recipien-
da ab eo qui est in mortali pec-
cato. folio. lxxvij.
Sacramēta quedam ministra-
re prohibetur religiosis. fo. li.
Sacramentorum quorundam
administratio est religiosis p̄-
hibita sub excommunicatiōis
pena. folio. cxlvi.
Sanguis subditoꝝum de mani-

bus p̄elatoꝝ requiret. fo. lxxij.
Scholares cui debent confite-
ri. folio. lx.
Sepultura an possit eligi p̄ de-
capitandos et siles. fo. cxxiiij.
Sepultura cuius expensis se-
ri debet. folio. cxix.
Sepultura dicitur multis mo-
dis. folio. cxi.
Sepultura ecclesiastica quin-
decim generibus personarum
interdicitur. folio. cxv.
Sepultura electa aliquo mo-
nasterio si eligens ibi professio-
nem faciat atēq̄ moriatur: ca-
nonica parrochialis non debet
tur. folio. cxv.
Sepultura non est deneganda
decedēti sine confessione. f. cxvij.
Sepultura non electa mori-
bus ubi sepelietur. folio. cxv.
Sepulture an p̄iudicetur p̄
pactum. folio. cxl.
Sepulture occasione an possit
aliquid recipi etiam per cōsue-
tudinem. folio. cxxij.
Sepulturam eligere quib⁹ pec-
mittitur. folio. cxxij.
Sepulturas quidam philoso-
phi superuacuas respiciunt. f. cxx.
Sigillum confessionis et sigil-
lum secreti an sint eisdem ra-
tionis. folio. cxi.
Sigillum secreti potest in duo-
bus casibus reuelari. folio. cxi.
Symonia an committat si p̄o
absolutione ab excommunicato
ne pecunia exigatur. f. cxxij.

Tabella alphabetica

Simonia an cōmittat si p mē monio aliqd recipiat. fo. clviii Simoniam an dicatur committi si detur aliqd p calicib⁹ aut oz- namentis hūdicendis. fo. clx. Simoniam mentalem que gra- uis est incurrit curat⁹ sepeliens sola intentione percipiendi ali- quid temporale. fo. cxvj Symonides poeta propter be- nefactum sepulture submerito- nem euasit. fo. cxv. Spiritalis dās vel recipiens an possit aliqd recipere siue dās. clvi Spiritus sancti p̄uilegiatio eum ad predicandū ꝛc. ad quid est ordinatus. fo. lxxv. Studentes habentes licēciam studēdi intelligūt licētiam quo ad oīa siue quib⁹ studiū cōmo- de expleri non potest. fo. lxxviii. Surdus vel mutus vel infirm⁹ ut loqui non possit per scriptu- ram confiteri potest. fo. lxi. Tempus confitendi triplex solet assignari. fo. cxvii Testandi facultatem habens a p̄ncipe debet iuris solennita- tes obseruare. fo. cxviiii. Testi dui quib⁹ creditur. fo. cx. Tōsura p̄xima an a curatis con-	ferri potest. fo. cxlii Unica multipliciter re- mittuntur. fo. cxviii Uestitū penuria an excuset mus- teres ab auditiōe missa. fo. clx. Uidue & plugate an possint ex- cularia militarū audiri. fo. clx. Uinum & oleum infundere pec- catoribus quid est. fo. cxli. Uinum in sacramēto altar(qua- le debet esse. folio. cxlii Unctio extrema an sit de neces- sitate salutis. folio. cxlii Unctio extrema p quem minis- trari debet. fo. cxlii Unctio extrema quibus est cō- ferenda. folio. cxlii Unctiois extreme effectus q̄s est. folio. cxlii Unctiois extreme materia. cxlii Unctionis sacramentum quā- do et ubi fuit institutū. cxlii Uorum de sepultura electis an possit mutari. folio. cxlv. Uult⁹ pecoris siue populi sub- ditū est duplex. folio. lxxvi. Uxor decedēs sepultura nō clo- cta ubi erit sepelienda. fo. cxv. Uxorē occidere an sit grau⁹ peccatum. fo. cxvii ¶ Finis tabelle.

Gregorius librum plebani porrigit istum.
Sedulus ille suo tempore pastor erat.

Hoc vigili studiosi parrochiale notetur:
Lunctos pastores diriget atq; greges.

137

quidem ibi
vane por
top mior
coom fof
ram mof
ram use
red mof
mof mof
gmi mof

De
Quid de mof
Quid de mof

est use
mof mof
mof mof
mof mof
mof mof
mof mof
mof mof
mof mof
mof mof
mof mof

Interpellauerit me plures an-
 marum curatores: vt postea q̄ p
 me collecta z impressa fuerunt q̄
 dam eis necessaria de iuribus p
 rochialibus compēditose dissere
 erem z imprimi curares. Quod
 quidem libentius vt in sorte eorundem cōiur-
 ratur per hoc opusculū (quod parrochiale cura-
 torū noīari z p capitula partiri placuit) petitiōi
 eorum satisfaciens determinandū: z nomini iſo-
 rum vitandū suscipio. In quo si quid quod ipse
 rum aures offendat ingenij mei tarditati: si ve-
 ro aliquid iuri consonum ac laude dignum inue-
 nerint: diuine maiestati bonorum omnium largi-
 gitrici attribuendum esse censeant.

De iuribus parrochialibus.

Quid sit ius parrochiale: z in quibus consistat
 Et quid sit cura animarum. Capi. p̄mum.

Factaturus igitur de iuribus p
 rochialibus a diffinitione iuxta
 Ciceronis s̄miam exordīandū de
 creui. Ad cui⁹ euidētā q̄ro qd sit
 ius parrochiale z i q̄bus p̄sistit?
 Ad hoc dico q̄ ius parrochiale

est ius quod debetur rōne partitionis cure aīay
 alicuius prochie. Est autem prochia locus in q̄
 degit p̄pls alicui ecclesie bap̄ismali deputat⁹ cer-
 tis finibus limitat⁹. Unde plures ecclesie bap̄is-
 males non debent eē in eisdem limitibus. xvi. q. .
 i. plures bap̄ismales: z in ca. pastoralis. de hīs
 que sunt a prelatīs. Aliquando parrochia dicit̄
 totus ep̄atus vt in ca. de rapto. de parrochia. c.
 sup̄ eo. Et sūt parrochia quasi partitio cure, nā

Ius pro-
 chiale
 qd sit.

Parro-
 chia qd ē
 Parro-
 chia. vñ
 dicitur.

Parrochie fuit iter ecclesias prochie
 ruit diuise pel. monach. Fuerunt autem prochie diuise post
 se se p^o aduentu xpi. ruij. q. i. c. i. Epatus vero et puicte
 aduertus fuerunt diuise loge an aduentu xpi. Na vbi p^ous
 xpi pro- morabant pncipes. infidelium seu eoz pthoflamis
 chianus nes et flamines: fuit statutum p apostolos q p^ori-
 mates archiepi et epi pstituerent vt hf in. ca. i. et

Quo
ds effici
tur.

efficitur parrochianus alicuius ratione domici-
 lij infra terminos prochie sue. Na statim q ds co-
 stituit hospitium i aliena parrochia cum animo
 ibi manendi fit prochianus illius. de parroch. c.
 vltra. et in ca. ad apostolice. de deci. secundo quo
 ad sacramentu p^ofessionis et eucharistie efficitur
 quis parrochianus alicuius cu p maiorem par-
 tem anni: puta p plus q^o per sex menses in ea mo-
 ram facit licet ibide non transtulerit domicilium
 fm p^onoz. in. c. ois vtriusq. de pe. et remis. sec^o
 aut est de sacramento ordinis. Na licet scholaris
 qui causa studij morat in prochia alicuius ple-
 bani statim efficiat prochianus ipius: et fit de fo-
 ro epi talis diocesis: et ligetur statim: et sententis
 ipius epi: non tñ sine licentia speciali sui epi ori-
 ginarij poterit ipm ordinare: vt in ca. significasti
 de offi. Archid. quod est contra epos qui dispen-
 sant in votis cum scolaribus: vel cōferunt eis or-
 dines nō habentibus domicilium: quia non p^ot
 ex eo q non sunt necessaria sacramenta. Hoc te-
 net p^onoz. in ca. nullus. de parrochi. et hostie. i
 summa. e. titu. S. quis intelligatur. versus finem
 vbi vide rōem diuersitatis si quis ho in diuersis

parochiis equaliter deget est parochianus vtriusque
 ut in l. assuptio. ff. ad municipal. Aiator vero cuius
 ius ecclesie ad quam venit parochianus esse intelligit.
 ff. de iudi. in l. heres absens. Aior autem illi ecclesie
 parochiana cuius est maritus ut in l. filij. ff. ad mu-
 nicipal. hoc est ad personalia: sed est ad realia se-
 cus. C. de muliere. in quo loco muerat. 2c. l. i. l. r. Ex
 predictis concluditur quod plebani non debent admittere alie-
 num parochianum sine licentia presbyteri sacerdotis: neque ad
 ordines: neque ad prebendas neque ad sepulturas ut in c. si
 2. ij. de paroch. et in c. ois. de pe. et remis. quod absolu-
 tio vel ligatio a non suo iudice facta non valet ut in
 c. ad audientiam. de presuetu. et in c. ad si. clerici de iu-
 di. Et per hoc poneret quod falsum est alienam messem quod
 non est faciendum ut in c. venerabile: de elect. Ad se-
 cundum quod situm: respondendo dico quod ius parochiale consistit
 principaliter in decem. Primo in cura animarum ipsorum parochia-
 norum. Secundo in decimis et primitiis. Tertio in oblatio-
 nibus. Quarto in penitentibus recipiendis. Quinto
 in missis audiendis. Sexto in sepulturis et reme-
 diis. Septimo in cononice portione. Octavo in be-
 nediictione nubentium. Nono in collatione sacrorum.
 Decimo in pueris quilibetque curato obueni-
 entibus. De quibus per ordinem in hoc opusculo versus finem
 tractabit. Et ad primum descendendo dico quod ius pro-
 chiale primo et principaliter consistit in cura animarum ipsorum pro-
 chianorum. Ad cuius evidentiam arguitur quod sit cura animarum.
 Solutio post Host. et Anto. l. v. c. ois cura animarum
 sic describitur. Cura est vigilans et onerosa ac sollicita
 custodia animarum alicui commissa ut curet ne peccent: sed
 saluentur: preterea ex lege vel premissa de canonica aut
 presuetudine seu prescripta de prelatu applicata non improba-
 ta. Hac diffinitione proprie dominos curatos per singula

A. ij.

Aiator
 cuiusque
 ecclesie ad
 quam ven-
 nit pro-
 chianus
 intelligit

Ius pro-
 chiale i.
 r. consistit.

Cura anima-
 rum quod sit

Parrochiale curatorum. Ca. l.

declarabo vt ex ea officium debitum pendat. **P**ri-
o. cura est vigilans et onerosa ac sollicita custodia
animarum. Hec pericula sumit ex ea. intelligitur de eta.
et quali. §. si. ibi. Circa curam tibi commissam sollicitu-
dine exercere studeas indefessas et in. c. p. hiant.
de homi. li. vi. ibi. Circa gregis eiusdem custodiam
sollicitis excitatis vigilans et animarum salutis iugis
attentione cogitatiois intendere submouendo no-
xia et agendo profutura debemus vt excusso a nobis
negligente sono nostris cordis oculis diligentia se-
dula vigilatibus animas deo lucrifacere sua nobis
coopante gratia valeamus. Et in. c. i. de offi. archi. et
in. c. si. de offi. archiepi. et in. ca. vno de offi. primi
ceris. vbi ad hoc sunt textus rotundi quorum verba gratia
breuitatis allegando hic premitto. Sequitur in de-
scriptione. Commissa alicui vt curet ne peccant sed sal-
uentur. f. instruendo sibi commissos in fide et moribus
et in vicibus fugiendis ac virtutibus et bonis operibus ex-
ercendis. x. q. i. placuit. et in. ca. vt quisque. et c. vt cle-
ricorum. deuit. et ho. cle. et c. de. q. de pe. et remis. Et
quod sequitur quod si male vel negligenter aut obligatur
deo cum sibi de hoc teneatur reddere rationem vt i. c.
irrefragabili. de offi. ordi. et in. ca. cum ad monaste-
rium. §. abbas. de statu monach. Et non solum per di-
ctum modis curare habet sed etiam visitando corrigendo
puniendo sacramenta ecclesiastica exhibendo et vt i.
ca. dudum. ii. de elect. de transac. c. veniens et i. c. ois
vtriusque. §. sacerdos de pe. et remis. Caveat igitur
ubi dicitur (Hos) quod per hanc obligationem pro oculis
habeat ne reperitur negligens vel dormiens: quod di-
citur ps. Non dormitabit neque dormiet qui custodit
israel. Neque iniquus sicut. Berni. ait Non dormitat
neque dormit qui impugnat israel Ideo curato de. p.

ps. cxx.
Berni.

De iuribus parochialibus Fo. iij.

uerb. vi. Si spopoderis p amico tuo defixisti a
pud extraneu manu tua. illa qat'es' verbis' oris
tut te i' libera: discurrere: festia: suscita amicu' tui
ne dederis somniu' oclis tuis: nec dormitet pal
pebre tue. legitur et exponitur hec xba in. c. nisi
cu' prebe. de renuci. §. veru'. Ad si hoc curat' dill
geter seruauerit: esto q' p'pl' duricia' plebis non
p'ficiat tur' erit et meritū suū habebit vt in. ca. sit
rector. xliij. di. et in. di. ca. nisi §. porro in fi. Sed qd
in diffinitōe cōpetēs ex lege scripta sine iure cōs
sicut p' i' ep'is. de offi. or. ca. conq'rete. et in prela
tis q' p' electione creāf. et in rectorib' eccl'iaz pro
chialiū q' sūtaucte sui iudicis instituti vt in. cap.
ois vtriusq'. de pe. et remis. et de offi. archid. c. cū
satis. et de offi. or. c. si sacerdos et c. cū ab eccl'iaz
et c. ad reprimēdā. et ca. nup. de sen. excō. Et qd
quēter vel cōmissione canonica ab ep'o g'nalis v'l
specialis fctā vt p' in archidiacono. de offi. arch.
c. i. et in archiep'is. de offi. archiep'is. c. fi. et p' totū
Et in officiali suo. de istitu. c. iij. de appel. roma
na. ij. li. vi. Et vicarijs eccl'iaz ppetuis. de offi.
vica. ad hec. et etiā ex cū ad t'ps cōstitutis. de ap
pel. c. p'cēt. de offi. or. cū vos. v'l a papal' p'uile
gii g'nale v'l speciale. xliij. di. c. i. de trāsac. c. ij. §
offi. de lega. qm' abbas in fi. v'l p' cōpositionē ex
certa scia cōfirmatā. de trāsac. veniēs. §. fi. Cōse
quēter d' in descriptōe aut cōsuetudie v'l prescri
ptione. Itā metropolitani in sua r'ia aliena pro
uincia. Et ep'i in alienis diocesisbus. Et etiā ab
bates archid. et capella. et similes iura ep'alis et
prochiale curā ad hec p'tinētis inq'tuz ista pnt
i ipos cadere et p' cōsuetudinē et p' p'scriptionē ac
quirūt. Sicut. de consuetudie probatur. de elect.

Parrochiale procuratorum. Ca. 1.

budū. ij. S. iādē. de offi. ordi. pto. 2. ca. duo simul.
c. irrefragibili 7 in plurib⁹ alijs iurib⁹. De pre-
scriptione pbat i. c. ex trāmissa. 7 capit. auditis
7. c. cū oli. de pscriptōe nota. xij. q. ij. i sūma Df
in fine p sedē aplicā nō i. pbata. hoc tō dē qz p sue-
tudo nō pficit nisi sit rōabil⁹ 7 pscriptavt in. c.
si. de pue. Irrobabilis aut iudicat p sedē aplicā
si ex ea limites cōfundatur vt in. c. cū sint hoies
de deci. Et si exinde alijs graue p iudiciū inferē
vt in. c. suggestū. de deci. de maioritate 7 obe. cuz
inferior. de puetu. cū olim. Etia p tū ad psonaz
p iuatā reprobaf vt nec curā acqrat ex cōsuetu
dine: nec sibi eligat cōfessorē. vt in. c. si ep̄s de pe.
7 re. li. vi. In pscriptōe taliū ho reqrit bona fi-
des 7 iust⁹ titul⁹: aloqñ p sedē aplicā reprobaf
de deci. budū. de pscript. si diligēt. de offi. oz. cōq̄
rēte. de maio. 7 obe. inē q̄ tuoz. 2 in. ca. oli. i. 7. iij.
de resti. sp. ol. Dec h. 208. Et diffinit curā aiay que
vocat pastoralis q̄ prelatis eccl̄iay. cōpetit sup
oues suas. 7 ē duplex. Una est fori contētiōsi vt
curapa
nozal ē
duplex.
curam
aiay q̄s
pmitter
pōt.

Curapa
nozal ē
duplex.

Curam
aiay q̄s
pmitter
pōt.

sup xbo curato. Circa p̄dicta q̄ro q̄s possit com
mittere curā aiay: Ad hoc dico q̄ curā aiay con
mittere ptinet solū ad ep̄m diocesanū. ad quē de
iure cōi spectat institutō auctoritabil⁹ vt i. c. ex tua

De iuribus parrochialibus. Fo. liij

de fit p̄. cū fat. d of. arch. d of. dele. sup eodem
p̄uil. cū rplātare §. i eccl̄is. xi. c. cū ex iūctio i fi.
de hereti. Et hec institutio loco p̄firmatō is hētur
z añ illā nec p̄natus: nec is cui collata est eccl̄ia
admiſtrare d̄z vt in. c. Cū iā dudū. xi. c. i lateranē
fi. de p̄bē. Ad si fecerit p̄t̄ ep̄s talē remouere
nisi disp̄auerit gratiose. vt in. c. ex frequētib⁹.
de insti. xi. c. vl. de cle. pere. Est aut̄ rō hui⁹ iuris
q̄ sū auct̄e ep̄i nēo possit it̄rare vel dereliquere
eccl̄iam. in. c. admonet. de renūc. q̄ nēo d̄z se i ge
vere in talib⁹ sed q̄ vocat̄ a deo tanq̄ aaron. Ad
heb. v. z in. c. q̄liter de elec. viij. q. i. iſcripturis. z
q̄z it̄rare d̄z p̄ hostiū qd̄ ē xp̄s. Johā. x. alioquin
fur cēsetur z iatro s̄m greg. i. q. i. ordiarioes. vij.
q. i. nō furē. z i. c. eū q̄ de p̄bē. li. vi. D̄z §. i ngeret
se is q̄ it̄rat p̄ter auct̄e ep̄i dyocesani. de offi. ord̄
qm̄ i plerisq̄ §. fi. Ep̄s est xp̄i vicari⁹ ē. xxxiij. q. v.
mulierē. xi. c. vno de sacra vnetōe. Ad q̄ sine ep̄o
intra dirupto hostio cuius vicarius est ep̄s ta
lē b̄nificio z officio p̄iuare p̄t̄. vt in ca. relatū. d̄
surre patro. Ad si districti⁹ p̄ ep̄os obseruaretur
nō ita passi plures se de possessionib⁹ vacantius
eccl̄iar sine titulo ex sola p̄missiōe laicōū intro
mitterēt vt nunc cōmuniter fit in diocesi. Data
usē. Secūda vero institutio est corp̄nalis q̄ ad
archidiaconū spectat de iure communi vbi aliud
non est de consuetudine que sequitur hanc prece
dentem institutionem tanq̄ executoria. De hac
expresse loquitur ca. ad hec. z ca. vt nostram. de
offi. archidia. Est z tertia institutio que pro col
latione ponitur. z de hoc intelligitur ca. cum ve
nissent. de insti. de exces. prela. ca. ij. de preben. c.
referēte. Cū z cōcessio p̄ institutiōe ponitur. vt

ep̄s xp̄i
vicari⁹ ē

in. c. dilectus de offi. lega. De materia autem cure no-
 rat. archi. i. c. is q. de sil. p. b. li. vi. sup. ver. cura.
 Sed q. de cura aiaru. satis supra iuridice. vt op. i.
 noz. dicit. Ideo his aliq. practice aduiciendu. dignu.
 buri. r. primis. p. fecto. dolendu. e. q. solis sola ver-
 balis cura habet. n. n. est sanata. here. li. q. dice-
 ret curat. fecit q. debui. n. n. stetit p. me. q. min.
 te sanasse tu noluit. tibi feci n. n. michi. r. l. i. v. e.
 p. hesis. vbi de hoc. r. r. l. v. i. dist. c. v. S. e. q. sana-
 ri desiderat. s. n. i. u. e. i. t. curatoz. e. i. o. notet. d. n. i.
 curati. q. triplex e. cura. eoz. sicut. r. triplici. laborat.
 icomodo. q. eis. o. mittit. Est. ei. vulnerat. fameli-
 cus. r. spoliat. sicut. typice. exponit. Luce. x. r. i. o.
 curat. d. h. e. cura. medendi. pascendi. r. induendi.
 Hec. triplex. cura. tangit. esa. i. i. vbi. vir. iustus. re-
 cusans. cura. aiaz. dicit. n. s. i. medic. r. i. domo. ma-
 no. e. panis. neq. vestimetu. q. diceret. n. s. i. suffic-
 ens. ad. medendu. q. n. s. i. medicus. neq. ad. pascen-
 dum. q. i. domo. mea. n. est. panis. neq. ad. iduen-
 du. q. nec. vestimenta. sunt. i. domo. mea. Prin. o.
 t. g. curatus. d. h. e. cura. medendi. vt. docet. augu.
 in. ca. sacerdos. i. i. q. v. i. dices. Sacerdos. vt. sapi-
 ens. medicus. r. pfectus. primu. sciat. sua. pct. di-
 luere. r. p. o. t. e. a. aliena. detergere. r. sanare. r. i. ca.
 omnis. de. pe. r. remis. dicit. Inno. papa. Sacer-
 dos. aut. sit. discret. r. cautus. vt. more. periti. me-
 dici. sup. i. fundat. vniu. r. oleu. i. vulnerib. sauciati.
 Sed. qui. officiu. ignorat. curandi. quod. curat. ideo.
 cu. sit. ars. artiu. regim. aiaz. vt. dicit. innoc. i. i. i.
 in. ca. cu. sit. de. eta. r. q. li. necessaria. e. scientia. pla-
 to. qua. sciat. curare. aiaz. Duo. sunt. q. maxime. me-
 delam. impediunt. Prin. u. est. ignorantia. vt. ha-

Cura
 q. debet
 habere.

betur. xxxviii. dist. per totum. Ita ibidem in cap. de ignorantia mater cunctorum est errorum. maxime in sacerdotibus dei vitanda est quae docendi officium in populo susceperunt. Quod si curatus dicat. habeo scientiam. dicit sibi dominus. ostende mihi ex operibus curam tuam sicut in simili dicitur de fide. iac. ij. id est cognoscitur dominus de curatis Esaye. i. vulnus et liuor et plaga tumens non est circumligata neque curata medicamine neque foras oleo reprecidit. Omne caput laquidum: et omne cor merens a planta pedis. id est a minimis curatis versus ad verticem. id est episcopus non est sanitas in eo. quasi diceret dominus vulnus luxurie non est circumligatum fasciis continentie: plaga tumens superbie non est tota oleo humilitatis intima. sed omnis fere magni et parvi facit vulnerati et plagati. secundum quod in curato impedit medellam spirituale est malavita. unde si curatus habeat et ducat malam vitam obicitur ei. medice cura te ipsum Lu. iiii. et luce. vi. et math. vii. eius ce primum trabem. id est magnam partem de oculo tuo ante te ipsum festucam trahas de oculo meo. id est minus partem. An grego. Quia fronte mederi properat qui in facie vulnus portat. vulnus in facie est peccatum in ostensione. id est heu ignominia et peccatum aliquid curatorum laicis notoria sunt. secundo curatus dicitur habere curam ascendendi. Et namque sicut petro dicitur. pasce oves meas. ioh. vi. Et in c. significasti. de lec. vbi Bernardus. di Tertio dictum est. pasce. nec intinge siue tande semel auditum est: sed vos curati lac bibitis lanam iduitis. et carnes comeditis. et gregem domini non pascitis. contra id quod precipit beatus petrus. i. Petri. v. Pascite eum quod in vobis est gregem domini. Et dicit dominus. petro ter. Pasce. et quod diceret. dominus dicit Bernardus. Pasce verbo predicationis: exemplo conversati

Brego.

Curatus curam habere pascendi.

Berni.

Parrochiale curatorum. Capi. i.

ouis et fructu ordis. Debet ergo curat^o primo
pascere verbo predicationis quod quantum sit necessa-
rium habetur. iij. regu. xx. Custodivirum istum qui si la-
plus fuerit erit anima tua pro anima eius aut talentum argen-
ti appedis. i. ex hortationis verbum. Item ezechiel.
xxiij. dicit. In pascuis vberimis pascam eos in
montibus excelis ubi ysidoro. Sacrarum scriptura-
rum altitudines quasi montes pascue sunt. et hiere.
iij. Dabo vobis pastores secundum cor meum et pascent
vos scientia et doctrina. Item exo. iij. dicit quod moyses pa-
scebat oves et minavit ad interiora deserti: ubi
dominus in rubo ardens apparuit. Quod sit cum curatus
verbo predicationis subditos ad cor reducit. et ibi
apparet dum exterior consolatio relinquitur pro inter-
riori. Sicut pavit ipse duos discipulos euntes in
emaus. Luce. xxiij. quod dum loqueretur arsit rubus.
Unde dicebat: Nonne cor nostrum ardens erat in vobis
dum loqueretur in via et aperiret nobis scripturas. eccl.
xij. Consurget. scilicet peccatores a peccato ad vocem volucris
scilicet galli. Sic gallus petrum negantem ad lachrimas
excitavit. Lu. xxiij. quod in predicationibus frequen-
ter homines compunguntur. Unde act. ij. His auditis
corde concipiti sunt. Sed plures curati galli gas-
tinacii. scilicet capones pingues sunt et non gallinacii
lenti: et ideo pro pinguedine non possunt cantare. i.
predicare. Unde contra tales loquitur esai. lvi. Canes
muti non valentes latrare. Et ezechiel. xxiij. Non
ascendisti ex adverso: neque opposuisti murum
pro domo israel et staretis in prelio in die domini. ubi
grego. in pastorali. et habetur in causa. sit rector. xliij.
dist. Ex adverso quippe ascendere est pro defensione
gregis libera voce huius mundi in potestatibus con-
trarie pastoris eius recta timuisse dicere quod alius

Indor.

De iuribus parrochialibus. Fo. vi

est q̄ terga p̄buisse. Hinc Paul^o loquēs de cura
to ad Titū. i. ait. Et sit potens exhortari in do-
ctrina sana et eos q̄ p̄tradicūt arguere. et Malac.
ii. Labia sacerdotis custodiūt. i. custodire debēt
sciētā: et legē req̄rēt ex ore ei⁹. s. subditi. Cū ergo
dicit legē: nō nugas: s̄ fabulas s̄ phica: nō grā-
maticalia: s̄c̄ ep̄s desider⁹ q̄ grāmaticā predica-
bat. vt in ca. m̄tra. lxxxvi. di. q̄. sicut d̄t sibi. Bre.
In vno ore se cū laudib⁹ iouis laudes xp̄i nō ca-
piūt. Unde et phibētur sacerdotes comedias le-
gē: et bucolicoꝝ versū verba cantare. xxxv. di.
sacerdotes S; d̄nt in euāgelis: epistol⁹ et p̄ phe-
tis studere: q̄ de hoc h̄nt predicare. Marci vlti
Predicate euāgelii⁹ oī create. Hic ēt p̄ esa. lviij.
loq̄ d̄ns curatis. Clama ne cesses. s̄c̄ tuba exal-
tavoce tuā: et annūcia pp̄lo meo scelera eorum.
Abi Greg. Preconis officii ū suscipit q̄sq̄ ad sa-
cerdotiū accedit Sacerdos q̄ si p̄dicatōis est ne-
sci⁹ q̄ clamoris vocē datur⁹ est p̄co mur⁹. Hinc
etiā Paul^o. ij. ad Timo. iij. d̄t. Predica x̄bz
in ista oportūe importūe. Nec oīa Grego. in. d. c.
sit rector. D̄nt aut̄ curati cū hūilitate p̄dicare nō
cū arrogātia ne sp̄ magistrū elatōis: sc̄z diabo-
lū quē x̄boꝝ iaculis insequūtur elatis moribus
p̄dicēt. lvi. di. hoc habz. Nec cibū vel premiū d̄
p̄dicatōe expectēt. An̄ Michēe. iij. Nec dicit d̄ns
sup̄ p̄phetas q̄ seducūt pplm̄ meū q̄ mordēt dē
tib⁹ suis et p̄dicāt pacē: et si q̄s non dederit in ore
eoz̄ q̄ p̄piā s̄ctificāt sup̄ eū plū. Sed nūc volēdū
est q̄ pauci curati p̄dicatōi et m̄lti lacti et lane in-
tēdūt. Ad p̄riē d̄ns per Ezech. xliij. c. Hōne
greges pascunt a pastoribus: sc̄z verbo p̄dicati-
onis: p̄t m̄deri q̄ mō nō. An̄ infert. Et pasto

Grāma-
tica non
est pp̄lo
predica-
da.

Grego. ;
Predi-
catio cū
hūilita-
te et ḡtis
fieri d̄z

Parrochiale curatorum Ca. i.

ribus q̄ pascūt semetip̄os: quoz̄ deus venter est
vt dicit Ap̄ls ad Phil. iij. Iſti assimilātur labā
q̄ cū tōderet oues iacob fugit. Gen. xxi. qz̄ cū cu-
rat? la cti ⁊ lane ⁊ nō p̄dicatōi intendit r̄p̄z̄ amit-
tit. An̄ Hiego. He pereūt ⁊ ip̄i de t̄palib⁹ cōmō-
dis lesātur. Michæe. iij. Qui comederūt carnē
pp̄li mei ⁊ pellē ei⁹ de sup̄ excoziauerūt: ⁊ ossa eo-
rū p̄fegerūt ⁊ cōciderūt sicut i libere. Ecce ip̄i
seluposerhibēt gregi. ip̄i rapiūt ip̄i disp̄gūt ip̄i
perimūt. Et Esa. iij. cōquerit dñs de curatis di-
cēs. Vos em̄ depasti estis vineā meā: id est eccli-
am ⁊ rapia pauperis in domov̄sa. Quare atte-
ritus ppl̄in meū ⁊ facies pauperū commolitis?
Sc̄do curat⁹ debet pascere subditos ex̄plo bōe
puersatiōis. Pl⁹ em̄ (dicit Hiego.) mouent erem
plā q̄ x̄ba. An̄ iacob. posuit x̄gas d̄corticitas
uerfatio an̄ oues parituras vt s̄lt̄ fet⁹ cōciperēt. Henc.
pl⁹ p̄h- xxx. c. Ferk̄ de q̄dā mulierē q̄cū accusarek̄ de eo
cit pp̄lo q̄ pepisset ethiōpā excusata fuit p̄opter imagi-
nē ethiōpis quā an̄ oculos habebat depictā qñ
p̄ ip̄sius p̄dicatio cōceperat. ita ⁊ subditi excusāt se q: nō vidēt nisi
ex̄plū ethiōpū curatorū. Cōtra h̄s dicit Hiego
⁊ habet in ca. p̄cipue. xi. q. iij. Sc̄re plati debē
q: si puersa vnq̄ p̄petrāt tot mortib⁹ digni sunt
qd̄ ad subditos suos p̄ditōis ex̄pla trāsmittūt
An̄ necesse est vt tāto se cauti⁹ a culpa custodiāt
quāto p̄ praua q̄ faciūt nō soli moriūtur. Tales
curati ppl̄z̄ sc̄adalizātes assimilātur nabal. q̄ inf-
pretat̄ sc̄adalizator. ⁊ male r̄n̄debat nūcijs dauīd
quādo tōdebat oues. i. Reg. xxv. Sic ⁊ illi male
respōdent nūcijs dauīd. i. pauperib⁹ xp̄i An̄ fi-
lius mortis est: quia nō solū inūgit blādiendo ⁊
tōdet adulādo: sed etiam interficit praua ex̄pla

Curati
bōa con
pla q̄ x̄ba.
uerfatio
an̄ oues
pl⁹ p̄h-
cit pp̄lo
p̄ ip̄sius
p̄dicatio

De iuribus parrochialibus. Fo. vij.

ostendēdo: et excoziat p violētā auferendo et car
nē comedit incozpoze affligēdo. Unde. zacha. xi
Pasce pecora occisiōis q̄ qui possederāt occide
bāt et nō dolebāt et vēdebāt ea dicētes. **Bndict⁹**
dñs diuites facti sum⁹. De gratiaruz actiones
latronū et tyānorū sūt nō pastorū q̄ dñs bñdicit
cū diuitias q̄ furta et violētias acq̄runt. **Tertio**
curatus d̄; pascere fructu ofois vñ Samuel ait
.i. **Rog. xij. ca.** Absit a me hoc vt cessem orare p
vobis. **Debz ergo** curatus orare p suis prochia
nis et spāliter in altari qñ in modis crucis expās
manibus gerit imaginem crucifixi. **ps.** Elevato
manuum meaz sacrificiū vesptinum. **Sic** orabat
etiā moyses p p̄lo p̄tra amalech. i. demōes lin
gentes sanguinē. **Exod. xvij.** Sed necesse ē q̄ ma
nus ei⁹ sustentētur ab aarō vt ibi b̄; q̄ interpretat
fons fortitudinis et ab vr. q̄ vr̄ ignis vt sc̄; sit for
tis in opere et feruēs in mēte. **ps.** Et i meditatiōe
mea erardescet ignis. Sed sup oia studeat laua
re manus suas inter innocētes vt d̄. **ps.** ne pollut
tis manibus p̄sumat agni imaculati sacras con
tingere carnes. **Ideo** dicit sacerdotib⁹ **Malach.**
.i. offert sup altare meū panē pollutū vbi h̄ere.
et habet in. **cap. sacerdotes. xlii. dist.** Sacerdotes
nomen despiciūt: et q̄tum ad se panē pollutū of
ferūt q̄ ad altare indigne accedūt. **De ofone etiā**
sacerdot; b̄; **Dee. iij.** **Pctā** ppli mei comedēt
quod exponit **Alex. papa** in ca. ipsi sacerdotes. **Sacera**
i. q. i. dicens. ipsi sacerdotes pro populo iterpel
lant et peccata populi comedūt: quia suis p̄cibz
ea delēt atq; cōsumunt. Sed ve hodie aliquibus
curatis qui ad litterā peccata populi comedunt
decimas et oblationes recipiunt. Sed officium
debent.

Personis
fructu
ppl̄ se
pascēd⁹

Sacera
dotes
ppl̄i pec
cata co
medere
debent.

Curat⁹
vitiosus
deū p̄ci-
b⁹plcare
nō pōt.

pp̄ter qđ datur bñficiū nō faciunt. cōtra id qđ
 h̄f de rescrip. ca. fi. li. vi. z. lxxi. dist. si quis sacer
 dorum cum seq. Nec eoz sordida z rara ofo deū
 placat. An̄ Hiego. i. ca. in grauibus. iij. q. viij. Cū
 etis em̄liquet: qz cum is qđ displicet ad intercedē
 dum mittitur irati animus pculdbio ad iudete
 riora puocatur. z. i. q. i. fertur. Idem Hiego. di
 cit. Vulnerato pastore quis curandis ouibus ad
 h̄bet medicinā: aut quō pp̄lm orationis clypeo
 tueatur qui iaculis hostiū sese ferendū exponit.

Virtutū
indumē-
tis ornā-
di sūt sub-
diti.

Maior ei merūda est: locis illis calamitas vbi
 tales intercessores ad locum regiminis adducū
 tur qui dei in se magis iracundiā puocāt q̄ per
 semetipsos placere debuerant. Tertio curat⁹ v̄z
 habere curā induendi subditos. Indumenta autē
 q̄bus: aia induitur virtutes sunt vt. in. c. sit rector
 xliij. di. Sed vñ alios teget qđ nudus est. Oportet
 qđ vt curatus vestimentā habeat ex. qđ⁹ subditos
 vestiāt. Tobie. iij. De vestimētis tuis nudos te

Sacer-
dorū sex
idumēta
qđ signi-
ficent.

ge. Luce. iij. Qui habz duas tunicas det vnā nō
 habenti. Sunt autē sex sacerdotalia indumenta q̄
 bus spiritualiter curatus v̄z vestire subditos su
 os. Primū est amictus qđ nos vimbale vocam⁹
 quod circa capitiū ponit z circa colū flectit: z si
 gnicat fidē p̄mā virtutē z fundamentū virtutū
 qđ celat nobis occulta: qz celata tacet in corde: ly
 confiteri sit eā necesse ore cū expedit. Ad Rom. z
 corde creditur ad iustitiam: ore autem fit confes
 sio ad salutem quia fides sine operibus mortua
 est. Iaco. ij. Secundum indumentum est alba q̄
 candorem significat bone operationis maxime
 munditiam. Nec debet esse longa z ampla.

Ampla propter abundantiam iustitie quā sacer

De turibus parrochialibus **So. viij**
dos dy habere. **M**ath. quinto. **N**isi abundauerit
iustitia vestra plus q̄ scribarū. **zc. Et. ps. Sacer-**
dotes tui induant iustitiā. lōga dy esse, p̄pter fina
litate[m] p̄senerantie. **N**am vt dicit r̄ps **M**ath. **x.**
Qui p̄seuerauerit vsq̄ sine hic saluus erit. **Terti-**
tium indumentum est zona que significat castita-
tem. vñ in esu agni p̄cipif̄ renes accingi. **Exod.**
xij. z in euangelio. Luce. xij. Expectātes dñi sus-
tubentur lumbos p̄cingere. i. p̄ alioscingere: vt q̄
x̄gineo p̄tui speciales quodā mō cubicularis de
putantur speciali lumborū ac cordium castitate
p̄cellant. vbi **H**iego. **Lumbos p̄cingimus cū car-**
nis luxuriā p̄tinentiam coartamus. Quartus
indumentum est orariū. i. stola in quo tria notan-
tur. **P**rimū qz collo imponit tanq̄ iugū dño suo
boui **M**ath. **x. Iugū meū suauē est zc. Est autēz**
suaue. P̄io p̄pter dñariōnē qz sic ait **A**ug. qui
huic iugo subdit cuncta h̄z subiecta. **S**ecō p̄p̄
amores. qz vñ idē **A**ug. dicit. **D**ia seua z immania
facilia z p̄pe nulla facit amor. scdm qz stola i p̄
etore cācellatur vt sciat q̄ de mundi delirijs ad p̄
petuos cruciatus: z de doloribus ad eterna sola
tia p̄transit. **L**u. **xv. Recordare fili quia recepisti**
zc. Tertium est q̄ copulatur zone: quia sacerdos
q̄ p̄dicat dy caste viuere. xxvi. di. ca. vlt. Quintus
indumentū est manipul⁹ q̄ ponitur in sinistra ma-
nu. p̄ superfluis humoribus oculorum vel sudorū
manuum detergēdis z significat sumptus neces-
sarios quos a subditis recipit quia dign⁹ ē jner-
cede sua operarius. **L**u. **x. z in. ca. Cū secundum**
aplum de p̄ben. Sextum indumentū est planeta
vel casula: que significat. cha ritate. In qua tria
notantur. P̄imū qz habz duas oras vnā circā

Hiego.

Iugum
dñi sua-
ue ē p̄p̄
duo.

caput que significat amorem dei: alia inferiorem corpus vniuersum ambientem: que signat amorem proximi De utroque Math. xxiij. Marci. xij. et luce. x. Secundum est quod ad utramque manum reflectitur ne amor sit ociosus: charitas namque patiens est et hoc signat ad sinistram. Benigna est: et hoc significat ad dexteram. i. Cor. xij. Tertium est quod ab anteriori et posteriori parte usque ad pedes pertendit significans quod amor usque in finem perseveret: et non solum presentem proximum diligat: sed etiam absentem. Hec est vestis nuptialis. de qua Math. xx. Felix sacerdos qui ad altare cum homini sacratissimo procedit ornatu. Talis bene potest vestire subditos vestimentis virtutum more ioseph qui protulit singulis fratribus binas stolas. Gen. xlv. que sunt fortitudo bone actionis et decor intentionis de quibus puerb. vi. Omnes domestici eius vestiti sunt duplicibus. Sed heu pauci sunt hodie sacerdotes sic vestiti. sed habet locum verbum greg. in. ca. Contra morem. c. vi. Decori pallio volumus moribus inde dori. Nam quidam sacerdotes nostri temporis more pharonum spoliant subditos instrumentis virtutum. Job. xxiiij. Rudos dimittant homines indumenta tollentes quibus est indumentum in frigore. Et ita pauci sunt hodie curati qui vulnerato medicamentum adhibeant: famelicum pascant et induant spoliatum. Et ita christum samaritanum. i. e. eisdem non imitantur. Et duobus denariis eis exhibitis a samaritano. i. duabus clauibus male vtuntur. Et ne dum non superrogant eu angelis consilia obseruando. sed nec necessitatem eorum officium exequuntur.

De decimis et primitiis.

Quot sunt species decimarum capitulum secundum.

Secundo ius prochiaie p̄sistit i decimis
 et primitiis. T̄bi p̄mo de decimis por-
 dinē sex erūt declarāda. Pr̄mū d̄ d̄
 uisōis. Sec̄d̄ redditiōis. Tert̄i cal-
 ficatiōis. Quartū excusatiōis. Qui-
 tū alienatiōis. Sextū fructificatiōis. Ad euiden-
 tiam p̄mi q̄ro q̄t sunt sp̄s decimar̄. Ad hoc dico
 q̄ triplex ē decia. s. sp̄ialis: tp̄alis: et subalis. De-
 cima sp̄ialis q̄ figurat p̄ mālem est humiliatio
 hoīs siue recognitio oīs sui boni adeo et defect⁹
 sui a se. Decima em̄ ē p̄fectiōis signū: q̄ denari⁹
 est numerus quodammō p̄fectus: q̄ est limes p̄-
 mus numeroꝝ. Nā vltra non p̄ceditur nisi repl̄
 cando preteritos numeros. Rouenarius ē nume-
 rus ip̄fectus: q̄ non attingit ad decimū. Dare
 ergo decimā sp̄ualiter est q̄cqd̄ p̄fectionis i se ē
 deo attribuere: et q̄cqd̄ defect⁹ ē sibi retinere. i. a
 se recognoscere. Em̄ illud osee. xiiij. Perditto tua
 ex te israel t̄m̄ i me sal⁹ tua. Decima tp̄alis ē ob-
 seruatio quadragesime cū debita deuotione et ie-
 iunio. Cū em̄ annus p̄ tricētos et sexaginta quin-
 c̄ dies voluitur ieiunando. xxxvi. q̄ sūt a p̄ma do-
 minica xl. vsq̄ ad pascha ieiunabiles. Nā sex d̄ni-
 cis diebus q̄ interponunt nō ieiunatur quasi an-
 ni decimas deo dam⁹. Est enim. xxxvi. numerus
 decima pars dierū anni. vt inquit greg. in. c. qua-
 dragesima. de conse. di. v. quibus cū quattuor di-
 es p̄iores additi sunt ab ip̄o greg. vt confirma-
 remus nos t̄po in ieiunio q̄. xl. diebus ieiunauit
 Sed vt quis p̄fecte det decimā huius temporis
 d̄ hoc t̄pe p̄ marine abstinere a vitijis. et sicut. xl.
 hoīs stetit x̄ps in sepulchro mortu⁹ ita illis die-
 bus sis mortuus sensibus exterioribus. i. mortis

Decima
 rū quot
 sūt sp̄s

ficatus: et sicut. xl. diebus stetit in mundo post resurrectionem ad confortandum discipulos et visitandum: ita illis diebus magis insistas elemosinis primorum. Et sicut. xl. ebdomadas stetit in vtero virginis: ita illis diebus vaces deo oroni et puritati. Et sicut. xl. mensibus predicavit in mundo: ita illis diebus audias magis predicationes et alios.

Decima hoc subtergalis semper hosti. est bonorum mobilium licite acquisitorum decima deo data restitutione divina debita. De primo bonorum mobilium quod in mobilia non decimantur in se habent in fructu. De licite acquisitorum: quod de illicite acquisitis ubi petit repetitio siue restitutio: ut in furto: in fura: symonia: iniusto bello: iniusta exactio: pedagio: salinario: iniuria iniustis: et similibus quibus non transferuntur decima. non dantur nec recipi decima sed in aliis iniuste acquisitis exturpi causa. ut ex meretricio: vel hystrionatu: ubi transferuntur decima dantur decima si peccatum est occultum. Si hoc peccatum est notorium quis teneat dare decima: tunc sacerdos non daretur ne ipsius flagitium videatur approbare et ei punitionem prestare. vide gl. i. ca. ex trasmissa. de deci. De primo in descriptione pars decima quod pars decima dari dicitur non. xl. id est decime etiam certo quotitatis nomine. id est partis decime determinate sunt. ut l. i. de deci. Haec et nota debent esse pars rebus. ut in. c. de scdm apostolum. de pbe. et insti. de donati. §. est et aliud. Deinde dicitur deo data. deus enim quod dignatus est totum dare decimam dignatur recipere. non sibi: sed nobis. id est daturus pro futuram. ut infra i sexto dicitur. In fine concluditur constitutione divina debita hoc verum est semper doctores canonistas in ca. in aliquibus. de deci. per ter. in fi. ubi sic dicitur. Ille quippe decime necessario sol-

Decima
quid est.

De iuribus prochalibus.

fo. r

uuntur q̄ debētur ex lege diuina vel cōsuetudinē
approbata. Et hoc etiā tenēt Inno. ⁊ hos. super
Rub. de deci. q̄ p̄ceptum de decimis erat morale
Et si fm̄ eos decime dari debent ex p̄cepto tā diui
ne legis q̄ eccl̄iastice institutionis. Sc̄dm̄ vero
thologos vtz. S. Tho. sc̄da q̄. lxxvij. Alexan.
de ales. ⁊ Richar. in. iij. dist. xvij. p̄ceptum de de
cimis hoc mō nō erat morale nec cerioniale s; iu
diciale: ⁊ sic sc̄dm̄ eos tenētur hoies decimas sol
uere: p̄tim ex iure naturali. s. q̄tum ad exhibitio
nem alicui⁹ ptis: p̄tim ex institutione eccl̄ie. s. q̄tū
ad exhibitiōē decie ptis. q̄ tñ p̄satis oportuni
tatib⁹ ip̄m ⁊ p̄sonaz aliā partē posset determina
re. Decima hō sube tp̄alis ē triplex. s. p̄sonalis
p̄dialis ⁊ mixta. P̄sonales sunt ille q̄ debētur
ex his q̄ pueniūt ex ope p̄sonali vt ex negociatio
ne: artificio. sc̄ia. s. ex lucro acq̄sito p̄ sc̄iam. mili
tia: venatiōe piscatōe: officio: regiminis ⁊ hm̄ōs
industrijs p̄sonaz. P̄diales sūt ille q̄ debent ex
his q̄ pueniūt ex p̄dijis vt i. c. ad aplice. ⁊. c. pass.
de deci. Dixte sunt q̄ pueniūt de aialib⁹ ⁊ eoz fe
tibus: q̄ partim sunt p̄diales a p̄dijis vñ vtunt
⁊ p̄tim p̄sonales pp̄ custodiā ⁊ eoz curā: ⁊ pp̄es
dñr mixte. Itē decimar q̄dā minores siue minu
te. vt i. c. ex multiplici. ⁊. c. cū i tua de deci. Dixte
aut dñr sc̄dm̄ gl. ibidē de pullis caseis ouis: or
tis ⁊ hm̄ōi. Sc̄dm̄ de deci. declarāō s; redditiōis
vbi de trib⁹ p̄ncipalr est videndū. P̄rimū de q̄b⁹
rebus dari d; decima. Secundum cui danda est
decima. Tertium a quibus dari debent decime.
Ad p̄imum dicendum q̄ decime dare debent de
oibus fructibus terraz ⁊ p̄dioeum a quocūq̄
possidēte p̄dia siue iuste siue iniuste ea possi

Prece
ptum de
decimis
soluen
dis q̄le
erat i ve
teritclō

Decias
sue tres
species.

Decime
ex q̄bus
reb⁹ sūt
dande.

deat nō tñi catholico: s; ē iudeo: heretico: v; pas-
 gano vt in. c. de terris de deci. Et rō huius est qz
 danē rōe p̄dior: r; sic fructus illi nō pueniunt ex
 illicito: sed ex dei misere. de terris et si fuissent fe-
 minate semie furtiuo debet decima. Itē si i eodē
 agro r; eodē anno spargunt semia diuersa de oi-
 bus fructib; dāda est decima. vt in. c. ex parte. ff.
 de deci. Itē si aliq; terra fuit frumētalis r; nūc sit
 vinatoria v; ecōuerso: tūc ille q; p̄mit; pcepit de
 cimā s; blabo r; nūc p̄cipere decimā de vino. Idē
 dicendū est de deci. croci. Rō ē. qz ly mutet q̄litas
 terre: non tñ mutat s;ba. Sic ē dicēdū ē de pascu-
 is: r; hoc est exp̄ssum in. c. p̄missum de deci. Cōclu-
 ditur igitur q; decima dari d; de oibus fructib;
 terraz arboz de blado r; leguminib; tā magnis
 q; quis. r; de pascuis: de pensionibus domoz: de
 puentibus molendinoz: etiam ad vētū: de pesca-
 tionibus venatiōibus nō p̄hibitis. de afflictis
 siue sensibus vel seruitijs feno: lana. apibus fur-
 nis balneis: fullonicis: argentifodinis: lapidi ci-
 nis: metallinis: pecoribus: ouis: negociatiōe ar-
 tificio: militia: de collecta doctoz: de aduocatiōe
 mercennari; de mercede: r; gñaliter de oi lucro li-
 cito. vt l. c. ex multiplici: cū q̄tuo: sequē. de deci.
 vide ad hoc glo. i. c. pastoral. e. ti. De illicite ho-
 acq̄stis an debent decia: diri supra circa descri-
 ptionē. Scdm q̄sint fuit cui dāda ē decia. Ad hec
 dicendū q; circa decias duo sunt cōsiderāda. s. ip̄s
 ius accipiēdi decias: r; ip̄e res q; noie decie danē
 Jus aut accipiēdi decias sp̄iale est. confēdē
 est illud debitū quo ministris altaris debentur
 sumptus de ministerio r; quo seminātib; sp̄iale
 debent t̄paliaq; ad solos clericos p̄inet h̄ntes

Decime
 qd sunt
 saude,

curā aiarū. r̄io eis solis cōpetit hoc ius h̄re Res
 aut̄ q̄ noie decime dātur corpales sūt vñ p̄nt in
 vsū q̄rūly cedere. r̄ sic p̄nt etiā ad laicos puenire
 Sicut aut̄ res noie decimay acceptas p̄t ecclesia
 alicui laico tradere: ita etiā p̄t eis concedere vt
 dādas decimas ip̄i accipiāt: iure recipiēdi mini
 stris ecclesie rekuato. Siue p̄ necessitate ecclesie
 sicut q̄busdā militib⁹ debētur decie in feuduz per
 ecclesiā cōcesse. Siue etiā ad subuētione pauper̄
 sicut aliq̄b⁹ religiosis nō h̄ntib⁹ curā aiarū aliq̄
 cie sūt cōcesse p̄ modū elemosine: r̄ ex p̄uilegio
 pape sp̄ali. Quibusdā t̄n religiosis cōpetit acci
 pere decimas ex eo q̄ h̄nt curā aiarū. Cōpetit r̄ter
 cio eis p̄cipe decimas ex legitima p̄scriptiōe vt
 notat̄ in. c. ex p̄te. r̄. c. nup̄ cū plurib⁹. de deci. r̄ in
 c. de q̄rta. de p̄scripty. r̄ in. c. statuto. de deci. li. vi.
 Personales aut̄ decie dari d̄nt ecclesie prochia
 seu baptismali vbi q̄s audit diuina r̄ recipit sacra
 mēta vt in. c. q. xvi. q. i. r̄. r̄. q. i. S. i. P̄ediales
 ho dari d̄nt illi ecclesie infra cui⁹ prochia sita sūt
 p̄dia vt in. c. q̄m. de deci. r̄. xvi. q. ii. q̄ laic⁹ nisi a
 liud obtineat de p̄suetudine. vt in. c. i. r̄. ii. r̄. c. cō
 missū. r̄. c. ad aplice. r̄. c. cū sint hoies. r̄. c. in aliq̄
 bus. de deci. vel nisi p̄scribe sint vt infra dicef.
 Dixit̄ ho decie km. Hoff. dāde sūt illi ecclesie vbi
 est cōsuetudo dādi Si ho nō appet̄ s̄uetudo dā
 di: si a alia cōtinue pascūtur in prochia eius qui
 est d̄ns ip̄oz r̄ q̄ gerit curā eozū dari d̄nt p̄prie
 parrochie. Si aut̄ pascūtur per medietatem in
 vna parrochia r̄ per medietatē in alia: t̄nc diuis
 dit d̄nt inter ecclesiam p̄priā r̄ aliā km glo. in. v. c.
 ad apostolice. Si aut̄ cōtinue pascūtur in aliena
 parrochia r̄ habet ibi ouile suū: t̄nc illi m̄rte de

omni
 t̄n
 na
 q̄
 p̄
 q̄

**Decime
 p̄diales
 cui eccle
 sie debet**

**Qualit̄
 decime
 cui eccle
 sunt sol
 uende.**

betur huic ecclesie videlicet de lana fetu. 2c. ubi
pascitur. Alie aut psonales decie debetur huic
ecclesie. pprievbi hz. domiliu scdm. s. tho. 2. ray.

Quid si epi vel religiosi de consuetudine pcipi
ant oēs decias alicui? prochie. nūqd nō obstante
tali consuetudie poterit psbytero prochiali q nō
hz vsuivat porito ppetēs assignari. Dico q sic
hoc ei ē expsū in. c. extirpāde. s. cū igit. de pbē.
2 meli? in. c. statuto. s. vbi aut d. dec. li. vi. Sic ca.
dit dubiu. vtrū cleric? q hz sufficiēs p̄monium
vsuivat secūdu statū sue p̄sone possit dicimas p
cipere. Ad hoc dico secūdu Gmo. q clericis dari
dnr decie. q̄tūcūq; sint diuites boni vl mali. vt in
c. tua nob. d. dec. Et hoc verū secūdu Ray. 2 Hof.
si seruitium ecclie p quo decias pcipiunt faciāt
rij. q. ij. charitatē Secūdu theologos ho cleri
ci q hnt sufficiēs p̄moniu vel als vō possit vi
uere secūdu statū p̄sone pnt. decias pcipere. vl p
curatores in necessitates pauperū vl vtilitates
ecclie expēdētes. nō aut in vsus p̄rios vel ma
los cōuertēdas. immo si in v? p̄rios p̄uertant
cōmittūt sacrilegiū. in malos. incurrūt iudiciuz
De talib? ei intelligit illud Aug. ad Bonifaciū
si inq̄t priuatū q nobis sufficiē possidem? non il
la nra s; pauperum sūt quorū p̄curatiōē geri
mus nō p̄prietatē nobis vsurpationē dānabili
vēdicem?. Et illud Hiero. ad Damasiū papā in
c. clericos. l. q. ij. 2 in. c. fi. xvi. q. i. sic identē. Cle
ricos illos cōuenit ecclie stipēdijs sustentari qu
bus parētū 2 ppinquorū nulla stipēda surgan
tur. Qui autē bonis parētum 2 opibus susten
tari possunt si quod pauper est accipiūt: sacrile
gium p̄fecto incurrūt 2 cōmittunt. 2 per abu

Cleric
hns pa
trimo
niū suffi
ciēs an
possit de
cimas re
pere.

semis et
epistol q
ehis h
22107 211

reholij
suis de
spos h
del m
ob 21

non talem iudicium sibi manducant et sibi bunt. Quod
 autem predicta intelligantur secundum canonistas vide. g.
 finale in. d. c. clericos. Quid autem de laicis an ipsi
 possunt pcedi decie. Ad hoc dicendum secundum doc. i. c. ad
 hec de deci. quod nullus contractus potest iniri cum laico
 de decimis proque dominium directum vel utile transferat
 in ipsum quod videtur alienatio quod dicitur probatur per text.
 et glo in cle. i. de rebus ecclesie non alie. Sed concessio
 ad modicum tempus quod non videtur alienatio bene potest fieri.
 et etiam ad tempus vite alicuius causa et cum auctoritate pre-
 lati secundum g. i. c. quis. si. quod propter dubium vite potest dici
 modicum tempus. alij vero tenent quod non possunt pcedi ad vi-
 tam alicui nisi auctoritate papae hoc intellige in laico
 quod laicaliter vivit. secundo in laico pverso et religioso
 cui concessio possunt secundum quod notatur doc. i. d. c. quis ius
 vero decimandi nullo modo potest cadere in laicum cum sit
 spirituale ut supra dixit. et hoc intellige si de auctori-
 tate papae quod solus potest secundum nota. in. ca. ij. de iudic. et
 tur. et in foro aie si ex causa hoc papa facit alijs nisi
 ut notatur panor. i. c. a nobis. de deci. Sed querere
 vtrum laicus habens in feudum decimas securam conscientiam tene-
 at. Ad hoc dicendum quod si scit se habere post consilium la-
 teranense. quod fuit celebratum anno domini 1213. cc. septuaginta
 gestimonono: et sine auctoritate papae si potest te-
 nere ut no. i. c. prohibemur de deci. si scit se habuisse
 ante illud concilium post se cum auctoritate papae tenere
 sic potest tenere si vero ignorat an antequam an influerit
 auctoritas papae seu ex causa legitima tunc hoc
 ut refert iohan. and. in. ca. cum apostolica de his
 que sunt a prelate. tenet quod non potest tenere. idem
 tenent arch. et ioh. monachi i. ca. ij. de. li. vi. s. io.
 an. et contra alij doc. tenent dicitur quod communis opinio
 est quod auctoritate papae vel ante illud concilium

fuerint cōcesse. Rō: qz vnusqz in foro aie presu
mēdus est bonus nisi constet de malo. z ideo de
bet credere qz pdecessores sui nō tenuissēt nisi cū
bono titlo. vtrū talis laic⁹ possit eas transferre
in aliū? Dico qz nō i laicū quocūqz titulo ex quo
trāffertur dñiūm directū siue vtile. Et licet glo.
in. c. phibemus de deci. tenuerit qz aucte episco
pi possēt tñ cōiter nō tenet. In aliā aut ecclesia
vel religiosū locū bñ pōt trāfferre sine donatiōe
vt i. c. cū ap lica supra allegato Et hoc cū consensu
diocesani: pignozare aut nō pōt sñ Jo. and. S.
Hoff. tenet qz sic qd placet panoz. Rō: qz cui licet
maius licet z minus. An aut liceat clerico pro
chiali sine symōia redimere decias ab aliq inu
sto detētoze? Rñ. qz sic. qñ ex tali pecunia nullum
ius de nouo acqrit a laicis nō licet vt in. c. dilect⁹. ff.
de symonia. vtrū liceat clerico tali accipere i pi
gn⁹ decias btētas a laico: dicūt doc. vbi supra qz
sic. z sicut quēz aliā possessionē quā laicus deti
neret inuiste. nectenet fruct⁹ cōputare in sortem
dū inō hñōi decie nō ptineāt ad aliā ecclīā s; ad
ab aliq i suā: quia si ad aliā phibetur vt in. c. interdicim⁹
de deci. Ad euidētiā tñ pdictoz nota qz p uile
gū laicis siue religios cōcessū de decimis per
cpiēdis siue nō soluedis in plurib⁹ casib⁹ expri
rat. Primo si talis abutatur p uilegio: scz ecclīā
impugnādo. xi. q. iij. p uilegiū. z in. c. si. de dona.
Secdo si nō faciet p posse illud ppter quod p uile
gū cōcessū est vt in. c. dilect⁹. de dona. Tertio
si sciēt venerit p uilegiū. s. sustinēdo qz ecclīa ad
quā spectat pcepit p. xxx. ānos. vt i. c. si. de fra. de
p uile. Quarto si p illud ius ledat enormē ius
ecclīe p roch. vt in. c. suggestū de deci. z in. c. qd p

Decias
redime
re an li
ceat cle
rico sine
symōia
ab aliq i
uito de
detētoze.

nouale de ver. do. signi. Quinto si aucte epi ius
 suū alicui ecclesie vel religioso loco cedit. vt i. d. c.
 cū applica. Sexto si pūlegio exp̄sse renūciauerit
 vt in. c. statuim⁹. de regula. 2. vis. q. i. §. piculofū
 Septimo si aliquod enormelōm̄issit d̄ eccl̄iā a q̄
 feudū tenebat: vel occidēdo vel mutilādo per se
 vel aliū rectorē vel clericū suū. vt in. c. in q̄busdā
 de penis. Octauo si pūlegiat⁹ prediū alienū cō
 ducat vt in. c. dilecti. de deci. Nono si pūlegiat⁹
 prediū aliū locet. vt in. c. licet. c. ti. Decimo si sen
 tētia lata sit cōtra eū aq̄ nō appellauit siue pū
 legiū offēdit siue nō vt in. c. inter monasteriū et
 se. de sen. 2. re iudi. Ex p̄dictis sequitur q̄ religio
 si ex q̄druplici iure p̄nt p̄cipere decimas. P̄mo
 rōne cure a iay. Secūdo ex p̄uilegio pape spe
 ciali. Et tertio ex legitima p̄scriptione. de trib⁹
 his dixi supra in principio hui⁹ secūdi questi.
 Quarto ex p̄positione siue trāsfactione donatio
 ne siue infeudatione. Quid aut̄ de decimis noua
 liū: cui debētur. Ad hoc dico q̄ clerico curato. in
 cuius parrochia sūt sita noualia salua canonica
 epi. Est aut̄ nouale oīs ager de nouo ad cl̄tū re
 ductus de quo nō erat memoria q̄ aliqui fuisse
 cultus. vt in. c. quid per nouale. de verbi. sig. ex
 his debet p̄bfo parrochiali decima si de limiti
 bus non dubitet. In dubio t̄m p̄t eps cōficare
 cui voluerit vel sibi retinere. vt in. c. qm̄. de deci.
 Dicit t̄m Hostien. q̄ hec est veritas q̄ eps nec de
 noualib⁹ nec de recuperatis ēt a laicis d̄ retinere
 nisi canonicā suā hoc ē quā p̄cipiebat de antiq̄s
 percipiet 2 de his. vt i. c. eccl̄iis. de cēsi. vbi nō q̄
 cui cōcedit p̄cipere de cis de fre laborib⁹ q̄ est
 mas⁹ p̄t ēt recipere decimas de noualib⁹ q̄ est m̄i

Decimas
 recipere
 p̄nt religio
 si q̄
 druplici
 iure.

Nouale
 quid est.

in ca. ex parte de deci. iij. Nisi adquisierit eas p
 scriptione q̄ ē odiosa. vt in. ca. cū trigat de deci.
 t̄ id si religiosi n̄ ex priuilegio decias alicui⁹ ec
 clie p̄cipiebāt sed ex p̄scriptōe tūc decie noualium
 nō eis sed ecclie sūt soluēde: v̄l nisi laic⁹ habeat
 eas per priuilegium cū tale priuilegium sit odi
 osum vt in. c. tua r. c. ad hec. e. ti. ideo artādū est
 q̄ nō ampliādū. religiosi etiā qui veteres decim
 as a laicis auctoritate dioecani habuerūt i a
 liquibus parrochijs i eisdē decime noualium non
 accrescūt vt in. c. statuto. §. nec p. eo. d̄ deci. li. vi.
 nisi alia rationalis cā subnt vt ē priuilegiū d̄
 noualibus p̄cipiēdis trāfact. v̄l p̄scri. at̄ s̄lis cā.
 Et ibidē de talib⁹ statuit q̄ priuilegiū cōcessū a
 liquib⁹ vt possūt p̄cipere tantū d̄ decimis noua
 liū q̄tū antes p̄cipiebant ex causis p̄dictionoua
 mis veterū p̄dionū: nō extēdit ad illas decimas
 q̄s tēpore date illi⁹ priuilegiū alijs possidebant. s.
 ture suo tāq̄ sibi debitas. Itē ibidē statuitur q̄
 priuilegiū p̄dictum extēditur de decimas noua
 lium habēdas tātū in illis locis quib⁹ habebāt
 prius decimas veterū. Et hoc i illa quanti r non
 vltra in qua p̄cipiebāt decimas veterum quan
 do priuilegium illud fuit impetratum. Itē q̄
 si tēpore date p̄cipiebant decimas veterū totali
 ter nō p̄cipiebāt decimas noualium vltra medietate
 tē p̄ter cistercienses r carthusiēses qui nō ascri
 gūtur quin possint p̄cipere vltra medietatem vt
 idē dicit. Terra etiā q̄ fuit semel nouale semper
 erit nouale q̄tū ad hoc q̄ de ea decime non bētur
 Et tñ nouale. religiosi i alios trāferat qui et
 etiā priuilegio simili gaudēt nouale eē desinit vt
 l. c. si. de priuile. Et idē est si ad p̄mos fecerit

De iuribus parrochialibus. Fo. xliij

Ite privilegium de noualibus intelligitur de noualibus terre, proprie non aliene que conducitur: secus si in emphyteosim vel in usufructum habetur. **I**te si non est quiderunt locum aliquem cultum appareant tamen aliqua signa ut antiqua edificia vel locus est vicinus alicui castro destructo: debet quo ad praestationem decimarum haberi pro cultu ut in l. a. gri. ff. de xbo significa. **A**tem decime possunt praescribi. **R**on. quod laici nullo modo possunt praescribere ut cis soluantur ut in c. causa de praescrip. **S**acerdotes si prochi nas habent possunt ut in c. de quarta de praescrip. Si vero non habent non possunt. **S**icut dicitur est de religiosis si habent parrochias. possunt ratione parrochie praescribere. ut in c. cum contingat. 2. c. cum in tua de deci. **S**i non habent parrochia ipsas praescribere non possunt: nec possidere ut l. ca. placuit. xvi. q. i. **E**t nota quod episcopus dicit se praescripsisse decimas in alieno episcopatu oportet quod alleget et probet titulum: quod ius commune est de eum nisi tanta ipsis allegetur praescriptio cuius memoria non erit ut in c. episcopus de praescrip. li. vi. **I**te nota quod si consuetudo percipiendi decimas fuerit praescripta in vno praedio alicuius parrochie non extenditur hoc ad aliud praedium quod de nouo colitur ut in v. c. cum contingat. **I**te quod diu decimas non soluitur nunc vult soluere non debet soluere illis quod ex sola praescriptione decimas hactenus percipiunt sed ecclesie parrochiali. secundum Rod. Ray. **Q**uod vix credo si ecclesie parrochiali tunc erant soluendi alia secus. **A**tem sacerdos parrochialis possit remittere decimas non solutas tempore praeterito? **R**espondeo. quod sic in totum vel in parte ex quo in posterum vult abstinere et facere debitum suum secundum Rod. Aliis tamen videtur quod non possit nisi sit pauper cui remittit: quod cum

Decime
vtrū pos
sint praescri
bi.

Sacerdos pro
chialis
potest res
mittere
decimas si
solutas
tempore praeterito.

Parrochiale curatorum. Ca. ij

nec pauperes vt in. c. decimas. xvi. q. viij. vbi dicitur.
Grego. oportet aut decimas ab oi ppo accipere. itē
clerici tenentur ad decimas: nō de dote ecclesiarū: sed
de reb⁹ parrimonialib⁹ & alijs exuentu licito ac
qstis vt in. c. ij. de deci. Et tenentur illi eccle. deci
mādari cui debebatur anteq⁹ possessio ad eos p
uenire vt in. c. si q⁹ clericus. e. ti. Et hoc siue sine
clerici cōterviiētes siue alij. vt in. c. nonū. e. tit.
itē religiosi tenentur ad decimas nisi sint exempti
p⁹uilegio sedis aplice vt sūt cisterciēses hospita
laris: hierosolimitani tēplarij & multi alij quos
nō tenentur dare decimas de p⁹dij & agris quos
excolūt manib⁹ siue sūptib⁹ p⁹prijs: & de possessi
onibus ante cōcilij lateranenū. acqstis. De his
vero que post cōcilij eis gratis collata sunt vel
pro monasterijs de nouo fūdādis emerūt: tenē
tur decimas dare. etiā si eas p⁹prijs manibus siue
sūptibus excolant illis ecclesijs quibus ratione
prediorū soluebātur priusq⁹ perueniret ad eos:
nisi cū eisde ecclesijs aliter duxerint cōponēdum
vel nisi super hoc speciali iure vel p⁹uilegio sint
muniti vt in. nup. e. ti. & in. ca. statuto. §. ceterum
li. vi. Alij vero religiosi sūt exēpti ne teneantur
decimas dare de noualibus q⁹ p⁹prijs manib⁹ ex
colūt: nec de hortis & nutrimentis animalium. i.
fetibus quos animali a nutriūt. De oibus vero
alijs possessionibus suis tenentur: nisi super hoc
sint speciali p⁹uilegio pape aut legitia p⁹scriptio
ne muniti vt in. c. ex pte tua. de deci. item lepro
si tenentur ad decimas. Si tamen sint cōiter vis
uentes nō tenentur de hortis & nutrimentis aia
liū vt in. c. cū dicat. de ecclesijs edi. Item iudei &
alij infideles iter xpianos vegetes: & si ad decimas

Religio
& aliq te
nent ad
decimas

Religio
& aliq te
nent ad
decimas

Religio
& aliq te
nent ad
decimas

sint pauperū nō pnt in non pios usus cōuertī nā
 & sup alimētis legatis nō valet transactio sine iu-
 dicis aucte. l. cū hi qbus. ff. de trāfac. Quid si la-
 cus detineat decimā alicuius ecclie ab antiq̄ in
 feudū: & eā alij ecclie velit cōferre. Rñ. host. q̄
 pmo monendus est vt restituat pprie ecclie. qd̄
 si nolit tollerari pōt q̄ det alij ecclie cū consensu
 epi. nec ad hoc requiritur cōsensus capli. vt in. c.
 cū apfca. de his que sunt a pla. S; si detinet eā
 iniuste monēdus & cogendus est vt restituat eam
 ecclie pprie. vt l. c. i. de rebus ecclie nō alie. vbi
 tñ timetur de scādalo tollerari pōt q̄ det alij ec-
 clesie. vide de hoc gl. i. c. iterdecim⁹. de deci. Si
 aut est p̄mittat p̄dicta monitio tenent qdā q̄
 valz alienatio: lzeps male faciat q̄ p̄mittit eā
 Quid si laicus decimā dare velle epi consentiē-
 te c. suo. Rñ. recurri d; ad archiepm. vt l. c. null⁹
 de iure patro. q; auctoritas epi requiritur: z ipe nō
 pōt eē auctor i ppria cā. vt in. c. phibemus de cē-
 si. iō archieps iducat laicū vt ecclie proxtali de-
 cimā reddat salua canonica ipsi. Qd̄ si nō possit
 ad hoc indicij: s; oino vult totū dare epi: pōt hoc
 auctate facere. vt l. d. ca. cū archiepi. Si aut̄ hec
 forma nō seruat non valet qd̄ agitur vt in. c. c. us
 dilecta. in. fi. de rescrip. Nec host. Sed cui soluent
 decimas psonales reges & principes. dicit inno. i.
 c. omnes de maio. & ob. solent episcopo in cuius
 dyocesi habent domicilium principale si in dua-
 bus dyocesisbus principaliter habitent illi duo in-
 ter se diuidēt: cui aut soluent prediales. vide gl.
 ibidem. Tertium questum fuit a quibus dari
 debent decime. Respondetur. ab omnibus laicis
 debent dari decime. siue sit diuites si personales

Reges &
 principes
 cui solue-
 dit decim-
 as perso-
 nales.
 Decime a
 quibus de-
 bent dari

Judei et
alii fide-
les tenent
ad deci-
mas pre-
diales.

Parrochiale curatorum.

Ca. ij.

non teneantur: q: non recipiunt diuisa nec sunt de ecclesia nisi tenent ad decimas pdiales vt in. c. de terris de deci. Item si quis vendit acervum ante decimationem ecclesia h: actione indecima ptra vtriusq. vcz ptra emptorem: q: res trāstuit ad esse onere suo scz decimaz. vt in. c. pastorali. de deci. Et si venditorem ppter dolum ei? r q: h: pccium rei vendite. xxiij. q. ij. monemus. Pōt q: pterea quo maluerit si recipit ab vno liberat? est alter. Item illi qui soluunt decimas laicis eas iniuste accipientibus ecclesia dissimulante non tenentur eas ecclesie dare de residuo. Excusantur essi per dissimulationem ecclesie dummodo sint in hac voluntate q: si ecclesia peteret libentius r q: laicis darent. Raymundus vero dicit q: si sciant q: laici illicite recipient decimas non liberantur. si tñ ppter metum soluant excusant a peccato non a toto sed a tanto. xxiij. q. v. ita ne r in. c. sacris. de his que vi me. Item scdm sanctum thomam secunda secunde: vbi supra tenent clerici dare decimam papa requirenti. Nam in veteri testamēto mandauit dñs leuitis recipientibus decimas a populo ipos dare decimam decime summo sacerdoti. Naturalis essi ratio dicit vt ille qui habet curam de cōi statu pvideat: vñ possit exequi ea q: pertinent ad cōem salutem tenent q: clerici dare decimā summo pontifici si erigat. Quidā tamen canonisse tenent contrarium q: non quia difficile esset congregare decimam decimarum per totam christianitatem. Ande ecclesia ordinauit q: papa habet propriam dioecsim cui preest immediate in qua si vult decimas habet. Multa etiam regalia habet que sibi contulerunt impe-

Clerici
tenent da-
re decimā
summo
pontifici
si erigat

tratores: vñ sufficienter hñ cibis in domo eius
oia etiã bona ecclie sunt sua: & ex eis accipit qđ
placet: vñ nō oportuit sibi decimam partem da-
re vel taxare. Tertiu de decimis declarãdñ s: ca-
lificatiõis. Ad cui⁹ euidentis q̄ro q̄liter qñ & vñ
decime sint soluẽde. Ad p̄mũ q̄liter decie sint sol-
uẽde. Ad hoc dico qđ sine diminutiõẽ aliq̄ & añq̄
sumpt⁹ & tributũ: celsus: semẽ vñ p̄tarij portio de-
ducant de p̄dialibus: & et de mixtis nō cã mer-
monij p̄paratis. vt i. c. cũ hoies z. c. tua nobis. s.
deci. De p̄sonalib⁹. No & mixtis cã mercionij cõ-
paratis distinguẽdũ ẽ aut qz pueniũt ex pecunia
decimata aut indecimata. Si p̄mo mō vt cũ qđ
hñs centũ libras denarioꝝ dederit p̄ decima des-
cẽ libras & de remanentibus emit molendinũ vel
aliqđ aliud: aut tunc emit illõ cã luci & negocia-
tionis. s. vt illud vẽdat & sic deducunt expense fa-
cte ab eo in molẽdino reficiẽdo & cõseruando: nō
aut expense facte p̄ fructibus molendini p̄curã
dis & hñdis: puta in azinis portantibus ad molẽ-
dinũ blãdũ. Aut emit cã retinẽdi qz vult p̄cipere
fructus eius: & tunc etiam non deducet expẽsas
quas fecit p̄ fructib⁹ querendis. Si vero puen-
tunt ex pecunia non decimata: tunc non deducun-
tur expẽse vt in. c. pastoralis. e. ti. & fm̄ hosti. & gl.
ibidem hoc est sp̄ale i decima cñ alijs fructibus
intelligatur illud quod sup̄est deducatus expen-
sis. ff. de peti. here. l. si a dño. Nō aut̄ huius sp̄a-
litaris est hec: quia decima p̄dialis est tributũ
egẽtiũ animarũ: vt. i. cap. decime. rvi. q. i. Sic ut
ergo tributum soluitur nulla facta deductione
expensarum vel seminis sic & de decimis. vt in. c.
tua nobis. Alia ratio est secundum hostiẽ. quis

Decima
q̄lit sit l
luende.

si p̄stas expensas deus aut terra deo operante tibi cum vsura maxima reddet eas vt in. c. non est in p̄tate e. ti. Cū ergo oparto dei sit p̄ciosior tua pecunia dimidiā erigere posset: nō ergo cōqueri debes si decimā partē vult ⁊ dimittit tibi nouē. In artificio aut ē sumptus deduci debent: qz ibi manus hoīs p̄tinue laborat. Et s̄s̄r i negociatio ne ne pecunia itez decimetur. Expense etiā facte in refectioe sine tuitioe rei non deducuntur: qz ille expense remanent in patrimonio vñ tunc intelliguntur esse decime prediales: vt in. d. c. pastoralis. in fi. Si tamen aliquid emerit vt vendere ⁊ fierent aliqui sumptus vt illud cōseruaretur: illi sumptus bene deducerentur. vt dicit glosa ibidem. Secundum q̄situm fuit qñ decime sint soluēde. Rñ. vt d̄r in ca. cum hoies de deci. qz statim prediales soluende sunt fructibus collectis ante q̄ aliquid inde detur alicui. ⁊ fm glo. q̄ citius ⁊ cōpetentius solui possunt: qz pctm̄ est tardis dare. xvi q. i. decime: quia qui nō facit statim intelligitur esse in mora: vnde piculum decime spectat ad eū vt in. c. vno. de p̄modato. Sed si p̄br tunc recipe re nolit non est piculum eius. sed cum postea recipe pere voluerit: tunc rusticus incipit esse in mora. hec in glo. vbi supra. dicit tñ hosti. qz fm consuetudinem p̄scriptam sūt soluēde. Personales aut decime dari debent in fine anni: quia vtilius est ecclesie totus s̄s̄r recipe q̄ singulariter p̄ minustias. Si q̄s tñ ante annū velit soluere non debet sacerdos remuere: qz hoc non est expressum i iure. Notat tñ panoz. in. d. ca. tua. qz cōsuetudo i venetis vt in vita non soluamur decime p̄sonales: s̄ in morte soluitur decia de oibus mercātis: iocē

**Decime
qñ sunt
soluēde.**

**Persona
les decime
qñ sunt
soluēde.**
**Persona
les decime
nō soluū
tur vene
tis i vi
ta**

Personales aut decime dari debent in fine anni: quia vtilius est ecclesie totus s̄s̄r recipe q̄ singulariter p̄ minustias. Si q̄s tñ ante annū velit soluere non debet sacerdos remuere: qz hoc non est expressum i iure. Notat tñ panoz. in. d. ca. tua. qz cōsuetudo i venetis vt in vita non soluamur decime p̄sonales: s̄ in morte soluitur decia de oibus mercātis: iocē

libus et alijs mobilibus. et hoc id quia alias decimas non soluunt. Et potest in hoc casu ecclesia se habere ad lucrum et damnum: quia si ille repitur ditatus in morte ecclesia sentit lucrum: si de pauperibus sentit damnum. De mixtis vero decimis ut de animalibus sic ut agnis: hedis: vitulis: porcis: pullis: et similibus non coguntur solui meliora: nec solui debent deteriora: sed sufficit quod reddantur mediocria. et sicut transeunt sub virga pastoris. quod decimum fuerit sanctificabitur domino ut dicitur: *Leuit. vii. q. absurdum est offerre deo quod dedignatur homo. xlii. dist. c. si.* Sed quod de decimis minoribus an sint sub precepto. *Rub. de cime tpe gfe sunt sub precepto cuius exiguntur ab ecclesia secundum consuetudinem approbatam. ut secundum ecclesie constitutionem. ut in. c. puenit. et in. c. in aliquibus. e. ti.* In consilio vero sunt cum non petunt nec et consuetudine habet nec ab vniuersali ecclesia precipitur quod datur. Et hoc est tenendum generaliter quantum ad decimas minutas. *Dicitur etiam. S. tho. q. homines non tenentur de hominibus minutis decimas dare nisi forte secundum consuetudinem patrie. Ita et honestati ministrorum dei non congruit ut sint diligentes inquirendo etiam minima hoc ei vitium reputatur. ut habet philosophus ethicorum. Et idem Ieronymus non determinauit quod decime dantur de hominibus minutis: sed hoc relinquit arbitrio dare volentibus: quia minima quasi non computantur. Et pharisaei ascribentes sibi perfectam legis iustitiam soluebant decimas etiam de minutis. nec de hoc a domino reprehenduntur sed de hoc quod precepta maioris. id est spiritualia contempnebant. Magis autem eos de hoc esse commedabiles ostendit dicens. *Mat. xxiij. Decimatis mentam et anetum. et. et. postea sequitur. Idcirco oportuit facere et illa non omittere.**

Decime mixte solui debent mediocres.

Decime minutas an sint sub precepto

Decime
vbi sunt
soluēde.

Quod tamē refertur ad ipsē legis in quo chait⁹
loquebat vt dicit chrisost. v^l pōt dicit q^o illud quod
dicit oportuit: sonat in conueniētiā non in debi-
tum vñ oportuit. i. conueniens fuit. Tertium qñ-
tum fuit vbi decime sint soluēde an in vinea v^l
agro v^l p^o d^o. an decimarius debeat eas deferre
in horreum v^l torculari sue dolium p^o b^o f^o hñ
host. Consuetudo pōt in hoc seruari: tamē de ri-
gore iuris debēt ad horreū p^o s^o b^o t^o r^o i de ferri z hoc
innuitur. Ma. h. iij. Inferte omnē decimationes
in horreum meum. Idē dicitur. ij. Paral. xxiij. z.
xvi. q. vij. decimas. hoc em̄ seruaf de tributo z an
nona si non disset multum ille qui d^o. C. de anno. z
tri. i. oēs omnino. Ideo hoc m^o magis d^o serua-
ri de decimis q̄ sunt spiritalia tributa vt dictum
est supra. Quartum de decimis declarandis dicit
tur excusationis. Ad cuius euidētiā q̄ro vtrū
consuetudo ex a solutione decimarum. Rñdeo de
decimis psonalibus dicunt Ray. z host in sūm is
suis. cum non sint de iure diuino: sed hominis p^o e
pro. Nam Lcuit. v^l. fit tantum mēto de p^o d^o ali-
bus. z consuetudo tollat ius humanum v^l in to-
tum si ē g^o h^o l^o i s. v^l in parte si ē particularis. vt in
ca. consuetudo. xij. di. Ideo non soluētes ipas vbi
est consuetudo non soluēdi excusantur a culpa.
Nam decime ille necessario sunt soluēde q̄ deben-
tur ex lege diuina. scilicet p^o d^o iales v^l loci consuetu-
dine approbata: vt dicit in capitulo. i aliquibus
de deci. Idē dicit Hugo. car. cuius s^o i^o i^o i^o i^o i^o tenere
videtur Archi. in. c. discretioni. e. ti. lib. vi. De p^o-
d^o i alib⁹ autē ē maior difficultas. Et cōter canoni-
ste vt host. Inno. z alij tenent q^o consuetudo non
soluēdi nō excuset a peccato nō soluētes. Et ass

gnant istam rationē: qz sunt de iure diuino: s; nul-
 la consuetudo pōt tollere ius diuinum. vt viij. di.
 p totum. Theologi tamē tenēt contrarium iō p
 concordia. Dic ad questum qz si sacerdos qui mi-
 nistrat spiritualia indiget ppter sustentationem
 et petit decimas non excusatur ppter consuetudi-
 nem quinteneas dare tam pdiales q̄ psonales qz
 nulla consuetudo pōt contra ius naturale et mor-
 tale. viij. di. qui contra. Similiter non pōt consue-
 tudo excusare quin homo teneatur ex aliquota p-
 te sube sue honorare deum. Si autem minister ec-
 clesie non indiget tenetur soluere sicut q̄ consue-
 tudo se habz vel decimam vel vicesimam: aut vice si-
 mam: aut si nihil soluitur excusatur per consuetudi-
 nem dummodo tamen sit p̄scripta. Nam qz de f. sa-
 cerdoti non indigenti decima et instructione et pre-
 cepto ecclesie solum est tēpore gratie: iō excusare
 pōt consuetudo: et pbo hoc facit ca. a nobis de de-
 ci. vbi dicit qz quilibz teneat soluere decimas nisi a p̄-
 statioe earum specialiter sit exēptus qz eē nō pos-
 set si simpliciter essent de iure diuino. Et hoc seq̄-
 tur p̄not. in. i. in aliquibus. et. c. tua. e. titu. vbi di-
 cit qz vbi de consuetudine decime non soluuntur
 non peccant laici non soluentes nisi propter obsti-
 nationē animi vt si haberent animum obstinatus
 non soluendi etiam si ecclesia preciperet: tunc em̄
 tales peccarent mortaliter. et hoc placet ne tanta
 multitudo non solueturum daminet. sed nunqd pa-
 pa pōt dispensare ne q̄ decimas soluat: Dic sicut
 p̄not. in. c. a nobis. e. ri. qz papa non pōt in totū
 tollere ius decimarū: s; q̄busdā psonis remittere
 pōt. nam per hoc vltimum non tollitur ius diui-
 num. Sed tunc tolleretur si vniuersaliter remis-

Decima
 rū p̄sta-
 tio an p̄
 papam
 tolli pos-
 sit,

Laici Et
ex remis
sione pa
pe deci
mas nō
pōt remis
sione.

teretur preceptum. Item tenet hostien. & Johan. and. Dicunt est. q̄ quibusdā psonis pōt remitti sed in totū nō. nisi ex cā & ad tps sicut fecit papa: in multis religiosi rōe necessitatis vel utilitatis alias non dy facere. Sed de laicis dic q̄ papa eis nec decimas pteritas nec futuras remittere pōt sine cā. Et credo illū nō esse tutū q̄ ad deum q̄ decimas sine cā detinet ex remissione pape. p hoc vide. glo. in. c. nō est de voto. Nā licet papa hēat plenam ptātem tñ dy facere sicut diligens pffami milias dispēfando cuilibet pur opus est. Sed q̄ ad ecclesiam militantē tene indistincte opinionez gl. & alioꝝ doctoz. Et p̄dicta pura indistincte vera vbi decime de facto solunt. Sed vbi de facto non soluerent pōt papa dispensare nō i totū p̄ceptū tollēdo. sed ex cā non solūtes tollerando. vt sic nō solūtes euitent pctm. Quintū de decimis declarandū ē alienatiōis. Ad cuius euidētiā p̄mo q̄ritur. vtrum decime possint vendi vel emi? Rñ. vt ex supradictis h̄. Decima vno mō pōt dici ius p̄cipiendidecimam: & hoc non pōt emi: q̄ ē annerum spūalt officio scz seminādi spūalia ordinatione naturali & diuina q̄ est. vt q̄ seminar spūalia metat carnalia. Nñ sicut corpus hoīs est ipreciabile. q̄ est adiunctū aī: ita & eius p̄cipiendidecimam. vñ si venderē vel emerē omitteretur sy monia. Alio mō pōt dicidecima fructus qui dantur p decima. & hoc mō potest decia vendi & emi. & idē dicēdum in locatione vt in. c. v̄sa. de loca. & conduct. Secdo q̄ritur vtrū in decima interuenire possit compositio siue conuentio. Rñ. q̄ sic. & hoc inter psonas ecclesiasticas. vt in. c. suggestum. & c. nup de deci. Et si sit auctoritate ep̄i vel archiep̄i

Decime
an possit
vendi vel
emi

tunc erit perpetua. vt in. c. statumimus. de transac
 Si fit sine auctoritate episcopi valet: sed est tem-
 poralis nec excedit vitam transigentis. vt in. c. de
 cetero. e. ti. nisi per papam fuerit confirmata. e.
 ti. veniens. Si autem clericus agit contra laicum
 et tunc si agit de perceptis et subtractis potest fie-
 ri. vt in. c. cum apostolica de his que fiunt a pre-
 la. Synon de futuris. xvi. q. vij. decimas. An non
 potest fieri compositio nec transactio cum laicis vt
 primitias soluant nisi auctoritate pape. vt in. c. pe-
 nul. de confirmat. vti vel inuti. Tertio queritur
 vtrum decie possint dari laicis in feudum? Respo. q.
 decie. et res immobiles ecclesie non possunt de nouo da-
 ri in feudum. na et plati hoc turat. Et hodie expre-
 sse prohibitu est ne laicis de nouo decie in feudum ven-
 tur sicut nec alia bona ecclesie. vt in. c. phibem. de
 deci. et in. d. c. cum applica. de his que sunt a pla. et in. c.
 ij. de feudis. Sed decie. et alie res que prius erant feus-
 dales possunt iterum in feudum dari. puta si vassallus pro-
 pter aliquam causam perdat feudum vel moriatur. pos-
 terit platus cedere filio eius vel extraneo. vt in
 ca. ex parte. de feudis. Item dico si homo feudum a
 alienatum sit a feudatario ita que per platum facile recu-
 perari non possit. potest illud alteri laico concedere que
 illud recuperare ab ecclesia recognoscat. Item etiam
 probabiliter dici potest de illis decimis que tenentur a
 laicis a tempore ex quo non est memoria nec eas habere se
 recognoscent ab ecclesia. scilicet que episcopus potest eas laicis in
 feudum concedere. ar. d. c. ex parte. cum sic per eum. prore-
 vtilitas ecclesie: que possessio directi dominij per hu-
 iusmodi infeudationem restituetur ecclesie. Item si lai-
 cus detinet decimas in feudum: et vult eas in alius
 laicum transferre: potest hoc fieri. de consensu episcopi que det

Decimas
 an possit
 dari lai-
 cis in feu-
 dum.

Parrochiale curatorum. Ca. 11.

ei in feudum sicut ipse habuit nec dicitur episcopus eas de nouo in feudum dare. vide de hoc glo. in. d. c. prohibem⁹. Si vero aliquis possidet eas de facto nec in laicum nec in clericum potest eas etiam de consensu episcopi conferre: vt habetur in dictis iuribus. Sertuz de decimis declarandū dicitur fructificationis siue remunerationis. Ad cuius evidentiam quero que sit remuneratio bñ & fideliter soluētū decias. Rñdetur q̄ q̄druplex Prima abūdātia fructuū. Sc̄da corpis sanitas de q̄. Malach. iij. & in. c. decime. xvi. q. i. vbi dicit Augu. Si decimā dederis nō tātū abūdātiā fructuū accipies sed etiā sanitatē corporis cōsequeris Tertia pctōrū remissio. Quarta regni celoz acquiritio. An Augu. in. d. c. decime. qui p̄miū comparare aut pctōrum indulgentiā habere desiderat: decimā reddat. & de nouē partibus elemosinā pauperib⁹ dare studeat. Qui vero nō fideliter soluit decimā a deo multipliciter punitur & maxime delinqt. Primo in fructuum sterilitate: ita q̄ de⁹ locustas non increpat nec plagas amouet. vt in. c. reuertimini. & in. d. c. decime. vbi dicit Aug. Cū dando decias trena & celestia possis mereri pro auaricia duplicē bñdictionē fraudas. i. subtrahis tibi. Nec ei est certissima dñi vicissitudo vt si decias si dederis ad bee⁹ az reuoceris. s. amittēdo ix. ptes. Jō dñ. Malach. iij. q̄ michi nō reddidisti decias & primitias idcirco in fame & penuria vos maledicti estis. sc̄do talis ē p̄uarica tor: diuini mādati & iurrit dānū dñi pape vt i dicit. ca. & i. c. tua nobis. & ca. statum⁹ eo. ti. Tertio talis ē rator. An Aug. in. ca. decie. dicit. Decie ex debito reduntur: & q̄ eas dare nolunt aliena inuadunt.

Decias
debite
soluētēs
q̄tuo: cō
sequunt
remune
rantes

decimas
retinētēs
multipli
citer pu
nuntur.

Quarto talis sacrilegii committit unde Hiero.
 in. c. gloria episcopi. xij. qñ. ij. dicit. Amico quip
 piam rapere furtum est: ecclesiam fraudere sacr
 legum est. et inde aliquid subtrahē omnem pres
 donum crudelitatem superat. & Grego. in. c. decia
 mas. xvi. questio. vij. dicit Laici nisi decimas ecc
 clese reddiderint sciant se sacrilegij crimen com
 mittere: & etne dānatonis piculū incurrere. Qui
 to talis est homicida: vñ. An. vbi supra. in. c. de
 cime. dicit q̄ si paupes in loco vbi hitat ille dec
 mas nō dās fame mortui fuerit: tot homicidio:
 rū re^o erit quorū paupib^o delegata a dño suis vsi
 bus reseruauit. Serto qz talib^o nō solutib^o de
 pacē tpalē nō cōcedit. vide de hoc glo. in. ca. ad a
 pllice. de se. & re. iudi. in li. vi. q̄ ponit sex rōes siue
 causas p̄p̄t quas nō est par inter hoīes & pro se
 rta dicit qz nō seruam^o p̄cepta dei nec decias solu
 tim^o Ideo qd̄ nō accipit r̄ps tollit fise^o. xvi. qñ.
 vij. maiores. vbi dicit August. Maiores nfi deo
 copis oibus absidabāt: qz decias deo dabant. mō
 aut qz discessit deuotio dei accessit indictio fisci.
 nolunt cū deo partiri decimas mō autē tollitur
 totū. hoc tollit fiscus qd̄ nō accipit r̄ps. Circa p̄
 dicta nota q̄ in cle. cupientes. de penis. excoīcan
 tur oēs religiosi q̄ aliqua p̄ferre p̄sumūt in ser
 monib^o suis vel alibi ista intētionē vt a decimaz et
 solutione retrahāt audiētes. Itē in. d. de precipi
 tur sub interminatione maledictionis eterne pre
 dictis religiosi q̄ in prima dominica quartā et
 vltima quadragesime & infestis ascētionis dñi. audito
 p̄thecosles: natiuitatis sohānis baptiste: assum
 ptionis & natiuitatis br̄e marie predicando po
 pulosi a prelati ecclesiarū vel eorum loca tenenti ti.

Del igo
 si i kmōi
 b^o r̄ etra:
 hentes a
 solutioē
 deciaz
 reo sunt
 excoīcas

bus fuerint requisiti: audientes expresse de soluti-
one decimarum informant. Item secundo pre-
cipitur dictis religiosiis q̄ requisiti a predictis
conscientiam faciant illis quorum confessiones
audiunt q̄ decimas soluere non omittant. q̄ si p̄
talem requisitionem scienter postposuerint con-
fitentibus conscientiam facere de huiusmodi sol-
uendis decimis tandiu ab officio predicationis
ipso facto sunt suspensi: donec p̄fitentibus ipsis
non fecerint conscientiam si hoc ip̄m sibi dicēdi cō-
mode facultatem hebuerint. Et ideo hoc non fa-
ciendo predicando interim sunt excoicati ip̄o scō
vt ibi d̄r. Quod bene no tent dñi curari q̄ in suis
parrochijs habent monasteria ordinum predicā-
rium. Hunc secundo loco in hoc capto tractādū ē
de primitiis. Ad cuius euidentiā quero quid sit
primitia. zan exhibitio primitiarū sit ex p̄cepto?
Rñ. Primitia est pars prima fugū domino of-
ferenda. Et est ex p̄cepto in duob⁹ casib⁹. Pri-
mus qñ est p̄suetudo. Scōs qñ ministri ecclesie
cui debētur indigent ⁊ ip̄as petūt Nā exodi. xxiij.
d̄r. Decimas ⁊ primitias non tradabis offerres
⁊ ibidē. xxvi. c. Primitias fugum terre tue dese-
ras in domū dei tui. Sunt enim in illis casib⁹ de
iure nāli: dño: ⁊ de p̄cepto ecclie sicut ⁊ decime
s̄m distinctione supra de decimis p̄sūtā. vñ gre-
go. in. c. decimas. xvi. q. viij. dicit. Decimas ⁊ pri-
mitias quas iure sacerdotū ēē sancimus ab om-
ni p̄plo accipere oz. L̄cardat. S. tho. sc̄da sc̄be.
q. lxxvi. ar. iij. dicēs q̄ q̄ deo debem⁹ exhibere
id quod p̄cipuū est. id offerebant primitie ircoā
gnitionē diuini bñificij. s. q̄ aliq̄s p̄stear̄ fructus
ēre se a deo recipere. ⁊ dabant̄ ex primis fructibus

Primi-
tiarū so-
lutio in
duobus
est de p̄-
cepto.

De oblationibus.

Jo. xxi

tanq̄ qd̄ precipuū. Et qz sacerdos constituit po-
 pulo in his que sunt ad deum: ideo primitie cede-
 bant in vsum sacerdotum. pertinet autem ad ius
 naturale vt ex rebus sibi datis a deo. aliquid tri-
 buat ad suum honorem. Sed qz talibus perso-
 nis exhibeantur. s. sacerdotibus aut de primis
 fructibus: aut in tanta q̄ritate hoc fuit in veteri
 lege ordinatum. In noua aut lege determinatōe
 ecclie diffinit vt primitias hoies soluāt scdm cō-
 suetudinē p̄rie z idigētā ministrorū eccliaz. Ex-
 tra hos casus primitie sūt tm̄ de cōsilio. iō vbi est
 cōsuetudo qz nihil soluāt vel erigat p̄ primitia:
 non soluentes excusant a pctō. si tm̄ h̄mō i cōsue-
 tudo sine p̄t̄radictione fuit obtēta a tpe ex q̄ non
 extat memoria. Cōsequēter q̄ro cui debent̄ p̄mi-
 tie z quota ps̄ d̄s dari p̄ primitia. Ad primum di-
 co qz debent̄ p̄b̄o p̄ochiali. vt in. c. doctos. z. ca.
 moderamē. xvi. q. i. Ad scdm̄ de q̄ta. qdā dicunt
 qz ad min̄ de. lxi. alij dicūt qz i fratrib̄ sp̄ p̄iogeni-
 tū. In alijs aridīs aliq̄dis de. xli. ad pl̄. v̄ ad m̄i-
 nus de. lxi. Doctores tm̄ cōiter in. c. i. de deci. te-
 nent qz ex quo in iure canonico quot a primitiaz
 siue q̄ritas nō reperit̄ expressa. relinq̄tur in optio-
 nē dātis vt det quātū vult: nisi consuetudo regio-
 nis aliud inducat.

Primitie s̄z cōsuetudine pas-
 dinē pas-
 trie sol-
 ui vnt.

De oblationibus z ipsarum multiplici spe-
 cie. Capitulum tertium.

Tertio ius parrochiale consistit i obla-
 tionibus de quibus per ordinem quat-
 tuor puncta declarabimus. Primum
 dicitur descriptionis. Secundum ac-
 quisitionis. Tertium obligationis. Quartū mo-
 dificationis. Ad primum descendendo dico qz

Oblatio
ma noie
q̄da p̄re
henditur

Oblatio
nū dnḡ
sūt spēs

nomine oblationis comprehenditur quicquid da
tur vel offertur ecclesie siue sit mobile siue immo
bile intra vel extra ecclesiam. vt in. ca. cum inter
vos de verbo. signi. notat sanctus Thomas secū
da secunde. q. lxxvi. vbi dicit q̄ nomen oblatio
nis est extensum ad omnes res que in dei cultum
erhibentur. Et secundum Hosti. in sum. ti. de 2°
chys ca. ij. et alios doctores Quicq̄ sūt spēs obla
tionū. Prima est vbi aliqd̄ exhibet in cultum di
uinū ad actū patrie p̄tinētem sicut est ofo. et talis
oblatio dicitur sacrificiū. iurta illud psalmiste. Di
rigat ofo mea ad te sicut incensuz in cōspectu tuo
vbi dicit glo. q̄ talia sacrificia offeruntur duo in
odorē suauitatis. Secūda spēs oblationum est vbi
oblatio d̄ necessitate fit ad sustentationē ministro
rum dei. et hec p̄tinet q̄ ad decimas et primitias q̄
offeruntur de fructib⁹ q̄ de terra p̄cipiuntur deo in
recognitionē dñici bñfici: q̄ quasi q̄s p̄statur se
a deo fruct⁹ terre p̄cipere: de quibus. Ero. xij.
Decimas et primitias non tardabis offerre dño.
De his etiā satis dictum est in p̄cedēti capitulo.
Tertia species oblationum est alieni⁹ rei donatio
deo vel eccleie causa mortis facta q̄ ad instar et ex
emplū legatorū hodie redacta est vt idē iuris fit
in vtriq̄ hęc vt Host. dicit aliud non videtur q̄
mortuariū siue legatū vel relicrum p̄ aia. de q̄s⁹ i
ca officij. et c. redisti. de testamē. et in. ca. si. de re
bus eccleie nō alie. et in. ca. conq̄rēte. Si de offi. or
di. Quarta spēs oblationū est quotidiana et vsu
alis quā faciūt fideles ad altare vel ad manus sa
cerdotis. Et de hac et quinta speciē sequēti noster
erit hic dūtaxat sermo alijs trib⁹ speciebus dñmif
lis. Quinta species oblationum. est vbi allquā

voluntarie offertur diuino cultui deputandum puta in usus ministrorum ecclesie vel alicuius p[ar]ti loci exponendum de qua habetur. **Ex. ro. xxv.** Ab homine qui offert vltro neus eas scilicet oblationes accipietis. et potest sic diffiniri. Oblatio est alicuius rei deo vel ecclesie inter viuos sponte facta donatio. et hec a fidelibus sponte fieri potest. et fit aliqui ecclesie prochiali. Quas capelle sub limitibus eiusdem. aliqui pro loco: aliqui in imagine et pariete depicte: de quibus nunc. in secundo dicit. Secundum igitur de oblationibus declarandis. de acquisitione. Ad cuius euidentiā quod quibus personis. dicitur oblationes? Ad hoc dico primo quod oblationes quotidianae et vsuales que fiunt ad altare dicitur sacerdotibus curatis in quibus ecclesiis offeruntur. Ad: quod sacerdos parochialis quodammodo constituitur sequester et mediator inter populum et deum: sicut de moysi legit deus. v. id ad eum pertinet diuina dogmata et sacramenta populo exhibere. Et iterum. ea que sunt populi. puta preces sacrificia et oblationes pro eum domino dicitur exhibere: sed illud applicari ad hebr. v. Omnis pontifex ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur ut offerat dona et sacrificia pro peccatis. et id oblationes tales ad curatos pertinent non solum ut eas in suos usus conuertant: verum ut etiam eas fideliter dispensent. partim quidem exponendo eas in his que pertinent ad cultum diuinum. partim vero in his que pertinent ad victum proprium. partim etiam in usus pauperum que sunt quantum fieri potest de rebus ecclesie sustentandis quia quicquid clerici habent pauperum est. ut dicit. Hier. in. c. quicquid. xvi. q. i. et in. ca. quattuor. xii. q. ii. Ex quo sequitur primo quod oblationes que fiunt ad altaria capellanorum siue altaris

Oblatio
nis diffi
nitio.

Oblatio
nes quibus
personis ob
tentur.

Oblatio
nes non
semp de
bentur
pbfo ce-
lebrati.

rum cedunt plebano talis ecclesie in qua sunt sita
vt dicit panoz. in. c. pastoralis. de his que fiunt a
prielat. Secundo infertur q oblationes que fiunt
celebranti in alterius ecclesia sunt rectoris illius
ecclesie. Nisi si episcopus quando celebrat in a-
liqua ecclesia sue diocesis: quia tunc oblationes
facite ibi in altari cedunt sibi rno pbfo parrochiali
Ad q offerunt a suis prochianis. tota ei diocesis
sua itelligit ee prochia. vt. i. c. sup. e. s proch. r. c.
i. de raptor. Immo plus dicunt doctores q tales
oblationes spectant ad episcopum etia si ecclia
in qua celebrat si exempa. Ita concludit Joa. de
imol. in cle. fi. de priuile. Adduces inter alias ra-
tiones quia talia datur propter meritum: s; ma-
gis meritis est eps ergo r cetera. Quamuis car-
dinalis. in dicta cle. fi. teneat contrarium scz obla-
tiones factas epo in ecclia exepa deberi illi ad-
quem spectant iura parrochialia. non autem epo
hoc dicit esse verum de iure non de vbanitate.
Tamen videtur q etiam de iure spectent ad epis-
copum per rationem imole supradictam. Et idem
dicendum est de archiepiscopo prouinciam visi-
tante r celebrante: quia tunc oblationes in altari
facite: archiepo cedunt. Predicta tamen limi-
to esse vera: nisi forte eps aut archiepiscopus ni-
mis diu in vno loco stet r ibi sepe celebret. ar. ca.
suggestum. de deci. Si tñ apparet consuetudo con-
traria: erit sequenda. Sed nuquid monachi aut a-
lii religiosi possunt oblatōes recipere. dicit san-
ctus Tho. vbi supra q monachi siue alii religio-
si possunt oblationes recipere tripliciter. Pmo
si sint ministri altaris. tunc possunt recipere obla-

Religio
si an po
sint obla
tiones re-
cipere.

iones sponte oblatas. scdo si prochie sint eorū &
 tunc ex debito pnt accipere oblatiōes tanq̄ eccle
 sie rectores. Tertio sicut pauperes p dispensatio
 nem in sacerdotum curatoꝝ v̄l ordinatiōe eccle
 sie. Scdo loco dicendum est de oblationibus quinte
 speciei q̄ spōte dant ecclesijs aut capellis. & sic de
 alijs de quibus est maior difficultas. & loquor sē
 per de oblationibus voluntarijs q̄ non sunt ad al
 tare. An tales oblationes facte in ecclesijs p
 rochialisibus aut capellis infra certam prochiam
 constitutis debeantur ep̄o loci aut plebano. An ve
 ro applicari debeant ip̄is ecclesijs a capellis: ita
 q̄ utraq̄ earundē ip̄as percipere debeant. Et in
 hac q̄stione due fuerunt opinioniones. Una fuit opi
 nio q̄ ep̄s loci tales oblationes habere debeat.
 Alia q̄ p̄br parochialis: p̄ prima allegatur p̄is
 mo textus. in. c. p̄ter in fine. xxij. vi. vbi dicitur
 q̄ decime siue primitiis: vel oblationes viuorum &
 mortuorum sunt in dispensatione ep̄orū. Et in. c.
 precipimus. xvi. quest. ij. vbi dicit textus. quicum
 q̄ oblationes esse in dispensationē ep̄iscopozū.
 Secundo ep̄iscopo competit regulariter disposi
 tio omnium ecclesiarū suē diocesis licet sint facte
 in loco intra parrochiam alterius constituto de
 bent esse sub dispositione ep̄iscopi & maxima quia
 vnaqueq̄ parrochia est regēda sub ipsius ep̄isco
 pi tuitione atq̄ p̄uisione vt in. ca. regēda. x. q. i.
 Cum ergo p̄uisione totius parrochie pertinet ad
 ep̄iscopum: multo magis debet ad eum pertine
 re p̄uisione oblationum factarum i ecclesijs infra
 parrochiam constitutis. natura est accessorijs est
 vt sequatur suum p̄ncipale: vt in regula accessio
 de regu. iur. lib. vi. Tertio pro hac opinione ad

Oblatio
 nes fa
 cre eccle
 sijs aut
 capellis
 q̄b̄ apli
 cāde
 iuris

Ep̄s m̄
tripliciter
noiri
poteſt.

Parrochiale curatorum.

Ca. iij.

duci p̄d̄ r̄o. Ep̄iscopus ē vicari⁹ iēſu xp̄i q̄ ad ſua
am dioceſim. vt in. c. mulier. xxxiij. q. v. ⁊ glo. i. c.
videntes. xli. q. i. dicit q̄ ep̄i q̄ ad dignitatē tenent
locum ap̄ſtorum. Itē ep̄s dicit̄ dei legatus ſm̄ gl.
in. c. ſicut vir. viij. q. i. ⁊ in. c. nouo. xxi. diſt. ⁊ i. c. ac
cuſatio. ij. q. viij. Itē d̄r̄ oculus dei vt i. c. oues. vi.
q. i. q̄ iſtis reſpectibus oblationes h̄mōi d̄nt̄ eſſe
ep̄i: non autē parrochialis p̄b̄fi. Quarto p̄ hac opi
nionē allegat̄ gl. in. c. nulli. lxxix. di. q̄ dicit q̄ ep̄s
inuito p̄b̄ſo parrochiali p̄d̄ diuidere parrochiam. ſi
q̄ ep̄s h̄y tus in p̄ncipali multo magis d̄ h̄re i aca
ceſſorio. ⁊ p̄ p̄iſ in oblationibus factis intra pro
chiam p̄ dictam regulā acceſſorium. Iſtis t̄n̄ non
obſtantibus eſt cōiſ conclusio doctorum q̄ obla
tiones facte h̄mōi in eccleſiis ⁊ capellis predict̄s
debet̄ur p̄b̄ſitero parrochiali: non autē ep̄iſcopo
Hec conclusio p̄batur in c. paſtoralis. de h̄is que
ſunt a p̄la. ſine conſenſu. ⁊ in. c. ad audientiam. i.
de eccle. edi. Ex quibus habetur q̄ parrochialis
eccleſia fundat̄ intentionem ſuam de iure commu
ni ſup̄ omnibus obuentionibus ſpiritualib⁹ con
tingentibus infra parrochiam ſuam quia ſunt de
iure parrochiali. Ex quo inferitur ſecundum ho
ſtien. ibi q̄ omnes decime ⁊ oblationes que ſunt
infra parrochia cedunt eccleſie parrochiali. An
de inferit̄ ibi Abbatis. q̄ ſi capella eſt infra parro
chiam alicuius eccleſie oblationes ibi facte non
cedunt capelle: ſed eccleſie parrochiali. Ad hoc ē
tertus in capitulo. ex tranſmiſſa. de preſcripti.
vbi eſt caſus q̄ oblationes que ſunt in capellis
poſitis infra parrochiam alicuius de iure cedūt
ipſi eccleſie parrochiali. Non autē em̄ pertinet̄ ad
capellas. hinc eſt ſi aliqua capella conſtruitur in

De oblationibus.

fo. rii. ff.

fra limites parochialis ecclesie q̄ ecclesia parochialis habebit oēs puentus rōne spūalitat̄is a psonis v̄ reb̄us infra suos limites constitutis puenientes illi capelle: q̄ in cedunt in vsus necessarios z p stipēdio ministror̄ etus fm̄ host. z Johā. and. in. d. c. ad audientiam. Sc̄do p hac conclusio ne est ter. in. c. q̄si. de deci. vbi ē casus q̄decime no ualium debent ecclesie in cuius parochia surgūt q̄ idem ē in oblationibus q̄ equiparant decimis vt notāt doct. sup̄ Rub. de deci. z in. c. Quis e. n. Tertio p hac p̄clusionē adduci pōt rō. Itā ḡn̄i p p̄sentem derogat. vt in regula ḡn̄i. de regu. iur. li. vi. Sed certum ē q̄ eps ē ḡn̄alis pleban⁹ in tota sua diocesi. vt in. c. parochiano. de sepultu. z. c. nullus de pro. h. z. c. i. de raptō: z. c. aplice. de dona. ergo plebanus specialis d̄ ei derogare maxime in his q̄ spectant ad ip̄ius sp̄alē parochiam. Et iō pro corroboratione hui⁹ dicti allegari p̄t qd̄ dicit Bal. in lib. i. de offi. consul. q̄ si in eadē ciuitate sūt duo officiales. vnus specialis: alicuius ḡn̄aliter deputatus q̄ vnus nō pōt se introumittere de officio alterius z dat exemplum in visitatore. An̄ dicit q̄ si papa dat sp̄alē visitatorē: ḡn̄alis vt ē ep̄iscopus in sua dyocesi non poterit v̄sitare. P̄dicta tamē de oblationibus possunt duobus modis limitari. P̄mo vbi ēēt consuetudo p̄scripta q̄ d̄is cre oblationes portus quererentur v̄s ecclesie q̄ alteri. Itā illa esset seruanda in talibus: vt in. c. e. in inter vos de verbo significa. z ibi p̄ docto. In his namq̄ p̄scriptio procedit. vt in cap. ex trās missa. z in capitulo de quarta. de p̄scrip. Johānes Andree. z alij doctores. in capitulo certifica ri de sepultu. Et hoc p̄cedit quando consuetus

Oblati
ones eq̄
parātur
decimis

Oblati-
ones in
qs vsus
puerten
de sunt.

do esset q̄rere ecclesie vel persone ecclesiastice
que esset capax quasi possessionis taliū iuriū. sed
si consuetudo esset q̄ queref persone laicali v̄ loco
pphano: r tunc non valeret talis cōsuetudo vt
in. c. hanc consuetudinem. x. q. i. Secundo iimito
q̄ licet in casibus supradictis debeantur oblatio-
nes presbytero parrochiali. non tamē debēt om-
nes h̄mōi oblationes in suos vsus conuertere. s̄
vnam tertiam in vsus pauperum distribuere al-
teram fabricę eccle sue applicare: tertiam i vsus
suos conuertet. Nam olim oblationes fidelīū di-
uidebantur in quattuor partes quaz vna debeba-
tur ep̄oloci. Sc̄da erat p̄bri parrochialis. Tertia
pauperum: quarta fabricis erat applicanda. vt i
c. quattuor. r. c. de redditibus. xij. q. ij. hodie vero
ep̄s nullam habebit partē in oblationibus eccle-
siarum inferiorum sue dioc. vt i. c. i. ij. r. ij. x. q. iij
vide de hoc glo. in. c. de his in. d. tua. x. q. i. Et sic
diuidentur solum oblationes in tres pres. Ergo
vbi est consuetum q̄ facta tecti lumē r alia neces-
saria ecclesie siue capelle pcurantur r restaurāf
p̄ laicos. quos vocamus magistros zechę v̄ ma-
gistros luminum. Nichilominus de oblationibus
extra missam factis debetur de iure tertia ps om-
nium h̄mōi oblationū ipsi p̄bro parrochiali siue
obueniant in immobilibus siue mobilibus. vt pu-
ta in pecunijs frumēto lino aut alijs rebus cuius
cūq̄ speciei: aut in capsis saculis siue tabulis aut
quibuscūq̄ referuaculis. Quam etiam ip̄e p̄bf
parrochialis potest in vsum suum conuertere. vt
in. d. ca. de his. x. q. i. r. c. placuit. r duobus sequē
c. causa. q. iij. vbi de hoc p̄ archi. r in. d. c. cū iter d̄
verb. sig. vbi sit mētio de tertio. Cū igit̄ predicto

fit eōs opinio doctorū: nec i legēdo: nec iudicādo
 ab ea ē recedēdū p id qd dicit Jo. an. i. c. i. de p̄sti.
 Et ianto. r. abb. i. c. tua nos de vsu. sed oportunū ē
 r̄ndere argumētis p alia opinione i mediū addu
 ctis. Et ad primū r̄ndeo q ep̄s h̄s ḡnāliter p̄tāre
 in decimis r oblationibus eo casu q̄n h̄ites solue
 re decimas r oblationes nolūt eas soluere: q̄ cō
 pelli p̄sit p ep̄m vt dicit gl. in illo. c. p̄ter. ibi alle
 gato. sicut videm⁹ q ep̄s h̄s p̄pellere heredes ad
 mādandū executiōi volūtates testantiū vt in. c. ff
 heredes. de test. Ad sc̄dm r̄ndeo q̄ ad ep̄m spectat
 dispositio ecclesiarū sue p̄ioce. quo ad collationē i
 stitutiōnē: r etiā correctiōnē: r ita loquuntur iura
 tibi allegata: non t̄n ad eū spectat dispositio obla
 tionum debitarum alicui ecclesie sibi subdite p
 iura r rationes allegatas supra p cōi opinione.
 Ad tertū dico q̄ licet ep̄s in suo diocesi sit vicari
 us xp̄i itē r legatus r c. quo ad oīa supradicta. sc̄z
 collationē i stitutiōnē r correctiōnē: non t̄n quo
 ad dictas oblationes p iura r h̄ōnes supra allega
 tas. Ad quartū dico q̄ gl. in. d. c. nulli ibi adducto
 non loquit̄ in ep̄o. sed in papa. Et dato q̄ loque
 ret̄ in ep̄o t̄n Abbat. i. d. c. ad audiētā. i. de ecll.
 edisti. eam̄ simplr non sequit̄: sed distinguit q̄ au
 subest iusta cā r p̄t̄ illud ep̄s: aut nō subest: r t̄n
 secus r allegat gl. in. c. p̄stitutus. de re. domi. q̄ gl.
 sim eum idē dicit in papa volēte diuidere siue v̄
 mēbrare ep̄atum q̄ nota b̄n d̄ dimēbratiōnē eccle
 sie pa. sine iusta cā nulla refusio ne subsecuta autē
 legitimo cōcandio factā p papā. Paulū sc̄do. ad
 p̄ces. Friderici tertij romanoꝝ imperatoꝝis q̄ via
 ne erigi fecit ep̄atū. r c. Consequēter q̄ro de obla
 tionibus factis i imaginē cui acquirant̄ r quis des

Oblatio beatas p[er]cipere & r[ati]o deo p[er] hanc distinctione: aut lo-
 q[ui]tur de oblationibus factis imagini posite i[n] do-
 mo puata v[el] i[n] ei[us] pietate sue i[n] simplici oratorio. aut
 in loco p[ro]secrato. In p[ri]mo casu t[un]c h[ic] quorundam op[er]i-
 nio fuerit oblationes tales deberi d[omi]no loci p[er] ter.
 l. l. i. r[ati]o. s[ed] i[n] r[ati]o q[ui]s. ff. de rei vendi. vbi voluit iuris-
 consultus q[uod] applicat[um] imagini alicui[us] p[er]tinet ad
 illum cuius est imago. Tame[n] c[on]s[il]io conclusio doc-
 etor[um] est q[uod] oblationes facte imagini alicui[us] sancti
 in aliquo loco puato depicte acquirunt[ur] soli deo &
 loco dei p[re]s[bi]ter[is] parochialis eas percipere v[el] r[ati]o q[ui]s
 sibi debitas. Nec conclusio p[ro]bat[ur]. Nam omnia q[ui]n
 templo aut altari siue imagini sancto[rum] relinquit[ur]
 tur dei sunt & immortal[is] deo relicta & donata itel-
 liguntur. Allegat angelus in consilio suo ducens
 resimo vicefimo quarto. l. si non dudum. & l. lege
 tulia. ff. ad le. iur. pecu. & gl. singular[em] in. l. statute
 ff. de usufructu. & vicam. l. in remp. supra allegat[ur]
 vbi dicit: q[uod] si quis donauerit imagini virginis v[el]
 vultui sancto existenti in aliq[ui] loco puato est dei:
 non aut[em] d[omi]ni illius loci puati. Ideo p[re]s[bi]ter[is] parro-
 chialis illas p[er]cipiet. Excepto si illi imagini dona-
 tum fuisse membrum. puta q[uia] erat imago aures
 & deficiebat brachium. Nam tunc illa portio p[er]-
 tinet ad d[omi]n[u]m imaginis. nam cum tale donatum e[st]
 pars integralis ipsius imaginis merito acquiri
 tur ei cui[us] e[st] p[ri]ncipale hoc est imago. & voluit iuris
 consultus in. s[ed] i[n] r[ati]o quecu[m]q[ue]. supra in d[omi]n[u]m allega-
 to. Idem tenet. anto. de bur. & Abb. in ca. pass. de
 his que sunt a pla. & in. c. q[ui]s de deci. vbi dicit q[uod]
 oblationes facte imagini q[ui] est depicte in muro
 puato: cedunt p[ro]p[ri]o parrochiali & non domino lo-
 ci. R[ati]o q[uia] talis locus aut d[omi]n[u]s ei[us] non est capax ho-

Oblatio
 facta ima-
 gini cui[us]
 erit.

De oblationibus faciendis. Fo. xvi.

rum iurium spūaliū. Scđus casus qñ oblatiōes
fiunt imagini i aliq loco religioſo: z tūc ſubdiſtin
go. aut loquimur de oblatiōibus factis imagini
poſite in eccleſia vſ capella hñte adminiſtratoſ.
puta de picta ē imago i muro mōaſterij qđ hz ad
miniſtratoſ. z tūc oblatiōes tales debēt admini
ſtratoſi z non pſbſytero parrochie infra quam ē
ſtra talis imago. Idem dicendum eſt de oblatiō
nibus factis in tali eccleſia. Ratio. nam illud qđ
eſt oblatum imagini dicitur donatum ipſi deo. vt
ſupra dixi per. capitu. pſedirimus. z. capitu. res
eccleſie. z. c. nſti epoz. xij. q. i. r. i. c. ſaluator. i. q. i.
vbi dicit text. qđ bona eccleſiaz ſunt bona dei. Ahe
rito igit oblationes illas hñe r̄s adminiſtratoſ ec
cleſie in qua eſt imago cū ipſe in illo loco ſit admi
niſtratoſ: bonoz dei. vt i. c. ſj. de dona. iō dicit abb.
in. c. i. de ſtatu reg. in. c. dilectus de offi. ordi. qđ ob
lationes facte imagini i muro monaſterij debent
monaſterio. non aut pſbſo parrochiali in cuius
parrochia eſt monaſterium. Ratio qz gñi p ſpēm
derogat ſm cōem regulā. z iō ſicut pſbſ prochie
ſpālis derogat gñali parrochiali. hoc eſt epicoſ
po in oblationibus in ſua parrochia percipiēdis
vt ſupra dictum ē: ita adminiſtratoſ eccleſie poſſ
te in parrochia bz tanq̄ ſpecialis derogare quo
ad oblationes factas in eccleſia ſua pſbſytero pa
rochiali tāq̄ adminiſtratoſi generali parrochie.
Secundo caſu aut loquitur de oblationibus fa
ctis imagini in aliquo loco conſecrato non huz
bente adminiſtratoſem. Et in muro alicuius ca
pelle ſimplicis. Et tunc oblationes hmōi debent
pſbſo prochiali iſraſcui⁹ prochia ſita eſt p̄dicta ca
pella. put ſupra dictum ē, de alijs oblationibus

Laici oblatōes recipere n̄ debent.

in h̄mōi capellis factis. Sed nunq̄d laici p̄nt recte oblatōes r̄ i vsus cor̄ p̄uere. Sol. dico q̄ nō. Nā ecclia hoc laicis sub pena excoicatiois p̄hibet. vt h̄etur in. c. sc̄tōr. x. q. i. vbi dicit calixtus papa sc̄tōr̄ patrū canonibus consona sancientes oblatōes de sacratissimo altari b̄ti petri r̄ pauli apl̄i r̄ saluatoris. r̄c. aut de alijs eccliar̄ altari b̄ siue crucib̄ a laicis auferri penit̄ iterdicim̄: r̄ sub districtiōe anathematis p̄hibem̄. Et i. c. q̄ sacerdotes. dicit hiero. ad damasū papā: q̄ sacerdotes p̄ oibus orare d̄nt. quor̄ elemosinas r̄ oblatōes accipiūt: q̄ fr̄te p̄sumūt laici oblatōes q̄s xp̄iani p̄ pct̄is suis offerūt: v̄l ip̄e cōedere: v̄l alijs p̄cedere: subdit. ob hoc gl̄ose papa mittere te or̄ illos p̄sumptores i excoicatioē perpetuā vt r̄ ceteri metū h̄eant r̄ amplius h̄ec i ecclia nō fiāt. Di. iij. S. T. vbi supra. q̄ oblatōes poss̄q̄ fuerint p̄secrate non p̄nt cedere in vsū laicoꝝ. sicut vasa r̄ vestimēta sacra. Et hoc mō intelligit dictū hiero. v̄l p̄t̄ intelligi q̄i pp̄ria auct̄itate alia auferūt v̄l cū r̄ōe penete a clericis recipiūt oblatōes extra casū necessitatis. Al̄s aut̄ illa q̄ nō sunt cōsecrata p̄nt in vsū laicoꝝ cedere ex disp̄satōe sacerdotū: siue p̄ modū donationis: siue p̄ modū vendit̄iōis p̄nt ei h̄mōi oblatiōis v̄di laicis. Itē p̄hibet ecclia oblatiōes fidelīū que sunt i ecclia p̄ fabrica sub dominio laicorum detineri nec debent laici de eis disponere aut se de his aliq̄te nus itromittere: nec eas disp̄sare nisi d̄ p̄missiōe ep̄i: aut p̄b̄i ecclie. Et d̄nuz facit̄es sunt excoicati: r̄ debent vt sacrilegi puniri. Audi damasus papam. i. c. hanc consuetudinē. x. quest. i. dicētē Hanc consuetudinē que contra sanctā ecclia cā-

tholica augeri vñ oino iterdicitur vñ nullo mō vn
 q̄ vilo tpe oblatōes q̄ ifra scām ecclaz offerūtur lo mō de
 sub dñio laicoꝝ detineat. s̄ tñmō sacerdotū. 2c. bēt laic
 Addit penā dicēs. Si q̄s x̄o p̄ hāc regulā sc̄oꝝ
 patrū q̄ i p̄cilio niceno hoc p̄stituerit temerari⁹ p̄
 sūpto: fuerit. Et vlteri⁹ oblatōes de sacꝝ eccl̄iis
 auferre molit⁹ fuerit: sub anathematis viculo sit
 colligat⁹ ⁊ p̄denat⁹. Et grego. i. c. sacrilegiū. xvij.
 q. ij. dicit. Sacrilegiū ⁊ contra legē est si q̄s q̄b ec
 cles̄iis relinquitur p̄aue volūtatis studiis tenta
 uerit suis compendiis retinere. Et lucius papa
 ibidē in. c. oēs. tales excōicati: dānat: atq; sacri
 gos esse iudicat. q̄b est cōtra p̄cipies ⁊ iudices
 nr̄i t̄pis qui sibi dñium taliū oblationū vsurpant
 put in facto videm⁹. Sed pone. cōsuetudo est in
 eccl̄ia sancti laurētij q̄ archip̄b̄ hēat oblatōes
 dñicales: ⁊ sacrista eas que sūt in festo. s. lauren
 tij. cōtingit q̄ festū. s. laurentij venit die dñico: q̄s
 hēbit oblatōes? R̄nd. bar. i. l. procōsul. ff. de offi.
 proconsul. p. l. illam concludit q̄ oblationes sunt
 archip̄s biteri. R̄ā maior est dñica q̄ illud festum
 ⁊ inspicitur potius q̄b est naturale q̄ accidenta
 le. ⁊ sic potius inspicitur dies dñica q̄ festū sancti
 laurētij facit ad idem. l. dies festos. C. de feriis.
 Atrum sacerdos possit recipere oblatōes que es
 offeruntur p̄ missis dicendis quas penitent. in
 iunxit in penitentia vt faceret dici? R̄nd. potest
 sed species mali est ⁊ ideo si potest presumere q̄
 penitēs aliquod scandalū ex hoc cōcipiat vel ali
 quis alius d̄ respuere ⁊ ad aliū mittere. vt in. c.
 cū ab. oi. devi. ⁊ honest. cler. Tertii⁹ de oblatiōi
 bus declarandum vicis obligationis. Ad cuius
 euidentiam quero vtrum alique oblationes sint

statim^o. xvi. q. i. Quisro pp^o psuetudinē z ecclie
 institutionē. Tenēt autē fideles i aliqb^o solēnitari
 b^o ad aliq^o oblatōes psuetas. Et q̄ z q̄ singulares
 solēnitates. Dic vt notat doc. in. c. ois xpian^o. de
 cō. di. i. vbi di. gre. vi. Dis xpian^o pcuret ad mis
 sax solēnia aliqd deo offerre z ducere ad mēoriā
 q: de^o p moysen dr. Nō apparebitis i spectu meo
 vacuus. Et iō illi q̄ debitas oblatōes nō reddūt
 pviā excoicationis cōpelli pnt ad eas soluendas
 possūt etiā puniri p subtractionē sacramētorum
 non per ipsum sacerdotem cui sūt oblationes fa
 ciēde ne videatur p sacramētorū exhibitionē a
 liquid erigere s; p supiorē suum. vt ho. in. ca. ad
 apostolicam. de symo. z gl. in. ca. pieter hec. xxvii
 di. z in. ca. quecunq; res. z. ca. de. his. x. q. i. Circa
 predicta nota q̄ Quis in pdictis casibus teneat
 q̄s offerre. Sunt tñ quedā p̄sone a q̄bus ecclia p
 hibet recipi oblationes ad altare. z hoc in dete
 stationē criminis eorum cum est notorium. quas
 ponit glo. in. ca. oblationes. xc. di. Primo perso
 narū discordantiū z se odientiū que non possunt
 ad cōcordiā reuocari. Unde dicit cōciliū cartagi
 nēse ibidē. oblatōes diffidētū fratrū nec in sacra
 rio neq; i gazophilatio recipiāt Secōdo opprimē
 tium paupes de q̄b^o ibidē df. Dona eorum qui
 paupes opprimūt a sacerdotib^o refutāda sūt.
 Tertio sacrilegiorū xij. q. ij. de viro. Quarto ra
 ptor obstinatorū z in obediētū. vt i. c. sup eo d ra
 pto. Quinto q̄ errabit seruū violēter de ecclia cō
 fugientē. ad h̄pam. xvij. q. iij. mroz. Sexto vlu
 rarioz manifestoz. vt. i. c. q. iloib^o. de vsu. Septi
 mo mērici publicariū. Deute. xxij. Nō accipies
 mercedē p̄sbuli pp̄ scādālū ne ecclia videatur

Oblatio
 nes q̄rū
 dā p̄sōa
 rū recipi
 non dnt.

spectu p̄ris sui. vñ d̄r. puer. xv. Hostie ip̄ioꝝ ab-
 hoīabiles sūt q̄ offerūt̄ ex scelere. De q̄ i. c. n̄ ē pu-
 tāda. i. q. i. Et ibi etiā d̄r. Honora des̄t̄ tuis iustis
 laborib⁹ q̄s originalit̄ ponit̄ puer. iij. c. Tertia cō-
 dicio d̄r deuotionis. debet enim oblatio esse pin-
 guis deuotionis vt pl⁹ de cordis deuotōe proce-
 dat q̄ de manu. Nā volūtātē offerētis pl⁹ respicit
 de⁹ q̄ rē oblatā. imo rē oblatā respicit pp̄volūta-
 tē et p̄sonā offerētis. et nō ecōtra. Exēplū hēm⁹ de
 abel et ei⁹ oblatōe. An̄ d̄r. gen. iij. Resperit de⁹ ad
 abel et munera eius. et. Ubi di. grego. i. regist. et
 habetur in. c. scriptum est. xiiij. q. v. victur⁹ q̄ppe
 quia d̄ns resperit ad munera sollicite p̄misit re-
 sperit deus ad abel: ex qua re patenter ostenditur
 q̄ non offerens a muneribus sed munera ab offe-
 rente placuerunt. Exēplum etiam hēm⁹ de illa vi-
 dua paup̄cula q̄ duo era minuta offerebat i gazo
 philaciū. Luce. xxi. Nun⁹ em̄ extrinsecum reco-
 gnitio d̄y eē cēsualis. vt ip̄e q̄ offert munus reco-
 q̄ deus in ip̄m hēat d̄nium cui aiām corp⁹ et res
 subdit. Sile factū est i t̄palib⁹. luce. ij. vbi d̄r quē
 libet dedisse denariū cēsualē imperatori romano
 rū p̄ hoc recognoscēdo se eē eius subditū. Potest
 etiam intendere per oblatiōē sacerdotis p̄mo-
 tionē vite a commodis reuerentiā exhibendo
 sancto cuius solēnitatis agitur p̄fectum viuiv⁹
 mortui p̄ quo missa valebit. Quarta cōditio dici-
 tur dilectionis. debet em̄ oblatio esse in caritatis
 dilectione oblata. Nunera em̄ nō sūt deo grata
 si in offerente non est caritas fraterna: q̄ olatio-
 nes discordantium fratrum deus non acceptat.
 neq̄ ecclesia debet recipere. vt. i. c. oblationes. xc.
 di. Ratio est: q̄ nulluz est op⁹ deo acceptum sine

Oblatio
 d̄y fieri i
 dilectiōe
 caritatis

caritate. teste ap' lo. i. cor. xij. Si ligus hois loqrz
 & geloz. zc. z iō factur' oblationē qđ ē op' bonus
 d' qđ bonū ppositū nō totalit' dimittit s' munus
 relinqre añ altare. i. hñd' op' differre zad fratrē
 pzere pedib' corp'is s' pñs ē: vel pedib' animi s'
 a' sēs est. hoc ē q' hēat firmū ppositū se reconsi-
 liandi fratri sine mora cū poterit sibi satisfaccien-
 do verbo facto. vel utroq: z tū cōferre d' mun'
 suū. hoc em' remediū est cōtra pctm' ire qđ s'm au-
 gust. supbi amplecti nō valēt. Inflati em' hoc me-
 dicamē caritatis z humilitatis subire nolunt. iō
 eorum oblatio nō est deo accepta. vñ chry. super
 math. Quādiu hoies fideles inter se aliquam dē
 scentionē habuerint munus eorum deus non sus-
 cipit oratio nō eraudit. nec de' vult eē amic' s'
 deliū qđ diu inter se fuerint inimici. Circa p'dicta
 maxime circa scōzaz ditionē. Nota q' in aliqui-
 bus casibus etiā de iuste acquisitis non lz facere
 oblationes. Primus vbi tēderetur i alicui' p'ez
 iudiciū. Verbi grā. si filius illud deo offerat unde
 patrē nutrire d' qđ rps i'probat. vt hētur math.
 xv. Sicut econtrario in s'lti dicit august. q' pater
 non debet exheredare filium vñ i'stituat deum he-
 redem in. c. quicūq. xvij. q. iiii. z glo. in. ca. i. i' ver-
 bo trebellianice. in fine de testa. li. vi. z iō dicit an-
 ge. in auten. quō opoz. epif. i. S. sed neq' q' pat' nō
 dicitur facere actū piū si relinqt paup' r'bz fil'uz
 suū depauperādo: z allegat aug. vbi supra. Rō.
 qz primo subuendendū est suis q' alienis. ca. non
 satis. lxxvi. di. z ibi dicit glo. q' obligoz potius
 subuētre patri meo i'fidelī q' extraneo fidelī. idē
 voluit glo. l. c. i. rxx. di. facit glo. in. c. quiescam'.
 p'ij. di. Scūd' casus est vbi propter tales obla-

Psi bo-
 nis suis
 filiū deo
 pponere
 debet.

De obligationibus.

So. xxx.

Offenses oritur est scandalum: quia tunc non licet facere oblationes ut in c. nihil cum scandalum de prescrip. et ibi Anthon debuit. quod si placet. promouet eam ecclesie scandalum imminere tunc quod est prouocet cum potest homo debet cessare nec sit iudicium ecclesie. facit glo. singularis in c. si papa. xl. di. quod quis papa de solo crimine heresis possit accusari poterit de alijs criminibus accusari: si eius exemplo ecclesia scandalizet. Et ideo ut inno. i. c. quanta de transla. pla. quod papa vult remittere spiritum de criminationis aut sacramentum confirmationis clericis inferioribus et oriturum est scandalum non potest committere: Item non potest deponere omnes episcopos ecclesie propter scandalum. glo. i. c. per principalem. ix. q. iij. facit etiam quod dicit inno. in c. cum olim. de restitu. spol. quod quis sit mihi licitum rem meam per vim recuperare si mihi non administratur iustitia secundum glo. notabile in l. nullus. c. de iudeis. et in c. ius gentium. i. dist. hoc non procedit ubi oriretur scandalum. facit etiam quod dicit Anto. i. ca. potuit. de loca. et condu. quod deus non potest expellere emphiteotam de emphiteosi etiam si stetit per beneficium quod non soluit canonem nisi cum auctore iudicis ad id procedit ubi imineret scandalum. Secus si non imineret scandalum ut quod emphiteota abesse vel si adesset non contradiceret. Nam tunc propria auctoritate illud emphiteote facere poterit. Tertius casus in quo dicte oblationes fieri non debent est ubi per hoc oriretur contemptus superioris. Nam propter contemptum quod puniuntur pena mortis. ut in c. ij. de maio. et obe. Ideo de glo. i. c. absit. xi. q. iij. quod inobedientia olim capite puniebatur. Idem voluit. glo. i. di. iij. q. iij. vide etiam glo. in c. si quis diaconus. in ver. inimicos. l. di. que dicit quod inobediens prelo suo dicit

Oblatio
nes propter
scandalum
pediunt

officio
antiquo
antiquo

officio
voluntate

Oblatio
ipeditur
ubi contem-
ptus superioris
oritur.

Parrochiale curatum. Ca. iiii.
tur eius iimic. Et predictos tres casus ponit. f.
thomas. ij. q. lxxvi. arti. iij.

De penitentis recipiendis. Capi. iiii.

Parocho ius parrochiale p̄sistit i hoc
vt parrochia p̄niam recipiat a suo
parrochiali p̄bfo: nisi de licetia ei?
vt i. c. placuit. § pe. di. vi. r̄i. c. ois
§ pe. r. re. vbi p̄cipit cuius fideli q̄

cōfessio
pp̄ tria
ēnc̄ria.

Cōfessio
ē triplex

ad annos discretōis p̄uēit. q̄ten? oia sua pctā ad
min? semel i anno cōfiteat suo pp̄rio sacerdoti.
Ad cui? euidentia nota q̄ cōfessio sacramētal q̄
fit sacerdoti cūctis penitētib? sit necessaria osten
do triplici rōe. P̄mo p̄pter xp̄i institutionē: Ses
cundo p̄pter doctorū r̄ scripturaz̄ testificationem
Tertio p̄pter ecclē p̄ceptionē. P̄mo rō q̄ ostēdit
tur q̄ cōfessio sacramētal sit n̄c̄aria ad salutē ē p̄
pter xp̄i institutionē. Abi nota q̄ triplex est con
fessio. Ana mētalit q̄ est recognitio pct̄i coram
deo in corde. r̄ hec fuit t̄p̄e legis nature. f. statim
post pct̄m ade. Sc̄da ē p̄fessio ceremonialis. sc̄z
q̄ peccās talit pctō offerat tale sacrificiū. peccās
alio pctō offerat aliud. r̄ hec fuit i lege mosayca.
Tertio est cōfessio sacramētalit. r̄ illa q̄tum ad
p̄mum etus p̄ceptū ē Ma iure diuino instituta
quippe fuit cōfessio in lege gr̄e a dño iesu xp̄o fz
Richar. in. iiii. di. xvij. implicite r̄ explicite. Im
plicite in figura cū dicit leproso mundato math.
viij. Vade r̄ ostende te sacerdoti. Et etiā explici
te sine figura. ioh. xx. qñ christus dixit discipulis
r̄ sacerdotibus ac eorum successoribus. Accipite
spiritum sanctum: quorum remiseritis peccata
r̄c. Abi em̄ datur sacerdotibus potestas iudican

De penitentis recipiendis. Fo. xxxi

di remittendi q̄ requirit manifestationē s̄ ipis peccatis q̄ est confessio. Quib⁹ dat̄ pt̄as iudicādi de aliq̄ cā datur eis pt̄as cognoscēdi de illa. Nullus enī p̄t iudicare z eē bon⁹ iudex de his q̄ ignorat. Sacerdos aut̄ nō p̄t cognoscere sufficiēter fact̄ p̄ctōis p̄scientie nisi p̄ctōr ei p̄ p̄fessionē p̄scientie ap̄iat: z sic x̄ps cōfessionē ous instituit. An̄ aug. z h̄etur in. c. quē penitet. de pe. di. i. Lazary de mō mēto iā resuscitātū obtulit discipulis soluendum x̄ps. per hoc oñdens pt̄atem soluēdi sacerdotibus fuisse concessam. Sc̄da rō qua oñditur q̄ cōfessio sit necessaria ad salutē: ē p̄p̄ doctoy z scripturaz testificatiōē. Unde de pe. di. i. c. non p̄t inducitur Ambz. in lib. paradiso sic loquens. Nō p̄t quisq̄ iustificari a p̄ctō nisi p̄ctm̄ fuerit ante confessus. Et in eodē. c. Johan. os aureū. Nō p̄t quisq̄ gr̄am vite celestis accipe nisi purgatus fuerit ab oi sordē p̄cti p̄ p̄fessionē. z aug. lib. de pe. Agite p̄niam quat̄ agit̄ in ecclesia vt oret p̄ vobis ecclesia. Nemo sibi blandiat z dicat occulte ago. nouit de⁹ q̄ mihi ignoscit q̄ i corde ago. q̄ sine cā dictū est. Que solueritis in terra crūt soluta z in celo: q̄ sine cā clauēs dare sūt eccle dei. q. d. nō. Et de pe. di. i. c. multiplex. Leo papa dicit. nō remanet i iudicio p̄dēnandū q̄ fuerit cōfessione purgatū. Ex q̄bus colligitur q̄ penitētes ad confessionē sunt obligati: nec p̄t sine es saluari si ad est t̄pis oportunitas. Tertia rō q̄ oñdit q̄ confessio sit necessaria ad salutē est ē p̄pter eccle p̄ceptū p̄fessionē. p̄cepit nāq̄ ecclesia. vt hoies p̄fiterēt̄ in. c. ois vtriusq̄. de pe. z remis. vbi d̄. Ois vtriusq̄ sex⁹ fidelis postq̄ ad annos discretionis peruērit oia sua solus p̄ctā saltē secl̄i i anno fideliter

Ecclesie p̄ceptus obligat ad confitendum.

De penitentibus recipiendis. Fo. xxxij.

dicere. vt in. c. i. de delic. q̄ igit tunc tenet p̄fiteri.
Sic tante obligatiōis est p̄ceptū de cōfessione vt
si q̄s est mutus vel non p̄t loq̄ confiteri d̄z n̄tū vt
signo aut scripto noto sacerdoti. si aut̄ esset alte-
rius ydiomatis. tunc sc̄dm̄ Bona. p̄t confiteri p̄
interpretē qui ē obligatus ad tacendū: sed Scot.
dicit q̄ non videat sibi necessariū q̄ q̄s confiteat
p̄ interpretem: q̄ fo: iste ex natura sua d̄z esse se-
cretissimus. Ideo non tenet ad istū aliq̄s vt aliq̄
mō se publicet: mō interpretes possent malignari ⁊
reuelare p̄ctā. Item tenet rich. in quarto distinc.
xvi. ⁊ addit. Cū confiteri sit multū difficile non vt
debet tūc plus artare confessionē q̄ arte per ius
diuinum vel positū q̄b non artat quem cōfiteri
p̄ interpretem. Secūdo p̄ncipaliter querit q̄d penitē-
tes debeant cōfiteri. Solutio. dic q̄ oia p̄ctā mor-
talia māifesta occulta p̄p̄ria recolita sūt p̄fitenda
sue sint cordis siue res aut opis p̄mo p̄ctā mani-
festum est confitendum s̄m̄ docto. in. iij. dist. xvij.
duplici ex causa. Prima est ex parte sacerdotis
confessionē audientis: q̄m̄ sicut est i iudicio for̄ē
q̄ iudex aliquid nouit vt p̄uata p̄sona: q̄b tamen
non nouit iudex nec p̄cedit ad s̄m̄iam quousq̄z ino-
tescat et vt iudici. q̄ vt d̄z in. ca. iudicet. iij. q. vij.
iudex d̄z iudicare sc̄dm̄ allegata. Sic est i iudicio
p̄ncipali. quia peccata publica quā sunt manifesta
sacerdoti sicut homini. non t̄n̄ sunt manifesta sicut
dei vicario: ideo sunt confitenda. Secunda rō est
ex p̄te cōfiteētis: q̄ p̄ suā humilē p̄fessionē h̄z iusti-
ficari. vnde de pe. dist. i. §. alij dicit tu prius inquit
tes tuas vt iustificeris. ⁊ p̄rouerbi. xvij. Iustus
in p̄ncipio accusator est sui. vt ergo quia iustifi-
cetur vt vt dignus sit reconciliatiōe ecclesie. necet

Autē te
nent cō-
fiteri sal-
tem p̄ se
gna.

cōfessio
de q̄b d̄z
fieri.

De penitentijs recipiendis. Ca. lxxi.

faria e p̄pria accusatio quātūcūq; eius pctm̄ sit publicū. Sec̄do dico q̄ pctm̄ occultū ē confitēdū. 2 hoc duplici rōne. Prima ē ex pte sacerdotis confessionē audiētis. s. absolutio a culpa 2 obligatio ad penā: q; cum p̄ mortali q̄s incurrit penā eternam p̄ q̄ satisfactio t̄p̄alis iniungēda ē arbitrio sacerdotis: necesse ē q̄ fiat sacer doti p̄fessio pcti occulti. Sec̄da rō ē ex parte pctōris confitētis vt q̄ non erubuit i occulto i p̄spectu dñe maiestatis erubescat p̄p̄riā malitiā p̄fitēdo in p̄spectu sacerdotis. hō em̄ carnalis plus erubescit i oculis hōis q̄ dei. Tertio dico q̄ pctm̄ p̄p̄riū ē confitendū nō alienum hoc p̄bat tex. dñi dicit oīa sua pctā quasi diceret non aliena: q; in confessiōe peccator debz se reuelare. p̄sal. dixi confitebor aduersum me i iustitiā in eam. glo. non alienā. alias eēt p̄ditōr et detractor. de peni. di. i. c. Quis. hoc verum si peccatum p̄p̄rium pōt notificari sufficienter sine peccato alterius: tunc pctm̄ p̄p̄rium 2 non alienum est confitēdum. Si vero peccatum proprium sine notificatione alieni peccati siue aliene p̄fone manifestari non potest sic secundum. host. 2 quosdā alios doctores tenetur eam expr̄mere. vt si quis cognouisset matrem vel sororē vel etiā vxorē mō inordinato vel aliqd̄ tale p̄misisset p̄pter cui⁹ circumstantias q̄ agrauant necesse est alium reuelare. Alij aut vt. S. T. 2 bonauen. in. iij. disti. xvij. tenent d̄rium q̄ in casibus predictis scilicet vbi nō potest expr̄imi circumstantia agrauans 2 in aliud genus peccati mortalis trahēs nisi per talem confessionem perueniatur in cognitionē alterius p̄fone peccantis q̄ nequa q̄ bona conscientia 2 ab ip̄o peccato confitens possit reuelare illam: circum

Confes-
sioz esse
p̄pria.

De penitentibus recipiendis. Fo. xxxij.

stantia persone. Sed in tali casu petat licentiam p[ro]f[er]endi alieno sacerdote q[ui] aliam personam cōpetentem non noscat nec verisimiliter noscitur? sit p[ro] futuro alias p[ro]deret personam et p[ro]f[er]entem aliterius q[uo]d nō h[ab]et. Si autē non potest habere alienū sacerdotē: tunc sufficit p[ro]f[er]entem dicere sine h[ab]itū circūstantia x[rist]iā in casibus p[ro]dictis sufficit dicere i[n] g[en]erali ego cognoui m[en]te h[ab]ere valde p[ro]p[ri]as attinētem. Quarto dico q[uo]d p[ro]f[er]entem recolinum est confitendū. p[ro]f[er]entem em̄ oblita que oīno lapsa sunt a memoria non tenet q[ui]a in speciali cōfiteri: quia hoc esset confitenti impossibile cū nulla p[ro]f[er]entem possint confiteri nisi q[ui] habent in memoria. Debet t[ame]n quis confiteri de p[ro]f[er]entem oblitis in g[en]erali dicendo se in multis offendisse quorū non recordatur. Et in speciali confiteatur de negligentia que fuit cā illius obliuionis. Si autē peccator recordetur nolit dicere vel non operam datur vt recorderet confessio sua infructuosa est: etiam qualitercūq[ue] aliter bene viuat. Hic cadit exemplum de quadam moniali abbatisa q[ui] valde abstinenter vixit. sed oblituit vnum p[ro]f[er]entem carnis. iō fuit eternaliter dānata. Extende. Et si confitens est oblitus aliquorū p[ro]f[er]entem in p[ri]ma confessione d[omi]ni eidem confessoris: et non alteri confiteri: si eius copiam habere p[otes]t. Alias si non potest licet nō teneatur oīa iterato singulariter alteri cōfiteri si ex certo p[ro]posito nō omisit. t[ame]n debet hoc facere in g[en]erali vt sic confessio sit diuisa. Quinto dico q[uo]d tā p[ro]f[er]entem mortale cordis q[uo]d oris et operis est confitendum. De p[ro]f[er]entem cordis p[ro]batur tali rōe. p[ar]tes penitentie sunt p[ro]ner et ordinare: ergo sicut requirit cōtritio: confessio et satisfactio. ad hoc q[uo]d remittatur peccatum oris: et operis: ita etiam ad hoc q[uo]d remittatur peccatum cordis requirunt hec tria. vt cōtritio: confessio: et satisfactio.

P[ro]f[er]entem o
blita an
sint cōf
tenda.

Pecca
ta tripli
cia sunt i
p[ro]f[er]entem
referāda

De corde est (vt inquit saluator. Mat. xv) exeunt cogitationes male. igit tales sunt confitende. sed

Cogitatio est triplex.

q̄ cogitationes sunt confitende. **R**udeo distinguenda triplicem cogitationem s̄m. **S. T.** disti. xxxix. secundum li. Prima est nature. Secunda gratie. Tertia culpe. Prima est cogitatio nature q̄n quis cogitat ea ad que naturaliter inclinatur. vt si quis sitiens cogitat de potu. si quis grauatus somno cogitat de dormitione: r̄ h̄mō: r̄ in talibus cogitationibus non est peccatum. Quia in his q̄ nobis insunt a natura nec laudamur: nec vituperamur: vt **br. ij.** r̄ hic igit tales cogitationes non sunt confitende. Secunda cogitatio est gratie cum q̄s cogitat bene facere. Non enim potest quis a seipso cogitare bonum: vt inquit aug. in li. de p̄destina. sanctor. **I**ustus est cogitare bonum q̄ credere. r̄ ip̄m cogitare bonum ex deo est. Tertia est cogitatio culpe q̄n q̄s cogitat de aliquo peccato: r̄ hec cogitatio potest esse aliqui meritoria aliqui venialis: aliqui mortalis. **P**otest esse cogitatio de peccatis meritoria q̄n quis cogitat vel vt doleat. vel vt conteratur vel vt confiteatur sicut dicebat ezechias. **E**say. xxxv. **R**ecogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee. **N**el cogitat peccata, vt illa cognoscat: sicut, qui h̄s p̄dicare vt confessiones audire variorum peccata recogitat qualiter illa possit detestari siue punire.

Cogitatio de peccatis potest esse meritoria venialis: r̄ mortalis.

Quicquid cogitatio de peccatis potest esse venialis. scilicet cum quis illa cogitat cum aliqua delectatione: non tamen ex proposito nec ex deliberatione: sed potius ex quadam surreptione. quandoque insuper cogitatio de peccatis est peccatum mortale. quando videlicet quis cogitat illa cum consensu deliberato ex delectatione r̄ contenta peccati mortalis. Et quis non sequatur actus exterior. tamen voluntas deprauatur r̄ maculatur

De penitentis recipiendis. Fo. xxxiij

interius, ppter graue piculum iminet his qui nullam sibi consciam faciunt de cogitationib⁹ turpibus & imundis, qz tales de necessitate precepti sunt confitende. Sed qro vtru tentationes sint cofitende? Sol. simplr & absolute loquedo tentationes non sunt pfitende, cuius ro est. Quia nihil e confitendū nisi genus pcti aut circumstantia pcti sed tentatio non est peccati neqz circumstantia pcti s̄ & c. Scdm qū vero loqndo. i. pur tētationes sūt voluntarie tunc tentationes sunt pfitende & hoc i duobus casibus. Primo qñ q̄s tentationib⁹ se exponit vt faciunt illi q̄ vadunt ad spectacula vt videant mulieres sc̄bo qñ tentationibus nō resistit hoc alexā. iij. parte summe. q. cclvi. dictum est de oibus pctis mortalibus confitendis. Nūc q̄rit de venialibus: vt tñ pctā venialia necessario sint confitenda. sol. Ex diuino p̄cepto aut statuto ecclesie non obligamur ad confessionē venialium q̄ scimus esse venialia. Nō qz venialia stant cū caritate: & sic ipsa regnum reloxum non clauditur. & si hō non penitret non p̄fiteret de talibus: nō tñ ppter hoc damnaret: & sic p̄fiteri venialia non est p̄ceptū. eo q̄ absqz p̄fessione multipliciter remittunt. Primo per dignam eucharistie sumptionē de conse. di. ij. cum omne. Sc̄bo per aque bñdicte sumptionem. vt in. c. aquam. de conse. di. iij. Tertio p deuorā pectoris tū sionem in. c. tres actiōes de peni. di. i. Quarto per oāonem bñdicam in. c. de quotidianis. de peni. di. iij. Quinto p sacerdotis bñdictionē. gl. in phemso sexti in vbo benedictionem. Sexto per generalem confessionem in ecclesia factam. di. cap. de quotidianis. Per accidens tñ potest esse necessarium venialia confiteri. & hoc in duobus casibus. Primo ratione dubij quan-

Logittia
tiones an
sint pfitē
de.

Pctāve
nialia an
sint de ne
cessitate
pfitēda.

venialia
m̄tip̄
remittū
tur.

do quis pbabiliter de aliquo pctō dubitat vtruz sit mortale v[el] veniale : q[ui] si peccator nō penitet de illo sicut de mortali discrimini se exponit : r[ati]ō d[icitur] confiteri. Scđo p[ro]pter statūtū ecclesie : si hō q[ui] tenet cōfiteri semel in āno haberet nisi venialia tūc p[ro]pter p[re]ceptū ecclesie de p[re]fessione faciēda ad confessionē illoꝝ venialiū tenet fm. S. T. in. iiii. Tñ Scorius r[ati]o petrus de palude in hoc tenent cōtrariū de cla. Via tñ. S. T. est securior. Quid aut est si quis isto t[em]p[or]e non esset sibi conscius: etiā al[ter] cuius pcti venialis. Sol. Licet hoc non possit cōtingere hōi nisi fm specialissimā g[ra]m. sicut de be at a virgine credit q[ui] non peccauerit venialiter: licet de ap[osto]l[is] nō sit certū. Si tñ aliquis certus eēt q[ui] non esset respersus: etiā aliq[ui] macula venialis pcti talis adhuc se d[icitur] p[re]s[er]uare sacerdoti r[ati]o dicere. Dñe libenter confiterer r[ati]o obediens essem ecclesie si conscius essem in aliquo orate p[ro] me nō tñ d[icitur] se dicere viciosum: nec tñ p[re]s[er]uata ei iniungitur nec absoluit: nisi conditionaliter: de oblitis. Videat tamē ne sibi cōtingat sicut mulieri quam plebanus reclusit in cancellis q[ui] nullū dixit se scire pctm: r[ati]o tñ fuit notoria peccatrix. r[ati]o sicut illa q[ui] vendidit ferrū dic duo exempla. Ultimo solus dubitari q[ui] tuz ad pctōꝝ circumstantias. vtrum circumstantie pctōꝝ sint confitende. Sol. fm doct. in. iiii. dif. xvij. quādruplices sunt circumstantie pctōꝝ. Prime dñr i pertinentes: que nec aggrauant nec alleuiāt peccatum vt infurto impertinens est an recipiā manu dextra vel sinistra: per ostium vel fenestram r[ati]o tales circumstantias confiteri est fatuum r[ati]o inutile. Secūde sunt circumstantie peccatorum alleuiantes: vt fractio ieiunij propter magnam famem aut magnū laborem : r[ati]o tales r[ati]o iam non est

Pctōꝝ
circūstā-
tie sūt q[ui]
drupli-
ces.

De penitentis recipiendis. Fo. xxxv.

bonū confiteri qz non est bonum seipſū excusare: nisi forte quis aliqui tales confiteret̄ propter sacerdotis inquisitionē: vel vt pūderet eius scanda- lo. vt si diceret. Dñe: confiteor qz comedi carnes in quadragesima ppter infirmitatē. vel ex consilio medici. Tertie circumstantie dñr aggrauātes que aggrauant pctm: nō tñ trahunt in aliud genus vel in aliā spēm pcti. vt in furto: qz quis fure retur multum vel parum. totū est contra vnū pceptum. Non furtum facies. Est tñ grauius peccatū cū hō multū accipit de alieno q̄ parū. quia magis primū dānificat: z tales circūstātiās non est de necessitate confiteri s; de congruitate scilicet de bono z equo. Quare sunt circūstātie in aliud genus pcti mortalis trahentes: z has confiteri ē necessariū. Scdm vero dicta sanctorū octo sunt tales circumstantie. Prima dñr persone. Notificāda nāq; ē persona cum qua vel contra quā pctm̄ est commissum. Aliud em̄ est peccare cū moniali aliud cum seculari: aliud cū soluta: aliud cum cōiugata. zc. Secūda circūstātia dñr loci. Nā si peccatū cōmittatur in loco sacro inducit i aliā spēm pcti qd̄ dñr sacrilegiū. Tertia ē t̄pis. qm̄ em̄ pctm̄ cōmittitur i die festo: inducit in aliā spēm. s. transgressionē tertij precepti. vt dicit nicolaus de lara super. xx. c. erodi. Quarta dñr numeri qz quotiens homo peccat totiens distincta z plura pctā cōmittit: p̄pterea o; dicere quotiens pctm̄ est cōmissum. Et si quis non recordetur dicat numerū quem potest estimare secūdū pbabile op̄inionē z si non potest estimare numerū est: neq; quanto tempore in peccato stetit. Quinta dicitur modi. Posset enim quis tali modo peccare qz peccatū traheretur in aliam speciem: vt si quis cum mu-

E. iij.

Circumstantie trahentes ad aliud genus pcti q̄ sūt. viij. n̄c̄rio d̄ b̄t̄p̄ite. ri.

liere peccaret cōtra naturā. Sexta dicitur q̄lita-
tis. *Oporet em̄ confiteri quādo peccatū ē publi-
cū: quia induceret aliam speciem hoc est scādālū*
Septima dicitur inductionis. quādo aliquis nō
solū ipse peccauit: sed alios induxit ad peccādūz
dans cōsiliū vel fauorem. Octaua dicitur cōse-
quentie. debet peccator etiam dicere peccata que
cōsequuntur ad alia peccata. vt puta quia in vno
peccato occurrunt mendacia. per iuria: adulatio-
nes: deceptiones: et similia que necessario sunt
confitenda. Tertiū fuit principaliter circa litterā
quesitum quādo penitentes debeant confiteri.

Tēp^o cō Circa hoc autem triplex tempus. solet assigna-
fitēdū tri-
plex solz
assigna-
ri.

Primū dicitur tempus assignatū. Secundum
festinatum. Tertiū frequentatū. Primū tēpus
dicitur assignatū: de quo fit mentio in. d. ca. om̄is
de peni. z remiss. quando dicitur. semel in anno.
Et quo colligitur q̄ de iure cōmuni saltem semel
in anno omnes homines cōfiteri tenentur. z ad
uerte q̄ non dicit hec constitutio quo tempore an-
niquis confiteri teneatur. An sufficit ad euitatis-
onem huius pene quādoquē dūmō tamen tem-
pore susceptionis eucharistie a pctō sit immunis.
Et ex certo proposito z magna cautela condito-
res huius canonis confessioni tēpus nō adiecerūt
sicut eucharistie: quia nonnulli forsan iuenirēt
qui cōfessionē quādoq; differēt hac sola de cā si
non possent qui ad p̄fessionē articulū ab hac pe-
na eximi alio tpe q̄ i quadragesima confitendo.
Secundum tempus circa cōfessionē dicitur festi-
natū vbi solet dubitari: an peccator statim teneat-
ur confiteri habita opportunitate sacerdotis
dūmissa opinione. Inno. in. c. ois z archi. i ca. ille
rex. de pe. dif. iij. z Hostien. in. sūma. qui videtur

De penitentis recipiendis. Fo. xxxvi.

dicere q sic dico cā. xi. Tho. duran. z sco. i. titij
distin. xvij. q peccator non tenetur confiteri statim
habita oportunitate sacerdotis pter q in quattu
or casibus: ratio: q cum sit pceptum affirmatiuū
de cuius natura ē q obligat semper sed nō ad sēp
sed loco z tēpore debito determinato p ecclias. s.
i pascha qn necesse hēbat cōiāre. debet tñ de pec
cato cōteri in cōtinēri post ppetrationem z alias
qn occurrit culpa vt dei offensa z talē p̄tritionē
cū pposito cōfiteāri debito tempore dimittit pec
catū. vt in. c. magna. de pe. dist. i. Sūt tñ quatuor
casus in quib⁹ pctō: statim tenetur cōfiteri. Pri
mus est ratione sacramēti. qn scz vult suscipere
eucharistiā vel sacrū ordinē nō sufficit q sit p̄tri
tus: sed oportet q cōfiteat. alias peccaret morta
liter. aliq dicunt idē esse de alijs sacramentis: vt
matrimonio: zc. put in cōmuni practica obserua
tur. Scōs ē ratioe periculi qn aliquis esset in ex
presso periculo mortis vel propter egritudinē:
vel aliā causā. vt i parturiētib⁹: vel exponit se ac
tib⁹ periculosiss ad mortē. vt in bello vel naufrā
gio. Tertius ē ratione cōsciētie qn aliquis hz cō
sciētā dicitāre sibi q statim teneat p̄fiteri. z si sic si
bz formā cōsciētā: tūc mortaliter peccat si nō fa
cit: q: oē qb ē cōsciētā edificat ad gehēnā. xxviij.
q. i. ser. his. i. c. l. fas. de rest. spo. Quart⁹ ē rōne
dubij qn scz pbabiliter dubitat q āpli⁹ p illo an
no nō occurret sibi copia p̄fessoris seu valētis es
um a pctō reservato absoluerē vel ab excōicatōe
si ē ea ligat⁹: tūc em̄ teneat p̄fiteri cuz hz oportuni
tatē. Extra hos casus licet non teneat q̄s statim
confiteri: tñ di. st. sc̄tus Thomas q bonum z vti
le ac laudabile: z cōsulēdum q homo statim con
fiteatur: z non differat: sed p̄ueniat tēp⁹ confes.

Cōfessō
i q̄tuor
casib⁹ dz
stati fieri

Parrochiale curatorum. Ca. iiii.

honis ab ecclia statuti. et hoc ppter. v. rdes. **Pr**ia
e ppter incertitudinē tēpis. **It**ā hora seu tēpus
mortis ē incertū. luce. xiiij. Veniet dñs serut illi-
us qñ nō speratur. Exēplū de diuitie cui dictū est
Stulte hac nocte. et. luce. xij. et id vt canit ecclia.
Ne forte preoccupati die mortis qram? spaciuz
confessionis zpnie et iuente nō possumus q̄citi?
pmode possumus p̄sitemur. Eccl. v. **Ne** tardes
conuerti ad dñm et nediiferas de die in diē. **Sec**da
rō est ppter accumulationē criminū. **It**ā q̄to
quis maiori tēpe residet i pctis tāto plura et ma-
iōra vel grauiōra pctā accumulāt. **Ap**o. vi. qui i
sordibus ē sordescat adhuc. et in ca. fi. de consue.
Tanto grauiōra sunt crimia: q̄to diutius infeli-
cem aiām detinēt allgātā. **P**ctā enī pctis iust o-
dei puniuntur iudicio et merito qz vnū peccatū di-
sponit ad aliud: et est cā alteri? **Greg**ori⁹. **P**ctū
quod per p̄niam nō diluitur morsuo p̄dere in
aliud trahit. **T**ertia ē ppter elōgationē homis
Itā quāto quis tardat ampli? cōsiteri: tāto ma-
gis elōgatur a deo: tāto difficilius conuertitur:
tāto eius vita periculōsus finitur. **Q**ui non est
hōdie aptus cras minus erit: et psal. **Q**ui elon-
gant se a te peribunt. **Q**uarta ratio ē ppter indi-
gnationē iudicis. **Q**ui est in hac vita non audie-
rit deū clamantem. penitēmini et cōsitemini. ipse
postmodum clamabit ad deū et nō exaudietur ab
eo. **S**icut clamauit diues in inferno et nō ex audie-
tus ē. **T**u ergo festina ne tardaueris. **Q**uia est
ppter collationē muneris. **It**ā laudabile et vtile
est qz pctō: q̄to citius pctū suuz cōsistatur: quia
p sacramentū penitentie cōfertur grā q̄ homines
reddit magis firmum ad resistendum pctō. **V**ide-
mus enī in corporalibus: qz aliquis laborans

De penitentis recipiendis.

So. xxxvij.

morbo corporali: q̄ totū pōt querit medicinā vt
saueretur. q̄ a fortiori. pctōr q̄ totius d̄ querere re
medium s̄ spūalē morbū pcti. Tertiu tps̄ circa
confessionē d̄ frequētātū: qd̄ capī duobus mo
dis. Uno modo vt si frequēter ceciderit in pctm̄
per cōfessionē frequēter resurgat. ⁊ hoc est lau
dabile. q̄ septies in die cadit iustus ⁊ resurgit.
Alio mō vt eadē pctā frequēter pctōr cōfiteat̄. et
tunc dico q̄ nō est necessē vt q̄ semel bene cōfessus
est iterato cōfiteat̄ pctā sua. nisi in. iiii. casibus.
Duo sunt ex parte contentis ⁊ duo ex pte con
fessoris. Primus ex parte p̄nitētis ē: si sc̄nter a
liquod mortale taceat: tūc enim notabilē irreuerē
tiā sacramēto facit: ⁊ tenet iterare illā confes
siōnē. Si tñ talis confiteat̄ eidē cui ⁊ prius ⁊ ille h̄z
in mēōrā pctā ei⁹: sufficit dicere illud occultatū
⁊ illā fictionē. Idē est de illo qui fice accedit sc̄z
cū voluntate ⁊ proposito posterius peccandi. vñ
sc̄tus tho. in hoc tenet p̄rium. Dicit em̄ q̄ hō rece
dente fictione consequitur effectū sacramenti: sicut
de baptismo idē nō tenet talis fictus iterare con
fessionē: s̄ de fictione cōteri ⁊ confiteri. Et sc̄dm̄
doctores talis q̄ h̄z p̄positū posterius peccandi
⁊ in eo perseverari. si confiteat̄ audiendus est. ⁊ si
ibi p̄nā iniungit: ⁊ moneri vt ab̄stineat a tali pro
posito. de pe. ⁊ re. ca. p̄ quidā: sed non d̄ nec pōt
absoluti: q̄ talis fictio est sibi mortale pctm̄: et si
de facto absolueret graviter peccaret: q̄ sc̄nter
admitteret sacramētum indigno. Secundus ca
sus ex parte contentis est qm̄ non impleuit peni
tentiam iniunctam ex contemptu vel negligē
tiā ⁊ est oblitus eius. Si enim recordaretur ad
huc poss̄ perficere: ⁊ tunc perficiendo nō tenetur
p̄cipue quādo nō est sibi terminus p̄fixus a d̄

Pctā i. i
ter p̄nitē
ri neces
se ē i q̄t
tuor. cas
bus.

complendū. Tertius: casus expte cōfessoris ē qñ
 notabiliter ignorās: ita, q̄ nescit discernere inter
 mortale ⁊ veniale. ⁊ penitēs h̄ casus intricatos
 ⁊ difficiles. ⁊ hoc nisi penitens sit peritus ⁊ con-
 fessorem instruat. Cum autē vadit ad eū quem scit
 idiotā ⁊ ignorantē tenetur iterare p̄ fertim quan-
 do pōt habere aliū sufficientē. An augu. in. c. cui
 autem. de pe. di. vi. Qui vult confiteri vt inueni-
 at gratiam querat sacerdotē scientē soluere ⁊ li-
 gare. Quartus casus ex parte confessoris est i-
 potentia absoluendi: vt quia in confitentē nō ha-
 bnet iurisdictionē. v̄l forte absoluit in casu refer-
 uato. vel forte confitēs tūc fuit excōdicatus. v̄l ip-
 se sacerdos fuit excōdicatus vel suspēsus ita q̄ nō
 potuit eū absoluere. Si cōstat sibi tenetur itera-
 re. h̄ extra hos casus non sit necesse idem pctm̄
 pluries confiteri. tñ multum est vtile ⁊ laudabile
 non quidē p̄pter remissionē culpe. q̄ in p̄ia con-
 fessione si rite facta est delata est: h̄ valebit nihilo-
 minus secunda ⁊ tertia. ⁊ de inceptis cōfessio ad re-
 missionē pene. tum rōne actus de se boni. tñ rōe
 erubescētie. tñ rōe ⁊ virtute clauis valebit ad au-
 gmētū gratie. Quarto fuit principaliter q̄situm
 quomodo fideles debeant confiteri Ad cuius cui
 dentiam nota primo q̄ confessio d̄ fieri cum ma-
 gna preparatione. ita q̄ ante confessionē d̄ quis
 diligenter se preparet: ita q̄ noticiā ⁊ memoriā
 eius habeat q̄ d̄ confiteri. q̄ si ex ignorantia seu
 obliuione p̄cedente a p̄pria ⁊ notabili culpa q̄s
 omittit confiteri vnum peccatum mortale at ei⁹
 circumstantiā ad confessionē necessariā non ex-
 cusatur nec vere confessus dicitur. vt not. de pe.
 di. i. si obliuiscaris pctōrum tuorum sez ea confi-
 teri tunc eorum recordaberis nolens quando in

confessio
 d̄ fieri c̄b
 magna p̄
 paratione.

De penitentis recipiendis. Fo. xxxviij.

toto publicabunt & in conspectu proferentur omnium tam amicorum tuorum quam inimicorum: et sanctorum angelorum celestiumque virtutum.

Non ad david solum dicebat. Tu secreto fecisti. ego hoc cunctis manifestabo. ad nos omnis hoc dicitur. hec tibi. An si confessor aliquis impreparatum inuenerit ad confessionem accedere debet ipsum monere ut cum preparatione veniat. quam preparationem siue modum preparationis qui ad confessionem requiritur (esaye. xviij. c) declarat dicens. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee. In quibus verbis triplicem modum preparationis ostendit. Primus dicitur cognitionis secundus recordationis. Tertius amaricationis.

Primum modum cognitionis. quod dicitur ezechias. Recogitabo. id est iterum iterum recogitabo. scilicet quod in confessione dicere debeam. quod ut dicitur gregorio in moralibus. debet unusquisque mens causas suas apud deum contra se sollicita inquisitione discutere. Debet igitur peccator tria discutere antequam confiteatur. Primum preceptorum a deo beneficiorum suorum in gratitudinem quibus accendit mens ad diuinum amorem ut faciat confessionem cum amore. Unde in figura leuitici. precepit dominus dicens. Ignis semper ardebit in altari meo. Et quod per ignem nisi ardens dilectio vestra. De quo igne. luce. xij. dominus ait. Ignem veni mittere in terram. et quod volo nisi ut ardeat. Altare vero nostrum est quod ignis. id est dilectio debet accedere per sacerdotem. id est per rationalem intellectum divina beneficia cogitando. secundo penitens debet cogitare bonorum amissionum copiositatem quibus mens humilietur ut cum humilitate confiteatur. Unde iherosolimitanus. dicit dominus. Vide vias tuas in corda valle. id est cum mentis humilitate de quibus bonis omissis. id est virtutibus: loquitur

Preparatio
onis ad
confessionem
triplex est
modus.

peccator tria
discutere
debet
confessionem

tur aug. li. ij. de lib. ar. c. viij. Animi affectio inhe-
 rentis incommutabili bono proprium et primum est
 hominis bonum. In eo etiam sunt virtutes omnes quibus
 male uti nemo potest. quasi velit dicere. Bonis tem-
 poralibus homo uti male potest sed virtutibus non. Et
 id est de ipsorum amissione amarissime dolendum est.
 Tertio penitens debet cogitare an confessionem suorum
 peccatorum numerositate ut ad eam accedat de ipsis tri-
 stis et doloratus. vñ hiero. ij. scito quod malum et ama-
 rum est te dereliquisse dominum deum tuum. quod necesse est
 aut pro peccatis nostris incurrere eternam damnationem: aut
 in penitentia dolorosa emendationem. Vñ ait aug. super
 verbis predictis in libro meditationum. xv. c. Ma-
 lum amarum est de relinquere deum quod peccatis offendit
 recedite et nolite peccare: nolite inquit nolite: malum
 est et amarum: exptus in hoc ipso sum. aut emporinus
 dolores cruciabunt punientes vitam meam. at eterni
 cruciatus verabunt puniendam animam meam. Hec ibi.
 sed longe incomparabiliter minus malum est dolere
 in hoc seculo quam eternaliter in futuro. imo quod maius
 est hoc debemus eligere sponte ne illud nobis in-
 uite coactas inferat. Hinc est quod idem aug. de igne
 purgatorij ait. Quoties iherosolymam visitamus: in
 carcere clausos requirimus: discordes ad concordiam
 reuocamus: indictum in ecclesia ieiunium ieiunamus
 hospitibus pedes abluimus: ad ecclesiam frequen-
 ter conuenimus: elemosinam damus inimicis nostris
 quotiens veniam petierint indulgemus istis et his
 stilibus minuta peccata redimuntur. Pro capitali-
 bus vero criminibus non solum hoc sufficit sed addere
 sunt lachryme: rugitus: et gemitus: et continua pro-
 pter longo protracta ieiunia: largiores elemosine
 plusquam nos ipsi valere possumus. hec ille. De peccatis
 scribitur dicitur. sapientia ecclesie. xviij. Ante iudicium. scilicet confessione

Bonis
 temporalibus
 male uti
 possumus
 non autem
 virtutibus

nis interroga teipm cogitādo p̄dicta tria 2 in cō-
spectu dei inuenies p̄parationē. Scōs mod⁹ p̄pa-
rationis s̄: recordationis: q̄: ezechias. vi. Recog-
gitabo tibi oēs annos meos .i. oīa p̄ctā mea q̄ fe-
ci toto tpe vite mee. recogitabo tibi q̄ ex. ix. regu-
lis fieri p̄t. s. vt oīa p̄ctā ad memoriā veniāt. Pri-
ma regula cōstat ex etatis p̄sideratiōe. scz infantie
pueritie adolescentie: 2 h̄mōi. cōsiderādo in q̄ eta-
te ē 2 in qua fuit. 2 q̄ p̄ctā i eis p̄miserit. Scōa re-
gula cōstat ex cōsideratione status in quo est vel
fuit puta v̄ginitatis: matrimonij. vel viduitatis.
Tertia cōstat ex cōsideratione fortune. p̄sp̄ri-
tatis vel aduersitatis. Quarta cōstat ex cōside-
ratione officiorum artis seu exercitiij recogitādo
artes 2 exercitia q̄s fecit. Quinta ex cōsideratio-
ne societatū cum quibus conuersatur vel con-
versat⁹ fuit: 2 locor in quibus cōmoratus ē. Se-
xta ex p̄sideratione tēporum. s. solemnitatū nu-
ptiarū: aut diē r̄ ferialiū. Septima ex p̄sideratio-
ne p̄ctōr cordis cogitādo q̄d corde cōmiserit. Octa-
ua ex cōsideratione p̄ctōr oris recogitādo p̄ctā
q̄ ore cōmiserit. Nonā ex cōsideratione p̄ctōr opis 2
factor. 2 sic discurredo poterit p̄ctōr multa inuenire
p̄ctā p̄pter q̄ in cella sua aut camera si solus eri-
stens pectus suū pcutiēdo dicere d̄z cū publicano
Luce. xvij. Deus p̄pitiū esto mihi p̄ctōr 2 cum
filio pd̄gō. lu. xv. P̄t peccavi in celū 2 corā te. cū
David. Miserere mei deus 2c. 2 q̄tum p̄t teneē
detestari p̄ctōr suorum magnitudinem turpitu-
dinem: 2 multitudinem: deprecans oīp̄otentē de-
um vt dignē per vulnera filij sui indulgere sibi
delicta sua. Tertius modus p̄parationis dicit̄
amaricationis. q̄ penitens p̄dicta cogitādo
irruet in amaritudinem 2 dolorem. Ideo Eze. vi

Recogitatio pec-
catorū ex
no uē re-
gulis ad
mēozias
venire
potest.

xit. in amaritudine anime mee. ad quam amaritudinem
 hier. xxi. hortat di. Pone tibi amaritudines: di-
 rige cor tuum in viam rectam. Quam amaritudi-
 nem David sensit dicens. Rugiebam a gemitu cordis
 mei. et alibi. Fuerunt mihi lacryme mee panes die
 ac nocte. Amaricata igitur anima talibus preparatio-
 nibus secure accedat ad confessionem et confiteatur
 sacerdotes vero ubi videt illum desiccare diligenter
 adiuuet et examinet. Secundo penitens debet confite-
 ri fideliter. hoc docet consilium in hac lra. c. om-
 nis. dicens saltem semel in anno fideliter confitea-
 tur. Et debet intelligi fideliter. i. omnia nuda detegendo
 nihil velando. debet enim confessio esse nuda. i. verbis
 non involutis sed claris et apertis facta ita quod con-
 fessio intelligat quod penitens dicat pertinet ad necessitatem
 confessionis quod seipsum istum deciperet qui medico
 coopertum vulnus ostenderet: et ideo debet esse nuda
 primum ad tria. Primum primum ad singularem parti-
 cularitatem. non enim sufficit confiteri in generali
 peccata sua dicendo: sicut di. aug. in persona eius qui
 hec facit. Ego peccator domine sacerdos pecca-
 ui piurando: adulterando: fornicando hostem occi-
 dendo: sacrilegium committendo: furando. rap-
 iendo. hec omnia commisi opere vel voluntate. Con-
 fitentem quem non fecerunt interponentes reuelata ve-
 lantes et quod hec non sufficiant: sed necesse sit sigilla-
 tim et particulatim penitentem item confiteri omnia pec-
 cata de quibus recordatur. probatur per alexan. et sanctum
 T. in. iiii. di. xxi. in expone lrae tribus rationibus.
 Prima est ex parte contentis. quia sicut ex
 auersione a deo culpa committitur: sicut ex perversio-
 ne ad deum cum contritione ex obligatione ad pena-
 cupa remittitur. dolor enim contritionis debet esse
 ex separatione a deo: pena vero que satisfat de-

penitens
 confiteris
 fideliter

confessio
 debet esse nu-
 da.

De penitentis recipiendis. fo. xl.

bet rſidere delectationi quā in cōuerſione ad crea-
turas habuit. ⁊ qz iſta cōuerſio trahit pctm̄ i ſpe-
ciem: id cōfeſſio q̄ ſit rōe pene intungēde d̄z ſieri
in ſpeciali. Sc̄da rō eſt ex pte ſacerdotis qz ipe ſi
pōt tarare q̄ritatē pene niſi ſibi inotuerit p̄ ſeſ-
ſionem q̄ritatis culpe. q̄ritas aſte culpe non pōt
innotescere niſi fiat cōfeſſio parti culariter de ſin-
gulis peccatis. Secundo cōfeſſio d̄z eſſe nuda q̄-
rum ad vniuerſalem ḡnialitate m. nō eſt lz diuide-
ra cōfeſſionē dicēdo ptem vni ⁊ ptem alteri. qd̄
pbat alex. vbi ſupra tribus rōnibus. Prima ē ex
pte cōfiteſtis q̄ in hoc ſe quodā mō iuſtificaret
cū minus ſe pctōrē oñderet q̄ eēt ſic lz diuidendo
pfeſſionē ⁊ ſic ypocrita appareret. Sc̄da rō ē ex
pte pfeſſionis: qz aliter non p̄t maiorē penā tpalē
puententer cōmutare in minorē eſt non intendat
ſacerdos p̄tē pene tpalis mutare i minorē: ſed po-
tius totā ſicut deus totā eternā mutauit i tpalē: ⁊
tō ſic diuidens cōfeſſionē deceptit cōfeſſorē. Tbi
tñ nota qz aliquis p̄t cōfeſſionē diuidere ppter
duo. Primo q̄s dicit pctā minora vni ſacerdoti: ⁊
maiora alteri vt minor appeat ſua malitia: ⁊ hoc
malū eſt ⁊ puerſum ⁊ ypocrite pctm̄. ſecundo cuz
quis diuidit cōfeſſionē duobus. ſc̄z ſacerdoti pa-
rochiali ⁊ ſuperiori eo qz non poteſt abſolui a ſacer-
dote parrochiali. ⁊ hoc eſt bonum quia talis mo-
ueſt ex bona ⁊ ordinata intentione qua hoc modo
intendit p̄uidere ſaluti aie ſue. Tñ dato qz etiam
ſacerdos parrochialis non poſſit eum omnibus
abſoluere teneſt tñ ſibi oia conſiteri vt q̄ritatem
culpe cognoſcat ⁊ de quibus eum non poteſt ab-
ſoluere ad ſuperiorem remittat. nec talis dicitur
p̄op̄ie cōfeſſionem diuidere ſiue dimidiare cū
deſcientia vni⁹ ⁊ cōſilio alterius cōſiteſt. Ter-

cōfeſſio
nō d̄z di-
uidi.

cōfeſſio-
nē diui-
dere pōt
q̄s p̄p̄
duo.

tia rō est, ex parte pctōꝝ. qz s̄m Bern̄. cōfessio inducit vitā aīe: sed vitā nō p̄t suscipi nisi mors tollatur & expellat̄. mors nō p̄t expelli nisi peccata tollant̄. q̄ oꝝ q̄ confessio fiat de oibꝫ s̄l. Confiteat̄ ergo penitēs oīa s̄m̄l vni sacerdoti ne careat fructu confessionis & merito. qz Berna. ait. Confessionē diuisi. & fructu confessionis me puani. Cōfirmat hec oīa aug. in. c. cōsideret. de pe. di. v. dīcēs. Cautus sit penitens ne verecūdia ductus diuidat apud se confessionē vt diuersa diuersis sacerdotibus velit manifestare: quēdam vni tacet que alteri manifestando conseruet. quod est se laudare et ad hypocrisim tendere & sp̄ venia carere ad quaz frustra putatur puenire. Tertio cōfessio d̄z eē nuda q̄tum ad ppriam verborum statem. non em̄ sufficit illis qui lingua predicti sunt & loquela: & p̄ntia sacerdotis h̄nt confiteri per signa: nutū: vel scriptum: quod probat̄ p̄ alex. de ales. r. S. t. primo quot lt. q. r. tribus rōnibus. Primo p̄pter erubescentiā. est em̄ erubescētia siue verecūdia de manifestatione pcti valde necessaria penitenti eo q̄ magnam partem remissionis h̄z: & qz pctōꝝ magis erubescit confiteri verbo q̄ scripto & ppriavocē q̄ interprete. id̄ oꝝ qz p̄pter verecūdiam amplioꝝ de pctō ore cōfiteat̄. Secundo p̄pter euidentiā. Cum em̄ confessio sit manifestatio peccatorum cōis & exp̄sius hoīes confuerunt manifestare conceptus suos vtendo verbis q̄ signis. Manifestatio enim eius quod latet in corde profecto non ita potest fieri scripto sicut verbo. Tertio propter conuenientiam. Nam conuenienti⁹ ē qz pctōꝝ si potest ore & p̄fiteor hoc ex duobus. Prima ex parte sacerdotis absolutentis quia oportet qz ipse absoluat sub aliquā verborum forma.

cōfessio
d̄z eē nuda
q̄tum ad
ppriam
verborum
statem.

Absolutio autem fieri potest et non absenti. non enim potest fieri per nuncium aut scriptum: sed per proprium verbum sub eadem forma. Secundo ex parte peccatoris confitentes: quod opus quod ipse se clauibus ecclesie subicit at per confessionem manifestans ore peccata sua. Nec omnia confirmat. aug. in. c. quem penitet. de pe. dist. i. dicens. Precepit enim dominus mundis: ut ostenderent oratione sacerdotibus docens corporali penitentia peccata confitenda non per nuncium nec per scriptum confitenda. dixit enim. Et oratione monstrate. et omnes non unus pro omnibus. non alium statuatis nuncium qui pro vobis offerat munus a moysen statuatis sed qui pro vos peccatis per vos erubescatis. Erubescantia enim pars est huius remissionis. Nec ille. Et predictis habet quod quis fideliter deus confiteri peccatum cum constantia tamen specialiter exprimit deus ad instar firmiter sanitatem integre desiderantis: ut tota sanies repellat. quod dum quis opus medicantis expectat ut vulnus detegat. Nec deus quis habet peccatum palliare sicut fecit quedam dominica dicens confessori suo. Confiteor quod alienum cutellum in vagina mea deuresi intendens quod alienum est carnaliter cognouisset. talis iuxta predicta non confitetur fideliter. Vel potest exponi fideliter. i. c. pposito vltterius non peccandi et filia perpetradi. alias fideliter non confitetur. Cuius rei euidentia per exemplum cesarij sic dicentis. In barbaria quidam demon habebus peccata commissa et non confessi improperebat. quem quidam homo desiderans timens videre ne peccata sua reuelare confessus est vniuersaliter peccata sua sacerdoti voluntate peccandi retenta. Tamen ex hoc se curio: factus venit ad domum ut retro aspexit demon in aere clamauit. amice veni huc certe te bene deus

no potest fieri per nuncium

basti & statim omnia peccata sua & confessio omnibus
 revelavit. & quia turpia & vitia erant illum nimis con-
 fudit: tristis igitur effectus & in se reuersus rediens ad
 sacerdotem: quae gesta sunt retulit: & confessionem iterum
 ut cum firmo proposito perseverandi: & reuersus ad
 demonem dixerunt quidam de circumstantibus. Ec-
 ce amicum tuum cur tam turpia peccata impropria
 sibi. Et risit demon. Ego istum nihil impropriae
 neque de eo aliquid mali scio: & existimauerunt de-
 monem fuisse mentitum. Et sic per confessionis vir-
 tutem euasit notam maxime confessionis. Ex ista igitur
 habemus quod quis debet confiteri per scripturam & non per alium nec
 per scripturam si est absens. Glo. vi. in. c. qualis.
 xxx. q. v. dicit quod per litteras simplici confiteri per scrip-
 turam diuino sit peccatum & peccata sua offerat. Si si es
 ser surdus vel mutus vel ita infirmus quod loqui non
 posset tunc per scripturam posset confiteri. non tamen
 est negandum quin per memorialem confessionem possit ha-
 bere cedula: & bonum est & securum ut confessio sit ma-
 gis integra: quia memoria hominis labilis est & per scrip-
 turam iuuat. ut in l. iubemus. C. de testa. de cetero
 si. c. i. li. vi. quam cedula si alter inueniat tenetur
 celare & lacerare sub pena libelli famosi. Tertio
 confitens debet confiteri cum simplicitate & puritate
 que in tribus consistere videtur. Primo inuentariorum
 ne mendacius. quia secundum theologos qui in confessione me-
 ritum semper mortaliter peccat. Tum quia precepto est in
 obediens eo quod suam conscientiam sacerdoti non ma-
 nifestat. veritas ergo in confessione dicenda est. v. au-
 gu. ait ser. xlii. super Iohannem. Hoc est confiteri quod
 habes in corde. Si autem aliud corde habes & aliud
 loquaris non confiteris. Hoc ille. Ideo secundum alexan-
 drum. in. iiii. dist. xci. iij. q. iiii. etiam in confes-
 sione non debet dicere quis quod non fecit humilitatis

Surdus
 vel mutus
 vel infirmus
 si loqui
 non possit
 per scrip-
 turam con-
 fiteri potest.

causa. quod probo rōne: auctoritate et similitudine. Ratione sic. Nullus in confessione mentiri debet ut dictū est: sed quicquid dicit se fecisse quod non fecerit. Preterea minus quilibet se offendere debet quam pro peccato: sed non habet alicui ferre contra primum suum falsum testimonium. ut habet exodi. xx. ergo minus habet ferre contra seipsum: sed proferri aliquid peccatum quod non fecit est contra seipsum ferre falsum testimonium ergo etc. Preterea nullus debet procurare quod puniatur innocens sine peccato: sed qui confitetur peccatum quod non fecit facit quod innocens puniatur a sacerdote si peccato. ergo etc. Auctoritate probatur per aug. in ca. cum humilitatis. xxi. q. ij. dicens. Cum humilitatis causa mentiris si non veras peccato: an quod loquaris mentiendo efficiaris quod euitaveras. Veritas autem veritate non est nisi ita te dixeris peccatorem ut te etiam esse cognoscas. Et in. i. de ciuita. dei. xxi. c. Testimonium falsum non minus reus est qui de seipso falsum fatetur: quam si aduersus proximum hoc faceret. Tercio hoc idem probatur similitudine: quod sicut in iudicio exteriori nullus debet aliquam excusationem proponere contra aliquem si non habet probationes et idoneos testes: ita similiter nec in iudicio penali debet quis aliquid proponere nisi habeat testem conscientiam ut legem mentis que hoc dicit. Cum ergo in peccato quod non fecit non habet testem conscientiam: videtur quod contra ius non possit se accusare in iudicio confessionis. Debet ergo confessio esse pura cum euitatione omnis mendacii.

Secundo puritas confessionis consistit in euitatione dupliciter. Nam sicut conscientia dicitur peccatum debet confiteri. Ubi nota secundum alexandrum ubi supra diximus quod penitens aliter quando scit se fecisse peccatum: et tunc simpliciter

Innocentius
ut quis
punitur
nisi
procurare

Confessio
onisp
ritasin
quod consistit

obligat ad confitendum illud. & si apponit conditionem aliquam dicendo. si peccavi non est confessio aliqui rimet se peccasse & tunc non obligat ad confitendum illud simpliciter nisi sub additione. ut cum quis dubitat se peccasse debet dicere. si feci tale peccatum: vel dixi tale verbum: dico culpam meam: & volo subire penam. Aliquis se opinatur peccasse & tunc obligat ad confitendum absolute. scilicet in quantum credit se fecisse illud. Sicut accidit in illis qui habent conscientias strictas. vbi frequenter credunt peccare se quam non peccant. credunt dico post factum: quia si ante crederent peccare mortaliter in perpetratione operis committerent se discrimini & peccarent mortaliter. Et de talibus intelligitur dictum greg. in c. ad eius. v. di. Bonarum mentium est ibi culpam cognoscere vbi culpa non est. Quod etiam. S. L. dupliciter potest intelligi. Uno modo quantum ad operationem: & sic non est verum. Non enim pertinet ad bonam mentem: sed ad errantem ut se actum commisisse cognoscat quem non commisit. Alio modo quantum ad conditionem actus & sic verum est quod dicit greg. quod iustus in actu qui de se bonus est formidat ne aliquid deserit ex parte sua. Iuxta illud Job. ix. Verebar omnia opera mea. & ideo ad bonam mentem pertinent: ut etiam formidinem quam corde tenet lingua accuset. Si igitur aliquis dubitat de aliquo peccato an sit mortale tenet illud confiteri manente dubitatione. In prima confessione quando aliquis scit se peccasse simpliciter confitetur est veritas in re in corde & in sermone. In secunda vero confessione quam aliquis timet se peccasse est incertitudo. & ideo non debet confiteri simpliciter: sed aditionaliter ut supra patet. In tertia autem confessione quam opinatur aliquis se peccasse & non peccavit est falsitas in re & sermone sed veritas in

De penitentis recipendis. Fo. liij

corde. An hz talis dicat falsū nō tñ mentit̄. falsitas ei est p̄ veritatē i re vel i sermone. mēdacium hō pprie p̄ veritatē i mēte. Tertū q̄ p̄ certior: et dubiū p̄ dubio i p̄fessione apiaf. ⁊ illa dubietas i quā anim⁹ magis scinat nō taceat. tñ cauēdū ē ne p̄scia sit grossa: at̄ erronea: at̄ p̄supruosa. ⁊ id cū q̄s suā p̄sciam cū oī diligētia examinauerit: exi stimare d̄ q̄ multa mala q̄ ignorātur ab eo i ip̄so cognoscitur a deo. Ideo p̄pheta dicit Delicta quis intelligit ab occultis meis munda me. Et paulus. i. cor. iij. Nichil mihi cōsciū sū. sed nō in hoc iustificatus sum: qui aut̄ iudicat me de⁹ est Et ideo tutū est vt penitēs se accuset de oīni peccato qd̄ ex negligētia vel obliuione omisit in confessione. etiā si cōfessionē diligētia debita adhibuit. ⁊ sic cōfessio d̄ fieri cū duplicitat̄: euitatione Tertio puritas p̄fessionis p̄sistit in euitatione excusationis. vt videlicet penitēs pctm̄ suū non excuset: iō accuset. An aug. in lib. omel. omelia. xij. ait. Cōsitemur pctā nostra nō excusem⁹: tu fecisti: tu reus es: tu cōfiteris: tibi ignoscit̄. Si autē tu dicas nō feci ego. vbicūq; verbū excusare volueris pctm̄ tuū manet in te. ⁊ nō illud tantū modo: sed etiā hui⁹ supbie q̄ cōfiteri noluisi. Et in li. de verbis dñi sermo vij. ait. Esto accusator tu⁹ ⁊ dñs erit idultor tu⁹. Omne em̄ crimē quod facimus nostre est negligentie: etenim sanctitas ⁊ virtus dei est indulgentie. hec ille. Conuenit quod faciūt multi q̄ pctm̄ suū vel retorquēt in deum dicentes: deus voluit ⁊ tñ peccant: s; isti mentiunt̄ q̄ r̄a deus nō ē cā efficiua peccati. vel retorquēt in fatū dicentes: fatū me. peccare fecit. qz fatum nō est causa peccandi. An aug. v. de ciuī. dei. Si d̄s q̄s virtutē vel potestātē dei fati nomine appella

Fatū n̄ ē
cā peccā
di.

Parrochiale curatoium. Capl. liij

lat sententiã teneat: linguam corrigat. Vel retor
quent in diabolum: hominẽ: mulierem: constella
tionem: vel complexionem: z hmoi. Et isti omnes
fallũtur: qz omnia hec: z si alliciant ad peccatum
nõ tñ necessitant. Et ideo qui vult bene confiteri
non accuset aliũ: sicut fecit adã accusans vxorem
z vxor serpentem. Bene. iij. sed accuset se ipsuz di
cẽs illud. p sal. Sana aiam meaz: qz peccauisti
z illud. ij. regum. xxiij. Ego sum qui peccauit: ego
iniquẽ egi. confirmat hec. augu. in lib. de vera et
falsa penitentia dic. Nec velit se homo excusare
ne augeat crimen vt adã cui non sufficebat pecc
care: sed suũ apliabat crimen culpãdo vxorẽ: z cul
pã transferens in auctore. Illud peccatũ incurrit
multo tiens: sed neglectuz ignozatur. Non itaqz
peccatores dicamõ nõ aliud potui cũ me pstitui
furẽ: qz deus fecit me pauperẽ. Nec multũ si de
ditõ sũ fornicationi: qz talis sũ creatus nature et
fragilitatis. Frigilitas em̃ meũ multa cogit me
cõmittere talia crimina. Errat em̃ qui sic fallitur
Natura talis est vt possit qsqz resistere malo: cui
se subiecit arbitrio. Sunt em̃ qui se defendũt cul
pã in dei prouidentia reputãtes quod relictũ est
volũtati z arbitriũ libertati. Sciuit em̃ deus qd
facturõ esset qui perpetrat. sed non ordinauit pec
catũ qui nullũ relinquit ipunitũ. z in lib. i. omel.
omelia. xij. Multi sic cõfessionem peccati fugiũt
vt ipsum satham. accusent autem nichil mali fe
cisse dicant: z cũ castigantur aliqui: et dicitur eis
qualiter hoc fecistis: z responder: quia diabolus
hoc fecit non ẽ em̃ vnde plus gaudeat diabolus
hoc fecit vt peccaret: quando enim dicit diabolõ
hoc fecit non se excusat: z dũ peccata sua dissimu
lat confiteri: indulgentiaz non meretur accipere

confitẽtes
nõ debz
accusare
alium

De penitentia recipiendis **So. liiij.**

Respondet ergo ut dicit diabolus hoc fecit quia si traxerit cum diabolus aut violentiam fecerit, suadere est sollicitare potest: cogere omnino non potest. Nec ille debet etiam confitemur multas alias qualitates in confessione observare, de quibus vide, hoc in summa huius tituli, et non per Archidiaconum de peccatis, v. c. i. et de his dant Italia metra. Sit simplex huius confessio pura fidelis. Integra: secreta: lacrimosa accelerata. Fortiter accusans et sit parere parata. Quinto fuit principaliter questum cui debeant fideles confiteri. Ad hoc respondet textus, c. ois qui proprio sacerdoti vel alieno de eius licentia, ratio. Nam licet quilibet sacerdos in ordinatione sua recipiat potestatem clauis in habitu, non tamen recipit in exercitio sed postea quando quis praeficitur ab episcopo alicui populo, tunc cura et exercitium clauis sibi tradit secundum Innocentium, de officio, ordinatione, cum satis, sed quis dicitur proprius sacerdos? solutio. Proprius sacerdos dicitur dupliciter. Uno modo prout proprius dicitur conuertentiam cum eo cuius est proprium et distinguitur contra commune, et sic proprius sacerdos est is cui cura ecclesie parochialis est commissa quae tenetur subditis in ministracione sacramentorum et a quo econuerso subditi tenentur illa recipere. Exempla ponuntur in eucharistia et extrema unctione etc. exemplum ad propositum proprius sacerdos confessionis est qui est appropriatus ad hoc ut confessiones aliquorum audiat et cui tales confiteri tenentur nisi rationabiliter eam eos excuset ecce conuertentia, ex hoc sequitur primo quod papa est proprius sacerdos omnium in mediis suis quodrum ad casus sibi reseruatos: quia per se vel alium tenet et illorum confessiones audire et excusare uero illi confitentur, sed quodrum ad alios casus et alia sacramenta non est proprius sacerdos, immediatus

confitentes
inuitas
quitates
in confessione
de obseruare.

confiteri
cui omnes
fideles,

proprius
sacerdos
quod dicitur

mo ille qui habet iurisdictionē ordinariam super
 confidentem mō tñ inferiori. et sic est proprius sa-
 cerdos ille q̄ cōmuniter vocatur presbiter parro-
 chialis. Secūdo ille qui h̄z iurisdictionē ordina-
 riā mō principali. et sic episcopus est proprius sacer-
 dos oīm existentium in sua episcopatu. Tertius
 ille qui habet mō principalissimo. et sic papa est
 proprius sacerdos oīm xpianoz. Secūdus ille
 qui h̄z iurisdictionē delegatā ab aliquo istoz v̄l a
 legato dñi pape. Tertius ille q̄ h̄z iurisdictionē
 ex cōi p̄cessioe v̄l p̄missioe iuris sicut illi q̄ audiūt
 subditos alieos i casib⁹ a iure concessis: de quib⁹
 infra dicitur. Sic etiā illi sunt proprii sacer-
 dotes quos epi zabbates exēpti eligūt i cōfesso-
 res. talib⁹ em̄ permittitur ex iure cōi eligere sibi
 discretū z prouidum cōfessorē. vt in. c. ne p̄ dila-
 tione. de pe. z re. sic z fratres mēdicantes ad hoc
 electi z p̄sentati. sc̄dm est. Huil. i cle. dudū d̄ sep.
 isti fratres nō sūt ordinarij respectu eis confiten-
 tiū. nec etiā delegati q̄ ad hmōi officii non obli-
 gantur: nec etiā subditi eis cōfiteri obligant sed
 volētes eis cōfiteri audire p̄nt ex priuilegio con-
 cesso i. ver. si vero. dicte cle. p̄rimi tñ dñr pprie
 pprijs: sc̄bi cōit. pprijs: tertij cōmunissime pprijs.
 Cōcordat cū. richar. vbi. sup. Bonau. Qui dicit
 q̄ proprius sacerdos dicitur triplr scz pprie con-
 muniter p̄munissime. pprie sic tñ dicitur ppri-
 us sacerdos q̄ ministrat p̄plo sacramenta vt ple-
 ban⁹ de q̄ dicitur. xxi. q. ij. p̄cipim⁹. vt vnaqz ec-
 clesia suū ppriū sacerdotem habeat. cōmuniter sic
 dicitur oīs proprius sacerdos q̄ h̄z iurisdictionē
 ordinariam vt papa qui est ordinarius omniuz.
 vt in. c. licet de foro cōpe. ix. q. iij. cūcta p̄ mūdiz.
 Et q̄libet debet se sibi i iudicādo conformare. vt

pprius
 sacerdos
 sūm Ri-
 cardū ē
 duplex.

Parrochiale curatorum. Cap. liij

In. c. Irrefragibili. de offi. ordi. Itē sc̄ d̄r pprius sacerdos archip̄b: maioris ecclē ad quē oēs dioce-
sam possūt p̄ sacramētis recurrere. vt i. ca. iij. de
offi. archip̄resb. Sic etiā plebanus d̄r pprius sacer-
dos. Communissime: vt q̄ pōt absoluere auctē p̄
pria vt predicti vel ex cōmissiōe hominis vel iuris
vel legatus pape. Itē penitentiarij d̄ri pape vel
ep̄i qui possunt vice sp̄orum absoluere vt de offi.
or. inter cetera. Item taliter ab eis priuilegiati
d̄r pprius sacerdotes. Nō modo ffes priuilegiati
sunt proprii sacerdotes. Sic d̄r pprius sacerdo-
tes illi q̄ auctē iuris cū pprius sacerdos ē inscius
possit alienū subditū audire: vt de pe. di. vi. pla-
cuit. Idem in similibus casibus in quibus auctē iuris pōt
q̄s recurrere ad alienū sacerdotē q̄ oēs d̄r hoc

petō: q̄ modo pprius sacerdotes in huiusmodi casibus. Ex pre-
dictis sequitur p̄io q̄ q̄ly de dyoce. etis non ex-
emptus clericus siue laicus habz in dyocesi tres
ordinarios confessores. s. ep̄m: vicariū ḡnālē ep̄i
et p̄b̄m parochialē. Secūdo p̄ q̄ q̄ly de dyoce
si pōt ad istos tres recurrere p̄ p̄nia et ab eis vel
altero illorū absolui exceptis casibus specialiter
ep̄o reseruatis quo ad illos q̄ sūt inferiores ep̄o

curatus extra p̄ ribus h̄y papā et eius penitentiarios: et legatum
rochi as si est in puincia. Rō. q̄ oēs hi sunt pprius sacerdos
sua: pōt audire p̄ tra dyocesi et territorio: ppriū audire cōfessionē
sui pro- est voluntarie iurisdictionis. mō in his que sine
chiani strepitu sunt nullum ius vel territorium leditur
ad hoc de offi. lega. ca. penul. et vlt. et in hoc pote-
tas fratrum priuilegiatorum est restricta: or. quia
licet intra territorium absoluere possunt homines

De penitentis recipiendis.

Fo. xlvj

distat sui territorij nō extraneos nō tñ possunt
eos absolvere extra. imo nec audire extra & intra
absolvere: nisi forte cōfessionē habeāt. p. re. sūpta
vt in. d. clemen. dudum. §. statuimus. & extra ci-
uitates. eorum eñi prās tanq̄ extra ordinaria re-
stringitur bona rōe de fil. presbyt. c. i. li. vi. de pri-
uil. abbates. e. lib. Sexto fuit principaliter quest-
um quomodo confessi debeant iniunctam pñiam
adimplere? Ad hoc dico q̄ quilibz per seipsum de-
bet iniunctam sibi pñiam adimplere: q̄ dicit lit-
tera. & iniunctam sibi penitentia p̄p̄is ueribus
studet adimplere. & itellige penitentia id est sa-
tisfactionē exteriorē siue penā satisfactoriam ex-
teriorē: quia ista iniungitur. Alia autē: scz interior
de sua natura v̄z scedere. Ad cui⁹ euentia que-
ro primo utrū penitēs teneatur tentione neces-
sitas acceptare & explere penitentia sibi iniuncta
a sacerdote. & circa hoc diuersi diuersimode dix-
erūt. alexs. de ales. trac. de satisfactione i gñali ad
hoc sic ait q̄ q̄ diu sit aliquis simpliciter de foro
ecclesie militantis tenetur ad impletionem pen-
tentie sibi iniuncte a ministro militantis ecclesie
etiam si maior condigna sit. dummodo ille suppe-
tat facultas adimplēdi. Hec ille Richar. in. iij.
dissin. xvij. ar. i. q. v. sic respondet. q̄ aut sacer-
dos iniungit penitentiam rationabilem & discre-
tam aut irrationabilem & indiscretam. Si primo
modo dico q̄ penitens tenetur tentione necessita-
tis eam recipere & pro uiribus explere quia pen-
tentiam talem iniungendo recte utitur clauibus
Quilibet autem tenetur sui iudicis iustā senten-
tia obseruare. An si penitens talem penitentiam
sc̄ct̄er & ex deliberatione & absq̄ legitima causa
vel dispensatōe omiserit explere mortalit̄ peccat

penitens
tia a sa-
cerdote
iuncta
animes
cesse ac-
ceptar
& implere

Si vero scdo modo penitēs nō tenet eā recipere neq; explere. q; sacerdos talē pñiam iniungendo abutitur clauē scie & potentie. hęc ille. Et p ipō facit. c. statum^o. de maledi. vbi dī. Si pñiam remiserit pctōi infictā a sacerdote interdicitur ei ingressus ecclē & vltimo careat ecclēastica sepultura nullā mīam habiturus. Scotus vero in. iij. di. xvij. tonū. oppositū t; dī. q; sacerdotali renuētī nullam penitentiam ipōnere debet. qui a postē q; penitens est & contritus sufficit ei ad remissionem culpe. quia maiorem partē pene sustinebit in purgatorio. q; ille q; est cōtrit^o & cōfessus & nō soluit penā sibi debitā in foro hmōi: p̄soluet in foro purgatorij. hōst. in sūma de pe. & re. §. ad quid valēt dicit. Tu teneas q; pro quoz pctō mortali debet pena etna q; p cōtritionē dimittit: & tpalīs q; per ecclām imponit & rēouet. si q; dñs est larg^o in dimittendo penam eternam seru^o & minister nō d; eē parcus ī dimittēdo penā tpalem. vt habetur in. c. alligāt. xxvi. q. viij. vbi etiā dī. melius ē pp̄ mīam reddere rōem q; pp̄ crudelitatem. His ergo vīsīs qd dicendum est ad hoc q; confessor prudēs non d; ipone pñiam nisi qm dispositionem penitentis. q; q;uis debeat conari conformare se cū iuris dispō: tñ cōcessū est ei faciēdi sup pñia ipōnēda remissionē. & sic p arbitrio pñias taxare & iponere iniungēdo illā q; saluti penitētis magis videat̄ expedire. & hęc est cōdis optimo doc. & p̄ba f. i. c. si q̄uit. & c. de re in. c. oīs. §. sacerdos. de pe. & re. i. c. sicut dignū. de homic. & de eo q; cogno cō sanguineā vxoris sue. c. transmissē & xi. q. iij. c. absit. & xv. q. vi. c. si a sacerdotib^o. & xvi. q. vij. c. tēpora. de pe. di. i. c. mensuram. & de con. di. iij. ca. de penitentib^o. Et ideo debet sacerdos

pena de
bita in
peccato
mortali
qualis ē

De penitentis recipiendis. Fo. 117

Intingere penam consideratis criminis gravitate et
qualitate: persone: dignitate: conditione: sexu: of-
ficio: paupertate: infirmitate: debilitate: comple-
xione: societate: causa: animo: et voluntate. An si
aliquem inveniatur quid dicat se penitere: non tamen
vult subire onus penitentiae dicentes tenerum aut male con-
plexionatum. vel simile. tunc secundum Ray. et hostiense. de sa-
cerdos talem inducere sicut potest. ut animus habeat pre-
paratum ad implendum penam quam sibi iniun-
get: ostendens sibi magnitudinem peccatorum. quia pro quo-
libet mortali peccato deberet penitentia septennis imponi.
ut in. c. hoc ipsum. xxxij. q. ij. et s. sequens. et xxxij. q. i.
predicandum. et est ratio una: quia deus precepit ma-
riam sororem Moysi lepra percussam extra castra
poni per septem dies. et sic accipit die per annum. Alia
ratio est. quia sicut peccator per peccatum septiformem spiritus
sancti gratiam amisit: sic per septennis penitentiam recuperet.
Et si potest eum inclinare imponat ei talem penitentiam
cum voluntate sua qualem verisimiliter potest porta-
re: ne deterius ei contingat postmodum violando.
Quod si non viderit eum inclinatum non impos-
nat ei nisi qualicumque parvam penitentiam non negan-
do ei absolutionem: ostendat tamen ei quod id quod minus fa-
ciat hic: proplebit in purgatorio. Et si sacerdos non
potest gaudere de omnimoda eius purgatione gaude-
at saltem quia ipsum liberatum a gehenna ad purgato-
rium per transmittit. Caveat tamen sacerdos quod sit ar-
bitrarius ne vilescat ecclesie auctoritas et peccata clavis
contennatur. An in. c. absit. l. di. dicitur. Absit a ro-
mana ecclesia rigorism suum tam prophanam facile
tate dimittere et nervos severitatis fidei eversa
maiestate absoluere: ut cum adhuc non tantum sa-
ceant in peccatis: sed etiam cadant eversorum fratrum
ruine propter nimis remedia excommunicationis vitios

Penitentia se-
ptennis
regulariter
per quilibet
mortalium
est imponenda.

nō p futura p̄sent. vbi em poterit p̄nie medicina
 p̄desse si etiā ipse medicus intercepta. i. p̄nia sub
 lata indulget periculis hoc non est curare: sed si
 verum dicere volumus occidere. Accedens igit̄
 peccator ad confessorē ei humiliter subsiciatur: et
 si penitētia fuerit sibi ab eo iniuncta quā sufferre
 potest humiliter suscipiat: q̄ nec aliter videt̄ be
 ne disposit̄. Si aut̄ penitens sc̄iat p̄nias sibi ni
 mis grauē et ad obseruandū p̄culosā sua cōditio
 ne pensata d̄ ad eundē cōfessorē v̄l ad aliū si aliū
 habere non p̄t recurrere et allevationē v̄l con
 mutationem petere. et cōfessor d̄ concedere etiā
 si videret q̄ penitētia allevatione nō sufficeret ple
 narie p̄ emēda peccati. Tutū ē ei reseruare pur
 gatorio penitētiē puniēdū q̄ ipsū exponere p̄
 culo cadēdi in mortale p̄ctm̄ p̄pter p̄nie iniuncte
 transgressionē. hec richar. Studeat et̄ sacerdos
 v̄t peccatori p̄nias semp̄ in cōtrariū iponat. v̄t su
 p̄bo iniūgat humilē orōnē: auarē elemosine lar
 gitōnē: accidioso peregrinationem: gulofo ieiū
 niū: luxurioso carnis macerationē: maledico b̄n
 dictionē. et h̄mōi. hec host. Sed qd̄ si q̄s dicat q̄
 nō h̄z p̄positū abstinēdi in posterū: vel q̄ nō pos
 sit a p̄ctō abstinere an sit sibi iponenda p̄nia? Ad
 hoc dico q̄ sic. h̄z nō sit in caritate nec et̄ p̄sit peni
 tentia ad vitā eternā: t̄n̄ eius confessio d̄z admitti
 cōsiliū adhiberi et crebris et salutaribus monit̄
 induci: t̄n̄ solutio ab non ē illi ipendenda. vt in. c.
 q̄d̄ quidē. de pe. et re. S̄z diceret̄ ex quo talis pe
 nitentia non ē vera ad qd̄ valet t̄n̄? Sol̄ sc̄dm̄ ho
 stien. in summa. e. ti. §. v̄trū fictē. et̄. operate gene
 re bonorum facta a fictē penitente vel in mortali
 existente valent ad quinq̄s si fiant bona intentidē.
 et hoc merito congrui non autes condigni. q̄: nul

Pnia ā
 sit iponē
 dabit̄ c̄ti
 se nō h̄re
 p̄positū
 t̄n̄ absti
 nēdi.

De penitentis recipiendis.

Jo. xvij.

lum malum impunitū: nullū bonū irremuneratū
vt dicit aug. Primo valent ad ipsalium multipli-
cationē. **Clay. i.** Si volueritis et audierit me bo-
na terre comedetis. **de pe. di. iij.** cauendū et in ca.
Reuertimini. et c. decime. xvi. q. i. Secundo ad bo-
norum operum assuefactionem. **eccl. iij.** Bonum est viro
cum portauit iugum domini ab adolescentia sua. **Tertio**
valent ad minus suppliciter subesidum **de pe. di.**
iij. si quis autem. et **gl. in d. c. q. autē. Ro. qz** homo fa-
ciendo hominū opera que precepta sunt: euadit peccati
inobedientie et omissionis: igitur et penam quam incur-
reret si talia non faceret. per eam etiam diminuit
pena quo ad verum conscientie: quia minus cruciabit
conscientia et minorē habebit remorsum quam si illa non
fecisset. **Ista tria tangunt in his metris. Que cum**
mortalibus bonis fiunt dant bona terre. **Cor faciunt ha-**
bile: minus sunt tormenta gehenne. Quarto valent:
quia diabolus in tali homine non habet tantam potestatem
sicut haberet si ea non faceret. **Exemplū narrat**
grego. in dial. de iudeo qui se signo crucis muni-
uerat et demones ei nocere non potuerunt. Dice-
bat enim nuncius principum demonum. Has vacuū
inueni: sed signatum. Quinto ad gratie impetratio-
nem vt sic deus eum respiciat: et citius ad veram
penam illustret de pe. di. v. falsas. Exemplum de
raab Josue. vi. que inuenit gratiam propter opera que
nuncijs fecit. Addunt doc. in. iij. di. xv. adhuc plu-
ra. Sexto valent ad ipsalis pene diminutionē aut
dilatationē. sicut de achab. iij. regum. xxxi. vbi dicitur
Honne vidisti achab coram me humiliatū. nō est
inducā mala in diebus suis: sed in diebus filiis suis
Septimo ad peccati resistentiā: quod dicit greg. qz peccati
suo pondere mox in aliud trahit. eccl. iij. Ignem
ardentē extinguit aqua: et elemosina resistit peccato.

Bona et
imortalis
facta nō
soli mul-
tiplicat
ipsalia: sē
et valēt
ad mltis
alia.

Nota

An a sit talia opa bona extra caritatē facta reuiscant z resuscitent qñ pctōr p pñiam resurgit. Solutio. Opera bona sunt triplicta. s. uiua mortificata: z mortua. Opa uiua sunt illa q̄ hoīem p modū meriti pñt ducere ad vitā eternam. vt sunt opa virtutū in charitate facta ab isto q̄ adhuc est in caritate: z hec sunt meritoria vite eterne: z cuz hoc satisfactoria respectu pene dimittende. Alia dñr opa mortificata: z sunt illa que hoīem ad vitā eternā perducere poterūt z q̄ nunc non pñt ppter mortale supueniens p quod ab illo effectu ipeditunt. vt sunt opa prius i charitate facta ab eo qui nunc est in mortali. Et hoc innuit ezech. xviii. trās sumptiue de peni. di. iiii. c. dñs ait. z. c. hoc nobis si auerterit se iustusa iustitia sua omnes iusticie eius quas fecerat non recordabunt. s. q̄ ad eternā remunerationem si ita pmanebit. Et illa opera p pñiam adueniente caritate uiuificant: licet transuerint: manent tñ q̄tū ad meritum i dei acceptio ne. remota in pctōris indispositione: q: tunc incipiunt hñe effectū suum: z tō dñr uiuificari. Et ad hoc sunt multe auctes. Aug. Hiero. z Chriost. q̄ habet in. c. piñ z in. c. si qñ z in. c. quod g. de pe. d. iiii. quas ponit magister i. iiii. di. rv. circa. fi. Alia dñr opera mortua. z sunt opa q̄ facit hō tunc qñ ē in mortali z extra charitatē. Et dñr mortua quia non uiuunt nec vixerunt cum non sint facta in charitate. hec ergo nō q̄ uiuificant per pñiam. qz nunq̄ fuerunt uiua vt docet Aplus. i. cor. xiiij. Si distribuero i cibos pauperum omnes facultates meas z si tradidero. zc. De hoc ponit host. vbi supra. x. Illa reuiscunt q̄ mortificata fuerūt. Auiere non pñt que mortua nata fuerunt. Hic cadis pertinet ter tale dubium. An ante talia bona o

Opera mortificata reuiscunt possunt.

pera extra charitatem facta sint satisfactoria. an
ho pnia in mortali pcta debeat reiterari.
Circa hoc regio duas opiniones. Aliq dicunt (de
qua opinione est scotus) q licet opa mortua non
uiuificent quo ad meritū vite eterne (vt dictū est)
uiuificent tñ ad hoc q erunt satisfactoria. Verbi
gfa. Donamus aliquis iaz confitef z absoluitur
ab oibus peccatis suis: ipse ho immediate recidi
uat: z pniā sibi iniunctā adimplet tpe quo est i
mortali. In tali casu di. scotus q talis iplendo i
mortali pniā sibi iniunctā se satisfacit. Et so
luit penā tpalem cuius p pctis debitor fuit pbat
hoc sic. qz talis est debitor certe pene z finite solus
quam soluit. igit soluendo etiā in mortali pctō ta
lis satisfacit. qz sicut plus reqrif ad mereri q ad
satisfacere: sic nō oz actionē satisfactoriam eē me
ritoriam: sicut in satisfactōe humane iusticie: z sic
fm scotum non dz alicui pnia imponit de illis con
fessis: sed solū de illis pctis in q de nouo icidit. et
g si talis moreret añ q totā pniā ipluisset ipse
puniret i inferno tñ pena corrdente illi q nō fu
it hic soluta. Sed dicitur illius t3 magf. in. iij. vbi
supra. z. S. L. z bonauer. q dicit q sicut opa mor
tua non viuificant vt hāt satisfactoria. qz sicut ca
ritas non gratificat ea q tum ad vñū: ita nec qru
ad aliud. Et ergo talis qui pniā in mortali ad
implet bñ liberat se ab iniunctione sacerdotis ita
q non incurrit pctm inobediētie: qb tñ incurreret
si pniā a sacerdote iniunctā z ab eo susceptā vo
luntarie omitteret: non tñ p illa opa satisfacit: nec
liberatur quo ad deū a pena p pctis etiā dimissis
debita: p3 qz opa nō sunt meritoria nisi sint a deo
accepta z in charitate facta. Et sicut non sunt sa
tisfactoria p pctis nisi sint facta ex charitate: z sine

pniā
i mora
li faciēs
an satis
faciat.

deo accepta qđ solū tunc est qđ hō est in charitate. Et si vult satisfacere oꝝ in charitate reiterare satisfactionē in qua null⁹ manet effectus post qđ actus satisfactionis transiit. vt sunt orationes: ⁊ actus interiores. Illas autē satisfactiones in q̄bus post actum manet aliqđ effectus: non oꝝ reiterari: vt sunt ieiunium ⁊ elemosina. Vel inuigat sibi confessor: p̄ illis pctis commissis itē p̄ntiam quam in charitate adimpleat. Et sic consiliū dat confessoribus vt inuigant p̄ntiam quā confitēs verifilr in tpe quo est in charitate adimplere valeat: ⁊ eum ad hoc hortant. Et licet quilibz harū positionum sit pbabilis: tñ p̄ma est mitior: ⁊ secunda secunde. Dicit ter. qđ qđ libet iniuncā sibi p̄ntiam p se oꝝ adimplere. Ibi mouent doctores dubitum vtrum quis possit p̄ntiam p alio adimplere. Dicit hic vincen. qđ ex rōnabili cā pōt quis aucte sui ppriū sacerdotis p̄ntiam p alium adimplere: siue p̄ntia consistit in oꝝ omnibus: ieiunijs vel vigilijs: vt qđ morte p̄uent. rii. q. ij. aie defictorum. Vel qđ corporaliter: vel spūaliter impotens ē ad pagendam p̄ntiam. de qđ in. c. p̄b. lxxij. dist. in gl. ⁊ quod tbi no. archi. recitādō dicitū inno. super rubri. de obser. ieiū. vbi dicit qđ ieiunia indicta ab ecclesia nō p̄nt redimi. vñ i aliud p̄mutari. nisi necessitas vel alia rōnabilis cā in ieiunāte subsit. S; voluntaria ieiunia. s. ad que quis tenetur ex voto: vel qua sacerdos imponit redimi possunt auctoritate superioris. vt in. d. c. p̄biter ⁊ in ca. i. de voto. S. L. ⁊ bonauen. in. iiij. dist. xx. dicunt qđ penitentia. i. pena satisfactoria in q̄tum est remedium contra sequens peccatum: si satisfactio vnus non prodes alteri. qđ ex ieiunio vni⁹ concupiscencia alterius non extinguit. nec ex actibus vni⁹ al-

P̄ntia ā
possit a-
liqđ pro
alio ad-
implere.

ter assuescit bene agere. et si rex: bene dicitur propter ista vi-
 ribus studeat adimplere. Sed quantum ad satisfactio-
 nem debiti unus potest satisfacere pro alio diuino:
 do sit in charitate ut opera eius sint satisfactoria
 Dicit tamen S. T. Non est permittendum ut aliquis
 pro alio penam facit nisi si ipso penite appareat aliquis
 defectus corporalis: pro quem sit impotens ad sus-
 recipiendum satisfactioem: vel specialis defectus
 pro quem non sit dispositus ad portandam penam.
 Idem dicit an. de but. addens quod in penam non affi-
 ciente personam: ut puta dare elemosinam: vel pe-
 cuniam expendere in redemptionem captiuorum
 non refert si pro se vel pro alium facit. Si vero esset pe-
 nitentia in ieiuniis: orationibus: peregrinationibus:
 vigiliis: flagellis: afflictionibus: personam af-
 ficientibus: non potest fieri executio pro alium: nisi
 iusta subsistente causa. Nam ista requirunt indu-
 striam persone quam penitentiarum videtur elegerit
 se ut magis propter afflictionem corporalem pro
 priam peccatorum: retardat a peccato. quilibet ergo stude-
 at penitentiam post culpam dimissionem adimple-
 re pro se propter duo. Primo ad soluendum debitum
 pro culpa dimissa. Unde sicut dicunt doctores. in iussu
 dimissionis cessante in homine actu peccati nihil reale et
 posituum manet in anima et usque a quo ipse formaliter
 dicitur peccator: manet tamen in anima reatus peccati id est
 deputatio ad penam peccati: et secundum Scotum
 Beatus nihil aliud est nisi ipsamet anima ordinata
 et deputata ad penam peccati correspondens
 et talis deputatio ut est inconueniens anime
 dicitur macula eius: prout autem est obligata for-
 maliter ad penam dicitur reatus: et prout anima
 est actus diuine voluntatis ordinantis ad realem
 penam: et offensa. modo talis obligatio ad penam non

peccatorum
 penam
 se ut ad
 plere.

remittit sine pena vel sine equalitē i acceptatiōe
 d'ina. z ergo pctōri iponit pnia ad tollēdū illam
 obligatiōē ad penā. Scdo ad remediū pstandū
 p futura pctā. De iñ querit vtrū p fessus possit ad
 pniā z satisfactiōē erplendam compelli. Sol.
 Si quis in publicis z enormib' criminib' pniā
 adimplere neglexerit: p censuram eccl'asticam cō-
 pelli p̄t de spōsa. ad audientiā. in. fi. vi. q. i. illi q.
 rii. q. p̄dicandū. xxxiiij. q. ij. q̄cunq. vbi gl. Et si cē-
 suram p̄t tenneret eccl'asticā ex tunc ad red̄stitionē
 eccl'ie p̄brachiū secularē cōpellēdus eēt. si al's si
 ne effusiōe sanguis neq̄at coartari. de homi. pos-
 stulasti. xvij. di. nec licuit. De occultis ho de qui-
 cus non p̄stat nisi confessionē. Occulta pnia d'z eē
 volūtaria. de pe. di. vi. c. i. z vlti. al's non esset fru-
 ctuosa. qz voluntariū militē diligit deus. z nō suf-
 ficit incipere pniā hmōi vel partē eius agere si i-
 pleri possit ad hoc vt euitet pena huius. c. qz ad
 euitandū o'z iniunctā pniā nō p̄tenti: sed cōple-
 re. z hoc innuit lfa in verbo adimplere. Sufficit
 aut pniā incepisse q̄ ad hoc vt penitēs iudicet:
 q̄ ad eccl'iam. vt in. c. ex tenore. de tēp. ordi. sed nō
 quod ad hoc vt satisfecisset dicat. Et d'z pnia adim-
 pleri ad tps assignatū. put fecit theodosius ipe-
 rator de quo in. c. cū apud. xi. q. iij. Ultimo hīc q̄-
 ro vtrū absolutio d'z p̄cedere iunctionē pnie vel
 ecōtra. Ad hoc dico q' p̄fessor d'z prius iniungere
 pniā z postea absolvere. l'z cōiter sacerdotes p̄-
 us absoluit: z postea pniā iponūt: qd fieri non
 deberet. vt ordo inuit i'cle. dudū. §. statuiamus de se-
 pulchris. vbi de hoc p̄ Johanne[m] Andream. et
 doctores scribentes. Ratio: quia materia huius
 sacramenti partim consistit ex satisfactiōe sal-
 tem quo ad affectum. Unde non potest debita for-

**Absolu-
tio ande
beat p̄ce-
dere iū-
ctionem
pnie.**

ma introduci q̄ cōsistit in x̄bis absolutionis: nisi
 pri⁹ materia fuerit p̄parata. qz vt dicunt artisse.
 Actus actiuorū sūt in patiēte predisposito. notat
 card. in regula. pctm̄. de re. tu. lib. vi. Alia rō: qz
 forte post absolutōem nō assumeret p̄niam q̄ si-
 bi iponeretur. z sic frustra fuisset absolutio. An
 prius d̄z p̄niam imponi vt eā assumat. Venio nunc
 ad sc̄dam particulā hui⁹ p̄tie partis capli: in qua
 tractatur de eucharistia i pascha suscipiēda. z est
 ista talis. Suscipiēs reuerēter ad min⁹ in pascha
 eucharistie sacramētum: nisi forte de p̄prij sacer-
 dotis cōsilio ob aliquā rōabile cām ad t̄ps ab ei⁹
 perceptione duxerit abstinendū. In hac p̄ricula-
 soluit p̄cipiat. v. q̄stiones. P̄ria d̄s z a q̄ d̄z d̄s
 suscipe eucharistiā: Ad hoc dico q̄ ois vtriusq̄ se-
 xus postq̄ ad ānos d̄i secretionis puenerit q̄tūcū-
 q̄ sit perfect⁹ tenet recipere eucharistiā. qz ex p̄-
 cepto dei tenet ois hō. Joh. vi. Nisi manducaue-
 ritis carnē filij hoīs z biberitis eius sanguinem
 non habebitis vitā in vobis. Dicit q̄ suscipiens
 is nō d̄i. a q̄ sicut i x̄iculo p̄ced. dixit cui facienda
 sit cōfessio. An sufficit q̄ d̄s eā a seipso suscipias
 legēdo missā si sit p̄b̄. z sic sacerdos vt euitet il-
 lam penā p̄t i se. pasche legere in issā z a seipso
 suscipere: als d̄z iter cet os suscipe. dū aut iter cete-
 ros suscipit vel in lecto d̄z eē stola sup viroq̄ hu-
 mero c̄ct⁹. vt in. c. eccl̄i. ca. xxiij. di. Alij aut q̄ nō
 sūt p̄b̄i suscipe tenent a p̄prio sacerdote non ab
 aliētis q̄ vscūq̄ nec a medicatib⁹. qz licet p̄uile-
 giati sint i audiēda cōfessioe: nō t̄m i isto. imo sub
 pena excoīcatōis late sine eis iterdicit ne sacra-
 mētū eucharistie at extreme vctōis alicui mini-
 strent sine licentia speciali. vt in cle. i. de p̄prij. de
 li cētia. p̄prij sacerdot⁹ ab illis recipi p̄t. imo a

euchar-
 stia reci-
 pe d̄s o-
 bligat.

Sacra. quocūq; sacerdote catholico in vniuersitate eccle
 mēta q̄. existēte. vt nor. in. d. cle. i. de. p̄uul. q. hec potes
 dā mīni- stas p̄cedit l̄mediate ex vi characteris sacerdotal̄
 strare p̄ cuius exercitiū habent in eucharistie cōfectione
 hibēt re non ex vi seu exercitio clauis ligandi ⁊ soluendi.
 ligiois. **D**ebet ergo hoc tpe suscipi a p̄prio sacerdote: s;
 in defectum p̄prij sacerdotis necessitate tempo
 re pōt suscipi ab alio sacerdote ⁊ diacono. xciij.
 di. diaconi. ⁊. c. p̄fite. i. q. i. nullus non autem a lai
 co. quia est regula q̄ de oibus que ad officium sa
 cerdotale spectant ad id solum est licitum. laicis
 in necessitate quo expresse reperitur eis permis
 sum. Sicut in necessitate pōt q̄s socio confiteri.
 vt in. cap. quē penitet. de pe. di. i. s; non recipere
 ab eo vel a se eucharistias. xciij. q. i. cepit. p̄quo
 c. puenit. de conse. di. ij. S; vbi d; recipi eucharis
 tia. **A**d hoc dico q̄ in eccle si asit. al; suscipi pōt
 sub diuo siue sub tentorijs. de conse. di. i. sicut. nō
 ergo excusantur hoc tpe in expeditionib; consti
 tui: sed cōicent in capis a pb̄fo in altari viatic
 cebrāte de licentia; p̄prij sacerdotis vel sine licen
 tia si inslet bellum. **S**ecūdo quero quomodo q̄s
 d; suscipere eucharistiam. **A**d hoc respōdet papa
 q̄ reuerenter. ⁊ certe magis reuerenter ⁊ deuote
 q̄ cetera sacramenta rōne materie subiecte: quia
 dignior de conse. d. ij. nihil. dicit ergo reuerenter
 id est ieiunus quod ob reuerentiam sacramenti
 institutum est. **I**tem assurgendo ⁊ ad altare eun
 do: ⁊ caput de posito in viris: genibus flexis et
 mundando os ⁊ dentes. induendo meliora vesti
 menta que quis h; non ad pompam. Sicut exp̄f
 biteri ⁊ alij ministri in honesto habitu accedunt
 ad altare. **N**ō. quia tenemur eā adorare adoratioe
 latric. nō cū oī reuerentiā ad eā accedere. **E**t hoc

Cōfessio
 pōt fieri
 socio Et
 laico.

De penitentis recipiendis.

Fo. liij

nō solū verū ē de reuerētis q̄ i faciēdo p̄sūt s; etiā nō faciēdo. vt eodē die nō vadat ad spectāculā: etiā licitā de cōse. di. i. q̄ dic: nec ludat v̄ luctetur etiā licite. reuif. q. iij. recurrāt. 2 i. ca. latoz. de homici. nō tñ dico q̄ ex hoc p̄cepto sub hac pena ad has exteriores reuerentias q̄s teneant̄ p̄cise. S; hec reuerētie corpales 2 exteriores cuiuslib; fidel; arbitrio reliquunt. dē p̄ta prima videlz ieiunio: ad quam p̄cise tenentur. vt in. c. liq̄do. de cōdi. ij. s; maior; d; esse reuerētia mētalis ad quam ex hoc p̄cepto sub hac pena tenētur. d; ergo non solū penitere: s; etiam confiteri: 2 absolui. quod ob reuerētiā sacramētī ordinatū est 2 sic domum suā ad intra ornare quā intraturus est tantus rex nec prius ad corp⁹ dñi accedere: q̄ bōa cōsiliētia eum p̄fortet. de pe. disti. v. c. i. Tertio q̄ro: quādo debet q̄s suscipere eucharistiā? Ad hoc respōdet cōsiliū: q̄ ad minus ī pascha d; recipere eucharistiā. Bonū ē tamē v̄ recipiatur pluries propter multas gratias q̄ ī hoc sacramēto cōferūtur. scz ī natali dñi: 2 pentheco. vt in. c. 2 si nō frequentius. consec. distinctione secunda. Sed ad euitandum huius capituli penam: sufficit in pascha illud recipere. Et bene dicit ad minus. quasi dicat q̄ totiens 2 quotiens peccamus totiens indigemus hoc sacramento vel nos ipsi suscipiam⁹ vel pro nobis offeratur. de consecra. distinctione secunda. offeratur. p̄terea quotidie suscipere possum⁹ 2 omni die dominico suscipere hortamur. de consecra. distinctione secunda: quotidie eucharistia suscipere tenemur. An autem expediat vel bonum peregrini sit q̄tidie suscipere: doctrina ē vt respiciat hō: vtz die an feruor deuotionis p̄p̄tinuā susceptionē augeat bonū sit

eucharis
 ista qñ
 d; recipi

tific. sic. als si manuif vel tepescat: tunc expedit iter
 polare. sic notat doc. de celebrate. in. c. qda de ce.
 mis. Bonachi aut omni mese tenetur. vt in clem.
 ne i agro s. sane de statu. mona. Dicit etia in pa.
 scha. Pro quo aduertendum q pascha p tpe tri.
 pliciter accipitur. pmo stricte scilicet p die pasche
 tm. z illo mo no dz hic capi: qz tuc ipedit illo die
 picipue vbi e mltitudo coicantiu videre e ee libe.
 ratus p totu annu vsq ad illu die pasche: qz ex q
 statutu de necessitate illa die obligaret: z si tunc
 no pot expectabit qn velit. Secdo capif large p
 tota solēitate paschali. hoc e pmo dieb cōtinēti.
 bus siue primiorib pcedentib z sequētib diem
 resurrectōis. z sic dz hic accipi. qz satisfacit quis
 eccle si in cena dñi coicat: qz illo die institutu fuit
 hoc sacramētu: etiā si dieb sequētib imediate.
 aut ipso die pasche z in hoc qlz reliquēdus e psci.
 entie sue fm qz istis dieb pparatiōis ad festum
 pasche: at i dieb paschalib reperit se magis dis.
 positu z deuoti fm hoc illo v alio die pot coica.
 re: z satisfacit statuto eccle. Tertio mo pascha ca.
 piē largisse p toto tpe inter pascha z pentheco.
 ste. vt i. c. scire. cū sequentib. lxxvi. di. z isto mo
 no capif hic: qz eccle rōabiliter pmissit tps qdra.
 gestimale: z mēoriā dñice passionis q videtur cāe
 lunitationis ad festu pasche scdo mo capiēdo. sz
 diceres qre susceptio eucharistie i pascha recipi
 picipif. Dicit dñ qz ppe qtuor rōes. Prima quis
 tuc hoies magis sūt depurati ppter quadagesi.
 male tps in quo purgātur crimia. Secda ppter
 qtuor xpi passionē miam z redēptionē qz tunc recolit
 eccle. qd tuc hoies magis debēt ee deuoti Ter.
 tia qz in mēoriā dñice passionis hoc sacramētu e
 institutu. vt in cle. si dñm de reli. z vene. san. de q

pascha
 p tpe tri.
 pliciter ac.
 cipitur.

eucharis.
 tia ipaf.
 cha ppe
 qtuor:
 rōesē re.
 cipiēda.

De penitentis recipiendis. Fo. liij.

In prio. s. feria sexta añ festū pasche agit. q̄ em̄ i
prio facta sūt recēter habētur i mēoria. vt i. l. cel
sus. ff. de arbitris notat. de pbat. c. tertio loco.
Quarta rō vt sicut xp̄s resurrexit corporalit̄ sic
hoies p̄ sūptionē illi⁹ sacramēti resurgāt cū chr̄i
sto spūaliter. Et in tātū hoc tpe d̄z recipi illud sa
cramētū q̄d nō hētur. p̄ catholico q̄ nō recipit: im
mo p̄sumit cōtra eū de infidelitate. de ple. di. ij. se
culares. z. c. ois hō. Nū dicit lex. qui se ab eccl̄ia
nec sanctā p̄munionē accipit heretic⁹ ē credēdus.
in autē. s̄ prius. dotis. circa mediū. col. viij. q̄d cō
ueniēt̄ itelligit̄ de cōione corpis xp̄i. Itē q̄ per
lōga tpa sacramēta nō petit ipsa cōtēnere videt̄
sicut dicim⁹ de absolutōe ab excōicatōe. de sen. ex
cō. p̄ tuas. Itē autē ē iudiciū de p̄tēnēte fidē z sa
cramēta fidei. de here. ad abolēdā. vñ merito cō
triat de sacramētis itātum q̄ ei tanq̄ de heresi su
specto p̄ōt̄ iudici purgatio: quā si recipere nolue
rit: aut p̄tūmāciter resisterit nec morā suam pur
gauerit p̄tēndo: z eucharistiā recipiendo excōi
cand⁹ ē: in q̄ excōicatōe si p̄ annū p̄seuerauerit p̄
sūptio illa efficit̄ violētā. z sine alia p̄batōe vt he
reticus d̄z p̄tēnari. vt in. c. excōicam⁹. §. i. de he
re. c. ti. cū cōtumācia. li. vi. Quarto q̄ro sub qua
sp̄e d̄z q̄s recipere cōionē: Ad hoc dico q̄ sub sp̄e pa
nis dūtaxat. iō lsa dicit notabiliter eucharistie
sacramētū: z nichil dicit de sanguīe. Nā de cōsue
tudine z nūc ex statuto eccl̄ie alij q̄ celebrātes nō
cōicant suscipiēdo sanguīem sub sp̄e vini. vt no.
Cardi. in. c. ex parte. de cele. mis. Quidā tñ heres
tici in bohemia nolūt p̄missam cōsuetudinem ob
seruare: sed cōicant etiā sāguīni put est sub sp̄e
bus vini: etiā si nō sint celebrātes. Sed laici etiā

Parrochiale curatorum. Cap. lxxij

sacerdotes extra celebrationē vinoꝝ in hoc sunt
coherēdi. cōtra eos sūt facta statuta sup hoc in
cōsilijs cōstārien. ⁊ basilien. Et dē eucharistia ab
eu qđ ē bonū. ⁊ charis gratia. q. bōa gratia. Im
munitatis tñ gřam nō pstat suscipiēti cā. quia ē
ctibus aie nō corpis. Secus si confugiat quis ad
eā ad istar ei⁹ qđ ad statuā p̄cipis cōfugit. insti.
qđ sunt sui vel alie. iuris. §. si not. host. de cele. mis.
sane. archi. xij. q. ij. ca. fi. Et dicit lfa eucharistie
sacramētū ad denotandū qđ d̄ sumi sacramētalit
nō em̄ sufficit ad manū sumi vel p̄xide. nec suffi
cit sumere spūaliter tñ. Crede ⁊ māducasti. nisi
tpe necessitatis. de conse. di. ij. vt quid paras.
Quito q̄ro vtrū q̄s possit in pascha p̄ceptione
eucharistie abstinere. Ad hoc r̄ndet cōciliū qđ ob
aliquā rōabile cām pōt q̄s abstinere ab euchar
stie p̄ceptione. sed non a cōfessione. ⁊ d̄ hoc fieri
de pprijs sacerdotis. i. ordinarij siue curati cōsilio
non extranei in quo multi se decipiūt. Unde etiā
videtur qđ nō sufficiat in hoc consiliū medicātiuz
licet quis eis cōfiteri valeat. sed in hoc remittere
habent constantes ad suū ppriū sacerdotem: nisi
forte dicere vellemus qđ hoc consiliū sit pars cō
fessionis sicut pacta in cōtractib⁹ bone fidei a po
stra cōtractus informāt. ff. de pactis. l. iuris gētū
Ideo: cui licet confiteri ab eo etiā liceat hoc cō
siliū recipere. Primum tuti⁹. q. ministerio pprijs
sacerdotis nec alteri⁹ recipiē hostia. igitur eius
ministerio d̄ abstinere. vt cōtrariorū eadē sit di
sciplina. xxij. di. hospitiosū. Ab arte q̄ cert⁹ hoī
bus ad hoc sacramētū tepidus viā hoc capitulū
fraudendi daretur. Reddet ergo rōem sacerdotē
suo cū ipsius sit cōpellerē ad cōionē cum op⁹ sit.
vt infra dicā nō medicātiū. ⁊ tō lz accedentem ad

Eucha
ristiā nō
recipiēs
ī pascha
an possit
excusari
ex aliq̄
causa.

De penitentis recipiendis. Fo. liiij.

corpus vnicū nō oporteat regulariter fidē face-
re de cōfessione mendicatis facta: vt infra dicit.
Non tñ volēti abstinere sufficit se cōsiliū mendi-
cantis habere nisi vel p̄bet: vel a sacerdote suo
cōsiliū recipiat. Rō: ē q̄ recipiēs eucharistiaz
a pprio sacerdote p̄sumit eē cōfessus. Sed si nō
recipiat nō est vñ hoc p̄sumi possit nō ergo bñ si
bi consultit q̄ hoc medicantiū cōsilijs contētatur:
q̄ pprius sacerdos est precipuus executor: pena
rū huius capli. Et dicit littera notāter sacerdos
nō ergo sufficit cōsiliū iuris periti seu alteri sc̄ti
viri. lz in alijs sufficeret. Rō: q̄ caret clauē pote-
statis q̄ r̄ctūq̄ etiā hēat clauē sc̄ie z discretio-
nis. Et hoc etiā q̄ dicit sacerdotis p̄silio mani-
feste denotatur q̄ hoc p̄siliū debet fieri in foro
p̄nie. Et illa exceptiua nisi. zc. solum excipit a p̄-
ceptione eucharistie a q̄ d̄s abstinere p̄di secun-
dō cōsiliū sui pprii sacerdotis: nō excipit a p̄fessōe
a q̄ sine pena hui⁹ capli d̄s abstinere nō p̄t etiā
de licentia sui pprii sacerdotis. Ex quo sequit̄
q̄ licet quis habeat casum abstinēdi ab eucharis-
tia: nichilomin⁹ tamen confiteri h̄s omnia p̄cā
sua eodē tpe sub hac pena. Statutū em̄ hoc obli-
gat ad duo. s. ad confessionē z eucharistie recepti-
onē. An̄ si ex cōsilio sacerdotis releuat̄ ab vno
non tñ ab alio. ff. de serui. vi. p̄di. l. si domos. de
dolo z cōtu. cum dilecti. z in ca. fi. de resti. spol. fi.
ergo suff̄cit q̄ diceret sacerdoti illud solum cri-
men propter quod abstinēt sicut aliqui imperiti
putant. Idem puto de excommunicato maiorī.
Nam cum licitum est eum audito licitum erit et
sibi confiteri: per hoc consequens tenetur. vt
hic de senten. excommunicata. cum voluntate. z c.
responsio. Nota etiā hic q̄ illa cā qua quis ab-

medicā
tes dare
p̄siliū
non p̄nt
vt d̄s a
p̄munio
one ab-
stineat s̄
hoc pro-
p̄rius sa-
cerdos
faciat.

eucharistia non est sumenda. ubi subest abstinenda roborabilis.

stinet a precepto eucharistie deest roborabilis et non leuis. Est autem roborabilis causa secundum 10. articulum. quod gerit inuisibilem odium vel inimicitias. vel habet peccatum de quo dicit se non posse abstinere. et sic non est vere penitens neque mundus: ut in 1. c. quod dicitur de pe. et re. Ex his ergo et similibus ad consilium sui sacerdotis debet abstinere. cum a se iudicium sibi manducaret et biberet. de coe. vi. ij. titulum. Non ergo debet sumere corpus christi quod est in mortali. nec ille qui habet voluntatem peccandi. melius est enim a corpore christi abstinere: sicut fecit centurio: quod christus indignum sumere sicut fecit iudas. Verum habet mortalia ad suscipiendum eucharistie sacramentum quolibet indignum efficiant. venialia tamen peccata nullum impedire nec propterea deus abstinere debet. Dicit tamen. s. tho. quod veniale quod tollit actuali devotionem quam in hoc sacramento requiritur impedit effectum huius sacramenti: ita quod nullum aut modicum consequitur. non tamen propter hoc peccat mortaliter. Licet autem peccatum mortale: impediatur a precepto eucharistie: non tamen hoc peccatum mortalem excusat sed potius accusat. si propter mortale peccatum abstinere. quod sic abstinendo dupliciter peccatum primo quod constitutioni ecclesie resistit. secundo quod contumaciter se digne non habilitat et disponit quod tamen in eo est de pe. vi. s. sunt qui arbitrantur. et in 1. c. et si non frequenter. de coe. vi. ij. Nota etiam quod dicit ad repetendum ergo non in perpetuum quod diu vivit. sed consilium debet dari ut preparet se ad remotionem illius cause. s. quod exerceat se in operibus pietatis. et peregrinetur. Missam audiat singulis diebus et frequenter conseruetur: et sacerdoti discreti monitis et consiliis acquiescat et sic palatim ad penitentiam inducatur ille peccator per dei gratiam et bonum consilium predicti sacerdotis. Cessante ergo causa cessabit effectus: et conseruare debet. et hoc quod per se solus sibi

De penitentis recipiendis.

Fo. lv.

debet dari p̄siliū vt ad t̄ps ab̄stineat: nisi forte cri-
men tale p̄mississet: p̄pter q̄d p̄petue v̄l saltē ad su-
p̄reme vite exitum ab̄stiere debere. xxvij. q. i. que
x̄po cum ibi allegatis. Quid si pascha q̄s sit ipe-
ditus v̄n possit cōicari nunq̄d p̄ hoc anno libera-
tus sit: videt̄ q̄ sic q̄ statutū hoc obligat sub cer-
ta forma sc̄z p̄ certo t̄pe q̄ si non p̄t illo t̄pe expe-
ctet q̄usq̄ possit alio t̄pe: de t̄pe or. c. de eo. h̄ hoc
verū eēt si nō posset recipi nisi in festo pasche q̄d
est falsum. de cō. di. ij. q̄ti. die. ⁊ hec opiniō desidio-
sis esset cā maioris d̄sidiē. An dico q̄ si i pascha
nō recepit cū p̄mū poterit cessāte impedimēto tene-
tur hac pena nisi morā purgauerit: ⁊ iō si in pa-
scha non cōicauit nec de p̄silio sui p̄fessoris a p̄e-
ptiōe eucharistie ab̄stinuit ⁊ tandē infirmitate gra-
uat⁹ ad mortē cōicat. p̄ hoc nō euadit penā hui⁹
capli. q̄: cōicādo ad mortē morā nō purgaut ⁊
sic censet̄ se p̄uēt⁹ ⁊ eccl̄astica carebit sepultura.
Al̄s posset q̄s ip̄une p̄ totū t̄ps vite sue ab̄stine-
re a cōione si d̄t̄rarat cōicare extremis ⁊ ventret
tradēd⁹ eccl̄astice sepulture q̄ fuit vn⁹ de errorib⁹
bus grecoꝝ p̄dēnatus p̄ eccl̄iam. q̄d b̄n̄ notēt d̄s̄i
curati. In p̄t̄cula tertia p̄me p̄tis q̄ ē i ver. alioq̄n
duo facit. Primo ad̄iicit penā huic statuto. Se-
cundo disponit de publicatione ipsi⁹ ⁊ ē l̄sa hec.
Alioq̄n viuēs ab̄ ingressu eccl̄ie arceat: ⁊ moriēs
t̄p̄iana careat sepultura. An hoc salutare statutū
frequēt̄ i eccl̄is publicē ne q̄t̄ ex ignorantie
cecitate vel amē excusationis assumat. Abi nota
primo q̄ non seruās huius p̄ciliij d̄sp̄dem punit i
vita ⁊ morte. nā viuus carebit ingressu eccl̄ie: ⁊
excōicari d̄z. de cōs. dist. ij. si q̄s itrat ⁊ eccl̄astica
sepultura moriens etiam q̄trum cunq̄ appareat
v̄l credatur deuotus. Et q̄ dicit̄ textus. arceatur

Cōicare
nō valēs
i pascha
te aliq̄
rōnabil̄
cā: ā hoc
āno sit. l̄
berat⁹.

sic p̄ sniam s̄m doc. beñi re: opere: seu facto. imo
 si ingrediat̄ d̄z expelli. de sen. excō. veniens. Non
 ḡ h̄ sacerdoti sua auct̄e: nisi forte aliud p̄suetudo
 sibi dedisset. de arbi dilecti. de forol̄cōpe. cū cōtin-
 gat. vel nisi gn̄alem sniam p̄tulisset in oēs q̄ hoc
 onno cōicari non fuissent nisi p̄silio suo vel eorum
 quoz poterant abstinuissent qualē sniam ip̄m fer-
 re posse non est dubiū. z p̄ p̄ns ip̄s z exequi iuxta
 notata i. c. si sacerdos. z. c. cū ab ecclesiā. de offi.
 ordi. Rō. qz p̄sciam h̄z vt iudex eo qz non admini-
 strauerit subdito sacramēta cum de facto suo cer-
 tus existat: z ab ip̄o recipi debeat. Tum qz ingres-
 sus ecclesie z sepultura p̄nr se habent ad sacramē-
 torum perceptionem. p̄ Host. de sepul. ex pte. Et
 z hec p̄tās p̄nr se habebit ad p̄tatem administra-
 tionis eorum. z ex hoc qz d̄cunt doc. per sniam in-
 fero qz si clericus sit. z ministret in officio suo sicut
 irregularis. de sen. ex. is cui. li. vi. nisi forte sacer-
 dos fuerit: z cōfessus legat missam. Tum qz sic le-
 gendo purgat vicium quod potest. vñ z suspēsus
 videt̄ donec purget vicium ḡ purgando tollitur
 suspensio p̄ no. in cle. i. de dec. in verbo donec. Et
 qz non vt p̄b̄ est suspēsus: sed vt xp̄i fidelis. quod
 p̄z in p̄nc. huius cap. omnis: vtriusqz sexus. Fide-
 lis: ḡ sicut alter quicumqz laicus vicium poterit si-
 ne relaxatione purgare. Tum qz hoc facit non vt
 celebrans: sed vt cōicans z vicium purgans. Et
 z ceteri clerici non sunt irregulares vicium pur-
 gando: quod non purgant in suo ordine celebran-
 do. Tum qz est simplex snia cuius effectus tollit̄:
 sicut in certis debitis solutione instat. q. mo. tol.
 obli. in p̄nc. Et sic p̄z mirabilis casus in quo diacono
 vel p̄b̄ legendo euangelium sit irregularis:
 sed p̄b̄ non legendo missam: esset tñ tutū qz snias

De penitentis recipiendis.

So. lvi. cadaver

peteret relaxari. Scdo nota casum in q mortuus i aliqb
seu cadaver puni. ibi moriens xpiana. zc Et po casibus
nif moriens p mortu: ips p tpe. Ad mortem ei vi puni ur
uit z viuēs qz monē. ff. de bo. succ. iudi. poss. l. he
reditariū. Si oriund? ē ortus. ff. ad munic. l. assū
ptio. in pnc. Et dicit tex. notanter sepultura care
at xpiana. Qualis sit hec pz. xxiij. q. ij. placuit. z si
sit clericus: non sepeliet investib? satris iuxta no.
p gl. z arch. de conse. di. i. nemo. ij. sed canina non
carebit nec cadaver insepultum aerez inficiat. C.
de religi. z sumpt. fune. l. mortuoz. q nullo casu p
appellationem pōt impedi de xpiana. secus iux
ta notata p archi. l. c. si quis ausus. ij. q. vi. z hoc
patz q pena que fuit viuo imposita: continuatur
post mortem. nec est noua. sed eadem non duplex
sed vna de sepult. sacris cū omnib? allegatis hic
in gl. Nulla ē pena infligif cadaveri animato: qz
eadem ipsa ligauit corpus viuum. xxiij. q. ij. c. i.
ij. z est ibi diligenter notandū q in hoc q dicit ca
reat sepultura xpiana itelligēdū est ipō iure: als
iste tex. esset superfluus cum sniam suspensionis ab
ingressu carentia: sequat sepulture. de sen. excōi.
te cui. ij. rñ. li. vij. Licet ergo viui non sint suspēsi
ab ingressu ecclesie non debent tñ mortui sepeliri
z hoc docet practica. nā curati nō admittunt: nec
admittere debent eos ad sepulturam qui sine sa
cramentis decesserunt. nisi constet eis de obseruā
tia huius. ca. Ingressu igit ecclesie requirit snia
vt vite tumultatio. hoc denotat xbum arceatur.
In sepultura vero non: vt ceteris cedat in terrio
rem. de rapto. c. super eo. de tomeamen. ca. i. hoc
notat verbum careat. i. non seu nullo modo hz de
elec. i. pleriqz. cū notatis ibi in. glo. iij. Alios ca
sus in qbus sepultura xpiano negatur vide infra

notatos. in. c. sepultura. Circa secundam partem lre
 quero qm̄ ⁊ quotiens hoc statutū d̄ publicare. di
 cit ter. q̄ hoc salutare statutū. i. inductum ad salu
 tem aliar̄ d̄ frequēter in ecclesijs publicari. ⁊ nō
 dicit qm̄ ⁊ quotiēs s̄ frequenter. An̄ relinquit ar
 bitrio plari scdm̄ q̄ viderit pplm̄ in hoc tepescere
 vel feruere. si tñ nunq̄ vel raro publicaret nō mi
 nus hec constitutio ligaret. xv. di. qd̄ dicitis cū no
 tatis. de loca. c. i. in fi. Fit ḡ hec publicatio ad cau
 telam ne quis saltē dicat se ignorasse vt dicit ter.
 ⁊ sic habeat casum in q̄ certificat q̄ certus est s̄. l.
 i. s̄. de actioni. empti. ⁊ dicit in ecclesijs. i. i. con
 gregatione fidelium q̄ sufficit q̄ fiat extra ecclesiam
 in pdicationibus vbi adest multitudo populū: nec
 oꝝ q̄ in ppria forma publicet sed sufficit q̄ i snia
 vel in valore. p̄mo vt dicat p̄plo q̄ p̄fessio fiat p̄
 prio sacerdoti saltem semel in anno. Secundo q̄
 constens p̄nitiam adimpleat. Tertio q̄ ad minus
 in pascha sacramentum eucharistie suscipiat: nisi
 ex cā de pprijs sacerdotis consilio abstineat. Nec
 sufficit dicere: p̄nitentini cōstentini. sicut nec alibi
 sufficit dicere: soluitis decimas no. doc. i. c. cupit̄ de
 penis. sed d̄bent informari quomodo subdiuino
 p̄cepto tenent̄. ⁊ nedum sub his penis. sed et iā
 sub eterna. Nota etiam hic casum q̄ nec mulier
 ignorantia huius iur̄ se poterit excusare licet a
 lias secus. ⁊ sic ligat eos qui non tenentur alias
 iura explicite scire. ff. de facti ⁊ iur̄ ignorant. le.
 regula. q. iiii. s̄. notandum. ne tatur. xxxviij. d. fin.
 in summa. hoc denotat verbum ne quisq̄ ⁊c. La
 ta enim culpa que in hoc est q̄ non visitant eccle
 sias vel predicationes in quibus talia dicunt do
 lo similis est: ⁊ generat ignorantiam crassam: im
 mo affectatam que neminem excusat. de clandest.

De penitentis recipiendis.

Jo. lviij.

de spon. c. in ihibitio. de dolo. z contu. c. siue p. s. l. c. vt aiaz. li. vi. Et sic habes casum in q̄ excepte p̄ sone tenent scire iura. Quero hic ex q̄ metu haz penaz p̄ditionaliter p̄pellit q̄s ad cōdicandū puta si velit igredi ecclesiam z sepeliri: nunquid p̄cise cōpelli possit z cogi ad cōdicationē. Jo. and. z anto. de but. remittunt gl. c. fi. xxx. dis. q̄ tenet q̄ non: qz forte est indignus: sed in talis p̄t cogi ad hoc vt faciat se dignū. i. peniteat: p̄fertur i graui z manifestō p̄cō alio secus. notat arch. is. q. i. in p̄mis de tuo sp̄ō. ad audientia. vi. q. i. illi q̄ z nedum p̄cenuram ecclesiasticā. de p̄se. di. ij. c. si q̄s irat: si d̄ etiam si expeditur i uocato b: achso seculari. xij. r. non licuit. Non est tñ q̄rum ad deum fructes: ra hec p̄nia violēta. qz nō penitet ad itra. de p̄si. di. i. ide. i. q. i. si q̄s. Clericus autē bñficiatus i necessitas vel utilitas ip̄m erigat ad ordines p̄mo ueri z ille recuset criminis p̄sciam p̄tendens occulto excepto homicidio z symonia p̄pellit se facere dignum p̄ p̄niaz: z subtractionē bñficij z alijs modis. de quo vide in. c. q̄ris. de eta. z q̄li. Sed an solo timore h̄ uitus pene vl̄ ne notet mereat cōdicās vel confitens aut veniaz consequat̄: dic q̄ non: qz feruilis ē timo. de regu. iij. quod ex timore. p̄drea teres si quis non peccat timēs ne videat̄ p̄inde ē ac si peccaret. de pe. di. i. si p̄pterea. z. c. sicut. z de pe. di. iij. si ap̄ls. Idem si peniteat vel cōdicet ex solo timore mortis vel inferni nō ex amore. de. pe. di. vij. §. fi. z. c. fi. piaccūs tamen. z ex assuefactione. p̄derit ad veram p̄niam sit confiteri de pe. di. ij. sicut feta. nō hō sic cōdicari q̄s timore filiali fieri z omitti p̄t: nō autē confiteri q̄s est necessitatis. Sed qd si p̄stat quē cōdicasse sed non cōstat de confessione cuius videt̄ q̄ non vitet hanc penam. qz

Edione
suscipe a
possit q̄s
cogi p̄ci
se.

Clerico
p̄t p̄pellit
ad p̄mo
tionem.

Copula
sua ha
bz hñe
vtramq
prem
ver am.

eucharis
tiã nõ re
cipiens
saltẽ seli
ãno icur
rit octo
picula.

ad duo obligat hec decretalis z ad vitatẽ copu
latiue reqrit vtriusq; partis veritas. Inñi. de he
re. inñi. §. i. z in. c. Inter ceteras. de rescrip. Trium
puto verũ. qz solẽntas intrinseca sp psumit. inñi.
de hñe ius. §. i. Sed an statutũ istud de dissuetudie
possit abrogari: vel ei in certa puincia derogari
inter q̃ ã dñia vt notat. iiii. vi. §. lege. dic. q non. in
qz saluti aiarum p̃iudicaret z rõ subesse nõ possz
de cõsue. c. fi. z. c. Tũ qz executus est dñi p̃cepti.
immo si de facto alicubi in dissuetudinem abissz
compelli deberet inuiti vt resumerent z iteri pu
bicarent. xxiij. q. v. de liguribus. Ultimo quero
hẽ q̃t mala incurrit hõ non cõicans in pasche
ac minus semel in anno. Ad hoc dico hz. S. T. v
oco grauissima picula z dñã incurrit hõ q̃ tpe
paschali vel ad minus semel in anno non cõicat.
Primo icurrit dñã pontificis. hoc ã penã inscri
ptan i. c. ois vtriusq; de. penã. z. re. imo talis bz
excõicari. vt in. d. c. si q̃s intrat de conse. di. ij. Cũ
aũt p̃scriptio cuiusq; terreni p̃ncipis facta p re
bus z co:pe maxime timeat. A sñi p̃t p̃sari quõ
corpus res z aia cuiusq; hois a summo pontifice
z ab vñ ecclia p sniam p̃scindat z i diaboli ptatẽ
tradat. nunqd hec snia non smerito timeri debe
ant. Secõdo non cõicans admin? semel in anno cõ
temptũ incurrit venerande passionis: ita q moys
xpi z sanguis ipius in vacuum huius sunt co nte
pti. vñ magister in. iiii. di. viij. Et hñ in. c. quia. cor
pus. de consec. distin. ij. dicit. Quia corpus huma
num a sum ptum ablaturus erat ab oculis hois
z illaturus syderibus necesse erat vt in die cene sa
cramentum nobis corporis z sanguinis consecra
ret. vt coleret iugiter p mysterium quod semel of
ferebatur in p̃cium. Unde apostolus. i. corinth. xi.

De penitentis recipiendis. Fo. lviij

Quotienscumq; manducaueritis panem huc. &c.
Et idem. Hoc facite in mea memoracione. Ter-
tio non cōicans denegat delicta: put albertus in dicit;
suis diffuse declarat. An. l. canonica et civili h̄t vt
l. c. potuit. de loca. & du. r. l. l. s. C. de iur. emphi.
q; colonus censum debitū denegans de feudo a iu-
resuo cadit et dñs ipm expellere pōt. vñ p̄ q; dñs
abnegat census solutione omittēs. vt l. c. ois aia
de cens. et exact. Quarto nō cōicans vitam spūa-
lem sibi aufert: sicut victus necessariū nō sumēs
et se interimēs homicidia reputat: imo veri⁹ fin
iura ciuilia h̄mōi corpora cōcremantur. Et hoc
patet manifeste q̄t criminis hi sint qui tpe statu-
to victum spiritualem nō percipiunt p̄ aia: sp̄az
viuificando. An̄ Johā. vi. Nisi manducaueritis
carnem filij hoīs et biberitis eius sang. &c. Quin-
to nō cōicans diaboli potestati adīsciet. per t̄paz
excommunicationez quam homo incurrit p̄pter
peccatum inobediencie. Nam vt habetur in. ca.
fi. de foro. compe. q; p̄pter crimen commissum a
liquis efficitur de iurisdictione non sui iudicis p̄
p̄ij. sed alterius. A simili sic. diabolus statim re-
cipit eos quos exorbitantes de christi ouili repe-
rit. Unde petrus. prima petri quinto. Diabolus
aduersarius uester tanq̄ leo rugiens circuit que-
rens quem deuoret: sic eis in fortuna: rebus: cor-
pus: et a nime derogat et periculosissime damnat:
Sexto non comunicans peccatis se ipsum gra-
uiter obruit et illaqueat. Exemplum de fossorib⁹
metallozum in montibus laborantium. Si huius
modi estructuras et machinamenta non adhiberēt
laborarent piculosissime. A simili magister in q̄r-
sa distinctione duodecim allegans dicta beati am-
brosij que habentur in capitulo. si. de consecra. dist.

bona ecc-
clie qd
coicatio
ne ptenit

¶ Quotienscūq; effundit sanguis xpi in remissio-
nem effundit: debeo semp accipere qd semp pecco
debeo semp accipere medicinā qd semp egroto.
Septimo non coicans in pascha aut semel in an-
no. put dictum est. Participacione oim bonoz
totius vltis ecclesie scipm pnat. put membrum in
utile z abscesum corpore aialis qd amplius nihil
picipiat de aia. Ita a sibi nō coicans a meritis z p-
ticipacione oim bonoz cadit. vñ alber p corpus
xpi verum nos in oibus xpi gratis: z oim fidelium

Alberto

Coicare
nolēs a
dei filia-
tione ca-
dit.

coicam. vñ cōio z dicitur di. apłs. i. cor. xi. Octa-
uo non coicans a dei filiatione cadit. put heres
illegimus a successione paternorum bonoz: z ma-
ledici parentū a iure ciuili exhereditant. vt i au-
ten. vt cum de app. cog. §. causas. col. viij. no. gl.
in. c. quinquauultis de iureiuran. Si sibi non coicā-
tes filij celestis hereditatis non censantur. Unde
Joan. i. Dedit eis p̄tatem filios dei fieri. Intelligi-
ge de digne coicantib. Indigne vero coicantib.
aut omnino coicare contemētibus dicitur Mat. xxv.
Amen dico vobis: nescio vos. zc. Accipio nūc se-
cundam partem huius capli. q̄est in. §. ij. q̄s autē
vbi est hec l̄sa. Si quis autē alieno voluerit sacer-
doti iusta de cā p̄cā sua confiteri: z licentiam p̄s
postulet z obtineat a p̄prio sacerdote cum aliter
ip̄e illum nō possit soluere vel ligare. Ex qua l̄sa
nota p̄mo qd a p̄prio sacerdote petita z obtenta
iustia de cā pōt qd p̄fiteri alieno sacerdoti vsū
clauium h̄nti s̄m glo. q̄ incipit. executionem. Et
sic notanda sunt duo requisita vt quis p̄fiteri pos-
sit alieno sacerdoti. Primum vt subsit iusta cau-
sa: secundum vt sit petita licentia z obtenta a pro-
prio sacerdote. Et expone a proprio sacerdote. id ē
ordinario siue curato non extraneo vel accumu-

De penitentis recipiendis. Fo. lix
 lato. Ad illud scdm vbi dicit. postulet & obrineat
 subaudiendū est nisi sit priuilegiat^a sede aplice
 vel a iure qz tūc priuilegiū vel ius tales volētes
 p̄stiteri ill' licētiat. Ad hoc ē: gl. i. cl. budū sup' xbo
 libere. vel ipse sit priuilegiatus a sede apo. sicut
 p̄ las p̄nāles sit q̄tidie. v' a iure sit priuileg. v' sūt
 ep̄i & alij p̄lati v' hēf i. c. h. e. ti. l. 3 glo. in. d. c. ois
 cōtradicit in verbo executionē qz nō sufficiat sine
 lnia p̄p̄ij. cui⁹ dictū unitatē ē iohā. mona. p̄les
 alij. s. male fm ioh. an. q̄ dicit glo. p̄cedere in ali
 is religiosis q̄ medicatibus i q̄bus standum est
 dicte de. Et ponit doc. de hoc hic plures casus i
 q̄bus pōt q̄s petere licentiā curato. & p̄stiteri ali
 eno. Primus qm̄ confitens pbabiliter timet sibi
 vel sacerdoti aut alicui timere periculū excōfes
 sione facta curato. v' si curatus ex circumstantia
 necessaria confitendi deueniret in noticiā p̄peccā
 tis. Et illo casu hētur qz p̄pter vnū pctm̄ qd̄ quis
 non vult dicere p̄prio sacerdoti iusta de cā pōt es
 tiam alia q̄ nō timeret sibi dicere alieno sacerdo
 ti p̄stiteri: nec tunc ē casus in quo confessio diuidi
 debeat ne sic p̄pter inseparabilitatē vtile p̄ inuti
 le viciet. 2do quo regula vtile. de reg. iur. li. vi.
 Et dicit qdā qz in hoc casu si cōfitens nō pōt hē
 alienū sacerdotē tūc pctm̄ tale pōt p̄stiteri sine ex
 pressionē circumstantiarū: vel saltē circumstantiaz
 p̄dictam ḡnāliter exprimere pōt. Nā deus ita or
 dinauit opera sua qz non vult ex eis aliqua mala
 puenire. p̄ q̄ facit. c. vtrū de conse. di. ij. S. in oc.
 dicit qz in tali casu potius eligat mori sine cōfes
 sione s' soli deo confiteatur. nec est sibi imputan
 dum ex quo non deficit p̄ eo. Secundus casus.
 Si p̄prius ē sacerdos est particeps criminis p̄ sub
 ditum suum commissum. de sen. excō. cōcubine.

licentiā
 a curato
 i multis
 casibus
 peti pōt

de testi. capitulo veniens. Tertius si sunt inimici vel latens odium est inter ipsos vel parentes. vltimum crimen est contra ipsum commissus ex cuius scientia multum turbaretur. Quartus si suus curatus est nimis simplex vel imperitus subdi. inno. q. ppter solam imperitiam sacerdotis non dimittat quin et confiteatur quando non reperit alienum. aliter propter imperitiam eius bene poterit confiteri alieno. p. c. si sacerdos. r. c. pla. d. pe. di. vi. vbi expresse fit mentio de imperitia. immo pl^o pbas ille textus a contrario sensu: q. etiam sine licentia sacerdotis imperiti. potest adire alienum sacerdotem de qua satis per. archi. Quintus si est pestilenticus vel lunaticus per lucida intervalla. et quandoque repetere furit facit in. ar. l. furiosus. C. q. non est permis. facere testa. Sextus si est hereticus vel sollicitator ad malum vel lascivius et prius ad peccatum. quod quis sibi constituitur Septimus si probabiliter timet: q. sit revelator confessionis. Octavus si est excommunicatus maior qui ab soluere non posset ritus. q. i. audiunt. Nonus. si est notorius peccator. a quo nullum sacramentum est recipiendum preter baptismum. rxi. di. S. ius. i. q. i. sacramentum. non tamen propter malitiam potest subditum curatum dimittere. de p. se. di. iiii. quod. de. coha. cl. r. mu. c. tua. et. c. v. r. a. q. loco ubi est. d. of. or. si sacerdos siue esset bonus siue malus minister fuerit: non ipse sed solus deus est qui peccatum dimittit. xi. q. iij. illud sane. de pe. di. i. c. si. in his casibus et similibus confitens recurat ad superiorem. vel petat licentiam a suo curato alteri confitendi. Quam licentiam si suus curatus maliciose denegat: tunc secundum sententiam theologi. idem est iudicium sicut de illo qui non habet copiam sacerdotum confessorum. host. persequitur. q. tunc aut periculum est in mora: aut non. Si non est periculum in mora: vadat ad illum superiorem: et ea

cōfiteatur vel saltē de ei⁹ licētia alteri. i. necessari
 tate vero: qm̄ periculū est i mora: pōt adire aliū
 ppria auctoritate. sūt enim octo casus i qb⁹ pos
 test q̄s cōfiteri alieno sacerdoti etiā sine licentia
 pprii. Primus cū quis est i necessitatis piculo:
 vt q̄ infirmatur z pprius sacerdos abest. xvi. q
 vi. si presbiter. de. pe. distin. iij. quicūq; tunc enim
 pōt absolui a q̄lib; non tm̄ a peccatis sed etiam
 ab excommunicatione. tenetur tamen si euadit vt
 vadat ad iudicē qui alias potuisset ipsū absolue
 re: s; reīcidit i excommunicationem. vt i. c. eos
 q̄ de sen. excō. li. vis: sed quid de muliere tpe ptus
 an ex illa causa possit cōfiteri alieno. z qd̄ de trās
 ferētib⁹. vide. glo. i. c. pastor: alis. de. offi. ordi. z
 Vincētius dicit q̄ sic. Secundus quādo pprius
 est indiscret⁹. de. pe. di. vi. q̄ vult de q̄ dic vt supra
 in quarto casu. Tertius cum mutat domicilium
 fin Bay. z goff. sed tu dic q̄ non ē āplius alien⁹
 parochianus s; proprius. de parro. c. fi. Quar
 tus cum ē vagabūd⁹. ar. ff. d. iudic. l. heres absēs
 Quintus cū q̄s relicto pprio domicilio iter faci
 endo vel nauigando querit domicilium quo se cō
 ferat z vbi se constituat is cipio. Sextus secun
 dum hosti. est cum quis extraneus in alieno par
 ochia deliquit. vt. q. iij. plac. de rap. captu. i. sed
 dic q̄ istud habet locum in foro contentioso: non

cōfiteri
 l; alieno
 sacerdos
 ti i octo:
 casibus.
 Forū pe
 nitentia
 le an for
 rum penitentiali vbi deliquit. z potest ratio quia
 actus confessionis est actus directius in deus
 ratōe de
 solum vnde non potest alligari territorio. z sic re
 ti.
 spectu recipiens penitentiam actus iste non li
 mitatur territorio. ex quo habetur q̄ non ita de
 facili nec eisdē mōis sit progatio fori p̄nial' sicut

fori iudicialis. faciūt not. p. doc. in. c. significasti
 de foro. ppe. Septim^o ē rōne studij cū clerici s̄ li
 cētia suozū platorū se ad studij trāsferūt. tūc em̄
 sūt proprij prochiani illius ad cui⁹ parrochiam
 accedūt dū diu ibi manēt. hosti. tñ sentire videē
 q̄ scholaris de forēsis q̄ ad forū pnie ē iurisdicō
 ne ep̄i r̄ non alteri⁹. ergo petat licētia ab ep̄o
 loci vel ei⁹ vicario qñ vult p̄fiteri. r̄ hoc videt⁹ tu
 ti⁹ licet seruetur q̄ scholaris petat a sacerdotē i
 cui⁹ prochia habet domū suā q̄s satis ē tolerabi
 le. octau^o si ponat sp̄e suā i ppriū sacerdotē vt ra
 tum habeat. ix. q. ij. lugdunēsis. r̄ i quocūq̄ casu
 aliq̄s alienū prochianū sine licētia pprii audit
 sūgat q̄ q̄ citi⁹ poterit p̄senter pprio sacerdoti
 r̄ q̄ actū ē significet. ar. c. de cetero. de sen. excom.
 Nota ex sine. text. ibi cū alter ipse. r̄ q̄ non nisi
 subditos suos pōt q̄s soluerē v̄ ligare. r̄ hoc de
 tu. ff. de. xbo. sig. l. nepos. pculd. s̄ alienos nō d̄
 s̄ facto absolūt. r̄ hoc sciēs tā ip̄e q̄ cōfiterē eidē
 vtilib⁹ iterdictis. vii. vi q̄s vi aut clā. vel vti pos
 sidetis: r̄ actionib⁹ negatoria r̄ cōfessoria poterit
 pueniri: q̄ his iurib⁹ tñ s̄ occupātes prochianos
 alieōs q̄ s̄ ip̄os se subtrahētes poterūt itētari. ff
 de seruitu. i. q̄tiēs. p̄ Inn. de postu. pla. c. bone de
 ver. signi. abbate. de rest. spo. in litteris. r̄ nihilo
 min⁹ ex officio superioris p̄serti iplorato p̄pesci. s̄
 offi. or. c. i. nec tñ locū h̄y pena cle. i. de pri. qz nec i
 p̄fiteris secularib⁹ nec pnie sacramentū locum
 h̄y vt ibi d̄. r̄ sic solue re. i. absolue a peccatis
 ergo nec absolue e peccati pena puta indulgēti
 as cōcedēdo quod possūt (vt videtur) pprii sacer
 dotes. r̄ hoc intellige de indulgentijs generalib⁹
 non specialibus quas soli ep̄i r̄ superiores conce
 dere possunt. per. Ca. cum ex eo. et. Ca. nostro. s̄

scolares
 cui dicit
 confiteri

Absolue
 re nemo
 potest nisi
 suos.

De penitentis recipiendis.

Fo. lxi.

pe. 7 re. Item qd dicit tex. soluere dicit etiam a vinculo excommunicationis minoris quod p[ro]p[ri]is sacerdotibus p[ro]ut n[on] maiores Irē soluere. i. penitentiam diminuat vel commutare. sic exponit arc. xxi. q. v. c. si. vel ligare. s. ad p[ro]p[ri]am: etiam si eā cōfiteus accepit tasset. quia nec eā ad implere tenetur. ar. de iudicis. c. ar. clerici nisi. p[ro]p[ri]us sacerdos ratā hāc confessionē haberet quod p[ot]est in p[ro]iudiciū p[ro]fiteus cum solus defuerit consensus p[ro]p[ri]i sacerdotis. Et sic ligare suspēdēdo vel interdīcēdo que p[ro]test confessor. Notat. archi. xi. q. iij. si quis ep[iscop]us dīnat[ur]. licet talis suspētio in foro penitentie irregularitatē non pariat transgressori s[ed] eum et inno. de cle. ex. minist. c. si celebrat: non autē p[ro]p[ri]os quēlibet specialiter excommunicare. de quo. no. ij. q. i. notum. de offi. or. si sacerdos. 7. c. cū ab eccl[esi]a r[ati]o. S; dīceres ex quo absolutio facta ab alieno sacerdote sine licētia p[ro]p[ri]i non valet nunquid in necessitate valet. inno. videtur dicere q[ue] nō: quia non est suus iudex siue sacerdos s; in necessitate valeat ei confiteri. postea dicit contrarium p[ro] q[ue] xvi. q. vi. si p[ro]fiteri. 7 hoc ē verius. quia potestatem clauium habet 7 non exercitium nisi in suos q[ue] tunc h[ab]et in oēs. sicut 7 quilibet non curatus d. conse. distin. iij. sanctum ē: ipse tamen confessus 7 absolutus cessante impedimēto 7 n[on] t[ame]n d[omi]n[us] iterū cōfiteri p[ro]p[ri]o sacerdoti. ar. de sen. ex. de celo 2. c. ea nescitur. Tū ille sacerdos deb[et] iūgere vt cessante periculo p[ro]c[ur]ato possit representet se p[ro]p[ri]o sacerdoti p[ro] eadem iura vt supra dixi. Sed positione q[ue]dem existēs in possessione beneficii curati i quo ius non habebat audit cōfessiones 7 absoluit de inde eutincitur ab eo beneficiū. nunquid valet christi fidelib[us] absolutio ab eo bona fide obtenta. vel

Curati
putatiui
absolutio
an valet.

nunquid debent successori eadem p̄ctā iterū confite-
ri. Videtur q̄ non valeat eis p̄ hoc ca. 7 p. c. dudū
ij. x. in suis de elec. vbi de hoc p. c. placuit. s̄ pe.
di. vi. In cōtrariū p. l. barbarus. ff. de offi. p̄ro. c.
cōsultationibus. de iur. patro. Dicendū s̄m ioh.
and. d. c. dudū. q̄ q̄ ad deū valet absolutio p̄pter
fidē quem h̄nt de sacramēto. q̄ fides eos saluat.
de p̄soy. non bap. ap̄lica. cū ibi notatis in vl. glo.
Et q̄ absolutio q̄d̄iu tolleratur ab eccl̄a cū eēt p̄f
byter. viij. nōne. hoc cōfirmo. q̄ absolutio ab eo q̄
gerit se p̄ legato liberatus ē. not. Spec. ti. de le-
gato. s̄. sup. ē. versū. q̄d ergo si q̄s f̄dē ē si q̄s confi-
setur mendicanti se ingerenti. vel extra diocesi-
no. ioh. an. 7 pau. de leazaris. in. d. cle. dudū. sup
verbo. audituri. Quod satis credo si publice tol-
leretur alias ei imputari posset. Dicit t̄n doct.
i. d. cle. dudū. q̄ tutius ē vt iterū confiteat̄. igitur
tenedū. de cle. nō bap. c. i. Q̄d v̄z credo si remor-
deat eū p̄scia. al̄s non ō. Si vero ille nō eēt p̄b̄
7 crederetur eē p̄b̄ clax̄ est p̄ p̄dicta q̄ iterum d̄z
cōfiteri. sicut dicim̄ de ordiato a nō ep̄o. secus si
ab ep̄o nō suo: de or. ab ep̄o. q̄ re n̄sic. c. f̄dē dico
si crederet. p̄p̄riū sacerdotē adire errās adire a-
lienū: q̄ nō ē ille error cōis: nec alter h̄z possessi-
onē coloratam. Quero hic p̄mo circa litterā ex-
dicēti se q̄ p̄sitendū est p̄p̄rio sacerdoti aut de eius licen-
tia alieno. Nunquid dicenti se habere licentiā p̄
p̄rio sacerdote: solo verbo credendum est. Sol. q̄
sic. per. no. c. placuit de pe. di. vi. 7 per io. and. i. c.
si vero. de iuretur. q̄ nō p̄sumitur q̄s in memor sa-
lutis sue p̄p̄rie. i. iq. vi. sanctissim̄. de. homi. c. si
gnificasti. Sic etiā curatus d̄z credere subdito di-
centi se eē cōfessum mendicanti vel alteri vt eū ad-
mittat ad communionem. 7 de hoc dicitur infra i

Licentiā
dicēti se
h̄re an
sit credē
dum.

questione mendicantium. Circa hoc quero p̄ir
 an petens l̄niam necesse h̄eat p̄prio sacerdoti ex-
 primere cām. Dicendū q̄ nō si petit ab eodez cui
 noluit cōfiteri. maxime si talis cā efficiat sacerdo-
 tem suū p̄prium p̄ nota. c. suscitatus de rescript.
 Nam si petendo l̄niam ⁊ exprimēdo causam ef-
 fet sibi contrarius. p̄tra. c. solitudinē. de appel.
 ⁊. c. si ab delegato. d̄ offi. deleg. li. vi. Committat
 igitur hoc casu p̄sbyter p̄scie petentis. per. c. signi-
 ficasti. ij. de hom. Secus si peterat a superiore. s.
 ep̄o. caueat t̄n hoc petens. Unde etiā si iustā cau-
 sam exprimit ⁊ nō est h̄a tūc mēdat p̄cator: care-
 re d̄ impetratis. de rescrip. c. i. ⁊ hoc senties con-
 fessor: alienus d̄ eum remittere ad suū proprium
 sacerdotem ⁊ eum ad hoc inducere sibi p̄stetur
 Sed nunq̄d ep̄s singulis de sua dyocesi p̄t dare
 l̄niam confitendi alieno sacerdoti: videtur q̄ non
 per illud. ca. nullus. de proch. ⁊. c. placuit. de pe-
 ni. vi. in q̄bus fit mentio de p̄prio sacerdote ⁊ nō
 ep̄o. Sol̄ glose in. c. ij. de. pe. ⁊ re. li. vi. t̄z q̄ ep̄us
 possit dare l̄niam singulis de sua dyocesi. Hō est
 quia ep̄s est ordinarius singulorum in tota dyo-
 cesi. ⁊. q. c. regēda. xvi. q. vij. omnes basilice. Nam
 ciuitas ⁊ dyocesis respectu ep̄iscope; dicunt̄ vna
 respectu ep̄iscope; dicuntur vna parrochia. de do-
 nat. apostolice in prin. ⁊ sic quilibet in dyocesi h̄a-
 bitans est subditus ep̄iscope; vt parochianus.
 de archipresby. cap̄ l̄o. iij. de offi. ordi. capitulo si
 gnificauit. ⁊ capitulo irrefragibili. ⁊ capitulo. i.
 de rpto. Ad idem notatur in de. i. de priui. i. gl.
 que incipit puto sufficere. Sufficit ergo licentia
 ep̄i in casu istius. c. sicut licentia proprii sacerdo-
 tis sui curati ad hoc. s. q̄ possit aliq̄s p̄fiteri alte-
 ri q̄ suo curato. Anū t̄n nota q̄ si ep̄s p̄cedit sub

prochia
 nus pe-
 tēs licen-
 tiā alteri
 p̄stendi
 ant̄beas
 cām ex-
 primere

dito vt possit sibi eligere p̄fessorē quē is eligerit
 in casibus sp̄aliter ep̄o reseruatis eū absoluere
 nō p̄t: nisi hoc in cōfessione sp̄aliter exprimat̄
 vt in. c. ij. de pe. z re. lib. vi. z ponit rō. q̄ ḡiali cō
 fessione non veniunt ea. zc. Et subdit ibidem q̄
 nulla cōsuetudine p̄t induci: vt q̄s sine licētia p̄
 priū sacerdotis possit p̄teriri alieno. S; nūqd̄ idē
 est in archiepo. vt. i. possit dare h̄alicētia singu
 lis de puincia. q̄ sic videt̄. Mā archieps p̄t per
 suam puincia indulgentias p̄cedere: ex q̄b̄ insur
 git remissio pctōrū. vt in. c. nōstro. de pe. z rem̄.
 Ad idē q̄ p̄t in quol; loco puincie etiā exēpto
 ad quē declinauerit pplm b̄ndicere: z alia facere
 de q̄bus in cle. archiepo: d̄ prius. Itē ad idē facit
 q̄ cū visitat puincia p̄t cōfessiones subditoꝝ
 suffraganeorū audire z eos absoluere. de cens. c.
 fi. li. vi. Igitur videt̄ q̄ l̄iam de q̄ hic q̄rit alijs
 dare possit Sol. Dicēdū q̄ archiepi nō h̄nt iuris
 dictioē in territorio: siue diocesi suffraganeorū
 suorū: nec in suos subditos nisi in q̄tum de iure ex
 primis. vt i. c. pastoralis. z. c. duo de simul. de off.
 ordi. ix. q. iij. conq̄stus. z ibi de hoc etiā in sūma z
 p̄ p̄is licentiā d̄ q̄ hic dare nō possūt. q̄ hoc in iu
 re nō exprimit̄. Illa aut̄ q̄ p̄ parte affirmatiā ad
 ducta sūt iō possunt. q̄ illa ip̄ius a iure p̄mittūt
 tur nisi em̄ p̄dicta iura emanassent nō licuiss; ar
 chiepo p̄dicta facere vel attentare. Secūdo q̄ro
 vtrū curatus debeat subditis suis faciliter p̄be
 re licētia alteri confitendi? Sol. km̄ bonauent. q̄
 sic: q̄ multi sunt adeo infirmi q̄ potius sine con
 fessione decederent q̄ curato cōfiterent̄. An illi q̄
 sunt nimis solliciti vt conscias subditoꝝ suorū
 sciant multis laqueū d̄nationis iniscitū z p̄ con
 sequēs sibi p̄s. hosti. aut̄ consulit q̄ si forte par

Archi
 eps an
 possit
 dare licē
 tiā elige
 re p̄fesso
 re oib; d̄
 puincia
 sua.

De penitentia recidendis.

Fo. lxiij

rochianus aliquā latentē cām non confitendi pro
prio sacerdoti habeat licentiā et nullatenus vene
get: sed concedat. Sed si p̄tēni videret vel verisimiliter
p̄sumeret p̄tē hanc lniām denegare quādiu ab ec
clesia tollerā. de cohabi. cle. 7 mulie. vestra. 7 tē
po. ordi. q̄situm. de conscia tñ caueat. Sed nundā
ad hoc sufficit licentia curati q̄ adhuc non est p̄s
biter. puta qz est infra annum. de p̄ben. si p̄ cleris
cis. li. vi. Vel dispensatū est cum eo s̄m forinā re
cretalis. cū ex eo. de elec. li. vi. vide q̄ sic. p. c. suf
fraganeis. de elec. p̄ nota. in cle. i. de p̄uil. sup ver
bo. p̄biteris. Contrariū p̄t vici p̄ textum nostruz
cum dicit a p̄prio sacerdote. ar. c. ad audientiam
de decimis. maxime qz stricti iuris est hec licētia
sufficit tñ licentia vicarij ḡrentis curā iuxta mo
dum. d. c. cum ex eo. qz p̄prio sacerdos est. vt su
pra dixi. Secus si curatus sit p̄biter 7 non reside
at in ecclesia sua. qz non obstante q̄ ip̄sam concess
serit ad firmā poterit hanc lniām dare: nōobstan
te vicarij ipe ex hoc ledatur in bursa: qz nihil pro
confessione poterat exigere. put infra dicam in
ultima p̄ticulari: 7 ita non sentit p̄prie damnuz
sed lucro p̄uatur quod non erat debitum efficaciter.
C. de codicil. l. si C. de cura. furi. l. si. s. ij. Ter
tio: quero: si concedit alicui lniām vt possit sibi el
gere idoneum confessorem. vtrum possit eligere
aliquē non h̄ntem curam: Sc̄do an sacerdos infra
limite s̄ prochie sue possit committere vices sua
alteri non h̄nti exercitiū cure? Ad illa duo r̄iden
do scias qz in tali lniām q̄ dat subdito a suo curato
est aduertendum: qz aut dat sibi lniām in genere:
vt possit confiteri cuicuqz voluerit: 7 tūc vigore
huius licētie ḡnialis mō p̄taliū eligere q̄ curatū
licet p̄sbyter parrochialis possit hoc committe

Curat
an possit
suo pro
chiano.

dare lice
tia p̄fite
di alicui
cure ex
ercitiū n̄
habenti

Parrochiale curatorum. Ca. 117

re non h̄nt curam. Ita tenet hic gl. sup verbo sa
cerdoti. vt addit executionē h̄nti. Idē tenet gl. in
cle. i. de puil. in verbo speciali. Et rōnem d̄fic po
nit hic paulus: qz in primo casu fit progatio: mō
subditus sacerdotis curati in sacerdotem nō h̄nt
tem in executionem: non pōt iurisdictionem pro
gare. igit non pōt talem eligere. qz sicut in foro
contentioso puatorum consensus non tribuit iu
risdictionem ei qui nulli p̄est iurisdictioni. vt in. c.
significasti. de foro ppe. r in. l. i. ff. de offi. eius cui
manda. ē iur. Ita r in foro. p niali. e. tit. c. qd autē.
Alia rō ē: qz q̄ audire nō p̄suevit nō p̄t p̄sumi esse
idoneus nec artē scie h̄t eāles p̄sumunt h̄i q̄ exer
citiū h̄nt. r id illi d̄fir idonei r nō alij. Adnota p
illo q̄ d̄fir idonei confessores. Et p̄ curatū hic in
tellige cui ip̄a cura aut certi actus cure p̄petunt:
siue ip̄o iure siue ex cōmissione: siue ex consuetu
dine aut p̄uilegio. vt sunt fratres mendicantes q̄
bus competit auditio confessionis: q̄ est act⁹ cure.
vt in. d. cle. dudum. q̄ qlibet ip̄orum potest adī
ri habita inia ḡnali: cuz qlibz talij h̄eat executio
nem. non aut̄ alius secularis siue religiosus non
h̄nt executionē. In sc̄do aut̄ causa fit delegatio q̄
d̄fir pōt fieri nō h̄nti curā: tunc em̄ non iure p̄po s̄
iure delegantis cognoscit: r sic gerit vices p̄p̄ij
sacerdotis. qz delegatus fungit vice delegantis
vt i. c. sane. de offi. dele. Si aut̄ curatus dat subdī
to suo iniam in sp̄ali vt confiteat̄ alicui certo p̄
bitero r tunc illi notato intelligitur delegasse cu
ram r cōmississe: r sic eum audire pōt vt delegat⁹
non vt ordinari⁹. Ita volunt doc. r p̄anoz i. d. cle.
Quod nota p̄ cōsuetudine ḡnali vt sacerdos ha
bens prochiā amplā possit ī auxiliū suū aduoca
re alij sacerdotē etiā nō h̄ntem curā vt executio

De penitentis recipiendis.

So. lxxij. mōach^o

nem in acuzetiam si ille esset monachus et nō haberet in suam abbat. Idē notat host. de offi. arch. ca. officium. Idem inno. de cle. pegrin. tua. Idē notat exp̄ssius vvilhel. de mō. lau. et zeuzelin. d. cl. i. de puil. Rō. Nam istis nō deficit nisi m̄ā qm̄ sūt rite ordinati. quam m̄ām. i. pplm̄ ministrat sacerdos curat^o igit vice. alterius. lz non vice. sua pnt audire. xvi. q. i. *Secce sufficiēter. non ḡ solum certos articulos v̄l certas psonas p̄t curatus committere non curato. sed et ḡnāliter et indistincte. nō habita relatione ad aliq̄s psonas vel cās siue articulos: et p̄t sibi coadiutores assumere ad t̄ps. puta p̄ quadagesimam vel aduentū dñi. Sic intelligi p̄t quod nota archid. de ele. cū ex eo lib. vi. q̄ cura committi non p̄t. nisi p̄ ep̄m facit quod not. host. de offi. vica. c. clericos. Dominus panoz. in p̄clusionibus suis in. d. cle. i. de puil. tenet contrarium huic quod p̄mo dictum est. Dicit et̄m ex quo sacerdos talis non habens curam h̄ p̄tatem clauium. q̄ illam recipit in sua ordinatione. vt in d. *Secce iuncto. c. ex auctoritate. xvi. q. i. Exercitiū autem nō h̄z ex defectu subditorum. Unde ex quo legitime aliquis se illi subisci potest suam in illū potestatem exercere: et eius confessionem audire. Jura autem in contrarium allegata loquuntur de noi habente p̄orsus iurisdictionē. nec id actus nec habitū. Secus autem in eo qui habet illam habitū. nec exercitum est sibi interdictum nisi subsectorū defectu. Ad hoc facit quod legitur. et nō in lege. prima. de iudicijs. vbi patet q̄ istorum iurisdictione non habentium subditos actus: potest p̄ alios prorogari. Et hoc etiam approbat consuetudo. Quarto quero vtrum fratres predicatores et minores ac religiosi mendicātes habentes**

et̄m inia
abbatis
p̄t p̄fessi
ones au
dire cu
rato per
mittente

Religio

Parrochiale curatorum.

Ca. iij.

si circa p̄
fessiones
audien-
das p̄u-
legiaria
possit il-
las audi-
dire irre-
quiritis cu-
ratis.

Parrochiale curatorum. **Ca. iij.**
p̄uilegium p̄fessionē audiendi p̄nt p̄fessiones au-
dire: et prochiani eis confiteri sine licentia sacer-
dotum prochialium: an teneantur ad hoc habe-
re eorum consensum et parrochiani eis confiteri
volentes a curatis litem petere et obtinere. Ex q̄
sup̄ q̄stionis mote quotidiana ser̄ discipulatio in-
ter curatos et religiosos. id eā cum p̄neris mate-
rijs p̄clusionēs et p̄pōes decreui expedire. et mo-
tius tā curatorū q̄ religiosorū p̄ et h̄ adscere. Et ar-
guif p̄mo q̄ teneant mendicātes h̄re consensum
curatorū: et prochiani litem petere. p̄ber. glosato-
rem iuris: hic in gl. magna sup̄ x̄bo. p̄prio sacer-
doti. vbi sic dicit. Ecce fratres p̄dicatores et mino-
res et alij religiosi non h̄ntes p̄p̄m: h̄nt p̄uilegiū
vt prochianos alienos possint recipere ad p̄niam:
nunquid sufficit p̄uilegium. Ad hec dico q̄ nō suf-
ficit sine licentia p̄p̄ij sacerdotis. p̄uilegium em̄
equipat eos illis qui ab ep̄is: vel a papa popu-
lo p̄ficiuntur et dat eis solam executionem: et ita
necessaria est adhuc litem p̄p̄ij sacerdotis. Si em̄
de duobus seruitutibus vna tollitur altera rema-
net: de vsu pal. ex tuarum. de p̄u. pastor. et ff. de
serui. v. p̄. Si domus tua. et iōdici. p̄prio sacerdo-
tis: et non alieno. Nec bernar. Secundo p̄bitur sic
Non p̄t aliquod p̄uilegium indulgeri in p̄iudiciū
alterius. vt in. ca. extuar. de vsu pal. vbi &. licet
papa det p̄uilegium non vult vt aliquis vaf̄ eo
in p̄iudiciū alterius: quia papa nulli vult face-
re p̄iudiciū. xvi. q. vii. c. decimas. Sed hoc est i
p̄iudiciū curatorum vt fratres dicti parrochia-
nos ad confessionem recipiant. ergo hoc non pos-
sunt sine licentia curatorum. igitur. Tertio sic in
c. nullus. de parrochys dicitur. nullus ep̄s a te-
rius parrochianum iudicare p̄sumat. ergo nullo

to minus videt hoc licere sacerdotibus privilegia sine prochialiū lnia. Quarto sic Illud q̄ quod in pedis diuinū mandatū nō p̄t p̄ privilegium alicuius hoīs tolli: sed puer. xxvij. mandat deus rectoribus ecclīay vt diligenter vultus pecoz suoz agnoscat cū p̄ eis debeāt rīdere z rōnez reddere. Ad hebr. xiiij. z in. c. irrefragabili. de offic. ordi. z. c. l3 hely. de symo. quo curatus facere nō posset si sine lnia ad alium irer. igit. zc. Quinto sic de pe. di. vi. ca. placuit. b̄: placuit vt nullus sacerdos alienum p̄ rochianum sine lnia sut curati ad p̄niaz recipias igit. Sexto in decre. ois vtriusq̄ sex. dicit q̄ quis cunq̄ iusta de cā alieno vult confiteri sacerdoti p̄prio petat lniām z obtineat: aliter ille illū ligare non p̄t vel absoluere. Septimo q̄ audit cōfessionem alicuius est p̄prio iudex eius atq̄ nō posset eum absoluere z ligare. sed vnus hoīs nō p̄ns esse plures p̄p̄s sacerdotes vel iudices: q̄ tunc teneret pluribus obedire: quod est impossibile si p̄cipere contraria vel impossibilia. igit. Octavo p̄batur sic. Iniuriam facit sacramēto q̄ sacramentum iterat super eandem materiam vel ad p̄m̄ inutiliter facit. sed qui confessus est dictis fratribus tenet iterum confiteri p̄prio sacerdoti si petat quia non est absolutus ab obedientia qua tenetur ei igitur. Et p̄bat dicta minor p̄ extrauag. ad vberes dñi martini papae q̄rti. Qui dans fratribus dictis facultatem confessiones audiendi. in si. privilegij sic dicit. Volumus autem q̄ hī fratribus confitebunt eisdem suis prochialibus p̄s biteris confiteri saltem semel in anno. put ḡnāle consilium statui nihilominus teneant: q̄q̄ iudem fratres eos ad hoc diligenter z efficaciter secum dum datam eis grām a dño exhortentur zc. Abi

iste dñs martinus papa dicit apte q̄ nonobstan-
 te cōfessione facta fratri p̄fitens teneat iurta cō-
 ciliū gñalis statutum p̄fiteri suo curato. igit. Hoc
 idem pbatur per host. in. c. omnis. q̄ dicit q̄ si q̄s
 p̄ter sui prochi alis lñiam confiteatur ex gñali li-
 centia data alteri. Huic tñ statuto nō p̄iudicat
 quominus semel in anno confiteri tenentur p̄po
 sacerdoti ⁊ non alieno. Idem tenet Joh. mona. i
 cle. dudum. Henri. de gandauo ⁊ plures alij hoc
 idem tenuerūt. Magister Johan. de poliat. Ho-
 no sic. Confessus p̄uilegiato an iterum teneat con-
 fiteri eadem pctā in numero suosacerdoti: aut nō
 q̄ teneatur tenet exp̄sse henricus de gandauo in
 quodlibeto: ubi dicit q̄ parrochianus confessus si
 ne licentia sui curati alicui p̄uilegiato: ⁊ si non
 commiserit alia pctā: teneat eadem in numero con-
 fiteri suo curato. Nec ad hoc sequitur absurdum
 aut inconueniens. Et videtur hoc sentire. S. T.
 in scripto quarti. dist. xvij. q. xij. in solutione cu-
 tusdem rōnis. de qua infra videbit. Et si hoc est
 verum. ergo non fuit sufficienter absolutus. si nō
 ergo sacerdos tenetur et eucharistiam tradere cu-
 ius nescit cōscientiam. Decimo aut sacerdos p̄-
 prius p̄fiteri potest ne confiteatur alij quem si-
 bi aut non? si potest ergo in tali casu non debz cō-
 fiteri p̄uilegiatis sine eius licentia: si non potest:
 ergo videtur exemptus a p̄prio sacerdote. Unde
 cimo sic. xi. q. i. puenit d̄ q̄ si vniciq̄ ep̄o sua iu-
 risdictio non seruatur: ecclesiasticus ordo confun-
 ditur. ergo similiter si non seruatur prochi alij p̄f-
 bitero ergo q̄tumcunq̄ aliquis sit confessus p̄-
 uilegiato sine licentia p̄prij sacerdotis tenetur ni-
 hilominus confiteri suo p̄fbytero prochi alij. xij.
 sic. Sicut se h̄z ep̄s ad diocesim suam ita sacerdos

Jurisdic-
 ctio sua
 cuius est
 seruanda

De penitentis recipiendis. Fo. lxxvi

ad parrochiam suam: sed non licet vni ep̄o i dio-
cesi alterius ep̄iscopale officium exercere: vt i. c.
ep̄iscopi vel presbiteri. vii. q. i. ix. q. ij. nullus pri-
mas. in. c. ex tuarum de vsu pal. in fl. ergo nec licet
priuilegiato sine licentia prochianum alterius.
audire. Tertiodecimo Si prochiani hoc possent
vt sine licentia priuilegiatis confiterentur affer-
ret eis tria intollarabilia damna z incommoda.
scz contemptum proprii sacerdotis in deuotionē
z erubescētiā tollerēt. contēneret em̄ ppriū
sacerdotem si se ante sumptionē eucharistie: nec
in genere nec in specie offenderet pprio sacerdo-
doti. z certum est q̄ quisq̄ amplius erubescit pan-
dere illi pctā quem cernit quotidie presentem: q̄
fratri priuilegiato quem fortassis non videbit ni-
si semel in anno: aut nunq̄ postea quia non est fix^o
in loco. Item ex hoc alia tria inconuenientia sub-
ditis eueniunt: scz via confessionem fugiendi. sus-
pioribus non obediendi. Secundo sacramenta p-
curatos suos recipienda vtilificandi. Tertio seip-
fos in deū non reducēdi. Quartodecimo. vniuersi
rates ex hoc dissoluerentur. Videmus em̄ q̄ occa-
sione priuilegiū in confessionibus audiēdis iue-
nes studētes. q. i. studijs ḡnialib^o z i domibus pa-
rētum suorum in quibus quasi vbiq̄ fratres ppf
facultatē audiēdi confessiones familiares existit
fratribus confitē. q̄ iuuenes f̄m munusculis da-
tis z fraudibus allecti. q̄ hoīes p̄uete etatis cir-
cūuenire non p̄t: eoz ordies ingrediunt: nec post
modum pmittunt (vt fama laborat) q̄ exundi ab
ordine hēant libertatē: immo nec pmittunt q̄ cuz
patre: aut magistris eoz loquunt nisi sub f̄z cu-
stodia z amore. Et ex hoc consequit graue dam-
uum in clero in hoc q̄ iam in studijs generalibus

prochias
si si sū lt
ctia sus
curati a
lūs p̄ste
rēl trib^o
incōmo
dis affi-
cerentur

Religio
si suis
fraudē
b^o q̄n
iuu'
alli. ut
ad relig
onem.

ppter talē subtractionē puerorū a suis genitibus
 laici vbiq; trahunt filios suos ne mittant eos ad
 studium Et qđ ē isto dāno grauius vniuersitati-
 bus nō video. igit nec studētes ffib^o sine lnia cō-
 fiteri debent. Quintodecimo sic. Itē ius sacerdo-
 tum p:ochialiū et hoc notabiliter ledit. sed dicit
 Amb: in. li. de offic. si non p̄t alteri subueniri nisi
 alter ledat. p̄modius est neutrū iuari q̄ alteruz
 ledi. xiiij. q. v. deniq; Aūptū pbat p̄mo sic. Et
 occasione huius p̄cessionis ffes audiētes cōfes-
 siones subditos (vt cōiter istis t̄pibus a rectorib^o
 ecclesiarū p̄querit) a solutione decimarū retrahunt
 p̄ phibitionē eccle. sub pena excōi. late infie. i. cle.
 cupientes de penis. nec p̄fessis p̄sciam soluēdi de
 cimas faciāt vt ibidē statuitur. Itē confirmatur
 hoc idem scdo: q; occasione huius ffes cōiter in
 q̄dragesima ecclesiarū p̄lar: detrahūt: p̄ hoc etiam
 laicos ab ecclesiarū suarū frequētia z accessu retra-
 hunt p̄ phibitionē pape sub interminationē male-
 dictionis eterne. in. cle. p̄uil. Itē occasione hui^o
 fratres testatores a legatis z restitutionibus fa-
 ciendis ecclesijs matricibus retrahunt p̄ phibi-
 tionem. d. cle. Itē occasione huius quartā de ob-
 uentionib^o funeraliū z quocūq; mō relictis i mor-
 te seu mortis articulo p̄ochialibus sacerdotib^o
 nunq̄ largiuntur: cum tñ ipsi largiri teneantur
 iuxta constitutionem cle. dudū. de sepul. i. S. h̄mōi
 quoc; zc. Itē occasione huius fratres putātes
 se liberos excōicatos z in casibus alijs reseruat^o
 absoluunt. q; (vt cōiter fertur) ab hoc z ab hac ab-
 soluunt p̄ phibitionem sub pena excōicationis
 late sententie. in. d. cle. i. de priuile. Itē occasione
 huius fratres cum consentientibus super votis dis-
 pensant. rapinae: z male ablata sub aliqua t̄ptis

ffes cir-
 ca p̄fessi-
 ones au-
 diēdas p̄-
 uilegia-
 ti i mlti-
 excedūt.

De penitentis recipendis. Fo. lxxij.

tate pecunien remittit q̄ prohibitionē cōcilij. icle.
abusonibus de pe. z re. Itē occasione huius (vt
clericorū z laicorū cōis affirmat opinio) ffes idus
cūt cōfiteres ad vouēdū iurādū vl̄ fide media feu
als p̄mittēdū vt ap̄d eorū ecclias eligāt septu-
ram z fratribus in morte aliqd̄ testent. Et nun-
qd̄ p̄ illas ius prochialiū sacerdotū enormiter le-
ditur z diminit. nullus sane mētis dubitat. igitur
videf q̄ fratres predicti debeant audire: nec
subditi eis cōfiteri sine speciali licētia curatorū.
Decio sexto sic. hoc est cōtra mādātū diuinū z na-
turale. Math. vij. *Quia q̄cuq̄s vultis vt faciant
vobis hoies: hoc facite illis. i. di. in prin. vbi con-
stat q̄ pfacere tā agere q̄ omittere debem⁹ acci-
pere. s. vt mittamus alijs facere ea q̄ nolumus
nobis fieri. sed fratres nō vellent q̄ curati tolles-
ren ab eis illud ius quod iam h̄nt in fratrib⁹ eo-
rum. s. ipetrando priuilegiū q̄ fratres mendican-
tes sine lnia suozū priorū z gardianozū confiteri
possent curatis. igit̄ nec ipsi curatis hoc facere
debent z confitentem sine lnia curati ad confessio-
nem recipere. Decimo septio sic. ip̄i p̄ hoc de aua-
ricia possunt notari. cū quisq̄ sc̄tus preteri ip̄os
confessiones audire horrescat. qm̄ nimis est cui-
q̄ sua pctā agnoscere. z si aliena nō adiscat. vnde
nec alibi: nec nigri monachi: nec regulares cano-
nici: aut alij viri sancti tale officiū desiderant. vñ
pbabiliter pōt iferri q̄ auaricia tanq̄ cā p̄cipua
eos ad hoc iducat. igit̄ sine annuētia curatorū hoc
facere nō debēt. Non em̄ videf q̄ ad ipetrādum
illud priuilegiū fratres mouerit caritas z com-
passio curatorū. vt p̄pl̄ multitudinē confitētium
curatis sicut coadiutores in audiendis cōfessio-
nibus subuenirēt. Nunq̄ em̄ audif q̄ fratres ad*

refectione prochialis ecclesie: aut strate totis. at potius reformandis eis confessis elemosinas imponat sicut cuncta sibi et eorum monasteriis appropriare student. xvij. sic. Si hoc possent. et eos peccato superbie inficeret quod procurare honoris ecclesiastici status sublimitatem humilitate impugnat: et ambitio peccatum huiusmodi annexum. Sed constat quod huiusmodi status predicandi et confessiones indifferenter audiendi est in ecclesia status honoris siue primatus: igitur audientes siue in hac fratres peccato superbie inficit. igitur non debent hoc facere. Ultimo. item propter tale privilegium plura in ecclesia inter clericos surrexerunt scandala et multa conficiuntur corda scrupulosa. igitur fratres ut non dunt sine in hac curatozum. ¶ In oppositum quod privilegia non teneantur concessum curatozum requirere nec subditis ipsis ostendi in hac curatozum. Quicquid potest inferior potest superior. sicut prochialis sacerdos potest dare in hac subdito suo aliter ostendi. et hoc papa: zeus episcopus potest. Sed papa volentes conferri fratribus medicamentum licentiat et eis auctoritate audiendi impartitur. in de. dudum de sepultura. igitur non requiritur in hac curati. Preterea secundo partem quam huius sacerdos in populo huius ab episcopo. sicut ex illa parte huius confessionem audire. et eadem ratione cum papa vel episcopus hoc concedit. Tertio privilegia sunt sic interpretanda ut ad aliquid valeant. non ut pereant. ut in. c. abbate. de verbo signi. Si in curatus prohibere posset privilegia. vel si non liceret eis conferri nisi de licentia priorum sacerdotum perire privilegia: ergo hoc non est dicendum. Quarto sic. Ea que sunt ordinis possunt haberi simile ordinem committi. ut in. c. aqua. de confesse. ecclesie. vel alta. sed superior ut episcopus potest audire confessionem illius qui est de prochia alicuius curati: quod est principali or

ambitio
vix est
ne peccato.

Privilegiatos si
generi ad
petenda
licentiam
curatozum
multis p
bas rati
onibus.

D: penitentie recipientis **So. lxxvij.**
rector. ergo potest committere alteri sacerdoti. puta
fratri mendicanti: iuxta formam in cle. dudum. tradi-
tam igitur ad hoc non requiritur licentia plari. Quinto sic. vi-
ditur gregorio. applico moderamine et pietatis officio
a nobis constitutum est quod sacerdotibus monachis
apostolorum figuram tenentibus liceat predicare baptizare
comunionem dare pro peccatoribus exorare penitentiam imponere
atque peccata solvere: sed cum dicti fratres sint sacer-
dotes monachi: ideo dicta facere possunt sine confessione
curatorum. Sexto sic. In eo quod est necessarium ad sa-
lutem non sunt homines artandi ne impediant a via sa-
lutis: sed magna ratio videretur si oporteret so-
lum confiteri curato et nulli alteri sine eius licentia
quod pro hoc multi possent a confessione retrahi vel ratio
revelare verum. vel aliquo homini. Cuius est confessio
sit de necessitate salutis non dicitur homines ad hoc arta-
ri quod solum proprio sacerdoti et nulli alteri sine eius
licentia confiteantur. septimo sic. Fratres privilegiati
maiores habent autem in audiendis confessionibus
quod curati igitur hoc facere possunt sine eorum licentia. Assum-
ptum probatur. quod sicut delegatus papa quantum ad curam
sibi commissam est superior ordinario. in capitulo
pastoralis. de officio ordinis. ita curiales sint delegati
pape ad confessiones audiendas maiores erunt ip-
sis curatis. igitur. Octavo sic. Melius est pro salu-
tate anime habere duo refugia quam unum: scilicet prochan-
cum possit sine licentia confiteri fratri habet duo refugia. igitur
est melius. Nono sic. Fratres mendicantes pro
totum mundum predicant: et per suas predicationes et
auditiones confessionum multa bona in ecclesia dei
faciunt igitur curati nequaquam eos prohibere debent
Decimo. Fratres audientes boni pauperes et humi-
les sunt: quare igitur curati eis contrariantur. Unde dicitur
Fratres medicantes sunt immediate a papa curati

vero nō. igitur sine eorū cōsensu p̄nt cōfessiones
audire. xij. sic. Plures p̄bri curati sūt male iſta
mari: fornicarij publici ⁊ lufozes. igit̄ melius fa
cit prochiā cōfiteſſo fratri de cuius vita reli
gioſa ſumit̄ q̄ melius eū cōfiteſſo iſormabit.
igitur. xij. sic. Fratres ipſi dātur coadiutores. p̄
pter defectum coadiutorū ignoſcētū: ſ̄ p̄biteri
ſclares frequēter ſunt ignozantes. igit̄ benigne
⁊ gratāter debent fratres in coadiutores eozum
recipere. igit̄. xij. sic. Fratres ante emanationes
ele. dudū habuerūt tale priuilegiū q̄ ſine lnia cu
ratorū cōfiteſſo ad p̄niam receperūt. ⁊ hoc idē
hodie p̄nt. igit̄. xv. sic. Sacerdos ē ſacraſanti peni
tētie miſſer: ita ⁊ eucharistiē. ſ̄ q̄ ſacerdos po
teſt cōfiteri. ⁊ q̄ p̄t cōfiteſſo audire. igit̄ non
reſcritur lnia alteri cōfiteſſo. xvi. Illud ad quod
determinate tenemur nō eſt in n̄ra electione con
ſtitutū. ſ̄ ſacerdos cui p̄ſiteri debem⁹ i ē i noſtra
electione p̄ſtitut⁹. vt p̄ aug. in. c. quē penitet.
de pe. di. i. Dicit em̄. q̄ vult cōfiteri p̄ctis vt iueni
at gr̄am. q̄rat ſacerdotē q̄ ſciat ligare ⁊ ſoluerē.
igit̄ nō videt̄ neceſſarium q̄ q̄s cōfiteat̄ p̄prio ſa
cerdoti. at̄ alteri⁹ d̄ ei⁹ lnia. xvij. Quidā ſūt: ſicut
ſlati q̄ nō vident̄ habere p̄p̄riū ſacerdotē: ſ̄ illi
tenetur ad cōfiteſſo. ⁊ nō tenet̄ q̄s cōfiteri p̄o
prio: at̄ ei⁹ lniā petere. igit̄. xvij. Illud quod ē
inſtitutū p̄ caritate: ſ̄ caritatē militare non debz
vt di. berni. ſ̄ cōfiteſſo q̄ p̄ caritate inſtituta ē con
tra caritatē militare ſi hō ad cōfiteſſo vni ſacer
doti eēt obligatus. vt puta. ſi cōfiteſſo ſciet ſuum
curatū eē hereticum vel ſollicitatorem ad malū:
⁊ ſilibus caſibus. ergo videt̄ q̄ nō oporteat ſem
per cōfiteri p̄prio ſacerdoti. aut ei⁹ lniā redre
re. igitur. xix. Speciale derogat generali. vt in

sacerdos
q̄libet
tur poſſe
p̄fiteſſo
audire

De penitentis recipiendis. Fo. lxxix

c. i. r. c. pastoralis. de rescrip. r in regula generi
per speciē. Frater autē h̄ audire cōfessiones de
iure speciali: curat⁹ de iure cōi. igitur tenetur si
bi cedere: r sine licētia pōt audire. vigesimo. Au
dire p̄fessiones p̄iū opus ē. ergo nulli in p̄iudiciū
est igitur. Ultimo. Quicumq; opponit se eis
tali male euenit: sed curati pro eo q̄ sine eorū licē
tia fratres cōfessiones audiunt opponunt se eis
igitur eis male euenit. ad illā q̄stionē respōdēdo
p̄fessor: primū q̄ per ea q̄ dicā nec dñis curatis:
nec fratribus medicātib⁹ p̄iudicare intēdo cū
eorū fauorē r honorem semp optauerim: r p̄cu
rare veli. Scio enim q̄ illud bellū iueteratū nūc
vere eos p̄ ducētos si nonaginta annos agitatū
sopire non valeo. sed p̄ informatione tā curatoꝝ
ac fratrū ea q̄ ex doctorib⁹ theologis r canoni
stis ipsim collegi vt sciaf qd curati. qd medicā
tes religiosi possint p̄ clusiones r propōnes ad
ducere decreui ne trāsgressio finitū p̄prioꝝ: seu di
latio nimia iter curatos r fratres iusticiā separa
ret: r scādālū i p̄plo generet. sicut p̄cedolor: sepi⁹
vex ē. Si ergo cōclusio prima ad q̄stionem dire
cte r̄i salis ista. sicut fratres legitie p̄sentati pos
sūt irrequisito sensu curatoꝝ: p̄fessiones audire ita
prochiani possūt. eos sine lnia curatoꝝ suoz pro
cōfessioe faciēda accedere. p̄tia ps illi⁹ cōclusi
onis p̄baa auctoritate r rōne. primo auctori
tate pape. i. cl. dudū vbi dicit text⁹ q̄ isti ffes libe
re possūt audire cōfiteri volētes. q̄ nō p̄cederet si
necessario erigeretur licētia r cōfessus curatoꝝ
Hō em̄ ē libertas i actu cui⁹ dispositio pendet in
alieno arbitrio r i. c. licet eps. de p̄ben. li. vi. r in
c. de multa. de p̄ben. p̄robatur etiam hoc p̄ Fo.
an: r omnes doctores modernos i. d. cle. dudum

fratres
p̄i tati
p̄i tati
cōsensu
curatoꝝ
p̄fessiones
audire.

in glo. sup. xbo libere. z i glo. sequenti. hoc etiā p
batur p alex. z clementē papas in quodā priuile
gio qđ incipit. qđā temere sentiētes. zc. qđ directe
cōtra glosā magnā hī c interpretant cōstitutionem
nostram. omnis vtriusq. z opinionem eius tanq̄
temerariā p̄futās declarat. An cū ab eo debeat i
terpratio pcedere a quo ius pcessit d̄ sen. eccō. i
ter alia. C. de legi. l. vi. Itē ad papā poti⁹ specta
bit interpretatio intētionis hui⁹ cōstitutionis q̄
ad glosatorem. qđ verū est de interpretatione sta
tuentis. vt. xi. q. i. §. ex his. An cōstat glo. ber. esse
falsam: qz papa interpretatur in contrarium sēti.
Et idcirco fratres cum habeant de his papelex
pressa priuilegia non tenentur in p̄missis req̄
re re consensum p̄latorum inferiorum sed sunt ab
eis exempti auctoritate huius interpretationis
cum iterpretatio principis faciat ius. vt. C. d̄ le.
l. ij. p̄batur etiā hec p̄ria p̄ rōe. Et p̄rio sic. Du
pliciter pōt impediri sacerdos ne cōfessionē al
cuius audiat. Uno mō p̄pter defectū iurisdictionis.
Alio mō p̄pter defectū executionis. Quicū
qz autem iurisdictionē ordinariam h̄z cōmittere
ea q̄ sunt iurisdictionis alij habenti ordinē cōue
nientem ad illud officium exequendū. de consec.
eccle. vel alta. aqua. Et ideo si quis impeditur p
iurisdictionis defectum ne cōfessionem alterius
audire possit potest sibi per quemcunqz iurisdic
tionem habentem immediate in illū siue habeat
ordinē siue nō: cōmitti qz cōfessionē audiat z absol
uat siue p ip̄m sacerdotē siue p ep̄m sine p papaz
si autem p̄pter executionem ordinis audire non
possit: vt puta qz est excōicatus degradatus vel
h̄mōi pōt sibi concedi qz audiat cōfessionē p eū qđ
impedimentum remouere potest. secundo p̄bat

iurisdic
ctioez or
dinariaz
h̄is ea q̄
sūt iurisdic
tionis
cōmitte
re pōtzc

De penitentis recipiendis.

Fo. lxx.

dicta pars sic. sicut in naturalibus ad quos effectus duo requiruntur. scilicet potentia actiua in agente: et materia debita in suscipiente. et sic ad effectum ligandi et soluendi requiritur potestas clauis que datur in ordinatione et materia id est subditus qui datur iurisdictione. Iurisdicchio autem est duplex scilicet ordinaria quas habet papa: archiepiscopus legatus: episcopus: sacerdos parochialis: archidiaconus. delegata quam habet illi quibus papa vel legatus: episcopi committunt vices suas ut iudices delegati: et pariter pape: vel legatorum: et episcoporum. Unde sicut potest absolueret iudex ordinarius: ita etiam vere delegatus causa sibi delegata. quia delegatus gerit vicem delegantis. ut in c. sane. de offici. delegati. cum suis cor. si quia predicti priuilegiati vere gerunt vicem illorum quorum auctoritate confessionem audiunt et predicant: ita sicut superiores non tenentur requirere consensum inferiorum in predicationibus et confessionibus audiendis: ita parum tenentur priuilegiati ab ipsis requirere consensum curatorum. cum una et eadem auctoritas non sit diuersa vantium priuilegium et priuilegiatorum. Et hoc probatur etiam ratione iuris communis. c. in his. de priuilegiis. ubi dicitur quod presbiteri et minores habent priuilegium quod possint: cum altari portatili celebrare ubi ceteris venerit. Quod volentes quidem episcopi impedire dicebant. quod licet presbiteri haberent priuilegium. tamen adhuc tenerentur habere licentiam episcoporum. Et respondet papa quod non tenentur. quia nihil talis indulgentia pape eis conferre videretur: cum possent hoc sine licentia pape: annuere presbiteris: sic est omnino in opposito. Nam dicti presbiteri cum habeant licentiam audiendi confessiones a papa. non solum parochialiter sacerdotum immo nullius inferioris prelati a papa cum le-

iurisdic
ctōi ē dū
plex ordi
naria rō
legata.

Altare.
portati-
le cōcedi
tur iaco-
bis rcor
digeris.

gitime sunt presentati ep̄o tenent sup hoc requi-
re cōsensū als nichil videret eis cōferre auctas
pape cū possent sine lnia pape annuētibus tātus
ep̄isr ab eis euocati. vt i. c. inter cetera. de of. or.
vbi p̄cipit gn̄ale cōsiliū. vt ep̄i viros religiosos r
idoneos ad offiū p̄dicationis r cōfessiones audie-
das assumāt. q̄ vita ip̄ox pplm edificēt x̄boꝝ r
exēplo r p̄niam eis iniūgāt: s̄ tales sic ab ep̄o e-
uocati nō tenētur req̄rere p̄sensū curatorū. m̄lto
forti⁹ ffes legitie p̄ntati tenētur hoc idē facere.
Idē ē si dicti fratres hēant a legant pape hm̄ō i
lniam: nūc nō oꝝ req̄rere p̄sensū ep̄ox. Si ab ep̄is
tūc nō cōsensū inferiorū curatorū: r nō tñ q̄ h̄nt
hm̄ō lniām vigore cle. dudū: s̄ etiā q̄ h̄nt p̄ lras
simplicis cōfessionis vt p̄ in inter p̄tatione p̄ri⁹
posita. Secūda pars cōclusionis cōsilitur p̄bat.
Primo aucte alex. v. in sua extrauaganti q̄ inci-
pit. Regnās in excelsis. 2c. vbi eos qui cōtrariuz
astruūt r temerarie deffendunt: tanq̄ hereticos
condēnant r excōdicant. Fuerūt em̄ q̄dam q̄ hanc
pp̄dem astruebant q̄ quis fratres admissi ha-
berent auctoritatē absoluendi r cōfessiones audf
endi: tñ ppl̄s subiectus nō haberet p̄tatem acce-
dendi ad mēdicātes sine lnia p̄p̄riū sacerdotis qd̄
tanq̄ erroneū reprobat r cōdēnat. Et p̄batur ra-
tione sic. Q̄m cōnexozū idē est iudiciū. i. q. iij. ff
quis obiecerit. s̄ cū audire r audiri sint connexa
ergo si dicti fratres possunt audire irrequisitis
curatis (vt dictum est) ergo r subditi sine licentia
eorum possunt audiri. alias esset friuola concessio:
r fraus fieret legi. de p̄riul. quanto. Item qm̄
ep̄iscopi dictos fratres legitime presentatos ad
mittunt ad confessiones audiendas. quero āt in-
tendat de subditis suis aut alienis. nō de alienis

De penitentis recipiendis. Fo. lxxi.

quia nec ipsi eos iudicare possunt. ut in. c. nullus de p
roc. § de suis: non autem subditis immediatis: sed de sub
ditis prochialium sibi subiectorum. vñ cum plati
dant hñdi concessiones indistincte non exprimen
tes q sic ab ipis privilegiati teneant adhuc subditos
curatorum assensum requirere p hñdi concessões
privilegiatos et proch. eis penitentes ab hac lñia pe
tenda erimunt q concessio simplr et indefinite fa
cta gñaliter intelligit. et q potuit excipere et non
exceptorium ius suum concessisse videt. ut in. c. qz
circa. de pui. et hec maxime cum epi et superiores p
lati etiã papa: q tales concessões faciunt sciunt
p certo q frequenter de hoc inter curatos et pui
legiatis controuersia orit. Hanc etiã conclusio
pñe tenet oēs doc. moderni. in. d. cle. dudũ. in. glo.
sup vero libere et in vbo ipartiri. Propõ pma.
non obstante conclusõe pñe curatus ex rōabili cã fferri
privilegiatũ ab audientia pñe repellere ac a
subditũ ne tali pñeate phibere. Illa ppõ e cãcel
laris pñe. in tractatu suo de duplici statu i eccle
sia dei. cõsideratione. xv. Est autē rōabilis cã fferri
repellendi et subditũ phibendi si frater privilegiat⁹
sit detractor: si retractor: si collusor: si corruptor:
si qñtuosus: si seductor: si deceptor: appareat. oēs
enim tales a iure phibent eligi et pñari. De detra
ctoribus et retractoribus e tex. in cle. religiosi. de
pui. vbi sub certis penis a septẽ culpis dicti fferri
phibentur. de qñtuosis seductoribus et deceptoribus
est tex. in cle. abusioibus. de peni. et remis. de
seductoribus: et retractoribus etiam est text. i cle.
cupientes. de penis. que oĩa videre. Secõda cõclu
sio ad hoc q fratres mendicantes confessiones si
ne lñia curatorum possint audire requirunt i cle.
dudum statuta. quibus cessantibus in audientia

Privilegiati ab
audientia pñe
repellendi et
subditũ phibendi
si frater privilegiat⁹
sit detractor:
si retractor:
si collusor:
si corruptor:
si qñtuosus:
si seductor:
si deceptor:
appareat. oēs
enim tales a iure
phibent eligi et
pñari.

cōfessio- confessionum sine licentia cura torem concurrere
 nes non nequibunt. Sunt autem illa quinque que in. di. cle.
 pnt mē- statuuntur obseruari p̄mum est superiorum ipso-
 dicā tes rum fractum ad episcopis licētie petitio. Dehēt
 audire si em̄ ipsozum ff; puñciales aut p̄ores p̄ se aut sub
 ne cura- ordinis ffes ad presentiam episcopozum accede-
 roz laia re: ⁊ humiliter petere vt fratres ad hoc deputari
 niū qnq; possint in eozum ciuitatibus dioecesi confessiones
 iterueni- subditorum ipsozum ⁊ curatorum ipsis ffibus cō-
 entibus. fiteri volentium libere audire ⁊c. de licentia ⁊ gra-
 tia prelatorum: nec est necesse q̄ ipsozum f̄m su-
 periores petant a prelatis licentiam deputandi
 ffes ad confessiones audiendas: sed tm̄ est neces-
 se quo ad hoc vt petant licentiam exercendi p̄mis-
 sa: nec est necesse q̄ talem licentiam obtineant a p̄-
 latis: sed sufficit q̄ petant lz non obtineant. Secū-
 dum requisitum est sex qualitatū i personis ad
 hoc electis in hēlio: ⁊ sunt ille q̄ sic electi sint suffi-
 cientes. Secūda q̄ sint idonei. Tertia q̄ sint p̄ba-
 te vite. Quarta q̄ sint discreti. Quinta q̄ sint
 modesti. Sexta q̄ sint periti ad h̄mōi officium sa-
 lubre exequendum. Tertium est personarum ad
 hoc electarum personalis presentatio ad hoc re-
 quiritur enim propter sex qualitates predictas: i
 ffibus requisitas q̄ ffes deputandi p̄sonaliter p̄-
 sentent̄ episcopo f̄m glo. in. di. cle. in v̄bo presen-
 tari. Et ratio ad hoc est secundum Paulum quia
 qualitates predictę quandoq̄ deprehenduntur ex
 personali presentia p̄sone. nec aliter congrue scri-
 ri possunt: per consequens prelati sedebent in for-
 mare de istis qualitatibus fratribus ipsis perso-
 naliter coram eis constitutis ne p̄ficiant minus
 idoneos. Ad hoc. lxxviij. disti. quid est nec huius
 modi q̄litates presumunt̄ in esse: lz em̄ religiosi p̄

Religio
 si p̄ p̄fes
 sio de depu
 tād i sex
 q̄litati-
 b̄ dñt eē
 predicti.

De penitentis recipiendis. Fo. lxxij.

sumant bone cōscie. vt no. xij. q. i. expedit de noui
ope. nunci. c. ij. nō tñ p̄sumit q̄ sint ad tale officii
exercendū idonei: nam stat aliquē esse bonum re-
ligiosum: sed illiteratū. xvi. q. i. legi. Quartū q̄
statuū est intra ciuitates ⁊ dioceces p̄lato: ū ipso
rum fratrū deputatio: non p̄ puincias nec extra
ciuitates ⁊ dioceces in q̄bus deputati fuerint con-
fessiones audire debent. Sed q̄d si ff non deputa-
tus officio confessionis huic se igerit vel extra di-
ocesim exercet an confessus tali sit absolutus: de
hoc dic q̄ si bona fide huic confessus ⁊ absolutus
est tutus est q̄ ad deum s̄m gl. d. cle. q̄ incipit. si nō
electus. Et idem mo. bern. in s̄m de elec. dudū. cle.
ij. in. gl. sup verbo decepte. vbi d̄: q̄ absolutus a
plato putatiuo: s̄ talis peccet non suū subditum
absoluēdo: tñ confitēs sibi ex bona fide quā h̄s ab-
solutio nē merē ad hoc. xv. q. vlti. c. si. de pe. di. i.
c. magna. Si tñ p̄fitens sciret q̄ ille nō poterat eū
absoluere quē adijt d̄z itez confiteri. Ita t̄z Joh.
an. in. d. c. dudum. per hunc tex. hic in p̄n. Idem t̄z
glo. in c. placuit. de pe. d. vi. Quintum est s̄m nu-
merum subditoꝝ ipsoꝝ fratrū moderatio. Debz
em̄ numerus fratrum ad h̄mōi officium assumen-
dum multiplicari ⁊ moderari vl̄ minui s̄m nūe-
rum subditoꝝ ep̄i seu loci vbi deputant. Ex quo
ifertur q̄ qñ ad audiendū confessiones sufficiunt
p̄biteri: curati ⁊ eozū socij. non possunt dicti fra-
tres audire confessionem vigore p̄uilegij. di. cle.
Ad hoc est glo. ibidem que incipit videtur. ⁊ glo.
sed non recipit. Idem tenent in eadē cle. Huil. ⁊
pau. qui dicunt q̄ ep̄s p̄t rescire eos fratres qui
ultra modum vel numerum solitum presentant.
maxime cū nō excrefcit populi multitudo. Idē t̄z
cancellari⁹ parisiēsis loco vbi supra. q̄ dicit. q̄s

Absolutus
tūc
puten

curatus per seipm id agere circa prochianos suos qd agendū est poterit videt pferend? nisi legitima fieret exceptio hēti: z sic hoc bñ seruaret tollerent multe lites z scandala varia: qz ffes sepe ad hoc assumunt sine cā s formā. d. clefñ. Propō scōa ex dictis sequitur qz si plati recusauerint ffrib? p̄fatis dare lniām audiend i p̄fessiones obseruatīs illis iam enumeratis tunc succedit lnia iuris p̄ hoc in. d. cle. in. s. statuimus in fi. Tertia cōclusio sicut ep̄s in solemnitate in cle. dudum p̄stituta pōt ffes idoneos ad audiendū p̄fessiones acceptare: ita nō d̄z gratiam q̄ ad hoc p̄cessam reuocare. Cause aut ē ex q̄bus ep̄s eos poterit reuocare si cut ab initio eis ex cā lniām posset denegare p̄nt esse si forte iuriles sunt effecti. Vel ex post facto inueniant iuriles fuisse p̄ntatos ar. Quia si hīs casibus medicus corporalis semel approbatus fauore sanitatis corporalis poterit re p̄bari. ff. de excusationibus tutor. l. sed reprobari. C. de p̄ofes. z medicis. l. ii. fortius medicus aie. C. de ep̄is. z. cle. l. statuimus. de pe. z re. cum infinitas vel si forte p̄stat eos p̄tate eoz abuti. xi. q. iij. p̄uilegiat. Vel si simul multi audiūt z p̄stat tot p̄ntatos non esse: nec scif qui sunt isti v̄ illi: tunc em̄ mixtionis rōne oēs ep̄s reuocabit donec districte plati eoz disponant qz soli audiat p̄ntati. ar. vi. d. legitur. Item reuocari p̄nt si p̄cario vel vsq̄ ad bñ placitum ep̄i vel sedis siue consentientibus platis eorum existant admissi. Et sic t̄ps eos q̄qz reuocat vt si ad certum t̄ps essent admissi p̄sentientib? (vt dixi) platis eorum: non em̄ pōt ep̄s illi iuritis conditionem modum v̄ diem adire vt satis p̄batur in. dic. s. statuimus. Et idem forte dici posset si a t̄pe admissionis eoz per decem annos stent z

Abedic^o
corpor^{is}
z aie re-
probari
potest.

De penitentis recipiendis. Fo. lxxij

ptate eoz nō vianē. ff. de nūdimis. l. i. Alius d̄ cū
lapſu ipſis p̄ſumant vtiliores effecti. c. de diuerſ.
reſcrip. l. falſo. Ex his igit̄ ⁊ alijs rōabilibus cau-
ſis ep̄s eos poterit reuocare: etiā ſi linaz ab eo ſi
habuerūt: ſed ſine admiſſione iure ſuo p̄prio au-
diant: iuxta dictū x. ſi x̄o. qz nō amplius vigo-
ris d̄z eſſe pt̄s eoz ſi non admittant q̄ ſi admit-
tant. ſed ſi admittant reuocari p̄nt̄ ex cā. g. Pre-
terea ſiue admittant ſiue nō iurisdicctio eoz nō eſt
ep̄alis: ſed nudi ſunt miniſtri coadiutores ⁊ accu-
mulati. Ex p̄miſſis ſequit̄ qz p̄ translationē ceſſio
nem: v̄l mortē ep̄i non expr̄tat pt̄s eoz. qz quod
non facit reuocatio expreſſa minus facit tacita. l.
iſiſ f. locati. Et qz reipublice expedit eſſe plures
quoz quilibz inſolidū valeat aſas liberare ar. ff. de
nou. ope. niſi. l. nā reipub. Hec x̄a niſi eſſent vt p̄-
dicti admiſſi vſqz ad b̄n̄placitū ep̄i. ſecus ſi vſqz ad
b̄n̄placitū ſedis ſue. de reſcrip. ⁊ ſi gratioſe. l. vi.
Alterius ſequit̄ qz ep̄o mortuo nō eſt neceſſe eos
ſucceſſori ſuo p̄ntari de nouo niſi fuiſſet admiſſio
p̄ſonalis. ſicut i ſt̄i dicim⁹ de vaſſallo. de iure iur.
c. x̄itaris. Remiſſa oīa locum h̄n̄ niſi in caſib⁹
ep̄alibus ip̄is ab ep̄o delegatis in q̄bus oī tpe ex-
preſſe poterim reuocari. cum ip̄iſ non p̄petat
iure ſuo: non ſic p̄ mortem ep̄i tacite in dictis caſi-
bus reuocant̄: niſi forte reintegra: qz fauorabile
eſt aīabus vt dictum eſt. Unde moriens in eadem
voluntate p̄ſumit̄ p̄miſſiſſe. Et qz capl̄m ſede va-
cante: vel ſucceſſor q̄n̄ placet poterit reuocare: et
tū qz nō inconuenienter arguit̄ in hoc caſu de fo-
ro contētioſo ad forū aīe. de offi. de leg. gratū. c.
c. relatum. Prima q̄s huius tertie conſuſionis
p̄bat̄ in d. de. p̄ hoc qz ſubiungit̄ niſi forſitan eis
eccleſiaz p̄lati vberiozem in hac pte gr̄am duxerit

ſim p̄nt̄
tatorum
pt̄s nō
exp̄tat̄
p̄ mortē
ep̄i.

Consilium
i alteri
iudicium
mutari
nō pōt.

rint faciendum. cautior tñ est pcessus q̄ habet in
dicta cle. Secunda ps pbatur p. c. si. de cle. non re
si. q. mutare q̄s non p̄t consilium in alterius pre
iudicium. facit regula mutare de regu. iur. li. vi.
Propō tertia. Religiosus legitime p̄ntatus z p
ep̄m admissus non abutens suo p̄uilegio ceteris
paribus confessiones sine lnia curati audiēdo n̄
facit p̄iudiciū ipsi curato. p̄z q̄ iurisdicōis p̄as
non est commissa alicui in fauorem suum: sed ad
honorē dei z vtilitatem plebis. igr̄ ep̄s ex caus
sis fratribus committendo non facit p̄iudiciū
curato nec frater suo p̄uilegio rite vtens sibi p̄i
dicat vt dicit̄ latus infra in solutione secunde ra
tionis. Quarta conclusio. P̄as fratrū in audiē
dis confessionibus nō est amplior p̄tate p̄ochi
lium sacerdotum. tertius est expressus in. d. clemē.
§. Statuimus. x. p. huius aut. Ex quo sequit̄ p̄mo
q̄ ipsorum fratrum potestas in hoc articulo est si
milis p̄tati simplicis curati quam h̄z iure. Se
cundo sequit̄ q̄ in casibus reseruat̄ ep̄o z multo
minus papedictiffes non p̄nt absolvere nisi ip̄is
specialiter concedatur. Propō quarta. h̄z curat̄
quandoq̄ habeat auctoritatem absoluenti in ca
sibus reseruat̄is ex indulgentiā specialē: non ta
men ex hoc fratres haberent eandem auctozita
tem. patz p. di. cle. equiparant̄ curatis in hoc sim
tus commune duntaxat. v̄p̄z in x̄bo a iure con
cessa. Quinta conclusio. Quamuis fratres men
dicantes possint ordinare clero z p̄plo predica
re sicut z irrequisito assensu curatorum confesio
nes audire: non tñ possunt sine speciali p̄missiōe
curatorum prochanis sacramentum eucharistie
aut extreme vncionis ministrare: nec matrimo
nium solēnzare. Prima ps ponit̄ in di. clemē. in

De penitentis recipiendis. F. lxiij.

Statuimus. Excipiuntur ibi tamen quedam ho-
re et ibi quas ibi videri hoc verum in locis eorū
et plateis communibus. In ecclesijs vero parro-
chialibus fratres ipsi nullatenus audeant predi-
care nisi a parochialibus presbiteris fuerint in-
uitati: vel rogati: aut de ipsorum assensu. Vel ni-
si episcopus per ipsos fratres predicari manda-
ret. ut ibi dicitur. Secunda pars conclusionis p-
batur in clemen. i. de priuil. vbi sub pena excom-
municationibus lat. sententie predicta tria ffr-
bus interdunt: et si fecerint a solo papa sunt ab-
soluendi. Propositio quinta. In pluribus pote-
stas curato:um latior est p̄tate ffr̄m priuilegiato-
rum. patet: quia predicta tria sacramenta mini-
stra non possunt. In super in confessionibus au-
diēdis nō possunt sibi coadiutores assumere: nec
vices suas committere: nec extra diocesim sibi de-
putatum aliquos audire que omnia possunt cu-
rati. igit̄ ppositio vera. Est tamen verum q̄ quo
ad quid in certis latior est potestas ffr̄m q̄ possūt
audire non subditos p̄prij sacerdotis: puta toti⁹
diocesis: curati solū subditos sue parrochie. Est
am ffr̄m vnam opinionē possunt audire exemptos
et studentes aliunde diocesis. ut infra dicam. et cu-
rati: non. Sexta conclusio. Fratres priuilegiati di-
gnez cum charitate debent inia sua uti non pre-
cise ad questum. non ad emulationē: non ad ama-
bitionem: non deniq̄ in preiudicium temporale.
vel spūale curatorum. Hec conclusio bene p̄bat̄
in. d. cle. vbi dicit̄ q̄ ffr̄es dictam concessionem re-
cipiant cum gratiarum actione: quia secus facie-
do facerent quod sibi nolent secundum dictamen
recte rōnis fieri: et sic peccarent. facerent em̄ p̄tra
legem nature que habet. Thome quarto. Q̄d ab

curator
pt̄as est
latior
pt̄ate
ffr̄m p̄u-
legiator

alio tibi fieri non vis vide ne tu aliqui alteri factas. i. dif. in pn. p. opo sexta. Sicut fratres priuilegiati pdicantes z pfessiones audientes debent instare apud prochianos q̄tenus honore debitus ac sustentatione suis reddant curatis: Ita curati debent eos cum bona gra suscipere tanq̄ coadiutores a superioribus missos: hñtes ab eisdem licentiam pdicandi z confessiones audiendi. Prima ps pp̄ois pbat̄ oppositū faciendo merito repellent: z excoicationē a iure nonnūq̄ inciderēt vsq̄ in cle. cupientes de penis. Secda ps pp̄ois pbat̄ in d. cle. S. ceterum vbi papa hortat: z nichilominus districte p̄cipit curatis quatenus p̄tina z aplice sedis reuerentia pdictos ordinis: et pfessores eoz habeāt affectu beniuolo commendatos: fratribus ip̄is non se difficiles: graues: z duros: z asperos: sed potius fauorabiles. pp̄itoe: z benignos p̄ias munificētia liberales se studeant exhibere. Sed nunquid cōfessio p̄uilegiaris: mēdicantibus aut alteri de lnia est nihilominus semel in anno teneat̄ p̄fiteri p̄prio sacerdoti Et videt̄ q̄ sic. Nā papa p. d. c. dudū. si tollit hanc p̄stitutionē. p̄t est stare illa cū illis vt semel teneatur q̄a p̄prio sacerdoti cōfiteri: z nihilominus possit cōfiteri mendicantibus q̄ vtriq̄ satisfieri p̄t Et isti satisfieri d̄z ar. de sponsa. c. commissum: vt sic voluntaria confessio q̄ fit istis non excludat necessariam que fit p̄prio sacerdoti. ar. de iure iur. ea te. de homi sicut dignum. S. eos. Et hoc tenet achi. d. de pe. di. i. iudicet. Idem Joan. mons. in. d. cle. et plures alij. quos allegauit in. vij. ratiōe ante oppositum. Sed p̄ illo sit hec. vij. conclusio. Confessio si legitime fratribus p̄uilegiatis siue non tenē ceteris paribus eadem peccata iterū cōfiteri p̄

Cōfessio
frat̄ p̄
uilegia-
tis ante
neat̄ sal-
tē semel
anno cō-
fiteri p̄-
prio sa-
cerdoti.

Cōfessio
frat̄ p̄
uilegia-
tis ante
neat̄ sal-
tē semel
anno cō-
fiteri p̄-
prio sa-
cerdoti.

De penitentis recipiendis.

So. lrv.

pro sacerdote: ita non debent curari ab iniuris no-
uam confessione de eisdem peccatis sine rationabili causa
extorquere. Hec conclusio declarat per iohannem xxij. **penitentiis**
in sua extraneam quam incipit. vas electionis. ubi
contrariam opinionem reprobat et damnat tanquam ac-
atholicis respicienda. Item tenet glo. in. v. de. i. verbo
imptiri. Sui. pau. ioh. de lig. v. v. cl. panor. Et
probatur ratio. quod legitime confessis fratribus ipsis
peccata sunt dimissa: et quod ad deum et quo ad ecclesiam. igitur
non tenet quod tunc curatus erigat eadem. ite-
rum sibi confiteri: quod nullus tenet confiteri peccata que non
habet. Item soluens qui. ei qui loco domini habetur. non
tenet iterum soluere domino. ff. de pigno. ac. l. solutum
sed isti loco. propriis sacerdotis habentur: et in hoc etiam
paratur ut dictum est. Item de. dicit eum absolutum
et libere potest ad alios accedere exceptis casibus
episcopo reservatis. An solum reservat ius episcopi. nec pro-
pter hoc decretalis ista correcta est per illam: quod illo-
rum peccata accumulata est ad istos. Quod enim
hic dicitur de parochialibus: sibi additur de pre-
dicatoribus et minoribus. Item in parte sacerdotis
tunc est tollere eorum privilegium. nam ad se veniens
tunc potest penitentiam imponere vel esset eis ita graues
quod nullus unquam iret ad mendicantes. Item non est
vnius ex casibus in quibus debet confessio iterari. Item
si ad hoc tenerent: tunc hinc privilegium in derisio-
nem haberet cum pauci eis confiterentur videntes
se cum maiori rubore et erubescencia et cum duplici pe-
nitencia nihilominus teneri proprio confiteri. nam
circuitus est vitandus et peccatum est fieri per plura
ff. de con. inde. l. diuus: et quod nimis emungit elicit
sanguinem. Proverb. xxx. iij. di. deniq. An sicut
fatum est dicere quod confessus pape teneret confite-
ri episcopo: vel confessus episcopo adhuc teneret confiteri

pprio sacerdoti. sic est stultū dicere q̄ confessus fra-
tri priuilegiato adhuc teneat cōfiteri pprio sacer-
doti. Dixi in cōclōe legitime. q̄ nullū dubiū si nō
esset q̄s legitime cōfessus fratri teneret eadē ite-
rum cōfiteri. Dico etiā ceteris paribus: q̄ in cas-
bus in q̄bus tenetur q̄s reiterare cōfessionē bene
possit curatus nouā cōfessionē erigere. dico etiā
eadē pctā. q̄ fm. S. tho. ibidē. q. xiiij. in solutione
vltimē rōis. z dicetur infra ī solutiōe octauē rōis
Richard. in. iiii. d. xvij. si su^o curat^o sit hō discretus
cui nō sit semel in anno cōfessus z exigat ab eo cō-
fessionē tūc cōfiteatur ei pctā oblita prius z ea q̄
fecit post cōfessionē fratri factā si q̄ h̄z: vel saltez
p̄sentet se corā eo: z dicat se cōfessū p̄pter statutū
ecclie. Multi tñ dicūt q̄ ne hoc tenetur facere q̄
obstat rō. xiiij. nā ad seuenientibus. z. c. Item ob-
stat iduisibilitas cōfessionis z mutatio cōfessoris
itē r̄derisorijū eēt. q̄ reliquias modicas seruarēt
hoīes pprijs suis sacerdotibus: leges autem nō
debēt eē ludibrio. de elec. om̄issa. li. vi. Tñ vtile ē
fm illos vt etiā pprio cōfiteatur a q̄ h̄z recipere
eucharistie sacramētū. dixi in sc̄ba p̄te cōclōnis q̄
curat^o nō dz ab initio de eisdē pctis nouā cōfessio-
nem extorq̄re q̄ si prochiānus velit p̄t eadē pec-
cata īterū cōfiteri suo curato cū sacramētuz p̄ntē
possit pluries sup eadē pctā suū effectū sortiri. sal-
tem q̄ ad augmētū ḡfē: z maiorē sp̄e venie vt di-
cit aug. de pe. di. i. §. cū ergo. z. c. quē penitet. imo
nec includit repugnātiā qui aliquis ad hoc possit
obligari. vt p̄z de multis religiosis. Itā cōfessio
ses tenetur ex statuto ordinis singulis annis ge-
neralē cōfessionē facere de prius cōfessis ipsi ab-
bati. Et alij religiosi in pluribus casibus tenent
eadem pctā iterū cōfiteri. tñ ad salē iteratiōez nō

pctā eas
plurib⁹
confiteri
bonum.

De penitentis recipendis.

Fo. lxxv

tenetur laicus absolutus a fratre. igitur. Pro
positio. vij. sequit̄ ex cōclōe q̄ cōfessio riter legit̄
me fratri p̄uilegiato fact̄ ē certa r̄idubitata. p̄
ex. p̄. r̄ opp̄m̄. f. q̄. s. t. icerta r̄ indubitabilis r̄.
Reprobatiū ē p̄ aler. v. i. d. extrauagā. regnās. r̄.
Vidimus em̄ qd̄ possint r̄ debeant fratres men-
dicantes. Videmus igr̄ qd̄ possint curari. Et pro
ist̄ o sit octaua cōclō hec. Sicut curari habēt de si
bi subditis ouibus in ministratiōe sacramētorū
cogitare: vt sancta sancte suscipiātur: sic decz ma-
xime vt ql̄ibet parrochian⁹ se pri⁹ ostēdat suo cu-
rato ḡnāliter vel specialiter i foro cōscie q̄ sacra-
menta eadē suscipiat. Hec cōclō est cāc. llarij p̄-
sien. loco vbi sup̄ia. r̄ post eum magistri nicolai
dinclhuel in q̄stionib⁹ suis sup̄ mat. probatur
cōclusio. qz curati ad hoc instituti sūt ad regimen
alarum vt subiectos dirigant in finē vltimū p̄ cō-
munionē sacramētorū r̄ pctōrū remissionē r̄ pro-
mottonē ad virtutes. r̄ ad hoc p̄ receptiōem cure
obligantur: ergo multum decens est q̄ se prius
quilibet subditus ostēdat in ḡnē vel in sp̄. P̄ d̄t̄
insuper curatus edictum generale vel specie pro-
mulgare suis parrochianis sup̄ hoc ne alter se re-
cipiendo sacramenta ingerant. P̄ propō octaua.
fas est curatis imo cautum inq̄rere a suis parro-
chianis qui sibi vel suis nō sunt confessi quādo r̄
quibus sint cōfessi. et multū rōnabile est q̄ parro-
chiani suis curatis super hoc respondeant verita-
tē. patet ex dictis. quia in curatis incumbit, cu-
ra suorum parrochianorum: vt patet ex auctori-
tatib⁹ adductis i quarta rōe ante opp̄m̄. r̄ illud
ad hebreos vltimo. Obedite prepositis vestris
r̄ subiacete eis. ipsi enim perugilant quasi ratio-
nem reddituri pro animabus vestris. r̄ cetera.

Curati
ad qd̄ fa-
ciendū
sunt insti-
tuti.

curatus
credere
oz subdi
todicti
se fuisse
pfeffum
medicati

vbi precipitur subditi ad prelatum obediētia: z
eō plati ad subditū diligētia igit̄ cautū est hoc i
q̄rerē: p̄i quoq; parrochiano negāri respondere
z petēti eucharistie sacramētū rōabiliter, p̄or de
negari: z sibi respondere si confessus sis z absolu
tus ab h̄n̄te p̄tātē: vel nō. ignoro autē si decipias
te vel alter te decipiat. Et p̄cipue hoc ē v̄z si tal
prochianus fuerit publicus pctōr: vel excoicatus
vel si auctas z cōsensus supioris sibi denegandi
ad hoc accesserit. Hona cōclo. lz curat? credere s̄
beat subdito dicēti se esse cōfessū mendicanti: vt
sic eum ad cōionem admittat. Religiosi tamen
dum de pctis publicis vel excoicatione tales ab
soluūt debēt de agruo fidem facere de absolurōe
z absoluedi p̄tātē si sup hoc a curatie fuerit req̄
siti. P̄tia ps cōclusionis ē sc̄ti tho. in quoddam
quot li. lz q̄dā dixerūt q̄ nō teneat curat? credere
p̄pter tres rōes. P̄tima ē qz salus subditi non
solū tāgit subditū lz z curatū suū. qz dependet ab
eo. vt iudic. ij. Nos pbfi q̄ p̄estis p̄p̄o ervobz
dependet aia illoz. modo dicūt iura i regula q̄
oēs de regu. in. li. vi. z. c. cū oēs. de p̄st. quod oēs
tangit ab oīhus oz approbari. igitur. Sed a rō ē
qz cū obligatus est ad reddēdū rōnem. p̄ ip̄o sub
dito vt p̄i? visū est nō p̄t reddere rōem. p̄ ip̄o n̄
si ipse subditus oretenus se mōstrauerit ip̄i sa
cerdoti vel saltē aliq̄ de Inia ip̄sus. An̄ decretum
aug. de pe. vi. i. quē penitet. dicit. P̄cepit enim
d̄ns mūdandis vt ostēderēt se sacerdotibus. Si
ergo mīstraret suis subditis eucharistiam vel sa
lia sacramēta z nesciret vtrū esset in statu recipi
endi vel non de hoc haberet reddere rōem stricti
oīē. Tertia rō est qz prelati hz p̄uidere z solli
citare p̄ aia subditi sed ista p̄uidētia cēt nimis

De penitentis recipiendis. Fo. lrvj

fordiata dare cibū eucharistie subdito quē i nullo
scit vere penitentē & confessum hoc em̄ eēt isti cō
fesso dānabile: nisi eēt sic dispositus. q̄ q̄ mandu
cat et bibit indigne iudiciū sibi mēducatur & bibit
i. cor. xi. **D**s ergo q̄ iste mīstrans faciat q̄d in se
ē. sciendo dispōem huius recipiētis. hoc aut̄ est
si audierit vel audiri fecit per aliū idoneū p̄fē
sionem eius. sic ergo nō d̄ sibi credere p̄pter ista
tñ cōcors est sentētia doctorū in. iij. q̄ sic. **R**ō qz
in foro p̄fē creditur hm̄i p̄ se & contra se qz nō
p̄sumitur d̄s imemor salutis sue. l. q. vij. sancim̄
de homicide. significasti. In foro aut̄ cōtentioso
creditur alicui cōtra se nō autē p̄ se. **N**ī si p̄b̄ cu
ratus scit impedimētus spectās contra forū con
tentiosum. puta excōis non tenetur credere: nisi
ei de absolutione p̄stet. de rescript. cū contingat.
Si autem sit impedimentum quod ad forū p̄nē
pertineat. s̄ peccatum. tenetur credere & iniuste
agit eucharistiā denegatur: nisi talis sit publicus
peccator. **H**ec sanctus thō. Et ex eisdem motiuis
dicēti se habere licentiā a p̄prio sacerdote solo x̄
bo ei est credendū. **S**ecūda pars cōclōnis p̄ ex sū
damēto p̄pōis precedentis. **P**ropō nona q̄ si d̄
eti fratres req̄siti hoc nō facerent: posset sic con
fesso sacramētum eucharistie denegari s̄m mo
dum dictū. **D**ecia cōclusio. **L**icet prochianus s̄
licentia sui curati possit confiteri fratri p̄uilegi
ato: non tamen d̄ hoc facere ex cōtemptu sui cu
rati: aut sine rationabili causa. **P**rima pars illi
conclusionis probata est supra in prima cōclusio
ne. **S**ecunda pars probatur. quia si hoc faceret
ex contemptu sui curati peccaret mortaliter & p̄
consequens rediret a fratre cum peccato morta
li. **P**ropositio decima. **C**uratus vix potest a p̄

Credit
qz i foro
p̄cie pio
se r̄ se.

rochianis sine pctō sic contēni q̄ eius licentia
nec in ḡnali prius nec in speciali q̄ratur dñi alibi
confiteri: aut missas diebus dñicis & festis audē
re voluerit. Hec p̄positio ē cācellarij parisiēsis.
in tractatu supra allegato cōsideratione. xvi. qd̄
bene pōderabit̄ in eo qd̄ dicit q̄ curat̄ vir pōt
sine pctō cōtēni. 2c. Unde timēdū ē q̄ parrochia
nus cōfess̄ fratri ordinarijs suis cūctis p̄ totum
annū neglectis sp̄retis & om̄ssis ac eorū licētia:
nec ī generali: nec in speciali prius q̄sita: si cōtēni
ptor: siue trāsgressor: mādati eccl̄ia. in. c. ois vtri
usq̄. de pe. cōtēri. & p̄ cōsequens peccet mortalit̄
ter. idē dico de illo q̄ dieb̄ dñicis ex p̄tēptu alibi
audit dīnā mādatū ec. i. c. vt dñic. de pro. 2dico
notāter timēdū est: q̄ nō assero nec simpl̄r diffi
nio tales sic faciētes peccare mortaliter. cū nō te
neāť prochiani solū cōfiteri suis curatis sub pe
na pcti mortalis ex mādato eccl̄e. i. d. c. ois vtri
usq̄ p̄tēto. vt declaratum fuit p̄ Alex̄. v. in dicta
extrauaganti. regnās. 2c. Hec cancellarius dicit
q̄ sic facientes peccant mortaliter sed dicit q̄ vir
possit a parrochianis fieri sine peccato. illud au
tem dñi vir posse fieri q̄ potest fieri: licet cum dif
ficultate. vt in. c. per catehecismū. de cogna. sp̄s
li lib. vi. sic est in casu p̄positionis nostre. Ad
dit cancellarius q̄ si licentia in generali vel spe
ciali quesita denegetur sine rationali causa sus
ficit excusare eos qui frequenter alibi confitent̄
licentia non obtenta sed petita.

Undecima conclusio. Curatus securius: vtilius
& iustius eligitur quantum est de per se & ceteris
paribus per confessionem sacramentalis respi
cienda a prochianusq̄ frater priuilegiatus. hec
p̄positio est cancellarij. & post cum Hico. locis

Curat̄
vira p̄
rochianis
sine pctō
p̄tēnitur

De penitentis recipendis: Fo. lxxij

vbi supra. Quis securius pbatur quis persona curatus
curati est a deo et ab ecclesia ad hoc precepta. ff. is
autem persona solum ab hoc concessa. non enim
scipit: nec consulitur qd eis confiteatur. nec tenet
tur etiam volentes confiteri audire: nec aliquis de po-
pulo sibi confiteri obligatur. Curatus autem tenet
audire suum parochianum: et alia sacramenta mini-
strare si offert se: igitur. Item curatus est suis parro-
chianis amplius obligatus propter mutuum et
correlatiuam obligationem plebis ad suos pastores
curatos: et e converso. igitur vicissim sibi magis obli-
gatur. Unde rationabiliter potest parochianus de eo
amplius confidere qd sollicitior sit ad providendum
sue salutis qd frater qui est sibi persona extranea. sicut
autem medie corporalis est egrotus magis securus
carnaliter cui magis obligatur. Item parochianus
de cuius cursu non habeat hesitare de persona sicut cu-
rati qd eius potestas soluendi suos subditos sit li-
gata. De fratrum vero persona hinc verisimiliter sus-
picari qd propter excoicationes varias quas a iure
propter excessus et abusuuum multi eorum incurru-
patet in iuribus in. xv. ratione ante oppositum ad-
ductis est eis potestas ligata nec est dubium quin se-
curius est homini confessiones pandere liberam
potestatem habenti qd habenti potestatem ligatam
igitur persona curati est certior atq; securior. Item
q; securius alter persuadetur. quia eius persona
rationabiliter parochianus poterit iudicare qd
quo ad penitentiam congruam et utilem sibi im-
ponendam pro suis peccatis: cum regulariter
melius noscat conuersionem vitam sui parro-
chiani est iudex minus suspectus seu equior. quoniam
questum subsidij temporalis pro confessionibus sue auditio-
is suo ordinario non habet supponere nec aliquis suspicari

Parrochiale curatorum. Cap. iiii

caricū necessaria vite sue ecclē sint annexa. De p
sonis vero fratru eō. qz cū ad paupratē z mēdici
tatē sint astricti. ppter questum releuationis sue
mendicitatis in eis cām auditionis poterit sus
picari. Plures est di. sit volo pstreri monachis
qz paruas pñas imponūt. Nā ipsi viuētes de e
lemosinis quotidianis nō audēt magnas penitē
tias imponere: nec vicia cū effectu rēphēdere qz
timerēt q forte nihil daretur eis z fauores laico
rum perderent. Item plā reqrunt ad hoc qz fra
ter hēat legitimatā executionis audiendī cōfess
siones. vt dixi supra in scōa pclusionē q nō reqrū
tur ad hoc vt curatus possit audire igitur securi
us. Itē q securius eligat curat⁹ pba tur. quia p
p̄fessionē sibi factā vitare pōt plā i cōmoda de p
accidēs qñqz confessis euicientia. Nā si p̄tetur
fratri aufertur securitas in pte: nō dico in toto:
qz confessio talis etiā ē securā: vt dixi supra in p
positione p̄sonis septime: sed facta curato cete
ris paribus ē securior. vt pz ex dictis. Itē ex hoc
sepius incurrūt cōtēptū z ideuotidē i curatuz
Itē tollit i pte erubescētia q est maxima ps p̄nie
Certū ei est q ampli⁹ erubescit pandere pctā illi
quem cernit atidie p̄nitē q̄ vni extraneo quē for
tassis non videbit nisi simel in anno. Item ex hoc
sequitur qñqz oblationū z decimarū detētio vel di
minutio qz nō prochialibus ecclīis s̄z fratrib⁹ ip
sis offerūtur. Sc̄do dixi q securis eligitur cura
tus qz nō videt ambiguit⁹ qz qñqz obseruando siue
sequendo p̄ceptū vtili⁹ sibi agit: q̄ p̄cepto negle
cto sequendo siue obseruādo lñiam z cōfessionez
cū sequēdo solū lñiam nullus ab hoc dī recte me
reatur: z qñqz obseruādo p̄ceptū meref. s̄z sic est
de curato z de fratre igitur. Itē prochian⁹ confi

p̄ceptū
se q̄ vtili
us ē q̄
lñiam.

De penitentis recpends. Fo. lxx.

tendo curato suo hz duplicis obediētie meritum
scz meritū quo ad legē confessōis. z meritū obe-
dientie q̄ ad legē p̄sonē: cōfitendo fratri caret al-
tero illoz meritorz. Item cū non sit prochiānis p̄-
ceptum neq; p̄suetum vt fratrib⁹ cōfitant: vnde
confiteri suo curato videt̄ sibi vtilius. Item p̄so-
na curati ē prochiāno āplius obligata q̄ ffis p̄-
sona z amore sc̄to. vt quisq; de cursu cōi d; suppo-
nere ampli⁹ vt teneat ex cura suo prochiāno magis
affecta. An p̄sumit̄ ex hoc q̄ sollicitior erit circa
vtilē medicinā sp̄ualē sibi adhibēdā q̄ ff cum sit
extraneus. igf ex illo capite vtilius eliget̄. Itē qz
curat⁹ est ad hoc securior: igf vtilior. Itē facilius
ad curatū h̄r accessus q̄ ad fr̄em: vbi aliqñ est im-
possibilis: igf vtilius. Et hoc cā sp̄aliter locū hz
casu infirmitatis de nocte. qñ non p̄t h̄r accessus
ad fr̄em: tunc oportebit curatum audire prochiā-
num etiā si immineret sibi piculum infectōis vbi
illi confessio multū esset expediēs vt suā vitā po-
rem agnosceret: igf vtilius. Itē q̄sq; regulariter
ampli⁹ erubescit p̄tendo: q̄ ffis. vt supra: igf vtil-
lius. Dixi tertio q̄ iusti⁹ qz curato magis incum-
bit rōnem facere de suo prochiāno corā districto
iudice: q̄ ffis p̄uilegiato. Item pleban⁹ pp̄ z str̄i-
cte d; pprius sacerdos sui prochiāni: sed ff p̄uile-
giatus nō: qz nullus de p̄plo obligat̄ sibi p̄tē-
ri. nec ipse teneat audire vt supra dixi tibi igf. Dē
xi notanter in p̄clusionē q̄tum est de p̄se z ceteris
p̄ibus: siue regulariter stare q̄ de p̄ accidēs z ex
cā speciali securius iusti⁹ z vtili⁹ eligere ff aut
alter in confessorem q̄ curat⁹ sicut de hoc plures
casus ponit. S. L. i scripto. iiii. di. xviii. q. xiii. Si
curatus ex certa cā reddidit prochiāno suspectus
vel si timeret sibi aut sacerdoti vel alteri imine-

Curato
quod reli
cro frat
medicâs
p cōfesi
one tu
rus eli
gitur.

sanguis
subdito
rū d ma
nib⁹ pla
toꝝ req̄
retur.

Parrochiale curatoꝝum

Ca. liij

re p̄iculum ex confessiōe curato facta. Sed si su
curatus est minus idoneus ad apponēdum pctō
salutare remediū. vel hereticus: vel sollicitator: ad
malum: vel lasciuus: vel reuelator cōfessionis ti
meret. vel si esset multitudo copiosa prochianoꝝ
ita q̄ curatus nō posset oēs sufficienter audire: z
bene z sigillatim expedire. In his z similibus casib⁹
iustus: securus: z vtilius: p̄eligit ff ad confes
sionem faciendā ipsi curato. **Propositio. xi. Ce**
teris paribus p̄fessione prochianoꝝ faciendâ:
ac sepulturâ hñda eligibilior ē prochialis ecclia
q̄ f̄m oratorius siue ecclesia. Probaf̄. p̄positio.
Quia p̄ conscientia prochiam confessi: ac sepul
tura inibi habenda: locus securior: vtilior: z iusti
or est. Hec tria p̄bari possunt sicut in conclusiōe
xi. pbata sunt. Xij. cōclusio. Ceteris paribus me
lius z salubrius facit confitēs curato suo confien
do q̄ sine lñia fratri priuilegiato. Hec conclusio
pbaf̄ rationibus z motiū s. p. xi. conclusiōe ad
ductis. z pbatur ex alio sic. Bonum additum bo
no fit melius: confiteri x̄o est quoddam bonum: q̄
vnum cum alio fit meli⁹. sed curato confitēdo con
fitet̄ obediendo p̄cepto ecclie. i. c. omnis vtriusq̄
se. Alteri cōfitendo sine lñia confitēt̄ non cū obedi
entia tali: q̄ nunq̄ p̄cepit ecclesia vel papa q̄ ali
quis confiteat̄ f̄f. sed bene p̄cepit q̄ confiteat̄
pp̄rio sacerdoti: vel alij de sua licentia. Item cur
ra subditi committit̄ immediate curato: non au
tem f̄f: sed licentia solum conceditur. Dicif̄ em̄
curato. ezech. xxxij. c. Sanguinem aut eozum de
manu tua requiran. de offi. or. ierefragabil. de si
mo. l. hely. a quo h̄z necessario recipere alia sc̄fa
z ipsum christo presentare in die iudicij p̄ ipso ra
tionē redditurus. Itē km̄ dyo. Infirma reduci dōt

De penitentis recipiendis.**Jo. lxx.**

ad suprema p media: sed curat⁹ e medi⁹ iter deū z
suū pplm. igit sui subditi regulariter magis redus
cunt in deū p suū curatū q̄ p aliū sacerdotē igit.
Item curatus h̄z autem ordinariā: ff. x̄o delega
tā: sed fm iura fauorabilior est auctas ordinariā
q̄ delegata: q̄ minus p̄iudicialis. **Q̄** salubrius
faciat pbatur. **Q̄** certū ē q̄ regulariter hoīs p̄fi
teri volentis maior salus est reddere debitū obe
dientie z reuerentie suo p̄lato q̄ sibi dat⁹ est a x̄po
z qui medius est inter ipm z deū z q̄ eū reducere
d̄z z o; in deū a quo etiā alia sacra recepturus z
p ipso deo redditur⁹ ē rōem: z sic p̄fiteri: q̄ om̄s
sis oibus istis solum p̄fiteri. igit melius z salubr̄
us facit confitendo suo curato q̄ fratri. **Q̄**iri no
tante in p̄clusionone ceteris p̄ibus z regularit̄: non
em̄ negandum est q̄n in casibus q̄siq; apud p̄iur̄
legiatos rō potior inueniat̄. vt supra dictū est. in
xi. p̄clusionone. **Prop̄o. xij.** Bene facit z consulte a
git frater p̄iur̄legiatas inducendo confitentem
q̄ confiteatur p̄prio sacerdoti. aut ab eo licenti
am recipiat. Illa pp̄o q̄tum ad hoc q̄ subditus
inducat ad p̄fendū p̄prio sacerdoti: est. **S. T.** in
scripto. iij. di. xvij. q. xij. in. fi. solutionis vlti. rō
nis vbi dicit. Bonū est q̄ ille q̄ aucte ep̄i cōfessio
nem audit inducat confitentes q̄ confiteat̄ p̄prio
sacerdoti: quod si noluerit nihilominus eū absol
uere debz. Et ibi loquitur de p̄iur̄legiatas. vt p̄
ter inspicienti. Sed q̄tum ad hoc vt saltem indu
catur subditus ad recipiendum licentiam est con
silium dñi bonauen. in. iij. q̄ dicit. **Consulo tamē**
q̄ subditi in quadragesima semp̄ in itant̄ p̄ lnis
ad p̄prium sacerdotem: nisi sit sollicitator ad pec
catum: vel confessionis reuelator: vt alijs causis
p̄iuatus officio absoluendi. qui casus inueniūt̄ z

fure exprelli: in quibus casibus potest de recurrere ad alium
 est sufficit in his casibus petere litem: sed non obtineat
 sine beneficii. i. gl. d. c. ois. ar. de. regu. l. 3. et probatur
 oppositio ratione quod privilegiatus contententem sic inducere
 do facit id quod ceteris personis est securum: vtilius: iu-
 stius: melius salubrius: ut patet ex dictis: igitur
 bene facit et procul agitur. Et de cetero conclusio. Professores
 tam curati quam privilegiati diligenter iungunt agnosce-
 re casus reservatos ipsis personis ne seducant: aut
 seducant transgrediendo limites sue personarum. hec con-
 clusio probatur. quod curati aut privilegiati absolucendo
 aliquis de facto de iure absolucere non possunt gra-
 uiter peccarent: se ipsos et sic absolutos seducendo. et re-
 ligiosi ex hoc excommunicatione late sine soli pape re-
 suatam incurrent ut in cle. religio. d. pri. Conclusio
 vltima. tam curati quam privilegiati studeant sibi inuicem
 onera supportare. sine pretentione et emulatione de
 rebus predictis vel aliis ne si inuicem more cornicium se
 mordent presumant ne preterea feda surgat opinio
 ecclesiasticorum apud laicos: et v. tuetur ministeriis
 verbi dei. hec oppositio est cancellarij par. loco vbi
 supra. ad quod etiam hortatur papa et mandat in dicta
 cle. dudum. post punctum. et v. si. i. s. ceterum quam ter. vide-
 as ex oibus nunc dictis: et presertim ex conclusione pri-
 ma habet correlarij rursus quod questio ut preponitur
 est vera. Restat ergo respondendum ad argumeta ante
 oppositum adducta. Ad primum respondendum est gl. Ber.
 magna i. d. c. ois. quod ad illum punctum quod non sufficit
 privilegium sine licentia curati: est falsa: et per sum-
 mos pontifices cassata et irritata. ut patet supra
 in probatione conclusionis prime. Nec est tenen-
 da cum ipso iure sit nulla: ut patet in interpreta-
 tione prius allegata. ut in fine: vbi dicitur. De-
 cernentes irritum et inane et cetera. Ad primam

conclusio
 rii.

curati et
 non privile-
 giati tunc
 iurisdictione
 pari.

De penitentis recipiendis. Jo. lxxi.

decretale quā bern. allegat in dñi. de usu. pal. ex
tuax. Dñm q̄ non ē sile de usu. pallij. ⁊ aucte cons
fessionis: q̄ nemo p̄ōi vti pallio in aliena puin
cia: etiam illo archiepo consentiente sine lñia pa
pe: q̄ talis consuetudo ē: p̄ ortus corruptela. v̄
ibi d̄. sed religiosi p̄nt sine pape lñia de solo con
sensu archieporū audire confessiones ⁊ p̄dicare:
vt sup̄ ra patuit. ⁊ iō q̄ h̄ lñiam pape non tenetur
red̄ere p̄sensum inferiorū p̄latorū a papa: ⁊ q̄ ep̄o
rum non tenent red̄ere lñiam inferiorū p̄latorum
Ethiō no. imo. in. d. c. ex tuari. q̄ si q̄s h̄ p̄uilegiū
q̄ vti possit pallio extra suā puinciam q̄ p̄ōr hoc
facere sine lñia alterius. sed in. d. c. papa artauit
p̄uilegiū ad petendam lñiam. In p̄uilegio autē
dicorū f̄m̄ d̄ium dicit q̄ non tenent red̄ere con
sensum inferiorum. Ad decre. pasto. de p̄uile. vbi
d̄: q̄ monachi. q̄ habebant p̄uilegiū vt proclias
suas decedentib⁹ earū p̄sonis in vsus suos cōuer
terent non poterāt hoc facere ep̄o inconsulto. Pa
tet solutio p̄ ter. q̄ hoc nō habebāt ex p̄uilegio vt
se p̄pria aucte in possessionem illarū rex mittere
q̄ si habuissent: potuissent. vbi d̄. Et q̄ isti habēt
p̄uilegiū hoc iō p̄nt. p̄terea alia rō fuit quare
non poterant. Et ibidem d̄: in gl. Quia nemo sua
aucte rem suam accipere d̄. xvi. q. vi. placuit. ff.
de acq̄. pos. si. ex stipulariōe. secus ē hic. Ad legē
illā. si domus tua. ff. de serui. v. p̄di. vbi d̄. Si do
mus tua domui alterius si i' duab⁹ seruitutibus
obligata: sc̄z q̄ non altius edificet. ⁊ q̄ stillicidia
sup̄ tectū istius de illa nō cadant: si remittit p̄ma
adhuc remaret sc̄ba. Dñm est q̄ hoc verum ē vbi
seruitutes non sunt connexe vt sunt ille: sicut acci
ptur ibidem in glo. q̄ l̄ domus altius edificetur
non sequit̄ necessario q̄ stillicida p̄ ter hoc sup̄

De suaz
nemint
ppa au
croitate
lz accipe

rectum alterius cadant: qz p canales pnt deducis
 sed vbi seruitutes non sunt oim connere vna sub-
 lata tollit altera vt si concedis mihi quotidie ire
 p agrum tuum: concedis mihi facere semitā: sic ē
 in pposito. qz ad hęc executionem audiendi ptes
 siones sequit necessario hęc mām executionis qz
 est subditus cuz a ls esset friuola executio. 7 ideo
 si dat executio priuilegiato dat 7 vtriqz consenti
 sibi auctas vt i eum possit fieri exe. utio: cum au-
 dire 7 audiri sint inseparabiliter connera vt pns
 patuit. 7 connexorum sit idem iudicium. vt. i. q. iij
 Si qs obiecerit. cum suis coucor. Ad illud quod
 allegat ber. de p iudicio quod adductum fuit pro
 secundo argumēto dōm q hoc vey ē de p iudicio
 multum enormi. vt no. in. c. cum olim. de consue. 7
 in. c. aplice. de dona. qz aliter omne puilegiuz dat
 in p iudicium. Neqz em puilegia aliquibus conce-
 dunt si pter gñalem legem nulli aliquid specia-
 le indulget. Puilegia namqz dñr quasi puata le-
 gia eo qz puatam legem generāt. Qz aut papa
 det puilegia i satis magno p iudicio pbat. papa
 dedit 7 hodie dat religiosis puilegia dñō dādis de
 cimis de terris quas ipsi excolunt. vt in. c. ex par-
 te 7 duobus. c. ppote se. de deci. 7 tñ notum est q
 hoc in p iudicium est prochialium ecclesiaz. quia
 talibus auferunt fructus decimarum q p nota-
 bili pecunia vēdi possent. 7 tñ ppter vnus eccle-
 sie subleuationē facit. papa tñ p iudicium alter i
 sic est pposito. Immo pōt dici. vt. supra in pposi-
 tiōe cōclusionis tertie dixi. q illud puilegium nō
 dat in p iudicium curatozum: sed in fauorē ppli
 7 in vtilitatez eccleie 7 p bono clericorū curatoz
 vt melius possint regere pōz: cum curati clerici
 p pō non possint sufficere. At tertium vbi allega

Preuile-
 gia ppa
 pā pfe-
 ri pnt et
 cū alioz
 p iudi-
 cio.

tur. c. nullus. de proch. dicendum est q̄ tales p̄uilegiati nō audiunt alienū prochanum: sed illius q̄ dedit p̄uilegium ipsis igit. Ad quartū de vultu pecoris. Bñdeo q̄ ipse absoluit ad illo mandato dum alius vicem suam supplet. Et hoc q̄n̄ p̄lat⁹ sup̄ior audit vel hñs lñiam ab ipso audit. ⁊ ideo ipse non tenet audire nec alius confiteri. v̄t dicit q̄ vultus pecoris est duplex. Unus exterior: qui cōsistit in conuersatiōe manifesta. hunc tenet p̄lat⁹ cognoscere: ⁊ si erat v̄z corrigere: q̄ ecclesia iudicat tñ de manifestis. Secretor⁹ autem cognitor⁹ ē deus in. c. erubescant. xxiij. di. Alius est vultus interior. s. cōscia. hanc non pōt nec tenet agnoscere plus q̄ subditus ei dicit: q̄ dicit papa. Et si locum dei teneamus in terris: diuinare nō possum⁹ in. c. vt nostruz. vt ecclesia. bñs sine ⁊c. Et ideo ad hāc cognitionem sufficit q̄ credat subdito dicenti se alteri absolueri valenti cōfessum fuisse. Et sic p̄talis cognitio pecoris per p̄uilegium alicui f̄dultum de confessione audienda non impeditur. Dec. S. L. in scripto quarti di. xvij. q. xiiij. Ad q̄ntum dicendum est sicut ad tertium: q̄ ffes non recipiunt ad p̄niam alienum prochanum: sed eius qui eis p̄uilegium dedit. Ad sextum respondit car. in. c. omnis q̄. in ver. si quis autem ad verbū postulet ⁊ obtineat subaudiendum est nisi sit p̄uilegiatus a sede apostolica vel a iure. quia tñc sus ⁊ p̄uilegium tales licentiat. vt in. c. si. e. tit. ⁊ glo. in. d. clemen. dudum sup̄ x̄bo libere. Et sic p̄uilegium derogatum est dicte constitutioni. omnis. Vel dicit q̄ fratres p̄uilegiati etiam sunt proprii sacerdotes. Unde secundum bonauenturam p̄p̄ius sacerdotes dicitur tribus modis. s. p̄p̄ie: cōiter: ⁊ p̄munissime. vide hoc supra. c. iij.

Vultus
pecoris
siue p̄p̄t
subditi ē
duplex.

Plebs Et ad. viij. rñdet. S. L. vbi supra q̄ incōueniens
eadē an
possitha
bere plu
res pla
ios.

Confiteri
null⁹ te
neꝛ p̄ctā
q̄ nō hz

esse si duo equaliter sup eandē plebē p̄stituerent
sed duo quoz vn⁹ alio p̄ncipalior ē sup eandē ple
bem p̄stituant nō est incōueniens. Et s̄m hoc sup
eandē plebē imēdiate sunt ⁊ sacerdos prochialis
⁊ ep̄s ⁊ papa. ⁊ quibz p̄t ea q̄ sunt iurisdictionis
ad ip̄m p̄tinētia alteri p̄mittere. sed si supior com
mittat q̄ ⁊ p̄ncipalior ē dupl̄r p̄t cōmittere. aut
q̄ eum ita vice sua p̄stituat: sicut papa ⁊ ep̄s suos
penitentiarios p̄stituit: ⁊ tunc talis est p̄ncipali
or q̄ inferior p̄latus. sicut penitentiarius pape q̄
ep̄s: ⁊ penitentiarius ep̄i q̄ sacerdos prochialis
⁊ magis tenet confitēs ei obedire. Alio mō vt eū
coadiutorem illius sacerdotis constituat. Et qz
coadiutor: ordiatur ad eum cui coadiutor dat. iō
coadiutor est minus p̄ncipalis. ⁊ iō penitēs non
tm̄ obedire tenet ei q̄tm̄ pp̄rio sacerdoti. ⁊ sic no
ta q̄ p̄stiens nō tm̄ obedire tenet f̄ri q̄tm̄ suo cu
rato. Ad. viij. dicendum est s̄m. S. L. vbi supra.
q̄ nullus tenet confiteri p̄ctā que non hz: ⁊ ideo si
aliquis penitentiario ep̄i. vel alteri ab ep̄o com
missionē h̄nti cōfessus fuerit cuz sint sibi dimissa
p̄ctā: ⁊ q̄ ad deū ⁊ q̄ ad eccliam non tenet ea confi
teri. pp̄rio sacerdote q̄tm̄ cūqz petat: sed p̄pter
statutum ecclesie de cōf̄sione faciēda semel in
anno eodē mō se d̄z habere sicut ille q̄ solū hz ven
nialia. talis em̄ d̄z solum venialia cōfiteri. vt q̄dā
dicit. vel saltē p̄fiteri se a p̄ctō immunē. ⁊ ita p̄
cedere p̄t extrauagāns ad vberes martini q̄rti al
legata. Ad opinionē s̄riā host. Jan. mona. henri.
de gan. Joan. de poliat. ⁊ suozum sequacium di
cendum est q̄ illa reprobata ⁊ cassata est p̄ Joan.
xiiij. in sua extrauaganti. vas electionis vt dictū
fuit supra circa septimā p̄clusionem. Dicendum

De penitentis recipiendis. Fo. lxxij.

est est secundum scriptum thomae ubi supra quod sic talis iterum confiteri tenetur etiam eadem peccata quod tamen est firmum: nam frustra primo confessus fuisset. quod quanto pluribus sacerdotibus confiteretur quis tanto plus de pena ei remitteretur. tum ex erubescencia confessionis que in penam satisfactoriaz computatur tum ex vi clauium. Unde toriens possit aliquis confiteri quod ab omni pena liberaretur. nec iteratio talis facit iniuriam sacramento: sed sola illa iteratio sacramenti in quo sacrificatum adhibetur per characteris impressionem: vel per materie consecrationem: quorum tamen neutrum est in sacramento penitentiae: ubi nec sanctificatur materia: nec character imprimitur. Hec S. thomas. Et hoc secundum bonauenturam et scotum. in prima absolutione tamen remittatur de pena quantum remitti potest: et secunda absolutio nullam partem pene virtute clauium remittat: adhuc tamen valet iterata confessio: tum propter maiorem certitudinem: tum propter intercessionem confessoris: tum propter meritum et humiliationem. Ad nonum respondendo sicut iam dictum est non tenet confiteri peccata quae non habet. quae autem est rite absolutus a fratre privilegiato iam non habet ista peccata quare non tenetur ea confiteri. Hec scriptus thomas. hoc tenet imo expresset tenet contrarium: ut patuit in solutione precedentis rationis. sed bene tenet illud quod richardus. de quo dixi supra per octavam septima. scilicet quod si presbyter parochialis exigit tunc peccata si quae habet non sit confessus fratri: tenetur et confiteri propter statutum ecclesiae: vel saltem se presentare coram eo et dicere se confessum fuisse: et ipse debet ei credere et ei dare eucharistiam: nisi curatus publicis signis haberet quod ille verum non diceret: tunc non tenetur ei eucharistiam dare nisi fidei ei sufficienter faceret quod alicui potenter absolueret eum con-

Confessio
iterata
quomodo
valet.

fessus esset. Et confessus fratri a debito semel ph-
 tendi suo curato in anno p̄ privilegiū exemptus
 est. Unde nota q̄ a dicta constitutione oīj vtriusq̄
 q̄. quidam excipiuntur directe. vt ep̄i ⁊ superio-
 res plati: ⁊ inferiores exempti q̄ non tenent con-
 fiteri pp̄rio sacerdoti intelligēdo p̄ talē curatuz
 pp̄rium sed possunt sibi eligere p̄fessores qui ad
 huc sunt eorū pp̄rij sacerdotes. vt in. c. si. de. pe.
 ⁊ remi. Indirecte vt q̄ talibus privilegiiatis consi-
 tētur: ita q̄ anno illo extmūtur a cōfessione pp̄:
 sacerdotis: nisi pp̄rius sacerdos sit hō discretus
 ⁊ hoc extigar ei tunc cōfiteatur q̄cqd̄ fecit post cō-
 fessionē fratri factā nō alia nisi velit: ⁊ si vult euz
 vltimū cogere non tenetur ei obedire. vt supra
 dixi. Ad decimū dicādū est cū non hēat imperiuz
 par in parē: at mino: in maiore. de ele. innotuit.
 phibere nō pōt: nec in hoc subditi obedire tenē-
 tur: nisi in cā rōabilī hoc faceret. vt dixi in pp̄de
 prima. Hec p̄de. Sed de exemptōe iā dictum est
 Ad. xi. respondet richar. q̄ cū ep̄s cōcedit alicui
 p̄tatem audiendi cōfessiones nō aufertur inferi-
 ori curato sua iurisdictione q̄rū ad executiones sui
 officij q̄ sibi incumbit ex sua iurisdictione q̄ p̄nci-
 palius est ep̄i q̄ illi? sicut in angelica hierarchia
 dona ordinū inferiorū excellēt sūt in superiorib⁹.
 p̄detera ista officia in ecclā militante fuerūt hōi
 stincta: etiā latēter pregnante religionibus vtili-
 bus ad hōi officia exequeūda. Tū postq̄ pdie-
 runt in lucē cōueniēs fuit vt illorū officiorū aliq̄
 modo. s. ex cōmissione essēt participes: sicut post
 humus partē accipit bonorum qui ante suaz na-
 tivitatem alijs filijs erant diuisa. ff. de post hu. l.
 i. Hec richar. Ad duodecimū dicendū est q̄ hoc ē
 verum regulariter et de iure cōmuni: sed ex p̄ri

par ipsa
 re ⁊ mi-
 nor: in ma-
 iore non
 h̄t p̄rius.

De penitentis recipiendis. Fo. lxxiij.
uilegio speciali et professione superioris bene potest
ita etiam est in proposito. Vel potest responderi si
cut supra responsum est ad tertium et quintum.
Ad tredecimum dendum est quod parochiani si
habent rationem potiorum eligendi in confessorum pri
uilegiatum quam suum curatum et eligant fratri est di
ctas sex qualitates. in cle. dudum. statutas habentem:
nullam eis ex hoc de per se afferat damnum
siue incommodum: sed ex abusu licentie tam eis quam fra
tribus concessa ipsis dicta incommoda et inconuenien
tia de per accieens euenire possent. Ad quartum
decimum de dissolutione vniuersitatis dicendum est.
quod vniuersitates ex hoc non dissoluntur quod studen
tes ad ingressum religionum per fratres inducuntur
mori zelo animarum domino lucranda. Et si dolo
tamen bono hoc facerent: quia hic dolus bonus
est: qui quem meliorem facit cum liceat quem ad votum
religionis inducere: si de eius vita meliori verissi
militer in monasterio presumitur. Exemplo san
cti andree qui cum vocatis a christo esset addu
xit etiam et petrum. Nec per hoc quod aliqui sic in
ducti ingrediuntur eorum ordines vniuersitates
dissoluntur: sed magis spiritualiter crescunt cum per
hoc maior salus ipsorum ac honor deo procuret.
et etiam magis spiritualiter edificetur propter
quem finem studia generalia instituuntur. Est
tamen bene verum quod sicut argumentum dedu
cit non licet quem precipue iuuenem ante annos
discretionis circumuenire: et fratribus ac menda
cis: et factis promissis et munusculis ad profi
tendum aut ingrediendum allicere: quoniam
hoc est contra decretum. Apostoli affirmare.
Dicit enim. Et non sicut blasphemamur: et sicut

Dolo bo
no est ali
quem ad
religionis
votum in
ducere.

ut sunt. Hos quidē faciam? mala vt veniant bona
 quorū dānatio iusta est. Ad eñ sunt faciēda ma-
 lavt inde eueniāt bona. Ad roma. iij. c. i. c. nosce.
 xxx. q. i. Hoc est etiā d̄ doctrinā bñ augu. in libro
 contra mēdaciū. vbi expresse declarat q̄ nō est fa-
 ciendū mendaciū p̄ aliquo malovitando: nec p̄
 cōmodo pcurando: etiā nec p̄ hoīs aīa z vita sal-
 uanda. Ex quo satis pbatur eē pcti mortale: si
 q̄ fratres pucros z iuuenes fraudib? z fictis pro-
 missis ante emancipationē z annos discretionis
 inuitis parētib? detinerēt z furarētur. nec post
 modū eorū ordinē exire pmitterētur. Imo non so-
 lum peccare mortaliter viderētur ppter furtum
 sed etiā ppter circūuētiōnē z fraudē z ppter men-
 daciū. s̄ n̄r ppter trāsgressiōnē mandati ecclesie.
 P̄cipitur eñ fratribus p̄dicatoribus z mino-
 ribus. in. c. non solū. de regula. sub pena excōmu-
 nicationis z in virtute sancte obedientie ne ali-
 quem nisi maiorē. xiiij. annorū ad professionē sui
 ordinis recipiāt: z ne ante annū probationis ela-
 psuz s̄ n̄r. p̄fessionē ab aliquo recipiant. q̄ si fece-
 rint: receptus nō est alligatus eorū ordinē. z ipsi
 a receptione. p̄fessionis altozū ipso facto sunt su-
 spensī: z puniendi pena q̄ p̄ grauioribus culpis
 eis: cōsueuit infligi. Ad ponit in. d. c. qz zelū aīa
 rū habētes eas lucrari dño sollicitē cupiant ali-
 quos ad eorū ordines inducendo ac alliciēdo
 n̄r decet si expedit vt p̄sclē puritati nō desit iudi-
 cium rōnis. ne si alicui spūalis. p̄fectus queraf
 ipsi salutis dispendiū subsequatur. igit non de-
 bet fieri talis allectio z inductio per fraudes:
 circūuētiōnes: z mendacia: ne si alios ad salutē
 q̄rerent seip̄os perderent. Ad quintumdecimū
 dicendum q̄ ex hoc non leditur ius curatorum si

Abenda
 ciū fieri
 nō d̄: et
 p̄ hoīs
 aīa z vita
 saluāda.

fratres non abutuntur suo privilegio: s; in finem
 ppter quem eis concessū est q; nō leduntur in iu
 re spūali cū nō teneātur de ipīs reddere rationeꝝ
 deo in his q̄ subditi eorū talibus privilegiiis cō
 stent. nec in iure spali: q; ppter hoc decime eorū
 nec oblationes debite: nec funeralia ⁊ obue
 stiones: ⁊ alia huiusmodi iura curatis detrahant
 q̄ si fratres privilegio eorum abutēdo aliquod
 horum fecerint. vt puta decimas aut oblationes:
 ⁊ c. curatis detrahendo: fatendū est q̄ incurrant
 penas in iuribus adductis cōtentas. Et si nullū
 horū per fratres fiat adhuc tñ quidā curati esti
 mant eis fieri p̄iudiciū. non vtiq; boni qui gau
 dent sibi dari adiutoriuꝝ. sed illi q̄ que sua sunt q̄
 runt nō que iesu xp̄i: ⁊ q̄ magis volūt pasci a gre
 ge q̄ pascere gregem. Et idō tales tāte cecitatis
 cupiditate tenentur. vt sua sibi auferri estimant
 cū h̄mōi privilegiati autem sui iuris psequant̄
 ⁊ q̄ si dānū iessuū vnguenti sibi p̄pensare querunt
 vt d̄r in s. ij. xij. q. i. imo suis stipendijs non contē
 ti: totum sibi auferri estimātes q̄ talibꝝ religio
 sis extraordinarie fideles in q̄ridiana elemosina
 largiūtur. Et idō cū conātur vsurpare q̄ suū non
 est: iusta aiaduersione illud coguntur frequenter
 amittere. q̄ eis aliq̄ mō videbatur cōpetere i d̄
 ctis ⁊ oblationibus: ⁊ h̄mōi. vt. xij. q. i. his. ita
 d̄. vi. dicēdum ē q̄ nō est sile de subditis respe
 ctu curati: ⁊ de religiosi respectu suorū sup̄iorū
 q; maiorū vinculo ⁊ obediētia suis prioribꝝ ⁊ gar
 dianis sunt astricti ⁊ vt euitetur euagatio reli
 giosorum: papa hoc privilegiū non concedit. Fa
 tendū tñ est q̄ si h̄mōi privilegium curatis conce
 deret tunc etiam sine licētia suorū priorū ⁊ gar
 dianorum: fratres ipsi confiteri volentes aud̄

curati
 bōi gau
 dēt adiu
 toriū si
 bi p̄ reli
 giosos
 dari.

re possent. Ad duas vltimas rationes est sciendū
 q̄ quidaz astruebant ⁊ dogmatizabant q̄ fratres
 petentes priuilegia pro confessionibus audien-
 dis ⁊ sepulturi s̄ habendis essent i peccato morta-
 litiniurie: superbie: auaricie: ⁊ rapine. q̄ adduce-
 bant pro se has duas rōnes ⁊ plures alias q̄s ad-
 ducere non curauī. Et q̄ romani pontifices talia
 eisdem ꝓcedētes etiā essent in peccato. Sed quia
 hoc reprobatū ⁊ dānatū ē ꝓ alexan. v. in dicta ex-
 tra uagā. regnans. Et temerarie illud defenden-
 tes aut glosantes sūt heretici censendi ⁊ excoīca-
 ti. vt in dic. extr. aua. bf. Ideo vidēdū est q̄ f̄ses q̄
 h̄mōi priuilegia ipetrauerūt ⁊ hodie impetrant
 moti zelo aiarū dño lucrandarū nō peccant. Nec
 papa talia cōcedens in fauorem ppli ⁊ utilitateꝝ
 ecclē: ⁊ ꝓ bono curatorum: vt eo melius possent
 regere populum cum ipsi non sufficiant in sic cō-
 cedendo non peccant. Quia vt dicit cancellarius
 parisiē. in tractatu suo vbi supra. q̄ stat⁹ fratrū
 priuilegiatorum ad predicendum ⁊ confessiones
 audiēdū: est status post primariam ecclesie insti-
 tutionem rōnabiliter ordinatus ad subleuatio-
 nem eorū q̄ hierarchos in ecclesia dei status h̄nt.
 presertim post talē ⁊ tantam in spalibus ditatio-
 nem que faciunt attulit multā occupationē. igit̄
 fratres tali priuilegio vtētes ⁊ romani pontifi-
 ces cōcedentes non peccant. Ad illud de clericorū
 scandalo ⁊ de scrupulosis cordibus dicendum ē.
 q̄ duplex est scandalum. Passiuū: vt si quis velit
 scandalizari de licito: ꝓpter tale scandalum pa-
 pa non omittit dare priuilegia: quia nec x̄ps tale
 scādalum phariseorum curauit. cum dicit petro.
 Dimitte eos quia ceci sunt. xi. q. iij. Inter verba.
 ꝓpter tale scādalu malorū nō est x̄itas cōfessio.

Status
 fratrum
 puilegia
 toꝝ ad ꝓ
 dicandū
 ⁊c. ad q̄ d
 ē ordiat⁹

nis vel p̄dicationis omittenda: q̄ utilius sc̄daliū
 nasci p̄mittitur q̄ q̄ veritas relinquat. de regu.
 iur. q̄ sc̄dalizauerit. Actium: vt cum aliquis in
 nam causaz dat sc̄dali. De hoc math. xviii. Qui
 scandalizauerit vnū de pusill. zc. Scrupulū illi
 sc̄dali non dat p̄ papa hmōi priuilegiū concedē
 do nec fratres sine abusu vtendo. Ad argumenta
 post opp̄si dicendum est q̄ prima quattuor per
 ordinem pbant conclusionem primā. vt p̄ ex d̄s
 ctis. S; q̄ alia cōtra veritatē z d̄nos curatos mē
 litant. igitur restat eu dissoluere. Ad quintum in
 ordine dicendum est. q̄ gregor. loquitur de illis
 monachis q̄ iurisdictionē h̄nt. vt pote q̄bus alia
 cuius parrochie cura ē cōmissa. de q̄bus criā alii
 qui dicebāt q̄ hoc t̄po q̄ monachi erāt non pote
 rant absoluere z p̄nias iniungere. q̄ s̄m̄ ē. h̄ec
 S. tho. vbi supra. An aut̄ dicti fratres sint mona
 chi z noie monachozū veniāt: nō est disputatio ad
 presens. Ad sextum respondet sanctus thomas q̄
 in hoc q̄ oz proprio sacerdoti confiteri aut alteri
 de eius licētia nō arctatur via salutis s; sufficiēs
 via statuitur. Peccaret aut̄ curat̄ si licent iā cō
 fitendi alteri sine causa denegaret: q̄ multi sunt
 adeo infirmi q̄ potius sine confessione morerentur:
 q̄ p̄prio sacerdoti cōfiterentur. igitur. Ad se
 ptimum respondet hen. de gan. q̄ aliquis potest
 esse delegatus tripliciter. Vno modo ad vniuersi
 tatem causarum. vt est legatus pape de latere
 z tales sunt maiores ordinarijs curatis z prin
 cipaliores: quia vices pape gerunt in prouincia.
 sibi decreta. vt in capitulo. i. zca. volētes. de ofi
 s. legatorum. Secundo ad aliquam causam ter
 minandam. quam cum inchoauerint sunt maio
 res ordinarijs in illo casu. vt in dicto. c. passiorz.

Curat̄
 peccaret
 si iniam
 p̄tendit
 alteri sine
 causa denegaret.

Parrochiale curatorum.

Cap. iiii

de offi. ord. z i. c. sane. de offi. delega. Tertio dñr
delegati in subsidiū ordinariorū. z tales non sūt
maiores ordinarijs s; minores quales sunt fra-
tres ex privilegio confessiones audientes tales
nō sunt proprie delegati: delegat⁹ em̄ tñr suscipe
cām sibi delegatā: s; dicti fratres ad hmōi offm̄
non obligant: nec etiam subditi eis cōfiteri obli-
gantur sed volentes eis confiteri possunt audire
iurisdictionē ex privilegio concesso. Ad. viij. di-
cēdus est q̄ hoc verū est si fiat sine iudicio cura-
torū. i. q̄ subditus faciat debitū suū curato.
Si aut̄ intelligit q̄ fiat cū iudicio confessoris ordia-
rii null⁹ sane mētis cōcedit. Ad nouū vide supra
in conclusiōibus quinte: sexta. z sequentibus.
Ad decimū ibidē. Ad. xi. est dicendū q̄ curati sūt
de institutiōe xp̄i z ap̄toꝝ suoz a p̄cipio fūdati
onts eccle: q̄ institutio p̄deklarationis sūmorum
p̄ōrificū z synodoꝝ tā gñaliū q̄ sp̄aliū maḡ ino-
uit. Ideo dicit glosa bede q̄ ep̄i tenent statū. xij.
ap̄toꝝ in succedēdo. z stat⁹ curatoꝝ succedit sta-
tū. lxxij. discipuloꝝ xp̄i q̄ ad legem nouā. z figu-
ratus ē in antiqua lege p̄ leuitas. Hoc idē habe-
tur. in. c. in nouo. xxiij. vi. vbi d̄ q̄ in ecc̄la sūt duo
ordines ab ipsius exordio fundati a xp̄o. Primus
est maiorū sacerdotū scz ep̄orum. Sc̄os minorū
scz sacerdotū alioꝝ curatorum. Et sicut ep̄i ime-
diate sunt a xp̄o quia continuant ordinem ap̄toꝝ
quem xp̄s instituit sicut maiores sacerdotes sūt
immediate a xp̄o. quia continuant ordinem. lxxij
discipulorum. Est igitur status curatorum de es-
sentiali: z intrinseca ecclesia hierarchia sicut stat⁹
prelatorum: quia inferior p̄ sua p̄uectione va-
riabilioꝝ. qz rōe curati simplices non eque pro-
prie dñr sponi sicut ep̄i. liberiusq; permittuntur

Curati
sūt de in-
stitutiōe
xp̄i.

ordines
duo fue-
rūt fūda-
ti a xp̄o.

De penitentijs recipiendis. **So. lxxvii.**

cedere vel renūciare curis suis. vt p̄ de renū. 7 de
transla. p̄la. quasi per totū. Status autē f̄m puile
giatorū est status post p̄mariam institutionem or
dinatus. vt supra dictum est. Ex quo sequit̄ q̄ sta
tus curatorum superiorum est hierarchia eccle
sie ad statum simplicium religiosorum. sicut diui
nus ille dionysius 7 hieronym⁹ determinant: q̄
est status p̄fectionis non solum acquirende: s̄ eti
am extēde: cum sibi cōpetat tam obligatio q̄ au
ctoritas reducēda actus ad deū s̄m hierarchicos
actus q̄ purgare: illuare: p̄ficere: noīant. Decē cā
cel. p̄senti. Ad duodecimū vide solutionē in con
clusionē duodecima. Ad tredecimū d̄m est q̄ cura
tū multi sunt sciētifici: boni 7 discreti: b̄s facientes
7 p̄ficentes offm̄ suū: 7 p̄ se ad hoc sufficientes ta
les non indigēt coadiutoribus. vbi nō sunt aliq̄
ignozantes vel defectuosi ep̄s hoc cognoscere et
eos deponere b̄s. vel illis. coadiutores dare quod
si nō fecerit: p̄nt subditi ad dictos f̄ses: aut alios
p̄ confessione recurrere. Ad. xiiij. d̄b̄ est q̄ p̄dica
tores 7 minores aī temporis bonifacij octauis
qui fuit compilator sexti decretalium habuerunt
quoddā puilegiū quod incipiebat. ad vberes: in q̄
daba f̄ eis auctas audiendi p̄fessiones: si tñ q̄ cō
stitutio concilium ḡnalis. s. omnis vtriusq̄. ī suo
roboze seruare: ita q̄ confessi f̄sibus tenerent̄ n̄
hilominus saltem semel in anno cōfiteri suis pro
chialibus p̄f̄s. sup̄ q̄ iter doctores parisiē. p̄e
ben. de gand. 7 dictos f̄ses longa cōcertatio fuit.
Deinde plura alia rescripta h̄mōi a curia eman
uerunt. Deinde bonifa. viij. illam decretalem su
per cathedram edidit. anno. d̄ni. M. cccc. viij. que
hodie est cle. dudum de x̄bo ad verbum inserta.
quam postea b̄ndictus. xi. p̄ suam emarug. iter

curator
stat⁹ sup
iorē hie
rarchia
eccle ad
f̄m sim
plicium re
ligiosorū

errores
tres Jo-
hannis
de poli-
ar docto-
ris pifē
sis.

cūctas reuocauit. De iñ cl. v. āno dñi. M. ccc. xliij.
illam iter cunctas bñdicti. xi. cle. dudum. reuoca-
uit z illam sup cathedrā bonifa. viij. quā ibidem
habemus renouauit. Deinde tempe Joh. xxiij. qui
dam theologie doctor parisiens. magister Johā.
de poliar circa mām d. cle. dudum. tres articulos
asserbat. Primus q̄ cōfessus fribus lñiam gñā
lem hñtibus tenet eadem confiteri pp̄tio sacer-
doti. Secundus stante generali concilio ois vtrū
usq̄ non pōt romanus pōtifer facere q̄ prochia-
ni non teneant confiteri semel in anno pp̄tio sa-
cerdoti quē dicit curatū. imo nec de^o: quiplicaret
cōtradictionē. Tertio q̄ papa nō pōt stare lñiaz
generalem z potestatem audiendi confessiones.
immo nec deus quin confessus fribus teneat eadem
confiteri pp̄tio sacerdoti. Hos tres articulos re-
probauit z damnauit idem Johā. xxiij. In extras
uaganti. Gas electionis. Qui etiam. d. cle. dudū
ad augustinēses z carmelitas progauit. Deinde
tpe alexan. v. qui erat successor Johā. xxiij. dicit
tres articuli damnati iterum practicabant: z alij
quinq̄ cum his astruebant. Primus statutū vas
electionis est irritum z inane: q̄ cuz illud fecit he-
reticus erat z iō q̄cqd̄ fecit irritum est. Secundus
confessio fratribus admissis facta est dubitabilis
z incerta qua pp̄ter hoies tenent dimittere ier-
tum: z sic solum confiteri suis sacerdotibus curā
aīarum hñtibus supena pcti mortalis. Tertius.
Quis fribus admissis habeant autem absoluedi z
audiendi confessiones: tñ p̄tis subiectus non h̄t
ptātem accedendi ad mendicantes sine lñia pp̄tis
sacerdotis. Quartus. fribus petentes priuilegia
p̄ confessionib⁹ audiendis z sepulturis bñdi sūti
pctō mortali: z romanī pōtiffices talia cōcedētes

De penitentis recipiendis. Fo. lxxvii.

sunt in pctō excōicari. nec sunt aut fuerūt pastores
 sed fures latrones ⁊ lupi. Quintus sacerdos cu
 rarus dās iniam medicāribus audiendi p̄fessio
 nes magis dispēsat cū statuto ois vtriusq; ⁊c. q̄
 papa dās medicāribus iuxta formā decreta. bus
 dū. hos. v. artic. cū trib⁹ p̄cedētib⁹ dānauit idem
 alexā. v. in extrauag. regnās i excellis triūphan⁹
 eccl. dānat ē tales q̄os p̄dicāt aut temerarie de
 fendunt aut glosāt iā q̄ hereticos censet. ⁊ ip̄o fa
 cto excōicat ab solutionē sibi reseruās. deñ anno
 1215. cccxv. cōcilio constantiē. p̄ vniuersitatem
 p̄sien. petitū fuit p̄ reuocatione b̄cte extrauag.
 regnās. ⁊c. eū videbat̄ itolerabilis. ex unō. xi. art.
 ibi p̄dēnator. ex fulminatiōe penaz grauissimaz
 ⁊ horrendaz. Itē q̄ ne glosari debeat cū mltis sins
 sibi dubia. Illud aut̄ petitū nō erat p̄ tūc obtētū.
 Idē attendatur postea in pctio basilien. nō tñ ob
 tentū ecce bellū inueteratū. fuit isup altud bellū su
 p̄ medicitate ⁊ spōtanea paugtate. Ad. xv. r̄idet.
 S. T. q̄ sacramētū eucharistie nō requirit ip̄iū i a
 li quē hōēs. sec⁹ aut̄ ē i sacramēto p̄nie. iō rō nō cō
 cludit. ⁊ tū nihilominus eucharistiā ab alio acci
 pe q̄ a pprio sacerdote nō lz. vt dixi supra in q̄n
 ta p̄clusiōe. lz vey sit sacm̄ q̄ ab alio accipit. ad
 sextūdecimū r̄ndet. s. t. q̄ electio discreti sacerdo
 tis non est nobis p̄missa vt n̄o arbitrio faciēda
 sed de inia supioris si forte pprius sacerdos eēt
 minus idoneus ad opponēdum pctō salutare re
 mediū. Ad. xvij. v̄bm est: q̄ q̄ platis incumbit sa
 cramentadi dispensare que non nisi mundi tractare
 debent. iō p̄cessū est eis a iure. i. c. fi. de. pe. ⁊ re. q̄
 p̄nī sibi eligere pprios confessores q̄ q̄ tū ad hoc
 sunt eis supiores. Sicut vnus medic⁹ ad alio cu
 rasur non in q̄tum est medicus sed in q̄tū ē infir

euchar
 stie sa
 mentum
 ab alio
 q̄ a p̄po
 sacro
 do te si lz ac
 cipere.
 plati s̄
 bi p̄fesso
 re eligi
 possunt.

mus. Ad. xvij. dicendum est fm. S. T. q. in illis casibus in quibus pbabiliter timet consistens piculum sibi vel sacerdoti ex pessione ei facta debet recurrere ad supiorem vel ab eodē petere licentiā alteri pfitēdi q. si lniām hfe nō possit idem est iudiciū qd̄ de illo nō hz copiā sacerdotis nec i hoc transgredit̄ aliq̄s pceptū ecclesie: qz pcepta iuris positiui nō se extēdunt vltra intētionē pceptentis qd̄ ē finis pcepti. hic autē est charitas fm Ap̄lm nec i hoc fit aliq̄ iuria pprio sacerdoti: qz pūilegiū meret̄ amittere qd̄ pcessa sibi abutitur pīate vt i. c. iuaz de p. l. c. licet. de reg. xi. q. iij. pūile. c. ij. cor. Ad. xix. dōm qz spāle derogat gñali et alie regule iuris non sunt vlr vere: sed in casibus tenent ⁊ in casibus non q̄ casus aliqñ expmunt̄ in iure aliqñ non. Ad penultimū dōm est qz verum ē sed subtrahere pprio sacerdoti actum p̄fessiones audiendi qñ non est opus auditione extranei ceteris paribus non est equū. hec hen. de gan. Ad vltimum dōm est qz curati p eo non debent se opouere cissi singula circa hoc statuta defuauerūt qz si non bene pnt se eis opponere ad manum tenendū statuta ecclesie ⁊ p̄cipue p̄x̄renda x̄itate sine scādalo fieri pōt. als n̄ v̄dictū fuit i vltima p̄clusiōe: nec ppter hoc curatis male enient saltē in futuro seculo. licet bñ aliqñ in hoc seculo cōtinuat. q̄ tamen ad vitam eternā eis non nocet: quia melius est eum p x̄itate sup plicium pati: q̄ p a dulat̄ione consequi bñficiū. xi. q. iij. nemo pitor ⁊ tñ de isto. Quito quero numqd̄ si ep̄s alicui dat licentiā alteri confitendi ex iusta causa nichilominus necessaria sit licentia p̄prij sacerdotis s. Pone qz non vult rogare p̄prium sacerdotem ⁊ tamen si rogaret iste forte licentiā nō denegat

Ep̄s si
dat lniāz
alteri cō
fitendi.

De penitentis recipiendis.

So. lxxxv.

ret. Quidā dixerūt q̄ necessaria sit aliū d̄: r̄ hoc ve-
rū est vt p̄ ex dictis. q̄ etiā ep̄s ē ppri⁹ sacerdos
vt supra dixi. Ex istis itē infero hic d̄ glossā q̄ q̄
p̄ntet p̄uilegiatis mendicantibus: nō habet p̄ri⁹
petere l̄niam ppri⁹ sacerdoti: q̄ plus opat̄ l̄nia
iuris scripti iterueniente forma s̄m quā mendi-
cantes p̄nt p̄fessiones audire. de qua in cle. dudū
§. Statuimus. q̄ simplex l̄nia ep̄i: r̄ t̄n cū l̄nia ep̄i
p̄d̄ r̄ ḡt. r̄ q̄ videt̄ hoc papadicere l̄n. §. Statuim⁹
qui p̄pter hoc p̄tentus ē de p̄ntatiōe eorū ep̄is fa-
cta: q̄ etiā nō facit aliquā mentionē de l̄nia p̄-
pri⁹ sacerdotis quā si voluisset p̄cedere vtq̄s dia-
xisset sicut in alijs ar. C. de caduc. tol. l. vna. §. fin.
de decimis ad audientia. r̄ maxime facit in xbo
libere. vbi etiā hoc not. gl. Dicūt t̄n aliq̄ q̄ ante
factū consulerent l̄niam petere: post nō. Istud ali-
q̄bus nō placet: q̄ si tutus est p̄ntēs eis r̄ licētia-
tus p̄tus: vt dictū est: ad q̄d consulendū ē in casto
non dubio: ar. l. i. in. fi. ff. de. ac. empti. p̄terea
nam aut sufficit petere r̄ petitio est inanis: cuius
non expectat̄ concessio: licet aliud sit in cōsilio de
arbitrijs. cum olim. de elec. cū in veteri. aut req̄ri-
tur obtentio. r̄ hoc esset p̄uilegiū mendicantium
subscere voluntati ppri⁹ sacerdotis q̄ nō est de
intētiōe iuris. raro ē l̄niam concederet illā p̄-
byter prochialis: r̄ ita p̄uilegium esset eis inutile.
De intentione ḡ iuris est q̄ in hac p̄tate audiēdi
confessiones accumulēt p̄b̄is prochialibus. B̄si
t̄n verum est q̄ decens est vt hoc faciat: vel saltez
se in ḡne suo curato p̄ntet ante q̄ sacramentū eu-
chariste recipiat: t̄n ad hoc nō tenet̄ nec peccat.
si hoc nō ex p̄temptu sui curati omittit facere. vt
p̄ ex dictis. Ex quo inferē p̄tatem s̄m p̄ntatorū
quo ad q̄d latiorē esse p̄tate curatorū quibus non

An re-
raf l̄nia
sacerdo-
tis ppri⁹

Parrochiale curatorum.

Ca. liij.

Subditus eorum confiteri non potest sine iura propriis sacerdotis ut hic in textu fratribus vero sic. Cuius ratio est: quia hijs deputantur per ciuitatem et dioecesim: illi vero per parrochias ut hic. Sed diceret. Ex quo quis sine iura confiteri potest mendicantibus? nunquid potest sibi diuersos eligere et septus variare et vno anno currat ad fratres predicatores: alio ad miores. vltimo anno ad hunc: et alio ad alium. Dico quod non si in fraudem facias: ut quia semper reciduat: et ita verecundare redire ad priorem. vel quia sibi hoc anno magis gratiosum querit: non tamen nego quod absoluat sed in consulte agit. quia minus integra confessio minor: etiam verecundia: et ita minor satisfactio: et per prius maior pena futura. Et quis quod noscit preterita eius vitam melius sibi consulit quam is quod de nouo confiteatur. ar. de. elementis. suis. Et hoc verum nisi istud quod de nouo eligat omnia peccata supra sua preterita confiteatur. quod potest: ut supra dicit. Sed si iusta causa nouum eligat: ut quia non habet copiam prioris: vel quia mortuus est: vel non est prius. nec cito venturus: vel suspectum eum habet quod confessionem eius reuelauit: tunc tute alium sibi eligat. ar. c. de iudi. l. i. pperandum. §. si autem. de secundis nup. c. pe. et si. dummodo saltim in genere confiteatur preterita. Sexto quoque. An episcopus reuocare valeat preteritos sibi fratres secundum formam di. cle. dudum. De hoc in parte dicitur supra in conclusione tertia. et videtur quod sic. ff. de iudi. l. iudicium. Sed dicitur tenet Joh. an. in dicto §. statutum. super verbo concesserint. nisi ex causa hoc faceret. arti. c. decet de regu. iu. li. vi. quod credo verum: sed nihil in eos transulisse censeatur quod retinuerit: etiam nondum vbi sunt preterite concessa. quia per sola admissiones sunt effecti quasi domini potestatis illius ar. ticu. e. t. de procuratoribus. libro. sexto. et quod iuris

**Confiteri
an alijs
possit
vno anno
fratres
toti et alio
anno
minori.**

**Eps an
reuocare
valeat
fratres
sibi
preteritos
secundum
formam
di. cle.
dudum.**

De penitentis recipiendis. Fo. xc.

tenet concedere. q̄ nec volens p libito poterit reuocare p hoc q̄ notat i. c. cū ex eo sup x̄bo septē nium. de elec. li. vi. Ad hoc facit q̄ iniam p̄trādī reuocare non p̄t ep̄s. q̄ est isto minus vt notat in dicto. §. sup x̄bo erigit. q̄ minus iniam audienti q̄ est maius. ⁊ idem si p̄tās eorū poneret ep̄as delegata. q̄ necessaria delegatio esset: ⁊ nō voluntaria. vt in dicto. §. si vero. Et si dicatur. necessario ep̄s cām sanguinis cōmittit. ne. cle. v̄l mo. c. fi. li. vi. ⁊ tñ p libito reuocat vt in. d. l. iudicis. S; hec necessitas est ex pte cōmittentis. ista vero ex pte commissarij: ibi em̄ nō tenet si committere vt commissarius h̄re valeat sine pmissiōe: secus hic vt in. d. ver. si vero. Reuocari tñ p̄t p̄ generales ⁊ puinci ales eorum q̄ est potius reuocatio exercitij q̄ commissiōe p̄tatis q̄ non h̄nt ab id̄is. datur etiam ⁊ potius rōe obedientie quā dñt f̄res suis p̄latis q̄ auctis. Et ideo si placeat puinciali vel eius successori vel superiori eos restituere. vel si t̄ps elapsū fuerit quo p̄hibiti extiterunt poterunt confessiones vt prius (a uditre nulla de nouo facta p̄ntatione. Sic in simili dicimus de suspensio immo de solemniter degradatis. no. Jo. an. in nouella. c. degradatio in fi. de pe. li. vi. Sicut si f̄res mortui essent ⁊ per miraculum suscitati ar. notator. in. l. ex h̄is in fi. ff. de legi. in. l. seruus. ij. ff. de ac. ⁊ obli. per glo. xxxij. q. vij. licite. Secus si per ep̄m reuocati essent ex cā. q̄ de nouo p̄trādī eēt nisi ep̄s p̄ntationem eorum p̄ resumpta h̄ret. q̄ p̄t cum p̄s eos vidisset. Cās aut̄ ex q̄bus ep̄s eos reuocare sicut ab initio eis ex cā licentiā posset. denegare. vt su. p̄clusionē. iij. Quidsi p̄ntatus fiat ep̄s: poteritne confessiones audire sicut p̄s in diocesi in q̄ fuerat p̄ntatus. videt q̄ nō p̄ suum

Pntat⁹ superiorē reuocari nō posset iuxta no. xvi. q. i. si fiat de monachis. liiij. dist. seruo. 2. qz nō possz ibi sede re saluo more maior. ff. de iusti. 2. iur. l. pena. Cō trariū dici p̄t p. l. maior dignitas. C. de digni. li. xij. p̄sertim cū pp ter honorē supuenientē nō debeat si idigeat cōgrua sustentatiōe p̄uari quā fors audire i te ex auditiōe p̄fessionū h̄eret. vt si titularis existat iuxta cle. in pleriqz de elec. Nō obstat rō p̄ri cessiū q̄fuerat reuocari. Nec obstat rō sc̄ba: qz illud in cōtētiosa iurisdicitiōe. sic no. i. cle. q̄uis. de foro cōpe. circa p̄n. imo p̄rios suos subditos absoluere posset. Idē r̄ fori⁹ ecōtra si p̄ntatiōis sue t̄pe fuit ep̄s: r̄ postea cadat: sic dicim⁹ d̄ filio p̄dignitatē sui iuris effecto q̄ talis manet post depositā administratiōnē i auct. constitutiō q̄ de dignitatib⁹. §. si. col. vi. Et vt ff. non vt ep̄s admissus. Idē si t̄pe admissiōnis fuerit prior: p̄uentualis p̄dicatorū vel custos minor. 2. mō non sit ar. de offi. dele. qm̄ abbas. cū no. in cle. 2. si p̄ncipalis. de rescrip. in. glo. ij. q. si. Cauere t̄m d̄nt tales ep̄i. ne se putent i casib⁹ ep̄as lib⁹ p̄tatem h̄re in subditos alienos ad q̄s casus sep̄ntatiō nō erēdit. Septimo q̄ro an ffes p̄ntati 2. admissi p̄ ep̄m in aliq̄ diocesi p̄nt audire 2. ab soluere exēptos vel alior ep̄oz subditos q̄ eius ep̄i a quo h̄nt l̄niam. Et illa questio p̄supponit aliam sc̄z an p̄tās ff̄m deputator p̄ auditiōis cōfessionibus iuxta modum in cle. dudum traditum si papalis vel ep̄alis. Et videt primo q̄ sit ep̄alis. qz eorum potestas videt dependere a potestate ep̄orum a q̄bus tenētur petere humiliter vt de l̄nā gra 2. h̄n̄placito eorundem possint audire cōfessiones eis confiteri volentium vt in dicta cle. dudum. §. statuimus. igitur est ep̄iscopalis. imo

ptās da-
ta ff̄ib⁹
p̄ cle. du-
dū. ā sit
papalis
vt ep̄at.

ptās da-
ta ff̄ib⁹
p̄ cle. du-
dū. ā sit
papalis
vt ep̄at.

De penitentis recipiendis. Fo. xci.

ipsi videntur commissarij epi: et auctoritate ab eo
recipiunt propter licentiam quam eis tribuit. quia omnia non
sua facimus quibus auctoritatem impartimur.
de rescrip. cum aliquibus. de pben. c. aplice. li. vi.
ergo videtur quod eorum potestas sit episcopalis. sed quia episcopi non
habent potestatem in exemptos neque in alios non subdi-
tos. igitur nec fratres huiusmodi. Nam episcopi non possunt fra-
tribus concedere quod non habent. i. q. vii. daybertum
de iur. patron. q. autem. Secundo ad idem aliter sic. quia potestas
fratrum est illis potestati curati: quia non habent maiorem
potestatem quam curati. nisi episcopi amplius eis tribuant.
ut in dicta cle. dudum. ver. p huiusmodi autem. Tertio ad
idem. episcopi possunt referuare casus de quibus curati
ante dictam cle. dudum. poterant absolvere. et talis reser-
uatio casuum preiudicat fratribus. ut patet in glo.
in verbo concessa. quia per reservationem certorum casuum
potest dictum priuilegium fratribus concessum accurtari per episcopos.
igitur potestas eorum solum videbatur episcopalis
In dicitur quod sit papalis. quia illa potestas cedit a papa
per di. cle. p omnis auctoritate papalem potius sape
videat quam episcopalem. quia ex quo papa in di. cle. auctoritatem
sua impartitur illis in fratribus ut confessionis audiat
ant. et alia de quibus ibidem debent faciant. p omnis illa au-
toritate pape fieri videtur. ex dicta ratione. quia omnia
nostra facta facimus. etc. Ad hoc de transac. c. i. de
elec. c. significasti. de offi. or. irrefragibili. in fi. de
here. c. ne aliqui. in fi. li. vi. Si igitur eorum potestas
censeri debet papalis. igitur complectitur etiam exem-
ptos. Sol. sim. guil. in dic. cle. Isti fratres proprie
non sunt ordinarij: nec delegati respectu eis con-
fessionum nec obligatur aliquis confiteri eis sed vo-
lentes eis confiteri audire possunt. in verbo. si vero idem
eorum tamen potestas potius est papalis quam episcopalis. ex quo tamen potius
constitutio illius cle. dudum est quidam graciose papales

Ep̄al
vicu n̄
h̄re pote
statem.

et specialis p̄uissio pape in fauorem aiarū iuducta
Et sicut p̄uissio papal' p̄uarie cūctis tā exēptis
q̄ nō exēptis clericis v̄ laicis p̄uidet. sic etiā di-
cta p̄stitutio cūctis videt̄ p̄uidere. Et q̄ sequitur
solutio p̄ncipalis q̄stionis q̄ fratres p̄dicti p̄nt
audire p̄fessōes exēptorū: siue regulares siue se-
culares et etiā ali or̄ q̄ etiā non sub sūt ep̄is q̄ eos
ad audiendū cōfessiones admiserunt: nec sūt de-
uitare vel diocesi in qua deputati sunt. ex q̄ seq̄r̄
fm̄ hoc op̄inōnē q̄ etiā studētes aliene; dioecesis
sc̄lares siue regulares: siue exēpti: siue nō p̄nt cō-
fiteri illis fr̄ib⁹. r̄iō secūdū op̄inōnē hanc latior
ē p̄tās eor̄ q̄ curatorū r̄ alio. q̄ curati solū hoīes
sue p̄ochie absoluit̄: s̄z isti hoīes toti⁹ dioecesis i
q̄ deputantur. Et hoc tenēdo r̄ndet̄ ad d̄ria. Ad
primū dicit̄ guil. q̄ istud de petēda l̄nia ab ep̄is p̄
ip̄os fratres fit ad quādam reuerentiā r̄ compē-
sationē subiectionis et i mēoriā naturalis vin-
culi q̄d est inter ep̄m et eius subditos. r̄ hoc p̄pter
vestigia et reliq̄as subiectionis q̄ subditi subsunt
sub ep̄o naturaliter hoc ē de iure cōi: q̄ subiectio
quo ad alia adhuc remāet. Sicut est in liberto cui
decedenti patronus succedit p̄pter vestigia ser-
uitutis. In s̄t. de successi. §. sed nostra. p̄lati ei cō-
cedendo l̄niā fr̄atib⁹ de qua supra: faciūt de ne-
cessitate virtutē. q̄ si denegant l̄niā illa ele. du-
dū. nihilominus eis illā p̄tāre cōcedit. et sic prela-
ti p̄bent nudū mysteriū in cōcedēdo l̄niāz h̄mōi
sicut m̄ster in baptisando. i. q. i. sicut. Ad aliō cū
dicebatur: q̄ p̄tās fr̄atrū videtur dependere a vo-
luntate p̄latorū l̄niā p̄dictā cōcedentiū di. guil. l.
q̄ hoc p̄cedit respectu v̄terioris p̄tātis in ip̄os
fratres trāfferendi in casib⁹ seruatis: ita vt ip̄i
fratres deputati possunt absoluerē i casib⁹ ep̄s li

Patro
nus suc
cedit li
berto.

De penitentis recipiendis.

So. xciij

bus: sed respectu p[ro]p[ri]etatis audiendi c[on]fessiones vo-
lentiū eis confiteri dep[er]det a d[omi]na c[on]f[ess]io. Ad aliud
cū dicebat ep[iscopu]s possit sibi reseruare casus de quib[us]
curari a[n]t p[ro]mulgationē dicte c[on]f[ess]io. poterant absol-
uere: et h[uius]m[od]i reseruat[i]o p[ro]iudicat fratrib[us]. et. Re-
spondet q[uod] p[ro]p[ri]etas illorū fratrum p[otes]t limitari p[er] pla-
tos q[ui] p[ro]dictā l[ite]ram cōcedūt reseruando sibi aliq[ui]s
casus antea non reseruatos q[ui] ad subditos plato-
rum t[er]m[in]i: nō quo ad alios. q[ui] ip[s]orū fratrum p[ro]p[ri]etas nō
terminat in subditis ep[iscop]orū t[er]m[in]i: s[ed] ip[s]i q[ui] scunq[ue] con-
fiteri volētes audire p[otes]t. put iam dictū est. Pau-
lus vero in. d. cl. §. statim[us] q[uod] fratres p[ro]dicti
audire p[otes]t cōfessiones illorū t[er]m[in]i sub sunt ep[iscop]is a
quibus ipsi fratres h[ab]ent l[ite]ras: sed aliorū illis, p[ro]p[ri]etatis
seu ep[iscop]i nō subditorū cōfessiones audire nō p[otes]t
etiam si sint in loco. s. ep[iscop]orū q[ui] dāt p[ro]dictis fratri-
bus l[ite]ram. Et hoc tenet ipse p[er] tex. ibi: cōfessiones
subditorū suorū sibi cōfiteri volentius. Et q[ui] ergo
tex. subditorū sc[ilicet] ep[iscop]orū q[ui] p[ro]dictis fratribus dant
l[ite]ram. Infert ip[s]e paulus. igitur non p[otes]t audire
subditos aliorum. Et sic nec p[otes]t audire studen-
tes aliene diocesis. nisi illos q[ui] h[ab]ent l[ite]ram studen-
di. Hi em̄ intelliguntur h[ab]ere l[ite]ram. ad om[n]ia sine
quibus illud nō p[otes]t fieri: vel sine quibus studiu[m] suum
cōmode explere non possunt. Ad hoc facit. c. pre-
terea. de offi. dele. vel nisi studentes haberēt licē-
tiam a superioribus circa papam aut a peniten-
tiali pap[er]e: vt possint sibi eligere cōfessorem: ta-
les poterunt istis fratribus cōfiteri. Alias autē
tales fratres non possūt absoluere potissime ex
emptos vel aliorū ep[iscop]orum subditos sc[ilicet] opint.
pau. S[ed] si studētes sūt p[ro]p[ri]etatis etiā inferiores ep[iscop]is
exempti tūc tales h[ab]ent a iure licentiā eligendi sibi
cōfessorem quem volunt: per. c. vlti. infra. eo. s.

Studen-
tes h[ab]ent
licentiā
studēdi i
intelligū
licentiā
q[ui] ad o[mn]ia
sine quibus
studium
p[otes]t expleri
p[otes]t.

Sed qd si tales studentes siue scholares non sunt curati ad studiū a suis ep̄is licētiati. Circa hoc multivolūt eē scrupulosi: tñ ex gñalib⁹ studiorū privilegijs scolares in studijs existentes a par- tibus sentiant de lñia pape q̄ est oim̄ pprius sacerdos vt dictū est. que sola lñia sufficit in studen- tibus ⁊ scolaribus nō curatis. s; in curatis ultra hanc lñiaz gñalem: etiā lñia ep̄i req̄raf. de priuif. cū de diuersis lt. vi. Et hec vera nedū si ad mīmū ep̄s cōcludunt domos: s; etiā mīmo tpe in studio sint māsurī: dūmodo tñ cā studiū sint ibidē. Dico tñ q̄ ep̄s loci studiū nō pōt nedū a sententia hoīs sed nec a lñia canonis absoluerē studentem forē sem quā incurrit rōe delicti facti in p̄ribus. licz a pctō eū absoluerē possit: exercōne tñ prius sblata no. car. de tēpo. or. eos. li. vi. qd̄ approbat. guil. d̄ men. lau. in dicta cle. dudū. §. statuimus. ⁊ est tu- tius s; hen. vvoykhic. S; adhuc circa cōfessionē ⁊ dire cōfessiones religiosorū q̄ s̄m statuta sui ord. debent cōfiteri suo prelato. Sol. ad hoc dicendū s̄m. glo. in dic. cle. q̄ incipit. forte. ⁊ t; q̄ non. quia ex quo illis religiosi statuta religionū suarū. p̄ hibent ne cōfiteat̄ alijs q̄ suis p̄lat. p̄ p̄is nō h; locū i eis p̄stituto. d. cle. rō q; nō h̄nt nollev̄ vel le. de elec. si religios⁹. li. vi. etiā i eligēdo p̄fesso: ē Ad hoc. xvi. q. i. c. t. de statu regu. cle. ne i agro. §. sane. nō p̄nt q̄ dici volētes qui vellev̄ nolle non h̄nt. ⁊ sic etiā in eis locū nō h; ter. cle. dudū. i. x. volētū sibi cōfiteri. Et hoc forte poss; dici veruz de talibus statutis q̄ eēnt cōdita aucte pape vel ep̄i loci. q; al's nō videt̄ q̄ religios⁹ p̄latus cōces- sionē iuris posset restringere ppria auctoritate quis inferior nō pōt claudere manū superioris sa-

Religio
si q̄bus
debet cō
fiteri.

De penitentis recipiendis. Fo. xliij

et. c. inferior. xxi. di. Ad hoc vide no. i. c. q̄ resistit. xi. q. iij. Octavo q̄ro an puinciales predicatoruz vel ministri minorū seipos valeāt presentare: nō puto per. §. Statuimus. q̄ seipos eligere vel ap̄ probare nō p̄nt. quod exigit cle. in xbo ac deide. de instit. c. si. cum cōcor. de elec. cum in iure. nō s̄ audient nisi priusq̄ ad platuras pmori fuerint p̄ntati fuissent. vt supra dixi. Nunquid dictus §. Statutum tollit oia statuta s̄m q̄ in q̄busdam diocessibus erant facta q̄ sub certa pena nullus dict̄ fratribus cōsiteret: vel an stet adhuc. Et videtur q̄ sic per. c. l. de consti. li. vi. Tu dic̄ s̄m p̄ notata ibidē q̄ tale statutū ius cōe continebit. r̄ pena nō eēt de iure cōi: tollit t̄n p̄ncipali sublato. C. s̄ vsur. l. eos. S̄ diceret an suspectos q̄ nō sint p̄sentati valeat ep̄s arcere q̄ de p̄ntatione sua s̄dē faciant. Videtur q̄ nō p. l. cogi. de peti. here. ij. q. v. §. i. r̄ q̄ sunt exēpti. contrarium puto. ar. ca. ordinarij. de offi. or. li. vi. c. personas. de appel. r̄ de p̄cura. ex insinuatione. vertitur em̄ i periculū aiay ep̄o cōmissariū. Unde r̄ videt̄ q̄ rōe cuiusdā q̄si cure quā obtinēt subsint ep̄o q̄ ad illō arg. notatorū p̄ glo. r̄ doc. de statu monach. q̄s dei. s̄ cele. mis. cle. fi. S̄ melius dicas q̄ cohercebit eos p̄ indirectū cohercēdo subditos ne ipsos accedāt etiam p̄ cēsura de vsur. post miserabile. de dec. s̄ terris. imo hęc digne poterit esse vna cā vt ep̄us reuocet oēm p̄tātē si quā h̄nt nisi se doceant p̄sentatos. r̄ sic pplm̄ premunire. S̄ quō pbabunt an lris ep̄i pbare debēt. q̄ sic videt̄. C. de māda. p̄ in. l. vna. xvij. di. nobilissimus. cum notatis. S̄ dic̄ q̄ sufficit q̄ tā lniām p̄ntandi cōcessā que nichilominus presumitur ex p̄ntatione q̄ ipsam p̄sentationes pbent qualitercunq̄. ij. q. i. nos in

Fratres
quō pro
babunt
se p̄nta-
tos.

quēq̄. Vel p̄diurnū vsū non clādestinū cū iuramento vel alia probatione semiplena. sufficit at̄ presentationē pbare licz nō pbetur admissio vel repulsa nisi contrariū allegetur: z pbetur repulsa iusta de cā. p̄ter. d. s. statum? sed pone. Prelat⁹ eorū obtinuit licētiā duodecim p̄sentandi: quos si bi p̄ntatos ep̄s oēs repulit sine causa: nūqd̄ prelatus electos p̄ eū valeat variare numero tñ sēp̄ eodē manēte. videtur q̄ sic. p. l. proponebatur. ff. de iudic. Sed cōtrariū verū est: quia hi soli p̄senta ti reiecti z nō alij recipiūt a canone potestate vñ nec in locū mortuorū vel ipeditōrū: vñ sibi nō placētū alios poterit subrogare sine noua p̄ntatione. p̄ dictum. s. statui. in. x. si vero. multo minus poterit mutare admissos. cū oēs tā isti q̄ illi sub certa forma: z nō sine illa recipiūt p̄tātē. ar. ff. ad exhib. l. i. iij. s. ibidē. sed adhuc circa p̄conē ter tiā su. a positā dubitat̄ Duo requirit̄ cle. vt pla ti petāt licētiā p̄ntādi. z postea eligāt z p̄sentēt. Nūqd̄ ep̄s cōcessa licētia p̄ntandi poterit habēre p̄sentantis q̄s electurus est vel elegerit prelat⁹ eorū. q̄ nō possit videf ar. bonū i. c. is cui. de off. dele. li. vi. ratio. qz p̄ntatio fit vt ep̄s visis personis electis z earū morib⁹ z etate causam habeat admissiōis vel pulsōis earū i q̄ voluit cle. ep̄orū subditis prouiderē. Item incerta p̄sona non pōt approbari vel admitti. de rescrip. ad hoc de arbā tris innotuit. Itē qz due copule requiruntur. ergo nō sufficit alterū. insti. de here. isti. s. penul. no. de rescrip. c. ij. Ad hoc facit quod no. io. an. in. di. s. statui. super. x. presentari. p̄ quam notam etiam presentari. z hec pars eēt tutior. vt dixi circa dicitā p̄clusionē. sed male seruatur tam per fratrum

Endas
ta lnia
pntandi
an possit
pnsentā
dos hfe
p pntat

De penitentis recipendis. Fo. xciiij.

prelatoꝝ qui petita lnia eligūt nec presentant. et sic electos presentatos appellār ⁊ male q̄ p̄ ep̄iscopos q̄ hūc morbū sciētes ꝓcessa lnia non iubēt electos sibi ꝓsonaliter ꝓitari. Satis tñ puto q̄ rōnabili de causa ꝓssit electos subditos vel eligendos ꝓ ꝓntatis h̄re si fidē adhibeat prelato q̄ non eligerit vel ellgat iutiles vel indignos. xciiij. di. valde. vt si diocesis eēt magna ⁊ electi vel eligendi ep̄m accederēt difficulter. Idē si eos nosce ret. q̄ nec not⁹ examiatur. xlvij. di. de petro cū notatis. xciiij. di. q̄ ep̄s. ⁊ not⁹ sine ꝓbatōe recipit. d̄ regu. ad ꝓlicā. Inuito tñ ep̄o nō ꝓssūt ꝓ ꝓntatis haberi. etiā si subist aliq̄ ex iustis causis. licet ip̄o iuito q̄nc̄ h̄eant ꝓ admittis. vt in. d. s. statui mus. in ver. si vero. Censetur aut̄ iuit⁹ nisi ꝓbec volūtari⁹. ff. de serui. vj. ꝓdi. l. inuitū. ff. de ꝓcu. l. filius. §. inuitus. Et iō caueāt ꝓlati eorū ꝓ morbo q̄nc̄ cōsuetō: ne sola cōtēti sint lnia ꝓ. Ad i s̄ etiā electos faciāt ꝓsonaliter presentari. Contra aut̄ sufficit sola ꝓntatio electorū ꝓ eos facta q̄ petere h̄nt licētiā ꝓntandi: lz ipsam nō petierit dūmō ꝓntari ꝓ ep̄m admittant. vt sic duo extrema scilicet licētia ⁊ ꝓntatio ꝓcurrant in ꝓcto ad missionis: sicut in silē concurrunt simul citatio et ꝓntie exhibitio in eo q̄ se sine citatōe ꝓsentat. no. archi. xci. di. ꝓꝓosuisi. ⁊ q̄ admissio virtualiter licentiā ip̄am includit. ⁊ ꝓntando prelatoꝝ eoz factio licentiāz ip̄ā petit quia illud facit ad quod erat licentiā petiturus quod magis est q̄ verbo de appella. dilecti. ij. Nono quero. Ep̄s reseruat sibi aliquē casū: potuerunt ne mendicantes i isto absoluerē sicut prius? Vide q̄ sic: quia exempti sunt. Contrariū tenēt doc. in glo. ca. dudum. Et est verum. maxime si iurisdicatio ⁊ ꝓtās eozum est

in edicātes non aboluūt a casib⁹ ꝓ ep̄m re resuatis

ep̄alis. ⁊ ides si ponuntur nudi ministri. qz als re-
 seruatio modici eet effectus ⁊ p̄missa esset ep̄i zin
 effectu referuadi pt̄as cū in casib⁹ illis pro popu-
 lo soli sufficeret mendicantes. Itē maior eet eoz
 pt̄as q̄ curatorz contrad icta. Item lz fratres sint
 exēpti non tamē parrochiani quo ad omnia. de
 priu. ex ore. eo. t. p. exēptionē. Itē si ep̄i possunt
 restringere pt̄atē ordinarīā subditorū forti⁹ extra-
 ordinariā q̄ min⁹ ē fauorabilis. vt supra dixi ides
 dico si cōsuetudo casū altquē faceret ep̄alē: qz lo-
 cū respicit zius facit. C. q̄ sit lōgeua p̄suetudo. l.

Fis⁹ et
dn̄s pa-
trie liga-
tur ip̄i⁹
p̄fic con-
uetudie.

ij. An ⁊ cōsuetudo patrie ligat fiscū ⁊ dn̄m terre
 qui exemptus ē. vt no. in si. de iur. natu. gen. ⁊ cl
 vi. §. ex non scrip. fortius ergo alios exemptos:
 et quia vt dictū est parrochiani non sunt exēpti
 h̄ec autē referuatio dz fieri iusta de cā: ⁊ sine frau-
 de qz nec curatis nec fratrib⁹ ius eozū minui dz. i
 c. indultū. de regu. iur. li. vi. Et si ep̄s oēs casus vl
 excellēter m̄tos referuaret p̄sumeret de fraude
 marie si tūc i casib⁹ illis solis sc̄larib⁹ p̄mitteret
 vices suas. Contra autē si ep̄s in aliquibus casib⁹
 sibi referuatis a iure etiam oib⁹ curatis con-
 cedere pt̄atē: nō p̄pter hoc fratres possēt absol-
 uere i eisdē. vt dixi supra. in pp̄ōne conclusionis
 quare: qz in his curam auctoritate ep̄i: nō pp̄ria
 fūgerētur: nec ip̄si: s; ep̄s absoluere cēset: cui nō
 p̄ficat eos clemētia. hoc probatur p̄ di. cle. i. §.
 statum⁹ in si. qz istās pt̄as nō a iure sed ab homi-
 ne eet cōcessa curat. ergo nō extēderet se ad fra-
 tres. Et hoc indubitātū ē si cuius eoz h̄ac pt̄atem
 singularit̄ cōcederet zicorsū. Idē si oib⁹ ⁊ vniūsis
 nedum fratres exp̄isse excludēdo sed etiam tacite
 pretereūdo. ar. ff. de pactis. l. i. traditōib⁹. C. mā-
 dati. l. in re mādata nec cōq̄ri possēt fratres cum

De penitentis recipiendis. Fo. xcv.

de iure ipso nichil diminueri nec arguere tenet.
Item hoc indubitatum est si ad certum tempus concederetur. Idem si sine predefinitione temporis: quia personalis concessio foret nec successorum astringeret de transac. ca. veniens. et ideo ipsis non censere competere iure suo.
Ex quo sequitur quod per obliquum perpetuo vel ad longum tempus possent his casibus frustrari. puta si multi episcopi post inuicem sic facerent quibus de directo non possent. secundo esset forsitan si ex statuto consuetudine: vel prescriptione plebani in aliquo predictorum casuum potestatem haberent tunc enim feres in his casibus absolueri possent ut plebanus: quia hoc appellatio iuris potest. ut in d. §. porro. et quia tunc plebanis competere iure proprio §. et fribus competit. Nec obstat quod statuta et prescriptiones stricti iuris sunt ut sic ad alias personas non extendantur: quia nichil acquiritur curatis: sed cure quam in hac parte vel saltem cuius privilegium feres habent. nec obstat quod dictio a iure analogata est: ut per se posita summa pro sigmo sui famasior. v. per iure communi. in si. de iure natu. gen. et civi §. sed quotiens. cum notatis supra. e. significauit. in prima glo. quia diuersis respectibus diuersa eius signa sunt famosiora. ut per ex notatis doctorum de multiplici acceptioe huius termini ius in phemio decretalium. p. vii. in phemio cle. ex quibus sequitur quod nec episcopus posset in tali statuto. nec curati possent per scribendo excludere medicantes quod soli hoc iure vel fuissent. cum hoc ipso quod curatis competit iure suo prescripto extendat se ad feres ut ibi quam extensione episcopus et curati tanquam inferiores impedire non possent quodammodo se naturaliter dilatanti: nisi forte cum feres utri vellent prohibiti cessassent. ff. de seruitu. v. p. l. via. Et quod supra dixi. ne statuto: consuetudine: vel prescriptione. ideo satis credo sic privilegio per sedem apostolicam curatis dato. v.

Ius sim
pl'r pla-
tu p iu-
re coi ac
cipitur.

Parrochiale curatorum. Ca. iiii.

per ep̄m cū consensu capituli. Idē de cōcessione
ep̄i sine p̄nitione t̄pis facta p̄ sedē aplicā ex cer
ta sc̄ia confirmata q̄ oia iuris appellacione cōti
nentur. vñ contingunt etiam mendicātes. Venio
mō ad tertiā z vltimā partē vbi ē hec l̄ra. Sacer
dos aut̄ sit discretus z cautus vt moze periti me
dici sup̄ infundat vinū z olei vulnerib⁹ sauciati vi
ligeret inq̄rens z pctōz circumstantias z pcti. q̄
bus prudenter intelliget quale d̄z z consiliū pre
bere z cuiusmodi remediū adhibere diuersis ex
perimentis vtēdo ad sanandū egrotū. Caueat
autem omnino ne verbo aut signo aut quismodo
alio p̄bat aliq̄tenus pctōz em. Sed si prudētor
consilio indiguerit illud absq̄ vlla exp̄sione per
sone caute requirat qm̄ q̄ pctm̄ in p̄niali iudicio
sibi decretum p̄sumperit reuela re: non solū a sa
cerdotali officio deponendū decernimus: verum
etiam ad agēdam p̄petuam p̄niam in arctum mo
nasteriū detrudendum? Ad euidentā intellect⁹
huius l̄re quero p̄mo qualis d̄z esse confessor. Ad
hoc dico q̄ sacerdos cui pctōz p̄fiteri d̄z h̄re debz
maxime tres qualitates. vcz iusticiam: sciam: z i
scretionē. Prima qualitas cōfessoris d̄z iusticia.
Ad hoc t̄m̄ q̄ penitēs iuentat gr̄am apud deū d̄z
querere confessorē iustum bonum z virtuosū: con
scientie securum: q̄ quis sacerdos existēs i pctō
mortali dum mō non sit suspensus notorie possit
conferre sacramenta. Cuius rō est. quia immun
dicia sacerdotum non polluit sacramenta. i. q. i.
in. c. dictum est in. c. dominus vbi d̄z. Domin⁹ de
clarauit in vno cetu hoīem eadem sacramenta su
mentium non obesse mūdis aliquoz immundiciā
At, t̄m̄ necesse est ad hoc vt penitēs a confessiōe re
cedat b̄n̄ purgatus: mundatus: z instructus. q̄ in

cōfessor
sit iustus
sciēs z di
scretus .

De penitentis recipiendis.

Fo. xvi.

ueniat confessorē p̄scia ⁊ vita p̄ditū: p̄batū sc̄rita
te ornatū. q̄d p̄bo tripl̄r. Rōne: auct̄e: ⁊ exemplo.
Primo sic. Ille d̄ esse bone deuote: ⁊ honeste vite
cuius ministerio iustifican̄t̄ ip̄s̄. recōcilian̄t̄ rei.
purgan̄t̄ infirm̄: cec̄i: atq; lep̄rosi. atq; resuscitan̄t̄
tur mortui. s; tales sunt sacerdotes curati hōit̄ es
se bone ⁊ honeste vite. Cū augu. sup̄ psalmū. xvi.
sermone ait. Talē op̄z eē dñi sacerdotē vt q̄ po-
pulus p̄ se apud deū nō valet ip̄e p̄ nobis merea-
tur q̄d poposcerit impetrare: q; scriptū ē. Si pec-
cauerit ppl̄s orabit p̄ eo sacerdos. Si aut̄ sacer-
dos peccauerit quis orabit p̄ eo. q. bicat nemo.
Propterea ille d̄ esse bone ⁊ honeste vite q̄ vicem
gerit xp̄i in terris: q̄ arbiter est ⁊ medi⁹ existat in-
ter pctōrem ⁊ deū. sed talis est sacerdos q̄cqd̄ i fo-
ro p̄nt̄e p̄nunciat clauē nō errāte: deus ip̄e in cōs̄-
silio celesti auct̄e sua p̄firmādicente dño. Mat.
xvi. Quodcunq; ligaueris. ⁊c. s; d̄ esse bone ⁊ ho-
neste vite. Itē sacerdos i confessiōe d̄ aīas iſtue
re: docere arguere: ⁊ a pctō reuocare. S; malus
⁊ pctis ſuolurus quō ista facere poterit? Juxta
illud eccl̄. xiiij. Qui sibi neq; est cui alij bon⁹ erit?
de aīa sua modicū curans de aliena multominus
curabit. Et quo fiet q̄ male dispositus accedens
ad cōfessionem multominus bñ dispositus a cō-
fessione recedet. Ampli⁹. quomodo audebit alia-
um arguere de crimie de quo ip̄e cōsciū ē cū di-
cat hierony. in tractatu suo. Quō predicabit aua-
rus de paup̄tate: luxuriosus de castitate inuidus
de charitate. q̄si bicat nō est possibile: ⁊ imperti-
niens. quō ei⁹ obtēperabit imperio quem scit dei
mandatis nō obtēperare. Mā lactā. iij. diui. inst.
aduer. gen. ait. Qui docēt tñ ⁊ nō faciūt ip̄s̄ pre-
cep̄is suis detrahunt pondus. Quis em̄ obtem̄:

Curatio
bōi q̄daz
mō mira-
cula faci-
unt

predica-
tor: vix
releua-
bit audi-
entes a
pctis q̄
bus ip̄e
ptamias
tus est.

peret cū ip̄i p̄ceptores doceantō obtēperare. De
bet ḡ confessor esse bone vite q̄r fm lactan. in. iiii.
p̄dicti hoies malūt exēpla ḡ x̄ba. q̄r loq̄ facile ē
oibus p̄stare x̄o difficile. Sc̄do hoc idē p̄bat au
ctortate. D̄f em̄ de p̄fessorib⁹. i. pe. iiii. Sicut bo
ni disp̄satores multiformis gr̄e dei. Et. i. corin.
i. in p̄sona cōfessor̄ r̄ sacerdotū ait. Sic nos ex
stimet hō vt ministros xp̄i r̄ disp̄satores mini
sterioꝝ dei. Et aug. in. li. de pe. r̄ h̄etur in. c. qui
vult. de. pe. dis. vi. Sacerdos itaq̄ cui oīs offerē
p̄ctoꝝ: añ quā statuit oīs languoz i nullo eoz sit tu
dicandus q̄ in alio iudicare est promptus iudi
cans em̄ alium q̄ est iudicandus seip̄m condēnat
Cognoscat ḡ se r̄ purget in se q̄s alios sibi videt
offerre in hoc patentissimū est crimen sacerdotū
r̄ vltra modū detestabile: q̄ non prius se iudicat r̄
alios ligat. Et in. li. l. omel. Omelia. xvi. idē ait.
Si sacerdotibus grande piculum est aliena peccā
non arguere: q̄to piculosior erit propria noluisse
corrigere: atq̄ ea nō solū nō emēdasse: vtz etiam
defendisse r̄ defendendo cumulasse. Et iō illic erit
extinguibilis crematio quicquid hic medicabi
lis satisfactio q̄cqd̄ hic saluti feradissimulauerat
sanare conuersio. Et in li. ij. ḡ petulianum. Ut sit
vnusq̄sq̄ verus sacerdos oportet vt non solo sa
cramēto: sed iusticia quacūq̄ induatur. sicut scri
ptum est. Sacerdotes tui induatur iusticia. Nec
solum d̄ esse sanctus confessor: sed in sanctitate
solidus h̄ firmatus p̄pter ea que audit i confessio
ne. Ideo Bernar. super can. ser. xviij. ait. Tu fra
ter cui firma charitas nondum est. sed adeo arū
dinea r̄ tenera vt omni cedat statui: qua fronte a
liena vulnera curare. aut ambis: aut acquiescis.
Noli esse nimis iustus sufficit tibi si diligis prox̄i

De penitentis recipendis. Fo. xviij.

num sicut et teipm. nō em salutē primi debes q̄re
re i salutis pp̄detrimentū. Propterea ab illo q̄
est i pctō mortali recipere sac̄ra q̄sc̄s non bz neq̄ ad
eorū ministratōnem inducere: nisi q̄n necessitas:
Aut platus vigeret. eo q̄s alter sacerdos haberi si
possit. cuius rō est: q̄ s̄m Duran. et. S. L. in. iij.
di. xviij. Quicumq̄m mortali crimine executionē
alicuius ordinis opatur mortaliē peccat. r̄ ex cō-
sequenti q̄ ad hoc eū inducit. s̄l̄r in eodē crimine
cadit. ap̄lō restante q̄ ad ro. i. ait. Non solū q̄ fact
unt ea: sed et p̄sentunt faciētibus digni sunt mor-
te. lxxvi. vi. faciētis. ij. q. i. notū. de offi. dele. c. i.
Tertio hoc idē pbat̄ exēplo b̄ni. ioh. viij. de p̄nia
dist. vi. c. q̄ vult. Nā dū falsi pharisei sūmā sapiē-
tiam suis insidijs capere cupientes mulierē adul-
teram adduxissēt ad eum dixit eis. q̄ sine pctō est
vestrū p̄mus in eā lapidē mittat. Et q̄ oēs cogno-
uerunt seip̄s in pctō eē: nullus eam lapidare p̄-
sumpsit. Et q̄ dat̄ intelligi q̄ q̄ vult alios corrige-
re r̄ eis p̄niam iniungere: p̄us ab oī pctō mortali
se d̄mundare. talē igr̄ tibi elige sacerdotē vt pos-
sis a cōfessione b̄ni mundatus recedere. Caveāt t̄m
q̄ p̄teriri volunt ne s̄iāt p̄fessorē iudices curiosi: s̄
eis t̄m sufficiat nō sp̄picere malā vitā exp̄sse. Se-
cunda p̄ditio p̄fessoris d̄r sc̄ia. D̄z em̄ p̄fessor esse
sufficenter scientificus r̄ doctus. vt h̄r in isto. s̄. r̄
glo. sup̄ x̄bo sacerdoti. r̄ in glo. sup̄ x̄bo p̄uiduz
ne p̄dilatōne. de pe. r̄ re. q̄s pbatur etiā ratiōne
suēter exēplo. p̄mo rōne sic. Iudiciaria namq̄
p̄tās hoc exp̄stulat: vt q̄d iudicare d̄z agnoscat.
Cū aut̄ p̄fessor sit iudex sp̄ūalis: cognoscere debz
quod iudicat. tō aug. i. dic. c. q̄ vult. de pe. dist. vi.
a. it. Caveat iudex sp̄ūalis vt sicut nō p̄missi crimē
neq̄tie. ita nō careat munere sc̄ie. opz em̄ vt sc̄ia

Sacra q̄
sint recta
p̄dēda ab
eo q̄ ē in
mortali
pctō.

cōfessor
bz eē suf-
ficienter
doctus.

Parrochiale curatorum. Ca. iij.

recognoscere qđ debeat iudicare. Iudicaria ei potestas hoc expostulat vt quid debeat iudicare discernat. **¶** Si glo. sup. ver. sciat. ait. qđ ignorans iudex esse dicit nisi habeat peritiam et experimenta carum. vt in auten. de iudi. in pn. coll. vi. **¶** Preterea ad sacerdotes p̄t̄ instruere subditos suos ille. **¶** Juxta illud aggei. ij. Interrogat sacerdotem legem: sed nullus artem aliquē docere p̄sumit: nisi ipse didiceret. vt in. c. cum in magistrum. de ele. l. di. c. ordinatos. lxi. di. c. miserum. xvi. q. i. c. scleritatus. **¶** Difficilior autē ars nulla est animarum regimine et conscientiarum examine. vt in. c. cū sit. de eta. et qualit. oz. **¶** Patet qđ nullus sacerdos d̄ p̄sumere alios in confessione docere nisi prius didicerit. **¶** Si ber. li. i. pastora. capi. i. ait. Nulla ars doceri p̄sumitur nisi prius interna meditatione discatur ab imperiti: ergo pastorale magisterium quateritate suscipitur cum sit ars artium: regimē animarum. **¶** Secundo idem probatur auctoritate **¶** Nam. ij. paral. xix. in figura sacerdotibus confessionibus dicitur: videte qđ faciatis. non enim hoīs exercetis iudicium: sed dei: et quocūq; iudicaueritis in vos redundabit: sit timor dñi vobiscum: et cuncta cū diligentia facite. **¶** Et leuiti. x. dixit dñs ad aarō **¶** Preceptum est sempiternū in gnationes vestras et vt habeatis sciam discernendi inter sanctum et p̄phanum: inter pollutum et mundum: docete eos: oēs filios israel legitima mea. **¶** Itē mathei. ix. dixit x̄ps discipulis suis: et p̄t̄ oibus sacerdotibus **¶** Eos estis sal terre: quod si sal euanu erit in qđ salietur. **¶** Propterea augustinus. in dicto cap. qui vult. ait. **¶** Qui vult confiteri doctō sua vt inueniat gr̄am querat sacerdotem scitētem soluere et ligare: ne cū negligens circa se extiterit negligatur a deo qui

De penitentis recipiendis. Fo. xxviii.

eum misericorditer monet et petit ne ab eo i fouea cadant. Et pz math. xv. luce. vi. z. xxxii. di. q. ipis de renuncia. c. post translatione. z in. d. c. cum sic de era. z qti or. Confessor em fm duran. qtiens se ige rit ad cofessiones audiendas toties offert se ad m dendum de pctis mortalibus z pceptis de pceptis z vsuris de restitutionibus zc. Debz itaq hfe sci entiam: saltē competentem. Vocaf aut ppetens q necessaria est ad executionē cuiusq ordinis. An inqrum sacerdos deputatus est ad officium diu nū celebrandū tenet tm scire de grāmatica: q sci at xba pferre: z intelligat saltē lralitē ea q legit. Inqrum xō ē minister sacrorum tenet scire qst debita materia vel forma cuiusq sacri. z modum recte dispensandi singula. Inqrum xō doctor est tenet scire fidei rudimenta. Inqrum xō iudex est in foro cōscientie tenet scire z discernere inter les pram' z le pram: saltē in illis pctis q oibus sūt notoria: z penitēte ad salutē dirigere. In alijs xō pctis de qbus z sapientes dubitāt sciat dubitare z consilium superiorum querē. Dz etiam scire que sunt: mortalia: q capitalia saltē i cōi: z q ventalia in gñe: z alia pnia d'iponi p' illo. alia p alio. De bet etiam scire ad que sua ptas se extendit. als in piculum aie sue z penitētis audire confessionem Debz em scire casus epales reseruos in qb' cō fitentes sunt ad epm remittendi. quos not. hosti. in sum. de pe. z. remis. §. iij. ver. cui confitens. Ho catur aliqui in. c. si episcopus. de pe. z. re. lib. vi. Et latius eos notat speculator: in quarta pte cir ca fi. de pe. z remis. §. vi. ver. priuata: autem pnia. Ego de his remitto dominos curatos ad statuta synodalia dyocesis patauenfis. vbi etiam repe riant casus papales reseruos. Accipe tm hanc

confessor
dz hfe
iclam. cō
petētē. z
q vocat
ppetēs.

confessor
qoz scire

doctrinā circa casus referuatos q̄ oīa crimina q̄
 de cōsuetudine aut statuto synodali alicui v̄boce
 fis ep̄o referuans. v̄fir casus referuati ⁊ in oībus
 p̄dictis casibus confessor p̄sistentē ad ep̄m remit-
 at. nisi autem in dictis casibus absoluendi h̄eat
 Circa q̄d hanc regulā consideret si ep̄s alicui con-
 fessor vices suas cōmittat. Aut ei autem in ca-
 sibus referuatis indulgeat. talis cōfessor p̄t iu-
 risdictionē suā exercere in oībus casibus p̄terq̄
 in sex. Primus ē vbi solennis p̄nia ē iponenda.
 Sec̄ds q̄ nō p̄t absoluere ab excōmunicatiōe nisi sibi
 sp̄aliter p̄mittat. Tertius vbi cūq̄ inuenit irregu-
 laritatem h̄tam: tunc em̄ d̄ illum ad ep̄m remit-
 tere vt dispenser cum eo si p̄t. vel saltē cum suis
 l̄is illum remittat. Quartus in icendiarijs ante
 publicationē. xxiij. q. vi. si q̄s. membroꝝ. ⁊c. pesti-
 mam. post denunciationē. h̄o sunt d̄mittendi ad
 papam. vt in c. cōquesti. de sen. exc. Quint⁹ i casu-
 bus quos de consuetudine sibi ī aucte data refer-
 uant. Sextus in oībus casibus pape referuatis. ⁊
 talibus confessor simplex: non remittat propria
 aucte p̄sistentē immediate ad papā sed p̄m̄ ad suū
 ep̄m q̄ de hoc cognoscet an ad papam mittend⁹ sit
 Venet⁹ ⁊ p̄fessor scire canones p̄niales alias v̄r
 in eo nomen p̄fi constabit. s̄m Aug. c. q̄ ips̄s. ⁊c
 nulli. xxxviij. dist. ⁊ d̄ scire canones ⁊ p̄niales non
 tm̄ p̄pter hoc vt p̄nias sciat iniungere cum peni-
 tentie hodie sint arbitrarie. vt dictum est supra. s̄
 vt per hoc sciat culpā penitentias agnoscere
 h̄c d̄ duran. Canones autem penitentiales colligi-
 tur per speculatorem in repertorio aureo in
 memoriali sacerdotum. S̄ sciendum. ⁊. debet ad
 quem ego dominos curatos remitto. tertio hoc
 idem p̄batur exemplo. sicut em̄ in lege veteri of-

Ep̄s ali-
 cui p̄mit-
 tēs vi-
 ces suas
 p̄ oīa ex-
 ercere p̄-
 ter sex.

cōfessor
 tenet sci-
 re cano-
 nes p̄nia-
 les.

scilicet sacerdotis erat iudicare de lepra carnali: et
 non lepra: et differentijs lepre: ita qd vnusquisq; le
 profus vel mundus iudicabat arbitrio sacerdotis.
 vt hetur leuiti. xiiij. si sacerdos in christum confes
 so: e de lepra spūali. §. 2c. Aduerte rñ hoc qd aliq
 ponit. xij. qd quilibz discretus et idoneus cōfessor: sci
 re debet. Primo sciat virtutes precipue theolo
 gicas que sūt habēde. Secūdo qd sūt pcepta suada
 Tertio pctā precipue mortalia: quorum duo: scz
 gula et luxuria sunt carnalia: alia spūalia qd sunt
 vitanda. Quarto sacramenta qd sunt suscipienda
 Quinto opa mie qd sunt exercēda. Sexto censuras
 ecclesie qd in. c. qrenti. de xbo. signi. qd sunt cauē
 de. Septio qd pctā et qualiter sint cōfitenda. Octa
 uo quis ordo in cōfessione ipsa peccata enumerā
 di. Nonno que forma absoluēdi. Decio quismod
 iniusta restituēdi. Undecimo qd sit modus satisf
 factionē iniungēdi. Duodecimo infirmos ex hoc
 mundo trāseuntes scire secure expedire. de qb? p
 ordinē in tractatu qd vñ lumē cōfessorū. Sed nota
 qd tria sunt quasi de bñ esse cōfessoris qd tangit hic
 tertus nñ. scientia discernēdi inter pctā. Cautā in
 quisitio de pctis. et discretajuniunctio satisfactōis
 Aduertendū tñ scdm antho. archiep̄m florentinū
 qd potest quis dummodo sit nimis iperit? in tri
 bus casib? audire cōfessionē. primus e qñ piculū
 mortis iminet cōfitēri. nec altū possz habere tunc
 quilibz pōt et dz audire. ppter efficaciam sacramē sacerdos
 si ne ea priuetur. Secūdo e qñ cōfites e sufficien et ipitus
 ter peritus ita qd ipsū cōfessorē doceat. Tertius pōt i tri
 e qñ cōfites spūaliter viuūt. et crebro p̄fitef qd non b? casib?
 cōfucit habere nisi pctā venialia. Qui vult er
 go recte cōfiteri q̄rat sacerdotē hūtem sciam et cō
 audire. sciētiā, et ideo non omni sacerdoti e cōfiteēdū.

An eccl' d'f. nō subiectas te hōi p pctō. z in. d. c.
 qui vult dicit. aug. Qui cōfitef sacerdoti meliori
 q̄ pōt cōfiteat. Sed hic orit vnum dubiū. Quid
 si nō inuentur idoneus scia z cōscia: s̄ vnus defi
 cit cōscia: z alius scia. Aliqui dicūt q̄ tutius ē cō
 fiteri hūi sciam z nō p̄sciam. q̄ scia est necessaria
 ad executionē sacramētī. aliq̄ aſt dicūt oppositū
 z forte melius: q̄ ex prime dictis p̄: deficiēs scie
 tia' pōt in casu necessitatis s̄i pctō audire: s̄ defi
 ciēs cōscia nō pōt sine pctō mortali se intromite
 re cui pctō annectit: q̄ et occasionē h̄bet. vt supra
 patet. **H**ec ea pl' valet facere sine scire. q̄ ecōtra
 An math. vii. Qui facit voluntatē p̄is mei q̄ i
 celis ē ipse. zc. z. i. corint. iiii. Si habuero pphe
 tiam z nouerum mysteria oīa. zc. z oēm sciam zc.
 z iō d' eccl. xix. Melior ē insipientia cū timore dñi:
 q̄ apparet sapiētia z stultitia: imperfectum scie
 pōt supplere perfectionē caritatis. vt i. c. nisi. cuz
 pridē. S. p defuncto. d̄ renunc. s̄ imperfectum inno
 centie non supplet scia. iō (quod peius ē) q̄'o est
 maior scia tāto periculosior. sicut bon' gladius i
 manu furiosi. sicut p̄z in demone q̄ est denotatus
 a scia. vii. i. cor. vii. Scia inflat: caritas edificat. su
 p quo glo. magi sententiay s̄m aug. dicit. Addi
 te scie caritatem z vtilis erit: scia cū caritate vtil
 est: per se inflat in supbiā. z demones q̄ greco no
 mine a scia sic sunt noiati in qb' ē scia sine carita
 tē. **H**ec ibi. Tertia cōditio cōfessoris d' discretio
 nā diligenter p̄scrutari z examinare dz cōsciam
 pctōnis. Ad cuius rei euidētā aduertendum est
 q̄ triplex pōt esse talis examinatio. **P**rima dicitur
 negligens. secunda infidelis. tertia diligens.
Prima quidē d' exam' natio negligens: quando
 scilicet confessor nō curat examinare diligēt cō

examina
 tio cōfel
 soris pōt
 esse tri
 plex.

De penitentis recipiendis.

So. c.

scientiā cōfiteāris. De quibus pphetavit dāuid dī-
cens. Defecerunt scrutantes scrutatio. et tū hoc ē
necessarium et confessori et confitenti. et maxime p-
pter tria. Primo propter ignorantiam. q: p-
res ignorant que dei sunt. Contra quos augu. in
li. ii. questionū vete. et no. test. q. lxxvij. Non oīs
ignorās imūnis est a pena. ille em̄ ignorans pōt
excusari a pena q̄ quod dederat nō audiuit. Il-
lis aut̄ hoc ignosci nō poterit q̄ hñtes a q̄ dicerēt
operā nō dederūt. Et iō si cōfessor audiuit. aliqd
q̄ penitēte vī sciuit p. pbabile p̄iecurā d; penitē-
ti ad mēoriam reuocare: q: pōt timere ne penitēs
super hoc hēat ignorantia crassā q̄ non excusat:
vel etiā forte q: non intelligit illud: vel aliud esse
pctm̄. Itā sicut ysidō. ait. Ignorans quotidie pec-
cat et ignorat. Secundo est necessaria examinatio.
ppter negligentia. Itā hōies multi reperit̄
circa salutem suā negligētes. Et aug. in omelia
super illud. Et nā calidus esses. et. Sunt quidā
iusti intra sanctā eccliam cōstituti q̄ vitā ab omi
crimine custodiūt: sed tū agēdo q̄libet bona nō re-
surgunt: et hi tales nec frigidi sunt nec calidi: quia
non sufficit mala cauere nisi studeat. q̄s bona ope-
ra facere. hñōi cōditionis sepe sūt penitētes q̄ si
ne examinattōne cōscie sue ad cōfessionē accedūt
quod q̄dē euacuare consuevit fructum confessio-
nis. Et ideo tales per confessores (si bono modo
fieri p̄osset) audiendī non essent: nisi prius se ipsos
examinassent: ac obseruarent que dicta sunt de cō-
fessionis preparatione: in quo si deficiunt: a pro-
uido confessore adiuuādi sunt. Tertio necessaria
est examinatio propter verecundiam. Sunt autē
tem pleriq; tam semē q̄ mares: q̄ pot̄ omitte-
rent cōfiteri q̄ ore. p̄prio manifestare peccatum

Hōies q̄
dam nec
frigidi
sunt nec
calidi.

quodquidē ex superbia z ypocrisi originē habet.
 Et ideo confessor discretus a penitente ierosolimo
 omnem noxam z verecundiam debet remouere.
 p̄inde statim debet sibi exponere magnitudines
 culpe. s. cum confitetur eā: s; in fine hoc facere d; **Ab**
aug. de pe. di. vi. c. i. ait. Diligens inquisitorz
 subtilis inuestigator: sapienter z q̄i astute inter-
 roget a pctōre qđ forsitan ignorat: vel ex verecun-
 dia vult occultare. zc. Secūda examinatio d; infir-
 ciens. Sunt namq; plura q̄ cōfessor in speciali mi-
 nime q̄rere d;. Et maxime ppter tria. Primo p-
 pter curiositatē quod sit cum confessor nō cōueni-
 entia nec p̄nētia s; aliēna a statu z moribus pe-
 nitentis perquirat. que in talibus queri nō solent
 quia q̄libet interrogari z examinari d; s̄m status
 z conditionem suam vt infra dicitur. Secūdo p-
 pter fragilitatem. Sunt enī quedā que nō d; con-
 fessor inquirere in speciali. sicut sunt inconsueta
 scelera z enormia cōtra naturā. Nō est. q; frequē-
 ter addiscit penitens que non nouit. Et contigit
 sepius inq̄nari ip̄sum confessorē: z in talib; cō-
 cuti. Prover. Inuestigator malorum opprimef
 ab eis: ppter ea non d; talia inq̄rere nisi in ḡnālī
 quasi de longinquo p̄ quasdā circūlocutiones. vt
 si fecit qui cōfitef intelligat. z si nō fecit non adī-
 scat. Tertio ppter improbitatē. Haz dicit scot. i
 liij. dist. xv. q; sacerdos multū errat in cōfessione
 interrogando z audiendo libēter placabilia z in
 honesta auribus. z maxie si interrogat de eis vo-
 luntate viciosa. In huius mysteriū iudich. viij. d; **Ab**
q; iudich sacerdotibus ait. Vos aut nolo vt scri-
temini animū meū. Iudich aut cōfessio interpre-
tatur in q̄ mystice designat q; ip̄roba inq̄sio pre-
dictorū est in sacerdotib; necessario reprimēda. iđ

Cōfessor
 p̄ lañ d;
 q̄rere in
 cōfessioē

De penitentijs recipiendis.

So. cl.

scdm host. in faciendis interrogacionib⁹ tria sūt
consideranda. Primo vt qlz inter roge^r de pctis
que consueuerūt in hmoi hoibus abūdare. nō ei
ozvt a milite q^ratur pctisi clericoz: vel ecōuerso
Secūdo vt non fiat explicita interrogatio nisi de
illis q̄ cōiter hoibus insūt. De alijs aut aduētio
nibus ita d^z de longinquo fieri interrogatio: vt
si penitens cōmisit dicat: si nō cōmisit non dicat.
Tertio in pctis carnalibus nō descēdat inqrens
ad circūstantias imp^rinētes. q^r hmoi delectabi
lia q̄to magis in speciali cōsiderantur: tāto ma
gis nata sūt cōcupiscētiā mouere: eo q^d ois etas
pna est ad malū. xij. q. i. ois etas. Tertia d^r exa
minatio diligens. q^r ex pcedētib⁹ p^z q^d sicut con
fessor: d^z vitare in examinando extremitates. ita
d^z h^re discussiones mediocres q̄ sūt. s. inte
nūmū
r non satis. hoc obseruare d^z maxime propter
tria. Primo ppter auctoritatē. Nā absq^z dubio
oz ip^z confessorē diligētē iesse iuestigando. ma
xime faciendo cui^z penitēti interrogatiōes gⁿa
les: scz vtrū p^rterito anno cōfessus sit. r vtrū ad
pleuerit pⁿiam. Et si dicat q^d nō: q^rat si pⁿiam si
bi impositā scit. si scit. dicat q^d adhuc expleat eaz
Et tūc non oz eum reiterare cōfessionē. si autem
oblitus est tunc iterabit cōfessionē p^rteriti anni.
Deinde querat vtrū postq̄ venerit ad annos di
cretionis singulis annis cōfessus sit r p^rceperit
eucharistie sacramentū r si vnq̄ illud in mortali
culpa sumpserit. Postea q^rat de trāsgressiōe de
cem preceptorū: septē capitaliū vicioz gⁿaliū ec
clesie mādatorū. r de abusione dⁿq^z sensuū: r de
circūstantijs postea. Deinde descēdat ad p^rticu
lares interrogatiōes pctōū q̄ cōiter p^rsueuerunt
hoies sui stat^z p^rpetrare. vt si ē cleric⁹: religiosus

Cōfessor
in facien
dis inter
rogatio
nib⁹ tria
d^z p^ride
rare.

Cōfessor
d^z esse d^r
ligens in
iuestigā
do.

miles, mechanicus etc. De quibus interrogationibus vide Hosti. in su. tit. i. §. que in interrogationibus.

Quas compediose vide in summa ange. in verbo interrogatioes, quod est quosdam qui dicunt vel credunt se non esse obligatos ad interrogandum vel examinandum eos quis in professione audiunt. tenentur enim ad omnia supra dicta. plures enim remaneret in fecibus nisi instruerentur. Cuius ratio est: quia confessor in hoc foro est iudex de pe. di. i. xlvii. et i. c. iudicantem. xxx. q. vi. ubi dicitur quod iudicantem oportet cuncta rimari. Graue enim nimis est super re incerta certam facere sententiam. xi. q. iij. graue. Ad hoc facit quod habet in. d. c. qui vult de pe. di. vi. circa principium. et optime ultra medium et breuiter. c. nfm. determinat quod debent fieri interrogatioes in hoc. §. sacerdos autem ibi. Sit autem sacerdos discretus et cautus more periti medici etc. et ibi diligenter inquirens et peccatum et peccati circumstantiam etc. Secundo propter charitatem quam tenetur confessor diligere primum sicut seipsum immo penitentem sicut filium. In cuius mysterium Eros. xliij. precepit dominus dicens. si videris asinum odientis te. iacere sub onere non pertrahis: sed subleuabis eum. Quinto magis subleuandus est filius spiritualis qui pro confessorem in sanguine christi regeneratur. Tertio propter utilitatem. Si enim confessor fuerit diligens inquisitor et prudens penitentis examinatio: sepius absque scandalo et cum fructu maximo quasi a longinquo querens liberabit et saluabit ab occultis et innotis criminibus animam eius. ideo Job. xvi. dicitur.

Sacerdos
 dicitur spiritus
 licenti et discreto eductus est coluber tortuosus
 tua? me? Nota circa litteram ubi ut more periti medici. quia
 dicitur aie. cerdos dicitur spiritualis medicus anime: et ergo sicut
 medicus corporalis aridota conuenientia dare de

De penitentis recipientis. Fo. cij.

contra morbos corporis: ita iste contra morbos
aie. Et ex hoc nota similitudines conuenientes ad
ducendas non improprias: q; bñ cōuenit medic⁹
corporis cum medico anime. Et dicit periti. Im
periti ei medici tenentur. q; se reddūt, peritos: cuz
non sint. in. l. illicitas. §. sicut medicus. ff. de offi.
prefi. z in. l. qua actione. §. si. ff. ad legem aquiliā.
C. de professo. z medicis. l. penul. quia imperitia
culpe annumeratur. Insti. ad. l. aq̄iam. §. imperi
tia. Sicut etiā dicim⁹ i imperito iudice assessore
vel aduocato. vt in. l. si filius. ff. de iudi. de re iudi.
c. i. li. vi. p. doc. Et ē rō: q; q̄s nō pōt apud se dīli
berare recipiēs cōsiliū a medico vel aduocato: s;
als nō tenetur q̄s de iperitia: q; apud se delibera
re debet qui recipit cōsiliū ab eo qui se nō red
dit peritū in officio seu p̄fessione sua. vt no. in. d.
c. i. z in regula cōsiliū. de regu. iu. li. vi. Ergo
cauere iste medicus spiritualis. vt nec ante factū
nec post factum: nec in facto repiatur in culpa. p
pter quod valde peccant sacerdotes q̄ audiūt cō
fessiones z nesciūt expedire hōies: sicut medici. q̄
intrōmittūt se de infirmo cū nesciunt artem: curā
di. vt in. d. l. qua actione. z in. c. tua nos. cū ibi no
tatis. Itē sicut medicus non solum d; esse perit⁹
in cura habito respectu ad infirmū s; etiam ad se
ipsum ne imperite apporimando ad infirmum
inficiat ab eo. ff. de ac. empti. l. iulian⁹. primo re
sponso. z ideo vtunt⁹ medici preseruatiuis. sic hīc
medicus spiritualis caueat ne audiendo inficiat
presbyteri em̄ lqui cōfessiones audiunt sciunt oīa
mala ex auditu. sicut dicit lex de hīs qui contra le
ges versantur. C. mandati. l. fina. nec est malum
mala scire sed ex hoc mala operari. no. xxxviij. d.
quāuis. ergo caueant ne audiēdo peccare discāt

De penitentis recipiendis. **So. c.ij.**

et remedium. s. absolutiois qñ in eo est vera confessio. Vel dic consilium circa emendationē pcti imponēdo pñiam circa modū criminis cōmissi et remediū circa abstinentiam vt amplius absteineat et non reciduet imponendo pñiam p quam cā pcti extinguat vel dic ecōuerso consilium quāt se habere debeat ne receduet et remediū pcti pteriti et sequenti. Et ex hoc sequit q pñie sunt arbitrarie put supra dixi. Deinde dicit diuersis experimentis vtendo. An nota q sacerdos non dñz solū vnus experimentum scire: sed diuersa sicut medicus non dñz oibus vnā medicinā dare notaf. xxix. disti. necesse. et dic diuersis experimentis pura pbādo vires ipsius qualem pñiam portare posset: quale consilium seruare. et vbi et quō abstinere valeat scdm doc. Et his oibus pditis sequit q valde laboriosum est audire confessionem: et certe non puto aliquid spectare ad officium sacerdotis quod ita laboriosum sit: tediosus et graue: et q ita vires hoīs interiores et exteriores examinat. sicut cum diligentia confessōes audire et per pñis sequitur q audire confessiones est opus excellenter meritorium: si cū diligentia et bona intentione fiat: nō ad questum. Probatur de pe. di. iij. de quotidia nis in fi. de spōsa. inter opera. xv. dist. c. tria. et c. due. Circa hanc lram quero cui dñz maior pñis imponi: an comedēti cū excōicato vel loquenti cum eo. Sol. Joh. de lig. in. c. de feat. de reg. iur. dicit q comedenti eo q magis intente cōicat. allegat. xxv. q. i. os. cū ibi nō. et. xxij. q. iij. vnusq; sp: s; cui maior an peieranti p euangelia dei an p deū. Dicit ipse ibidem. q peieranti p euangelia: quia implicat deū cum euangelis. ff. de iure iu. l. qui p salutem. et. qui peierat. xxij. q. v. Intellige tñ hos

sacerdos
diuersa
experimēta
scire.

confessio
nes au
dientia
laboriosus
est.

vt not. xxxij. q. i. si aliq. Sed cui maior an peieranti per de os falsos: aut pver videf q primo: quia committit crimen idolatrie: q nllum est maius de cele. mis. de hoie. Archi. t. q scdo. qz magis hf respectus ad transgressionē iuramenti q ad formā iurandi. Credo tñ q si ambo iuraret vey sed deficerent alij duo comites iuramēti. s. iudictū z iusticia magis peccaret primus: etiā si iurasset p creaturam: attribuēs sibi aliqd numinis. sic dico si vn⁹ iuret p creaturam: alter p creatorē magis peccat scds: qz ptenit deū in se p̄mus in creatura: mag⁹ peccat peierās p membra xp̄i q̄ p deū ppter circunstantiam ingratitudinis: cū deus assūp sit pro nobis hūanitatē. de sum. tri. c. i. no. io. de lig. in. c. z si xp̄s. de iure iu. s. z cui maior an fornicatorū simpliciter an mortale mēdaciū p̄mittē ti. dicitur doc. in cle. ad nram de here. q mēdaci. q d̄ nāz peccat ab utēdo loq̄la p hoc. xv. q. viij. q amisit. li. di. qz tua sc̄titas. Nec obstat. c. fi. solū. xxxij. q. viij. qz ibi ponit fornicatio p incestu. v̄ d̄ fornicatio maritū scelus ppter p̄s sp̄s q̄s sub se p̄tinet. z ita nō i tensiue: sed extēsiue. Sed cui d̄ maior: p̄nia imponi: an cognoscēti v̄rorem alienā vel filiā sp̄iales. Jo. de lig. in. c. de fleat. de re. iu. dicit q p̄mo nota. xxxi. q. i. qm̄ d̄ium tñ hf. xxx. q. i. c. penul. z. fi. Cōfessio em̄ est actus sp̄ialis ḡtationis: z qz grauius crimē est incestus q̄ adulteriū. ff. de adulte. l. si adulter. §. i. xxxij. q. viij. adulteriij. sed cui maior: an cognoscenti decē mulieres: an decies vnā Johā. deli g. ibidē dicit qz p̄mo p glo. xxx. q. i. ca. ante penul. nec illam gl. repio. credo tamē qz bñ dicit: qz plurib⁹ ē actio mali z p̄s corū pit. ar. p hoc de re. iudi. c. i. li. vi. in fi. z hac circunstantia q̄tita tis om̄isa necessario d̄z p̄simodū consisti. vt si

Fornica
tor sim
plex an
fur? Dec
cet q̄
mortale
mēdaci
um p̄mit
tens.

De penitentis recipiendis.

So. c. l. ij.

dxerit se ter fecisse postmodū recordatur decē vī
cibus. An autē p̄tens teneatur dicere quotiēs co
gnouit. dic q̄ sic si recordat. als sufficit dicere q̄
p̄seueranter peccauerit. vi. q. i. mutare. d. pe. di. i.
c. i. fm lauren. An autē maior viro vel mulieri. ce
teris partibus viro: q̄ fortior esse d̄z. xxx. q. vi. idi
gnant. Sed cui iponitur maior an cognoscēti so
lurā virginē v̄l maritatā corruptā. Q̄redo q̄ sc̄do
cum peccat in plures. s. i. maritū cui⁹ thoy violat
ff. de adulteris. l. inter liberos. i. c. nō afferamus
in fi. xxxiij. q. i. Itē illa plus peccat cum fidē q̄ est
v̄nū ex bonis infimōnū violat. xxvij. q. ij. oē itaq̄
C. de adulteris. l. i. q̄ r̄ cōicans ei in crimine pl⁹
peccat. arg. de snia excō. nuper. z. c. sicubine. no.
per acchi. z. Joh. an. in. c. ij. de cler. vel mon. li. vi.
circa fi Et hoc vez nisi p̄ma fuerit p̄secrata. xxvij
q. i. virginib⁹. Circa hoc moueo tale dubiū. Ho
ne. Corrupens virginē cuius occasione ipsa ef
fecta est publica meretrix nundq̄ reus erit omnifi
pctōz per ipm̄ postea in meretricio commissō: s̄
ar. optimū q̄ non in. l. neract⁹. in p̄n. z in. S. i. ff. de
seruo corrupto. vbi est casus q̄ si corrupisti seruū
vt quedā cyrographa debitorū dñi laceraret: ille
ex consuetudine postea alia cyrographa laceras
uit isto: nōie non teneris. Contrariū puto veri⁹
in foro p̄sentie. ar. ff. ad. l. acq. l. q̄. occidit. S. qui
in hoc de homic. c. fi. li. vi. i. q. i. placuit. vt vnusq̄
q̄. Et est forte casus in quo q̄s idem pctm̄ sepius
confiteri teneff p̄pter circumstantiam. vt si illa pec
cet: z quotiens peccet: post cōfessionem corrupto
ris: q̄ nec sacerdos potuit p̄niaz com̄mensurare
circumstantijs futuris q̄ sibi in certe fuerunt. ff. si
cer. petaf. l. respiciendum. xxij. q. iij. nabugodo
noso: Auctis q̄ i postea circūstāijs. seu aucto m̄

Mulier
res decē
cognos
scere q̄
u⁹ est q̄
vnā decē
es.

lo necesse est vt pnia augeat: qđ non fit nisi i pnia
 vt dixi in pma pte sup xbo inuncta. Itē est forte
 casus in qđ existenti i purgatorio vel in inferno pe
 na augeť extensiuē: vel intēsiue si illa i meretrico
 perseueret post mortē corruptoris. sicut debiabo
 lo notaf. xxiij. di. qui ep̄s. lz dici possit qđ deus fu
 turor conscius mortuo penā statuit scđm qđ illaz
 in meretrico pseueraturā p̄sciuit. ff. de iudi. l. sed
 si restitatur. §. si. h. cui d̄ maior pnia imponi: an
 cognoscenti pulchram vel deformē. Hec est que
 stio. glose in. c. si. xiiij. q. si. tangit glo. in. c. i. de pe.
 di. v. hugo dicit. qđ pmo. Bart. qđ scđo. cades qđ stio
 formari posset de inuencula z antiqua. Et videt
 qđ plus peccet cognoscens pulchrā qđ deformem z
 antiquam ppter circumstantiam lasciuie maioris
 Et deť tñ qđ turpē z antiquam: qđ minus tentatur
 z natura minus mouetur: z ita magis ex malitia
 peccat. ff. de peni. l. respiciendū. §. si. primam opi
 nionem veram credo: habito respectu ad volupta
 tem vel ad delectationē qđ attenditur in pctō arg.
 vi. dist. c. i. Secundam vero: habito respectu ad
 allicientiam z tentationē qđ vbi ē iunior: concludit
 tur maior c̄pa. xxiij. q. ij. admonere: qđ ex aduer
 so vbi maior tentatio z allicientia ibi minor con
 tēptus. facit de pe. di. ij. sciendus. sed cui maior:
 an clero seculari in sacris p̄stituto fornicanti: vel
 monacho non i sacris. Et deť qđ clero: qđ sicut mo
 nachus castitate p̄mittit ex̄p̄sse: sic cleric⁹ tacite
 qđ ordinat. xxi. di. vicena. cū sequē. z de cle. pi. u.
 cū oli. z cū hoc ē i sacris duo igť vincula magis h̄
 gant. isti. de adopti. §. sed hodie. de treu. z pa. c. i.
 dic p̄ira. cum castitas s̄m opinionem cōem ex cō
 stitutiōe ecclesie ordinari sacro est annexa s̄m do.
 qđ cle. vel vo. rursus. sed monach⁹ fornicādo venis

Abulie =
 re turpē
 cognos
 scēs an
 qđi⁹ pec
 cet qđ si
 pulchrā
 cognos
 ceret.

De penitentibus recipiendis. Fo. cv.

contra p[ro]fessionē suam: et votum. de statu mona. cū
ad monasterium in fi. An̄ et p[ro]b[is] singularis simpli
cem fornicationē p[ro]mittit: nec ē casus ep[iscop]alis. nor.
lxxi. di. maximilianus. lxxxi. di. p[ro]b[is]. ij. q. vij. pau
lus. Contrariū t[ame]n tenēt doc. p[ro]sertim theologi: di
centes q[uod] sacerdos occidentalis lapsus in fornicat
tionem vere voti fractor efficitur et in casum re
seruatum incidit nec a simplici sacerdote absolui
potest. p[ro]batur. T[er]tis suscipiens sacrū ordinē vo
uet castitatē voto solēni. et ad hoc est determinatio
ecclesie. in. c. vnico. de voto. li. vi. Et ad hoc ē. S.
L. ij. ij. q. lxxviii. arti. vij. q[uod] dicit sacerdotē grau
ter peccare si fornicatur: q[uod] vouet. ad idē Hen. de
gan. v. q[ui] li. q. xxvij. Ad idē cancellarius parisiē.
Berfon in tractatu de visitatione cleri. dicit. De
nunciatur recipientibus ordines sacros q[uod] faciūt
votum castitatis solēne: ne reputēt se liberos ad
fornicandum: sicut fatui quidam putant. Ex quo
inferunt p[ro]babiliter q[uod] sacerdos p[ro] lapsū in for
nicationē sicut ter assumpsit sacrum ordinē ita tri
plicis voti solēnis est p[ro]uaricator. P[ro]bat: q[uod] quely
sacri ordinis susceptio h[ab]et annexū votū p[ro]tinētie: et
non simplex. q[uod] solēne. Est t[ame]n v[er]o q[uod] grauius pecca
religiosus fornicando q[uam] clericus secularis in sa
cris. clerici em̄ tales sunt votifractores voti faci
ti: et solēnis castitatis. q[uod] nō p[ro] se intrinsece et essen
tialiter ē annexum sacro ordini: s[ed] ex constitutiōe
ecclesie p[ro]pter eius honestatē tacite et accidētalis.
Religiosi v[er]o fornicatores sunt votifractores vo
ti exp[re]ssi et solēnis. et sunt tales quasi apostate. q[uod]
plus deponunt q[uam] h[er]itum: cum castitas sit eis ma
gis substantialis. q[uod] p[ro] se intrinsece et essentialiter
est annexa voto p[ro]fessionis. i. d. c. cum ad monaste
rium in fi. S[ed] cui maior an laicovl religioso codē

Fornica
tio p[ro]b[is]
lis an sit
casus
ep[iscop]alis.

gñe pcti peccantibus. Et videt q̄ religioso: q̄ ē
 in altiori statu: z sic casus decliuior. Contrarium
 regulariter vez: q̄ regulariter graui⁹ peccat laic⁹
 cus q̄ religiosus vt no. Jo. an. post. S. L. in. c. ac
 cufatus de hereri. li. vi. Vbi concludit q̄ in eodez
 gñe pcti minus peccat religiosus q̄ laicus nisi in
 tribus casibus. Primus cum pctm̄ ē s̄ votum re
 ligionis. puta fornicando aut pprium retinēdo si
 ue inobediēdo s̄ votum pmissum. Scds cum ex
 cedit p̄ contemptum. q̄ vī detur magis ingratus:
 ex dei bñficio esset pductus ad pfectionis status
 facit q̄s habet in. c. si. xlvij. di. Tertius cū peccat
 publice. ita q̄ p̄bet scandalū alijs: nā tūc tenet ēt
 de delicto. aliozū. de voto. magne. z in. c. precipue
 xi. q. iij. vbi dicit btūs gr. Scire debet p̄lati q̄ si p
 uersa vnq̄ ppetrant. tot mortib⁹ digni sūt: quot
 ad subditos suos pditionis exēpla transmittunt
 Extra illos casus leuius peccat religiosus. Et
 hoc ppter meritā p̄cedentia z sequētia iuxta illū
 psal. Si ceciderit iustus non collidēt. q̄ p̄s sup
 ponit manū suā. Ex q̄ infero q̄ positus in dignita
 te vt ebs leui⁹ s̄delinquit q̄ inferior: cū dicat reli
 giosissimus. vt in. c. ex multa. de voto. z sit in sta
 tu pfectionis. c. l. de regula. z. c. nisi cum pridem
 de reuinc. nisi peccet s̄votū emissum in receptiōe
 ordinis. vel ex contemptu: vel publice in scandalū
 alioz rōnibus p̄allegatis. Et in trib⁹ casibus al
 legatis vel eoꝝ altero aggrauatur pctm̄ ex digni
 tate: z ita p̄t recte intelligi text. z glo. in. capitu.
 cum quidam. de iureiurando. z. capitulo. homo
 capitu. septies. de penite. distinctio. iij. vbi dicit.
 christianus. xl. distinc. alias secus. vt habetur in
 be. hiero. Septies ī die cadit iust⁹ z resurgit. z sic
 l⁹ iustus cadat: nō tñ pdit nomē iusti ex q̄ p̄ bona

opulento resurgit. Quis autem plures mereatur ex eodem genere boni: an religiosus: an laicus. vide glo. notabile in cle. si dominus de reliqu. et vene. sanc. ubi concluditur quod religiosus. Sed cui maior pena dicitur imponi an constanter in matrimonio fornicati an eo soluto qui ad thorum dicitur primo. arg. de vita. et hone. cle. c. clericorum. si sit et ita maior pena dicitur imponi coniugato iuadenti thorum alienum quam clerico secundum abbatem et Joh. an. ibi. sed cui maior. An in matrimonio permanente cognoscere alienam an eo perpetuo soluto qui ad thorum vixit propria. ut quod primo qui adulteratur scilicet non. Dicitur tamen scilicet committat incestum. lxxvi. di. miser. cum notatis. vide quod not. xxx. q. i. nosce hoc verum si vixit fuerit pueris. xxx. q. v. quod deo et est casus qui si legitimo in matrimonio nati sunt illegitimi et incestuosi secundum doctrinam coiter. in. c. literas. de filiis presbiteri. inno. et host. de pue. co. iu. c. dudum. An autem committenti sit adulterium et incestum: quod cognoscit fororem maritalam debeat duplex pena imponi: una pro adulterio alia pro incestu. Jo. an. dicit quod non sed pro adulterio incestuoso maior pena imponitur: et contra quod unum crimen est: sed pro circumstantia aggravatum. vi. de. xxvii. q. i. de signis. Sed pone. Credit quis solutam cognoscere et cognoscit maritalam. Videtur quod imponitur pena pro adulterio. ff. de iniuriis. l. eum qui. sed iniuria vocatur. xv. q. i. illud in fi. Et quod in facto damnato ignorantia non excusat notatur de sen. exc. a. no bis. i. c. de sum. tri. l. i. Contrarium not. xxxiiij. q. ij. i lectum. ar. de sen. exc. si deo. Et hoc verum quod adulterium non committitur sine dolo circa ipsum. ff. de adul. l. penul. Non obstat dicitur: quod ibi oino iniuriari intendebat: hic vero nullo modo adulterari iuncta: quod fornicatio et adulterium specie differunt. de facto damnato dicitur ut per docto. in. capi. si. de const. li. vi sed cui maior. An offendenti patrem suum spiritu

religiosus
i eodem
genere boni
plus mereatur
retur quod
laicus.

Adulterium non committit qui solutam credens maritalam committit.

Parrochiale curatorum.

Ca. iiii.

tualē. l. platū: vel carnalem: videt q̄ p̄mo. ij. q. vij
q̄lis hoc ibi t̄z glo. Cōtrariū credo ver: q̄ fili⁹ est
eadē p̄sona cū p̄fe carnali: cuius etiā effigiē por
tat: nō spūalis. S. de ipube. z alijs substi. l. fi. ff. de
libe. z post hu. l. suis. Peccat aut̄ q̄s magis in se
ip̄m q̄ in aliū. ff. de bonis eoz qui morē sibi consi.
sci. l. fi. §. si videre. xxiij. q. v. si non l̄z. Tū q̄ magis
ab illo recipit z magis ab illo diligit. C. de cura.
furio. l. fi. igit: cum in offi. detesta. An z in casu p̄
plexitatis potius carnali q̄ spūali subuenire te:
net: q̄vni⁹ est nature q̄s est maius. aliud legis. q̄s
est minus. Huic p̄sonat dictū saluatoris. honora
p̄fem z matrē: q̄s de carnalibus ē dictū: z hoc ve
rum ceteris paribus: sicut oēs iste q̄stio sicule dñt i
telligi. Aliud si carnalis sit immerit⁹ v̄ heretic⁹
siue malus. ff. de relig. z sump. fune. l. mine. Ad
hoc not. xxx. dis. c. i. Sed cui maior offendēti p̄fer
vel matrē. Videz q̄ matrē. ar. c. i. de conuersi infi
de. videt q̄ patrē rōe ordinis. q̄ dictū est honora
p̄fem z matrē de p̄ben. mādato. li. vi. Itē q̄ filius
est in p̄tate patris: noui marris insti. de adop. §. fe
mine. notat̄ de appella. c. ex parte. iij. igit magis
est inobediēs z p̄tēns p̄fem offendendo. Credo
q̄ equaliter peccet: tū: q̄lipsis debet equalis p̄fe
tas. p. l. furiose matris. ff. de curato furi. tū: q̄ in
p̄creatione liberorū sibi nature officio funguntur
insti. de ex hereda. libe. §. sed hec quidā vetustas.
Ad hoc. xij. q. ij. qui abstulit. xxx. dis. ca. i. per hoc
deciditur q̄stio cyni. in. l. i. C. de alē. liberis pater z
mater eq̄l̄iter indigent. Filius non p̄t subuenire
nisi vni tm̄. cui subueniet: Videz q̄ m̄fi tanq̄ pau
periori. C. de epif. z cle. si q̄s ad declinandā. p̄su
mitur em̄ minus h̄fe. ar. de statu. regu. periculo
so. lib. vi. cujz ibi not. z quis nature debilioris est

¶ Res of
fēdēstrū
peccat q̄
tū q̄ ma
trē offen
dit

De penitentis recipiendis. Fo. cvij.

z ita miserabilior. ff. de reb⁹ du. l. cū pubere. xxij
q. vi. ind. gnat. Videf tñ q patri ad quē spectat
onus alimentādi. ff. de libe. agno. l. nō q̄admodū
Sol. Dicas locū esse gratificatōi: cū equalis eis
pietas debeat iuxta p̄dicta. ar. de rescri. duo-
bus li. vi. xij. q. ij. ebron. S; cui maior. an occidē
ti xp̄ianū: vel iudeū: seu hereticū? Videf q̄ sc̄do.
q; corpus z aiā perimit. arg. bonum. xxij. q. v.
vnum solū. Cōtrariū est verū. p. c. qui nō odij iun-
cto. c. eos vero. li. dist. Et quia magis ē fratri-
ciū q̄ simplex homicidiū. ff. ad. l. pompeiā. de pa-
ricidio. l. i. Dēs aut xp̄iani sūt fratres quo ad re-
generationē baptismi factā ex vna matre. s. eccl̄a
xi. q. iij. ad mensam. xij. q. ij. q̄ abstulit. Itē magis
tenemur diligere xp̄ianū. igit̄ q̄uius peccamus i
eū. Hec obstat rō. q; nō perimit animā occidens
s; pp̄ia pec cātis voluntas. xxij. q. iij. vasis ire.
Et als eēt magis pctm̄ occidere malū q̄ sanctuz
contra. c. sicut dignum de homi. notatur. de cōse.
eccl̄e. vel alta. c. vno. li. vi. Hec obstat q; maior pe-
nitentia iniungit̄ matri opprimentī infantulum
non baptizatum q̄ baptizatū. not. archi. de cōse.
di. iij. rebaptizare: q; licet minus sit maiustamē
dammum est in morte pagani. ideo matri maior
pena iniungitur ad cautelam nō sic si pagan⁹ fuis-
set adultus: q; de eius cōuersione minus speraf
q̄ infantie: z q; conteri potuit: iō minor p̄nia iū-
gitur. fm archi. in. d. c. baptizare. vbi etiā patet
q; maior p̄nia iniūgitur rebaptizanti hereticū q̄
fidelem. Sed cui maior an occidēti matrē vel vro
rem? Hugo tenet q; vrorem. Fo. q; matrē. vt not. an sit gra
xxij. q. ij. admonere. Primū credo verius: p̄ id unus q̄
q; notaf. lxxix. dist. de center. Et quia vir z vro
sunt socij diuine z humane domus. C. sicer. peta.

l. aduersus, ff. ad municipa. l. si §. ij. In eos est sacramentū ipsi sunt vna caro effecti. ipsis dictum est. Propter hoc relinquit homo patrem et matrem et adheret uxori suae. xxxv. q. i. ca. i. de bigamis. de bitum. Unde et in casu necessitatis subueniet viro. sed cui maior. an occidenti veneno vel gladio dic primo. C. de malef. z. ff. ad legē cornel. de sic. ca. l. eiusdē. in prin. sed cui maior. an ad tra. pro. uocanti: an prouocato: an consulenti vel facienti. De. prin. ff. lxxvi. di. tāta. xxiij. q. iij. qui aliorum no. de pe. di. ij. noli. et maior: denegati elemosinam necessitate extrēa q̄ iuadēti bōa pauper. not. io. de lig. de resti. spolia. sepe. sed in foro cōtentioso scdo iponitur maior pena. Cōtrariū notaf. xvij. di. sicut hi. sed primū veri. attēto q̄ homicidiū p̄ pōderat rapine. et maior: iponit litigioso q̄ adulatori. fm archi. xlvi. di. eberic. q̄: q̄ adulatori tēdit ad delectādū. alter ad p̄tristādū. sed cui maior: an peccat palā vel clā. qua questione. vide glo. in. c. de hoie. de celebra. mis. et in. ca. nemo. xxiij. q. iij. et l. c. clericus sol. lxxi. di. et dic. aut loq̄: nūr de p̄sūptiōe doli. et magis p̄sumitur cōtra facientē clā q̄ palā. l. si. ff. de ritu nup. l. non existimo. ff. de admini. tuto. aut de alio. et tunc aut est talis actus in quo delinquitur clā faciendo: et non aliter: et clarū est q̄ minus peccat. aut est talis i quo delinquitur clam et palam: et tunc aut ex tali actu pōt surgere deceptio multorum: et punitur magis palā vt in. l. iij. C. de sūma trini. aut contingit solum contemptus: vt in furto vel rapina. et tunc si militer punit magis palā agēs. isti. de obli. ca. ex maleficio. §. pena. Aut neutrū istorū surgit: et tunc equaliter punitur. vt in. l. sancimus. C. de penis. Circa. §. caueat. vbi agitur de sigillo cōfessionis

petā oc
citra an
sint gū:
ora ma:
pifestis

Nota q̄ eccl̄a instituit confessionem non solū le-
crete fieri: sed ⁊ occultā teneri q̄ tuz ad tres condi-
tiones p̄sonarū. Primo quoad confessorē. secun-
do quo ad incidenter audientes. tertio quo ad ip-
sos peccata cōfiteutes. Primo confessio d̄ esse
occulta quo ad cōfessores put̄ hic statuit. Nam
de iure antiquo debet deponi reuelans confessio
nē ⁊ oīo dieb⁹ vite sue ignominiosus p̄ regria-
ri. de pe. di. vi. c. sacerdos. s̄ s̄. c. n̄m d̄ depōi et
ad agendā p̄petuā p̄niāz ī arcū mō asteriū detru-
di. Abi dicit host. q̄ sacerdos p̄tracta p̄niā p̄ sep-
tēniū vel decenniū peragrinando p̄ mundum in
monasterium est detruendū. et sic. c. sacerdos.
per. c. nostrū. nō corrigi: s̄ vñ ius supplee per
aliud. Confirmat aug. iij. q. vij. c. sacerdos dicēs
sacerdos vt sapiēs medic⁹ ⁊ p̄fect⁹ primum pctā
sua diluere sciat: ⁊ postea aliā detergere ⁊ sana-
re ⁊ nō publicare. ⁊ magf̄ i. iij. di. xxi. Caueat sa-
cerdos ne pctā penitentiū alijs p̄dat: alioquin de-
ponat̄. Ideo oēs doc. theologi ibidē cōueniūt di-
centes q̄ in nullo casu s̄ sacerdoti reuelare cōfes-
sionē: siue cōfiteas peniteat siue non: siue confiteat̄
pctm̄ in ope p̄petratū siue p̄petradū. siue sit pec-
catū in fide siue in morib⁹. An̄ reprobanda est sē-
tētia in hoc versu cōtenta. Heresis est crimen qd̄
nec confessio celat. D̄ tñ cōfesso: diligenter p̄re-
cauere p̄ posse ne pctm̄ p̄petradū sibi in cōfessio-
ne detectum ope p̄petret. maxime pctm̄ heresis.
Potest em̄ dicere multitudini q̄ sibi caueat ⁊ p̄-
sidentia: vt gregi suo diligenter attendat̄ dicens.
Vigila super oues quia lup⁹ est in grege. Ratio
autem tāte occultatiōis est multiplex. Primo q̄
si licitū eēt reuelare confessionem: confessio vltis
redderet̄ in p̄p̄lo ⁊ a re sibi necessaria retrahere

oꝝ tene-
ri occul-
ta.

cōfessio
nē ī nul-
lo casu
s̄ sacer-
doti re-
uelare.

De penitentis recipiendis.

So. cit

serit se habuisse in confessione in vniuersali. **¶** An
credo qd cōfessores non peccant mortaliter qd ali-
quando etiā dicūt se habuisse tale pctm̄ i cōfessio-
ne qm̄ in tali gñalitate ita dicunt qd nullo mō pōt
dephēdi psonā q̄ ipm̄ cōfessa est: s; sit piculosuz
talia referre nisi in cā necessitatis p cōsilio habē-
do ppter scandalum z periculū ne deueniat i no-
ticiam psonē. Secundus casus in q̄ licet reuelare
est de li etiā cōfitentis z q̄ sibi necessariuz est: vñ
vtilis ad pficiendum que requirūtur ad illud for-
q; q̄ diu hoc pendet adhuc gerit psonā vicarij di-
Sed de licētia cōfitentis hoc reuelare aliū pōe
non licet: nisi ille qui confessus est hoc iterum di-
ceret confessorī extra cōfessionem. Et sic s̄m sc̄m
tho. in quarto: dist. xxi. talis reuelatio fieri pote-
rit ex vi licētie ita qd potius reuelat qd dictuz est
sibi extra cōfessionē: nō aut̄ ex vi confessionis sibi
facte. **¶** An sacerdos nullo modo dicere d; qd scit ex
confessione: q; cōfiteus nō pōt dispensare in lege
nature: diuina: z in essentia sacramenti. Habita
aut̄ vt dictuz est reuelandi lñia p aliū modū q̄ cō-
fessionē reuelat: z sub hac q̄litate poterit reuela-
re. Sed tñ nasceretur scandalum: nullo mō d; p̄
biter vti illa licētia: q; cōfessor d; celare p̄fessōez
ppter duo. Primo ppter sacramentum: nam de
esse illius sacramenti est vt maneat in secreto. Se-
cundo ppter scandalum: vbi ergo primū tolleret̄
ex licētia cōfitentis: nichilominus maneret in se-
cundum. Et ergo confessor non debet vti illa lñia.
quia cū scandalo nihil faciendum: in. c. ij. de pre-
scrip. Sed qd de illo cui ex licentia cōfitentis mō
p̄dicto pctm̄ reuelatur: nunqd ipse celare teneb̄
Ipsi tenet qd sic: verū: nisi peccator velit qd iste ab-
soluere sciat z libere s̄m eos. Tertius casus sc̄m

Cōfessio
reuelari
pōt de
lñia con-
fitentis.

inno. 2 sequitur panoz. in. ca. omnis. de pe. 2 remis.
 est qñ dñs cōfiteat se velle facere aliqñ malū: q: istū
 nō est dictū in pñiali foro: 2 iō p̄p̄t rōem istī? scē
 menti nō tenet celare: nec etiā p̄p̄t p̄ceptū legis
 nāe seu diuine rōe p̄missionis salrē tacita de non
 reuelando. q: vt dicit bona. l. iij. di. xxi. intelligit
 q: dñs celare: nisi veritas v̄l obediētia aliud erigat
 vt est in p̄posito. Nec obstat q: cōiter tenēt theo
 logi ea. dist. q: nō liceat. q: dicitur eoz limito 2 in
 telligo qñ dñs cōfiteat se h̄se pctm̄ de q̄ nō pōt pe
 nitere: a quo nō pōt vel vult abstinere. 2 hoc iō con
 fiteat vt sacerdos p̄beat cōfiliū 2 orat. p̄ eoz deus
 eū illuier. 2 h̄mōi: 2 tale pctm̄ nō vergit in pericu
 lum aliorū: sed tm̄ ipius cōfiteris. Nam tunc illo
 modo pōt reuelare q: talis p̄fessio dispōit ad cō
 tritiōē. 2 p̄nr ad pctōnū in conspectu dei celato
 nem. s̄m richar. vbi supra. arti. iij. q. ij. Sed quā
 do verheret in periculū cōitatis vel alterius: tūc
 si nullo modo vult cessare talis quin illud faciat:
 credo sine p̄iudicio q: nō solum pōt tūmo teneat
 reuelare ei qui p̄r p̄desse 2 nō obeat vt malo ob
 vietur. Hoc tandē ita p̄cedit q: nō p̄dat pctōies
 Hāc q̄qd poterit bono modo circa hoc facere vt
 pctm̄ impediat sine p̄ditiōe cōfiteris: hoc face
 re dñs cōfessor. Si autē sacerdos videt q: in tali ca
 su nihil facere p̄t sine periculo p̄nitentis tūc om̄i
 no tacere dñs. De hoc no. in. c. nerui. xxiij. di. Quar
 tus casus est quandoq: dñs h̄ per aliam viā p̄c
 catū sibi detectū in cōfessione. s̄z bonauē. 2 rich.
 2 cōmnē theologozū opinione i dicta dist. xxi. ve
 rum est q: p̄pter scandalū nō dñs reuelare nisi pro
 necessitate vel vtilitate illud dicat: v̄ nisi iuraue
 rit dicere veritatem. s̄m inno. in. d. c. omnis 2 re
 citat panoz. in. c. dilect. de exce. pla. Hūc tm̄ de

De penitentijs recipiendis.

So. cr.

bet dicere se habuisse illud in confessione: pot tñ di-
cere cū determinatōe. Ego vidi talē: vel audiui ta-
lem quid fecisse. Et idē dic si reuelat aliqd pl^o q̄
sciat extra confessionē. puta scit semiplene aliqd
factum extra confessionē: et plene in confessionē: nō
licet sine pctō mortali nisi semiplene exprimeret
vel si habet dubie: aliter q̄ dubie reuelare non bz
Quintus casus est qñ essent aliqui q̄ condixerūt
interficere pbz in cū eis euntē in nemore: quoruz
vnus peniter et cōfitef ante nemoris ingressum
Hā tñc pot sacerdos retrocedere: lz ex hoc aliq̄ so-
cū cognoscant sociū confessum fuisse. pditionem
Scō; em̄ scotū l. iij. di. xx. gñaliter dici pot qd si-
gnū qd de se est indris ad significandū tale pctm̄
fuisse cōfessū vel nō fuisse: lz aliqbus sit signū ma-
gis determinatū ex aliq̄ presupposito: non tñ ex se
est signū reuelatū confessionis: nec p pñs simplr
illicitū cōfessōi. Quidā tñ tenēt q̄ in tali casu te-
netur potius intrare nemus: et subire mortem q̄
tali signo reuelare: sed eis nō credo. Abeli^o tñ fa-
ceret si aliquā cām fingeret cur intrare renuisset
sed si nō pot inuenire credo cū scot. q̄ pot desiste-
re ab ingressu: quis illi p tale signū dephendant
confessionem ei fuisse factā. si tñ signū non esset i-
differens sed certum: et nullo modo licere signum
facere: vel alio modo cōfessionē reuelare: sed po-
tius tenet fm richar. vbi supra mortem sustinere
ne confessionem reuelet. Sextus casus in quo lz
reuelare confessionē: est quando id quod dñ non ē
peccatum nec circumstantia peccati illius qui cō-
fitetur. Nam tale quod non cadit sub sigillo con-
fessionis: nisi esset quid potens deducere ad ma-
nifestationem peccati. Unde si quis confitendo
inferat q̄ in tali terra sint hutusimodi fructus: vel

saēdos
q̄ sciuit
cōfessio
ne per
vnū de
malefa-
ctorib⁹
se iustificē
dū i nēo
re p̄t ne
mus nō
intrare.

pulchru castru vt q ex tali licito contractu dz dare
cetu ducatos alicui. z huiusmodi q non sut pctā
nec ducerta ad manifestationē peccati: licet scdm
Rich. vbi supra. manifestare. nisi talis inotescat
pfeffori q talia sibi dicit sub sigillo secreti: q tūc
nō pōt reuelare nisi q fm sigillū secreti pōt reue
lare: vt infra dicam. Scdm dubiū est vtrum sacer
dos possit reuelare illud peccatū quod reuelans
veniret i vtilitatem cōfitentis. Ad hoc respondet
Rich. vbi supra q nō. qz si aliquādo esset vtile cō
fidenti vt sua cōfessio reuelaretur: nūq tū potest

Cōfessio
an possit
reuelari
papa p
cipiente
q reue
letur.

esse vtile cōmuni vtilitati: cuius bonū principa
lius respicit charitas q singularia psonē. Tertiu
dubium est vtrū papa possit precipere sacerdoti
vt reuelet cōfessionē? Ad hoc dico q quis sit su
pra omne ius positiuū: nō tamē ē supra ius nāe
vel diuinū: z ideo sacerdos non tenetur in hoc ei
obedire: etiā si precipiat ei sub pena exccōicatis
cū sigillū cōfessionis nō sit solū iuris positiuū: s
etiam naturalis z diuini. Unde tali precepto nō
obediēs exccōicatis sententiā non incurrit: quia
cōtrinet intollerabilē errozē. vt in. c. p tuas. de se.
exccō. z i. c. venerabilib? S. pen. eo. ti. li. vi. Quar
tum dubium. si sacerdos haberet aliquod pecca
tum mortale qd nō posset cōfiteri nisi cōfessionē
factā sibi reuelaret. Rēdetur fm Ric. z scot. vbi
supra. q nō dz cōfiteri durāte tali casu illud pec
catū: s sufficit cōfiteri de eo cū pposito confitēdi
qñ poterit facere sine p iudicio sigilli cōfessionis
z reuelatione persone cōfesse. Fortiori est vniculo
tenetur ad celādum cōfessionē q penitēs ad cōfi
tēdum. Quintū dubiū. An quid post mortem
confitentis poterit sacerdos reuelare cōfessionē
prout nonnulli faciūt. solutio. Dicendum q non

De penitentis recipiendis.

So. cri.

per textum hic q̄ indistincte prohibet reuelare confessionem: etiam si noceat q̄ p̄b̄f̄ tacet confessionē confessione
defuncti v̄l̄ si p̄desset alijs q̄ reuelaret: tñ̄ adhuc prohibet
reuelare nond̄. Et ad hoc faciūt p̄les rōes. Una reuelari
q̄ etiam post mortē hoies nolunt suā famā deni-
grari. C. de necessare 2 suis heredi. insti. l. i. q̄ ex tuo con-
quo defunctus celauit p̄ctm̄ alijs 2 in ea volūta-
te mortu⁹ ē p̄sumit sibi sp̄ displicere reuelatio p̄-
dicta: 2 iō nequaq̄ faciēda. p̄d̄o q̄. c. maiores. de
baptis. 2 eius esse. 2. c. platū. q̄b̄ metus cā. Sc̄da
rō: q̄ cōfessio est celāda nō solū p̄pter consentē
ne sibi p̄iudicet: sed etiā ex ipsius sacramentalita-
te vt dictum est. licet ḡ amplius ipso defuncto ex
publicatione cōfessionis nullū forte p̄iudiciū na-
scatur. ex vi tñ̄ sacri 2 ex se p̄fessio d̄z celari. Ter-
tia rō: q̄ etiā p̄pter alios adhuc viuentes d̄z celi-
ari confessio defuncti: q̄ scientes ipsi viuentes cō-
fessionem post mortē reuelari posse retraherent
q̄s a cōfittendo. Si tñ̄ expediret aliquo casu aīe
defuncti q̄ reuelaretur confessio p̄cti sui: vt q̄ tene-
ad restitutionem male ablatōz de q̄bus heredes
sui v̄l̄ alijs non hērent noticiam: tunc forte reuelari
posset p̄ tanto vt heredes restituant male pos-
sessa. De quo not. in. c. si. de sepul. 2. c. tua nos. de
vsur. Sextum dubium. p̄d̄one q̄ p̄ochian⁹ accuset
p̄b̄m̄ de reuelata p̄fessione: sed p̄fessor dicit scilicet
re illud nō in confessione: sed extra. Qui credendū
erit i hoc casu vel quō puniet talis p̄b̄f̄? Sol. Dī-
cit host. q̄ ex q̄ p̄b̄f̄ non conuincit de obiectis per
p̄ochianū: istā penam ordinariā de qua hic non
patiatur: q̄ pena ordinariā non d̄z infligi nisi cō-
uicto iudicialiter per testes iudicialiter confessio:
alias d̄z potius absolui ab impetitione accusan-
tis. Facit. c. actor. vi. q. vi. 2. ca. vnicum. vt eccle.

bñfici. si tñ pbf non pbat q̄ illud reuelatū aliūde
 ad euz puenit d̄z puniri aliqua pena extraordina
 ria ad arbitriū iudicis. **Uñ** s̄m Jo. an. 2 host. cau
 tus d̄z esse pbf dicendo crimina alicui? qz nisi p
 bet talia p̄ ip̄m reuelata se scire extra p̄fessionem
 p̄sumitur scire in cōfessione. Et iō p̄pter reuela
 tionē talis punif: saltē pena arbitraria: v̄l ad ara
 bitrium iudicis: si non p̄bet se illa extra cōfessio
 nem audiuisse. **Pro** quo facit. c. si tñ. 2. ca. p̄. plas
 tū sciens cui. vi. q. ij. vbi etiam rep̄hēditur ep̄s q̄ dicit ali
 aliquem quem criminosū si nō pbat illud qd̄ d̄t pbare. **Se**
 p̄ p̄fessio p̄ timū dubiū. **Utrū** sciēs aliquē excōcātū p̄ con
 nē: eū vi fessionē teneatur eū vitare? **Sol.** s̄m. cicar. vbi su
 rare non pra qz: nō etiā i secreto. 2 ad. c. cū nō ab hōie. de sē.
 tenetur. excō. qd̄ videt dicere d̄nū. **Uñ** q̄ intelligit qñ scit
 p̄ alia viā i secreto q̄ p̄fessionē. **Scot?** tñ vbi su
 pra t; qz d̄z eū vitare si pōt sine p̄ditione et? excō i
 cationis: si x̄o hoc non pōt facere qñ eū pbat: nō
 teneat: immo teneat non vitare: qz fortiori vinculo
 ligat ad celandum. s. p̄ legē nature: inā: 2 ecclesias
 ticam q̄ ad vitandū excōcātū. **Octauū** dubium
 si sacerdos scit p̄ p̄fessionē q̄ aliquis dormiuit cum
 muliere i ecclesia: an possit hoc reuelare ep̄o? **Sol.**
 qz non: nisi in gñe dicendo talis ecclesia ē polluta
 2 indiget recōsiliatione. ar. c. si s̄m. de adul. 2. ca. si
 sacerdos de offi. ordi. 2 hoc tutius est. 13 quidam
 teneant qz nec etiā in gñe debeat reuelare qd̄ v̄p
 credo qñ est oīno occultum: ita qz ecclesia non est
 de hoc in famata: qz sic non indiget recōsiliatione
 2 sacerdos qui solus scit vt deus pōt tibi salua cō
 ferentia celebrare. ar. c. cum non ab homie. de sē.
 excō. **Nonum** dubium est: si platus sciret subditū
 suum p̄ confessionem male vt i officio suo an pos
 set eum remouere? **Solu.** secundū rīchar. 2 Scot.

De penitentis recipiendis.

So. cxiij

Officio

vbi supra q non: qz alij scientes q ille ab officio
remotus p sua confessione piores redderentur
vt non confiteretur veritatē. Et ille idē m̄tus re-
uerbitur confessionem ⁊ p̄ior: erit ad pctōrum
suoꝝ celationē. Et ponit. *S. T.* exēplum de abba
te qui sciuit in cōfessione p̄ior:em suam male vti
officio dicens q in illo casu dz eum admonere vt
poratum resignet: vel si noluerit pōt ⁊ aliqua alia
occafōe eum a cura poratus absolueret: ita tñ q
ois suspicio deuitetur de reuelatione confessiōis
Sed ego credo istud verū nisi qñ talis subdit⁹ cō-
fiteretur pctm̄ a q non vult desistere. ⁊ quod xgit
in periculum aliorum: qz tunc credo q possit eum
officio priuare. qñ ad libituz ip̄ius spectat a mo-
uere vel cōfirmare. Decimum dubium. Quid de
pbfo qui scit in confessione impedimentum i ma-
trimonio dhendo. v̄ officialis in pmouendo ⁊ p
eum p̄sentando. *Sol.* q secreto dz eos monere vt
desistant: q si dhunt bñdicat nuptias. Si petit q
p̄ntet ordinando: p̄ntet qñ aliter facere non pōt
sine manifestatione confessionis. Facit qd̄ no. gl.
⁊ doc. in. c. vnico. de seruri. in ordi. faciē. Nō quis
etiam si diceret non sibi crederetur nisi quatenus
posset pbare: ⁊ sic frustra faceret. Undecimū du-
bium est. si aliq̄s sacerdos p confessionem alicui⁹
quem audit scit q ille p̄latōe sit indignus: dz con-
sentire ei electioni: qz si p̄sentit videt̄ peccare mor-
taliter consentiendo indigno si d̄dicit videtur cō-
tradicens suspicionē inducere de pctō. Et sic vis
derur reuelare cōfessionē quod nunq̄ in aliq̄ casu
licet. *Sol.* *S. T.* vbi supra dicit q ex multis alijs
causis aliquis indignus reddit ad p̄lationis offi-
ciū q̄ ex pctō sicut est defectus scie vel etatis: ⁊ tō
qui contradicit electioni: nec suspicionem de cr̄i-

puare si
dz plat⁹
subdituz
qñ pctōs
fessiones
vñ illum
scit ma-
le x̄sari
in eo.

mine facit: nec confessionē reuelat s; dicit p̄motti
 oni indignoz sicut sua inter est. Duodecimū dubi
 um est. Quid si aliquis sentiens q̄ ep̄s vult s̄ eum
 inquirere de crimine vt eum puniat: ostendit ep̄o il
 lud p̄ hoc volens euadere correctionē nunq̄d ep̄s
 tenet illud celare? Sol. Hoc casu cautus sit ep̄s. &
 dicat. hoc pctm̄ non recipio p̄ modū confessionis
 cum de ipso publice sit infamatus: non tñ d; ab
 solutionē denegare. q; ipsa non obstante poterit
 s̄ ipm̄ inquirere & punire s̄m̄ ino. & no. in. c. de his
 de accusa. xxxij. q. ij. c. admonere. Vel p̄t̄ dici q̄
 etiam si ep̄s non protestetur q̄ non recipit crimen
 p̄ modū confessionis in casu p̄dicto nihilominus
 p̄t̄ illud audire vt p̄fessor. & vltra hoc tāq̄ iuder
 p̄cedere ad correctionē eius q̄ delictū p̄misit: nō
 habito respectu ad illam confessionem. Nam ab
 solutio fori p̄nialis alicui impensa nō excludit p̄
 cessum iudicalem immo q̄s accusari p̄t̄ & puni
 ri de crimine de quo egit p̄niam in foroate. vt no
 tatur in dictis iuribus allegatis. Sed si pctm̄ est;
 oino occultum. tunc esto q̄ ep̄s sciret: deberet con
 fessionem recipere & in cōfessione tenere. nec p̄tra
 eum inq̄rat s̄m̄ hosti. Idē archid. in. c. Sacerdos
 de pe. di. vi. Tredecimū dubiū est. Fur p̄st̄edo fu
 rat. q; abscondit p̄bfo bursam. nunq̄d poterit con
 fessor reuelare hoc peccatum in confessione com
 missum. Sol. Aut ille fur illud idē confitetur: aut
 non si nō p̄bfo poterit reuelare. siue in ip̄o actu fu
 rem deprehendat: siue postea percipiat. dum videt
 bursam absconditam: quia non reuelat confessionem
 sed crimen quod alias q̄ per confessionem sibi cō
 stat. quod potest cum necessitas subest. vt dictum
 est supra. Si primo modo: vt quia dicit domine e
 go furor. Idem est dicēdum: quia non reuelat cō

Fur qui
 cōf̄: edo
 furripus
 it pecu
 niā p̄fes
 sionis po
 terit re
 uelari.

fessionē sed delictum. hoc enī sit et pcepit alias q̄
 per confessionem: etiā si nesciuisset v̄l nō ppendis
 et nisi ille hoc confessus fuisset. Idē videtur posse
 dici si postq̄ fur furatus erat eodē contextu āteq̄
 absoluitur confiteatur dicens. Dñe adhuc plus
 tū. quia furatus sum iam vobis istam pecuniā
 ad hoc veni. q̄ que in continenti sunt inesse vi-
 dentur. l. lecta. §. dicebam. ff. si certum petat. not.
 l. q. iij. §. notandum secundo sup̄ v̄bo absoluto. s̄
 in hoc forte melius dicendum est q̄ idem ac si p̄s
 extra confessionē furatus esset: vt q̄ diceret. Dñe
 alias furatus fui vobis auca: q̄ nullo mō pde-
 re poterit p̄f: sed poterit in gñe s̄ tales p̄dicare
 et eos post gñalem monitionem in gñe excōicare
 De hoc in. c. si sacerdos. de offi. ordi. c. a nobis. de
 sen. excō. de consti. c. ij. li. i. poterit etiam dicere
 p̄f. priusq̄ audirē cōfessionem tuam bur sam ha-
 bui et anteq̄ a me recedat. et cum me nō ha-
 bere si tu abscondideris. p̄to q̄ reddas: salua etiā cau-
 tela. c. si abscondit. li. vi. sed caueat q̄ nō dicat se
 in confessione audiuisse. Decimum quartum
 est. Quid cadit sub sigillo p̄fessionis. Sol. quod
 directe se extendit ad omnia que cadūt sub sacra-
 mentali p̄fessione vt sunt peccata. Indirecte vero
 cadunt omnia illa per q̄ deprehendi pōt peccatū
 v̄l peccator. An s̄m rich. vbi supra. Quicquid p̄-
 se v̄l per accidens directe v̄l indirecte posset ve-
 recundiam v̄l confusionem v̄l malam suspitionē
 v̄l aliquid aliud nocumentum generare peniten-
 ti ex peccato confessio cadit sub isto sigillo. An lo-
 cus: et tempus: ac persona cum qua penitens con-
 fitetur se peccasse et similia ex quibus pōt deueni-
 ri in notitiam peccati confessi non simpliciter: sed
 sub relatione ad p̄sonam que ip̄m est confessus: ca-

p̄fessionis
 sigillum
 ad p̄fessionem
 dicit.

dit sub sub isto sigillo. q̄ autem reuelatio t̄pis &
 loci potest cooꝑari ad ḡnandā malam opinionē
 de illo qui confessus est. Probat q̄ si quidam ca
 nonicus sciens famulū suū & nullū alium intrā
 se cameram suam hora none. & ille hora ista fure
 tur dñi ciphum. post multos autem dies dñs p
 pendat ciphum suū esse pditū: si confessor ill
 us furis vsq; ad annum v̄l duos diceret ciphū ts
 lis dñi fuisse acceptū a famulo suo tali die. s̄t̄ t̄
 cendū est de p̄sona cū q̄ quis peccauit q̄ cadit sub
 sigillo confessionis: siue penitēs potuerit suū pec
 carum p̄st̄eri sine exp̄ssione illius p̄sonę: siue nō.
 Quod p̄bat rich. vbi supra tribus rōibus. Pr̄
 mo cum p̄nā si t̄ sacramentum sacerdos tenet ce
 lare omne illud q̄ est necessarium ad integritatē
 s̄:ramētis: sed penitens aliqñ non p̄t sufficēter
 exp̄m̄re actū suū nisi notificādo p̄sonam cū
 qua peccauit. v̄t dicit̄ eu. 2. q̄. 2c. Sc̄do. sacra
 dos tenetur celare omne illud in confessione sibi
 dictum p̄ quod p̄st̄ens possit pdi: v̄t in. 2. q̄. 2. c. 2.
 t̄ ḡnari in cordibus aliorum de illo: sed qñq; de
 tegendo p̄sonam cum qua penitens peccauit pro
 deretur confitens. q̄ si detegeretur filiam concu
 buisse cum patre. p̄deret̄ pater q̄ p̄fessus est con
 cubuisse cum ea. igit̄. Tertio non est licitum face
 re q̄ sit occasio retrahendi hoīes ab actu ad salu
 tem necessario. sed reuelatio p̄sonę cui q̄ penitēs
 confitetur se peccasse esset occasio retrahendi ho
 mines a confessione q̄ non tantum retrahitur alī
 quis a re aliqua p̄pter timorē lesionis fame pro
 prie: sed etiā p̄sonę sibi iuncte vinculo amicitie.
 &. Quintūdecimū dubiū v̄t p̄fessor dicēs aliquē
 sibi confessum de suis pctis sit reuelator confessi
 onis. Solutio secundum Richa. vbi supra: q̄ non

De penitentis recipiendis. fo. cxiij.

qz nihil occultum manifestat s; solum manifestus qd scit extra confessionem. qz si dixerim? qz pctm non habemus ipsi nos seducimus. 2c. i. ioh. i. qui dā tñ dicunt qz dicere talia verba. s. hoc pctm audiui in cōfessione qd ē pctm mortale: et satis ad hoc videt facere text^o dicti. c. ois. s; hoc nō credo Et est verius s; sco. vbi. supra: nisi p tale deuenuerit in noticiam psonē q ipsū cōmisit. periculosus tñ est talia dicere. Sextūdecimū dubiū est. Quid si aliqs in cōfessione reuelat debita credita deposita: et postea fit publica inquisitio de illis? Solutio. Si quis hoc modo reuelat sacerdoti id qd habuit per furtū vel alias cū pctō sacerdos teneat celare. si vero absolute dicit ea que debet vel sibi debent et sub sigillo confessionis nō d; recipē. sed recipiat et fiat inquisitio p ep̄m vel aliū qui h; sit per hoc ptātez: tenetur veritates dicere: qz q sic recipit de hoc casu nō cogitauit vel si cogitasset et promississet seu etiam iurasset non reuelare: illicitum est; promissū vel iuramentum nec obseruandum in preiudicium iuris alieni. Sec^o si iniq; et p rāndē requireret: qz tñc subterfugē d; tacēdo vel sophistice loquēdo. Septimūdecimū dubiū: vtrum cōfessor sup p̄fessione credat similr vbo sine iuramento? Inno dicit. qz sic. qz gerit vicē dei de offi. o. si sacerdos. Nam sicut a deo non erigitur iuramentū: ita nec ab ei^o vicario. Dicit in hosti. aliquos dicere contrariū. qz licet in foro cōfessionis gerat vicē dei: in cōfessione vero in quo producit in testem secus. At hoc de testi. nuper so. an. dicit qz primum equius. scdm verius. Qd placet panoz. c. testimonium. de testi. et ex hoc notat casū in quo creditur vni testi. Et hoc p̄p̄t q̄litatez facti qz confessio fit in secreto. Secūdo con-

Cōfessio nem non reuelat qd dicit s; liquet sibi fuisse p̄fessum de pctis suis

testi vni
q siq cre
ditur.

Confessi-
onē icidē
ter audi
ens tene
tur illas
celare.

fessio d3 esse occulta q̄tum ad p̄fessionē incidēter
audientes. Ad cuius declarationē primum dubi
um est. Si alius i confessionē audiēs a p̄posito vt
a casu teneat illa celare. Sol. richar. i. iij. dist. xxi
dicit q̄ sit audiēs pctā confitētis ignorantis q̄ il-
lam alius a confessore audiat teneat illa celare ex
iure nature: iure dīno: z iure positiuo. primum p̄o
batur sic. Naturale iudiciū rōnis dicit q̄ homo
faciat alij quod sibi vellet fieri in casu concilij. vt
hētur dist. i. c. i. sed quilibz hō dī velle vt si a casu
vel a p̄posito alius a p̄fessore audiat pctā ei⁹ dū
confitetur q̄ celaret ea: q̄ q̄l3 d3 celare p̄ cōserua
tione fame pprie. q̄ q̄l3 pctā primi audiēdo dū cō
fiteatur teneat illa celare. Sc̄bo p̄batur sic Math.
xviij. si peccauerit in te fr tuus vade z corripe eū
inter te z ip̄m solum. sed homo cum cōfiteatur cor
rigrere se aut ad correctionem disponit. q̄ quicūq̄
sit ille qui pctā illius reuelat directe facit contra
illud ius prime allegatum. Tertio p̄batur sic in
c. qualr z q̄n. ij. z. c. si q̄s ep̄s de accusa. glo. super
x̄bo charitatiue. z in. c. sacro. de sen. excō. z. c. no
uit. de iudi. z de symo. c. licet. z. c. dilecti. xxi. q. i. c.
si peccauerit. xvi. q. i. c. quidam. z. xxiij. q. iij. c. ila
licita. In oibus his hētur q̄ denūciationem d3 p̄
cedere charitatiue admonitio. Frustra autē p̄
cederet si correptus p̄ charitatiuam admonitionē
z secretam postea publicare licite posset. cum q̄
homo p̄ confessionē secrete corrigatur aut ad cor
rectionem disponatur. nulli qualitercūq̄ pecca
ta alterius audiat licitum est reuelare. Nam illō
p̄ceptum datum de celando pctā confitentis. vt
in. c. omnis. da tum est in fauorem cōfitentis z cō
fessionis. sed si ingerenti se super confitentem et
a udiēti peccata eius liceret reuelare: hoc esset i

De penitentis recipiendis.

fo. crv

preiudicium ⁊ contra fauorem confitentis. quia
posset confitens infamari: ⁊ sic multi retraherentur
a tanto bono. Idem dicendum est si quis i ca-
su reperiat cedula[m] aliquam in qua pro memo-
riali ad confitendū aliquis sua peccata p[re]scripsit
quia talis nec huiusmodi cedulā legere: nec litte-
raz publicare: aut cuiq[ue] referre. debet. ff. q[ue] ad mo-
dum testa. aperi. l. ij. §. si dubitetur. sed inuentor
talis cedule d[omi]n[e] eam lacerare: sicut al[ia] dicitur de
libello famoso. v. C. de libel. famo. l. si quis et est
in v[er]nica canonisata. vi. q. i. c. si quis famosus Est
autem libellus famosus carta occulte cōfecta ad
ignominia[m] vel de honestatem alicui[us] p[er]sone: quia
talis v[er]sa ⁊ reperta dilaniari debet. Idē dicēdū
q[uod] non sacerdotes qui sunt interdū i[n]terpretes con-
fitentis teneantur celare s[ecundu]m richar. ⁊ scot. rōibus
predictis. ⁊ etiam q[uod] interpret ⁊ sacerdos p[ro] vna
p[er]sona reputant. Idē dicendū de laico cui aliquis
in necessitate constitutus confiteatur in foro pe-
nitentis: q[uod] talis celare tenetur. Et s[ecundu]m ioh. and.
Quis talis laicus clau[er]es non habeat: in hoc ta-
men m[in]ister dei est. ⁊ in hoc debet celare pecca-
ta: nec ad testificandū d[omi]n[o] cogi. sicut nec sacerdos
q[uod] eadē rō est s[ecundu]m i[n]no. si t[ame]n talis p[er]tōrem p[ro]dat:
non h[ab]et locum pena. c. nostri. cum sacerdos non sit
Erit ergo pena arbitrariā. c. de causis. §. of. ble.
Aliud dubium est. vtrū ille cui cōfessor reuelauit
confessionem alicuius teneatur celare illā si sciat
q[uod] iste qui hoc sibi dixit nesciat illud nisi p[er] con-
fessionem. Solutio. Dicendū q[uod] sic. Q[uod] p[ro]bat tri-
pliciter. Primo sic. Quicquid hō scit p[ro] cōfessio-
nem sacramentalē: siue mediate siue imediate ce-
lare tenetur: Quis ad celandū magis obliget ille
q[ui] hoc scit p[ro] confessionē imediate q[uam] ille q[ui] scit p[ro] con-

Libello
famoso
si repiat
ē lacerā-
dus.

Cōfessio
nis iter-
pres illā
celare d[omi]n[o]

fessionem mediate: s; ille cui confessor reuelauit
 confessione scit p etā cōfidentis p eā mediate. & il
 la tenetur celare. Secūdo sic. Ille q̄ iuuat ad pro
 mouenduz crimē q̄b̄ alius inchoauit participat
 cum eo in crimie. s; ille q̄ cōfessionē reuelat diffā
 mationem cōfidentis i nchoat. ille autem cui con
 fessio reuelata est si vltorius eandem confessionē
 manifestat. p̄mouet diffamationē ip̄ius peniten
 tis. & tenetur eam celare: q; tenetur non p̄cipa
 re in crimie. Tertio sic. Reuelans alicui cōfessio
 nem de facto dat illi p̄tatem vt loqui possit alijs
 de pctis cōfidentis cui? cōfessionē: reuelauit. s; il
 lam p̄tatem quā cōtulit de facto: de iure confer
 re non potuit. Cū igitur nulli licituz sit vri p̄tate
 sibi p̄cessa ab aliq̄ de facto qui eā sibi dare nō po
 tuit de iure sequitur q̄ ille cui illa confessio reuela
 ta est vltorius loq̄ nō poterit de illa. vñ p̄tate p̄ci
 piētī sibi vt dicat ei si scit aliquod malū de illa p̄
 sona cuius confessio sibi reuelata est. nō v; sibi di
 cere quod sibi dictū ē a confessionis reuelatore.

Est tamen verū q̄ non haberet locum pena. c. hu
 ius si quis reuelaret in hoc casu. etiaz si eēt sacer
 dos. Et hoc p̄pter verbū ibi in textu positū. ⁊ in
 precedentibus casibus tactum est. Tertio confes
 sio d; eē occulta q̄ ad ip̄os cōfidentēs vt nō reue
 lent ea q̄ p̄ sua salute in cōfessione vel dicta vel im
 posita sunt: ex quozū reuelatōe scādali oriretur.
 De p̄ntia autem penitenti imposta dicit richard.
 vbi supra. q̄ aut penitēs manifestando p̄ntiam si
 bi iniuctā a confessorē: faceret p̄iudiciū cōfessorī
 quia forte talē iniūxit p̄ntiam p̄ qua si sciret eam
 iniūxisse incurreret alicuius vel aliquoz malū: i
 ntolentiam. vt puta quia iniūxit mulieri vt abstine
 ret a familiaritate alicuius viri: cuius familiari

Confessio
 d; eē oc
 culta eti
 am q̄ ad
 p̄ntētes.

De penitentis recipiendis.

So. cxvi

tas erat castitati periculosa. vel aliquid aliud i
iunxit p quo aliqui moueretur cōtra cōfessorē
si hoc scirent. Aut penitēs manifestādo suā peni
tentiam nec fame pprie: nec confessoris: nec alicui
pūditiū gāret. In p̄rio casu tenetur penitēs suas
pniam celare. q̄z em̄ tenef suā famā scienter non
ledere sine aliqua vtilitate. iuxta illud eccle. xli.
Curā habe d̄ bono noie. in casu etiā sc̄bo tenetur
eā celare. si ei illd̄ q̄b̄ cōfessor: itūgit sibi seu p̄sulte
bōa fide p salute aie sue ⁊ secreto alij reuelaret i
p̄iudiciū cōfessoris crimē p̄ditionis incurreret ⁊
secreti fractionē. In tertio aut casu nō tenef cēla
re nec tenef dicere: sed de hoc irrep̄hensibilis pōt
facere quod istorū duo: n̄ magis placuerit. Ter
tiū dubiū est vtrū eadem sit rō de sigillo cōfessio
nis: ⁊ sigillo secreti solutio. Licet sigillū secreti
⁊ sigillum confessionis se hēant fm̄ inferius ⁊ su
perius. qz omne sigillū p̄fessionis est sigillū secre
ti: ⁊ nō ec̄uerso: t̄m̄ nō est eadē rō de vno sicut de
alio. verū est q̄ peccat mortaliter frāgēs quodli
bet istorū sigilloꝝ. An̄ tenet sco. vbi supra. q̄ siue
ille q̄ alicui aliqd̄ dicit exprimat q̄ ea dicit sub si
gillo secreti siue nō tenetur celare dūmodo itelli
git q̄ sub secr̄ eto dicit. Et addit richar. q̄ si re
uelat crimē p̄ditionis icurrit. L̄imito t̄m̄ fm̄ bo
naue. e. di. v. q̄ nullo mō h̄ reuelare sigillū se
creti nisi in duob⁹ casib⁹. Primus q̄n̄ veritas id
exigit: puta q̄n̄ vergit in periculū alioꝝ. Secūd⁹
q̄n̄ obediētia cogit ad reuelandū. vnde cōtra ista
duo ⁊ iuramētū ⁊ p̄missio nō valent. An̄ dicit pa
nor. in. d. c. om̄is. q̄ si talis assumit i teste tenef
reuelare: quis sub sigillo secreti sit ei dictum: non
t̄m̄ tenef denunciare: qz aliud est testonium dicere
aliud d̄: nunciare. Nam denū. tare nō tenef quis

sigillū cō
fessionis
⁊ sigillū
secreti
sit eiusd̄
rōnis.

Sigillus
secreti
p̄ i duo
b⁹ casib⁹
reuelari

q̄d probare nō pōt. vi. q. ij. placuit. ij. q. i. si pecca
uerit. z. ij. vij. c. pleriq; h̄c. tamē de gā. ix. quolis
heto dicit q̄ subditus qui recipit aliqd̄ sub secre
to nō vergens ī dānum cuius q̄. n̄ tenetur reuela
re etiā prelato precipiēti vt reuelet. Et secunduz
hoc limitto Bonauen. vt intelligatur teneri ex o
bediētia quādo prelatus vult scire quod pōt cre
dere in detrimentum religionis aut alterius: als
nō. Sigillū vero cōfessionis nullo modo licet re
uelare nisi h̄m quod dictū est supra: reuelatio em̄
ei⁹ multū displicet deo. Quod patet p̄ exēplum
quod legitur ī miraculis beatissime Mḡinis v̄ il
la muliere que occiderat generū suū z cōfessa cui
dā sacerdotali: ordo lite inter ipsā z sacerdotē: ho
miciidiū generi sui a sacerdote eidē irrogatū: q̄d
cū ad parētū iuuenis notitiam deueniss; adduci
tur ad iudicē z igni cōburēdatraditur. Que flēs
beate virginī se cōmendauit. Iḡni igitur iniecta
stetit in medio illesa. Ampli⁹ ignem succēdentes
nichil p̄fecerunt. Lanceis ergo z hastis eā impel
lebāt. tunc iudex vehemēter obstupuit. z diligen
ter eam p̄siderans: nullū ī ea signū icendij̄ preter
sola vulnera lācearū inuenit. Dueta igitur domū
balneis z fomētis recreata ēpost triduū in lau
dibus beate virginis p̄seuerās ad dñs migravit
Et p̄ hec sit hoc capitulū aliquāliter declaratz.

De missis audiēdis. Capitulū. v.

Quanto ius parrochiale consistit in
hoc q̄ diebus dominicis z festiuis
populus audiat missam in sua pa
rochiali ecclesia. Ad cuius eviden
tiam quero. An quilibet parro
chianis sub pena peccati mortalis ad audientia
missę in sua parrochia dieb; dominicis z festiuis

Exēplū
vald; no
tabile.

fit astrictus. Solutio. non audire missam diebus dominicis et festis in ecclesia sua parochiali potest esse peccatum mortale. aliquando veniale. aliquando nullum. Tunc enim est peccatum mortale quando omittit hoc præceptum vero vltiter prætatiuo. Et voco cōtēptū interpretatiuū qm̄ sine causa legitima alibi audit. et p̄sumitur cōtēptus si nō habet licētā a proprio sacerdote vel non h̄z causā legitimā: tunc em̄ peccat mortaliter. q̄z cōtēnit cōtra p̄ceptum superioris et iuris venit. vt notāt docto. in. c. vt dñicis: de parochia. et alie. parochie. et admittētes alienū parochianum in casu predicto cōmittūt s̄m̄ doc. quādo mō furtum vel rapinā. et tenentur restituere oēs oblationes ab eo perceptas. Tunc autē si est pctm̄ veniale cum alibi: audit tñō ex aliqua causa omnino legitima sed ex aliqua mēt̄is firmitate v̄l ex aliqua passione qua mouetur cōtra plebanū: vel ex aliqua pigritia. q̄z forte ecclesia alia est vicinior: vel ex aliquo alio zelo nō vndequaq̄ bono. Demū autem nullū est peccatum si ex causa legitima conteneat proprietū sacerdotē. puta q̄ est notorius peccator: fornicator: vel excommunicatus: tunc enim non peccaret. q̄z hoc casu nō est proprie cōtēptus sed iuris auctoritate facit ar. c. preter. et cap. nullus. xxix. dist. et in. c. vestra. de cohabit. de. et muli. vel ex alia aliqua causa legitima audit alibi. puta p̄pter nimiam distantiam loci vel inseguritatē vie vel insidias hostiū. et. Vel ex aliquo bono zelo alibi audit puta audit apud fratres medicātes. q̄z de uorius et frequētius ibi celebratur tunc enim non peccat secūdū doctores. Honestū tamen est et necessariū vt in præceptis festiuitatibus. sc̄z in pascha: penthecostes. natiuitatis et similibus audi-

Missam
audire i
sua pro-
chiali ec-
clesia die-
bus dñicis
et festis
an sit de
p̄cepto.

antur' dina in ppria parrochia. Pro quo e bono
 textus l. c. si q̄s. et de cōse. vi. i. Cōcludo finaliter
 q̄ cū parrochianis in sacris canonib' p̄cipiatur
 audire missā dieb' festiuis in ppria parrochia.
 nullibi tñ precipitur q̄ audiat in aliena ecclesia.
 similiter cū audire missā alibi pōt fieri cū pecca-
 to mortali aut veniali. audire aut missā i ppria
 parrochia ceteris parib' q̄rū ad hoc nullū ē pec-
 catū. qd̄ semp securius ⁊ tutius est audire missā
 in ppria parrochia q̄ alibi patet ex dictis. Pu-
 to tñ ad eccliam cathedralē possit licite ppls cō-
 uenire: qz eps est curatus oim de diocesi: ⁊ oēs d̄
 diocesi cēsentur parrochiani ecclesie cathedralis
 vt in. c. i. de offi. arch. ⁊ in. c. offm̄. de offi. archip̄.
 vbi habes q̄ ibi p̄nt recipē ecclesiastica sacramē-
 ta. igitur etiā ibi p̄nt audire missā. Secundum du-
 bitū. vtrū quilibet teneatur audire? missā. solutio
 secūdū Hosten. Die dñico quilibet tenetur audi-
 re missā ex precepto: ⁊ totam: ita q̄ accipiat bñ-
 dictionē sacerdotis. de cōse. dist. i. missas ⁊. c. p̄se
 ⁊. c. oēs fideles nisi excusātur magna necessitate
 ⁊ nō solum oēs fideles tam laici q̄ clerici tenen-
 tur audire missam diebus dominicis. verum etiā
 alijs dieb' festiuis ex precepto ecclesie. Ratio est
 quia vbi est eadem ratio. vbi debet esse idem ius
 Ratio est autem. quare fuit hoc statutum scilicet
 de auditu misse. Videtur fuisse vt saltem in hoc
 modico tempore vacetur diuinis. sed non alia
 de causa fuerunt addita: alia festa ad dies domi-
 nicos sub precepto nisi vt vacetur diuinis ergo
 videtur q̄ iste modus determinatus per ecclesiā
 in vacando diuinis die dominico per audicionē
 misse debet extendi etiā ad alia festa. Alijs
 autem temporibus nullus etiam religiosus vel

missā an
 quilibz te-
 net audi-
 re.

De missis audiendis.

Fo. cxviiij

nullus clericus tenetur audire missam de precepto: nec obstat. c. solz. de pse. di. i. qd̄ videt̄ velle q̄ in quadagesima q̄s non dicat̄ ieiunare nisi audita missa. q̄s dico. q̄ illud. c. loq̄tur de cōsilio v̄l si est p̄ceptū: abrogatum est per contrariam consuetudinem. Ep̄s vero nisi causa rōnabilis euz ī pediat̄ d̄s omni die legere aut audire missā. vt in c. si. de priui. li. vi. r̄bz saltē diebus d̄ficis eē ī sua ecclia. de conse. di. iij. c. ep̄s. Tertiū dubium. que missa est in precepto. an p̄pria diei: aut quecunq̄s alia. Sol. Non missa peculiaris seu missa p̄pria: est in precepto: sed missa magna r̄ publica diei vt in. ca. r̄ hoc attendendum. de conse. di. i. vbi dicitur q̄ misse pecul i ares debent ita di ī in ill' diebus in locis secretis: vt populus non astrahatur abaudiendo missam solennem. Ad hoc etiam est text. in. c. q̄dam. de cele. mis. vbi phibetur auditio missarū peculiaris diei d̄fico aut festiuo. r̄ sic tenetur audire missam p̄p̄iam de tēpore. Archi. aut̄ floren. dicit q̄ nō tenetur q̄s ex necessitate ad p̄p̄iam missam. q̄ nec dictū ca. missas. hoc dicit. s̄ indistincte loq̄tur: s̄ audire d̄s p̄p̄iam ex cōgruitate. Et s̄m hanc congruentiam loq̄tur. c. i. de cele. mis. Req̄ enim mulercule vel idiote scirent d̄scernere si est missa p̄pria v̄l alia. r̄ nimis onerosum eēt q̄ vniūquisq̄ deberet interrogare si esset missa p̄pria vel alia. Et in multis ecclesijs eodem die occurrunt plures misse dicende. vt puta de octaua alicuius sancti. r̄ de d̄fica que occurrit Ur̄ū aut̄ sit necessariū s̄sim et distincte audire verba misse. dubiū facit. q̄ in ca. missas. d̄ q̄ de beat̄ audire. Dicit arch. floren. q̄ nō ē necesse: nā tūc seq̄ret̄ hoc īcōueniēs q̄d̄ audirēt missā abhis q̄ submisse dicūt: multitudo p̄p̄i adesset si remo-

Missam p̄pria dici an sit de p̄cepto vel alia.

ti esset non impleverit preceptum. Similiter qui surdi sunt vel ebetere auditum habent non impleverit preceptum. Intentio autem ecclesie in illo decreto est quod presens sit in missa et vacet. Si autem intelligens est dignus et iustus est ut intendat et conetur intelligere que dicuntur in missa. Quid autem de eo qui negligit aliquam partem misse puta introitum. Respondet Archiepiscopus quod modicus est pro nichilo reputatum. Secus autem est si dimitteret notabilem partem medietatem vel tertiam partem. Seruitores autem et ministri qui discurrunt hinc inde pro his que expediunt. ut in missis sollemnibus pro thure: vino et huiusmodi intelligendi sunt adesse pro illo tempore. Quartum dubium quod dicenda est necessitas que excusat ab auditione misse. solutio hinc Archiepiscopus a transgressione huius mandati excusat necessitas. Unde firmi qui non possunt sine periculo exire ad audiendum excusantur. Idem in his qui seruiunt illis. Si habentes paruulos quos non possunt congruenter dimittere sine periculo. ar. ca. quos non est de regu. iur. Si quod aliquod arduum et iustum negotium haberet facere et audiendo missam impedirentur: videtur excusari. Officiales qui ratione officii non possunt exire ut castellani et alii seruiantes domini videntur excusari. Domini etiam et consiliarii qui tempore misse super virgibus causis occupati sunt videtur excusari. puellae nobiles que se volunt nubere videntur excusari si earum parentes non permittunt: ignorantes tale preceptum vel facientes quod in se est ut vadant. non enim esset dicens ut sole irent. parentes autem inducendi sunt admittendum. Si autem nolunt excusantes et allegantes consuetudinem in contrarium: sic solent stare quasi clause in domo ob honestate: videtur tolerandum ar. c. si. de consue. nisi parentes ad choreas et huiusmodi dimitterent

Diffam
audire non
est de precepto
pro quantum
necessitas
excusat.

De missis audiendis. Fo. cxx.

eas: qz tunc non excusantur vl' qñ p'mittunt eas
morari in vijs vel ad fenestras vt videant vidue
diu sietes rōeviduitatis: vt quasi p' honore ma-
riti non vidētur bene posse excusari vt i. c. consue-
tudo. viij. dis. nisi forte p' breue tēp^o. vt vni^o heb-
domade vel mēsis. Cōiugate q̄ nō possūt sinema
gno scandalo viroz qz. s. cū hoc pñt ita bñ ppara-
re necessaria familie vident' posse excusari. xxij.
q. v. noluit. Secus si marit i facerent studiose ad
impedimentum eas a bono. Patroni tñ z patro-
ne debēt sic ordinare iuxta posse de famulis z fa-
mulabus suis vt audiant missam i festis. vñ dicit
Petrus de palu. q' ab hoc pcepto non serui plus
q' dñi imo seruus z ancilla ita debēt vacare z qe-
scere deo sicut dñi. Tenētur etiam filios iducere
ad hoc. tenētur etiā oēs audire missā q̄ hñt vsū
rōnis. s'm Pet. de palu. qd̄ intelligo qñ sciunt vl'
scire commode pñt. Itinerantes etiā s'm arch. flo-
ren. non excusant' ab hoc pcepto sic cōmode audi-
re pñt: alias secus' puta aliq̄s ē in societate alio-
rum q̄ nolunt expectare missam z sine societate il-
la non pōt iter facere. vel qz ignorat viā: vel quia
difficilis z piculosa. vl' qz non est tuta a latronib^o
vel quia ab illis hz expensas. z hñt excusaf ab
auditione missę scdm eum. Vide tñ ad p'dicta qd̄
notat. Rich. angli. in q̄libeto. z Asten. li. iij. ti. xvi
vbi distinguit qd̄ secularibus nō audire missam i
dñica aliqñ ē pctm mortale: aliqñ veniale. aliqñ
nullū. Tūc pctm mortale qñ q̄s omittit ex ptem-
ptu xō vel interpretatiuo. Voco contēptū inter-
tatiuum sine cā legitima missam non audire i die-
bus dominicis assuescit. Causam aut legitimam
voco quādo corporali infirmitate detinet: vel ini-
micoz timore vel aliquo simili qd̄ s'm rectitudi-

vidue z
piugate
an possit
excusa-
ria mis-
saru au-
ditione.

cium excusatio legitima dicitur reputari. Et talis non
 audiens missam ex contemptu non interpretatur
 ab episcopo dicitur confundi dicto ca. missas. et etiam peccat
 mortaliter. Quod patet quia talis dicitur excusari de conse-
 cratione. i. qui die. Tunc autem est peccatum veniale cum omittit
 non ex legitima causa: sed ex aliqua mentis infirmitate:
 sicut ex aliqua passione vel ex aliqua infirmitate:
 si enim ad hoc non fuerit assuetus. Tunc autem est
 peccatum veniale cum omittit ex aliqua causa legitima. Et predictum
 patet quod quid sit dicendum de illis pauculis mulie-
 ribus que aliquando non habent velamina aut alia necessa-
 ria ad corporis tegumentum: tunc ob paupertatem
 tum quia maritus ea impignoravit. vel hinc inde: que
 si trahit ad ecclesiam sine consuetis vestibus deride-
 rentur ab aliis. Hoc dico in locis ubi mulieres assue-
 te sunt portare vestes et hinc inde: tales videntur excusa-
 ri a peccato mortali. Idem dico in similibus casibus. Quidam
 dubium. An que teneantur ex precepto audire habuerit
 quoniam. Et secundo. an quis omittendo. i. non audien-
 do peccet. et sic an moraliter aut venialiter: solu-
 tio. Dicendo quod inter audire missam: et audire sermo-
 nem quodrum ad preceptum ecclesie est differens. Nam audire
 sermonem non est per omnia his diebus in precepto ecclesie
 sicut dictum est de missa imo reperitur expresse pre-
 ceptum ab ecclesia quoniam quis teneatur audire sermones.
 Sed dicunt doctores quod audire sermonem redu-
 citur ad preceptum divinum ex illud. Sabbata sancta
 et festis deuteronomio. vi. Ubi (recitatis decem pre-
 ceptis) precepit modum quo servari et doceri debent.
 Et tunc tenetur quis audire quando predicatur
 sibi ea que tenetur scire. ut sunt ea que sunt de ne-
 cessitate salutis: sicut precepta evangelica: septem
 sacramenta. et alia que sunt de iure divino. et hoc
 dicitur sit diebus dominicis et solennibus. precipue omnibus

Uestibus
 penuria
 an excu-
 set inter-
 res ab
 audienda
 missa

Predica-
 ciones
 audire
 an sit de
 precepto

simplicibus. An autē q̄s semp peccet non audiēdo
 sermonem tali die q̄n talia sibi p̄dicantē & quō ad
 hoc dico q̄ q̄s omittens audire sermonē: & q̄n p̄di
 catur non semp peccat. puta q̄n non audit legitia
 cā excusante: v̄l q̄n tali die nō tenet: tunc in toto n̄
 peccat. Quis peccat venialiter. vt q̄n non audit
 ex cā: sed non ex sufficienti: aut q̄n ex desidia: aut
 p̄gritia non audit sine contemptu. Sed tunc pec
 cat mortaliter q̄n tenet audire & ex mero contem
 ptu non vult audire neq̄s habet causam. Tūc enī
 est malus pctm̄. Primo p̄pter maximum bonus
 quod spernit & negligit talis non minus reus est
 q̄ si corpus christi in terram cadere per mitteret
 vt dicit augustin. in quodam sermone. & habetur
 in. c. Interrogo. i. q. i. vbi sic d̄r. Interrogo vos f̄res
 & sorores dicitē mih: qd plus videt eē vobis: cor
 pus xp̄i: an v̄bum dei. si vultis vere r̄ndere hoc
 dicere debetis q̄ non sit minus v̄bum q̄ corpus
 xp̄i. &c. In fine concludit q̄ non minus reus erit q̄
 v̄bum dei negligētē audierit q̄ ille q̄ sua negligē
 tia corpus xp̄i in terram cadere pmittit. Et vt d̄i
 cit gl. ibidem. hec comparatio nō attendit̄ penes
 dignitatē sed penes efficaciam. Et intelligit̄ de
 leui negligentia: non si q̄s sua temeritate & spon
 s̄ p̄sceret. declara vt ibi. Sicut q̄ p̄dicatio euan
 gelica non est nobis minor: sed maior ad salutem
 consequendam q̄ corpus xp̄i: ita nec est leuioris
 v̄lpe: sed maioris si v̄bū dei negligētē audim̄.
 Item maior pctō peccat ex eo q̄ sicut magnus
 p̄temptu i. ere seruus si dñs noller audire & dñs
 talem culpam. q̄ dimitteret impunitā: ita nec de
 us. Esa. v. vbi de ba. ius d̄r q̄ abiecerunt legē dñi
 exercitū: & eloquū sancti israel blasphemaueūt.
 Item in tali nolenti audire en. signum eterne dñm

p̄dicatō
 vtilior ē
 q̄ misse
 auditio.

nationis. Da exemplū de illo si vis scire vñ sit et
 de q̄ p̄ria. 2c. Jō r̄ps dixit iudeis Joh. viij. p̄pter
 ea. vos non auditis q̄ ex deo nō estis. Hoc p̄ per
 exēp̄ lū q̄ scribit iacobus de vitriaco de quodam
 rustico q̄ nunq̄ voluit audire X̄bū dei sed semp̄ ex
 iuit de ecclesia q̄n plebanus incepit sermonē. Si
 de in speculo exēploz. dis. ix. c. cxi. Sed q̄ro q̄d
 magis est p̄eligēdum in festo an auditio misse an
 p̄dicationis cum vtrūq̄ non p̄t audiri. Solutio
 q̄ auditio p̄dicationis. q̄ rō leḡs in hoc magis
 militat. vt p̄z intuenti iura. de conse. di. i. i. ca. oēs
 fideles. 2. c. sacerdote. 2. c. ep̄s nullū q̄ magis rōe
 audiēdi scripturas sc̄tās 2 X̄bum dei p̄cipiūt mis
 sas audiri q̄ alia rōe. Facit ad hoc dictū. c. inter
 rogo vos. i. q. i. Vtrū audiēs missam dicēdo suas
 orationes satisfaciatur. Solutio q̄ non. h̄ non credā
 q̄ peccet mortaliter q̄n ex deuotione facit. h̄ me
 lius est omittere nisi q̄n sacerdos dicit secretas.
 Aduerte tñ q̄ non excusarē a mortali illū qui d̄t
 ceret aliqua ad que tenet. puta officium horarū
 canonicarū q̄n d̄: missa. 2 ē de p̄cepto q̄ audiatur.
 ar. c. ex l̄s. de l̄ p̄ba. cum ibi notatis in X̄bo vices
 duorum: secus si missa ē de p̄silio audiendi. Que
 ro p̄n̄ vtrum fratribus minorib⁹ liceat in d̄nt
 bus secularium celebrare: vel alibi cuzaltari v̄
 tico hoc est portatili. Sol. q̄ sic per tex. in. c. i h̄is
 de priui. qui dicit vbi cūq̄. quod est X̄bum ḡnale
 Caueāt tñ celebrare extra loca eoz nisi erūt ne
 cessitate p̄pter scandala q̄ eueniūt cū d̄t
 2 sacerdotibus prochialibus. 2 mult̄iens p̄dio
 cesanos est excoicatio synodalis h̄ eos non astringit
 gat. Idē priuilegiū habent 2 alios predico tores
 vt no. glo. in. c. si. de p̄silio. li. vi. Precipitur tamē
 in X̄tute sc̄tē obedientie 2 sub interminatione ma

ledictionis eterne religionis oibus ne dicant aliq
 vba: intellige infamatoria vel falsa vt retrahant
 laycos ab ecclesiay suay prochialiū frequētia vel
 accessu. in cle. religiosi. de pnuil. **U**trū aut peccet
 prochianus audiēdo missam a notorio fornicato
 re: vñ recipiēdo ab eo alia sacramenta? **S**ol. **D**ic
 em notata p panoz. in. c. vestra. 2. c. fi. d. coha. cle.
 2 mu. q. d. h. p mortali ē suspensus q̄tum ad se: tñ
 talis non est suspensus q̄ ad alios: nec d; in officio
 vitari: nisi p̄cti sit notoriū. **E**t notoriū iuris dicitur
 qñ p̄ suam cōuincitur de crimine vñ p̄ confes
 sionem suam sp̄ onte factam cōdemnatus ē: 2 tūc
 non ē licitum audire talē: 2 peccant contra faciē
 tes. **S**z dubium ē in notorio notorietate facti: vt
 quia habz concubinam publice in domo: nec fuit
 cōdēnatus: nec in iudicio confessus. 2 iste ē cas⁹
 piculosus. de quo dicit panoz. se sepius fuisse iter
 rogatum apud homines timoratos. **E**t cōcludit
 dimissis op̄ini onibus de subtilitate iuris sic pos
 se distingui. **Q** aut fornicatio ē ita notoria q̄ n̄
 lam h; dubitationem: sicut videmus i plurib⁹ cle
 ricis q̄ tenēt ita publice concubinas sicut vxores
 2 publice nutriūt pueros: ita q̄ etiam ipsi nō au
 dent diffiteri. 2 tunc credo q̄ oīno sit abstinēdum
 ab eis sine alia monitione. hoc pbat ter. in. d. ca.
 vestra in fi. ibi. ne h; op̄is euidentiam. 2 melius i
 ca. tua. e. ti. vbi nulla. firmit̄io demonitione. **I**tem
 hoc videtur pbari de directo in. c. nullus 2. c. p̄ter
 xxxij. di. **R**equirūt etiā illa iura solā euidentiam fa
 cti: non autē monitionē a sup̄iore. **I**tem ex contra
 rio seq̄retur q̄ nunq̄ vñ raro fornicatio possz esse
 notoria. **S**i hō fornicatio non habet istam op̄is
 euidentiam: sed pōt p̄babiliter tergiuersari. pura
 quia concubina habitat cum matre clerici 2 dicit

Missas
 audire a
 notorio
 fornicato
 re an
 sit peccat⁹

illam esse pedissequam matris v[er]o q[uo]d sile: z tunc
requiritur monitio. Et hanc putat panoz. esse mē
tem iurium: z ista videt esse cōis opinto. Adde t[er]m
quod no. to. de san. z assen. li. i. iij. ti. xvi. q[ue] laici nō
peccant audiendo dīna ab h[er]mōi clericis fornicā
rīs: z etiā notorīs. Quia h[ec] ignorantia iuris nālis
sive diuini sit laicis p[er]iculosa. non t[er]m ignorantia iu-
ris positiu: cum non teneant illud scire. vnde non
est tutum q[uo]d confessor dicat eis ius q[ue] per hoc ma-
gio implicatur q[uo]d releuentur.

De sepulturis z remedijs.

Capitulum sextum.

Erto ius parrochiale consistit in cymī
terio z iure sepulture Ad euidentiā
hutus capituli quattuor de sepultura
venit declaranda. Primum dicitur
diffinitionis. secundum exhibitionis.

Tertium receptionis. Quartum denegationis.
Primum declarandum d[icitur] diffinitionis. Ubi no-
ta q[uo]d aliud est sepultura: aliud ius sepulture: sive
ius funerandi. D[icitur] etiam exeq[ue]: funeralia: mor-
tuarum: mortilogium: iudicium anime: oblagitū
z remedium. Sepultura s[ecundum] h[er]m. doc. theologos z ca-
nonistas multipliciter d[icitur]. p[ri]mo s[ecundum] h[er]m. in sum. z
io. imo. in cle. dudum. de sepul. est locus cōcauus
in ecclesiastico cymiterio positus vbi corpus ca-
tholici sepeliet. Ille locus magis p[ro]p[ri]e d[icitur]: sepul-
chrum sive tumulus: z est religiosus nec v[er]edi p[otes]t
vt. ff. de religio. z sump. fu. l. i. Sc[ilicet] sepultura est
terra deputata sepulture. hoc est ipsa terra i qua
defunctus sepelitur: z tūc s[ecundum] h[er]m. canones si est est c[er]-
miterio vendi non p[otes]t: sive sit aliquis ibi sepult[us]
sive non. Nō est quia ex sola assignatione z conse-
cratione pontificis talis terra efficitur religiosa.

laici nō
peccant
dīna au-
diēdo a
clericis
fornica-
rīs et
notorīs

Sepul-
tura d[icitur]
multis
modis.

Et de sepultura sic dicta q̄ p̄ ea nihil h̄ ante ef-
fossionē erigi intelligit. c. abolende. de sepul. et ea
quæsta. xij. q. ij. s̄m̄ leges h̄o talis terra ē pura
hoc est si in ea nullus sit sepultus p̄ ea aliqd̄ reci-
pi p̄t. Si autē in ea aliq̄s sit sepultus: etiā si nō
sit de cymiterio. vendi non p̄t. Et ratio ē. q̄ secū-
dum leges ex eo solo q̄ corpus fidelis sepelitur
aliquo loco de voluntate eius cuius est talis loc⁹
efficitur religiosus vt. C. de religi. et sump. fu. l. ij.
et ff. e. et. l. i. vide gl. xij. q. ij. c. i. ecclesiastico. Ter-
tio sepulture d̄: terra d̄: terra pura ad vsum se-
pultura deputanda. Et hec vēdit p̄t. xij. q. ij. au-
rum. Ratio. q̄ nemo debz cogi de suo facere b̄n̄fi-
cium. r. q. ij. precarie. Et quia adhuc non ē locus
sacer. igit. r. c. Quarto sepultura d̄: tumba mar-
morea vel lapidea et pro illa aliqd̄ recipi potest.
etiam ex venditione si sit pura. i. si nullus sit in ea
sepultus. Si autē sit aliquis ibi sepultus locus sa-
ctus est religiosus: nec potest vendi. Et hoc secū-
dum distinctionē inter canones et leges sicut dictū
est supra de terra. ff. de rei vēdi. q̄ religiosus et d.
c. quæsta. et c. postq̄. xij. q. ij. Quinto sepultura di-
citur ius sepulture siue ius inferendi mortuum in se-
pulchrum. Et illud ius sepulture ē quod compe-
tit ecclesie ad sepeliendū aliquos in cymiterio suo
et puenit ex pontificis auct̄e et assignatione. com-
petit autē ḡn̄aliter ecclesijs prochia libus: v̄l etiā
illis quibus a iure v̄l p̄uilegio concessum ē. nō
autē alijs. Et nec p̄ hoc iure aliquid recipi debz.
De hoc vide titulum. ff. de mortu. inferen. Sexto
sepultura d̄: officium ecclesiasticū quod mortuo
imp̄ditur cuz terre corpus eius traditur. An p̄
taliceat clericis aliquid erigere aut recipe dicā
infra i tertio p̄ conclusiones. De sepultura hoc mo-

do dicta intelligitur. c. non satis. de symo. r. i. q. i.
dictum. r. iij. q. iij. precipiendū. De his acceptionib⁹
sepulture vide duas glo. vna in dicto. c. abolende
de sepul. aliā in. S. i. tē q̄ritur. r. iij. q. ij. quas imitā-
tur theologi r. fere oēs canonisse. quid aut sit ius
funerandi siue ius sepulture dictū ē supra iquita
acceptione sepulture. An de iure cōi solū ecclesie
q̄ hnt pplm hnt ius sepulture. Alie aut ex hūile-
gio vel p̄suetudine. vide glo. in cle. dudū. S. h̄mōt
de sepul. io. an. i. c. de sepul. Et sola sepultura nō
facit ecclesiā curatā. Cōsistit aut ius funerandi i
sepulturis mortuorū r. exequijs ac oblationibus
inde puenientibus. vide de hoc glo. in. c. extran-
missa de rescrip. Dic tñ quero. an laici pnt h̄re se-
pulturam seu ius sepeliendi? Sol. fm ho. r. gof.
q̄ non respectu pprietat. qz loco sacra r. religio
sa non pnt eē in dñio alicuius: sed q̄ ad vsu pnt
h̄re: vt ipse r. sui ibi sepelissent: nec eis inuitis pōt
extraneus ibi sepeliri. Ad hoc. l. ij. S. si usufructuz.
ff. de reli. r. sumpti. fune. Dicit tñ vinc. q̄ ppter ne-
cessitatem poterit ibi extraneus sepeliri. Nā ob
hanc cām pnt vendi calices: r. alia sacra donata
ecclesijs a laicis. vt ibi dic. c. aurū. r. iij. q. ij. Hoc no.
panoz in. d. c. abolende. Addit etiā ludo. de ro. in
suis singularibus. q̄ platus ex iusta cā pōt in se-
pulchriū vnus aliqñ immittre alio inuito h̄z ca-
nones secus fm leges. Et idē videf dicendū fm
panoz. r. host. in sedilibus seu banchis. qz laici ta-
le ius sibi in ecclesia acq̄rere nō pnt: sed tolerant
ex grā solūmō in h̄mōi. sicut i iure patronat⁹. i. c.
iij. de iure patrona. Scbo no. q̄m gl. d. cle. dudū.
de sepul. l. i. S. verum. Funeralia dñr ill⁹ q̄ cum su-
riore deferunt vt sunt cerei: pann⁹ exequialis cuz
armis qñ nobilis moritur. Domin⁹ cardinalis

funeran
diust
qbus cō
sistit.

Laici an
possit
petē ius
sepeliē-
di. r. sedi-
lia in ec-
clesia ha-
bendi.

De sepulchris et remedijs Fo. cxxij.

Fran. zab. in dicta cle. capit. funeralia largi^o. naz
fm eū funeralia dñr bōa q̄ obueniūt ecclie rōe fu
neris: siue ante corp^o cōditū in terra siue post. Et
de his hētur canonica portio. vt. d. cā. i. vij. cap.
z sic funeralia cōprehēdūt oblagia. Dicūtur au-
tem oblagia illa q̄ preter cōem oblationē que fit
in pecunia tpe exequiaz in alijs rebus offerūtur
vt sunt carnes crude bouine. panes silginei. va-
sculū vini: put consuevit fieri vienne. z q̄busdam
illis ciuitatibus austrie dñi mortur diues. In ru-
re vero alicubi cōsuetū ē p oblagijs offerri ouis
siue agn^o z panes triticeī cū vino. alicubi vō tarā-
tur oblagia ad pecunias. Mortuariū vō fm gl.
in. c. cōquerete. de offi. ordi. of q̄ q̄s reliqt p aia
sua in morte. z hoc etiā dñr mortilogiū. q̄ū eulogi-
um mortis vel legatū in morte. Scdm doc. in. d. mortua-
cle. dudū mortuaria dñr oia que occasione fune-
rtam pter voluntatē morientis ecclie pueniunt
vt pbatur in. c. ex parte. z. c. cū libez. z. c. i. nostra
de sepul. Et hec dñr etiā funeralia large siue gñā
liter accipiendo. vt dictū est supra. Sz exeqe dñr
totū officiū qd̄ sepeliendis circa eccliam ipēdit.
vt est act^o sepulture. p actiones primi: septimi: z
tricesimi invigilijs z missis siue alijs consuetis.
z sunt idē cū sepultura seruo modo dicta. Et ideo
an p talibus possit aliquid licite peti z erigi: idem
erit censendus sicut de sepultura hoc modo dicta
Judicium vero aīme dñr illud qd̄ funct^o iudicauit
p aia sua ecclie electe sepulture tribuendū. z p
chialis ecclia a q̄ corpus assumit suā canonicā p
cipit p p on^o prochiale quod subit qd̄ p̄sistit ince-
lebriando: baptizando: z alia sacramēta ecclie mi-
nistriādo. vt in. d. c. i. z de hoc infra tractabit. c. vij
Tertio q̄ro vbi d̄ esse locus sepulture. Solutio. li.

oblagia
qd̄ d̄ scū.

mortua-
riū p̄ q̄
accipit.

canonica
portio b̄
bet ecclie
prochia-

fm Inno. in. d. c. abolende. Limitretū debet esse circa eccliam. xviii. q. iiii. sicut. q. consecrari by: iō ad locū nō cōsecratuz nō pōt accedere. de p̄se. ec. v. l. alta. c. si ecclēsiā. li. vi. p̄poteſt tñ etiam esse re- motus ab ecclēsiā ppter fetozē. in vno cimiterio etiā mlte ecclēsiē possūt habere iusibi sepeliendi parrochianos suos. Secūdu de sepultura declarā dū dicitur receptionis. ad cuius euidentā ppono cām faci in nonnullis prochyis puincie. saltē burgeſi. marie dioceſi. p̄tauiēſi. inoleuit cōſue- tudo talis q̄ defūcto aliquo prochyano rector p̄- rochialis aut ei? vicari? p̄ sepultura aliqd q̄d cō- muni vocabulo remediū vocāt ab heredib? defū- cti in pecunia cōſuevit erigere z recipere. dubita- tū ſepius fuit a nōnullis. conſcientie timorate vi- ris: in hoc p̄textu conſuetudis licite fieri poſſit z q̄ſic. nā illud i cōdi practica i pluribus locis ſolet haberi ex antiq̄ cōſuetudie. etiā epi z eoz officia- les hoc ſciunt z tolerāt. ſigif. Sed q̄ fieri non poſ- ſit. q. in talib? frequēter iteruenit pactū vel ex- actio i cōdis iuris diſpoſitionē q̄ p̄ ſepultura tāq̄ p̄ ſpūali bono nichil ex pacto erigi debeat. vt in d. c. abolende. z. c. non ſatis. z ſequen. de ſymoni. Et q. materia remediozū eſt de lana z lacte: hoc eſt. vt vtilitate pecuniaria curatorū. de q̄um nu- mero me p̄ſiteo: ne aliq̄ dñi nō curati cum forſitā- larius q̄ ipsis videbitur p̄ceſſero me cecutiētē: ſit fauozifantē exiſtimēt: ſit certe dñi curati ſi iter- dū rigozē: aut eq̄tatē cōſuetudinī forte p̄poſuero me p̄ſecutorē p̄pzi ordinis accuſent: intendo q̄tū potero inter deuia remediozū: exequiarum/ et aliozū circa ſepulturas defunctorū obuēniētū pari paſſu icedere. z primo qd ſit remediū. z acce- p̄tionē hu? p̄poſitiōis pro: declarare. Deide me

ſepulta-
re occa-
ſione an
poſſit a
liqd reci-
pi ēt cō-
ſuetudi-
nem.

De missis audiendis

fo. cxxij.

paucis cōclusiōib⁹ circa q̄sitū absoluerē. p̄uisa
 igitur acceptiōe sepulture: raliōrū in p̄cedēti arti
 culo. cuz nō reperīā aliq̄e ātiquū: aut modernū
 doctōrē qd sit remediū diffinisse: ad cōem practi
 cā eorū q̄ rei nomē ip̄suerūt recurro. ⁊ dico q̄ s̄
 practica eorū remediū est qd̄ p̄pter id qd̄ p̄xe
 quis siue officio defūctorū ⁊ cultu diuino pagē
 do solitū ē dari ex reb⁹ defuncti: āt eius hereditib⁹
 in pecunia siue estimatione occasiōe iuris funerā
 di siue sepulture ⁊ cymiterij a rectore prochiali
 āt ei⁹ vicario petij siue origif. cui alludit vulga
 re laicoz q̄ remediū vulgarisāt. das begrebenys
 gelt. oder das selgerecht. q̄si aia remedium. ⁊ qd̄
 solitū ē dari p̄ exequijs ⁊ cultu diuino nominant
 dyebegrebnis oder vmb denogtz dienst. ⁊ pbatur
 hoc idē ex acceptiōib⁹ sepulture supradictis vbi
 nulli alteri modoz sepulture cōueniēt applicari
 potest remediū cum ista p̄positio ne pro. De cui⁹
 significatiōe nūc dicim⁹. p̄do. qz nota q̄ hec p̄e
 positio pro: fm̄ doct. in. iij. dist. xxv. q̄s unitatur
 Archib. i. c. agatho. lxiij. di. ⁊ in. c. iudices. ⁊. c. o.
 dinatiōes. i. q. i. plurib⁹ modis accipit. Anomō
 notat a p̄cisionē v̄l p̄mutationē vel cām p̄cipa
 lit ⁊ p̄tino mouēre. ⁊ sic q̄liticūq̄ capiat sepultu
 ra p̄ter q̄ tertio modo non est licitum aliquid exi
 gere aut recipere p̄ sepultura. imo ē cymoniacū
 ita q̄ illud tēporale siue sit pecunia siue alia res
 sit v̄l p̄ciū sepulture q̄ est quoddam spūale. ⁊ pec
 cat mortaliter qui sic dedit ⁊ recipit ⁊ qui media
 tor ⁊ sine cooperator ad hoc fuit. i. q. reperitū.
 ⁊. q. iij. vidētes. Hec i hoc excusat ignorantia. cuz
 sit iuris diuini q̄ neminē excusat. nec excusat p̄i
 etudo aliqua vt patz i iuribus supra p̄ falsitate
 q̄ in ad iurē. qz cōsuetudo nō p̄iudica: iuri a.

remedij
 declara
 tio.

pro: p̄pō
 mit plū
 ceter ac
 cipiunt.

turali vel diuino quod phibet symoniã. z sic itel-
 gi debet iura q̄ dicit q̄ recipere alqd̄ pro sepultu-
 ra at̄ exequijs sit symoniaciũ. Sc̄o hec p̄p̄o pro
 notat cãm finalẽ z motiua remotã nõ p̄p̄inquam
 s̄ occasionalẽ. z tũc licitũ ẽ dare z accipere tẽpo-
 rale p̄spũali z tũc sensus ẽ. iste dat denarios pro
 missa. i. pro veneratiõẽ missẽ. siue propter venerã
 dam missam. Sic etiam intellige cum dicitur. iste
 dat pecunias vel recipit pro sepultura aut ex-
 equijs. zc. Tercio notat causam efficientem vt sit
 sensus. iste dat denarios pro missa vel pro ex-
 equijs. i. pro deuotione missẽ siue exequiarũ q̄ mo-
 uent eũ ad dandũ. vel. i. p̄ deuotione quã habuit
 ad missam vel ad exequias. z hoc licite p̄t fieri
 z cõcedi: q̄ deuotio quã habet qui predicta licite
 potest eũ mouere ad dandũ aliquid. Et potest eti-
 am sacerdos licite recipere. ita tamẽ q̄ cesset oĩs
 pactio. z conuẽtio. i. q. i. quã pro. Quarto notat
 causã ad misculatiua z cõsecutiua que reducitur.
 ad efficiẽtẽ vt cũ dicit. ille ministrat libũ sacer-
 doti p̄ celebrãda missa. vel ille dat pecunã p̄sbite-
 ro p̄ ecclesia officienda. z tũc etiã p̄t concedi. sic
 lxxiij. di. c. vi. vbi gl. cũ similibus. Quinto notat
 causã excitatiua. z secũdũ hoc dicit quidã q̄ ep̄s
 licite p̄t conferre beneficium familiari suo pro
 seruitio suo licito. Itã ibi ista p̄positio pro: nõ
 notat causã finalem sed excitatiua. obsequium
 em̄ tale non debet esse causa finalis s̄ potest esse
 excitatiua. Vide de hoc latius. Arch. in di. c. ordina-
 tionẽ. l. q. i. Sunt et alie acceptiones huius p̄-
 positionis. p. sed nõ sunt ad p̄positũ n̄m. Nam
 quandoq̄ valet t̄m̄ sicut loco. vt p̄dote. idest loco
 dotis. ff. de dote. p̄. l. i. vir vrox. quãdoq̄. p. idẽ
 nomine: vt p̄ se. i. nomine suo pro te. i. nomine tuo

ep̄s fm
 aliquos
 beneficium
 conferre
 suo fami-
 liari pro
 seruitio
 licito.

De sepulturis et remedijs Fo. cxxv.

vel ad modum tuum. ff. de postul. l. si. ff. de commod. l. si ut certo. Sed de his conuerto et transeo me ad p[ro]p[ri]os. et sic hec prima. Aliq[ui]d accipere aut erigere occasione fune[ri] ex pacto p[ro] sepultura est oino illicitu[m]. Hec p[ro]p[ri]o p[ro]batu[r] in. c. abolēde. de sepul. et in. ca. q[ui]sta. iij. q. ij. Ita et rōne terre. vt ibi d[icitu]r. neq[ue] rōne officij. vt in. c. non satis. et. c. cu[m] eccl[esi]e de symo. Impendat q[ui] rector curatus predicta: et postea laudabiles p[ro]suetudines erigat vt in. c. ad aplicā de symo. et latius infra dicatur. Secunda p[ro]p[ri]o. Non p[otes]t consuetudine introduci vt aliq[ui]d detur p[ro] sepultura siue remediū aut alio nomine vocetur vbi precessit pactio siue exactio. Probatur quia initium consuetudinis fuit symoniacum et vicio sumitō non poterat bonā cōsuetudinē introduce[r]e. Et in illis duobus casibus q[ui] precessit pactio vel exactio: intellige iura. videlicet ca. non satis. et seq. cum similibus. de symo. que annullant consuetudinē in h[uius]m[od]i. Non valet ergo cōsuetudo vt ante in sepultū funus vel etiam t[em]p[or]e sepulture aliquid p[ro] sepultura vel nomine remedijs erigatur ab inuito: q[ui] non h[ab]et talis consuetudo. principiu[m] voluntariū. ideo preteritū huius non d[ebet] q[ui]s cogi. Et maxime p[re]sumere de symonia si q[ui]s funus p[ro] pignore arrestaret. secus vbi ex post facto cōsuevit aliq[ui]d dari. Habes q[ui] conclusiue q[ui] vbi pactio vel exactio precedens dedit cām cōsuetudini: tal[is] consuetudo non valet. et de hoc vide pan. i. c. suā et ca. ad aplicam. de symo. Tertia p[ro]p[ri]o. P[otes]t idu[m] cōsuetudine q[ui] nō precessit pactio aut exactio vt sic ex mera liberalitate et deuotōe p[ro]p[ri]i: tal[is] consuetudo sit introducta q[ui] p[ro] sepultura siue exeq[ui]s aut officio defunctorum ali q[ui]d detur. ita tamē q[ui] predicta prius liberalitate exhibeātur. p[ro]bat. q[ui]a

pactū su
p[ro] spūalib[us]
b[on]o t[em]p[or]e
dimēto i
troducē
dis p[ro]sue
rudinib[us]

dicta prius liberaliter exhibeant. Probatur qz
 talis psuetudo tuc no hy initiu nec fudametu vici
 ofu sed laudabile. Na ex q dantes a principio libe
 re soluerut videntur se ad hoc obligasse sub noie
 cuiusda oblationis qua laici solem facere clericis
 tpe spualiu. vt no. de conse. dif. i. ois xpianus. ita
 eo. panoz. in. d. c. ad aplicaz. z. c. iacobus. de sym.
 z late in. d. c. sua. eo. ti. Abi etiã disputat quomo
 do possit induci consuetudo ex libera donatione: z
 ex his que sunt mere facultatis. Collige igitur
 ex pdictis q tria reqruntur ad hoc vt valet consue
 tudo q p sepultura at noie remedii siue p officio
 defuncto: aliqd exigať z detur. Primum q consue
 tudo talis habuerit principiu voluntariu. hoc e q
 primo tale quid liberaliter soluerit. ita q no fue
 rit inuite ab eis exactu. Secudu q talis consuetu
 do no habuerit fudametu viciosu aut symoniacu
 ita q no interuenerit pactu siue consuetio i futuru
 de tali quid soluendo tanq preciu sepulture. Ter
 tium q predicta ppter que aliquid datur pri^o li
 beraliter exhibeantur: q pteretu consuetudis
 talis nequa q denegentur. Ex post facto tamen
 non soluētes z laudabilem consuetudinem vbi p
 dicta tria concurrunt non seruantes de soluendo
 certu quid: compelli possunt no per rectores pro
 chialis eccle: sed p epm suum. vt ex ter. in. d. c. ad
 aplicam. Quarta conclusio. Rector parrochialis
 qui. ex officio z ratione cure ad sepulturam zeta
 quias suo parrochiano defuncto tenetur non po
 test licite pro his aliquid petere. Si tñ consuetu
 do habet q aliqd detur possunt laici compelli ad
 obseruandum laudabilem consuetudinem. Pria
 pars pbatur p. d. c. abolēde. z ibi p glo. Secda ps
 pbat ex iã dictis i pcedēti p lbe. Quinta con

consuetu-
 do pot i
 duci ex li
 bera do-
 natione.

clusio. Si parochialis rector habet unde viuat: tunc cessante consuetudine non potest aliquid pro sepultura erecquis siue nomine remedijs erigere sed gratias oblatas licite potest recipere. hec conclusio est in d. c. suam. Probatur prima pars. quia in tali causa cessante consuetudine rector parochialis tenetur ex officio et ratione cure gratias spiritualia impendere. imo si in dicto casu aliquid recipit tenetur restituere. ut ibi dicitur. Secunda pars probatur in c. sicut episcopus. i. q. ii. Sexta conclusio. si rector parochialis desit sibi plus necessarius potest sibi aliquid adquire victum tunc cessante consuetudine non potest occasione predictorum aliquid exigere. hec conclusio etiam est in d. loco allegato. imputet enim sibi quod tale beneficium exile et tenue accepit. Querat ergo honeste sibi victum manibus vel industria puta scribendo: pueros docendo: vel quod simile exercendo ut in c. clericus victum. xci. dist. ii. Nam apostolus querebat sibi victum tempore predicationis. ut habetur in i. Thimotheo. iij. et i. Corin. iij. et in c. cum apostolus. de censi. si vero rector parochialis in tali casu non potest honeste sibi victum aliter querere. tunc vel episcopus prouidebit sibi. vel parochiani possunt compelli ad prestandum sibi necessaria victui. de hoc vide bonam glossam in c. ois christi annus. de censi. dist. i. que dicit sacerdotem indigentem posse subtrahere parochianis spiritualia nisi factas oblationes unde possit viuere. Ad hec etiam vide quod notatur in c. de his de ec. edic. Septima conclusio. Clerici extranei qui non tenentur ex officio ad erequias aut alia spiritualia impendenda possunt licite opas suas spirituales locare et conuenire ad aliquid pro labore habeant non ut directe pro spiritualibus recipientur tempore. sed in recompensatione laborum et danorum que sustinet in exhibendo presertim suas et trahendo moram in spiritualibus impendis. hec conclusio probatur

Rector
parochi
aliquid aliud
de non hys
vix viuere
labore
manuali
sibi victum
potest quere

per inno in. c. penul. ne pla. vicl. suas. Ad hoc est glo. in. c. abolende. de sepul. z i. c. suam. de symo. vbi panor. cōtra glo. tenet q̄ extranei sacerdotes etiā si abūdār p̄nt. erigere: cū ad hoc ex officio nō teneātur. z restringit glo. in. c. p̄cipim⁹. xxi. q. ii. q̄. simplr dicit sacerdotē posse opas suas spūales locare. vide de hoc doc. i. c. signū. de p̄bē. Octaua p̄clo. Rector: prochialis qui sepulturā z exequias suo prochiano defuncto impedit sola hac intentione vt aliqd̄ p̄cipiat als non factururus: h̄non incurrat symoniam cōventionalē: incurrit tñ vere symoniā mentalē z ḡuiter peccat. Ibi ps. p̄bas in. c. vi. de symo. ex quo nō precessit per actū exp̄sum. nec emptio: nec venditio: nec extractio: nec ecclesia iudicat de tali symonia in foro cōtentioso.

Simoniam mentalem quod quis in curia curat se peccat si laicis soli peccandi aliquid temporale.

Secunda ps. p̄batur: q̄ precessit intentio de prauiata: z sic incurrit symoniam mētalem qua sola p̄nia purgat. vt ibi d̄r: q̄ nullaz censurā ecclesiasticaz incurrit. Ad hoc ē glo. in sili casu. i. c. vntico. s. cle. nō res. li. vi. Nona p̄clo. Cōsuetudie introduci pōt vt clerici curati ex bonis defuncti certū qd̄ percipiant. Hanc p̄cloem p̄bat hosti. in sūma de cōsuetudine in quibusdā terris: vbi clerici curati de consuetudine receiptū z erigūt lectum in quo defunctus moritur. Itē z vestes in quibus mori: Alicubi consuetudo est q̄ curati hēant pannū qd̄ feretro supponitur. alibi q̄ ex armēto hēant melius caput pecoris. Exemplificat etiā panor. i. d. c. ad aplicam de cōsuetudie in britānia. vbi i morte datur curatis tertia pars oim bonorū defuncti: cōuertēda tñ ad cultū dinū z elemosinā pauperū Dicitur tñ doct: q̄ subsistēte tali cōsuetudie tanq̄ laudabili si clerici funus sepelire non vellent nisi ab heredibus defuncti: fieret eis cautio de redē-

pffone lecti aut vestimentoꝝ: et alioꝝ q̄ consueta
 dine de rebus defuncti veniūt symoniā pmitterē
 et multo magis q̄n absq; pecunia hoc exigunt: no-
 lentes aliter sepelire. vt. i. c. q̄sta. xij. q. ij. Si autē
 clerici pactū faciunt redimēdo lectū aut pannum
 et h̄mōi etiā aq̄ funus sepeliat p hoc non incur-
 runt symoniā: sed est licitū. cū illa sint tpalia dum
 mō p hoc nō neget sepultura v̄l immisceatur ius
 sepulture. Et si post sepulturam heredes nō ollen-
 t obseruare pactū aut p̄suetudinē. p̄nt clerici agere
 p̄ eos vt sepius dictū est. Decima cōclusio concur-
 rentibus tribus ad laudabilē consuetudinē in
 hac materia introducendā requisitis valet p̄suetu-
 do vbi rector prochialis p sepultura noie reme-
 diū certum qd̄ siue añ sepultram siue ex post fa-
 cto ad heredibus defuncti recipit siue exigit. Hec
 conclusio elicit̄ ex p̄cedentibus et p̄bo eandē lau-
 dabili p̄suetudine in officiaiatu curie Parauie.
 in Aienna. cui ad annos plures officialis p̄fuit:
 vbi cum adultus qui saltem semel cōitauit mori:
 tur: vnt occasione sepulture noie remediū. xij. de-
 narios Aienñ. p puero septem denarios. q̄ p̄sue-
 tudo si p̄dicta tria de q̄bus supra in. iij. c̄lusione
 concurrunt nequa q̄ venit condānanda. Et de hec
 p̄positio p̄ in hac cōclusione et s̄libus sumi i p̄i-
 mo mō sed altero ex tribus sequentibus. Tenio
 nunc ad vndecimā conclusionē q̄ est r̄siua ad cām
 facti q̄siti: et hec est. Non valet consuetudo vbi re-
 medium ante q̄ exigitur a debentibus ex consue-
 tudine tanq̄ incerta consistens in quotta ignora.
 Sed p̄ rectorem prochialem et heredes defuncti:
 aut alias interpositas p̄sonas ad certū qd̄ et quot
 tam ex conventionē aut pacto reductum exigitur
 et recipitur. Hec conclusio est contra cōem p̄acti

cōsuetudo p̄mit-
 tes cura
 tis aliqd̄
 exigit p̄
 sepultu-
 ra tribus
 p̄currēt
 bus va-
 let.

cam circa quasdam ecclesias dyocessis saltē bur-
gen. z patauicē i bauaria z austria supiori solitā
obseruari. Abi cum aliq̄s morit̄ heredes defun-
cti ignorane vel ad minus dubitāt ad quā q̄trā de
terminare rectori curato noīe reddēti teneat. s̄z tā-
dem ex p̄uentione vulgariter abbruch. aut pacto
certificant̄ q̄tum dare debent. z p̄bo hanc cōclu-
sionē p̄mo ex eo q̄z est contra naturam s̄suetudis
vt incertū introducat̄ z sup̄ incerto fundet̄. Itā ex q̄
consuetudo h̄z vim legis z ex ea remedium: z non
alijs licite peti possit. tunc d̄z eē certa sicut lex. vt
in. c. crit̄ autem lex. it̄. dist. z s̄ si consuetudo esset
laudabilis z sic valeret. oportet q̄ heredes stat̄
ex ea scirēt ad quid certū z ad quam quotam no-
mine remedij p̄ sepultura tenerent. Itē talis con-
suetudo immo potius abusus continet in se exp̄-
se pactū aut conuētionē q̄ in h̄mōi reprobatur vt
sepius dictum ē supra. Nam quandoq̄z rector aut
vicarius p̄ remedio r̄ij. florenos reneñ. petit. et
tandē ex tractatu z conuētionē tm̄ ad quinq̄ puc-
nif. Itē talis consuetudo non p̄sumitur habuisse
p̄ncipium voluntarium: s̄z exactum aut conuētus.
Quis enī dicit laicos a p̄ncipio a deo fuisse libe-
rales z ad sepulturam sic deuotos q̄ occasione se-
pulture funeri impēdente vltra erequitas dederit
x. florenos renē. aut circa. Itē talis consuetudo tāq̄
corruptela pluribus rectoribus z maxime vica-
rijs qui plus curant de lana q̄ de anima: p̄stat cās
delinquēdi z grauandi pauperes heredes defun-
ctorum vt sepius vltra vires est solitum plus cri-
gunt: q̄z quasi ex arbitrio eorum depēdet quid p̄
remedio recipere velint. Nam h̄c c̄ quotta q̄ fuit
hoc anno ex consuetudine noīe remedij solite dari
nō erit āno seq̄nti s̄z eos cū pestilētia viget v̄l cū

consuetu-
do intro-
ducēs tē-
porale
dari pro
sp̄iali si
nō h̄uit
p̄ncipitū
voluntari-
um si h̄z

nouus rector: aut vicarius supuenerit p̄suetudo i
 mo plus aut min⁹ vt videm⁹ i practica. itē talis
 p̄suetudinat occasione rectorib⁹ ecclesias suas lo
 cantib⁹ q̄ p̄suetā p̄sonē siue absentia augmētēt
 Nā vidētes vicarios eoz ex remedijs ditari eccle
 siā q̄ d̄s hoc āno arrēdauit .p.l. florentis reneñ. in
 absentia seq̄nti āno locat .p.l. z tandē. lxx. put vt
 de i practica. z sic vicarij p̄ magnas absentias p̄
 uati sub pietate remedioꝝ abradūt oues morien
 tes de cute vsq; ad carnē z ossa q̄s est oīno ihuma
 num. itē p̄ nām aliaꝝ p̄suetudinū: facit illud quod
 iducit crescere z nūq̄ decrescere. remediū em̄ sc̄p
 p̄remēto erigit q; nūq̄ p̄sueuerūt rectores dice
 re: p̄gētores tui dede fr. p̄ remedio. xij. denarios
 si si auus tuus dedit. x. floren. reñ. p̄bf tu⁹ q̄ posse
 dit. hūc marsū sifr dedit. x. āt. xij. z tu solū exhibes
 vij. āt. iij. florenos reneñ. q̄s oīno h̄s specie mal̄
 nec valet dicere q̄ h̄mōi remedia iuxta moꝝ eoz
 licite recipiant p̄mo p̄pter malā decimationē p̄
 dialē z m̄ rime p̄ p̄sonalē q̄ raro a laicis soluit
 Sc̄do p̄pter offertoria z alia iura prochiaia de
 bita neglecta vt sic q̄ defunct⁹ i vita nō p̄soluit sal
 tem ei⁹ heredes post mortē d̄ bonis suis sub noie
 remedij p̄soluāt q; sup̄ decimis soluēdis talis cō
 suetudo non eos excusat de quo tñ dic notatur in
 c. i. de dec. l. li. vi. z. c. ad apostolica z. c. a nobis
 capit. tua de decim. P̄terea posset continge
 re q; i trib⁹ diebus successiue moꝝ renē p̄f z filius
 z nepos. z sic de eisdē bonis erigeret occasione p̄
 dictoꝝ eadē taxa p̄uā remedij ter q̄s ē icōuentēs
 Quidā tñ astuti rectores siue vicarij p̄pendentes
 remediū exigēdū fore illicitū miscēt remediū cū
 exequijs siue cultu diuino pergendo z simul ex cō
 uentione taxant. quod tamen ex predictis etiam

Ecclesiis constat esse illicitum. Conclusio vltima. q̄ abantiq̄
 z ecclia- consueta sunt ecclesiis z ecclesi arū ministris tri-
 sticis mi- buti non debēt aliquo mō imutari. textus est in l.
 stris tri- puilegia in. fi. C. de sac. sancta. eccl. p̄ quē ibi dicit
 hui soliti- bar. q̄ si cōtras est solita certū qd dare ecclesie nō
 tari non pōt p̄ statutū immutare. Et q̄ pōt inferri q̄ pro-
 debēt chiani non possunt per statutū tollere quo min⁹
 obligatum aut remediū solitū ex laudabili consue-
 tudine in troductum debeat z exigi possit. Si
 tū remediū eēt laicis nimis onerosū z p̄ abusum
 siue deprauatam cōsuetudinē introductū p̄nt la-
 ei licite p̄ statutū ad certū qd reducere z statuere i-
 ter se q̄ sepultura z ip̄ius officio pacta aliqd i ce-
 ta quotta def siue remediū: aut alio vocabulo no-
 mine. Probat hoc. q̄ si ex cōsuetudine laudabilī
 introducta vidētur se quasi tacite ad aliqd dandū
 a p̄ncipio obligasse. multo forti⁹ se possint ad hoc
 exisse p̄ statutum obligare dum nō tū coacti vel
 extracti p̄ rectorem curatum hec nō statuunt: ita q̄
 ex parte ip̄ius rectoris circa statutum ois pactio
 z conuentio cesset vt p̄ ex supradict. Et valde ex-
 pediret h̄mōi statutum fieri p̄mo ex pte laicorum
 vt de cetero circa remedia imputaretur eis mate-
 ria querulandi. Secundo etiam ex parte curatorū
 vt eis p̄ statutum h̄mōi circa remedia erigenda f̄-
 cluderētur vie z modi symoniace prauitatis. Et
 his infero q̄ non valet consuetudo q̄ post sepul-
 turam homines z maxime sacerdotes conueniāt
 in loco vno ad prandium sumptibus defuncti. v.
 in. c. nullus s̄biterorum. de conse. di. v. quē textū
 om nino vide. vbi glo sa damnat vbi hanc consue-
 tūpnem que est in anglia. z etiam in certis locis
 bauarie. Et ex hoc etiam reprehenduntur qdā fra-
 ternitates sacerdotum in q̄bus ex statuto fratres

De sepulturis & remedijs. Fo. cxxix.

In anno aliquoties & post exequas ffes conueniunt
& de bonis ffrnitari relictis siue donatis lautum
prandiū faciunt put in facto vidit in padeñ. au-
stric. Finaliter ex oibus supradictis pcludo nega-
tiuā partē ad casum facti qñsi vcz q curat^o nō p-
licite ex pacto aliqđ p sepultura exigere. pōtñ
remediū cū ex laudabili psuetudine itroductū ē
licite recipere sñ in limitationes supra in cōclu-
sionibus recitatas. Nec obstat pveritate qñsi ad-
ducta q illud solet haberi in cōi practica ex psue-
tudine: q practica talis non ē consuetudo lauda-
bilis sed potius deprauata talis non ē consuetu-
do laudabilis: sed poti^o deprauata & corruptela
nec excusat in hñdō recipientes reuigētes. etiam
si sit longeuā & diuturna. Nam diuturnitas p-
is in talibus non dimittit pctm sed auget. vt in. d. c.
non satis: de symo. & vt in qđ text. in. ca. cum in ec-
clesie corpore. eo. titu. & in. ca. si. de consuetu. sātō
grauiora sunt crimina q̄to diutius infelicē aīas
detinent alligatā. &c. Necq̄ tollerantia epōz & suo-
rum officialiū p̄dictos excusat: neq̄ facit talē con-
suetudinem licitam: q̄ tollerantia talis non idus-
cit tacite dispēsationē cum recipiente: siue exigen-
te. cū nec papa in talib^o q̄ sunt phibita: q̄ symo-
niaca possit dispēsāre. vide gl. in. c. cū tam duduz.
de pben. p doc. in. c. sup eo de cognā. sp̄ia. & in. ca.
constitutus. de fil. p̄sbi. Et q̄ etiā habes q̄ p istam
malam psuetudinē non derogant antiq̄ & noua iu-
ra q̄ phibēt aliqđ ex pacto p sepultura recipere
& exigere: q̄ cū iura illa p̄tineant ius naturale et
eternū ex q̄ symonia tā diuīso q̄ naturali iuri sit
p̄ria non pñt per p̄riam cōsuetudinem vt pote ira-
rationabilē abrogari. Et hoc vide. S. L. quotlis
beto. ix. ar. ij. Ep̄s etiā talem consuetudinē cor-

Parrochiale curatozum. Ca. vi.

ruptam simulās siue expisse tolerās a pctō mime
ercusaf: qz ex officio ad ipm ptinet prauas tolle
re loci psuetudines: z thibere clericis nec qdē hac
de cā erigāt. vt no. panor. i. d. c. abolēde. de sepul. i
scdo notabili. Hic finaliter qro cui⁹ expēsis fiet se
pultura. sol. Si ē vxor: q hz dotē z alia bōa: sic hec
oīno remanēt apud maritū tenef facere expēsas
oēs. Si xō solū dos apud eū remanet z alia bōa
ad alios irent si qlibz. prata sua puta si dos sunt
centū z alia bona ducenta: tenebit p tertia pte z
alif ad q̄s dicta bona veniūt p alijs duab⁹. si xō
etiā dotē restituet sic tenef heredes vxoris. l. cel
sus. z. l. seq. ff. de reli. z sump. fune si. xō non habz
nec dotem: nec alia bona sic tenef vir facere eos.
l. i. z. l. si q̄s. q. de reli. z sump. func. si aut sunt alif
ab vxore: sic tenef heres aut pf respectu filif: aut
dñs respectu serui. di. l. si quis. Tertium de sepul
tura declarandū ēz exhibitionis. Ad cuius euidē
tiam quero primo vtrum defunctorum corpora
sint sepelienda. solutio. Tullius in questionibus
tusculanis dicit q socrates et anaragoras credi
derunt sepulturas superuacuas nilqz mali atqz i
honesti esse iacere cadauer squalidum abiectum
et inhumatum. Quem ritum obseruabant. Cas
sif omnes. Dyogenes in super ciuicus iussit se in
humatum profici volucibus canibus feris di
cens. Quid ferarum mihi nichil sentienti oberit
laniatus. Refert ad hec eusebius libro primo de
euangelica preparatione q hircani rapacis gene
ris aubus proficere defunctorum corpora psue
uerunt. sed contra tales damnatos mores ihuma
nasqz snias est omnis scr: ptura tam sanctorum q̄
malorum philosophorum. vnde gene. xxiij. Lau
datur de pietate abraham qui sepeliuit sarā mox

Sepul
turacui⁹
expensis
fieri dz.

Sepul
turas q
dam phi
supuacu
as repu
tauerūt.

De sepulturis et remedijs. Fo. cxx.

tuam in ebron. in terra chanaan. et gesi. xlv. et risi
q. ij. c. ebron. et q. ysaac et hyfinael sepelierunt abra
ham in spelunca duplici. Et gesi. elix. iacob. in ex
tremo vite bñdictione data filijs suis pcepit eis
dicēs. Ego congregor ad pp lin meū sepelire me
cum patribus meis in spelunca duplici q̄ est in a
gro ebron quam emit abrahā. Et iosue ultimo h̄f
q̄liter eo mortuo sepelierūt eum filij israel in fini
bus possessionis sue. Ibidē etiam h̄f qualiter of
sa ioseph q̄ tulerāt de egypto sepelierunt in sichē:
et quomō elazarum filium aaron sepelierunt i ga
baa ftes et filij eius. Et iudich. xvi. fit mētio de se
pultura sanfontis. Et. i. regum. xxv. de sepultura
salomonis. i. machabeorum. ix. de sepultura iude
machabei. et. ij. regum. ij. dixit dauid viris iabes
galaad qui sepelierant saul. Benedicti vos ad dño
qui fecistis miam hanc cum dño vestro saul et se
pelistis eum. Et valerius li. i. in rubi. de somnijs
narrat qualr symonides poeta peger vadens cū
navis in aqua erat appulisset ad lit⁹ et ad corp⁹
inhumatum iacens vidissent sepulture mandavit
h̄mōi bñficio is qui sepultus fuerat mot⁹ nocte
sibi in somnis apparuit: eumq; ne primo die na
tigaret monuit qui somnio parēs in terra reman
sit. illi xō q̄ inde recesserant nauigantes in eius
spectibus pcellis et fluctibus absopti sunt et
suffocati: et ipse letat⁹ est q̄ vitā suam magis som
nio q̄ mari cōmiserat. Et idē valeri⁹. li. v. rubrica
de humanitate. cōmēdat cesarem q̄ caput su iho
stis pompeij sibi p regē egypti destinatū honori
fice cremari et sepeliri fecit. Idem etiam ibidē lau
dat hanibalē: qui successiue tres romanos. paulū
greccum: marcellū. hostes ipsius honorifice sepe
liuit. Dicendū est q̄ ad dubiū ppositū h̄z Richar.

symonides
des poe
ta pp bñ
ficiū se
pulture
submer
sionem
euasit.

in quarto di. xlv. q. defunctorum corpora propter tria sunt sepelienda. Primo propter astruendam resurrectionem futuram. propter quam paulus mortuos vocat dormientes. ut est subleue spes ad resurrectionem vere fiendam corpora sepulture tradunt. Secundo corpora sepeliunt propter amouendum horrorem. An quoniam. li. v. declamationum ait. Ad operiendam fediteram subtrahendam delozi materiam mortuus uiuentium causa sepelitur. Tertio corpora defunctorum sunt sepelienda propter meritationem ut illa sepelientes misericordiam mereant. Propter hec omnia augustinus. li. i. de ciuitate dei. ca. xiiii. ait. Non sunt contemnenda et abicienda corpora mortuorum: marimeque uiuorum iustorum atque fidelium quibus tantum organis et uasis ad omnia opera bona sanctus uisus est spiritus. Si ei prima uestis et anulus ac si quod homini tanto carnis est posteris: quanto erga parentes affectu nullo modo ipsa spemenda sunt corpora que utique multo familiarior atque pius scilicet quilibet idumeta gestam. Hec ei ad ornatum uel adiutorium quod adhibet extrinsecus: sed ad ipsam nam hominis pertinet. An et antiquorum iustorum funera officiosa pietate curata sunt et exequi celebrata et sepultura pueris: ipsi quoque dum uiuerent de sepeliendis. uel et transferendis suis corporibus filiis mandauerunt. Et thobias sepeliendo mortuos deum promeruisse teste angelo commendat. Ipse quoque dominus die tertia resurrexerit religiose mulieris bonum opus predicat predicandisque commendat ut unguentum sanctum supra membra eius effuderit atque hoc sepeliendum eum fecerit. Et laudabiliter commemorant in euangelio que corpus eius de cruce acceptum diligenter atque honorifice tegendum sepeliendumque curarunt. hec augustinus. Secundum dubium. Ubi quis debet sepeliiri qui decedit nulla sepultura electa. solutio. Petrus de per. in tra

et atque de quarta canonica portione ecclesie prochia Corp
 lis rñdet p multos casus q̄s ego reduco ad. xiiij. ra defū,
 Prim⁹ ē gñalis fm toh. an. in. c. de sepul. lib. vi. ctoū p
 qñ q̄s decedit nulla electa sepultura d̄z sepeliri i pter tria
 sepulchriū suorū exēplo patriarchay. xiiij. q. ij. ca. sepelien
 ebron. vide glo. in. d. c. i. et est casus i. c. is. q̄ eo. ti. da sunt.
 li. vi. Sed q̄ro qui dicant̄ maiores. solutio in isto
 casu intelligit̄ pater et auus ter. est in. di. ca. ebzō
 iūcto. c. i. de sepul. Et iō h̄z proauus et attau⁹ eēnt
 alibi sepulti: nō tñ ibi sepelietur sybi pas et au⁹.
 Sed si pater esset sepult⁹ in vno loco: et au⁹ et alij
 maiores in alio: non sepelietur fili⁹ cū patre: sed
 cum auo et ceteris maiorib⁹. fm io. an. p. c. in pñ.
 z. c. fraternitatē. de sepul. z p. c. cū q̄s. de sepul. li. vi
 licet alij cōtrariū teneāt ppter ter. cōtrarios xiiij
 q. ij. sed primū videtur veri⁹. Secūd⁹ cas⁹ eū quā
 do non apparet vbi sūt sepulchra maiorū: tūc se
 pelietur in ecclesia vbi audiuit diuina: et pcepit ec
 clesiastica sacramenta. d. c. i. et ibi per Inno. et ē ca
 sus in. d. c. is. q. z. i. c. i. nostra. e. t. Tertio est qñ q̄s
 non habet sepulchra maiorū z in vna ecclesia audi
 uit dīna et alia pcepit sacramēta: vel est prochia
 n⁹ duay ecclesiarū: et tūc si vtraq̄ ecclesia h̄z ius fune
 randi: tunc loc⁹ est p̄uentioni. de rescrip. c. duobus
 li. vi. sed obuentionis quarte diuidentur vt in. c. cū
 q̄s. eo. li. vi. Et si non est p̄uentio s̄z p̄cedunt. dyo
 cesanus cōcordabit pres. Quart⁹ est qñ ecclesia ē i
 terdicta vel cimiteriū vbi de iure deberet sepeliri
 et tunc si est ecclesia sepulchri maiorū suorū sepeliet̄ i
 prochia. si h̄o ē prochia sepeliet̄ i ecclesia cathedra ra nō ele
 li. Et si oēs iste eēnt iterdite cū null⁹ d̄z ibi sepe
 liri. c. vt priuilegia. de priu. z. c. si ecclesia. e. ff. li. c̄s vbi se
 vi. z. c. ff. de sepul. li. vi. tūc sepeliet̄ in mōasterio pelietur
 p̄pinq̄uoz i fm archidi. c. i. c. ti. li. vi. et iohā. an.

peregrini
vbi sunt
sepelien
di.

ibidē. vel vbi debebat solvere decias sicut p̄dictos
Quintus casus est de peregrinis et aduentis qui se
pelientur in parrochia vbi moriuntur si non scitur
vbi sint sepulchra maiorū suorū vel si scitur et nō
p̄nt p̄mode deferri. Inno. et host. tenēt in c. i. e. tit.
q̄ in ecclesia cathedrali. alij autē q̄ vtrac̄q̄ ecclesia habz
ius et locus est p̄uentioni. istud verius credo. Idē
dicēdū est de bānatis ad mortē q̄ sepeliri p̄mit
tuntur quod de peregrinis. Sextus casus est de fi
lio pubere: et debet sepeliri apud maiores: vt in
p̄io casu. vel si est sicut secundū casū v̄l tertū illud
serua. Septimus casus est de filiis illegitimis si
sunt naturales t̄m sepeliuntur cum patre: nisi pat̄
fuisse in dignitate. l. ex facto. §. si quis rogatus
ff. ad trebelli. si autē sunt spurij nō sepeliuntur cum
patre: q̄ nec filij nōiandi sūt. vt i. autē. ex cōple.
C. de incest. nup. nec etiā si legitimetur a princi
pe. nisi ad petitionem patris eo viuente fecisset.
Facit quod nō. in autē. quibus mo. natu. effi. sui
sepeliuntur ergo tales in sepulchro matrum. p̄ba
tur. ff. ad municipal. lib. i. nisi sit illustris femina
si vero sunt filij adoptiui vel a rogati si viuente pa
tre adoptante moriuntur: in eius sepulchro sepeli
untur secus si mortuo: q̄ tunc sepeliuntur cum pa
tre naturali. scdm q̄ plene no. in. ca. vnico. de co
gna. lega. Octauus casus est de vxore. Et dic q̄ si
est carnaliter cognita vel ad domum viri ducta
tunc: p̄litur in sepulchro viri: quia iam cōsecu
ta est domiciliū matri per conductionem. l. cuz
quedaz puella. ff. de iurisdic. oim iudi. v̄l quia ef
fectiua caro cum viro. d. c. hebron. alias nō. qd
si sit cognita: et tamen p̄pter adulterium separa
ta. solutio. Non sepeliuntur cum viro quia non est
amplius de domo viri nisi sit reconciliata. S; qd

bastardi
vbi sunt
sepellen
di.

vxor de
cedēs se
pulta nō
electa vbi
erit sepe
lienda.

mortuo viro recessit de domo mariti: solutio: licet fuerint opinionones tñ michi placet opinio Arch. Jo. an. in. ca. is qui. §. mulier. eo. ff. li. vi. q. sepe-
 lietur i sepulchro viri. q. lz ad aliud domicilium se transferat. tamen retinet domicilium mariti. vt. l. filij. §. vidua. ff. ad municip. vel dic q. locus erit preuentioni. et quid de illa qui habuit plures viros. Dic q. vltimus consideratur: quia vna caro est cum eo. sed pone q. vir habeat in vna ecclesia sepulchra maiorum suorum et i alia elegit sepulturam et sepultus est ibi: vbi vt sepelietur vxor eius: solutio: q. in ecclesia vbi maritus actualiter est sepultus. d. c. ebrius. qd intellige qñ maritus fuit ibi legitime sepultus. q. si fuis set excoicatus vel interdictus si sepelietur ibi. sicut intellige si modo potest illud deferri alius non. ar. d. c. religiosi. Bonus casus de nouitibus religiosis qui si non erant obligati religioni in genere debent sepeliri in ecclesia vbi de iure conuenit. non in monasterio vt dicit Archi. in. c. cum quis. eo. ff. li. vi. secus si erat obligatus religioni i genere. Et idem dic de illis qui non sunt plene translati vt qui habent sua in proprio. Decimus casus est de prelatibus ecclesiarum. Nam regulariter debent sepeliri in ecclesia vbi habent prelatiuram. et si in duabus locis est preuentioni. Vel dic si moritur in vna earum ibi erit sepeliendus sicut Archid. in. d. c. cum quis. Alii autem clerici debent sepeliri i ecclesia vbi sunt clerici seu beneficiati. Undecimus casus est de illo qui habet domicilium in ciuitate vel villa. et transfert se ad villam ruralem recreacionis causa vel vt rura colat et ibi moritur: qui non sepelietur in ecclesia rurali sed in sepulchro maiorum suorum secundum quod dicitur in tribus casibus primis si commore de ad eum potari potest. d. c. religioso. vt notat Arch. et io. and. in. d. cap. is qui. Duodecimus casus est

Leprosi de leprosis. nā tales s̄m p̄panoz. in. b. c. sacris. nō
vbi sunt debet sepeliri cū alijs in cimiterio. Nā cui nō cō-
sepelien municatur in vita nec etiā in morte. Petr^o d̄ an.
di. tenet. p̄tū motus. qz causa phibitionis q̄ fuit in
 vitā cessat in morte. Nā nō ē timēdū q̄ inficiant
 aliorū defūctorū corpora. sed p̄panoz. ibi tenet p̄
 mū qz ē timor in actu sepulture. Itē fetoz. iſcicit a
 erē z p̄ hoc adducit bonū textū i ar. i. c. cū dicat d̄
 eccle. edi. vbi pmittitur loptosis habere ecclesias
 cū cimiterio z vt gaudeāt pprio sacerdote Si
 ei possēt sepeliri cū alijs nō pmitteret eis cimate
 riū cū iuria prochialis eccle. Tredecimus ca^o ē
 de muliere p̄gnate defūcta. Nā secundum hosti. si
 certū ē q̄ partus mortuus est: tūc mulier cū pu-
 sepelietur iuxta octauū casū. Si vero certū est q̄
 viuū vel dubitatur de hoc tunc mulier d̄ prius
 scindi. z si part^o viu^o sit debet baptisari. Si vero
 mortuus sit d̄ extra cimiterium sepeliri. Quar-
 tusdecim^o vero casus est de illo qui mādat corp^o
 suum non sepeliri. sicut enim fecit marcellin^o pa-
 pa propter idolatriam commissam. Solutio nō
 debet mādatū ipsi^o adimpleri. ff. de condi. institu-
 tio. l. quidā z no. xxi. di. §. nunc autem in glos. Ex
 his soluitur ista questio. Quid de his qui moriē
 tē molestiant aut sepulturam ipediūt siue funeri
 iuriātur. Solutio q̄ domū morientis accedit et
 ipsū vel alios molestat v̄l rebus eius isgnia po-
 nit ipso iure cadit ab actione z i tātundē heredi-
 bus iniuriati cōdenatur z publica terttia pars
 bonozū suorū rest infamis. Et idē in eo qui circa
 funus peccat. C. de sepul. vio. autē. Itē q̄ domū.
 nec d̄ impediri sepultura p̄textu debiti v̄l cuius
 cūqz obligationis vt in. l. cum sit iustum. C. de se-
 pul. viola. Hec debet inferri molestia isra decem

Mulier
p̄gnans
vbi sepe
liet ur.

dies ab obiectu alias p̄ tūc ē iurile quicquid fit
vt ibi in autē. sed nec ante. Bene tñ ipediē sepul-
tura in multis casibus aīc de quibus ifra dicitur
i tertio. Ex his etiā sequit̄ q̄ nō licz spoliate mor-
tuos imo tales grauissime p̄iūf. vt in. l. iij. ff. d̄
sepul. vi. ex p̄dictis etiā infert̄ q̄ nō valet pactū
nec appellatio q̄ funus nō sepeliatur nisi p̄i^o a
liqd̄ soluatur aut solui p̄mittat̄. Probaf̄ hoc i. c
ex pte. i. de sep. C. de sep. vi. l. fi. z autē. itē q̄ do-
mū. z autē. s̄ nec añ. quozū appellatōes n̄ valēt.
vide spe. ij. par. t. de appel. §. ij. x. viij. z sic kredis-
to: nō pōt funus debitozis arrestare vt nō sepe-
liatur donec heredes soluāt. Ratio qz sepultura
est p̄p̄tū funeris: nec debet sibi ex aliq̄ cā auferrī
nisi aliūde sepultura eēt sibi p̄hibita z a iure in-
terdicta. Deinde q̄ro. quis pōt eligere sepul-
tū? Solutio. ois fideles z q̄ habet liberū arbitriū
z etatē legitimā scz q̄ sit pubes Quis sit in pote-
state patris tamē pōt sibi eligere sine cōsensu pa-
tris. c. licet. in puin. de sepul. li. vi. Impubes ve-
ro z q̄ nō est cōpos sue mētis eligere nō pōt. ar.
c. vlti. de succes. ab intesta. Ex his habetur q̄ pa-
ter pōt eligere sepulturā pro filio ipubere cū ip-
se impubes eligere nō possit cōsuetudie sic dispo-
nēte. z idē credit Hen. in. d. ca. licet de matre sicut
de patre quādo sic habet cōsuetudo. z hoc solū p̄
filio legitimo naturali: nō autē p̄ spurio vel na-
turali tātum qz appellatōne filiozū non veniunt
naturales tñ vel spurij. l. generaliter. C. de insti.
z substi. z in cle. i. de bap. sed p̄ adoptiuis z arro-
gatis bñ pōt. Si vero fili^o sit adult^o siue puber
tūc p̄ non pōt p̄ eo eligere sepulturā. qz. d. c. licz
solū p̄ ipubere cōcedit electionē sepulture. Idez
p̄cedū ē in seruo qz pōt sibi eligere sepulturā si ē

Sepul-
tū eliget
q̄ p̄-
mittitur

si est pubes. **N**ā i istis spiritualib⁹ dñica ptās cel
 sat vi. l. c. de piug. seruo. si vero seruus est ipubes
 eligit dñs. Ita notat. io. l. c. de vroz. e. tit. **A**trum
 religiosi possint sibi eligē sepulturā. solo q^o nō s^z
 sūt apud suū monasteriū tumulādi. possūt tamen
 eligere si qñ monitū essēt adeo remoti q^o cōmo
 de portari nō possēt ad monasteriū vt in. c. religio
 si. e. ti. li. vi. **A**trū auus possit eligere sepulturaz
 p nepote ipubere. **S**olutio. petr⁹ vbi supra dicit
 q^o non. q^o in materia odiosa appellatōe filiorum
 nō cōtinētur nepotes. aliter em̄ filij: alij nepotes
 appellantur. secus appellatione liberorū. vt l. l.
 quid si nepotes. ff. de testa. tute. multominus fra
 ter aut alius colleteralis. **A**trum q^o possit elige
 re sepulturam in loco minus religioso q^o sit loc⁹
 vbi de iure deberet sepelire. sol. **O**lim fuit diuer
 sitas: hodie clarum est q^o sic per. c. cum q^o. e. t. li.
 vi. **A**n autē abbas vel flatus possit sibi eligere se
 pulturā. **E**t videt q^o sic. per dictū capit. religiosi.
 vbi d^r cum velle vel nolle non hēant. zc. que ver
 ba non adaptātur ad psonā prelati: cum ipse ha
 beat subditos in potestate alteri⁹. **P**ro hoc facit
 nam constitutio capit intellectū z restrictionē ad
 limites cause exp^ose. l. cum pater. §. dulcissimis.
 ff. de le. ij. **A**trum de capitandus r̄hmōi possint e
 ligere sepulturam. **S**olutio. ij. sentētia ē data nec
 appellatione suspēsa nō pōt: nā nullā vltimā vo
 lūtate pōt dimittere. l. ei⁹. ff. de testa. **Q**ui etiam
 nō pōt pro aia aliqd relinquere. vt not. Johan. i.
 an. in additionib⁹ ad spe. in. tit. de instru. edī. po
 test tamē omnia sacramēta petere z recipere. cle.
 i. de pen. z remi. **S**i vero sententia non est data
 vel est appellatione suspēsa z sic potest eligere.
Quid si sacerdos prochialis corp⁹ eius qui al

sepultra
 an pose
 sit aligi
 p deca
 p trados
 z siles.

bi elegit sepulturam violenter rapuit: vel funus antequam
 deueniret ad manus eorum quibus debebat spoliavit.
Solutio scilicet hosti. et io. an. l. c. liberum. et i. c. certifi-
 ca. i. e. t. et oldra consilio. ca. cccxiiij. quod tenet resti-
 tuere quicquid accepit et ipsum corpus. et ultra hoc potest
 quartam canonicam ad similitudinem heredis res he-
 reditarias subtrahentis quod i eis quarta trebellianicam
 potest et ius institutionis debitum quod aliter erat detra-
 cturum. l. paulus respondet. ff. ad. l. falci. et l. rescriptum
 ff. de his quod vt indignis. quod prohibere videtur inferre in
 sepulchrum quod siue i locum inferre prohibeat siue i itinere
 l. i. §. prohiberi. ff. de mor. infe. In his petrus i tracta-
 tu ubi supra quo ad canonicam portionem tenentur
 quod delictum presbiteri non debet nocere ecclesie de ordi-
 cog. c. ij. xvi. q. vi. si episcopus. et quod not. in regla. deli-
 ctum li. vi. et glo. l. si quis i tarta. C. vnde vi. Sed ego
 teneo cum hosti. et io. and. si tale quod si ata plato quod pre-
 latus bene potest preiudicare ecclesie in acquirendis
 xvi. q. vi. §. si. sicut seruus domino. preiudicat in acqui-
 rendis. l. si. C. de acqui. poss. secus i adquisitis. quod hic
 de quotidiana questione. Pone quod prochiemus ali-
 cuius curati eligit sepulturam apud fratres predica-
 tores siue minores qui volunt ire processionaliter cum
 crucibus et alia consuetudine facere ad deferendum funus
 ad eorum ecclesiam. opponit se prochiensis presbiteri
 cedere quod non debet intrare processionaliter prochi-
 am suam. Querit quid iuris Oldra. concludit quod non ob-
 stante prohibitione curati potest fratres processionali-
 ter intrare prochiam suam. mouetur quod concesso si-
 ue processa videtur omnia preparatoria et necessaria ad
 finem vt in. c. prudentiam et c. preterea. de offi. elec.
 Sed iura concedunt fratribus liberam sepulturam
 vt in ele. dudum. eo. ti. §. videtur concessa omnia per
 deuenit ad sepulturam et sic etiam videtur concessum ser-

prochia-
 in alijs
 elegit se-
 pulturam
 apud fra-
 tres: an
 possint
 ipsi iuito
 curato p-
 rochias
 processio-
 naliter in-
 trare.

uel solēnitas solitas executione sepulture. Idem tenet. Petr^o de anch. i. d. cle. dudū. 2 cū sit libera sepultura nisi aliud habeat cōsuetudo nō tenentur primo portare funus ad ecclīā curatā: qz non eēt libera sepultura si impediret etiā ad tps. Nā d significato hui⁹ verbi libere. est qz nō reqra^t consensu alicui⁹. vt no. i. c. de multa. de pbē. 2 i. c. licet eps. eo. tit. li. vi. ideo dicit P^onoz. in. c. i. nfa eo. titu. qz priuilegiati pnt corpora sepeliendorū de prochia vbi facēt capere: 2 sic nō tenerētur recipere de manibus curati: vel ad mādātū ipsius Si vero nō cōcedit libera sepultura. s; tñ sepultura. sic dñs Antoni. tenet qz etiā pnt. Richar. de sentis tenet qz nō. s; istud Hen. in. d. c. a. arum. dicit pcedere vbi cōcedit solū qz possint recipere eligētes sepelire apud eos. sed ego teneo qz nō pnt sine licētia curati vel epī nisi habeāt liberā sepulturā: qz de duab⁹ seruitutib⁹ vna sublata remanet altera vt dicit glo. magna in. ca. ois vtriusqz de pe. 2 remis. S; quid si fratres medicātes 2 alij exempti sepeliunt de facto vsurarios manifestos excōicatos: 2 interdīctos. nūqd ep̄s loci possit facere de facto corpora istorū exhumari. 2 pcul p̄fici? P^onoz. in. ca. sacris. eo. t. credit qz in p̄dictis casibus de qbus in cle. eos. eo. ti. puta in excōicatis publice: manifestis vsurarijs. 2c. qz nō possit: qz perinde ē ac si non essent in dyocesi sua posset tñ dari remediū vt ipediat sepulturā anteq̄ corpus ducatur ad locū exēptū. Nā cū delinq̄tur in territorio suo pōt obuare: 2 illos in loco priuato facere sepelire. 2 hoc maxie pcedit in istis religiois qz habēt priuilegiū vt etiā ratione delicti committi extra locū exēptū non possūt puniri p ordinarīū loci. At rū pactū p̄iudicet sepulture. Solu

Religio
si habent
liberes
sepul
turā: an
teneant
corpora
mortuo
rū recipere
d māib⁹
curatorū

De sepulturis et remedijs. Fo. cxxxv

lutto. Pactū qđ sit cū rectore prochiālis eccle de sepultus
non recipiēdo aliqđ prochiānos eius ad sepultu re ā p̄iu
ram: seruari d; etiā ab his qđ a sede ap̄lica sep̄l dicif p̄
tura libera cōcessa ē. vt in. c. pactū. de pact. li. vi. pactum
Atrū possit fieri pactio sup electione sepulture.
Sol. fm̄ hosti. Quicqđ tpale dat vel pmittit vt
talīs electio fiat symonia ē. i. q. i. quā pio de pac.
c. fi. vtrū inducentes ad turandū vouēdum vel s̄
de interposita. seu als pmittēdū de sepultura els
gēda peccēt? solutio. Clerici et religiosi cuiuscūq;
status aut p̄ditionis ex istā q̄ ad vouēdum v̄ ad
turandum seu als pmittēdum aliquē inducūt vt
apud eorū ecclesias eligat sepulturā v̄ iam electū
non mutet sunt excoīcati excoīcatione papali: a
qua p̄ter q̄i mortis articulo nō p̄nt absolui citra
papam vt in cle. cupiētes de penis. Si hō non i
ducunt ad vouēdum v̄ promittēdum: sed solum
vel simplr eligant. siue si inducunt ad vouēdum et
pmittēdum: non tñ vt eligāt apud suas ecclesias
non incurrūt istā penā: nec etiam credo qđ peccent
si mō doloso non faciunt. Quod notāt petrus de
ancha. et io. mona. in. d. cle. cupiētes. Sed nunqđ
ligantur ista pena si hoc hoc faciūt idicte. solutio
siue directe v̄ indirecte: publice vel occulte: p̄ se
vel p̄ alium hoc faciunt ligant scđm zen. vt refert
cardi. in. d. cle. Atrum. sola inductio ind ucat hāc
penam. Sol. qđ non nisi habeat effectū. sed qđ ille
faciat ad qđ alter iducebat scđm cardi. in di. cle.
Facit qđ notat archid. rvi. q. i. §. si §. et io. an. in. c.
mulieres de iudt. li. vi. Atrū p̄fati clerici aut reli
giōsi q̄ tale votum v̄ p̄missionē fecerit teneant
restituere corpus illius qui talē p̄missionē fecit
si apud nos est sepultum? Solutio. qđ sic. si petat:
et omnia que occasione funerū habuerunt. Et hoc

Intra decennium q̄s currit q̄ ad restitutionem cor-
poris a die petitiōis: sed q̄ ad restitutionem alio-
rum statim currit a die receptionis s̄m Jo. an. in.
c. i. de sepul. li. vi. q̄. p̄fatum. c. addit ad. c. pleriq̄
de pactis. Quod si non faciunt ipso trāfacto de-
cemto eorū ecclia & cymiteria eccliaſtico tandiu
sunt interdicto supposita donec plene restituerit
p̄fata. vt in. d. c. i. limita hoc verum nisi esset ecclie
ſia in qua de iure eſſet ſepeliēdue: q̄ si nō tenetur
reſtituere: nec corpus: nec aliud ſc̄dm verſoꝛē opti-
nionem. vt notat zen. in. d. c. i. & sic iſte qui vouit &
p̄miſit ſepeliri in illa ecclia in q̄ de iure d̄z ſepe-
liri: licet ibi non debeat ſepeliri obligatione pro-
miſſionis cum tex. in. d. c. aiaz dicat q̄ non d̄z ſepe-
liri apud ecclias ſic electas tñ d̄z ibi ſepeli ri obli-
gatione iuris: quare inducens non tenet reſtitue-
re nec corpus: nec aliud &c. Sed nunquid illi qui
tale votum fecerunt: ſeu p̄miſſionē poterunt alio-
bi eligere ſepulturā. Sol. q̄ non: ſed ſepelientur
apud ecclias ad quas alias de iure eſſent deſerē-
di. vt in. d. c. i. Quid de illo qui non ſuaſione aliq̄-
rum: ſed motu proprio fecit votum v̄l iuramen-
tum de ſepultura electa non mutandi. Sol. ſecus
hoſti. q̄ ſine cauſa mutare non poterit. Et ſic in-
telligit. c. ſi vero. de iure iuran. In quo d̄z q̄ nemo
potest venire contra p̄prium iuramentum. Si ve-
ro noua cā poſt iuramentū eſt orta de q̄ non cogi-
tauit qñ iurauit ſic poterit ſepu l turam mutare.
Et ſic intelligit & limitat op̄inionem legiſtarum
q̄ tenent tale pactum: ſeu iuramentum non tenere
C. de leg. l. non dubium in ſi. xij. q. ij. ca. vlti. ff. de
pact. l. iuris gētium. S. ſi paciſcar. Quartum de ſe-
pultura declarandum dicitur denegationis: ſiue
p̄riuationis. Ad cuius euidentiam quero q̄ ſunt q̄

votū de
ſepulſa
electa ā
poſſit
mutari.

ſepultu-
ra ecclia-
ſtica quā
do i gñi-
b. p̄ſona
rū inter-
dicitur.

Prius ecclesiastica sepultura? Sol. xv. differentijs p-
 sonarū interdicit ecclesiastica sepultura. Prius excoi-
 catis. de. i. de sepul. Et hoc nisi verū absoluantur
 etiā i extremis s; heredes p eis satisfacere tenent
 vt in. c. prochiano. eodē. ti. Et sūm guil. idē ē de ex-
 cōicatis minori. si notorie excoicati sunt idem de
 excoicatis etiā i iuste. vt no. gl. in. c. lras de restit.
 spo. Sepeliētes vero noiat in excoicatos maiori
 sunt ipso facto excoicati. vt. de. i. de sepul. Secūdo
 manifestis vsurarijs. d. de. i. r. c. q̄ q̄. de vsur. lib.
 vi. hoc verū nisi peniteat et faciant cautionē. Ter-
 tio q̄ in toreamētis moriunt. c. f. de torea. et ex-
 ponit hosti. etiā si q̄s ibi letale vulnus acceperit
 licet postea supuixerit q̄ quis peniteat. xxi. eucha-
 ristia non neget carebit tñ ecclesiastica sepultura.
 hoc intellige scōm guil. tam de militibus q̄ de ar-
 migeris eoz q̄ ibidem in armis se exercent. secus
 de illis qui illic vadunt cā curiositatis vel ad vi-
 dendum: vel alia q̄cumq; de cā. Adde etiā p̄dictis
 quod not. richard. in. iij. di. xxxij. q̄ illi q̄ hastiludia
 faciunt peccant mortaliter cū sibi rōe videant esse
 p̄hibita vt toreamēta. Et ex hoc innuit q̄ moriē-
 tes in illis nō sepelient in sacro. Et hoc videt ves-
 rum p rōem d. c. i. ibi. mortes hoim: et aīaz p̄cu-
 la sepe pueniūt: nā i talib⁹ hastiludis sepe p̄dis-
 eta pueniūt. Secus dōm videt icurrētib⁹ ad bra-
 uū vt viēne. Itā raro eueniūt i tali cursu mortes
 hoim. Quarto noiatim interdicit dicta de. et hoc
 sub excoicatiōis pena alij autē iddicti sūt p̄uant. i
 tellige de sterdi. a dñis et p̄cipatiōe sacroz sūm
 pan. qz interditi a iurisdicit. v' ab aliq̄ officio nō
 p̄uant sepul. Quinto raptorib⁹ q̄ p̄tinacit cū possit
 in vita nō satisfaciūt. et i morte p̄sit. c. ij. de ra. ar.
 noxi: d̄t q̄ si raptor potuit restituē et n̄ restit. nec

Parrochiale curatozum. Ca. vi.

securitate dedit denegabunt ei sacra & sepultura. Si ho cũ hēretvñ redderet disulit vsq; ad mortē penitere: & tūc ē ipotēs ad restituēdum. si ē alias p̄tritus & depositus ad restituendū si posset dabū tur ei sacra: sed puabif ecclesiastica sepultura ad terrorē alioꝝ nisi parētes vel amici ei⁹ vellēt restituere p̄ eo: q; tūc sepe lietur in sacratio p̄anoꝝ. Ho in. c. sup eo. de rapt. dicit de mēte glo. q̄ cōiter tenef. Quoz aut decessit in pctō rapine nec penituit: tūc etiam sibi cymiteriū denegaf q; decessit ī mortali: aut penituit ī morte & satisfecit: & tūc ex toto ꝓcedit sepultura: & clericū dñt interesse sepulture: & ita pprie loq̄f terti⁹ casus. d. c. sup eo. Et ista interpretatio tanq̄ benignior tenēda est. Sexto blasphematorib⁹ dei & sc̄toꝝ. c. ij. de maledi. Hoc verum si priam sibi iposita p̄tēnunt. Septimo illis q̄ se occidūt. xij. q. ij. q̄bus. xxiij. q. v. Et hoc intelligēdum ē s̄m guif. si se p̄merunt ex desperatione v̄l indignatione aut iracūdia. secus si ex furorē: vel a casu. Tñ si q̄s. p̄pter fugā p̄cipitaret se in aquā: q; sic credebatur posse euadere non impu taf ei si dñā euentiat. ar. c. nerul. xij. di. 2. d. ca. ex pte in glo. Concordat hosti. Nota tñ s̄m quosdā q; si ille q̄ occidit se ex desperatione aliquandiu post vulnus viueret: ita q; eū peniteret & p̄titeret & ostenderet signa p̄tritionis in morte tali non est deneganda ecclesiastica sepultura ex q̄ non decedit in pctō mortali. Octauo phibetur ei sepultura de q̄ certum est & manifestum non fuisse concessū: v̄l nō edicasse semel in anno. iuxta. c. ois v̄triusq; de pe. & remis. Quidā hoc limitāt nisi se sup hoc emēdat set in articulo mortis confitēdo & cōicando v̄l saltem signa contritionis ostendisset in fine. q; tunc nō negabif sepultura s̄z eos. Trū tñ puto v̄z. f.

blaphe =
matori =
bus & se
ip̄sos oc
cidētib⁹
denega =
tur sepul
tura ec =
clesiastica

De sepulturis et remedijs. Fo. cxxxvii

q̄ p̄ illa etiā nō euadit penā. d. c. ois. p̄pter rōes
q̄s adduri supra. c. iij. i sc̄da p̄ricula p̄mie p̄tis ibi
vide. Si x̄o occultū est q̄s nō ē p̄fessus infra an-
num nō negabit ei sepultura: q̄ ex q̄ ē occultū nō
p̄ publicari p̄ctm̄. Aut si dubitet q̄ forte p̄fessus
alicui medicārium et de ei⁹ p̄silio abstinuit ab eu-
charistia. Hono illi cui interdictus ē ingress⁹ ec-
clesie. c. is q̄ de sen. excōi. li. vi. Decimo monacho
p̄prium h̄ns vt in. c. sup̄ quodā. de statu. monac.
Undecimo illi q̄ sacerdotē tutorē filijs suis insti-
tuit. lxxviii. di. neq̄ apud gl. ibi d̄iij. t̄z. Duodeci-
mo iudeis: paganis: et hereticis. de conse. di. i. ec-
clesiam. r. c. seq. Tredecimo. corporibus excultra-
tis vel diuisis et vt ossa ad sepulturam deponant
vt in extrauaganti Bonifacij. viij. detestande sub-
ti. de sepul. Quartodecimo. illi q̄ post mortē de
heresi quincif. vt in. c. si ep̄s. de here. Quindecim:
mo: ḡn̄aliter nullus notorius decedēs in ipso no-
torio mortali p̄ctm̄ sepeliend⁹ ē. d. c. q̄b⁹. r. c. non
ertimem⁹. r. c. p̄ obetitib⁹. r. c. cū grauiā. xij. q. ij.
oēs ei casus supradicti locū h̄nt i notorijs. P̄ctō
res em̄ occulti sunt sepeliēdi: h̄nt etiā locū in non
reconciliatis. sic em̄ p̄stent sicut ei p̄cedit corp⁹
xp̄i: ita ecclesiastica sepultura. xij. q. iij. q̄sitū. Si
etiā signa p̄nie apparuerunt: si loq̄lā a miserant:
tūc post mortē sūt absoluēdi: et ad ofones: et ad sa-
lia ecclesiastica suffragia recipiēdi: et sepeliēdi sed
heredes p̄ eis satisfacē tenē p̄ris. vt i. d. p̄och.
eo. ti. et de rap. c. l̄fis. r. c. a nobis. ij. de sen. excōi.
et ad p̄bandū h̄m̄ oī signa sufficit in hoc casu vt
test. xxvi. q. vi. q̄ recedūr. r. c. sequē. Fallit t̄n̄ hoc
in raptoribus et violatorib⁹ ecclesie et de illis qui
moriunt̄ in torneamentis et alijsilibus supra re-
citatis q̄bus ecclesie sepultura interdicta. Adde

Bona a
ch⁹ p̄pe
tari⁹ nō
ē i terra
sc̄ta sepe
liendus.

se pulka
nō est de
negāda
decedēti
sine con-
fessione.

etiam p̄dictis q̄d nō. Pano. in. c. ex pte. palle. q̄
decens sine p̄fessione exteriori i extremo vite fas-
cra d̄z sepeliri in cymiterio ecclesie ex q̄ p̄fessionē
non p̄temp̄sit. sed morte p̄uent? ē. Non est ei cre-
dendū q̄ decesse rit in morali pctō. de quolz ei p̄-
sumēdum ē bona: nisi p̄temp̄sisset p̄ anni confessioni
nē: vt dictū est supra. etiā si mors fuisset casualis
Quid si tales de q̄b? dictū est de facto sepeliunt
in ecclesia vel cymiterio? Solutio. Si corpora eoz
discerni p̄nt exhumādi sunt: als non. c. sacris. eo.
ti. z ecclesia vel cymiteriū est recōsiliādū. vt in. c.
cōsuluisi. de cōse. eccle. v̄l al. Quid fiet si dubitē
de caduere vtrū fuerit cuiusdā xp̄iani pagani v̄l
heretici vel excoicati? Sol. videt in melto: ē p̄ez
interp̄tandū. d. c. sacris. Sed q̄ pena puniēdi sūt
q̄ ad sepulturā aliquē recipiunt in casu non con-
cessio? Sol. tenet ad restitutionē corporis si petā-
tur. z oim q̄ occasione illius receperūt. c. f̄mitate z
z. c. ex parte. i. z. c. cū liberū eo. tit. z alijs penis vt
sup̄ra dictū est. Vtrū suspensi z h̄mōi sint sepeliē-
di? Solutio. fm. panoz. in. c. ex parte. ij. eo. tit. q̄
sic quacūq; pena moriant̄ dum nō penituerint. z
p̄nt sepeliri i cymiterio eoz solēnitare missē: z alio-
rum officioz. Nec sacra ecclesie talibus sūt vene-
ganda. vt i. c. fi. xij. q. ij. Tales t̄n nō sunt deponē-
di de fureis sine l̄nia p̄ncipis qui t̄n d̄z se in hoc sa-
cilem reddere. vt in. l. i. z. ij. ff. de cadau. puni.

De canonica portione. Ca. vij.

canōica
portio
v̄n d̄z. z
q̄duplex
est.

Optimo ius parrochiale cōsistit in cano-
nica portione. Ad cuius euidētiā no-
ta q̄ canonica portio dicitur. quia est a
canonibus approbata: z debita iure de
cretorum. x. q. i. de his. z. c. decernimus. z. xvi. q. i.
constitutum etiā iure decretalium sexti z clem̄.

vt in cle. dudū. de sepul. Est autem secundum doctores in di. cie. dudum. canonica portio duplex. Una episcopalis que debetur epō ab omnibus ecclesijs totius dyocesis quam recipit epō p iure episcopali propter communionem quam habet cum ecclesijs suis. De qua habes. x. q. c. de his. r. c. seq. in. glō. r. de testa. c. officij. r. c. requisisti. r. hanc rē habere de omnibus relictis factis ecclesijs in sua dyocesi pstitutis: vt infra dicitur. Alia est canonica parochialis que debet ecclesie parochiali derelictis factis illi ecclesie vbi sepelietur eius parochianus: non autem de relictis factis alijs ecclesijs. vt. in. c. i. r. per totum tit. de sepul. in decre. sexto. r. cle. vnde quādo quis eligit sepulturam alibi q̄ in sua parochia de omnibus que loco illi vbi elegit sepulturam dimittit: debet sua parochialis ecclesia canonicam portionem habere de iure communi. Quotta est canonica portio episcopalis? Solutio secundum glo. in. ca. requisisti. de testa. est tertia vel quarta. Sed canonica portio parochialis est varia secundum consuetudines. Alicubi enim est medietas alicubi tertia. alicubi quarta: r. ideo standum est cōsuetudini. vt in. c. certificari. de sepul. Et p̄suetudo ibi non appareat dicit hostien. spectandum esse consuetudinem metropolitane ecclesie. Et si nec illa appareat spectandum esse cōsuetudinem vicinarum. Et si varia sit secundum gof. quarta debet. In hac enim iura magis concordare videntur. vt in. cap. i. in nostra de sepultu. De istis portionib⁹ dicendum est per ordinem. r. primo de episcopali Ad cuius euidētiam q̄ro quib⁹ debetur q̄ra episcopalis? Solutio s̄m hostien. in summa titu. de sepul. debetur r̄ potest peti ab omnibus ecclesijs

Portio
canonica
quotta ē.

infra ppriā dyocesiū pstitutis. vt. xvi. q. i. pntu.
 tū siue sint capelle monachorū vel aliorū religio-
 rum: vlt monasteria: vlt alia pia loca siue sint puē-
 rualia: vel queuis alia in ciuitate: vel eē. vt de of-
 ficij. ord. conq̄ rente. de testa. officij. 7 ca. requisisti
 Etiam si sit exēpta nisi in p̄uilegio fiat sp̄alīs mē-
 no de p̄iudicio ep̄alis quarte. de deci. duduz. §. vl.
 ff. ne qd̄ in loco pu. l. §. merito. panoz. l. v. c. offic.
 tenet h̄iūm. l. q̄ solū debeaf ab ecclesijs ep̄o sub-
 iectis: non ab exēptis seu subiectis s̄mediate pa-
 pe. Et dicit q̄ sic cōiter tenet. pe. de anch. in p̄fa-
 to tractatu l̄imitat panoz. vcz dicere q̄si legās ecc-
 lesie exēpte nō est subditus ep̄i vel exēptus s̄lr:
 aīa debeaf. Sed verior videt̄ op̄inio panoz. quia
 ista q̄rta dat̄ ep̄i rōe sollicitudinīs quā debent h̄fe
 in ecclesijs sibi subiectis. vt p̄ in. d. c. conq̄rente.
 non respectu legantū. Sed nunq̄d̄ exempti tenē-
 tur soluere quartā canonicā pape: solutio pa. in.
 c. requisisti dicit q̄ sic legatus tū de latere petere
 non poterit: nō ē dyocesan⁹ exēptorū de p̄u. ca.
 audē. in glo. li. vi. Scdm̄ dubium est: de q̄bus de-
 betur q̄rta canonicā ep̄alis. Sol. de oībus legat.
 factis quibuscūq̄ ecclesijs vlt p̄is locis vt supra.
 dicit. Et etiam quarta decimā 7 q̄rta eoz q̄ veni-
 unt occasione funez. vt in. c. requisisti. de testa. 7 ibi
 d̄ panoz. Fallit hoc in decē casibus. Primus quan-
 do p̄ consuetudinē vel p̄scriptionem nihil ep̄o sol-
 uitor. Nam l̄y host. in summa tit. de sepult. S̄lr
 7 q̄of. teneant q̄ non valeat consuetudo: quia ni-
 hil dat̄ ep̄o vel prochiāli ecclesie cum sit irratio-
 nabilis. c. ff. de consue. 7 contra iura. c. i. de sepul-
 tura. tamen p̄de. de p̄seruio in tractatu de canoni-
 ca portione. 7 Jandē. tenent q̄ consuetudo valet
 v̄mmo. lo sit p̄scripta sp̄acio annorum quadra-

Quarta
 ep̄alis d̄
 q̄b⁹ debe-
 tur

ginta. Facit. ca. de quarta. de prescrip. et quod no.
 Jo. an. in. d. c. certificari. vbi etiã. pan. post multa
 ecludit q. portio ep̄o debita vel ecclesie prochiali
 potest p. parte et totũ p̄scribi. Et sufficit t̄ps in ti
 tulo. de cur. in. tit. nō est memoria. q. illud habet
 vim tituli. Et ita loquitur. c. i. de prescrip. lib. vi.
 Ratio q. ius cōc est p. ep̄o vel ecclesia prochiali
 et ideo vbiq. est p̄suptio cōtra possidētē opor
 tet q. titulũ alleget et phibet p. quē talis presum
 ptio tollatur. Secund⁹ ca. q. n. requiritur aliquid
 p. ornāmētis ecclesie seu vestib⁹. v. c. cū legat feri
 cum p. planeta vel aliud ornāmētũ p. altari. vt
 no. doc. in. c. fi. de sepul. Ex quo sequitur q. si lega
 tur aliquid vt fiat chorus v. l. pictura siue imago
 aut calix vel h̄mōi nō debet quarta: q. ista est fa
 brica ad longeuũ honorē dei. vt. c. fi. Inste imagi
 nes et cruces appellant̄ signũ dei. l. ticia. §. sepa. ff.
 de. au. ar. q. le. et Anno. i. c. cum ad sedem. de resti.
 spol. dicit q. cruces et calices sũt ornāmētũ ecclesie
 Tertio q. n. legat p. pfatis ornāmētis redimend̄
 ornādis seu repādis. vt dicit Anno. in. d. c. fi. Ides
 dic cum legat p. libris necessarijs diuino officio.
 Silit̄ q. n. p. monumēto f̄cdo. q. religionis in
 terest monumēta p̄strui vel eromari. l. i. §. iterdis
 ctũ. ff. de mo. i. fer. Quart⁹ ca. q. n. legat pro fa
 brica ecclesie repatione aliqua idigētis et portio p.
 fabrica non habetur: vel si habetur non sufficit.
 Si vero ecclesia nō idiget fabrica soluetur quarta
 fm. host. reliquũ seruabitur p. tpe necessario ad
 fabrica. Quint⁹ q. n. legatur p. luminarijs oleum
 p. lãpade vel cera pro can. telis et h̄mōi. Sext⁹ q. n.
 legat p. antuerfario celebrādo ānuati. c. ch. creatu
 ra. de cele. mis. Septim⁹ q. n. legatur p. septimo
 tricesimo: et huiuscemo si scdm. host. in. d. ca. fi.

Legatus
 p. fabri
 ca ecclesie
 nō dimi
 nui per
 quartas.

Octau^o qñ relinqtur ad ppetuum cultũ diuinũ.
 puta q̄ festũ vnus sc̄i fiat annuatim vel q̄ dica^o
 officii in vna capella: quia in hñdĩ cõsistit cult^o
 diuinus. c. fi. de rescrip. lib. vi. Bonus fallit sc̄dm
 p̄anoz. in. di. ca. requisisti in oblationibus. de q̄
 bus non debetur quarta. vt olim. Decimus fal
 lit secundũ eundẽ in donatiõẽ in vita. de qua etiã
 nõ debetur. vt in. c. de hñs. de sepul. r. c. i. de statu
 mona. Tertiu^o dubiu^o vtrũ debeat quarta ep̄s
 copo de relictis factis hospitali. Solutio pano.
 in. d. c. officij. dicit q̄ sic: si est religiosus: puta si ẽ
 auctoritate ep̄scopi cõstructum. etiam secundum
 fo. and. si relictum fuisset factum pauperibus ta
 lis hospitalis q̄: presumitur habuisse respectum
 ad locũ. non ad personã. secus si relictũ esset pau
 peribus simpliciter: q̄ non deberetur. l. nulli. r. l.
 si quis ad declinãdam. C. de ep̄. r. de. si vero hos
 pitali non est religiosũ licet diuersa sit opinio in
 teneo cũ panoz. ibidẽ q̄ si hospitale est edificatũ
 auctoritate iã defuncti: sic ep̄s habebit quartã: q̄
 ep̄s habebit curã. vt dñ in autẽ. de eccle. titu. §. si
 quis: qñ nõ põt aplius redire ad ppha. si vero es
 edificator: viuut. sic nõ debetur quarta. r relictũ vi
 detur factum pauperibus cũ talis locus nõ sit ca
 par: q̄ edificator: põt eũ destruere. vt in. ca. inter
 dilectos. de dona. r ibi imo. Et dicitis parz q̄ de
 relictis fratrenitaribus nõ debetur quarta. vt tes
 net pet. vbi supra. Quartũ dubiu^o. vtrũ debeat
 quarta ep̄o delegato facto alicui vt singulari ps
 songe Solo. p̄de. vbi su. dicit q̄ nõ. sicut quãdo le
 gat clerico nõ habẽti administratiõẽ vt oblatio
 nõ feu alicubi canonico. vt in. di. c. requisisti. §. fi. vel
 cũ legat leprosis manẽtib^o in tali loco feu domo
 v^o cũ legat heremitis aut ipsiis fratrib^o q̄ mozan

Quarta
 an debeat
 tur ep̄o
 delegato
 alicui ps
 sone sin
 gulari
 relicto.

tur in aliq loco seu domo. vel aliqb mulierib? p
dote: vel viduis seu pegrinis r hmoi in quib? cel
sat ca. ex pre. iij. de verbo. si. Vide quot notat In.
in. c. relati. de sepult. Sed nunquid detur quarta
episcopalis de legatis pro male ablati. solutio
secudum petru vbi supra q non: quia sunt debita
non legata siue restitutio sit certa siue incerta.

Quintu dubiu. Anz debeat quarta episcopo qn
subditus legat ecclesie extra dyocesium constitute.
Solutio quod non. ita tenet Panormita. in dic.
capitu. requisisti. r Inno. Et iohan. an. in. d. c. cer
tificari. Nec intelligo nisi consuetudo vel prescrip
tio alud habeat. vt in. c. cu inf. de hb. sig. Nunc se
cundo loco dicendus est de canonica parrochiali
Ubi primo quero de quibus debetur canonica
prochialis? solutio vt dictu est supra. illa debere f
de iobus que veniunt rone funeris: r de oib? lega
tis factis ecclesie apud qua elegit sepulturam de
sepult. per totu. r in cle. dudum. eo titu. Fallit hoc
in decez r septez casibus. Primus qn per consue
tudinē vel prescriptionē nichil soluitur secudum
quod dictum ē supra. sed vtum per pactum pos
sit renunciari dicte portioni. solutio. secudu Arch.
i. c. pactu. de pactis. li. vi. q quando dānificatur ec
clesia non valet pactus. secus vbi nō dānificatur:
tur: qz valeret etiam auctoritate superioris. vt i
l. nō eo minus. C. de pcur. Secund? casus quando
per priuilegiu pape qz eximit a pstatōe quarte
de rel. do. c. constitutus. de testa. c. officij in fi. r in
c. in nostra. Tales sūt hodie fratres pdicatores r
minores qui per priuilegium Alexā. iij. quod in
cipit. virtute cōspicuos. r Sixti. iij. nūcapatum
mare magnū. quod incipit Regnū r. Et quibus
habetur q de his q fratribus ipsi absolute con

canonica
prochialis
de qb? s
betur.

feruntur: vel ad certos determinatos vsus relin-
quif nulla canonica portio debetur. Tertius ca-
sus qñ legat ad vs^u priuilegiatos. de qb^o in. c. fi.
de sepul. qui sūt secūd^o casus cū sequētib⁹. de qui-
bus non debetur quarta ep̄alis. vt dictū ē supra
sic nec debetur de his quarta prochialis. Quar-
tus qñ ecclie donatur donatione iter viuos. ven.
in. d. c. de his. para. si vero. c. tit. Idē dicendū qñ
a testatore fit legatum ecclie: quod ipse testator in
vita soluit. Nam eo casu nec falcidia debetur nec
quarta ecclie prochiali. quia tale legatum amit-
tit nomē legati ⁊ trāsit ī donationē simplicē: ⁊ in-
speciē donationis iter viuos. ⁊ de hoc est glo. sin-
gularis. in. l. legatū. ff. de lega. ij. Quint^o cas^o. qñ
quis post electionē sepulture in aliquo monaste-
rio illud intrat ⁊ in eo proficitur añq̄ moriatur
⁊ idē dico si intravit cū pposito absolute mutan-
di vitā: qz definit esse parrochian^o alteri^o ecclie
ar. c. beneficiū. de regula. lib. vi. si vero non fecit
p̄fessionē: mechabit absolute pposito muta ndi
vitā debetur quarta s̄m Arch. i. c. cū quis. de se-
pul. li. vi. ⁊ videtur verius s̄m Be. ibidem licet a-
lij dicūt contra: qz religiosus cōsetur contrahere
domicilium in monasterio facta p̄fessione tacite
vel exp̄sse. non añ vt dicit Arch. ⁊ Jo. an. in. c. sta-
tutū de rescrip. li. vi. ⁊ idē videtur dicendū de le-
pro. q̄ intravit domū leprosoꝝ qz nō debet quarta
s̄m Suil. sec^o de illo q̄ recipitur ī cōfratrē qui tñ
retinet bona sua ad pprietatē: qz debetur quar-
ta. ca. cū ⁊ plātare. de priuilegijs qz nō transit in
religionē: sec^o si solū sibi retinisset vsum fructū
bonoꝝ suoꝝ: qz gauderet priuilegio religionis
ca. vt priuilegia de priuile. sextus qñ quis legat
ecclie in qua non elegit sibi sepulturā nec sep

Sep̄ta
electa in
aliq̄ mo-
nasterio
si eligēs
sibi p̄fē-
sionem
faciat
añq̄ mo-
riat̄ ca-
nonica p-
rochial
nō debet

De sepulturis et remedijs

Fo. cxi

litur ibidē fm glo. i. c. i. de sepultu. et ibidē Anno.
 in. ca. ij. de sepul. Arch. in. c. i. eo. ti. lib. vi. licet
 in. c. placuit. xij. q. ij. tenuisset q̄ deberetur. hoc
 idē pbat Jo. an. i. c. i. et c. certificari. de sepultu.
 in glo. et cle. budum §. verum. vbi reprobat opi-
 nionem. hosti. tenentis contrarium in dic. ca. ij. et
 hec est opinio vera alia. hosti. reprobara fm. an.
 in. d. ca. certificari. Nam talia debēt esse subiecta
 qualia p̄dicata. xxxij. q. ij. ap̄ls. septimo fallit q̄n
 de facto sepelitur vt puta q̄ eratibi iterdicta ec-
 clesiavel ciuitas fuit tñ de facto et contra volun-
 tatē frat̄ū sepultus i eorū ecclia et multa obla-
 ta. Mā scdm. freb. de senis consilio. crix. et sc̄d̄ur
 Se. in. d. c. i. de sepult. lib. vi. non debetur quarta
 Ratio: q̄ talis tpe iterdicti non potest eligere se-
 pulturam apud medicātes. vt no. Anno. de p̄uil.
 c. vt priuilegia. c. cum et plātare. de pe. et remis. c.
 quo i te. Quis liceat ip̄s recipere mortuaria vt
 or̄t p̄ defunctis si cū penitētia decesserunt. xi. q.
 iij. quacūq̄. itē: q̄ quarta debetur ratione iurie
 facte ecclie prochiali. dic. ca. certificari. ergo nul-
 lā iuriā ei facit ex quo ibi non poterat sepeliri.
 imo plus dicit ibidē Federicus q̄ si medicantes
 sp̄ote eū tali tempore sepeliūt nō debetur quar-
 ta s̄ tenētur tāq̄ violatores iterdicti. cle. i. de se-
 pul. et in. c. si canonici de offi. or. lib. vi. tunc enim
 solū debetur quarta quādo sepeliunt in casu a iu-
 re cōcesso. sec̄o si sepeliūt i casu a iure phibito. vt
 i. c. ex pre. t. et i. c. cū liberū. et i. c. in fa. i. si. d. sepul.
 et ibi dicit Anno. q̄ q̄n de facto nō de iure sepelief
 debēt corp̄ et oblatōes q̄ rōe sepulture sunt facte
 s̄ nō legata facta nō rōe sepulture v̄l occasiōe ip̄i
 et ita p̄ q̄ si de facto sepelief p̄tra volūtātē illius
 cui est ecclia q̄ nō tenet ad quartā aliquā: sed te

Quarta
 pdif q̄n
 q̄s in ca-
 su a iure
 phibito
 sepelitur

Ecclia p
rochial.
pdir q̄r
tā p̄p̄i
terdictuz

nētur corp⁹ ⁊ oia q̄ rōe sepulture habuit restitue
re: sed non quartā de legatis factis nō rōe sepul
ture vel eius occasione. Sīl̄r nō debetur de his q̄
amici de bonis ip̄orum tūc offerunt. ¶ Octavo fal
lit qñ ecclesia parochialis erat interdicta ⁊ non
parochiani. Nam tūc ecclesia non hēbit quartā
siue parochian⁹ sepeliatur alibi ex electōe sua
siue non: vt qz alibi est sepulchrum maiorū scdm
pet. ⁊ no. ge. in. c. i. de sepul. li. vi. sed si alibi esse
sepultus de facto ⁊ non de iure: qz nec in ecclesia
electa nec in ecclesia maiorū suoz: tūc si ecclia sua
parochialis dedit causam interdicto eidez qz nī
chil recipiet. secus si non dedit causam interdictoz
sed p̄pter delictum dñi vel alia de cā. qz tunc exeq̄
fuit in culpa non debuit suo iure priuari sc̄iduz
pe. de anchy. ⁊ ge. in. d. c. i. de sepul. lib. vi. Nono
qñ reuocat electionem sepulture quam fecit legā
do ⁊ alibi elegit sepulturam ⁊ sepelietur: quia pa
ria sunt nō eligere ⁊ electam mutare. ff. de adi. le.
l. i. ⁊ ij. sed in primo casu non debetur: vt dictum
est. ergo nec in secundo. Ita consulit frede. consi
lio. x. vbi format questionem de eo qui elegit se
pulturā apud fratres minores ⁊ eis aliquid re
liquit intuitu sepulture: ⁊ aliquid reliquit simpli
ester p̄ anima ⁊ accidit qz sine culpa fratru⁹ minorū
ille alibi sepultus est: puta casu quia non potuit
cōmode ad illam sepulturam fratru⁹ deferri: vel
alibi elegit mutando primaz. Queritur nūquid
parochialis ecclia debeat habere quartā de reli
cto simpli fratribus minoribus: quod relictū fra
tres minores consecuti sunt: siue in vita testantis
siue post mortem: ⁊ r̄fidet qz fratres minores non
debent soluere quartā ex quo ille nō est sepultus
apud eos. Nō est: quia si hoc tenerem⁹ sequeitur

¶ ecclesia de relictis & funeribus factis duabus
 ecclesijs peteret quartam. sed tñ verū est q̄ solus
 petit quartā ei⁹ quod habuit ecclesia apud quas se-
 pulchus est. nā non pōt negari q̄n ecclesia prochia-
 lis debeat h̄re quartā de mortuarijs q̄ habuit ec-
 clesia vbi ille casu vel certa scia sepultus est. q̄ nō
 a minoribus: q̄ hic minores nullā iniuriam faci-
 unt ecclesie parochiali. Et posito p̄ constant. q̄
 iste non fuisset relictarius minorib⁹ nisi intuitu se-
 pulture: mou tñ sequitur q̄ parochialis ecclesia
 debeat h̄re quartā. Ad obstant iura que dicūt q̄
 parochialis ecclesia debet h̄re quartā illius quod
 reliq̄t ecclesie vbi elegit sepulturā. q̄ hoc d̄z itel-
 ligi de electione sepulture cū effectus: al̄s seq̄rel
 q̄ si successiue eligeret sepulturam apud. xx. eccle-
 sias q̄ de oibus relictis illis factis peteret q̄rtas
 Ultima igit electio vel sepultura sine electione is-
 ducit petitionē quarte. xij. q. ij. vltima voluntas.
 hoc Fred. Be. i. d. c. i. videt tenere q̄ reuocata e-
 lectione sepulture reuocet & legatū & dabit illi: ec-
 clie vbi elegit sepeliri: q̄ subrogat⁹ d̄z itelligi sub-
 rogat⁹ cū oib⁹ q̄litatib⁹ onere & honore. l. i. §. hec
 actio. ff. si q̄s test. li. eē ius. fue. & iō on⁹ etiaz emo-
 lumēti comitatur & cōtra. l. alīne. §. seya. ff. d̄ act
 leg. & dicit vtrū nisi alit̄ cōstet ve volūtate legat⁹.
 Decimo fallit quādo quis licet elegerit sepultu-
 rā nō tñ sepelietur ex facto hereditū vel ex facto cō-
 tingenēti circa psonā defuncti. puta quia morit̄ ni-
 mis lōge vel heredes nolūt ad ecclesias deferri cor-
 pus: quia verba sūt intelligenda cū effectu vt i. c.
 relatū. §. de. si resi. ergo cessabit canonica portio
 ex quo ibi nō sepelitur. ita tenet Fre. vbi supra. &
 De. de ancha. ge. tamen in d. cap. videtur senti-
 re q̄ isto casu ecclesia non priuabitur legat⁹ fact⁹.

grā sepulture. vt no. i. c. i. nra. de sepul. 2 iō forte
 nec sua quarta. Undecio cū legat. p̄ incertis ma-
 e ablatis fm̄ det. vt dictum ē supra de quarta
 ep̄ali. Duodecio qñ legatū ē ecclē parrochiali
 tm̄ q̄tū est pars quarta legatorū factorū ecclesie
 electe fm̄ host. i. d. ca. officij. 2 hoc pet. vbi supra
 Alij volūt q̄ nō cōputabitur: s; soluet quartā ec-
 clesie electe ac si nichil ecclē parrochiali esset le-
 gatū. sicut gof. 2 ray. in summa frib. cōsilio. itj
 Jo. de lig. in. d. cle. dudū. Tu vero tene cum pañ.
 in. d. c. de his. e. ti. q̄ si consuetudo eēt q̄ teneret
 tm̄ legare ecclē prochialitūc vera sit secūda opi-
 nio vt cōputet. Si vero dicta cōsuetudo non est
 sic cōputabit: 2 si min⁹ ē supplebit: sicut dicim⁹ i
 filio q̄ cōputat sibi in legitimā q̄cqd sibi a patre
 relictū est. vt. l. tam⁹. 2. l. si qñ. C. de i. officio. test.
 Si plus est legatū ei q̄ sua quarta nō defalcabitur.
 Tredecimo qñ tpe testamēt 2 legati nō eli-
 git sepeliri: sed postea tpe mortis eligit sepultu-
 ram. Facit. c. relatū. de sepul. i. glo. ber. in. d. c. de
 his: dicit dubitare. Sed ego credo non teneri ni-
 si fiat in fraudē. Quartodecio fallit qñ prochia-
 n⁹ nō potuit audire dīna nec pcipere ecclesiastica
 sacramēta i sua parrochiali ecclia p̄pter vacatio-
 nem longo tpe alibi elegit sepulturā scdm̄ Bal.
 in suo tractatu de hoc. Rō. non f̄dicta legantur.
 p̄ labore eo cessante debet cessare legatū. l. seya i
 fi. de annu. lega. Cū ergo quarta detur pro admi-
 nistratioe sacramētorū 2 celebratione. vt p̄ in
 d. cle. dudū. s. verum. cum mercedis exhibitio pa-
 tet q̄ non debetur quia cessante cā finali cessat 2
 effectus de quo de translati. iter corporalia. hosti.
 tñ 2 inno. in. c. relatū de sepul. 2 pe. vbi supra: te-
 nent q̄ immo debetur: q̄ vicū prelati non d̄z no

**Legatus
 prochia-
 li facuz
 an impe-
 diat q̄rtā
 qñ sepul-
 tura est
 alibi scā**

De sepulturis: & remedijs. Fo. cxliij.

cere ecclesie ego teneo cū bal. & dico q̄ vicij pla-
ti nocet ecclesie in acq̄rēdis p̄sertim q̄ ad res mobi-
les v̄l modici p̄iudicij. vt nor. in. c. vt sup̄ de rebus
eccle. nō alie. **Quitodecimo** fallit i cādēdis q̄ tran-
ad man? & cessate iure cōi h̄f i. d. puileg. s̄rti q̄rti.
ser̄todecimo fallit i casu quē p̄dit **Alico**. de li. Sen. l.
sezq̄si sit repositio funcris in aliq̄ locov̄sq; ad t̄ps
vt alibi transferat ad remanendū: tunc non ē por-
tio canonica p̄soluēda. qz eo casu non d̄: eē sepl.
Decimoseptimo fallit s̄m aliq̄s in relictis iure i
stitutionis. de qb? scōm eos nō debetur hec por-
tio eccleie p̄ochialis: sed solū de legatis p. c. re q̄s-
si. de festi. **Jo. an. in. c. i. eo. ti. t̄z** d̄itū p̄ textū illū:
q̄ ḡnalis dicit tertiā p̄tē sup̄ iudicij. idē t̄z p̄anoz.
tibi sit donatū inter viuos. qz de h̄mōi nō debetur
q̄rto. & de hoc dicit **p̄anoz**. eē tex. i. d. c. de h̄is eo.
ti. f. q̄ de oblatiōis seu relictis alicui ecclesie i vita nō
debet canonica portio. **Ad** euidentia p̄dictoz q̄-
ro q̄si aliquis cui? maiores solent ab antiq̄s i ali
qua ecclesia sepeliri ea dimissa eligit alibi sepul-
turam: vtrum canonica portio debeat ecclesie di-
misse? **Sol.** q̄ non: sed potius il li ecclesie in q̄ con-
suevit audire d̄ina & rec̄pere sac̄ra. vt in. c. cū q̄s
de sepul. lib. vi. **Quid si** in vna aud̄it d̄ina in alia
ho recipit sac̄ra? **Sol.** **Inno.** & **Jo. an. in. c. de h̄is**
de sepul. **Archl. in. c. cum q̄s tenent** q̄ fiet diuisio
portionis. c. i. 2. c. rela tum de sepultu. lim̄ito si
vtraz h̄z cym̄iter tum & curam. alias nō ar. c. si ec-
clesia. de conse. eccle. vel alta. **Quid** si mor̄t dur-
ret vel alia p̄sona q̄ p̄ anni circulū in diuersis ec-
clesijs audiebat d̄ina & p̄cipiebat sac̄ra q̄si habēs
duo vel plura domicilia in quibus pariter se col-
locabat & eligit sepulturā in alio loco cui ecclesie
dabitur canonica portio? **Sol.** ecclesie domicilio &

plati vs-
cui noz
eccleie in
acquire-
dis.

Portio
an debe-
at eccleie
de relictis
iure sti-
tutōis.

Parrochiale curatorum.

Ca. viii

diuidat eam inter se. vt in. ca. cum quis. licet hoc equum sit q̄ diuidat̄. non tñ credo esse necessarũ sed dabit̄ ecclesie in q̄ mort̄ si in vna eaz̄ mort̄ ⁊ alibi non elegit sepulturam: licet. host. ⁊ inno. vt cant̄ diuidendam. Anrum de legato facto rectori ecclesie in qua elegit sepulturam p̄ missis dicens per rector̄ debeatur quarta pochoialis? solutio q̄ sic. qz etiam debetur quarta episcopalis vt in. c. si cum inter vos. de ver. sig. s; vtrũ de donati one cã mortis debeat? solutio q̄ sic qz accidit magis legato q̄ contractui. l. si. C. de dona. cã mort̄ cle. dudum de sep̄. Quid si quis elegit sepulturã in propria ecclesia ⁊ nihil ei legauit alijs vero ecclesijs multa legauit. nunquid poterit ecclesia p̄dicta petere aliquã portionẽ? solutio. fm Bay. qz si cõsuetudo est qz eligentes sepulturaz in prop̄a ecclesia semp̄ aliquid reliquãt p̄t̄ ecclesia illud petere ab heredibus. non iure actionis nec differendo. ppter hoc sepulturam s; iplozando sup̄ioris officii. vt i. c. ad apostolicam. de simo. si vero nõ est cõsuetudo nihil p̄t̄ petere s; solis funerib⁹ dz eẽ cõtenta. posset tñ hec casu iplozari officius iudicis aduersus heredes si deprehendat̄ dolo s; testatoris vel heredum cessante tñ dolo nihil h̄re p̄t̄. Cõsequẽter q̄ro q̄s possit p̄cedẽ priuilegiuz libẽ sepulture? solutio. io. and. in. c. certificari. de sepul. p̄cludit qz et̄ ep̄s possit hoc priuilegiũ p̄cedẽ p̄ hoc. ca. bone. r̄f. q. s. ⁊. c. ap̄lice. de dona. P̄d. et̄ dicit qz hec sn̄ia videt̄ sibi cert̄tia. p̄ter. in. c. sicut vnire. de excels. p̄la. Et sic p̄clude qz ep̄s ⁊ sup̄iores p̄nt̄ tale priuilegiũ p̄cedẽ. P̄d̄ dic̄ de iherosub̄ plat̄ h̄ntib⁹ i loco ei⁹ ep̄ale. hec p̄noz. i. d. c. certificari. S; quero qd̄ i priuilegio libere sepul̄te nõ apponat̄ hec clausula salus iusticia p̄choial̄ ec̄

Quarta
prochia
lis an de
beat̄ q̄
suotrel
eta p̄mis
sis dice
dis.

esse. fo. an. & cludit idē eē ac si fuisset appositā: q̄ si
 verisſe q̄ p̄nceps voluerit p̄cedere priui legum
 cum graui p̄iudicio ecclesie p̄chialis ar. in. l. ij.
 S. si q̄s a p̄ncipe. ff. ne q̄d in loco pu. Cū p̄uilegiū
 solū videb̄ p̄cedere vt habeant isti sepulturā sicut
 illi q̄bus p̄petit de iure cōi. Et p̄ hoc p̄panoz. in
 d. c. certificari. adduxit textum notabilem & quasi
 exp̄sum in s̄lī in. l. si q̄s. C. de in offici. testa. vbi.
 dicitur q̄ si alicui inhābili princeps concedit libe
 ram facultatem testandi non intelligitur concede
 re vt sine solemnitatibus alijs possit cōdere testa
 mentum: sed videtur eum restituisse ad ius cōmu
 ne. Nam satis est q̄ p̄uilegium aliquid cōcedat
 ex quo tractatur p̄iudicio tertij vel de derogatio
 ne iuris: ita in p̄posito. sed ad maiores cautelas &
 tollendam dubitationem solet apponi illa clausu
 la vel similis saluo iure parrochialis ecclesie: et
 sic non obstat si opponeretur de. c. si papa de pri
 uil. li. vi. vbi dicitur q̄ verba debent aliquid ope
 rari. Nam operantur in eo q̄ tollūt dubitationē.
 Quid si non relinquatur aliquid fratribus men
 dicantibus ab eo q̄ apud eos eligit sepulturam:
 sed frater aliquis ex eis datur executor ad certas
 summam distribuendam arbitrio suo & ip̄e distri
 buit in fratres an de his debeatur quarta? solutio
 Joh. an. in. cle. vudū. sup. x̄bo omnibus obuēti
 onibus refert quādam declarationē a Bonifacio.
 viij. emanasse. de qua ip̄sa gl. mētionē facit q̄ ca
 nonica debetur. Et idem dicit gl. q̄s decedens ni
 hil relinquit fratribus sed mandat executoribus
 vt ip̄s fratribus dent aliquid vel p̄mittāt q̄ fra
 tra debetur. Quod etiam tenet Cardinalis & Pa
 nomitanus. Quid si ille qui apud fratres p̄edi
 catores eligit sepulturā petierit defunctus cum

Testādi
 facultatē
 hīs ap̄
 ticipē vs
 iur. solē
 nitates
 obsuare

Quarta
an deat
de bonis
illi? q̄ a-
pud f̄fes
cū hitu
sp̄orum
f̄m pe-
tūt sepe-
liri.

habitu f̄m sepeliri vtrū debeat quarta. Sol. q̄
sic f̄m gl. Carb. r̄ Pano. nā r̄ si ad eorū religionē
transiret in egritudine de q̄ decederet debet q̄rta
debitum est supra. Quid si ep̄s sepeliat in mo-
nasterio mendicantiū? Sol. quarta debet cathe-
drali ecclesie q̄ est prochia ep̄i: r̄ ibi d̄z sepeliri n̄
si aliud disponat sc̄m Card. Quid eis si scolari
in studio elegit sepulturā apud f̄fes eis legati
de bonis q̄ h̄z i p̄tibus suis cui debet quarta? sol-
tio p̄babiliter dici p̄t q̄ debet illi ecclesie in cu-
tus prochia p̄ maiori p̄te anni morā traxit. obser-
uat t̄m q̄ detur quarta parrochiali ecclesie i qua
morabat t̄pe mortis. r̄ hoc q̄m ecclesie sunt diuer-
sarum dyocesium: q̄ si essent in eadem dyocesi: tūc
fieret diuisio inter ecclesias. Deinde q̄ro p̄ quem
p̄nt dicti f̄fes cōpelli ad quartā istam soluendā.
Sol. non p̄nt compelli per ordinariū: nec rōe hu-
ius hy iurisdic̄tionē aliquā d̄ eos. q̄ obstant eorū
exemptiones. p̄ cle. eis dudū reuocātur p̄uilegia
quorūcumq; etiā exēptorū in q̄tum impedirent so-
lutionē quarte. sed p̄ hoc non tollunt p̄uilegia ex-
emptionis cum obligatio ad quartū possit eē du-
rante exemptione. sed coartat fit p̄ suū iudicem. s.
papā v̄ legatū nisi aliud cōcederet ordinaris f̄m
glo. r̄ Pano. licet aliqui d̄m dicant. Quid si fi-
firmus in vna prochia facit se deferri ad aliam r̄
ibi moriatur? Solutio. f̄m Ray. p̄ma ecclesia nō
p̄opt̄ hoc priuatur canonica portione. Idem
h̄ d̄. Ultimo q̄ro: quomō extrahuntur. ista q̄rte.
Sol. f̄m Host. in summa de sepult. p̄mo extrahit̄
ur quarta ep̄alis: q̄ antiquior: r̄ dignior. Demū
prochialis si venit extrahendo. si vero p̄us fuisse
quarta prochialis extracta: si ep̄s habebit quartā
quarte parrochialis r̄ quartam de reliquis.

De iudictione nubentium. Fo. cly.

Quatuor ius prochiale p̄sistit in b̄ndi-
ctione nubentiū. Ad cuius euidentia
quero. vtrum nubētes sunt b̄ndicēdi
Solutio q̄ sic si nullus ip̄oz alijs nu-
ptijs p̄ctis fuit b̄ndictus. Si x̄o alii
eorum in alio matrimonio fuit b̄ndictus nō debz
iterari qz alter sine altero nō dz b̄ndici z b̄ndictio
dimittit. vt in. c. vir aut. de secun. nup. S. L. x̄o in
iij. di. rriij. tenet q̄ x̄go h̄ h̄it cū bigamo dz b̄ndi-
ci: qz saluatur aliq̄ mō significatio. hoc verū vbi
consuetudo hoc h̄z quā papa scit z tolerat s̄m gl.
z panor. in. c. vir aut. Et hoc p̄cedit in sacralibus
vt ad inducendam consuetudinē requiratur taci-
tus consensus pape. in alijs secus. aliter p̄biter
b̄ndicēs bigamos dz ad sedē aplicam mitti suspē-
sus ab officio z b̄nficio. vt in. d. c. vir aut. Sed ve-
rius dic s̄m io. an. q̄ ista pena isligitur p̄ sacerdo-
tes qui b̄ndicūt sc̄bas nuptias viuēte altero. Itē
cōiter tenēt doc. cum hosti. ibidem q̄ non ē suspen-
sua ip̄o iure: sed suspēdend⁹. Et dicit pano. q̄ ho-
die attentis circumstantijs z loci consuetudine dz
imponi pena arbitraria. Quid si duo h̄ant m̄i-
monium z b̄ndicant ambo. De inde aū consumma-
tum matrimoniū fertur diuortium p̄pter impe-
dimētum consanguinitatis vel aliud canonicū:
z vteroz ip̄oz conuolat ad sc̄ba vota nunquid b̄-
dictio dabitur in istis secundis nuptijs? Solutio
hosti. dicit q̄ non: qz b̄ndictio sp̄ualis est tante effi-
cacie q̄ seip̄ transit: nisi inueniat obicē s̄rie volū-
tatis. vt in. c. maiores de bap. etiaz si p̄ r̄sum aut
solum fiat b̄ndictio q̄ semel recepta amitti nō p̄t.
vt in. c. q̄to de diuor. Quid autē si duo ad secūda
vota transeunt qui t̄n nunq̄ fuerunt b̄ndicti? So-
lucio. tales poterunt b̄ndici vt apparet ex p̄dis

bigami:
non sunt
b̄ndicēn-
di.

Nuptie
scde an
sint bndi
cende.

ctis. qz non ē vis in bigamia: sed potius in bñdic
tione ne iteretur. z vt habeas summarie notitiā
de pdictis. dicqz qñ scde nuptie sunt scde ex parte
vtriusqz vel ex parte mulieris tñ nullo mō debēt
bñdiciti: si vtrqz vel saltem mulier: als fuit bñdi
ctat. se dqn sunt scde nuptie ex pte viri tñ bñ pñt
bñdici: qz aliq mō seruat vbi significatio: qz xps
z si habeat vnam ecclesiā tñ. z sic vnā sponsam:
h3 tñ in vna ec.lesia plures psonas desponsatas
sed anima non pōt esse alterius spōsa q̄ xpi. z iō
quando nuptie sunt secunde tñ ex parte viri bñ
dicuntur. non aūr qñ secūde ex parte mulieris p
pter defectum sacri. Hāc opinionem tenet. S. L.
z glo. vt dictum est supra in. i. q̄sti. Quero vtrum
ictis sponsalibus ante secutas solēnitates carna
lis commixtio sit pctm? Solutio fm. S. L. in. iij.
d. xviii. si sponsa credens sponsum velle consum
mare matrimonium a dmittit euz excusatur a pec
cato nisi aliqua fraudis signa appareant ex pte:
sicut multum distantis conditionis. vel q̄tum ad
nobilitatē: vel q̄tum ad fortunā: vel aliud signum
euidens appareat: z eodē mō intelligit qz excusa
tur vir si ppter hoc intēdebat m̄rimonium psum
mare. S3 nūqd mortalit̄ peccāt q̄ an bñdictiones
nuptialē post p̄sensū de p̄siti carnalr p̄miscentur?
Sol. in illis locis vbi ē consuetū qz p̄p̄ius adhi
beat nuptiaz bñdictio si absqz ecclie dispensatione
z sine iusta cā hoc faciāt: peccant mortalr: z iusta
cā possz eē si lōgo tpe p̄māssēt spōsi. z pp̄ aliq̄
impedimētū marit⁹ nō posset ducere sponsaz vt
qz socer nollet dare dotē: v̄l qz terra eēt interdicta
tra qz spōsam non posset ducere solēniter vel ē fe
taur z erubescit forte p̄here cuz tali solennitate v̄l
est nobilis et accepit ignobilem. veleconuerso.

cōiuges
se carna
liter co
gnoscen
tes an nu
ptiale in
bñdictio
nē a mor
talr pec
cant.

De collatione sacramentorum. Fo. cxi. vi.
vel timet violentiā iferri: et hūmōi et cognoscat eas
ppones infumontū solēniare ipedimēto cessan-
te nō peccat. Nulla tñ iusta cā existēre dicit hostiē. q
vterq; peccat: q; venit q̄ gñalē p̄suetudinē ecclesie
et p̄tēptor ecclīastice p̄suetudinis puniē sicut p̄ua
ricato: legis dīne vt dicit in. c. in his rebus. xi. di. l. 5
em̄ vroz infumonio d̄cto de p̄nti statum teneat red-
dere debitum viro et ecōuerso. non tñ teneat redde-
re statim: ita q; ly statum determinat infinitiūm.
vt in. c. nfates. in. fi. xxx. q. v. dicit p̄hentes prius des-
bent in ecclesia b̄fidici q; carnaliter coniungi.

De collatione sacramentorum. Cap. ix.

M

Ono ius prochiele cōsistit in exhibitio-
ne: siue collatione sacroz. Ad cuius eui-
dentiam nota q; curatus sacerdos non
ep̄s confert sacra omnia p̄ter duo. scilz
confirmattonem et ordinem. ideo breuiter primo
de q̄nq; sacramentis dicam ostendendo debitam
materiam et formam: vt sic ea curatus rite et legit-
ime conferat. Secundode alijs duobus que solus
ep̄s confert. Et primo de baptismo quattuor die-
centur. scz de eius materia forma ministro et effe-
ctu. Materia baptismi sim do. est duplex. s. remo-
ta et p̄p̄inqua. Materia remota ēaq; elemētaris
pura nālis: et hoc siue sit terrestris vt in aquis: sta-
gnis fluminis: vel fontis: siue celestis vt pluuialis
siue resoluta ex nubibus glatie. roze. pruina: vel
grandine: q; omnes sunt vere aque. Silt de aqua
sulphurea vel lixiuio. De brodio autem si exp̄ssū
ex carnibus: vel piscibus: non est vera aqua: et sic
cū ea nō p̄t baptisari. Si autē ē aqua ip̄guata: sic
pōt fieri. q; sit vera aqua nisi est nimis p̄densata.
Aqua vero artificialis nō ē p̄ueniēs m̄a: q; non ē
et idē sp̄ecie cū naturali: sicut ē aqua rosacea et q̄

Baptis-
mi m̄a ē
duplex.

Parrochiale curatorum. Ca. ix.

cūq; alia distillata ex herbis siue fructib; aut floribus ceruisia. &c. vrina etiā subdor & salina non ē cōueniens mā. Et q; de substātia materia est q; sit aqua q; possit abluerē: imergere v; aspgere. Hinc est q; glacies quīs maneat ifra speciē aque durāte tali dispōne nō videt; pueniēs mā. Fons tñ baptisterij lz in hyeme dum ē congelatus non possit inde baptisari nisi igne dissoluat. liquefactus tñ non oportet q; iterū bñdicatur. De aqua p̄mixta dicit. S. L. in tertia pre. q. lxxvi. arti. iij. q; qñ ē talis p̄mixtio q; tollat speciē: sicut cū p̄ putrefactionem v; degestione transiit in vnū: aut p̄ additionē alterius liquoris i tāra quātitate q; soluat speciē sicut parū aq; multo vino admixtum: tunc etiam de ea nō pōt fieri baptismus. Sed qñ ē talis alteratio vel admixtio q; nō soluit speciē: sicut cū calefcit vel cū aliqd solū ponit in aqua q; non cōmiserit. v; si aliqd liquor; p̄miscat in parua q; tate: vt parū vini i multa aq; sic pōtibi fieri baptismus. Idem Alber. q; ēt dicit q; melius ē q; faciat calefacere aquā tpe hyemaliti: q; frigida poss; nocere puulo: & cū illa aq; calefacta pōt p̄miscere p̄tem de aqua consecrata fontū. De aqua aut quā faciunt alchimiste ad mutandū metalla non pōt fieri baptismus: q; mutatur species aq;. Materiam p̄p̄inqua baptisimi ē ablutio q; fm. S. L. in. iij. p. te. q. lxxvi. ar. viij. pōt fieri & p̄modū effusionis siue supfusionis: sicut baptisauit laurentius romanū & Jacobus Apostolus iohannem. Et p̄modū asperit sicut baptisauerunt Apostoli vna die tria milia hominum. & per modum immersionis. Et quia p̄fecta ablutio est per immersionem: ideo iste vsus est magis seruandus: nisi cōfuctudo: loci sit in cōtrarium q; in hoc seruanda est v; nisi necessitas ex

ablutio
pueri ba
p̄risan
di p̄rie
ri tripl

De collatione sacramentorum. **So. cel. viij.**
cuset. puta q: est parū de aqua: ita q: nō pōt immergi s: aspergi. vel q: si immergeretur. timetur de morte pueri. vel q: miser nō pōtest ex debilitate immergere et eleuare. In hūmōi casib: d: aqua super baptisā dū effūdi vel aspergi. et ista effusio v: aspersio debz fieri p̄cipue sup caput: seu faciē: q: itea v: gēt sēp: et opa aie: postea sup pectus qd est sedes cordis. Tenetur tñ cōmuni: q: qualitercūq: cōtingatur est baptisat: et sufficit aspersio quātūcūq: modica in casu necessitatis. Immerisio vero debz esse trina vbi est cōsuetudo als nō q: nō est de necessitate sacramēti s: sufficit vna. de conse. dist. iij. de trina. Ad hū dico q: forma baptismi scdm docto. in. ca. i. de baptis. hec est. Ego baptiso te. i. noie p̄ris: et filij. et spūs sancti. amen. vt habetur. i. c. de baptis. et ei: effectū. Inuocatio trīū p̄sonarū est de substantia sacramēti: quod p̄t: er i situtio: ne xp̄i. Bath. vlti. Docete oēs gētes baptizantes eos i noie p̄ris: et filij: et spūs sancti. etiam ex de terminatione ecclie de conse. dist. iij. in sinodo. ex pressio actus baptisandi et p̄sone baptisate ē etiā de substantia sacramēti. Hō: q: illud est directe de substantia sacramēti qd directe rep̄ntat interiorē effectū sacramēti baptismi: q: sacramēta efficiūt qd figurāt. et cā effectiua et signatiua attribuit potissime forme. s: effect: bap. ē ablutio suscipientis a p̄cō quā directe significat exp̄ssio act: baptisādi cū p̄sōa baptisata: cū d̄r. baptiso te. qd idem est qd abluo te. p̄ hoc idē ex d̄rmiatide ecclie. vt i d. c. i. et ideo sc̄bz. inno. ibidē si dimittat te: nichil sit: esset tñ baptism: si p̄sōa pronōie te: poneret nomē p̄p̄riū illius quē baptisat. secūdū docto. in iij. dist. iij. s. inter. tamen peccaret si sic faceret. Exp̄ssio autē p̄sone baptisantis non est de nēssio

Forma
baptisim
qualis.

baptisā
tis p̄s̄
exp̄t̄s̄
nō est de
necessita
te sacri.

tate sacramēti. s̄ de p̄cepto eccl̄ie s̄m formā lati
norū. z hoc p̄bat̄ ex eo q̄ greci cōferūt verum ba
ptisim̄ i z tñ nō exp̄mūt in forma p̄sonā baptisan
tē dicētes sic. Baptisetur seruus dei talis. in no
mine p̄fis z filij z sp̄s̄s̄acti. Causa aut̄ quare non
exp̄mūt p̄sonā baptisantem est error q̄ ponit̄. i.
Cor. i. q̄ q̄lā ateribuebāt ministris baptismum
cōueniētor tñ est forma n̄ra vt dicit sc̄tus Tho.
q̄ exp̄mūt nō solū causā eff:ciētem principalem
baptisim̄: sed inuocationē trinitatis: z etiā causā
instrumētālē dum dicit minister: baptiso sub q̄ in
telligitur ego: etiam si nō diceret: s̄ dimitti non
debs̄ q̄ sic statuit ecclesia dicēdum. Amē nō est de
p̄cepto eccl̄ie: sed de more quarūdā ecclesiarū nō
vniuersali: z ideo vbi est de more d̄z dici q̄ ad p̄fir
mationem totius ē nō de necessitate sacramēti
Añ tertū de ministro hui⁹ sacramēti dic̄ s̄m the
ologos z canonistas l. c. si d̄s. s̄ bap. q̄ pp̄rie hoc
officium p̄tinet ad sacerdotē. Añ necessitate non
iustate etiā dyacon⁹ nō d̄z baptisare. S̄i r̄ nec sim
p̄tē cleric⁹: nec mulier p̄tē viro. vt̄ in. ca. p̄stat.
de cōse. di. iiii. z duob⁹. c. seq. S̄z in necessitate q̄
libz p̄t̄ baptisare siue vir: siue mulier: ordinat⁹
siue inordinat⁹. fidelis z infidelis. dum modo ha
beat intentionē baptisandi: z seruet formā eccl̄ie
Añ z si non credat sacramentum baptismale: nec
aliquid spirituale ibi fieri: dūmō in genere inten
dat facere id q̄ facit eccl̄ia: baptismus est: sed ex
tra necessitatē nullus nec laicus: nec cleric⁹: etiā
dyaconus: d̄z baptisare. Qd̄ si fecerit q̄cunq̄ vir
nō sacerdos extra necessitatē irregularis efficit̄
de cleri. non ordinat. minist. i. Nec etiam sacerdos
debet baptisare nisi parrochianus suum: vel de l̄

Baptis
m̄ mini
ster q̄es
se dicat.

De collatione sacramentorum fo. clviij.
centia curati. nisi sup hoc habeat priuilegiū a su-
periori: q; sacramēta a suis p̄biter; prochialib;
sūt recipienda. vt in. ca. interdicim;. xvi. q. i. eps
etiā inuito curato potest dare licentiam baptisā
di alteri sicut absoluēdi. Nō curatus tamen ba-
ptisans nō efficitur irregularis: q; nō ē exp̄sum
in iure. Ad quartum de effectu huius sacramēti
secūdū sc̄m Tho. in. iij. pte. q. lxx. arti. iij. Par-
uult in baptismo mūdantur ab originali. z p̄ferē
eis gratia: z dātur eis v̄tutes in habitu s; nō
in vsu. Adultis vero fit remissio oim pctōrū: non
solū originalis: s; etiā oim aliorū. Et dantur eis
v̄tutes quo ad vsū nisi ficti accedant. Aperitur
etiā sanua regni celestis z imprimitur character
in aīa. remittitur etiā pena eterna: z temporalis
ois debita in iudicio dei. de cōsec. di. iij. gr̄adis.
sed nō debita in iudicio hominū: q; tollit penam
mortis debitā p̄ maleficio p̄missio: nec penā ecclī
asticā irregularitatis q̄ puenit ex defectu sacra-
mēti. An bigam; etiā post baptismū nō pōt pro-
moueri. Si r̄ corrupta vel ante post non pōt ve-
lari. z de his habetur in. capi. acut;. xxvi. di. Si
vero irregularitas pueniat ex pctō: sic tollitur
cōiter. sc̄m doc. vt irregularitas homicidij. s; si
homicidium fit sine peccato vt in iudice z huius
modi: sic secundū aliquos doctores irregulari-
tas non tollitur vt notat. xxvi. distinctione. capi.
deinde. Sed secundū Scotū in. iij. distinctio. xxx
iij. irregularitas cuiuscūq; homicidij tollit q̄nti-
cumq; sit commissus. Hoc sequitur glosa. xxviij.
distinctio. si quis viduam. et. xxij. distinctio
ne. Seece et hec est verior opinio. Alia aut est
irregularitas que prouenit ex rōanalibus tolli-
tur. item nec tollit penā sp̄sualē nāe. q; baptisatus

Baptis-
mi effe-
ct; q̄lis ē

irregula-
ritas an
tollat p̄
baptis-
mum.

generat filius cum originali. nec corporalem. q̄a
penalitates remanēt vt cōpatiantur ⁊ glorificen-
tur. ⁊ fomes etiā remanet ad exercitiū vt pugna-
tes cōtra vicia ad que inclināt coronemur. itē ba-
ptismus etiā tollit infamiā s̄m glo. in. c. s̄m p̄nia
de cōse. di. iij. No. q. p̄ baptisimū tollitur pctā: ⁊
ea q̄ sequūtur ex pctis sub rōe q̄ sūt pctā. ⁊ iō cuz
infamia cōsequat pctis: ⁊ est sub rōe pcti: nō tolli-
tur. Itē in adultis cōfertur gr̄a nō equaliter. sed
plus ⁊ minus s̄m maiorē vel minorē deuotionē ⁊
susceptis. sicut pl̄ p̄cipiat de calore qui plus
appropinquat ad ignē. sed in puulis s̄m legē cō-
munē equalis gr̄a confertur. aliqñ ex speciali p̄-
uilegio alicui plus cōfertur. vt nicolao remigio
⁊ huiusmodi.

infamiam
baptismi
tollitur.

tres sunt
ptes pe-
nitentie.

Secundū sacramētū ē p̄nia: cui⁹
q̄si materia sunt act⁹ penitentis
qui dñr tres ptes p̄nie. Quarū
prima ē cordis cōtritiō: ad quā
ptinet vt hō de pctō p̄misso do-
leat ⁊ pponat se de cetero si pec-
caturū. Secūda ps est oris p̄fes-
sio. ad quā ptinet vt pctō: oīa pctā quoz mēoria
hēat suo sacerdoti cōfiteat integraliter: nō diui-
dens ea diuersis sacerdotibus: ⁊ cū alijs circūstā-
tijs de q̄bus ad plenū dictū est supra. c. iij. Ter-
tia pars est satisfactio. p̄ pctis s̄m arbitriū sacer-
dotis: q̄ quidē fit p̄cipue p̄ ieiuniū oīoz. ⁊ elemo-
sinam. Forma autē huius sacramenti sunt ver-
ba absolutionis que sacerdos p̄fert cū dicit. ego
te absoluo a pctis tuis. ⁊c. Ubi q̄ro quō fieri d̄z
absolutio a pctis in foro p̄nie. sol. p̄mitti d̄z mise-
reat tui. ⁊c. Indulgētiā. ⁊c. ne effect⁹ sacri p̄edia-
tur ex pte penitentis. postea dicat. Absoluo te ab

Absolu-
tio a pec-
cat. quō
fieri d̄z.

omnibus peccatis tuis. in nomine patris. et filii. et spiritus sancti. sed nuncquid super
 predicta omnia sunt necessaria? solo quod non. nisi. ego
 absoluo te a peccatis tuis. in nomine patris. et filii. et spiritus sancti.
 tunc. s. thomas in quadam questione de quatuor. quod sa-
 dabiliter addit confessor. Quicquid boni feceris sit
 in remissione peccatorum tuorum. et hoc addit hostia. et
 quicquid mali passus fueris. quia sic iniunctum a
 sacerdote valet tali ex duobus. videlicet ex vi o-
 peris et clauis. Et ideo imponat penitentiam ut itelli-
 gat non secrete: ut faciunt aliqui qui per modum ab-
 solutionis illud dicunt. quod sic non valet nisi ex vi o-
 peris. Et si absolutio fiat sine excommunicatione premit-
 tur illa: et post hoc fiat absolutio de peccato propter
 quod lata est excommunicatio vel de aliis et addat for-
 ma prior. Et quia sepius episcopi vel eorum officia-
 les committunt curatis absolutionem excommunicationis
 et ideo de forma et modo absoluendi talium est vi-
 dendum. Ubi est notandum quod in absolutione a maio-
 ri excommunicatione quatuor sunt seruanda. Primum
 ut excommunicatus prius iuret se a remanentibus ecclesie: hoc
 non sit de substantia absolutionis. secundum quod
 iniungitur absoluendo ab excommunicatione a canone
 siue iure lata: quod nunquam contra canonem illum excedat
 vel quod nunquam percutiet vel capriet clericum vel quod si-
 mile. Tertium. si quis pro manifesta offensa excommunicatur
 non absoluitur nisi prius satisfaciat. si autem est oc-
 culta sufficit iuratio: a cautio. Quartum quod postquam
 is qui iurauit et satisfecit sicut debuit per eum quod po-
 test absoluitur. et modus certus siue forma in ab-
 solutione teneatur. Forma autem absolutionis ab
 excommunicatione maiori non solent fieri hoc modo. Ex-
 communicatus spoliabitur vestibus et ponet se ante ianu-
 am ecclesie prostratus et flexis genibus coram absolu-
 te: et ille tenebit virgas vel baculum in manu: et i-

Abolu-
 tio excoi-
 catorum quod
 pertinet de

Excoica-
 tio quod de
 absolui-
 quod facer-
 debet.

quolibet x̄su p̄i. Misere mei. seme leū pcutiat
 magis vel min⁹ cōsiderata illius contumacia. **Stu-**
nto vero p̄dicat Gloria pa. kyriel. x̄pe. zc. **Pa-**
ter no. Et ne Saluum seruū tuum. vel ancillam
 tuā. vel seruos tuos si plures sint. Nichil p̄ficiat
 inimicus in eo. zc. **Es**to dñe turris forti tudinis.
Dñe exaudi. **D**ñs vo. orem⁹. **D**eus cui ppriū est
 misereri semper ⁊ parcere suscipe deprecationem
 nostrā: ⁊ hunc famulū tuū quē excoicationis ca-
 thena cōstrigit miseratio tue pietatis absoluat.
 vel dicat hanc ofoem. **De**us q̄s dñe huic famulo
 tuo digne p̄nie fructū: vt ecclesie tue sacre a cuius
 integritate deuiauerat peccando. admissorū veni-
 am cōsequendo reddatur innocuus. **De** domi.
Hoc habetur in. c. cū aliqs. xi. q. iij. **D**einde dicat
Dñs noster iesus x̄ps dignet te absolvere: ⁊ ego
 auctoritate dei oīpotentis ⁊ beatorum aposto-
 rum petri ⁊ pauli ⁊ nostra vel ordinaria mihi in
 hac parte p̄missa absoluo te a vinculo excoicatio-
 nis maioris quod p̄pter violentiā manuū iiectio-
 nem in clericū incidisti: ⁊ restituo te participati-
 oni sacramentorū ecclesie ⁊ cōmuniōi fidelīū. noīe
 patris ⁊ fi. ⁊ ff. **D**einde iniūgat p̄niam. ⁊ appre-
 hendat manū eius dextrā introducēdo eū ad ec-
 clesiam: reddendo ei cōiōnem xp̄ianorū. **F**orma
 autē absoluēdi solemniter anathematizatum: est
 talis. q̄ ep̄s qui eū excoicauit dz venire āte fores
 ecclesie: ⁊. xij. p̄b̄fi cuz eo hincinde debēt circūsta-
 re. ⁊ si ille p̄stratis veniam petat: ⁊ de futur⁹ cau-
 telaz p̄mittat eum absoluat vt supra. dicēdo. vij.
 psalmos p̄niales cuz p̄cibus supra dictis. **H**ec
 habentur in dicto. ca. cum aliquis. ⁊ satis coll̄ ḡ
 tur in. ca. cum desideres. §. vltimo. ⁊. ca. a nobis.
 ij. §. penultimo. **I**n theologie vero doctorib⁹ tra-

Absolu-
 tiōis for-
 ma ex-
 coīcat. i.
 p̄dēda.

De collatione sacramentorum. Fo. cl

data est vera forma et sufficiens. Ego te absoluo a vinculo excommunicationis si ligatus es. Ego te absoluo ab omnibus peccatis tuis. in nomine patris. et c. Quia duplex est ligamen. scilicet excommunicationis et peccati. ideo his debet sacerdos absolvens dicere. absoluo te. ut habetur in ca. cum pro causa. de sen. excō. et c. cum desideres. Et quia clericus non sacerdos potest excommunicari maiori excommunicatione si habeat iurisdictionem: vel ex commissione ab habente iurisdictionem: ideo absolutio maioris excommunicationis potest fieri etiam ab alio quam sacerdote. sed talis a se absolutum debet mittere ad reconciliandum per sacerdotem. ut de sen. excō. c. canonica. Idem autem modus et forma seruandus est circa mortuum excommunicatum absoluendum. nisi addedo veritas et psalmos qui fiunt circa commendationem mortuorum et collectam illam. Inclina domine. et c. cum illa. Da quesumus domine anime famuli tui refrigerij sedem et c. Hoc tamen nota quod in articulo mortis potest excommunicatus absolui a simpliciter sacerdote. ut in ca. si quis suadente. xvij. q. iij. et cap. nuper. de sen. excommuni. et sic absolutus moritur sepelietur in cimiterio. ut in cap. si. de sepultu. Nec heredes compelluntur ire pro absolute ad papam. vel ad eum a quo defunctus uiuens fuerat absoluendus: quia non indiget alia absolute. Compelluntur tamen heredes ad satisfaciendum. ut in di. cap. si. Consuetudo tamen est in multis dyocesis quod tales non sepeliuntur in cimiterio nisi prius habita licentia episcopi vel officialis sui. cuius consuetudinis est quod pro hoc ad satisfactionem facilius compelli possunt heredes. si autem in excommunicatione moris: tunc post mortem absoluitur solus ab eo a quo uiuens de iure fuisset absoluendus. Et hoc si signa

forma
ha abso
lutionis
fm theo
logos

Excoica
in mor
tis arti
culo a q
cuis ab
solui pe

euidentiā p̄tritionis in eo appuerūt nec p̄ eū stete
 q̄ min⁹ absolueret: vi i. c. a nobis. ij. de se. excō. r̄si
 defūct⁹ i excōicatione aī absolutionē sepult⁹ fuit
 i cimiterio non exhumabit: si hoc si absolutor est
 p̄ns: s; si est absens exhumabitur donec fuerit ab
 solut⁹. quia sibi interim communicaretur quod
 nō licet. Sed si alibi sepult⁹ erat extr a cimiteriū
 tūc exhumabitur ⁊ ab soluet ⁊ postea sepeliet vt
 no. in. d. c. a nobis. Scias etiā q̄ absēs pōt absol
 ui ab excōicatione p̄curatorē: s; solēnis recōsili
 atio cū itroductōe i eccliam n̄ pōt fieri eo absēte
 ⁊c. **H**istler vero hui⁹ sacramēti est sacerdos h̄ns
 auctoritatē absoluedi: vel ordiariā v̄l ex p̄missiōe
 superiorū effect⁹ hui⁹ sacramēti ē absolutio a p̄cō.

eucharistie mā
 ⁊ forma

Ertiū sacramētū ē eucharistia
 cui⁹ materia ē panis tritice⁹ ⁊ vi
 nū devite modica aqua p̄mixta
 ita q̄ aq̄ trāseat i vinū. **A**l⁹ em̄
 hui⁹ sacramēti est refectio q̄ ad
 sui integritatē cibū ⁊ potum re
 q̄rit. Significatio eius etiā est duplex. Una pas
 sio christi in qua sanguis fuit separatus a corpo
 re. Alia est cibatō corporis ⁊ anime ⁊ p̄pter
 ea propter convenientiam vsus ⁊ significatiōis
 duplex materia exigebatur. Ex his sequitur p̄
 mo q̄ hoc sacramētū nō pōt cōfici de pane farris
 ⁊ spelte: at siliginis. s; aliq̄ dixert q̄ sicut tñ tene
 quōd pōt cōfici nisi i pane triticeo id ē frumēti se
 cū dū. sco. r̄altos doc. i. iij. di. xi. Itē nec i amido
 cōfici pōt: nec in pane omnino corrupto: vt puta
 quando tanta ē corruptio q̄ panis species soluitur
 sicut quando continuitas soluitur: ⁊ sapor et
 color: ⁊ alia accidentia mutantur. Secus si esset
 aliqua dispositio solum ad corruptionem quā de

De collatione sacramentorum. Fo. cli.

clarat aliqua mutatio saporis: qz sic p̄t cōfici. Itē
si graua alterius ḡnis sint admixta tritico in tan
ta q̄titate q̄ alia speciē faciāt siue q̄ mediū p̄st
tuant nō p̄t ex eo p̄fici sacm̄. ex modica x̄o q̄t
tate non ip̄edit si panis sit de aq̄ rosacea aut en
diuie aut aliq̄ alia artificiali cōfectus. Quidam
theolo. in. iiii. dist. xi. tenent q̄ nō p̄t cōfici de p̄
ne facto ex q̄cunq; alio liq̄re: sed op̄ q̄ sit fact⁹ de
aqua n̄ali ⁊ vera aliter vere panis non esset. Alij
aut̄ theo. vt Duran. ⁊ Alstē. tenent q̄ p̄t cōfici
qz aqua ipsa non requiritur vt maneat in specie
ppria imo mutat i alia n̄alem. Sed tu tene q̄ nō
p̄t qz x̄ps p̄fecit in pane facto ex aqua n̄ali. Itē
quī s̄ latinus in pane fermētato x̄e cōficiat. te
rtus ē i. c. ifas de cele. mis. ⁊. i. c. in sacro de ple. d.
ij. grauit̄ peccat: qz facit p̄ceptū ⁊ cōsuetudi
nē ecclesie roma. In pasta it̄n facta de tritico non
p̄t cōfici s̄m Sco. vbi supra circa m̄m vini no
ta sc̄m in doc. in. iiii. di. xl. q̄ hoc sacm̄ non p̄t
cōfici de alio vino q̄ de vino vit⁹ ⁊ rō potissima
est qz sic r̄ps instituit Luca. xxiij. ⁊ iō i aggresso si
p̄t cōfici: qz nihil recipit sp̄m nisi sit in termino
sue ḡnationis. ⁊ iō non ē vinum. Sic etiā in aqua
supfusa sup aceruos vuar̄ postq̄ vinū ē exp̄sum
aut in aqua rubea in q̄ lotus ē p̄anus vino rubeo
tinct⁹ nō p̄t cōfici q̄n tollit virtutem vini aq̄ ad
data. vt. in. cum omne. de conse. di. ij. ⁊ de cele. mis.
ca. p̄niciosus. De musto it̄n p̄fici p̄t. exp̄so ē vuar̄:
s̄ non in eo qd̄ p̄tinet̄ adhuc in vua matura: qz sic
non ē sub specie potabili: sed potius edibili. Itē
si vinū oino factū est acetum non p̄t de ipso cō
fici: sacm̄ sanguinis x̄pi qz differunt vinū ⁊ ace
tum s̄m philoso. viij. metha. sicut viuū ⁊ mortuū.
Si aut̄ vinum est in via quasi acceſcēdi. idem iud̄

vinum i
sacro al
taria q̄le
o esse.

Parrochiale curatorum. Ca. viij

tum est qđ de pane qui ē in via ad corruptionem
s. qđ pōt confici cū aceto. vt exponit richar. in. iij.
di. xi. vtrum aqđ d3 apponit vīno r in q̄ta q̄ritate?
Sol. Aqua est appōnda vīno nō de necessitate
facti: sed de p̄gritate. vt in. c. lfas. r. c. cum mar
the. de ce. mis. de conse. di. ij. c. i. r. c. oē crimen. r
q̄re hoc vid e ibidem. Tamen peccaret qđ scienter
omitteret aqđ appositionē. qz ageret p̄ constitutio
nem ecclesie. vt in. c. scriptura. de conse. di. ij. r. d.
iuribus. Debet autem apponī modicum de aqua
ideo vt in vīnū totaliter conuertatur: alias nō cō
ficeretur. Et sola aqua naturalis d3 aponī non a
qua rosacea vel alia artificialis. vt in. c. in quadā
de cele. mis. Si autē apponere ē nihilominus cōfi
ceretur: nam ipsa in vīnū conuertetē sicut aqua
naturalis. nec sufficit qđ aqua fuerit appōsa vīo
in dolio sed s̄m honauē. in. iij. di. xi. tūc d3 appo
ni quando sacra ministeria inchoant. etiam si a l3
fuisset appōsa. Sed quid sciendum est in illis p̄
tibus vbi vīnū haberi non pōt: Sol. papa potest
dispensare vt sine sanguine corpus ch̄isti confice
rent ne p̄pter defectum sacramenti icurrerēt ma
ximū damnum. dum corpus xp̄i non sit sine san
guine in hostia. Circa formam huius sacramenti
nota qđ forma consecrationis panis est hoc ē cor
pus meum. Coniunctio autem eī non est de sub
stantia forme: tñ apponī d3 s̄m vsū ecclie: qđ vsū
a beato petro initium sumpsit. Forma autē conse
cratonis sanguis est hec. Hic est eī calix sangui
nis mei noui r eterni testamenti qđ p̄ vobis r pro
multis effundetur in remissionē pctōr. Illa vero
verba accipite r manducate. s̄lī illa hec quoties
cumq; feceritis in mei memoriam facietis r tñnēt
ad vsū sacramēti: qui vsus non est de necessitate

aqđ modi
cū ē in
calice
ponēdū
qđ d3 esse
aqđ nālis

De collatione sacramentorum. Fo. clj.

te sacramenti. Etiam richar. l. iij. di. viij. quibusdam
 videt. bona vt. pe. d. palu. z ab. q. de substantia
 forme sanguinis e. m. Dic e calx sanguinis mei
 qz i illis verbis sufficenter exprimit trāsubstantia
 tio vini i sanguinē. Alijs aut vt fact. Tho. vbi su
 pra. videt qz cū hec verba cōsequētia vsqz ibi in
 remissionē pctōz iclusiuenō cōstituāt nouam ordi
 nē s; sūt determinatio p̄dicati qz sūt de substantia for
 me cōsecrationis vini. Theo. Sco. ea. di. c. viij. di
 cit qz cū nō sit nob; traditi p̄ certo an ad formam
 substantiale p̄tineāt aliq; vba p̄ ly sanguis mei. iō
 piculosū ē asserē qz p̄cise sit i illis v̄bis ex q; suffi
 ciens auctoritas non habet z iō oīa dic vsqz ibi.
 hec quotiēscūqz zc. ac si esset de substantia forme.
 Si p̄dicte forme mutet̄ nichil efficit: etiā si videt̄
 tur verba idē sigre. Sicut si aliquod de dictis for
 mis admittit. Si vero aliquid adderetur quod si
 gnificationē nō mutaret: necessez induceret ma
 gni pctm̄ esset: tñ cōficere. v. si dicet. Hoc est cor
 p̄ meū scissimū. Dicit etiā sicut. Tho. qz forma
 p̄dicta vtēs p̄noie demonstratio ostēdit qz ma
 teria consecrāda debet esse corā sacerdote. An sa
 cerdos existēs in domo sua nō posset cōsecrare
 panē qz est i altari aut etiā in foro: neqz totū vinū
 quod est in cellario: s; q̄tūcūqz sit quantitas pa
 nis z vini corā sacerdote ponit̄ potest ab ep̄o cō
 secrari. Hūc tertio de ministro hui⁹ sacramenti dī
 cū ē qz solus sacerdos baptisatus et ordinatus
 secūdū formā ecclesie potest istud sacramētum cō
 ficere. xv. di. perlectis. z de sūmatriumit. z hīde. ca
 tholi. c. firmiter. §. vna. Nam nō baptisatus sa
 cerdos esse non potest. nec per consequens con
 ficere. Solis enim sacerdotibus data est ista po
 testas. Et non alijs etiam quantumcūque san

euchari
 stie sac
 ramentū
 quem cō
 sacri pōt.

Parrochiale curatorum. Ca. 11.

ctis. An nec xgo maria: nec agei' dei p̄ficere pos
sent s̄m doct. sed q̄ est ordinat' i sacerdotē rite q̄
tūcunq̄ sit malus: z excoīcat' heretic' z de gradat
tus suspēsus: iterdict': z irregularis: vere p̄ficit si
seruat debitā mām: z formā: qz character sup quez
fundat' ptās cōficiēdi ē inlelebilis: lz mortaliter
peccet. id op inio ingri snaz in. iij. dist. xi. q̄ dicit
Dū. s. q̄ hereticus nō p̄ficiat: nō n'tenef. Qp̄z aut
q̄ hoc intendat. non em̄ solū xba forme sunt ad cō
ficiendū necessaria: sed etiam requiritur intentio:
qz s̄m Aug. sine intentione in sacro nihil agitur
An. S. L. dicit q̄ ad p̄fectionem sacri requiritur
intētio ministri quo se ubi sciat p̄ncipali agentī.
vt. s. intendat facere q̄ facit ecclesia z xps fecit si
est necessaria intētio actualis: sed sufficit virtua
lis vt dictū est sup. de baptisino vt conficiat. puta
vt si sacerdos aliq̄s accedit ad altare ad celebra
ndum intendat hoc idem facere qd̄ facit ecclesia z
xps fecit. p̄ficitur sac̄m. si postea suspēdatur ei'
intentio p̄ aliam occurrentē cogitationē ex h̄ute
p̄me intētionis x̄e p̄ficit. tū studiose dz curare mi
nister sacri: vt etiā actualē intentionē adhibeat z
dicit. S. L. q̄ cum aliquis non intēdit sac̄m con
ficere: sed deluozū aliquid agere: talis p̄uersitas
tollit virtutem consecrādi z virtutē sacri: p̄cipue
quando intētionē exterius manifestat. Si autem
intētio mini stri peruertitur q̄tum ad idem quod
sequitur sac̄m. puta si sacerdos intenderet confi
tere corpus xpi. vt ea ad beneficia vteretur: quia
p̄ius non dependet a posteriori talis: intētionis
peruersitas veritatem sacramenti non tollit: sed
minister tali intentione grauiter peccat. Dicit eti
am Albertus. q̄ si aliquē hostie ex obliuione re
manent in altari. aut aliq̄e vini gutte adherēat

sacerdos
ēt hereti
c' vel de
gradat'
cōficere
potest.

pede calicis: et sacerdos cōficit: nō sunt ille p̄secra-
te q̄ de eis nō intendit. Ultimo nūc loco dicendū
est de effectu sacri, vbi nota. s̄m Bona. in. iiii. dif.
xii. 2. S. L. q̄ effectus huius sacri est duplex. Pri-
mus consistit in ip̄a consecratōe sacri. Nam vir-
tute p̄dictor̄ x̄borum panis p̄uertitur in corpus
x̄pi: et vinū ī sanguinē: ita t̄m q̄ totus x̄ps cōtinet̄
sub speciebus panis q̄ remanēt sine subiecto: et to-
tus x̄ps sub speciebus vini: et sub qualibz p̄te ho-
stie consecrate vel vini consecrati separatione facta
est totus x̄ps. Sc̄ds effectus huius sacri est (queꝝ
in aia digne sumentis facit) v̄z adunatio hoīs ad
x̄pm: sicut ip̄e dicit Joh. vi. Qui māducat meam
carnem et bibit meum sanguinē ī me manet et ego
in eo. Et p̄ gratiā homo x̄po incorporat̄ et mēbris
eius vnitur consequens est q̄ p̄ hoc sacm̄ in sumē-
tibus digne p̄mo p̄fertur gratia cum virtute cha-
ritatis. Om̄nem em̄ effectum quē facit cib⁹ et po-
tus q̄tum ad vitā corporalem facit hoc sacm̄ ad
vitam sp̄ūalem. Joh. vi. Caro mea vere est cibus
Uñ reficit sp̄ūaliter q̄s sine gratiā esse non pōt: et
confertur gratia cū x̄tute charitat: q̄ ille panis
non est simpliciter panis: sed coniunctus diuini-
tati: et iō est sicut carbo igni vnitus. et amor non ē
ociosus. ideo p̄ hoc sacm̄ q̄tum est de sui virtute
non t̄m habitus gratie et x̄tutum conferuntur:
sed etiam excitatur in actū. Et iō aia sp̄ūaliter re-
ficitur et p̄ hoc delectatur. et quodāmō iebriatur a
dulcedine bonitatis diuine. Sc̄do x̄tutes augent̄
sicut p̄ cibū corpus augmētatur. Tertio p̄ctā venia-
lia remittunt̄ sicut p̄ cibum corpus restaurat̄: q̄s
quotidie deperditur: et plura et pauciora sc̄dm q̄
homo magis vel minus se disponit. Quarto re-
mittitur etiam mortale q̄n existens in mortali nō

Sacrial
raris ef-
fectus ē
duplex.

h3 pcientiam ipsius nec affectum. Ubi tñ aduers
 te. fm. pe. i. ius. dist. ix. q. si qd fecit debitā diligen
 tiam quīs sit i mortali ignorās: nō peccat: s; me
 ref: r ei valet ad remissionē pctōr. Si xō fecit dī
 ligentiā nō debitā: s; fm suam fragilitatē q̄tum
 potuit sic non meref: nec etiā peccat. Si aut non
 adhibuit diligētiam possibilē humane fragilita
 ti: sed fuit negligēs in discutiēdo: r sic peccat mor
 taliter sumendo: si est in mortali quīs ignorans.
 Qd limitat richar. in. iiii. di. ix. qñ si adhibuisset
 diligētiam fm humanam fragilitatem pcti mor
 talis recordatus fuisset. Quito p̄seruaf hō a pec
 catiis: q; sp̄ialiter roboraf. An inno. inquit. Eū
 charistia liberat a malis: conseruat in bono: delet
 venialia: r cauet mortalia. Hui⁹ etiā x̄tute sacri
 virtutes augent: oim gratiarū fructus eruberat.
 Altimo nedū valet sumēti: sed etiam offerēti r il
 lis p quibus offerf ad remissionē pene debite su
 is pctis: scdm deuotionem maiorem vel minores.
 Arum aut in omnibus habeat efficaciam? Sol.
 q non: sed oportet primo istum cibum ab alijs dī
 scernere per fidem. Secundo hospitium prepara
 re per sui pbationem. Tertio in hospitium p̄pa
 rato cum honore r deuotione recipere. Primum
 r secundum. nota. i. Corin. xi. Non dījudicans cor
 pus xc. Et p̄bet autem xc. Et quis multi hoc nō
 faciunt: sed indigne: r scienter i mortali accedunt
 ideo non suscipiunt effectum huius sacramenti:
 sed soli iusti.

eucharis
 tia mul
 ta bona
 facit.

Artum sacramentum est, matrimonij
 um: vbi dicendum erit de quattuor. scz
 de eius materia forma: ministro: r ef
 effectu. Ad primū dico q materia ma
 trimonij sunt legitime persone in potentia con

De collatione sacramentorum **fo. clivj**
mixtionis existentes. Circa quod deficiunt et di-
versitates occurrunt hoc sacramentum matrimo-
nii impediens qui per doctores maxime sum-
missas sufficienter determinantur: quare de his
hic causa brevitate transco: s; pro quadam ppē-
diosa annotatione pono hic versus sequētes. Ec-
clesie vetitū nec nō tēpus feriatū. Impediunt fi-
eri pmitunt facta teneri. Error conditio votū co-
gnatio crimen. **Cult^o: disparitas: vis: ordo: liga-
men honestas.** Si sis affinis si forte coire neq; bis
Hec socianda vetant connubia: iuncta retractant.
Ad secūdum dico. forma hui^o sacramenti est con-
sensus p̄ vba expressus: vt accipio te in meam: et ac-
cipio te in meum: vel h̄mōi: secundum alios p̄ sen-
sus animorum est materia in coniugio. Forma
autem est debita vborū platorū: forma: scilicet ac-
cipio te in meam vide de hoc glo. in. ca. tua nos.
de spon. fin. Richar. in. iij. dist. xxvi. ar. iij. q̄sti. v
Verbum s̄mo platum est materia: et vbum secū-
do platum est forma quia sicut vbi accedens ad
verbum p̄cedens que dicit: accipio te in meā vro-
rem: est forma huius sc; dicendo: et ego accipio te
in meum virum: vel ecōtrario. Sed nunquid iste
consensus debet esse et referri ad carnalem copu-
lam: Solutio. Cōsensus matrimonialis est i car-
nalem copulam sub conditione: scilicet si alter cō-
iunxerit. et nisi coniunxerit ex causa religionem i-
fra debitum tempus intraverat. Durandus dicit
q; si mutuam dationem corporum. Magister vō
sententiarum et plures alij in q̄rto dicunt q; iste
consensus non fit in carnalem copulam: nec in co-
habitationem corporalem: sed in societatem con-
iugale. Et his ē p̄ quō sit vna forma: q; vnitate
interitas: nō idivisibilitas. Verba ei hinc ide cō-

Ad s̄mo
nū iped
mēta sūt
multiplic
cia.

sensu exprimēta sū t vñū signū itegrū: ⁊ respectu
 ſectus ⁊ respectu gr̄e: nec est inconueniēs plures
 formas eē vnius sacri: sicut dixi supra de eucha-
 ristia de forma sup panē ⁊ sup vinū. Adde p̄dictis
 fm. S. L. ⁊ Richar. q̄ b̄ndictio sacerdotis nō est
 forma huius sacri: illa effi est quid sacramentale
 ⁊ non quid p̄tinēs ad effectum sacramēti. Ad ter-
 tium: q̄s sit minister huius sacri? Sol. vt in pluri-
 mum ſhentes ministrant sibi ip̄sis hoc sacm vel
 mutuo vel vterq̄ sibi: sed hoc etiam non requirit̄
 necessario si omni ſectu est sacm: q̄ q̄sq̄ patres
 ſhunt p̄ filiis ⁊ filialibus p̄ntibus non exprimen-
 tibus ip̄sis signa pp̄ria. Si ergo ibi est sacm oꝝ
 dici q̄ minister illius sacramēti potest eē indiffe-
 renter quicunq̄ potest esse minister in ſectu matr̄
 monij. Si autem stringimus formam ad certū si-
 gnum ⁊ ad ministros determinatos oportet p̄nr̄
 dicere q̄ non omnes ſhentes in lege xp̄iana acci-
 piunt sacm. potest tñ dici q̄ p̄cipiunt gratiam. si
 alias non sit ober p̄cti: q̄ de? assistit ibi p̄pter dif-
 ficulratem ſectus. non tñ tantam gratiā quātā p̄ci-
 perent in sacfo: maxime si impossibilitas non ex-
 cuset. Ad quartum: quis sit effectus huius sacra-
 menti? Sol. Primus est due gratie duab? anima-
 bus p̄sonarū ſhētium. ⁊ hoc nisi sit ober p̄ pec-
 catum mortale. nec sufficit ad gratiam suscipien-
 dam q̄ ſhens non sit fictus respectu sacramenti:
 sed oportet q̄ prius penituerit: quia illud sacra-
 mentum non dat primam gratiam. Et quo sequi-
 tur sc̄dm. pe. de palu. in. iij. q̄ contrahens matr̄-
 monium in peccato mortali peccat mortaliter. da-
 to etiā q̄ esset cōtr̄it̄. ⁊ sic fm eum requiritur vltra
 contritionē etiā cōfessio. ⁊ obseruatur in multis
 d̄ocesim? maxime qñ matrimonij p̄trahitur i fa

Primo
 nū effe-
 ct? q̄s eē
 dicatur.

cie ecclesie. alijs tñ videt contrariū quod est in mīmo:
nī. Secūd^o effect^o matrimoniū inter fideles est: nū d^zes
q: marit^o nō pōt dī mittere vxorē: nec vxor: viruz. Idiuiduū
siue efficitur cec^o: siue lepro^o: vel heretic^o. xxx.
q. v. horrēd^o. nisi tātū causa fornicationis. z tunc
si dimittit: maneat sine coniuge. vel recōsilietur
ei. xxvii. q. iiii. dicit. z i alijs. cap. pōt tñ alter eoz
an cōsumationē matrimoniū intrare religionē al-
tero iuito: z ille qui remanet in seculo necesse ha-
ber' illū expectare vsq: ad p̄fessionē. postea solu-
tus est. Itā si ille reuertere ad sc̄lum an p̄fessio-
nem durat matrimonium. Et si remanēs in secu-
lo contraxisset cū alia persona z etiā cōsumass^z
matrimoniu cogetur illū dimittere et suscipere
egressum de religione. Si autem talis pollueret
vxorē extra claustra pudoris non impeditur per
hoc ab igrēssu religionis: q: nō cōsumauit per hoc
matrimoniu secūdū. Archi. Si vero vxorē volen-
tē ingredi religioez vel iā igrēssam sed nouiciam
cū qua cōtraxit p̄verba de p̄senti cognouit etiam
p̄ violētā tūc nō potest ingredi religionē vel re-
manere si eā intrauit cōtra volūtātē alteri^o cōiur-
gis fm. hosti. z. richar. Terti^o effect^o est q: mulier
p̄tātē sui cor: poris non hz: s: vir: z econuerso. i.
Coz. vii. An nō pōt cōtinētā vouere altero in-
uito. xxxiii. q. v. per totū. quod videtur itelligē-
dū quātū ad redditiōē debiti. sec^o q: ad exactōez
Itē q: cōpellēd^o est ad redditiōē debiti. lz nūq̄
cognouerit eā z econuerso. nō obstāte sugueniēte
affinitate. vt in. c. discretionē. de eo q: cogno. c. s̄a.
vro. sue. Ille tā cōiur q: est innocēs admouend^o
est vt cōtineat: q: si nolit: tunc innocens tenet ei de-
bitū reddere s: erigere nūq̄ debet nisi secū dispen-
set. z pōt in hoc dispēsare ep̄s secūdū. pe. s̄ palu.

Parochiale curatarum. Cap. ix.

¶ Si dicatur alter velle ingredi religionē arbitrio iudicis pura ep̄s assignabit ei cōuentēs t̄ps̄s infra q̄s aut intret aut cōsumet matrimoniu. als̄ exco municabitur. ⁊ tali casu nō obediendo eccle peccat mortaliter. nec sufficeret quod intraret aliquid heremitarū: v̄l sumeret tertium habitū ordinis p̄dicatorū siue minor: s̄s̄ oꝝ q̄ intret v̄nā de de rell gionibus approbatis ⁊ obligātib⁹ ad tria vota Quart⁹ effect⁹ est q̄ vnus coniugū nō pōt orare sine p̄sensu alteri⁹. quod intelligit̄ de oratione tā lōga q̄ esset impeditiua debiti cōiugal̄is vt in. c. quos deus. xxiiij. q. ij. Secus de oratiōe sollenni vt misse tēpore a canonib⁹ diffinito de cōsec. di. ij. ca. ois̄ christianus. Ex his satis p̄ quid hic sit sacramentū ⁊ quid res. nā sacramētū tm̄ est exte riores actus sensibiles quib⁹ persone se obligant sed res tm̄ est gratia data a deo personis legitime cōtrahētibus. etiā cōiunctio xp̄i cū eccl̄a per matrimoniu figurata. Pr̄mū ē res cōtenta ⁊ si gnificata. Secūdu est res tm̄ significata: ⁊ nō cō tenta q̄ nō causatur per sacramētū: sed res ⁊ sa cramentū est perpetua obligatio personarū p̄tra hentiu: q̄ significatur p̄ verba vel signa exte rio ra que sūt sacramēta. ⁊ est sacramētū respectū cō iunctionis ch̄isti cū eccl̄a quam significat.

Quintū sacramentum est ex tremo vinctio de quo septem sunt dicēda. v̄z de eius materia: de forma: de ministro de effectu de suscipiente: de locis vñ cionis: ⁊ de eius institutionē Ad p̄mum que sit materia sacramenti extreme vinctio nis. solutio. vt habetur in capitu. vnico. de sacra. vinctio. Materia huius sacramenti est oleum oli ue ab ep̄scopo consecratum solum non ab inferi

Cōiugū
vn⁹ an
possit si
ne alius
consensu
orare.

¶ Vinctio
nis extre
me mate
ria.

De collatione sacramentorum

Fo. clvi

ore vt dicit magister i. iiii. di. xliij. r oz q hoc oleū
sit simplex sine alterius admixtione. cum enim
oleū significet nitorē cōscie r balsamū suauitatē
famez r moiturus maxime idiget nitorie p̄fete r
nō multū suauitate famez: iō moizfi simplici oleo
cōueniēter pungūtur nō chrysmate q̄b ē p̄posituz
ex oleo r balsamo. r lz papa posset facere q̄ oleū
nucū fieret vinctio ad cathecumiuos r vinctio ma
nuū sacerdotis: qz sacralia sūt: nō tñ posset facere
q̄ oleū nucū etiā cōsecratū darez extremavinctio
qz sacramentū ē. vñ si admisceatur balsamū v̄ ole
um nucū vel ali^o liquor eet p̄cepti trāsgressio et
si mutarez sp̄s p̄p̄ mixturā eet irritatio sacra
mēti. p̄t̄ aūt cū oleo p̄secrato p̄misceri nō p̄secre
tū dūmō sit d̄ oliuis: r totū sit p̄secratū r bñdictū
vt i. c. q̄ i dubijs. s̄ p̄se. eccle. Idē dic de aq̄ si bñdi
cta si addat̄ aq̄ bñdicte: qz tota fit bñdicta. r rōnē
reddit. s. Tho. i. iiii. di. xij. dicēs. q̄ virt^o q̄ acq̄si
ta ē aq̄ bñdicte ex bñdictione puenit ad aquā addi
tā. r sic ex ista rōne videz posse cōcludi hoc eē ve
rū siue aq̄ sb̄ita sit maioris quātitat: siue minor:
r hoc videz inuere. d. c. q̄ i dubijs. q̄ loq̄tur indi
sticte. rex illo rex. ifert pano. q̄ cōpositū ex diuer
sis assumat nām simplicis dignior. r ad hoc alle
gat̄ ille rex. q̄ mag^o dignū trahit ad se minus di
gnū. Ad h̄in q̄ sit forma huius sacramenti. Solo
forma secūdum doct. i. iiii. est oratio deprecatiua
quam instituit Hregorius videlicet p̄ istam san
ctam vinctiōē r suam p̄ssimā misericordiam in
dulgeat tibi deus quicq̄ deliquisti p̄ visum: au
ditū r c. Et ista forma est de necessitate sacramen
ti. Alia ē forma quam dicitur instituisse Ambz.
que est indicatiua: scilicet vngo oculos istos o'eo
sanctificato in nomine patris: r filij spiritustan

que efor
ma extre
me vn
ctionis.

Parrochiale curatonum capitulu. se
eti. Et hec forma e de bn ee n de necessitate sacra
menti. Unde nec v^o et^o e generalis sed tantu apud
quasda ecclesias. z secundum more illaru ecclesiaru p
mittit ante formas de precatu. Sz cu multiplex
sit unctio z multiplex x^oboz platio: qz ad singula
membra singule sunt unctioes z ppria x^oba dicun
tur nuqd ad unctioe oculoꝝ eozu dimittunt pcta
similiter ad alias inunctiones mebroꝝ alioꝝ
v^o an oia pcta sil dimittant. Solo lz omnes alie
unctioes fiant diuersis teporibus tm̄ p eode in
stati scilz p ultimo instati. plationis et complete
unctiois facte sententur. z tunc simul oia pcta
dimittuntur. Ad tertiu quis sit debitus minister
sacramenti extreme unctiois. solutio. sol^o sacer
dos pot hoc sacramentu coferre. z solus eps hoc
oleu cofecrare. quod pz primo ex auctoritate bea
ti Jacobi qui in suacanonica. c. vi. di. Infirmatur
aliqs in vobis iudicat presbiteros eccleie z orient
sup eu vngetes eu oleo i noie dni. secudo qz istud
sacramentu consumatiuū est penitentie. z io perti
net ad clauis q solis sacerdotib^o pferitur. z si sa
cerdos in unctioe deficit si aliq partes iuncte sut
qd factu e iterari no dz sz unctioes q restant p a
liu suppleat. sacerdos aut coferre pot p se te vno
clerico. z etiā solus i necessitate sm. Berni. z hosi.
de ver. signi. c. q^o sicut. dz aut ee sacerdos suus ei. p
prius no alienus. z no q ad esse tia sacramenti: qz
et si ab alieno iungere sacramentu reciperet: sz
q ad necessitate pcepti: qz sacrameta a suis sacer
dotib^o sut recipienda. Quod si aliquis sciebat ab ex
traneo reciperet ipe peccaret z fructui sacramen
ti poneret obicem nisi sup hoc liaz haberet. An
nisi piculu mortis imineat ex mora pprii sacerdo
ti no suus curat? no dz coficare v^o iungere: als in

Unctio
extrema
p que mi
nistrari
debet.

De collatione sacramentorum Fo. clvij

casu necessitatis que leuē nō hz pōt eū inungere
sicut ppo sacerdote absēte q̄ pōt h̄ri tenet eū au
dire z absoluerē si est penitēs z petat: sic i oī casu
in q̄ sibi hz absoluerē a peccatis mouētē nō subdī
tū tenet per cōsequēs cōicare est z inungere. sed
qz religionis phibet sub pena excoicationis quā
incurrunt ipso facto ne administrēt sacramentū
eucharistie z extreme vinctōis sine licētia curato
rū. ideo nec etiā in mortis articulo nullo alto sa
cerdote existēte. hz eis dare illa duo sacra. als icur
rere sententia z excoicationis. vt i de religio
si. de pri. Sed audire p̄fessionē cuiuscūqz in hmōi
necessitate bene possunt absenti b^o alijs qui ordi
nare possēt eum audire etiā religiosi. Alij autem
sacerdotes nō religiosi z audire cōfessionē et cōi
care z iungere p̄nt z dñt i hmōi casu. Et nota s̄z
Petrum de palu. qz sacerdos rogatus a curato
ministrare ecclesiastica sacramēta morienti in ca
su in quo non potest vel non vult ire si omitti ire
reus ē anime illius quā quātū i se ē dñari pmit
tit. Cuz per accidens ista sacramenta possint esse
necessaria. z videntur necessaria rōe peccati ex cō
suetudine generali mortientium p̄recisi tñ ab ec
clia excoicati z suspēsi ab officio n̄ dñt ministrare
hoc sacramētū. suspēsi aut sol^o ab ingressu eccle
pōt faciendo sibi deferre per aliū extra eccliā q̄
sūt necessaria: qz si per se acciperet de eccle fieret
irregularis. Item sicut de licentia excoicati z sus
pēsi a iurisdictione pōt q̄s audire p̄fessionē subdi
torū illius: hz excoicat^o nō possit delegare. quia il
lud sit principaliter auctoritate iurisdictionis. hoc
aut principaliter auctoritate ordinis: sic etiā d̄ li
cētia excoicati pōt inungere. Ad quartū quis sit
effectus istius sacramēti. solutio effectus huius

sc̄oz q̄
rūdā ad
ministra
tio ē reli
giosis p̄
hibita
subexcoi
cationis
pena.

vnctōis
extreme
effectus
q̄s est.

Parrochiale curatorium.

Ca. ix.

sacramēti secūdu in magistrū i. iij. dist. xij. ponit
duplex scz sanatio corporis ⁊ spūs: vt sicut homo
ex duob⁹ p̄stat scz corpore ⁊ aia: ita sit effect⁹ hui⁹
sacramēti sanatio vtriusq; s; principalis mentis
q; iste effect⁹ sēp se q̄tur i vere penitēte. Et ita sa-
nitas mētis in duobus cōsistit: scilz in peccatorū
remissione ⁊ in virtutū āpliatione: q; vel agit vel
auget inuisibile vnctionē spiritus sancti si digne ac-
cipiat: vt dicit in. di. ca. vnico de sacra vnc. Aureo-
lus i. iij. vbi supra ponit septē. Prim⁹ delitio ve-
nialitū. Scd̄s diminutio pene debito pctō morta-
li. Tert⁹ gratie augmētatio. que vi huius sacra-
mētis augeri habet non tm̄ ex deuotione ministrā-
tis ⁊ suscipiētis s; etiā ex virtute opis opati mia
dei assistēte opi suo ⁊ aucta grā augetur ⁊ gloria
Quart⁹ est interior letitia ⁊ robur contra demo-
nis insidias q̄ potissime tūc insūt. Quint⁹ diaboli
ce potestatis: q; non ē ita potēs sūpto isto sacra-
mento. Sext⁹ corporis sanatio vbi expedit salutē
Ande in primitiua ecclia mlti sanabātur. iac. vi.
ca. Ratio alleuiabit infirmū. Septim⁹ prestatio
decedētis q; p̄māserit infide militantis ecclie. ex
quo signo vadit ad ecclesā triūphātē tāq; q̄ fide-
liter pugnavit. Octau⁹ secundū sc̄tm̄. tho. in. iij.
vbi supra tollit peccatū v̄iale ⁊ mortale etiā ad
culpā: dū modo non opponatur ober parte reci-
piētis. Ad quintū q̄b⁹ conferri debet extrema vn-
ctio. Infirmis existentib⁹ in periculo mortis. de
quib⁹ p̄abiliter dubitatur de morte ex ipa infir-
mitate. Ande nō datur eūtib⁹ ab bellū. aut nauī
gātib⁹ seu hīs q̄ mor occidendi sūt q; talis mors
non iminet ex defectu nature s; ex euētu fortune.
Hīs autē qui p̄e senio deficiūt etiā sine actuali i-
firmitate datur. Pueris vero non datur: q; non

vnctioe
extrema q̄
bus ē cō-
ferenda.

De collatione sacramentorum. So. cl viij
 habet infirmitate spūalem cōtractā ex peccato a
 ctuali nec dispoſitionē deuotionis habere poſſūt
 ad hoc ſacramētum. Phreneticis autē ⁊ amentib⁹
 b⁹ ſi ſana mēte cōſtituti nō poterit non debet da
 ri. ſi vero petierit debz dari. Tamē hoc aduerten
 dus eſt ſcōz ſctm. Tho. q. illis furioſis ⁊ amētib⁹
 precipue dari nō debet qui veriſimiliter ſacramē
 to poſſunt facere irreuerentiā p aliquā imūdicā
 niſi ipſi haberēt lucida iterailla in quibus ſacra
 mentum recognoſcerent. Baptiſatis in articulo
 mortis etiā eſt danda. licet per baptiſmum ſit re
 miſſa ois culpa et pena. remanet tamē pugna cō
 tra hoſtem tunc contra quē armatur. Nec eſt mē
 dadium in forma: quia et ſi poſt baptiſmum non
 deliquerunt remanſit tamē in eis debilitas men
 tis que non tollitur omnino per baptiſmum de
 leta omni culpa ⁊ pena. Ad ſextum que ptes cor
 poris debent inungi. ſolutio. inungi debent loca
 quinqz ſenſuum tanq̄ quinqz radices peccādi: pu
 ta oculi ppter viſum. aures ppter auditum. na
 res ppter olfactum. labia ppter guſtum. ⁊ ma
 nus ppter tactum. qui maxime viget in pulpis
 digitorum. Pedes vero iunguntur ppter vim
 motiua. Venes ſcō a quibusdam inunguntur pro
 pter appetitiuas. ⁊ quidā addunt pectus et vmb
 ilicum in quibus eſt delectatio venerea. licet nō
 oporteat. Itēz i mutilatus aut cecis debēt iungi
 loca magis p̄tinqua predictis mēbris. Ad ſepti
 mū: qñ et vbi hoc ſac̄m ſit inſtitutum eſt duplex
 opinio. Ana dicit ab ap̄lis hoc eē inſtitutū. q̄vi
 def cōfirmari p glo. ſup illb̄ marci. vi. Angebant
 oleo multos egrotos ⁊ ſanabātur. Que glo. ſic di
 cit. Ab ap̄lis patet in morē eſſe traditū vt ener
 gumini ⁊ alijs egroti certo loco vngāe oleo a pōri

firm⁹ in
 q̄b⁹ men
 bris eſt
 vngēdus

vinctōis
 ſacramē
 tū qñ ⁊
 vbi fuit
 inſtitutus

sic p̄secrato s̄m hoc ergo dicendū est q̄ apli deo
 inspirante dīna auctoritate ⁊ voluntate institue-
 re potuerūt istud sacramētū: imo ipse deus in ip-
 sis. lz forsan tunc nō vngerēt modo ⁊ forma qua
 nunc s̄m ordinationem ecclēie fit vinctio. sicut ad
 tēpus ex cā rōabili formā baptisimi mutauerunt
 vt. si baptisarent in noīe xp̄i. Alij volūt q̄ istd sa-
 cramētū xp̄s per se instituerit. qm̄ iuxta p̄alle-
 gatū. c. Marci. vi. Narrato quō xp̄s suos misit
 discipulos ad p̄dicandū seq̄tur statim. Et exētes
 predicabāt vt p̄niam agerent: ⁊ demonia multa
 eis. ciebant ⁊ vngēbant oleo multos egrotos ⁊ sa-
 nabant quod nō creditur sine institutiōe dñi fuis-
 se. Nec s̄le est de institutiōe baptisimi. qz aliud est
 mutare formā sacramēti: ⁊ aliud instituire totū
 sacramētū de nouo celebrandū. Itā ⁊ nūc p̄ ecclē
 auctoritatē: aut aliquā sibi datā inspirationem si-
 cut apli habuerūt possēt aliqua ad tps iusta d̄ cā
 circa formā alicuius sacramēti lmutari: s; totum
 sacramētū nullus instituire possēt vt creditur
 nisi solus deus. At r̄ū aut̄ istud sacramentum. sit
 de necessitate. Solutio s̄m bona. in. iij. di. xxiij.
 q̄ nō: s̄m̄. omittatur ex cōtēptu damnabile est. se-
 cus si ex negligentia. Et q̄ istud sacramētū non
 h̄ effectū p̄petuū eo q̄ sanitas mētis ⁊ corporis
 qui sunt effectus eius amitti possunt. iō s̄m tho-
 mam iterari pōt sine aliqua iniuria sacramenti.
 In eadē quoq; egritudine iterari pōt: si primo q̄
 dē sit in periculo mortis ⁊ euadat ⁊ postea recidi-
 uū. patiatur: qz erit quasi alia infirmitas. Et s̄m̄
 si. sit egritudo diutina vt ydropisis: qz tūc d̄ fieri
 qm̄ videtur p̄ducere ad periculū mortis: ⁊ si illuz
 articulum euadat eadem infirmitate durante et
 postea ad simīlē statū reducatur iterum postea i

Anctio
 extrema
 an sit de
 necessita-
 te salutis

tingit: quia tam est alius infirmitatis status quam sit eadem infirmitas.

Ante dicendum est de alijs duobus sacramentis quod solus episcopus confert secundum ordinem et confirmationem. Et primo de ordine quod est sextum sacramentum. ubi non ut dicit magister in. iiii. di. c. i. quod vij. sunt ordines. scilicet hostiarius lectoriarum exorcistarum accolitarum subdiaconatum diaconatus et presbiteratus. Prima tonsura non est proprie ordo sed dispositio ad ordines sicut psalmista. l3 in c. clericos. xxi. di. scilicet ab hostiario inter ordines ponitur quod non sit spiritualis ordo: sed quod est officium ordinis scilicet lectoratum antequam. xxiij. dist. psalmista. nam quia psalmi cum cantu pronunciantur. id est lectorum: psalmista et cantor quod est quoddam officium inter ordines. alij dicunt quod psalmista est idem quod prima tonsura. episcopus vero sume do ordine proprie secundum quod est sacramentum. sic omnis ordo ordinatur ad sacramentum eucharistie. Unde cum episcopus non habeat quantum ad hoc potestatem superiorem super sacerdote episcopus non est ordo: et in hoc concordant eodem modo theologi. Sed canonice tenent quod sunt. it. ordo. h3. it. hierarchias. quod minoribus addunt primam tonsuram siue psalmistarum scilicet quod dicitur. sacris vero addunt episcopatum. Quod autem prima tonsura sit ordo est tex. i. c. cum contingat. de eta. et qli. ordi. et ibi per doc. Sicut quod episcopus sit ordo et quod in eo imprimatur character. tex. e. i. c. i. de or. ab episcopo. quod renu. episcopo. Ubi per quod l3 resignauerit nihilominus confertur ordinem. l3 non executionem quod non posset si characterem idelebilem non impressisset ordo episcopalis. Sed de quo. et quod sunt de necessitate huius sacri sol. Ser. pceptue. primo sex virilis. unde mulieribus nullo modo potest dari et si de facto defuit nihil sit quod characterem non suscipiunt. vt. no. rich. i. iiii. di. xxiij. ar. iiii. q. i. Nec obstat. c. presbiter. et c. mulieres. xxiij. di. in quibus vocatur presbiter et diaconissam. xxvij. q. i. et .

Ordinis
vij sunt
species.

episcopus an
sit ordo
ab alijs
distinctus

Ordinis
sacri sex
h3 necris

De collatione sacramentorum. Fo. clx.

Eps xō pōt omnes ordines omnibus de sua dyo-
cesi oriundis: aut q̄ in sua dyocesi habent domici-
lium vel bñficiū: aut de lnia epi cuius est subdi-
tus ordinandus vel capituli sede vacante vel vi-
caris gñals epi in remotis agente vel sui prela-
ti si sunt religiosi exempti. Nec no. i. c. cū null⁹ de
temp. or. li. vi. Quicumq̄ autem alienū sine lnia
sui prelati scienter vel affectata ignorantia ordi-
nauerit per annum a collatōe ordinum est suspē-
sus. ⁊ postq̄ suspensio fuerit manifesta poterunt
subditi sine eius licentia a vicinis episcopis ordi-
nari. vt in. c. eos de tempo. ordi. lib. i. Ordinatis
tamen a tali nihilominus character imprimitur nec
sunt ipso iure suspensi: sed suspendendi. per. ca. q̄
translationem. de tempo. ordi. ⁊ si celebrant ante
q̄ suspēdantur non efficiuntur irregulares: licet
grauiter peccent celebrando anteq̄ eorū plati ha-
beant ratam talem ordinationem. vt. no. in. d. ca. **S**acri an
eos. **A**trum autē papa possit dare lniām non epi
conferendi ordines sacros? Sol. Inno. in. c. q̄to.
de cōsue. dicit q̄ sc. dummodo ille cui datur talis
licentia habeat p̄os ordines quos alteri vult da-
realias non ex predictis habetur quis sit minister
huius sacramenti. **Q**uarto requiritur materia
cum debita forma verborum. **M**ateria autem hu-
ius sacramenti est illud materiale per cuius tra-
ditionem confertur ordo ⁊ imprimitur character.
Forma autem sunt verba que epi pfert cum tra-
dit tale signum materiale. **A**nde p̄ generali regu-
lātene q̄ in susceptione illius exterioris signi im-
primatur character in quolibet ordine: i quo signo
principalis p̄ās quam respicit ille ordo significa-
tur exp̄ssius ad quam cōcurrat alicui⁹ instrumenti
traditio: ⁊ xbi exp̄ssio: q̄ xbo exp̄ssius veterini

Sacri an
pōt pfer
ri p̄non
ep̄m pa-
pa p̄mit-
tente.

Parrochiale curatum.

Ca. ix

natur instrumenti significatio. Et ideo sacerdotalis patas confertur qñ datur ei ab ep̄o calix cũ vno z patena cum hostia sub illa forma X̄boz. Accipe patē celebrādi in ecclesia p̄ viuis z mortuis. Scotus h̄o dicit q̄ibi sunt due forme partiales i qua altera confertur patas conficiendi eucharisti am: in sc̄da patas absoluendi in p̄nia. Et traditur hec p̄ manus ep̄i impositionez cum X̄bis. accipe sp̄m sc̄tm. zc. vbi sic ep̄s p̄corditer agat s̄mo r̄p̄o qui prius contulit a p̄lis patem conficiēdi q̄ ab soluendi. Diacono h̄o imprimitur in datione libri euangeliorum: tunc em̄ ei datur patas legendi us actus in quo includitur p̄ncipalis. s. dispensatio sacri eucharistie z potestas portandi corpus domini in patena. Subdiacono vero i porrectio ne calicis z patene vacui: qz p̄ncipalis actus est eius vasa dñici corporis z oblatiōes offerre dia cono: z legere ep̄istolam est secundarius actus nō p̄ncipalis. Accolito in acceptione viceoli z candelabri: sed p̄cipue viceoli qz eius est p̄parare vinū z aquā ad ministerium. Exorciste cum accipit librum exorcismozum. eius em̄ officium est exorcismos memorie cōmendare. z manus sup cathecuminos z energumios. i. obsessos ponere. Lectori cum dat liber p̄phetarum. qz eius officium est p̄phetias legere z cathecuminos prima erudimenta fidei docere. Ostiario cum cōferitur ei clauēs hostioz ecclesie: qz ei⁹ officii est dignos ad sacramenta recipere z indignos excludere. Ep̄at⁹ h̄o ordo quo ad characterem s̄z aliquos suscipitur in vnctione capitis ex crismate: sed hoc nō est verus p̄. c. vncti. de sacra. vnc. i. prin. vbi dicit supplēdū quod est omissum imprimē ergo ex impostiore

Caracē
qñ d̄ im
pint dia
cono z
alijs ihe
rioribus

sol b̄s
ne m̄a
zic iñ q
song n
m̄q m̄q
m̄q m̄q
m̄q m̄q

De collatione sacramentorum. **So. clif.**

manum ep̄oz sup caput eius: vt in. c. ep̄s. iuncta glo. xxiij. di. nec ob. c. vl. de sacra. nō ite. qz loquit de impostide q̄ sit dyacono z sacerdote q̄ non est de essentia. Psalmistatus seu p̄ma tonsura p̄ferē cum capilli abscindunt. S; an req̄rat q̄ talia instrumenta accipiāt de manu ep̄i: sol. q̄ nō de necessitate. fm. Richa. in ordinibus minorib;: sed sufficit postq̄ sunt instructi ab ep̄o q̄liter i officio suo debent agere: instrumentū accipiāt ab archidiacono de mādato z voluntate ep̄i in cuius acceptioe imp̄nitor character: qz instrumentū traditio p̄ncipalius est ab ep̄o q̄ ab archidiacono. z p̄ ista op̄atione est tex. in. c. accolitus. xxiij. di. In maiorib; bñ op̄z q̄ de manu ep̄i accipiunt. xxiij. d. c. subdiaconus. Quinto req̄ritur intentio recta vt scz ordinans intendat facere qd̄ facit ecclesia z s̄c̄r ordinandus fm̄ quosdā vt dictū est supra de sacro baptisimi. Sexto requirit̄ etas debita qm̄ si infās siue puulus ordinē fm̄ aliquos nihil reciperet cū scdm̄ eos in hoc sacro erigatur intentio tam recipientis ordinē q̄ p̄ferentis. puulus aut̄ qz non h̄z vs̄um liberi arbitrij. non h̄z intentionem. Alij volunt q̄ etas si de p̄gruitate z nō de necessitate h̄tus sacri: z id̄ in p̄dicto casu puulus scdm̄ eos recipit characterē nec ē ordinandus. z hoc ē verum. z habes casum de infante z illiterato in. c. fi. de tē po. ord. li. vi. vbi ponitur pena p̄ferentis clericatū infāri aut illiterato vcz suspēso p̄ annū a collatione clericalis tōsure. Alber. magnus vult. q̄ in alijs ordinibus etas sit de congruitate. sed in vltimo ordine vcz sacerdotio est de necessitate. An̄ plane vult q̄ nō possit puulo conferr̄. Laic̄ aut̄ adultus q̄ oīno nescit l̄fas si baptisatus ē recipit characterē si ordinē. Et de hoc est glo. singu

Ordie
collatio
an ipedi
at p̄ in
debitam
etatem.

Etas re laris in. c. sollicitudo. li. v. q̄ dicit: q̄ laicus bap-
 quisitaq̄ satus recipit ordinē sacerdotis v̄l ep̄ar. Etas au-
 ad reci- tē determinata que req̄r̄ in ordinibus suscipien-
 p̄andos dis ē hec. Primo p̄me tōsure est septē annoz cō-
 ordine s- pletoz vt in. c. i. singulis. lxxvij. dist. Et etiam trisi-
 qualis ē minoz vt vbi d̄. Accoliturus post duodecimū an-
 num vt in. d. c. in singulis. Subdiaconatus ē. xvij.
 annis inchoatus Diaconat. x̄o. ix. P̄bratus.
 xxv. vt in. cle. ḡnalē. de eta. z quali. ordi. Si tñ or-
 dinef añdictā eratē q̄s suscipit quidē characterem
 ordinis: sed nō executionē vsq̄ ad p̄lertū t̄ps nec
 potest ep̄s disp̄sare. vt ibi notat. Septimo req̄-
 ritur t̄ps determinatū de p̄gruitate non de neces-
 sitate. vt in. c. sane. de tēpo. ordi. Nam tōsura p̄t
 dari oī tpe s̄m doct. i. c. cōsulationoni de tēpo. or-
 di. Minores autē ordines p̄t ep̄s q̄libet in dieb⁹
 dñicis z alijs festiuis dare vni. vel duobus z non
 pluribus sc̄dm hosti. i. ca. de eo. de tēp. ordi. vbi ē
 tertus. sed inno. z Boss. ibidē tenēt q̄ etiā plurib⁹
 q̄ duob⁹ p̄t dare dūmō nō videat ordinationem
 ḡnalem facere opinio tñ hosti. tutior ē quia inhe-
 ret lfe. d. c. de eo. quia in re dubia tutius est seruis-
 re x̄bis edicti. l. i. §. si is. ff. de exer. ac. P̄papa cons-
 fert subdiaconatum oibus dñicis duobus z alijs
 festis p̄cipuis. lxxv. d. c. vlt. hosti. i. d. c. de eo dicit
 q̄ papa quolibet tpe possit conferre quemlibz or-
 dinem: sicut etiam quolibet tpe pallio vti potest.
 vt in. c. ad honorē. de vsu pal. Abbates s̄lr dare
 possunt quattuor ordines in p̄dictis diebus dñicis
 siue festiuis sc̄bz doct. in. d. c. de eo. z in. c. cum cō-
 singat. de eta. z q̄li ordi. inno sc̄dm hosti. videtur
 q̄ potius his diebus debeant dare q̄ in quattuor
 diebus ne videantur ḡnalem ordinationem facē.
 Alij ordines sacri debēt dari ab ep̄is tñ i ser t̄p̄

De collatione sacramentorum. Fo. clxxi

bus anni. s. sabbatis q̄ntu or t̄p̄m anni: et in sabbato medie ebdomade q̄dragesime in q̄ cantat̄ ad i-
troitū striētes et in sabbato sc̄to pasche. lxxv. vi. p̄
totū. et de tēpo. ordi. p̄ totū. p̄na aut̄ eorū q̄ extra
statuta t̄p̄a ordines suscipiūt: est q̄ ip̄o iure suspē-
si sūt ab executōe ordinū. vt in. c. li. et in. ca. cū q̄dā
et c. cōsulationi. de tēp. or. ordinātes vero sūt sus-
pēdēdi. Cōceditur t̄m ep̄is dispensatio vt ip̄osita
eis primo p̄ntia p̄petenti. post ea in susceptis mi-
nistrēt i. d. c. cōsulationi. Hō t̄m ille ep̄s q̄ ordina-
uit poterit dispēsare s̄ ei⁹ successor sc̄bz doct. i. d.
ca. cōsulationi. Atroz plures ordines eodem die
possint conferri: solutio. ordines maiores coferi
ri possūvni p̄sone eodē die: nisi contrariū obtine-
at consuetudo eccl̄ie q̄ nō seruata sc̄adalu generet
p̄tima x̄o tōtura et ordines minores eidē eodēz
die coferi nō debēt. vt dicit Innoc. et host. in. d. c.
de eo. Cōtrariū t̄m obseruat̄ in alemania. Unus
autē ordo sacer cū minorib⁹ v̄ duo sacri nullo mō
debent conferri eadē dievni persone: nec i hoc dis-
pēsari potest cū aliquo nisi de licentia pape sc̄dm
host. et inno. c. dilect. de tēp. or. Octauo requirit̄
ietuniū sc̄dm aliquos eo q̄ p̄rās⁹ nō cōferret or-
dinē: nec susciperet. Alij x̄o vt. hug. lxxv. dist. ca.
ordinaciones. et Berū. lau. et Hoff. in. d. ca. de eo. te-
nēt q̄ si ordines p̄ferunt p̄rās⁹ tenēt. Ray. x̄o po-
nit ieiunium ordinantis et ordinati iter illa q̄ sūt
in dubio an sint de substantia vel ne. et p̄pterea te-
net q̄ totū sit iterandū. Cōtrariū credo verius in
minoribus ordinib⁹ p̄ nota. in. c. litteras. de tēp.
ordi. et in. c. q̄s a patrib⁹. lxxv. distin. in quib⁹ mis-
sa nō est de necessitate. sed in maiori dico cū Ray.
cū missa sit de s̄ba. vt no. doc. i. d. c. lras. Sūt p̄re-
rea mlt̄a d̄ hōestate et congruitate tā ex p̄te p̄ferens

Ordines
quib⁹ tē
poribus
dari p̄nt

Ieiuniū
autē de
necessita-
te i ordi-
nate et
dinatis.

Parrochiale curatorum. Ca. it.

Etiam q̄ recipientiū ordines q̄ recipies i summissio
ad q̄s inq̄rentes remitto effectus huius sacri fm
S. L. est collatio gratie gratum faciens q̄ neces-
saria est non solum ad digne suscipiendum sacm
sed etiam ad digne ministrandum.

cōfirma-
tōis mā

Primum sacm est cōfirmatio vbi de
ser erit dicendum. scilz de eius mate-
ria: forma: effectu ministro: de quali-
tate z necessitate ipsius sacramenti.
Ad p̄mum mā huius sacri debita est
chryisma quod conficitur ex oleo oliuarum q̄d est
gnat nitorē p̄scientie: z balsamo quod designat
nitorē bone fame: vt in. c. i. de sacramento. Opz
etiam q̄ talis compositio sit ab ep̄o consecrata.
An̄. raban⁹: Balsamus in chrysmatis confectōe
liquor oliue cōmisceri z b̄ndictōe pontificali so-
let consecrari. An̄ aliud oleum q̄ oliuaz vel oleū
z balsamum non consecratū non sunt necesse p̄nt
materia huius sacramenti. Nec est simile de bas-
ptismo in quo in necessitate potest esse materia a
qua non consecrata. quia sacramentum baptisimi
est necessitatis. z ideo in necessitate sine mora be-
nedictionis cum forma ecclesiastica baptisatur.
Confirmatio autem est non est sacramentum ne-
cessitatis eo q̄ multi non confirmari saluantur: vt
infra dicitur. Ideo etiam in necessitate oleo non
consecrato non potest quis confirmari nec potest
electus z confirmatus conficere chryisma: sed opz
q̄ sit consecratus episcopus. Non ē autem de ne-
cessitate sacramenti q̄ sit chryisma confectum i die
cene vel illo anno: sed est hoc de necessitate p̄cepti
quia solum in die cene est p̄secrandum z de chry-
smate p̄fecto: z p̄secrato illo āno vt. c. si q̄s de alto
de p̄sca. di. iij. z vet⁹ est intra ecclesiā p̄burendū

De collatione sacramentorum. Fo. clriij

Ad secundum forma in sacramento confirmatiōis quib' virtut' epi: duplex est. Prim' h' quosdam talis ē. Cōsigno te signo cruc. r cōfirmo te chris- mate salut' in noie p'ris: r filij: r spiritus s'cti. h'm alios talis ē. Firmo te signo crucis r chrismate salutis in noie p'ris. r. Sed prim' mod' g'nalior est: eo q' g'nalius dicatur priora v'ba in p'secratōe h' ac aut' formā nō habem' ex euangelistis sed a traditiōe romāe ecclē q' eā accepit ab apl'is: q' eā a x'po acceperūt. Juxta illud. i. cor. xi. Ego enim accepi a dño qd' r tradidi vobis. Et si apl' nō fue- runt v' h'ac forma hoc disp'fatione sicut cuz for- ma baptismi: magis tñ v'si credunt. licet nō legat' q' occultabant formas sacramētor' p'pter irrissio- nes gētiliū. Et q' in signo crucis oia sacramenta p'ficiūtur. vt in. c. nūqd' de cōse. vi. v. Ideo d'f. cōsi- gno te signo crucis r cōfirmo te chrismate salutis nota' ibi materia r s'ns sacramēti q' est ei' effe- ct' scz sal'. In noie patris r filij r spūs s'cti dicit' ad designādū eām principalē in sacramēti effectu p'ferēdo. De mutatione forme idē sentiēdū qd' de mutatione forme baptismi. de quo supra. Ad ter-

Confir-
matiōis
forma ē
duplex.

Confir-
matio ha-
o3
tres esse
ctis.

Parrochiale curatorum capitu. 12
Supponitur ad characterē ordinis ad bene eē: q̄ ē
sine ip̄o si q̄s ordinaret recte p̄ ordinē. 2 q̄ carac-
ter idelebilis ē: iō istō sacramētū n̄ ē iterādū. vt
l. q. i. man. impositio. Recōfirmat̄ n̄ ignozanter
nō ē irregularis: sicut rebaptisat̄ ignozāter. 2 rō
q̄. c. q̄ bis. de p̄se. di. iiii. loq̄ de rebaptisato nō
de recōfirmato 2 pene nō sūt extēdende. 2 maxie
irregularitatis. vt in. c. is. q̄. de sē. excō. li. vi. Secū-
dus effect⁹ cōfirmationis ē gr̄a sacramētalis q̄ ē
distincta gratia sacramētali baptisimi. Q̄ est p̄
istud sacramētū hō deputatur ad aliquod sacrū
q̄ digne sine gratia fieri nō pōt: q̄ nō ē speciosa
laus in ore pctōris. Itē q̄ deputat̄ ad op̄ arduis
simū 2 maxie charitatis: scz ponere alaz pro xp̄o
cū de⁹ nō deficiat in necessarijs iō in hoc sacramē-
to datur gratia 2 plenitudo gratie ad robur. vt i
c. nouissime. de p̄se. di. v. sicut data ē ap̄t̄is i die p̄
the costes vt scz xp̄ianus audacter cōfiteat̄ nomē
xp̄i. Et iō p̄firmā dū in fronte iungitur in qua ē
sedes uerēcūdie: vt scz nomē xp̄i p̄terit hō erube-
scat. P̄ficat autē gr̄a sacramentalis cōfirmatio-
nis gratiā sacramētale baptisimi. sicut vna d̄tus
p̄ficat aliā a se differētem. sicut fortior min⁹ fortior
Et in. c. de his de cōse. di. v. dicit q̄ vnū sine alte-
ro perfici nō pōt. i. baptisim⁹ sine p̄firmatione: q̄ n̄
scz pōt haberi: sicut nec liberalitas sine magnani-
mitate. Gratia uero gratū faciēs q̄ est vna i oib⁹
sacramētis collata in baptisimo si p̄seuerat cōfir-
matione p̄ficatur: q̄ essēcialiter augetur: vt aucta-
mentum esse plenus xp̄ianus. vt de consecr.
distin. v. capitu. omnis. Tertius effectus est co-
gnatio spiritualis non solum impediens matri-
monium contrahendum. sed etiam dirimens cō-

ecclesiast.
zv.

De collatione sacramentorū So. clerici
tractum. Et hec cognatio in confirmatione pra
bitur inter confirmatum et eū vel eos qui tenent
ad confirmationem. Item inter ipsum confirmatū
et filios naturales tenentis ad confirmationem si
cut nec inter tenentes ad baptismū prahitur ad
iucē cognatio spiritalis. et quis regulariter vn
tantum debeat tenere ad confirmationē sicut et ad
baptismū. vt in. c. nō plures. de conse. di. iiii. rñ
si plures tenētes sint: ad oēs extēditur cognatio
ista. Itē non cōfirmatus nō dē tenere alium ad cō
firmationē. vt in. ca. in baptismate. de cōse. di. iiii
et si tenet non cōtrahitur cōpaternitas. vt ibi p̄.
Item nec vir vxorē: nec vxor virū: alioquē iure pe
tendi debitum carebunt si scienter facerent: sec
si ignorāter. xx. q. i. de his. itē sanguinei vel af
fines non debent se mutuo tenere: quia sufficit vi
culum carnale vel naturale. Ad quartum de mi
nistro huius sacramēti dicēdum q̄ minister hui
sacramēti ē sol⁹ ep̄s. vt in. c. de his. c. man⁹. c. ie
iun⁹. de cōse. di. v. Sed nunqd̄ papa p̄t cōmitē
alteri? solutio p̄anoz. in cap. quāto de vsue. post
Inno. tenet q̄ papa posset dare licētiā sacerdoti
bus vt cōferrent hoc sacramentus. sicut fecit pa
pa Gregorius qui dispēsauit et pmisit ad tollēdū
scandalū sacerdotes chysimare. vt in. c. peruenit.
xcv. dist. quia secunduz glosam in. dic. ca. manus
et sequitur. Inno. vbi supra ex demādatiōe pape
quilibet clericus p̄t cōferre ordinē et sacramētū
quod habet. et de hoc etiam est glosa i dicto capi
tulo. quanto de consuetudine. Aliqui tamen di
cunt q̄ etiam laico potest hoc papa demandare:
dummodo laicus in aliquo tempore receperit
istud sacramentum. Et hanc opinionem modo
videtur approbare glo. in. di. ca. manus. q̄ appo

cōfirmā
di i fron
te pote
stas an
possit p
papā cō
mitti nō
episcop⁹

nit regulā dicēs: q̄ ex delegationē pape qlibz potest ferre sacramētū quod ipse recepit. z sic laico habētū h̄mōi sacramētū papa cōmittere posset
 Cōio: tñ opinio videt de laico hoc demā dare nō possit: q̄ ex hoc denegaret stat⁹ ecclie. quod si potest papa facere. i. q. vij. z si illa. Ad q̄ntū de qualitate suscipiētū hoc sacramētū q̄ro q̄b⁹ debeat hoc sacramētū cōferri. Solo. hoc sacramētū d̄z cōferri oibus xpianis vt dicit in. c. oēs fideles. de conse. di. v. An mulierib⁹ sicut viris dandū ē: q̄ z mulieres p̄ x̄p̄o dimicauerūt. z monstruosas et hermafroditis surdis z multis: q̄ licet multū non v̄bo: signo tñ p̄nt cōfiteri. Itē infirmis z moriētibus licet subtrahat p̄ugna tamē p̄gūt ad p̄m̄ius militētū. z iō cōueniēter accipiūt christiane militie signū. Est enī character cui libet sim. i. Tho. ad augmētū glorie accidētalis sicut rdānat⁹ ad augmētū pene. itē z pueris cōueniēter cōferet q̄: m̄nus habēt fictionis. z si nō tūc tamē postea habēt forte cōfiteri. expedit tñ q̄ puuli nō cōfirmēt añ septēniū vt possint melius postea confirmati recordari. quibus z p̄pter hoc def alapa. saluāf tñ puuli baptisati etiā sine cōfirmatione. itē per septe etatis volens suscipere istud sacramētū: q̄ uis teneatur cōfiteri de mortali si q̄b cōmissit ante q̄ suscipiat: aliter peccaret mortali. tñ n̄ credo q̄ teneat cōfiteri de necessitate. ar. d. c. vt ieiuni. Itē hoc sacramētū ieiunis za ieiunis dari d̄z z suscipi De ieiunis habes i. d. ca. vt ieiuni. Q̄ ep̄s d̄z cē ieiunus habes i. c. vt ep̄i. de pse. dist. v. Tñ credo q̄ sit cōsiliū nō p̄ceptū vt p̄z in. d. c. vt ieiuni. Et p̄pterea dicit Alia. q̄ meli⁹ est confirmari post p̄z diūm q̄ episcopo postea descendente nō possz q̄s confirmari. z ita obseruatur cōmuniter in alemā

Cōfirma
 tiōis sac
 mētū q̄b⁹
 ē p̄feren
 dum.

De collatione sacramentorum. Fo. clv.

nia ubi post prandium confirmatur. Item in omni loco decet et honesto potest episcopus confirmare sine peccato: non solum in ecclesia sed extra licet christiana solum in ecclesia confici debeat. quia quod non est prohibiti est concessum. Non tamen extra locum sue diocesis debet confirmare: Nec archiepiscopus subditos suffraganeorum suorum diuisitat. Sed nec in dioecesi sua de alterius diocesi subditos confirmare. xvi. q. i. interdictum. et hoc nisi ex commissione. vel licentia. tamen confirmando non subditos vere sacramentum ponat: et licet peccet non tamen efficitur irregularis vel suspensus. item hoc sacramentum omni tempore conferri potest. ut in de. c. oes fideles. et in c. his. et in ca. ieiunium. et c. sequens. de. conse. dis. v. etiam tempore interdicti dari potest sicut et baptismus et christiana officii. ut in c. super eo. de sen. excō. et eo tit. quoniam li. vi. Item ad hoc sacramentum suscipiendum non potest quis seipsum presertare: quia confirmandus debet presentari tamen non habes propria virtute ad statum sicut idigens ab alio statuat ratio ab alio est tenendus. Illa tamen tentio non est de necessitate sacramenti: quia sine ipsa daretur sed ex precepto si as sit facultas. Item nota quod confirmatus secundum morem communem de se per septem dies obseruare a lotionem capitis et frontis propter inunctionem christiatis et dignitatis huius sacramenti. ideo dicit Hug. de sancto victo. tanto tempore debet confirmatus unctio non conferuare in capite: ut. s. caput non lauet quantum aduentus spiritus sancti celebratur: hoc est septem diebus ut aduentus spiritus sancti ad se totidem diebus agat: quod agit vniuersalis ecclesia aduentum spiritus sancti super apostolos. s. in penthecoste: et hoc propter septem dona spiritus sancti. Non tamen oportet ut pannus septem diebus ligato capite portetur: sed debet frons ligari quod

Ep̄s i q̄
loco de
cōfirma-
tōis sa-
cramētū
mīstrat.

Cōfirma
tiōis sa-
cramen-
tum an
sit de ne-
cessitate
salutis.

Parrochiale curatorii

Cap. ix.

q̄ ch̄ima deficiat. Ad sextum de necessitate hu-
ius sacramenti dico secundum petr. de palu. & ri-
char. in. iiii. distin. vii. q̄ susceptio sacramenti cō-
firmationis non est simpliciter necessaria ad sa-
lutem: sic intelligo q̄ sine eius susceptione quis
saluari non possit. Nec ex institutione p̄pter effe-
ctum ei⁹ qui est robur sp̄iale: quia de facto & me-
ritorie pōt hō confiteri fidē tempore p̄secutionis
per fortitudinē & caritatē que datur in baptismo
cum minima caritas sufficit ad resistendū cuiuscum-
q̄ tēntationi. Itē nō est necessaria ex institutione
xp̄i: q̄ xp̄s non p̄mulgavit hoc sub comminatio-
ne damnationis: & baptismū & penitentiā: nec ex-
ceptione vt eucharistiam p̄pter quod ista tria dī-
cuntur necessitatis. Sed videt hoc necessariū ex
ordinatione ecclesie tenetur semel in anno p̄fiteri &
cōficare: aliter peccat mortaliter: etiaz ex ecclesie
ordinatione. sic etiam si nunq̄ occurrat confessio
p̄: confessiōis tñ tenet homo semel in vita confir-
mari: & si possit & negligat h̄ sacramentum aliter
non contēnat mortaliter peccat: & moriens dāna-
tur: nisi cōfirmetur tunc simpliciter: vel nisi peni-
teat & consteatur de hoc q̄ in sanitate potuit et
neglerit. Sitr si q̄s bellū mortale intrat qui prius
confirmari potuit & neglerit d̄s de hoc confiteri vt
confirmari si potest. Et sic intelligitur illud i. ca.
vt ieiuni. de consec. di. v. Ad erit xp̄ianus qui nō
fuerit vnctione ep̄ali cōfirmat⁹. supple si poterit.
& ideo credo q̄ notabilis negligētia episcopoz
in non conferendo istud sacramentū sit eis pecca-
tum mortale. ar. capitulo spiritus sanctus. de cō-
secratione distinct. v. vbi habetur q̄ baptisatus
si statim decedit saluaf̄ q̄uis nō sit confirmatus

dum: nō quidē vt precii: s; vt stipendiū & subsidii
 rōe cōsuetudinis ibi existētis tunc hoc l; sine vi-
 tio symonie. vt in. c. ad audientia. de symo. si au-
 tē dās spūale intēdat recipere pecuniam & hmōi
 als nō datur. Dās autē p̄dicto mō dat aliqd tpa-
 le: vt pecuniā v; hmōi. nō vt p̄ciū s; vt elemosinā
 vel p̄p̄ deuotionē sacramētōrū siue ad sustentati-
 onē ministrorū nulla interueniente pactione vel
 exactione erit symonia: nō quidē in recipiēte spū-
 ale sed in dāte. q̄ tñ symonia (q; mētalis est) sola
 pnia purgat q̄ nullā cēsura ecclīasticā inducit nec
 irregularitatē. vt in. c. si. de symo. & ita econuerso
 qñ dās spūale intēderet libere dare: & recipiēs in-
 tenderet q̄ si p̄cio emere ex eo q̄ dat t̄pale. tūc re-
 cipiēs committit symoniā. Abi autē nō sit p̄ctio
 vel exactio nec p̄ncipal̄ intentio ad t̄palia i colla-
 tione spūaliū vel receptione. s; gratis & elemosi-
 naliter deē & accipiat ad sustentationē nature vel
 ob reuerētā sacramētōrū: vel ad obseruādū lau-
 dabilē cōsuetudinē loco: licite & sine simonia da-
 ri & accipi potest. An̄ grego. in. c. sicut ep̄m. i. q. ii
 Et̄ oblatio nullā culpā macule ingerit. q̄ non ex
 ambīētis petitiōe p̄cessit. Adde singulare dictuz
 arch. in summa. i. q. i. q. p̄ spūalibus aliqd dare
 vel accipere nō tñ aīo v̄dēdi vel emendi: s; aīo
 r̄ munerandi nō ē i se symoniacū. Et dicit panoz.
 in. c. si r̄ps. de iureiur. q̄ hec ē limitatio notabil̄
 ad materiā symonie. Secūdo loco nūc dicendū ē

Baptis-
 m̄ p̄fer-
 ri d; si
 atio v; l̄
 ex actōe
 pecunie.

de baptismo q; p̄ illo conferendo non sit danda v; l̄
 erigēda pecunia expresse habes. i. q. i. baptizan-
 dis. An̄ si sacerdos nō veller baptizare nisi p̄ pe-
 cunia in nullo casu est ei danda. Itā si baptizād̄
 est ad salutem baptizatus si a

De collatione sacramentorum. Fo. clvii.
minis sit mortis. Si est puulus in tali casu ipse of
ferens vel quicq; alius pot ipm baptizare: r; dz
si puer est in articulo mortis. Sed si nesciret: dz po
tius dimittere puerum sine baptismo mori: q; pe
cuniam dare sacerdoti p hmoi. Non enim sunt fa
cienda mala vt inde eueniant bona. Di. Ap'ls ad
ro. iij. Ita tenet. S. T. ii. ij. r in. iij. pet. de taren.
r petrus de palu. r glo. in. d. c. bap tisandis. Aliq
tn vt Richar. i. iij. r panoz. in. ca. cum in ecclesie.
de symo. dicunt q; in tali casu nihilominus possit
dari pecunia: ita tn q; dans non intederet eam da
re p sacro: sed p vitada dānatione pueri. r ad re
mouendū infamā sacerdotis: vt sic tollat impe
dimentum illicite pstitū huic sacro. Secus tn fm
Richar. de alijs sacris q; sine piculo dānationis ex
cā pnt omitti. Scdo de pnia siue confessione q; ro
vtrum p illa possit aliquid exigi? Sol. q; non. i. q
i. quicquid. Et sacerdotes q; audiunt pncipaliter
intendentes lucrum pecunie: symoniam mentale
committunt. si autem exigant aliter non audsturi
committunt symoniam etiam ab ecclesia punien
dam. d. c. quā pio. Sacerdos q; nō vult dare Iniaz
suo prochiano alteri confitendi nisi p pecunia cō
mittit symoniā fm Ray. An aut in absolutiōe ab
excōicatione: vel suspensioe: vel interdicto: possit
exigi pecunia sine vicio symonie. Dic q; si exigit
pecunia quasi pena culpe pcedentis: p qua fuit
excōicatus: suspensus: vel interdictus factum qu
dem non est symonia cum: nisi intēto sit corrupta
sed si exigatur tanq; pccium absolutiōis symonia
cum est fm. S. T. pet. r ho. Vide tn glo. in. c. ad
aures. de symo. q; dicit q; excōicatio licet dare pe
cuniam p absolutione dz aliquod spale impēde

symonia
an pnis
tas sipro
absolu
tiōe ab
excōica
tione pe
cunia ex
igatur.

resed de hęc recursus ad superiorē. Jo. an. dī q̄ aut
 isti iminet aliqd̄ p̄iudiciū ex dilata absolutioe: vt
 pura q̄ sp̄at eligi: v̄l de eligē v̄l p̄scriptio currit
 eū nisi agat: tūc p̄cedit opinio gl. vt dicatur po
 tius redimere verationem. Aut non tale pericu
 lum: tunc procedit opinio Inno. z p̄ano. ibi dicit
 q̄ hec opinio est satis equa. Host. vero in sum. de
 penit. z re. S. ad quid tenetur zc. adducedo ratiōes
 primo q̄ confitens tenetur aliquid dare p̄ audien
 tia confessionis concludit finaliter q̄ de rigore iu
 ris confitens nil tenetur dare. honestuz tñ z equū
 est q̄ aliquid det exemplo sanctorum antiquorum
 qui non accedebant sacerdotes vel prophetas si
 ne munere. sicut legif de saul z v̄roze roboam vt
 in c. iudices. i. et videtur p̄ceptum a moyse. de
 pe. di. i. cap. quem penitet. Istud limitandum est
 q̄ non teneatur confitens aliquid dare quando cō
 fitetur parrochiali sacerdoti qui habet decimas
 z oblationes sibi sufficientes. et quando nō est cō
 suetudo q̄ aliquid certum det in quo casu seruet
 consuetudo. Sacerdos cum sit parrochianus nō
 seruat consuetudinem non debet penitentiam de
 negare: nec pignus ante vel post exigere vel reci
 pere. alioquin parrochiani a sacerdotibus retra
 herentur z auaricie clerico rum imputaretur. i.
 q. c. baptisandis z. ca. placuit. xvij. di. de eulogis.
 Per episcopum tamen loci posset compelli: par
 rochianus seruare laudabilem consuetudinem.
 cap. ad apostolicam. de symoni. si vero sacerdos
 est pauper tunc secundum Host. confitens tene
 re precise aliquid dare. Ipse tamen sacerdos nō de
 bet exigere eo tempore licet gratis ablatum pos
 sit recipere. i. questio. i. placuit. z. quest. v. quam
 pio z cap. sicut episcopus. Quid sacerdos iniun

Confitens
 an debe
 at aliqd
 confesso
 ri suo.

De collatione sacramentorum. Fo. clxviii

rit consistenti vt faciat celebrare certas missas: poterit ne iste sacerdos recipere pecuniã p istis missis dicendis & videretur q non: quia presumit fraud. Scit enim bene laicus non potest per se missas celebrare: & ideo presumitur q hoc faciat: vt ab eo recepta pecunia laic? liberetur a pnia. In cõtrarium quia quattuor sunt principalia quib? liberantur anime. Sacrificium altaris: oratio fidelium: ieiunium amicorum: elemosina carorum. vt in capitu. anime defunctorum. xij. questio. secunda. Et pro labore suo presbiter potest pecuniam recipere vt dicit Innocen. in capitu. significatum de preben. Post in. dic. §. dicit q sacerdos non debet missas quas illi iniunxit celebrare. quia species mali est ideo abstinendum. vt in capitu. cñ ab omni. de vi. & ho. cl. Sed vel non infungat vel per alium has faciat dicere & per talem qui vices sibi non reddat. Non autem per curatum sibi conuicinium qui simili morbo auaritie laborare possit. & tutius est sacerdoti pro salute anime sue q tales penitentias non imponat: quia semper presumitur q tales plus auaritie causa q charitatis imponat. Et si dicat presbiter q charitas mouet eum: quia forte penitens non potest peregrinari orare: vel ieiunare nec aliud facere tunc debet sacerdos charitatem ostendere per opera vt scilicet per alium sacerdotem non suspectum missas celebrare faciat: vel ipse sacerdos pro gratis habendis celebret: vt sibi datum non retineat: sed totus eroget pauperibus: & sic charitatem suam per opera ostendet. & omnia que suspitione sunt carebunt. Tertio pro eucharistie collatione non licet aliquid exigere vel ex pacto seu quasi precibus dare pma questione pma dictum. An autem p ce-

liberant
quatuor
liberant

missa an lebratione missa licitum si aliquid recte vt dare?
 possit p Sol. aduerte q in hoc fuerit opiniones vt refert
 pecunia Pan. in. c. significatū de pben. Cui magis placet
 celebra: ista opinio glo. in. d. c. significata. 2. rich. i. iij. di.
 ri. xv. ar. ij. q. i. 2. Ho. rino. in. ca. qm̄ ne plati vices

suas q̄ tenet q̄ licite pōt aliqd̄ recipere sacerdos
 pmissis celebrādis 2 alijs spūalibus administrā
 dis dñm d̄ nō itēdat vēdere spūale seu recipere peo
 cuniā p spūalibus sed potius p seruitio 2 recō
 pēlatione labor 2 dānoꝝ q̄ sustinet trahēdo ibidē
 morā 2 p sua sustentatione. Et q̄ ad ea exhibenda
 non sit ex officio suo obligatus: q̄ si intēderet re
 cipere p spūali eēt symonia. c. iudices. i. q. i. Sicut
 esset symonia si sacerdos prochialis a suis subdī
 tis suis prochialis erigeret. q̄ ad hoc tenet qui
 etiam p sumptu aliquid pōt accipere ab eis sine
 symonia p quocūq̄ spūali. c. vendentes. i. q. iij.
 ab alijs aut bene potest. Terū est qd̄. ray. 2 Hoff.
 dicūt. q̄ si talis sacerdos q̄ etiā nō obligat ex offi
 cio habet sūpt⁹ necessarios aliūde q̄ debet grat⁹
 cātare: qd̄ si facit p pecunia aut erit symonia: at
 auaricia. Sed cū symonia possit eē: cū nō intēdat
 vēdere spirituale: 2 nemo teneat suis stipendijs
 militare. vt in. c. charitat. xij. q. ij. 2. c. cū sit de sy
 mo. ergo ibi videt̄ turpe lucrū: vt p̄ in. d. ca. iudi
 ces. vel ad minus h̄ spēm mali. Tu vero tene q̄
 tria pcurrere debent vt liceat. Prīmū q̄ nō recipi
 at nisi p sumptu vel labore. Scdm̄ q̄ non sit ex of
 ficio obligatus ministrare. Tertium q̄ nō h̄ aliū
 de sumpt⁹ necessarios. De hoc vide supra. ca. vi.
 de sepultu. in conclusionibus. Quarto quero vix
 p matrimonio liceat aliquid recipere: solutio se
 cundū. San. Tho. licet matrimonium sit vnum
 de sacramentis: licet etiam recipi 2 datur pecu

symonia
 an omit
 taf si p
 mrimo:
 nio alt:
 q̄ i rect:
 piatur.

De pueniētibus curatis obuētibus. Fo. clxx.
ma absq; victo symonie: non ex eo q; in tali sacra
mēto nō cōferat; gfa. vt not. glo. i. q. i. quicqd; sed
p; ptea q; matrimoniū nō est sacramētū solū: s; et
nāe offm̄. Et fm̄ hoc dat; pecunia p; matrimonio
ad subleuandū onus eius. r nō in q; r̄u est ecclie sa
cramētū. Et n̄ r; p; bñdictione nuptiarū phibetur
aliqd; erigi: s; sponte oblatū possit recipi. vt in. c.
euz i ecclie. de symo. Et panoz. in. c. suā. e. ti. rep; re
hendit. glo. ibi: q; dicit q; si illa bñdictione nō esset sa
cramētū q; posset aliqd; peti. Sed pano. dicit q; hoc
est s; m̄: q; nō solū p; sacramēto: sed etiā gñaliter
p; officio eccliaistico exercēdo n̄ d; aliqd; gñaliter
vt in. c. ad nostram. de symo. Dicit tamen guill. q; si
sacerdos aliq; ad quē spectat bñdictione nuptiarū
nō vult dare licentiā alteri sacerdoti q; benedi
cat nuptias nisi p; pecunia: siquidē non intendit
vendere licentiā bñdictionis. sed volēs puidere s;
b; d; portione: oblatōe eū cōtingente nō ē symonia
si tñ ex certa scia maiorē erigit sūmā q; presu
matur valere portio r contingens merito psumi
pōt q; ipsam licentiā vendere voluit. Quinto dico
q; nec p; extrema vñctione: nec p; cōfirmatiōe nec
p; crismate s; aliqd; erigere: sed sponte oblata re
cipiunt licite. vt dictū est supra. Et si in his r; quib;
bas cūq; alijs sp̄ialib; aliqd; erigat q; si p̄cium res
sp̄ialis cū intētiōe vendēdi vel emēdi est symonia
p̄cipue si ab initio erigat; s; si recipiat q; si
pendiū p; consuetudie approbata nō est symonia si
tñ si sit ei intētiō emēdi vel vēdēdi: s; intētiō referat;
ad solam cōsuetudinis obseruantia ep̄cipue quā
do quis volūtariē soluit. Sed nunqd; recipi p̄nt
nūmi crismales q; p; crismate danf. Solutio. Nō
excusant a crimine symonie: r illi q; rei nomen et
p̄s solutiōis mutates nūmos quos p̄rio crisma recipi.

recipe a
liq; licet
qñ licet
exigere

Crismas
les nuna
mi an
possint

les eo p crismate seu chrismatione dantur. Secūdo pascales. Et tertio consuetudinē medie q̄dra gestime nuncupant. Sed nunq̄d licet aliq̄d erigere p crismate habito respectu ad liquorem. Sol. pa. in. c. ca q̄ de auaritie de symo. dicit q̄ non sine symonia: quia crisma inq̄tū sacramētū ē: non solum spūale. sed etiā inq̄tūm liquor: est q̄d spūale. i. q. i. c. placuit. Sicut nec panis b̄ndictus nec cā dele b̄ndicte. Sexto q̄ro vtrū p sacramēto ordinis possit erigi pecunia. Solutio q̄ non. vt in. c. i. de symo. vbi dicit anto. de butr. Nota tres personas q̄ requiruntur in ordinarōe. s. eps: minister et notarius et sicut principalis ordinaro d̄ eē ḡtuita ita omne accidēs d̄ esse gratuitū. Et de ep̄o clarū est q̄ si recipiat aliquid p ordinarōe ex pacto: cōuentōe vel extractōe: symonia est. i. q. ij. quem plo et c. sicut ep̄m. Quinimo si de pecunia ep̄o ne ordinet per symoniā: symonia est ex parte ip̄us ep̄i: sed nō ex parte dātis. Idē dicit panor. in ca. cum in ecclesie de symo. de eo qui dat pecuniā ep̄o vsq̄ symoniaco non conferat spūalia q̄ symonia est ex parte recipientis. Minister aut̄ in ordinarōe de q̄ loquit. c. i. vel est archidiaconus vel officialis ḡnialis qui h̄ examinare p̄mouendos vel ille q̄ vocat p̄mouendos vel ille qui respondet i scrutiny ordinandi sc̄dm formā i. c. i. de scruti. in or. fa. Vel est ille minister qui legit euāgelii cū ordinaro sit sc̄bz gos. quilibz horū si recipiet pecuniā p illo ministerio symoniā committeret. Quid autē de notario an possit aliquid p suo labore recipere? B̄ndet pan. in. d. c. i. post glo. et docto. q̄ aut̄ notari? h̄z salariū de publico: put̄ ab ep̄o et nihil d̄ erigere. aut nō habet salariū et tunc aut suū officiū est adeo necessariū i ordinarōe vt nisi ip̄e scriberet ordo nō d̄t

ordinis
sacramen-
tū s̄n pe-
cunia est
p̄ferēdū.

ceretur rite collatus. Et tunc cū officii suū sit de conferentibus ad ordines nihil pōt exigere. Sed panor. dicit se nō vidēre q̄ officiu notarij possit esse tale q̄ necessario requiraf ad ordinē cōferendum legitime. Et ideo simplr pōt dici q̄ ex q̄ nō hz salariū de publico rite pōt pecuniā p labore suo exigere. Et istud ca. voluit. scdm̄ ino. tollere p̄suetudinē quorūsdā locorū i q̄bus oēs officiales z mistri petebāt pecuniā. Septio dico q̄ nec p̄ sacramentalibus licitū est aliqd̄ recipere. De sepul. dictū est supra titu. viij. z de bñdictōe nubētis nūc in isto ritu. Itē nec p̄ bñdictōe abbatū z abbatissariū vel velatōe virginū nec p̄ aqua bñdicta asp̄ forij z hñōi scdm̄ doc. Utrum autē curatus possit vendere offm̄ portandi aquam bñdictā p̄ parrochiā. Dicit guil. q̄ si talis hz cōsuetudinē vt possit tale officiu retinere. z se vel aliū exercere z p̄ uentus recipere non est symonia si illud p̄mittat ad firmā. al̄s symonia est vel saltē turpe lucrū si vendit tale officiu. Si autē vēdit aquā bñdictā v̄ panē bñdictū sic est symonia scdm̄ alexā. z rodo. qz in receptōe taliū cōfertur remissio ventaliū p̄ctōrū. Quid si quis vendat officiu claudēdi hostia vel pulsandi cāpanas z hñōi solutio non hz. z symoniacus est sumpto noie symonie large. sic talia officia sunt spūalia large si tñ datū sit alicui tale officiu gratis: z consuetudo sit loci q̄ possit ponere aliū loco sui locare z vēdere ad vitā ip̄i dātis non esset symonia scdm̄ rodo. Itē aduerte qz. i. q. i. z. c. i. d̄ q̄ non est sacri muneris officiu claudere hostia ecclē: sed sibi tñ annerū vel vñtū Et dicit glo. ibi q̄ est tunc symonia emere aliquā administrationē vel offm̄ ecclē q̄ est annerū alicui spūali: vel consuevit p̄ clericū exerceri solum.

Itē bene dicitur potestade facultas an possit percursū vēdi.

et sic tene qd est symonia vendere officum. Secus vendere redivus. Quid de dantibus aliquid vt possint in epatu vel parrochia questuare vel q̄rere. Solutio scdm sc̄m Tho. in quot libetis: prelati sacerdotes recipientes symonaci sunt cum per sua alio sacerdotis sp̄ialis sit et ei credatur: qz prelati aut p̄b̄fi s̄m̄ et sic est symonia respectu prelati vel p̄b̄iteri concedentis. Respectu vero dantis sac̄ilegii ē: qz ibi est defraudatio elemosinarū cōtra intentionē. dantiū et tenetur vterqz ad restitutionem si tales questores sunt celerari. Atroz autem liceat aliquid ex pacto dare pro calicibus ornamentis et vestibus altaris b̄ndicēdis sine vicio symonie. Solutio. Ray. 13 q̄ sic. quia nō inuenitur qd p̄ ca: phibitū n̄i in crismate: b̄ndicēdis: eucharistia sepultura: et basilica dedican̄a. i. q. i. diuina. c. placui et c. vt vnusquisqz. et in. c. cum in ecclesie. de sytis b̄ndicēdis. monia sed tu dic verius cū goff. et hosti. q̄ ē symonia. vt in. c. ad nostras de symo. Sunt autē plures alij casus in quibus pro receptione et collatione sacramentorum et sacramentaliū incurritur symonia de quibus hic suspēdere sentētiā. sciens qd ep̄i et ceteri prelati non egent vt quis eos doceat: s; ip̄i alicui sunt doctores. vt in. c. cōuententibus. i. q. vii presertim cum p̄ntis opusculi principalis intentio fuerit simplicibus curatis simplicia tradere rudimenta non p̄uētis documēta subtilia. p̄p̄ quod etiā stilus et iudē non indocti aut per sua libus humane sententię verbis sed in doctrina sp̄s excurrit. Doctor igitur postremo vt q̄d̄s ista legeris mei peccatoris recorderis. eroiās dominū vt nō p̄ tā q̄licūqz labore q̄ pie mentis deuotione et bone voluntatis affectu q̄ cūctis xp̄i fide lib⁹ p̄t̄er e cona: ut mercedē perpetuam oibz

symonia
an dicat
comitti
si de al
qd p ca:
licib⁹ at
ornamē
tis b̄ndi
cēdis.

Fideliter in vinea sua laborantibus largiri dignetur tempore oportuno. Amen.

Parrochiale curatorum prestantissimi sacre theologie: necnon iuris pontificij doctoris et artium magistri: ac ecclesie Patavienensis canonici: domini michaelis lochmaier Tractatus admodum vtilis omnibus presertim plebanis quibus officij gregis cura commissa est. Finit feliciter.

Operis commendatio.

Parrochialis curatorum breuiuscula et temporalis commendatio a Johanne chapuis celeriter compacta.

Quid eos in innocetia cordis sui et in intellectibus manuum suarum deduxit eos. Psal. lxxviii. Hoc profecto neophitis plebanis (quos curatos vocant quibus domini gregis cura commissa est) et fecit et faciet domini michaelis lochmaier sacre theologie iurisque pontificij professoris optime meriti opusculum presertim cui nomen parrochiale curatorum est.

Quemadmodum enim prochyis magistratibus cura erat ut ligna et sal legatis publice missis preberent. teste horatio in sermonibus. Proxima campano potius villula tectum. Prebuit. et prochy quae debent ligna: salisque. In quibus victum corporale intelligimus. Ita etiam opus istud parrochiale suis prebebit lectoribus victum celestem in greges commissos dispensandum. non immerito igitur tale nomen sortitum fuit. quod rei convenienter esset. Sed est et aliud insti. de deo. Hos igitur domini plebani hoc parrochiale prochyis vestris utilitatem non mediocre allaturum vobis comparate. Nichil hinc asseritur quod testimonio

aut iuris diuini: aut positiu: nō sit sufficiētī val
lagum. Theologus fuit: et iuris vtriusq; non ex
pers huiuscemodi autho: opusculi. **Questiones**
interdū difficiles a docto:ibus diffuse tractatas
breui decidit rōe semp tutiorē secutus partē. **De**
cretalem omnisvtriusq; serus. de pe. remif. qua
cūcti xp̄isti delezdoli capaces ad cōfessionē pp̄rio
face rdoti faciendā: et eucharistiā deuote saltez in
paschali solemnitate suscipiendam per cōcilium
generale astringuntur. multiplici explicat sermo
ne non paucis illis adiectis vtilibus questiuncu
lis. **Decimas: oblationes: penitentias: missas se**
pulturās: canonicasq; portiones: longo explicat
eloquio. **Formas insuper et materias sacramen**
torum: et prouentus qualitercunq; curatis obue
nientes luculenter referat: et pleraq; alia q̄ inter
legendum sese offerent. Hunc igitur carissimi sa
cerdotes libellum decadem vnā complexū bre
uem: breui vobis ere conquirite. Et si in eo dilt
gentius lectitando reuoluitis.

Hoc res atq; dies non vos labor: ille grauabit
Premia sed tandē (credite) digna dabit

Exhortatio ad bonas litteras
Dum sit vita comes: scriptis incumbite sanctis
Sic nullum vobis tempus abibit iners.
Tempore perpetuo nec viuere nec retinere.
Semper manuros credite posse lares.
Consulo q̄ psint patrate negotia fratres
His deus omnipotens pramia digna feret.
Libellus parrochialis.
Dogmata dat vtilia
Hoc ius seruat a malis.
Pastores et ouilia

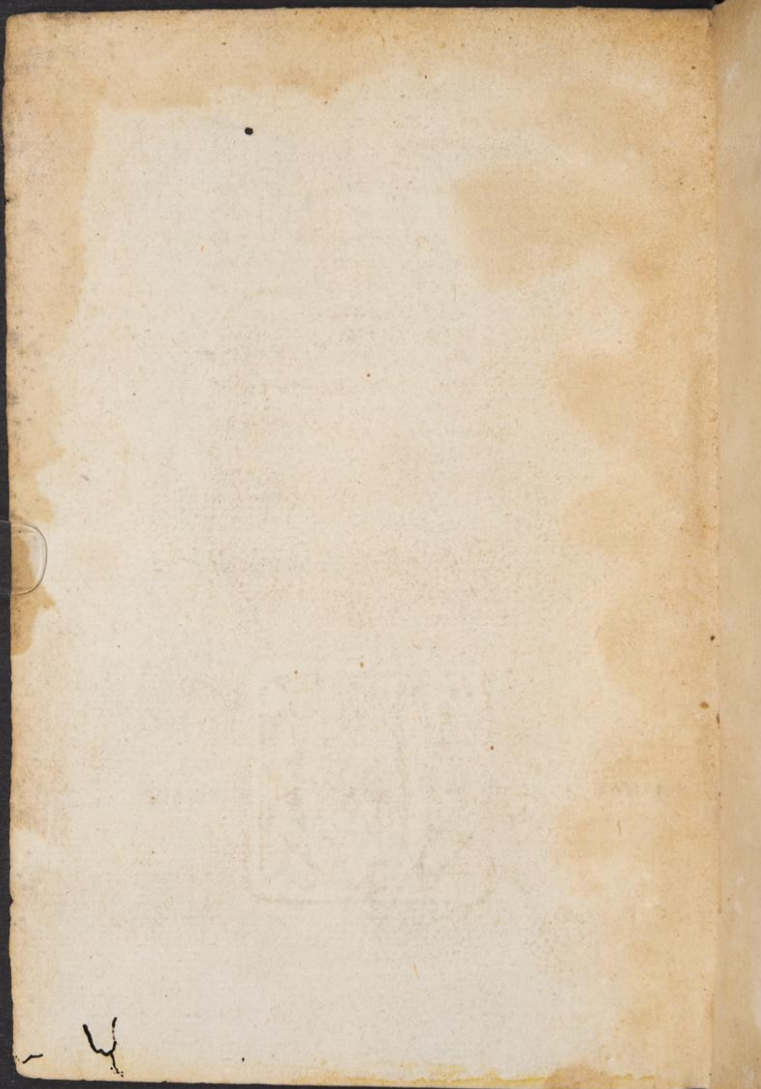
mitti val
eg non e
luchon
tractus
art. De
mif. qua
e ppio
fallegin
Scium
e sermo
Trinca
Maale
plicat
amens
oboe
q unex
imila
f. bee
pell.

abit
it

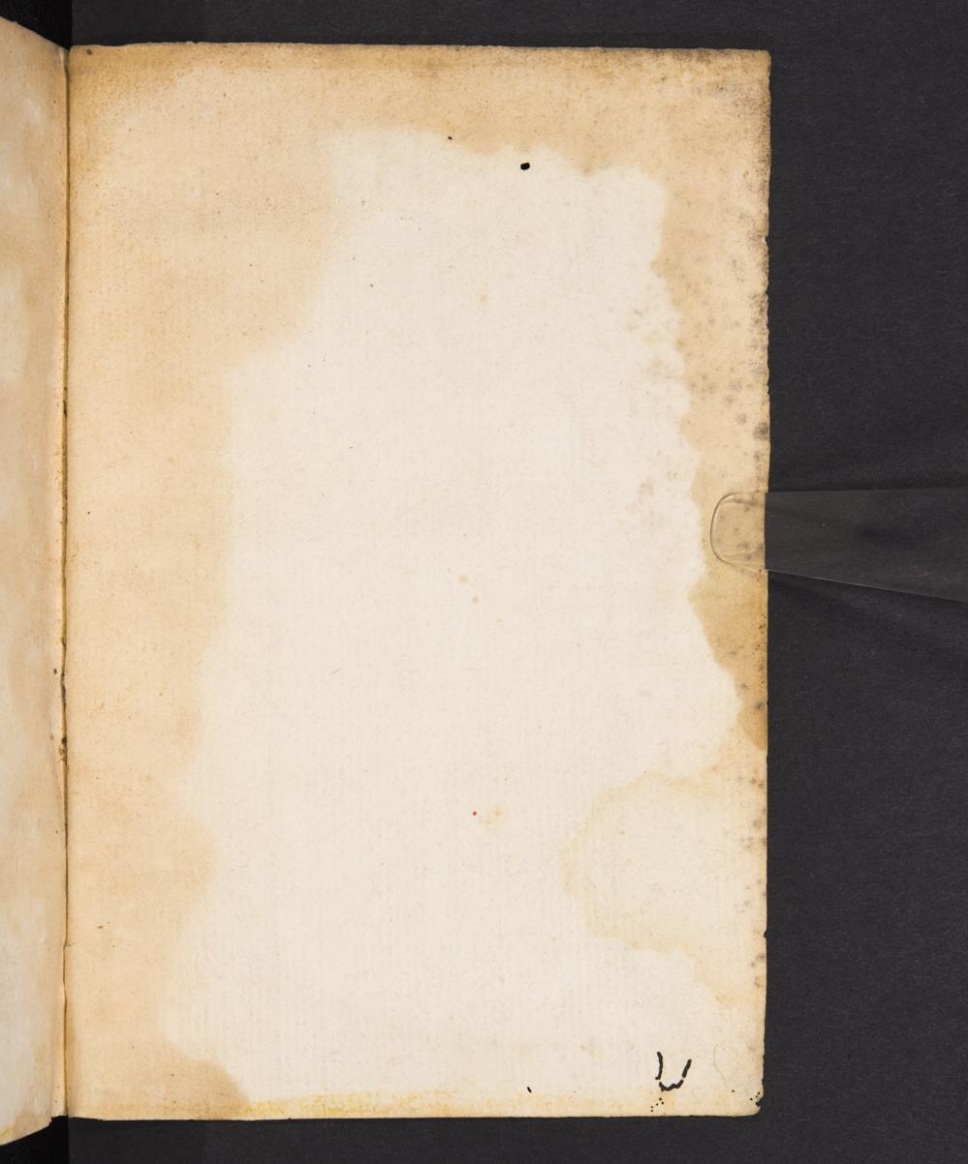
sanctis
aer.
re.
es

o feret.

4

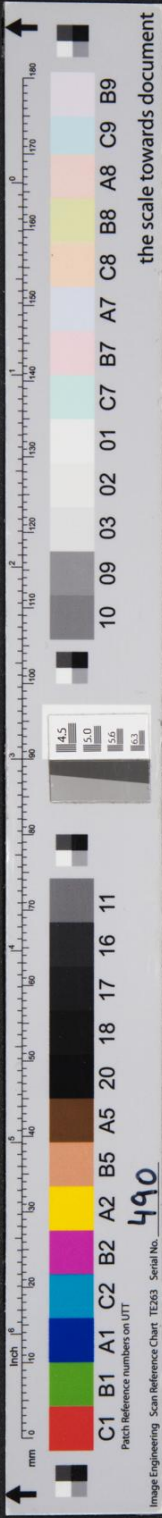
4

2
12
13
14

15

Cap. x.
m. Scius
aliquid vt
crederet
prelati
m peris
q. p.ela
relatiu
nis fa
aru co
estitu
ru; au
uas or
e vicio
uenim
ulta le
a. c. pla
de sp
fymo
dura
ione la
ymonia
epi. ce
ly. i. q.
i. q. vi
is inten
tradere
ia. p. p.
erua n
arua
e. q. q.
as do
nis de
p. p. de
m. o. p. s.

the scale towards document

490

Image Engineering Scan Reference Chart TE263 Serial No.

.clxxi.
digne

i sacre
z artiu
: domf
um vi
ci gre

a rex
chapo

dis suf
suaru
Doc p
uoscu
ci gre
it z fa
e olo
ti op u
um est.
bus cu
s pbe
a cam
di q de
e itelli
is pre
niffos
titum
de do
ochia
vobis
monio
if.

